Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2024. gada 17. septembrī
(OR. en)

13013/24

Starpiestāžu lieta:
2022/0162(COD)

CODEC 1747
FIN 754
PE 198

INFORMATĪVA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (pārstrādāta redakcija) – Eiropas Parlamenta pirmā lasījuma iznākums un labojumu procedūra (Strasbūra, 2024. gada 14. marts un Strasbūra, 2024. gada 17. septembris)

I. IEVADS

Saskaņā ar LESD 294. pantu un Kopīgo deklarāciju par koplēmuma procedūras praktiskajiem aspektiem [1] Padome, Eiropas Parlaments un Komisija vairākkārt ir neoficiāli sazinājušies, lai vienotos par šo leģislatīvo dosjē pirmā lasījumā.

Šo dosjē bija paredzēts [2] izskatīt labojumu procedūrā [3] Eiropas Parlamentā pēc tam, kad iepriekšējais Eiropas Parlamenta sasaukums bija pieņēmis nostāju pirmajā lasījumā.

[1] OV C 145, 30.6.2007., 5. lpp.
[2] Dok. 10078/24.
[3] EP Reglamenta 251. noteikums.

II. BALSOJUMS

Eiropas Parlaments 2024. gada 14. marta sanāksmē pieņēma grozījumu Nr. 179 (juristi lingvisti tekstu nav izskatījuši) Komisijas priekšlikumā un grozījumus Nr. 180–182 normatīvajā rezolūcijā, kurā ietverti paziņojumi, kas veido Eiropas Parlamenta nostāju pirmā lasījumā. Tā atbilst tam, par ko iestādes bija provizoriski vienojušās.

Pēc tam, kad pieņemto tekstu bija izskatījuši juristi lingvisti, Eiropas Parlaments 2024. gada 17. septembrī apstiprināja pirmā lasījumā pieņemtās nostājas kļūdu labojumu.

Šim labojumam vajadzētu ļaut Padomei apstiprināt šā dokumenta pielikumā [4] izklāstīto Eiropas Parlamenta nostāju, tādējādi noslēdzot pirmo lasījumu abās iestādēs.

Pēc tam leģislatīvo aktu pieņemtu tādā redakcijā, kas atbilst Eiropas Parlamenta nostājai.

---

[4] Kļūdu labojuma teksts ir izklāstīts pielikumā. Tas ir iesniegts kā konsolidēts teksts, kurā izmaiņas Komisijas priekšlikumā ir izceltas treknā slīprakstā. Ar simbolu " ▌ " ir norādīti svītrojumi.

PIELIKUMS

(17.9.2024.)

P9_TA(2024)0163

Finanšu noteikumi, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (pārstrādāta redakcija)

Eiropas Parlamenta 2024. gada 14. marta normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (pārstrādāta redakcija) (COM(2022)0223 – C9-0179/2022 – 2022/0162(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra – pārstrādāšana)

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2022)0223),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 322. panta 1. punktu, kā arī Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 106.a pantu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0179/2022),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,

– ņemot vērā Revīzijas palātas 2022. gada 31. oktobra atzinumu[5],

– ņemot vērā Iestāžu 2001. gada 28. novembra nolīgumu par tiesību aktu pārstrādāšanas tehnikas strukturētāku izmantošanu[6],

– ņemot vērā Juridiskās komitejas 2023. gada 25. aprīļa vēstuli Budžeta komitejai un Budžeta kontroles komitejai, kura nosūtīta saskaņā ar Reglamenta 110. panta 3. punktu,

– ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgā komiteja apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu, un Padomes pārstāvja 2023. gada 20. decembra vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,

– ņemot vērā Budžeta komitejas un Budžeta kontroles komitejas kopīgās apspriedes saskaņā ar Reglamenta 58. pantu,

– ņemot vērā Reglamenta 110. un 59. pantu,

– ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas atzinumu,

---

5 OV C 446, 24.11.2022., 26. lpp.

6 OV C 77, 28.3.2002., 1. lpp.

– ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas vēstuli,

– ņemot vērā Budžeta komitejas un Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0180/2023),

A. tā kā saskaņā ar Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas juridisko dienestu konsultatīvās darba grupas atzinumu Komisijas priekšlikumā nav ietverti nekādi citi būtiski grozījumi kā vienīgi tie, kas tajā skaidri norādīti, un tā kā attiecībā uz iepriekšējo aktu negrozīto noteikumu un minēto grozījumu kodifikāciju priekšlikumā ir paredzēta tikai spēkā esošo tekstu kodifikācija, negrozot to būtību,

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju, ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas juridisko dienestu konsultatīvās darba grupas ieteikumus;

2. Apstiprina Eiropas Parlamenta un Padomes kopīgo paziņojumu, kas pievienots šai rezolūcijai un kas tiks publicēts *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* C sērijā;

3. Apstiprina Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīgo paziņojumu, kas pievienots šai rezolūcijai un kas tiks publicēts *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* C sērijā;

4. pieņem zināšanai Komisijas paziņojumus, kas pievienoti šai rezolūcijai;

5. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

6. uzdod priekšsēdētājai Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2022)0162

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2024. gada 14. martā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/... par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (pārstrādāta redakcija)[*]

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, un jo īpaši tā 322. panta 1. punktu saistībā ar Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 106.a pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Revīzijas palātas atzinumu[1],

▌

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru[2],

tā kā:

---

[*] TEKSTAM DAĻĒJI VEIKTA JURIDISKI LINGVISTISKĀ PĀRBAUDE.

[1] ***OV C 466, 24.11.2022., 26. lpp.***

[2] Eiropas Parlamenta 2024. gada 14. marta nostāja.

(1) Ir jāveic vairāki grozījumi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, *Euratom*) 2018/1046[3]. Skaidrības ***un juridiskās noteiktības*** labad minētā regula būtu jāpārstrādā.

(2) Turklāt Savienības vispārējam budžetam ("budžets") piemērojamajos finanšu noteikumos būtu jāveic papildu grozījumi, lai novērstu īstenošanas šķēršļus, palielinot elastību, lai vienkāršotu izpildi no ieinteresēto personu un dienestu puses, lai vairāk koncentrētos uz rezultātiem un lai uzlabotu piekļūstamību, pārredzamību un pārskatatbildību. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012[4] tāpēc būtu jāatceļ un jāaizstāj ar šo regulu.

---

3 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 (***OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.***).

4 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 (2012. gada 25. oktobris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.).

(3) Šajā regulā ir paredzēti finanšu noteikumi, ko piemēro budžetam Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 322. panta nozīmē, un tā nereglamentē un neietekmē uz LESD un Līguma par Eiropas Savienību (LES) pamata pieņemto ierobežojošo pasākumu īstenošanu, tostarp budžeta izpildes ietvaros.

(4) Ņemot vērā pieredzi, kas gūta, īstenojot finanšu noteikumus, ko piemēro budžetam, un ņemot vērā, ka ir pieņemta Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2020/2093[5], būtu jāveic daži mērķtiecīgi grozījumi, lai minētos finanšu noteikumus saskaņotu ar jauno tiesisko regulējumu, pielāgotu tos vajadzībām efektīvi pārvarēt krīzes un uzlabotu Savienības finanšu interešu aizsardzību. Turklāt būtu jāveic mērķtiecīgi vienkāršojumi, tehniski atjauninājumi un labojumi.

(5) Pēc Regulas (ES, *Euratom*) 2020/2093 pieņemšanas atsauces uz pamataktiem būtu jāaizstāj, un visā šajā regulā izmantotajām atsaucēm būtu jāpievieno atsauces uz Padomes Lēmumu (ES, *Euratom*) 2020/2053[6], Padomes Regulu (ES, *Euratom*) 2021/768[7] un 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumu par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai[8].

---

5 Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2020/2093 (2020. gada 17. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (***OV L 433 I, 22.12.2020., 11. lpp.)***.

6 Padomes Lēmums (ES, *Euratom*) 2020/2053 (2020. gada 14. decembris) par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu un ar ko atceļ Lēmumu 2014/335/ES, *Euratom* (OV L 424, 15.12.2020., 1. lpp.).

7 Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2021/768 (2021. gada 30. aprīlis), ar ko nosaka Eiropas Savienības pašu resursu sistēmas īstenošanas pasākumus un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 608/2014 (OV L 165, 11.5.2021., 1. lpp.).

8 OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp.

(6) Skaidrības labad visas atsauces uz atcelto Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 45/2001[9] ***būtu*** jāaizstāj ar atsaucēm uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1725[10].

(7) Juridiskās noteiktības labad būtu jālabo vairākas savstarpējās atsauces.

(8) Ir labāk jāatspoguļo finanšu saistībām paredzēto uzkrājumu un budžeta garantiju īpašais raksturs un darbība. Tādēļ būtu jāpielāgo dažas definīcijas un noteikumi par budžeta garantijām, budžeta saistībām, juridiskajām saistībām, maksājumu apropriācijām, saņēmējiem un informācijas par saņēmējiem publicēšanu. Būtu jāpievieno finanšu saistībām paredzēto uzkrājumu veidošanas posma definīcija. Turklāt definīcijas būtu jāatjaunina, lai jo īpaši atspoguļotu grozījumus iepirkuma noteikumos un noteikumu ieviešanu par nefinanšu ziedojumiem.

(9) Lai uzlabotu pārredzamību attiecībā uz Savienības līdzekļu saņēmējiem, kas ir nevalstiskās organizācijas, būtu jāpievieno nevalstisko organizāciju definīcija, paredzot kritērijus to identificēšanai. Turklāt dotāciju pieteikumu iesniedzējiem būtu jādeklarē to juridiskais statuss, tostarp tas, vai tie ir nevalstiskas organizācijas.

---

9 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.).

10 ***Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK*** (***OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).***

(10) Šajā regulā būtu jāiekļauj atsauce uz vispārējo nosacītības režīmu budžeta aizsardzībai, kas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, *Euratom*) 2020/2092[11]. Regula (ES, *Euratom*) 2020/2092 ir budžeta izpildes tiesiskā regulējuma stūrakmens.

(11) Ir būtiski, lai dalībvalstis un Komisija budžeta izpildē nodrošinātu atbilstību Eiropas Savienības Pamattiesību hartai un ievērotu LES 2. pantā nostiprinātās Savienības vērtības.

(12) Šai regulai būtu jādod iespēja kredītrīkotājiem attiecīgā gadījumā saskaņā ar nozaru noteikumiem pieņemt atbilstīgus pasākumus un rīkoties, lai aizsargātu budžetu, piemēram, apturot maksājumus gadījumos, kad kādas dalībvalsts no Savienības fondiem finansētas darbības īstenošanu ietekmē tas, ka konkrētā dalībvalsts neievēro attiecīgās Savienības vērtības un pamattiesības.

(13) Budžeta pamatprincipi būtu jāatstāj spēkā. Esošās atkāpes no minētajiem principiem tādās konkrētās jomās kā pētniecība, ārējās darbības un struktūrfondi būtu jāpārskata un pēc iespējas jāvienkāršo, ņemot vērā to aktualitāti, pievienoto vērtību no budžeta viedokļa un slogu, ko tās rada ieinteresētajām personām.

---

11 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2020/2092 (2020. gada 16. decembris) par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai (OV L 433I, 22.12.2020., 1. lpp.).

(14) Apropriāciju pārnešanas noteikumi būtu jānoformulē skaidrāk, un automātiskie pārnesumi būtu jānošķir no neautomātiskajiem pārnesumiem. Attiecīgajām Savienības iestādēm būtu jāsniedz informācija Eiropas Parlamentam un Padomei gan par automātiskajiem, gan neautomātiskajiem pārnesumiem.

(15) Būtu jādod iespēja pārnest un izmantot ārējos piešķirtos ieņēmumus secīgajai programmai vai pasākumam, lai šādus līdzekļus izmantotu efektīvi. Vajadzētu būt iespējai iekšējos piešķirtos ieņēmumus pārnest tikai uz nākamo finanšu gadu, izņemot gadījumus, kad šajā regulā ir paredzēts citādi.

(16) Pēc Regulas (ES, *Euratom*) 2020/2093 un ar to saistīto pamataktu pieņemšanas šajā regulā būtu jāiekļauj daži Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1060[12] ***un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/2116***[13] paredzētie noteikumi, kas saistīti ar budžeta principiem, jo īpaši attiecībā uz atcelšanu un pārnešanu, saistību atcelšanu un to, kā atceltajām saistībām atbilstošās apropriācijas atkal dara pieejamas.

---

12 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp.).

13 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2116 (2021. gada 2. decembris) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1306/2013 (OV L 435, 6.12.2021., 187. lpp.).

(17) Attiecībā uz iekšējiem piešķirtajiem ieņēmumiem būtu jādod iespēja finansēt jaunus būvniecības projektus no ieņēmumiem, kas saņemti no izīrēšanas un ēku pārdošanas. Tādēļ šādi ieņēmumi būtu jāuzskata par iekšējiem piešķirtiem ieņēmumiem, kurus var pārnest tikmēr, kamēr tie ir pilnībā izlietoti.

(18) Vienkāršošanas labad un lai dalībvalstu iemaksu grafiku labāk saskaņotu ar attiecīgajām maksājumu vajadzībām, visām dalībvalstu papildu finanšu iemaksām Savienības pasākumos un programmās, tostarp brīvprātīgām iemaksām, būtu jāpiemēro vienāds režīms, un tās būtu jāuzskata par ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem.

(19) Lai palielinātu pārredzamību ***un pamanāmību*** piešķirto ieņēmumu izklāstā, ***vienlaikus saglabājot iepriekš sniegtās informācijas būtību,*** pielikumā, kas ir budžeta neatņemama sastāvdaļa, būtu jāsniedz detalizēta informācija par saņemamo ***iekšējo un*** ārējo piešķirto ieņēmumu lēsto summu un paredzamo iedalījumu attiecīgajās budžeta pozīcijās. ***Turklāt ir lietderīgi precizēt ziņošanas prasības par iekšējo un ārējo piešķirto ieņēmumu īstenošanu iepriekšējā gadā. Tas nodrošinās, ka visa informācija par piešķirto ieņēmumu izlietojumu un saņemamo piešķirto ieņēmumu prognozes tiek sniegtas skaidrā un pieejamā veidā.***

(20) Noteikumi par pārvietojumiem, uz kuriem attiecas īpaši noteikumi, būtu jāatjaunina, ņemot vērā rezervi solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos, kas izveidota saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) 2020/2093. Turklāt būtu jāveic korekcijas nolūkā atspoguļot to, ka, lai mobilizētu rezervi solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos, vairs nav vajadzīgi budžeta grozījumu projekti.

(21) Savienības iestādēm vajadzētu būt iespējai pieņemt jebkurus ziedojumus Savienībai.

(22) Lai ārkārtas apstākļos varētu ātri reaģēt, Komisijai vajadzētu būt iespējai pieņemt ziedojumus natūrā neatkarīgi no to vērtības, ja šādi ziedojumi tiek veikti humānās palīdzības, ārkārtas atbalsta, civilās aizsardzības vai krīžu pārvarēšanas palīdzības nolūkā. Lai nodrošinātu atbilstošus aizsardzības pasākumus, Komisijai būtu jāpieņem šādi ziedojumi tikai tad, ja akcepts ir saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības un pārredzamības principiem, nerada interešu konfliktus, nekaitē Savienības tēlam***, kā arī nekaitē vai nerada kaitējuma risku Savienības vai dalībvalstu iekšējai drošībai vai sabiedriskajai kārtībai***. Akcepta brīdī ziedotājs nedrīkstētu atrasties kādā no izslēgšanas situācijām saskaņā ar agrīnās atklāšanas un izslēgšanas sistēmu un nedrīkstētu būt reģistrēts kā izslēgts attiecīgajā datubāzē. ***Ja Komisija pieņem ziedojumu, atbildīgajam kredītrīkotājam savā gada darbības pārskatā būtu jāsniedz informācija par šādiem gadījumiem.***

(23) Būtu jāievieš noteikums, ar ko juridiskām personām dod iespēju reklāmas vai korporatīvās sociālās atbildības nolūkā sponsorēt pasākumu vai darbību natūrā.

(24) Būtu jāprecizē snieguma jēdziens budžeta kontekstā. Sniegums būtu jāsasaista ar pareizas finanšu pārvaldības principa tiešu piemērošanu. Būtu arī jādefinē pareizas finanšu pārvaldības princips, un apropriāciju izmantojumā būtu jāizveido saikne starp uzstādītajiem mērķiem un snieguma rādītājiem, rezultātiem un saimnieciskumu, lietderību un efektivitāti. Juridiskās noteiktības labad, vienlaikus novēršot konfliktus ar dažādo programmu esošajiem snieguma satvariem, būtu jādefinē ar sniegumu saistītie termini, jo īpaši izvade un rezultāti.

(25) Ņemot vērā dzimumu līdztiesības aspekta horizontālās integrēšanas mērķi, mērķrādītājus, ar kuru palīdzību uzraudzīt klimata izdevumus un sniegumu, kā arī izdevumus, kas palīdz apturēt un pavērst pretējā virzienā bioloģiskās daudzveidības samazināšanos, būtu jāievieš īpaši budžeta snieguma rādītāji, lai uzraudzītu ar dzimumu līdztiesību saistītos izdevumus, kā arī izdevumus, kas saistīti ar klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām un bioloģiskās daudzveidības aizsardzību. Šādiem rādītājiem vajadzētu būt kodolīgiem un samērīgiem, nepārklāties un nepārsniegt konkrētu skaitu, un tiem nevajadzētu radīt pārmērīgu administratīvo slogu. To pamatā vajadzētu būt efektīvai, pārredzamai un visaptverošai metodikai un attiecīgā gadījumā plaši atzītiem zinātniskiem pierādījumiem. Attiecīgā gadījumā dati, kas savākti saistībā ar šādiem rādītājiem, būtu jāsadala pēc dzimuma, un tie būtu jāvāc tā, lai šādus datus varētu apkopot visās attiecīgajās programmās.

(26) Ņemot vērā to, cik svarīgi ir risināt klimata un vides problēmas, un lai nodrošinātu, ka budžeta izpilde palīdz sasniegt Eiropas zaļā kursa mērķus[14], ***Savienības klimata un enerģētikas mērķrādītājus, kā arī palīdz panākt klimatneitralitāti ne vēlāk kā līdz 2050. gadam,*** snieguma jēdziens attiecībā uz budžetu būtu jāpaplašina, iekļaujot tajā programmu un darbību ilgtspējīgu īstenošanu, kas nekavētu tādu vidisko mērķu sasniegšanu kā klimata pārmaiņu mazināšana, pielāgošanās klimata pārmaiņām, ūdens un jūras resursu ilgtspējīga izmantošana un aizsardzība, pāreja uz aprites ekonomiku, piesārņojuma novēršana un kontrole un bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana.

(27) Ir svarīgi veicināt sociālās tiesības un taisnīgus nodarbinātības un darba apstākļus saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāru un LESD 9. pantu. Ja tas ir iespējams un lietderīgi, Komisijai un dalībvalstīm, īstenojot no budžeta finansētas programmas un darbības, būtu jāievēro attiecīgie piemērojamie valsts tiesību akti, Savienības tiesību akti, Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) konvencijas un koplīgumi.

14 Komisijas paziņojums (2019. gada 11. decembris) "Eiropas zaļais kurss", COM(2019) 640 final).

(28) Saskaņā ar 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumu par labāku likumdošanas procesu[15] Savienības tiesību aktiem vajadzētu būt kvalitatīviem un vērstiem uz jomām, kurās tie rada vislielāko pievienoto vērtību Eiropas iedzīvotājiem un ir pēc iespējas efektīvākie un iedarbīgākie, lai sasniegtu kopējos Savienības politikas mērķus. Minētos mērķus var palīdzēt sasniegt prasība, ka esošās un jaunās izdevumu programmas un darbības, kas paredz ievērojamus izdevumus, ir jāizvērtē.

(29) Lai īstenotu Komisijas apņemšanos būt digitālai pēc noklusējuma un veicinātu lietderīgākas un kvalitatīvākas kontroles un revīzijas, palielinot ticamības līmeni, bet vienlaikus samazinot izmaksas, ir lietderīgi ieviest skaidru atsauci uz digitālo rīku un jauno tehnoloģiju, piemēram, mašīnmācīšanās, robotiskās procesu automatizācijas, datizraces un mākslīgā intelekta, izmantošanu.

15 OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

(30) Lai uzlabotu Savienības budžeta aizsardzību pret ***pārkāpumiem, tostarp*** krāpšanu, korupciju, interešu konfliktiem ***un*** dubultu finansējumu , būtu jāievieš standartizēti pasākumi informācijas par Savienības finansējuma saņēmējiem vākšanai, salīdzināšanai un apkopošanai. Jo īpaši lai efektīvi nepieļautu, atklātu, izmeklētu un novērstu krāpšanu vai novērstu pārkāpumus, ir jāspēj identificēt fiziskās personas, kuras faktiski tieši vai netieši gūst labumu no Savienības finansējuma vai ES finansējuma nepareizas izmantošanas. Datu elektroniskai reģistrēšanai un glabāšanai par Savienības finansējuma saņēmējiem, tostarp to faktiskajiem īpašniekiem, kas definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/849[16] 3. panta 6. punktā, un regulārai šo datu pieejamības nodrošināšanai vienotā integrētajā un sadarbspējīgajā informācijas un uzraudzības sistēmā, kas ietver vienotu datizraces un riska noteikšanas rīku ("vienotā integrētā IT sistēma") un ko nodrošina Komisija, būtu jāatvieglo riska novērtēšana atlases, piešķiršanas, finanšu pārvaldības, uzraudzības, izmeklēšanas, kontroles un revīzijas nolūkos un jāveicina ***pārkāpumu, tostarp*** krāpšanas, korupcijas, interešu konfliktu, dubulta finansējuma, efektīva nepieļaušana, atklāšana, novēršana un pēcpasākumi attiecībā uz tiem. Noteikumiem, kas attiecas uz datu reģistrēšanu, glabāšanu, pārsūtīšanu un apstrādi, būtu jāatbilst piemērojamajiem datu aizsardzības noteikumiem. ***Vienotā integrētā IT sistēma būtu jāizstrādā, lai novērstu dubultu ziņošanu un samazinātu administratīvo slogu dalībvalstīm un citiem izpildes subjektiem.*** Komisijai ***būtu jārīkojas kā***

[16] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai (OV L 141, 5.6.2015., 73. lpp.).

pārzinim, un tai vajadzētu būt atbildīgai par vienotās integrētās IT sistēmas izstrādi, pārvaldību un uzraudzību. ▌ Dalībvalstīm, ***Savienības izmeklēšanas, kontroles un revīzijas struktūrām, tostarp*** Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (OLAF)***, Revīzijas palātai un Eiropas Prokuratūrai (EPPO),*** vajadzētu būt ▌ piekļuvei minētajiem datiem***,*** īstenojot savas attiecīgās pilnvaras. ***Vienotajā integrētajā IT sistēmā pieejamie dati būtu jādara pieejami Eiropas Parlamentam un Padomei, izskatot katru gadījumu atsevišķi, ciktāl tas ir nepieciešami un samērīgi to attiecīgo kompetenču un pienākumu īstenošanai saistībā ar Komisijas budžeta izpildes apstiprināšanas procedūru.***

(31) Vienotajai integrētajai IT sistēmai būtu jāpamatojas uz sadarbspēju, ar kuras palīdzību atjaunināta informācija un dati par Savienības līdzekļu saņēmējiem būtu automātiski un, ja iespējams, reāllaikā jāiegūst un jāpārnes uz šo sistēmu, cita starpā izmantojot attiecīgās valstu datubāzes, attiecīgo valsts struktūru un iestāžu, pārvaldības iestāžu un maksātājiestāžu iekšējās sistēmas, valstu publiskā iepirkuma un konkursu datubāzes, publiski pieejamus datus un datus no citām Komisijas datubāzēm, tādējādi nodrošinot, ka informācija un dati ir izsmeļoši un pilnīgi.

(32) Vienotā integrētā IT sistēma būtu jāizstrādā un jāievieš tā, lai būtu iespējams apkopot attiecīgo informāciju par vieniem un tiem pašiem saņēmējiem dažādās Savienības finansēšanas programmās. Tajā būtu jāizmanto tikai tādi riska rādītāji, kas ir objektīvi, samērīgi, nepieciešami riska novērtēšanai un balstīti uz uzticamiem atjauninātiem datu un informācijas avotiem, ja iespējams, reāllaikā. Vienotajai integrētajai IT sistēmai vajadzētu būt izstrādātai izmantošanai saskaņā ar vispārējiem datu aizsardzības principiem, tostarp datu minimizēšanas un glabāšanas ierobežojumiem, kas piemērojami personas datu apstrādei.

(33) Lai nodrošinātu augsta standarta saglabāšanu attiecībā uz vienotās integrētās IT sistēmas funkcijām, ja iespējams, būtu jāīsteno konkrētas darbības un pasākumi, tostarp jāveic datu lauku saskaņošana ar attiecīgajām valstu un Komisijas IT sistēmām un datubāzēm, nodrošinot nepieciešamos papildinājumus datizraces un riska novērtēšanas rīka vajadzībām, tostarp atsauci uz darbību unikālu identifikatoru; jāintegrē attiecīgo valstu IT sistēmas un datubāzes automātiskās informācijas apmaiņas vienotajā integrētajā IT sistēmā; jānodrošina lietotājiem iespēja pielāgot un grupēt riska rādītājus un to svērumus atkarībā no Savienības fonda, programmas vai valsts vajadzībām un īpatnībām; jāizmanto mākslīgais intelekts datu analīzei un interpretācijai;

jānodrošina lietotājiem visdažādākie meklēšanas un filtrēšanas iespēju veidi; jāsniedz lietotājiem norādījumi par datu un rezultātu interpretēšanu un izmantošanu un jānodrošina apmācība par to, kā orientēties vienotajā integrētajā IT sistēmā, jāizvērtē riski un jāizmanto tie pārbaudēs un revīzijās.

(34) Saskaņā ar LESD 15. pantā ietverto pārredzamības principu Savienības iestādēm jādarbojas iespējami atklāti. Attiecībā uz budžeta izpildi minētā principa piemērošana nozīmē, ka iedzīvotājiem būtu jāzina, kur un kādiem nolūkiem Savienība izlieto līdzekļus. Šāda informācija sekmē demokrātiskas debates, veicina iedzīvotāju līdzdalību Savienības lēmumu pieņemšanas procesā, stiprina Savienības izdevumu institucionālo kontroli un uzraudzību un sniedz ieguldījumu tās ticamības palielināšanā. Komunikācijai vajadzētu būt mērķtiecīgākai un vērstai uz Savienības ieguldījuma pamanāmības veicināšanu pilsoņu acīs. Šādi mērķi būtu jāsasniedz, publicējot – vēlams, ar modernu komunikācijas rīku palīdzību – attiecīgu informāciju par visiem no budžeta finansēto līdzekļu saņēmējiem, ņemot vērā minēto saņēmēju likumīgās tiesības uz konfidencialitāti un drošību un – attiecībā uz fiziskajām personām – tiesības uz privātumu un personas datu aizsardzību. Tādēļ Savienības iestādēm informācijas publicēšanā būtu jāievēro selektīva pieeja saskaņā ar samērīguma principu. Lēmumiem par publicēšanu būtu jābalstās uz attiecīgiem kritērijiem ar mērķi sniegt lietderīgu informāciju.

(35) Neskarot personas datu aizsardzības noteikumus, būtu jācenšas nodrošināt informācijas par saņēmējiem maksimālu pārredzamību. Informācija par Savienības līdzekļu saņēmējiem būtu jāpublicē ***centralizētā un*** speciālā Savienības iestāžu tīmekļa vietnē, piemēram, finanšu pārredzamības sistēmā, un tai vajadzētu būt viegli pieejamai ***ar piemērotu un drošu tehnisko risinājumu palīdzību***. Publicēšanas prasībām būtu jāattiecas uz visām budžeta izpildes metodēm, tostarp uz tām, kuras izmanto citas Savienības iestādes un struktūras. ▌

(36) Komisijai vajadzētu būt iespējai izpildīt budžetu netieši, izmantojot dalībvalstu organizācijas. Juridiskās noteiktības interesēs tāpēc ir lietderīgi definēt dalībvalstu organizāciju, kura ir vai nu subjekts, kas dalībvalstī izveidots kā publisko tiesību subjekts, vai arī kā privāto tiesību subjekts, kam minētā dalībvalsts ir uzticējusi sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas uzdevumu un kam ir sniegtas pienācīgas finanšu garantijas. Finansiāls atbalsts, ko dalībvalsts saskaņā ar spēkā esošo Savienības tiesību aktu prasībām sniedz šādiem privāto tiesību subjektiem veidā, ko nosaka minētā dalībvalsts, un kam nav obligāti vajadzīga bankas garantija, būtu jāuzskata par pienācīgām finanšu garantijām.

(37) Fizisko personu datiem nevajadzētu būt publiski pieejamiem ilgāk par laikposmu, kurā saņēmējs izmanto līdzekļus, un tāpēc tie pēc diviem gadiem būtu jādzēš.

(38) Vairākumā gadījumu, uz kuriem attiecas šī regula, publicēšana attiecas uz juridiskajām personām. Attiecībā uz fiziskām personām personas datu publicēšanā būtu jāievēro princips par samērīgumu starp piešķirtās summas lielumu un nepieciešamību kontrolēt līdzekļu pareizu izmantošanu. Tādos gadījumos reģiona publicēšana kopējas statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (*NUTS*) 2. līmenī atbilst informācijas par saņēmēju publicēšanas mērķim un nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret dažāda lieluma dalībvalstīm, un vienlaikus ar to tiek ievērotas saņēmēju tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību un jo īpaši uz personas datu aizsardzību.

(39) Juridiskās noteiktības labad un saskaņā ar samērīguma principu būtu jāprecizē situācijas, kurās publicēšanai nebūtu jānotiek. Piemēram, nebūtu jāpublicē informācija par stipendijām vai cita veida tiešo atbalstu, kas izmaksāts fiziskām personām, kurām tas visvairāk nepieciešams, noteiktiem ļoti mazas vērtības līgumiem vai finanšu atbalstu, kas ir mazāks par noteiktu robežvērtību un kas sniegts, izmantojot finanšu instrumentus vai budžeta garantijas, vai gadījumos, kad informācijas publiskošana rada risku, ka tiktu apdraudētas attiecīgo personu tiesības un brīvības, kuras aizsargā Eiropas Savienības Pamattiesību harta, vai varētu tikt kaitēts saņēmēju komerciālajām interesēm. Tomēr, lai saglabātu pašreizējo praksi un nodrošinātu pārredzamību, attiecībā uz dotācijām nevajadzētu būt nekādam īpašam atbrīvojumam no pienākuma publicēt informāciju, pamatojoties uz konkrētu robežvērtību.

(40) Ja saņēmēju personas dati tiek publicēti pārredzamības nolūkos saistībā ar Savienības līdzekļu izmantošanu un piešķiršanas procedūru kontroli, minētie saņēmēji būtu jāinformē par šādu publicēšanu, kā arī par to tiesībām un par procedūrām, kas piemērojamas minēto tiesību izmantošanai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulām (ES) 2018/1725 un (ES) 2016/679[17].

(41) Lai nodrošinātu, ka tiek ievērots princips par vienlīdzīgu attieksmi pret visiem saņēmējiem, informācija par fiziskām personām būtu arī jāpublicē, ievērojot dalībvalstīm noteikto pienākumu nodrošināt plašu pārredzamību līgumiem, kuru robežvērtība pārsniedz summu, kas noteikta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/24/ES[18].

(42) Netiešās un dalītās pārvaldības gadījumā personām, subjektiem vai izraudzītajām struktūrām, kas īsteno Savienības līdzekļus, būtu jādara pieejama informācija par saņēmējiem un galasaņēmējiem. Dalītās pārvaldības gadījumā informācija būtu jāpublicē saskaņā ar nozaru noteikumiem. Dalībvalstīm, kas saņem un īsteno Savienības līdzekļus tiešajā pārvaldībā, būtu saskaņā ar šo regulu jādara pieejama informācija par saņēmējiem. Komisijai būtu jādara pieejama informācija par tādu vienotu tīmekļa vietni, tostarp atsauci uz tās adresi, kurā ir atrodama informācija par saņēmējiem un galasaņēmējiem.

---

17 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

18 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.).

(43) Nolūkā palielināt tiešajā un netiešajā pārvaldībā īstenoto finanšu instrumentu datu saprotamību un pārredzamību ir lietderīgi visas pārskatu sniegšanas prasības apvienot vienā darba dokumentā, kuru pievieno budžeta projektam.

(44) Lai nodrošinātu pārredzamību, izvairītos no dublēšanās ***atsevišķos gadījumos*** un saskaņotu ziņošanas termiņus ar attiecīgo datu pieejamību***, vienlaikus nodrošinot, ka netiek zaudēta nekāda informācija,*** informācija par budžeta garantijām, kopējo uzkrājumu fondu un iespējamajām saistībām***, kas pieejama pašu resursu pastāvīgā maksimālā apjoma ietvaros,*** būtu jāapkopo pa šīm trim kategorijām un visaptveroši jāatspoguļo attiecīgajos ziņojumos.

(45) Lai palielinātu pārskatu pārredzamību un precizitāti, budžeta projektam pievienotajā darba dokumentā sniegtajā informācijā par finanšu instrumentiem būtu jāiekļauj informācija par realizētajiem aktīvu zaudējumiem.

(46) Lai nodrošinātu saskaņotību ar tāmes projekta pieņemšanas grafiku, budžeta projektam būtu jāpievieno Komisijas darba dokuments par ēku politiku.

(47) Lai veicinātu paraugpraksi Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), Eiropas Sociālā fonda (ESF), Kohēzijas fonda, Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Jūrlietu, zivsaimniecības un akvakultūras fonda (EJZAF), kā arī Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) īstenošanā, Komisijai informācijas nolūkos būtu jāvar par pārvaldības un kontroles darbībām atbildīgajām struktūrām darīt pieejamas nesaistošas metodiskās norādes, kurās izklāstīta Komisijas kontroles stratēģija un pieeja, tostarp iekļauti kontrolsaraksti un paraugprakses piemēri. Minētās norādes vajadzības gadījumā būtu jāatjaunina.

(48) Judikatūra, kas uzliek Komisijai pienākumu maksāt procentus vai citus maksājumus par Eiropas Savienības Tiesas atcelto vai samazināto naudas sodu summām, radīja jaunu, neparedzamu situāciju. Tādēļ ir jāļauj no Savienības vispārējā budžeta ieņēmumiem atskaitīt visus procentus vai citus maksājumus, kas jāmaksā par atcelto vai samazināto naudas sodu, citu sodu vai sankciju summām, tostarp jebkādus negatīvus ienākumus saistībā ar minētajām summām. ***Minētais izņēmums no negatīvu ieņēmumu aizlieguma būtu jāattiecina tikai uz šo konkrēto situāciju.*** Lai ievērotu vispārējo principu par iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu (*restitutio in integrum*), kas piemērojams Savienības iestāžu uzliktiem naudas sodiem, citiem sodiem vai sankcijām, ko Eiropas Savienības Tiesa vēlāk ir atcēlusi vai samazinājusi, ir jāparedz, ka no atmaksājamās summas netiek atskaitīti nekādi negatīvi ienākumi no provizoriski iekasētās šādu Savienības iestāžu noteiktu naudas sodu,

citu sodu vai sankciju summas. Lai kompensētu naudas līdzekļu izmantošanas iespējas zaudēšanu no dienas, kad attiecīgās trešās personas provizoriski samaksājušas naudas sodu Komisijai, līdz atmaksas dienai, atmaksājamā summa būtu jāpalielina ar procentiem pēc likmes, ko Eiropas Centrālā banka piemēro savām galvenajām refinansēšanas operācijām, pieskaitot pusotru procentpunktu kā atbilstošu kompensāciju šādām trešām personām šādās situācijās, tādējādi izslēdzot vajadzību šai summai piemērot jebkādu citu procentu likmi. Turklāt šī likme atbilst procentu likmei, kas piemērojama debitoram, ja debitors izvēlas atlikt naudas soda, cita soda vai sankcijas samaksu un maksājuma vietā nodrošina finanšu garantiju. ***Šādi procenti un maksas būtu jāatskaita kā negatīvi ieņēmumi tikai līdz 2027. gada 31. decembrim, kamēr nav rasts galīgais risinājums daudzgadu finanšu shēmai pēc 2027. gada attiecībā uz procentu likmi un citām maksām, kas būtu jāmaksā kā atbilstoša kompensācija par atmaksu atceltu vai samazinātu naudas sodu, citu sodu vai sankciju gadījumā. Šajā galīgajā risinājumā būtu jāņem vērā iepriekšējā pieredze un gaidāmās turpmākās norises, un tam būtu jāatbilst šajā regulā noteikto budžeta principu piemērošanai.*** Lai nodrošinātu pietiekamu naudas plūsmu ar mērķi kompensēt attiecīgajām trešām personām naudas līdzekļu izmantošanas iespējas zaudēšanu gadījumā, ja naudas sods, cits sods vai sankcija ir atcelta vai to apmērs ir samazināts, ***varētu būt*** nepieciešams ***atļaut*** budžetā līdz nākamā finanšu gada beigām iekļaut summas, kas saņemtas kā naudas sodi, citi sodi vai sankcijas, un jebkurus uzkrātos procentus vai citus to radītos ienākumus. ***Lai nodrošinātu šā mehānisma pilnīgu pārredzamību, Komisijai būtu jāsniedz Eiropas Parlamentam un Padomei visa ikgadējā budžeta procedūrā pieejamā informācija.***

(49) Ņemot vērā to, ka ir palielinājies to aizņēmumu un aizdevumu operāciju apjoms, ko Komisija veic Savienības vārdā, lai finansētu atgūšanos no Covid-19 pandēmijas, būtu vēl vairāk jāpalielina pārredzamība attiecībā uz minētajām operācijām. Lai ņemtu vērā šo operāciju augsto sarežģītības līmeni un lai nodrošinātu to satura labāku pamanāmību, budžeta iedaļai, kas attiecas uz Komisiju, pievienotajam dokumentam, būtu jāpievieno visaptverošs pārskats par Komisijas veiktajām aizņēmumu un aizdevumu operācijām. ***Minētajā pārskatā cita starpā būtu jāiekļauj detalizēta informācija par termiņiem, maksājumu grafiku, procentiem, kas maksājami kopējā līmenī, investoru bāzi primārajā tirgū un attiecīgā gadījumā par kopējā likviditātes fonda, kas ir diversificētas finansēšanas stratēģijas pamatā, apmēru un izmaksām, kā arī par aizņēmumu plānu. Turklāt minētajā pārskatā būtu jāizklāsta pamatā esošie dati un metodika, ko Komisija izmanto uzkrāto procentu aprēķināšanai un maksājamo procentu aplēšanai, neiekļaujot nekādu sensitīvu tirgus informāciju.***

(50) Ir lietderīgi paredzēt Savienības iestādēm iespēju savstarpēji noslēgt dienestu līmeņa nolīgumus, lai atvieglotu to apropriāciju īstenošanu, kā arī paredzēt iespēju noslēgt šādus nolīgumus starp Savienības iestāžu struktūrvienībām, Savienības struktūrām, Eiropas birojiem, struktūrām vai personām, kam saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) V sadaļu uzticēts īstenot konkrētas kopējās ārpolitikas un drošības politikas (KĀDP) darbības, un Eiropas skolu Padomes ģenerālsekretāra biroju, lai sniegtu pakalpojumus, piegādātu produktus vai īstenotu būvdarbus vai ēku līgumus.

(51) Juridiskās noteiktības labad ir jāprecizē, ka piemērojamie tiesību akti, saskaņā ar kuriem ir jāveic visi atbilstīgie pasākumi attiecībā uz interešu konfliktiem, ietver Savienības un valstu tiesību aktus, kas attiecas uz interešu konfliktiem.

(52) Lai palielinātu iekļautību, to subjektu sarakstam, kuriem var uzticēt budžeta izpildes uzdevumus, būtu jāpievieno privātās vai Savienības tiesību struktūras, kas ir iedibinātas kādā dalībvalstī un ir tādas, kurām saskaņā ar nozaru noteikumiem var uzticēt Savienības līdzekļu vai budžeta garantiju īstenošanu, ciktāl šīs struktūras kontrolē publisko tiesību subjekti vai privāttiesību subjekti, kuri veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, ir atbalsttiesīgi saskaņā ar netiešo pārvaldību un kuriem ir pienācīgas finanšu garantijas. Ja šādām privātām vai Savienības tiesību struktūrām nav dalībvalsts sniegta finansiālā atbalsta, tām ir jābūt atbilstīgām finanšu garantijām, kas ir kontroles struktūru solidāras atbildības vai līdzvērtīgu finanšu garantiju veidā.

(53) Ir lietderīgi noteikt procedūras jaunu Eiropas biroju izveidei un šādu biroju obligātos uzdevumus nošķirt no neobligātajiem uzdevumiem. Būtu jāievieš iespēja Savienības iestādēm, Savienības struktūrām un citiem Eiropas birojiem kredītrīkotāja pilnvaras deleģēt Eiropas biroja direktoram. Turklāt būtu jāparedz Eiropas birojiem iespēja noslēgt dienestu līmeņa nolīgumus par pakalpojumu sniegšanu, produktu piegādi vai būvdarbu vai ēku līgumu īstenošanu. Ir lietderīgi paredzēt konkrētus noteikumus par grāmatvedības uzskaites veikšanu, noteikumus, ar kuriem Komisijas grāmatvedim tiek ļauts dažus savus uzdevumus deleģēt minēto biroju darbiniekiem, un darba procedūras attiecībā uz bankas kontiem, kurus Komisijai būtu jāvar atvērt Eiropas biroju vārdā.

(54) Lai uzlabotu izpildaģentūru izmaksu lietderību un ņemot vērā praktisko pieredzi, kas gūta attiecībā uz citām Savienības struktūrām, vajadzētu būt iespējamam Komisijas grāmatvedim pilnībā vai daļēji uzticēt attiecīgās izpildaģentūras grāmatveža uzdevumus.

(55) Juridiskās noteiktības labad ir nepieciešams precizēt, ka izpildaģentūru direktori, pārvaldot savai aģentūrai deleģēto programmu darbības apropriācijas, rīkojas kā deleģētie kredītrīkotāji. Lai panāktu maksimālo ietekmi, ko var nodrošināt efektivitātes ieguvumi no konkrētu atbalsta pakalpojumu vispārējas centralizācijas, būtu nepārprotami jāparedz iespēja izpildaģentūrām izpildīt administratīvos izdevumus.

(56) Ir nepieciešams paredzēt noteikumus par finanšu dalībnieku, jo īpaši kredītrīkotāju un grāmatvežu, pilnvarām un pienākumiem.

(57) Eiropas Parlaments, Padome, Revīzijas palāta un Komisijas grāmatvedis būtu jāinformē par deleģētā kredītrīkotāja, iekšējā revidenta un grāmatveža iecelšanu amatā vai pienākumu pildīšanas izbeigšanu divu nedēļu laikā no tādas iecelšanas vai izbeigšanas.

(58) Kredītrīkotājiem būtu pilnā mērā jāatbild par visām ieņēmumu un izdevumu operācijām, kas veiktas ar viņu pilnvarojumu un attiecībā uz iekšējās kontroles sistēmām, un būtu jāatskaitās par savu rīcību, tostarp vajadzības gadījumā disciplinārlietas ietvaros.

(59) Būtu arī jānosaka uzdevumi, pienākumi un procedūru principi, kas jāievēro deleģētajiem kredītrīkotājiem. Deleģētajiem kredītrīkotājiem būtu jānodrošina, lai kredītrīkotāji ar pastarpināti deleģētām pilnvarām un viņu darbinieki saņemtu informāciju un apmācību par kontroles standartiem un attiecīgajām metodēm un paņēmieniem un lai tiktu veikti pasākumi ar mērķi nodrošināt kontroles sistēmas darbību. Deleģētajiem kredītrīkotājiem būtu jāziņo savai Savienības iestādei par veiktajiem pienākumiem gada pārskatā. Minētajā pārskatā būtu jāiekļauj nepieciešamā finanšu un pārvaldības informācija, kas pamato minētā kredītrīkotāja ticamības deklarāciju par viņa pienākumu izpildi, tostarp informācija par veikto darbību vispārējo sniegumu. Vismaz piecus gadus būtu jāsaglabā veiktās darbības apliecinošie dokumenti. Par visām dažādajām publisko līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas sarunu procedūrām deleģētajiem kredītrīkotājiem būtu jāsniedz īpašs pārskats attiecīgajai Savienības iestādei un minētajai Savienības iestādei būtu jāsniedz pārskats Eiropas Parlamentam un Padomei, jo minētās procedūras ir atkāpe no parastajām piešķiršanas procedūrām.

(60) Būtu jāņem vērā, ka Savienības delegāciju vadītājiem un viņu prombūtnē viņu vietniekiem ir divējādas funkcijas kā Eiropas Ārējās darbības dienesta (“EĀDD”) un – attiecībā uz darbības apropriācijām – Komisijas pastarpināti deleģētajiem kredītrīkotājiem.

(61) Komisijai budžeta izpildes pilnvaras attiecībā uz savas budžeta iedaļas darbības apropriācijām būtu jādeleģē Savienības delegāciju vadītāju vietniekiem vienīgi situācijās, kad Savienības delegāciju vadītāju prombūtnē darbības nepārtrauktības nodrošināšanai ir absolūti nepieciešams, lai minētos uzdevumus veiktu Savienības delegāciju vadītāju vietnieki. Savienības delegāciju vadītāju vietniekiem minētās pilnvaras nebūtu jāļauj izmantot sistemātiski vai iekšējās darba dalīšanas iemeslu dēļ.

(62) Grāmatvedim vajadzētu būt atbildīgam par to, lai maksājumu izpilde, ieņēmumu iekasēšana un debitoru parādu atgūšana notiktu pienācīgi. Grāmatvedim būtu jāpārvalda kase, bankas konti un trešo personu dokumenti, jākārto uzskaite un jāatbild par Savienības iestāžu finanšu pārskatu sagatavošanu. Komisijas grāmatvedim vajadzētu būt vienīgajai personai, kas ir tiesīga noteikt grāmatvedības noteikumus un saskaņotus kontu plānus, savukārt visu pārējo Savienības iestāžu grāmatvežiem būtu jānosaka savās iestādēs piemērojamās grāmatvedības procedūras.

(63) Būtu jāparedz arī noteikumi par grāmatveža iecelšanu amatā un pienākumu pildīšanas izbeigšanu.

(64) Grāmatvedim būtu jānosaka procedūras, ar kurām nodrošina, ka kases pārvaldības vajadzībām atvērtie konti un avansa konti nav debetā.

(65) Ir lietderīgi saskaņot finanšu līdzekļu pārvaldībai apstiprinātos maksāšanas līdzekļus ar modernām maksājumu metodēm, tostarp kredītkartēm un elektroniskajiem makiem.

(66) Ņemot vērā to, ka Savienības delegāciju maksājumus saskaņā ar standarta noteikumiem par budžeta, kases un grāmatvedības operācijām ("budžeta procedūras") arvien biežāk veic ar centrālās kases starpniecību un tā rezultātā samazinās darījumu skaits un summas, kas izmaksātas, izmantojot avansa kontus, ir lietderīgi vienkāršot noteikumus par avansa kontu izveidi, administrēšanu un kontroli.

(67) Būtu jāparedz nosacījumi par to, kā izmantot avansa kontus, kas ir pārvaldības sistēma, ar kuru atkāpjas no parastajām budžeta procedūrām un kura attiecas tikai uz ierobežotām summām, un būtu jāparedz avansu pārziņu uzdevumi un pienākumi, kā arī kredītrīkotāju un grāmatvežu uzdevumi un pienākumi saistībā ar avansa kontu kontroli. Efektivitātes labad Savienības delegācijās būtu jāizveido avansa konti, kuros lieto apropriācijām no budžeta iedaļām, kas attiecas uz Komisiju un uz EĀDD. Tāpat ir lietderīgi, ievērojot konkrētus nosacījumus, atļaut Savienības delegācijās izmantot avansa kontus ierobežotu summu maksājumiem budžeta procedūrās. Attiecībā uz avansu pārziņu iecelšanu vajadzētu būt iespējamam gadījumos, kad nav pieejami Komisijas darbinieki, uz kuriem attiecas Eiropas Savienības Civildienesta noteikumi un Eiropas Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība, kas noteikti Regulā (EEK, *Euratom*, EOTK) Nr. 259/68[19] ("Civildienesta noteikumi"), pārziņus izvēlēties no personāla, kuru Komisija pieņēmusi darbā krīžu pārvarēšanas palīdzības un humānās palīdzības operāciju jomā.

(68) Lai ņemtu vērā situāciju krīžu pārvarēšanas palīdzības un humānās palīdzības operāciju jomā, kad nav pieejami Komisijas darbinieki, uz kuriem attiecas Civildienesta noteikumi, un pastāv tehniskas grūtības nodrošināt, ka visas juridiskās saistības paraksta atbildīgais kredītrīkotājs, būtu jāļauj personālam, kuru Komisija pieņēmusi darbā minētajā jomā, uzņemties juridiskās saistības ļoti mazā vērtībā, t. i., līdz 2500 EUR, kas saistītas ar maksājumiem, kurus izpilda no avansa kontiem, un būtu jāļauj Savienības delegāciju vadītājiem vai viņu vietniekiem uzņemties juridiskās saistības pēc Komisijas atbildīgā kredītrīkotāja norādījuma.

19 OV L 56, 4.3.1968., 1. lpp.

(69) Kad ir noteikti finanšu dalībnieku uzdevumi un pienākumi, tos var saukt pie atbildības vienīgi saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti Civildienesta noteikumos. Savienības iestādēs, ievērojot Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012, ir izveidotas īpašas finanšu pārkāpumu komisijas. Tomēr tām iesniegto lietu ierobežotā skaita dēļ un efektivitātes labad ir lietderīgi to funkcijas nodot starpiestāžu paneļkomitejai, kas izveidota saskaņā ar šo regulu ("paneļkomiteja"). Paneļkomiteja būtu jāizveido, lai novērtētu pieprasījumus un izdotu attiecīgus ieteikumus par vajadzību pieņemt lēmumus par izslēgšanu un finansiāla soda uzlikšanu, ko Komisija vai citas Savienības iestādes un struktūras tai iesniegušas, neskarot minēto iestāžu un struktūru administratīvo autonomiju attiecībā uz to darbiniekiem. Minētās funkciju nodošanas mērķis ir arī novērst pilnvaru pārklāšanos un mazināt risku, ka tiek izdoti pretrunīgi ieteikumi vai atzinumi, ja ir iesaistīts gan ekonomikas dalībnieks, gan Savienības iestādes vai struktūras darbinieks. Ir nepieciešams atstāt spēkā procedūru, saskaņā ar kuru kredītrīkotājs var pieprasīt apstiprinājumu norādījumam, kuru minētais kredītrīkotājs uzskata par neatbilstīgu vai pretēju pareizas finanšu pārvaldības principam, un tādējādi tikt atbrīvots no jebkādas atbildības. Kad paneļkomiteja pilda šo funkciju, tās sastāvs būtu jāmaina. Paneļkomitejai nevajadzētu būt nekādām izmeklēšanas pilnvarām.

(70) Attiecībā uz ieņēmumiem ir nepieciešams pievērsties pašu resursu negatīvajām korekcijām, uz ko attiecas Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 609/2014[20] un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2021/770[21]. Izņemot pašu resursu gadījumā, ir nepieciešams atstāt spēkā esošos uzdevumus un kontroles, kas ietilpst kredītrīkotāju pienākumos dažādos procedūras posmos: debitoru parādu aplēses noteikšana, atgūšanas rīkojumu izdošana, debetnotas nosūtīšana, kurā debitors tiek informēts, ka konstatēts debitoru parāds, un vajadzības gadījumā lēmuma pieņemšana par prasījuma atlaišanu, ievērojot kritērijus, kas nodrošina atbilstību pareizai finanšu pārvaldībai, lai nodrošinātu ieņēmumu efektīvu iekasēšanu.

(71) Kredītrīkotājam vajadzētu būt iespējai pilnībā vai daļēji atteikties no konstatēta debitoru parāda atgūšanas, ja pret debitoru ir sākta kāda no maksātnespējas procedūrām, kas definētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2015/848[22], jo īpaši tiesas rīkojumu, mierizlīgumu un analogu procedūru gadījumā.

---

20 Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 609/2014 (2014. gada 26. maijs) par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus tradicionālos, PVN un NKI pašu resursus, un par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības (OV L 168, 7.6.2014., 39. lpp.).

21 Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2021/770 (2021. gada 30. aprīlis) par pašu resursa aprēķināšanu, kas pamatojas uz nereciklēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu, par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamu minēto pašu resursu, par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības, un par dažiem aspektiem attiecībā uz pašu resursu, kas pamatojas uz nacionālo kopienākumu (OV L 165, 11.5.2021., 15. lpp.).

22 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/848 (2015. gada 20. maijs) par maksātnespējas procedūrām (OV L 141, 5.6.2015., 19. lpp.).

(72) Būtu jāparedz īpaši noteikumi par debitoru parāda aplēses koriģēšanas vai samazināšanas līdz nullei procedūrām.

(73) Ir jāprecizē laiks, kad budžetā ir jāiekļauj summas, kas saņemtas kā naudas sodi, citi sodi un sankcijas, un jebkādi uzkrātie procenti vai citi ienākumi no tām.

(74) Ņemot vērā finanšu tirgu jaunākās attīstības tendences un Eiropas Centrālās bankas galvenajām refinansēšanas operācijām piemērotās procentu likmes, ir nepieciešams pārskatīt noteikumus par procentu likmi naudas vai citiem sodiem.

(75) Lai atspoguļotu konkrētās iezīmes, kādas ir debitoru parādiem, kas izpaužas kā naudas sodi vai citi sodi, ko Savienības iestādes uzliek saskaņā ar LESD vai Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu (*Euratom* līgums), ir nepieciešams ieviest īpašus noteikumus par procentu likmēm, kas piemērojamas summām, kurām iestājies termiņš, bet kas vēl nav samaksātas gadījumā, ja šādas summas palielina Eiropas Savienības Tiesa.

(76) Noteikumi par atgūšanu būtu gan jāprecizē, gan jāpastiprina. Konkrētāk, būtu jāprecizē, ka grāmatvedis atgūst summas ar ieskaitu arī pret summām, kuras debitoram budžeta izpildes ietvaros ir parādā kāda izpildaģentūra.

(77) Lai garantētu juridisko noteiktību un pārredzamību, būtu jāparedz noteikumi par termiņiem, kuros ir nosūtāma debetnota.

I

(78) Lai nodrošinātu aktīvu pārvaldību un vienlaikus par prioritāti nosakot mērķi nodrošināt naudas drošību un likviditāti, summas, kas saistītas ar naudas sodiem, citiem sodiem vai sankcijām, kas uzliktas saskaņā ar LESD vai *Euratom* līgumu, piemēram, apstrīdētos naudas sodus konkurences lietās, būtu jāiekasē provizoriski. Komisijai vajadzētu būt arī iespējai ieguldīt šīs summas finanšu aktīvos un noteikt no šiem ieguldījumiem gūto ienākumu piešķiršanu. Tā kā Komisija nav vienīgā Savienības iestāde, kurai ir tiesības uzlikt naudas vai citus sodus, ir nepieciešams paredzēt noteikumus par šādiem naudas sodiem, citiem sodiem vai sankcijām, ko uzliek pārējās Savienības iestādes, un paredzēt to atgūšanas noteikumus, kuriem vajadzētu būt līdzvērtīgiem tiem, ko piemēro Komisija.

(79) Lai nodrošinātu, ka Komisijai ir visa nepieciešamā informācija finansēšanas lēmumu pieņemšanai, ir nepieciešams noteikt minimālās prasības saturam finansēšanas lēmumos par dotācijām, iepirkumu, Savienības trasta fondiem ārējām darbībām ("Savienības trasta fondi"), godalgām, finanšu instrumentiem, finansējuma apvienošanas mehānismiem un budžeta garantijām. Vienlaikus, lai potenciālajiem saņēmējiem dotu iespēju plānot ilgākā termiņā, ir nepieciešams atļaut finansēšanas lēmumus pieņemt uz vairāk nekā vienu finanšu gadu, precizējot, ka īstenošana ir atkarīga no budžeta apropriāciju pieejamības attiecīgajos finanšu gados. Turklāt ir nepieciešams samazināt finansēšanas lēmumam nepieciešamo elementu skaitu. Atbilstoši mērķim panākt vienkāršošanu finansēšanas lēmums vienlaikus būtu jāuzskata par gada vai daudzgadu darba programmu. Tā kā iemaksas 70. un 71. pantā minētajās Savienības struktūrās jau tiek noteiktas budžetā, nebūtu jāprasa pieņemt atsevišķu finansēšanas lēmumu attiecībā uz to.

(80) Attiecībā uz izdevumiem būtu jāprecizē saikne starp finansēšanas lēmumiem, vispārējām budžeta saistībām un atsevišķajām saistībām, kā arī budžeta un juridisko saistību jēdzieni, lai tādējādi izveidotu skaidru sistēmu dažādajiem budžeta izpildes posmiem.

(81) Lai ņemtu vērā jo īpaši Savienības delegācijās un Savienības pārstāvniecībās noslēgto juridisko saistību skaitu un ar tām saistītās valūtas kursu svārstības, provizoriskajām budžeta saistībām vajadzētu būt iespējamām arī gadījumos, kad maksājuma galasaņēmējs un summa ir zināmi.

(82) Lai ELGF saskaņotu ar vispārējām grāmatvedības un budžeta procedūrām, tiklīdz tas ir tehniski iespējams, būtu jāatļauj uzņemties atsevišķās budžeta saistības, lai veiktu maksājumus, bez nepieciešamības vispirms uzņemties vispārējas provizoriskas saistības veikt maksājumus, kam divu mēnešu laikā vai, ievērojot konkrētus nosacījumus, ilgākā periodā seko atsevišķās saistības. Turklāt, lai decembrī varētu uzņemties atsevišķās budžeta saistības un veikt maksājumus par finanšu gada pirmo mēnesi, tiem izdevumu veidiem, attiecībā uz kuriem ir atļauti avansā veiktie maksājumi, būtu jāpievieno parastie ELGF pārvaldības izdevumi.

(83) Attiecībā uz to maksājumu tipoloģiju, kurus var veikt kredītrīkotāji, saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu būtu jāsniedz precizējumi par dažādajiem maksājumu veidiem. Būtu vēl vairāk jāprecizē noteikumi par priekšfinansējuma maksājumu ieskaitu, īpaši situācijās, kad nav iespējams starpposma ieskaits. Tālab uzņemtajās juridiskajās saistībās būtu jāiekļauj attiecīgi noteikumi.

(84) Šajā regulā būtu jāparedz, ka maksājumus veic noteiktos termiņos un ka šādu termiņu neievērošanas gadījumā kreditoriem būs tiesības uz kavējuma procentiem, kurus ietur no attiecīgā budžeta, izņemot dalībvalstis, Eiropas Investīciju banku (EIB) un Eiropas Investīciju fondu (EIF).

(85) Elektronisko rēķinu pamatelementi publiskajā iepirkumā būtu jābalsta uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/55/ES[23] noteikumiem.

(86) Skaidrības labad būtu jāpārskata nepiemērotu publiskā iepirkuma piedāvājumu definīcija, iekļaujot piedāvājumus, kuros ekonomikas dalībniekam nav piekļuves iepirkumam.

(87) Ir jāprecizē, ka konkrētos līgumus saskaņā ar pamatlīgumiem, kas noslēgti ar vienu ekonomikas dalībnieku, var piešķirt un mainīt, ievērojot pamatlīgumā paredzētos noteikumus.

▌

(88) Ņemot vērā to, ka *ex ante* publicitātes pasākumi atklātās, slēgtās un konkursa procedūrās ar sarunām ir vienādi, konkrētos apstākļos pēc neveiksmīgas konkursa procedūras ar sarunām būtu jāatļauj izmantot sarunu procedūru bez paziņojuma par līgumu iepriekšējas publicēšanas.

---

23 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/55/ES (2014. gada 16. aprīlis) par elektroniskajiem rēķiniem publiskā iepirkuma procedūrās (OV L 133, 6.5.2014., 1. lpp.).

(89) No šīs regulas iepirkuma noteikumu darbības jomas jāizslēdz notāru sniegtie dokumentu sertifikācijas un autentifikācijas pakalpojumi gadījumos, kad procedūras, kas reglamentē šādus pakalpojumus attiecīgajā dalībvalstī, nav atvērtas konkurencei.

(90) Ir lietderīgi paredzēt iespēju izmantot sarunu procedūras bez iepriekšējas publicēšanas attiecībā uz pakalpojumiem, ko sniedz dalībvalstu organizācijas, kuras nevar piedalīties konkursa procedūrās.

(91) Lai nodrošinātu atbilstību Eiropas Savienības Tiesas judikatūrai[24], kredītrīkotājam būtu jāpieprasa, lai pierādījumi par izslēgšanas un atlases kritērijiem tiktu iesniegti pirms piešķiršanas lēmuma pieņemšanas.

(92) Ir lietderīgi noteikumus par izdevumu validēšanu un apstiprināšanu apvienot vienā pantā un ieviest saistību atcelšanas definīciju. Tā kā darījumi tiek veikti datorizētās sistēmās, kvīts "nodots samaksai" parakstīšanu, ar ko izsaka validācijas lēmumu, būtu jāaizstāj ar drošu elektronisko parakstu, izņemot dažus gadījumus. Tāpat ir nepieciešams precizēt, ka izdevumu validēšana attiecas uz visām attiecināmajām izmaksām, tostarp izmaksām, kas nav saistītas ar maksājuma pieprasījumu, kā tas ir priekšfinansējuma ieskaita gadījumā.

24 Vispārējās tiesas 2020. gada 8. jūlija spriedums, *Securitec* / Komisija, T-661/18, ECLI:EU:T:2020:319.

(93) Lai mazinātu sarežģītību, racionalizētu spēkā esošos noteikumus un uzlabotu šīs regulas saprotamību, būtu jāparedz noteikumi, kas ir kopīgi vairākiem budžeta izpildes instrumentiem. Minēto iemeslu dēļ daži noteikumi būtu jāpārgrupē, citu noteikumu formulējums un darbības joma būtu jāsaskaņo un būtu jānovērš lieki atkārtojumi un savstarpējas atsauces.

(94) Katrai Savienības iestādei būtu jāizveido iekšējās revīzijas progresa komiteja, kuras uzdevums ir nodrošināt iekšējā revidenta neatkarību, uzraudzīt iekšējās revīzijas darba kvalitāti un nodrošināt, lai tās dienesti pienācīgi ņemtu vērā iekšējās un ārējās revīzijas ieteikumus un veiktu attiecīgus pēcpasākumus. Par minētās iekšējās revīzijas progresa komitejas sastāvu būtu jālemj katrai Savienības iestādei, ņemot vērā tās organizatorisko autonomiju un neatkarīga eksperta ieteikuma nozīmību.

(95) Lielāks uzsvars būtu jāliek uz to projektu sniegumu un rezultātiem, kuri tiek finansēti no budžeta. Tāpēc ir lietderīgi papildus jau ierastajiem Savienības iemaksu veidiem (faktiski radušos attiecināmo izmaksu atlīdzināšana, vienības izmaksas, fiksētas summas un vienotas likmes finansējums) noteikt papildu finansēšanas veidu, kas nav piesaistīts attiecīgo darbību izmaksām. Papildu finansēšanas veidam būtu jābalstās uz konkrētu nosacījumu *ex ante* izpildi vai uz tādu rezultātu sasniegšanu, kas tiek mērīti, atsaucoties uz iepriekš noteiktiem atskaites punktiem vai uz snieguma rādītājiem.

(96) Ja Savienības iemaksa ir ar izmaksām nesaistīts finansējums un ja atlīdzināšana ir balstīta uz rezultātiem, minēto rezultātu sasniegšana būtu jāvērtē, izmantojot iepriekš noteiktus atskaites punktus vai mērķrādītājus, un šādu atskaites punktu vai mērķrādītāju sasniegšana būtu jāpārbauda pirms iemaksas veikšanas. Grāmatvedības uzskaite un apliecinošie dokumenti, kas saistīti ar mērķrādītāju vai atskaites punktu sasniegšanu, būtu jāsaglabā ex post pārbaudēm vai revīzijām, tostarp tām, ko veic Revīzijas palāta.

(97) Kad Komisija izvērtē Savienības līdzekļu saņēmēju darbības un finansiālo spēju vai to sistēmas un procedūras, tai vajadzētu būt iespējai paļauties uz novērtējumiem, ko tā jau veikusi pati vai ko veikuši citi subjekti vai līdzekļu devēji, piemēram, valsts aģentūras un starptautiskās organizācijas, lai novērstu vienu un to pašu saņēmēju dubultu novērtēšanu. Iespēja savstarpēji paļauties uz citu subjektu veiktiem novērtējumiem būtu jāizmanto, ja minētie novērtējumi ir veikti atbilstīgi nosacījumiem, kas ir līdzvērtīgi tiem, kuri šajā regulā paredzēti piemērojamajai izpildes metodei. Tāpēc, lai līdzekļu devēju vidū veicinātu savstarpēju paļaušanos uz novērtējumiem, Komisijai būtu jāsekmē starptautiski pieņemto standartu vai starptautiskās paraugprakses atzīšana.

(98) Tāpat ir būtiski novērst situācijas, kurās dažādi subjekti Savienības līdzekļu saņēmējus attiecībā uz minēto līdzekļu izmantojumu revidē vairākas reizes. Tāpēc būtu jānodrošina iespēja paļauties uz neatkarīgu revidentu jau veiktām revīzijām ar noteikumu, ka ir pietiekami pierādījumi par viņu kompetenci un neatkarību, un ar noteikumu, ka revīzijas darbs balstās uz starptautiski pieņemtiem revīzijas standartiem, nodrošinot pietiekamu ticamību, un ka tās ir veiktas attiecībā uz finanšu pārskatiem un ziņojumiem, kuros izklāstīts Savienības iemaksas izmantojums. Šādas revīzijas tad būtu jāizmanto par pamatu vispārējam ticamības apliecinājumam par Savienības līdzekļu izmantojumu. Šajā nolūkā ir svarīgi nodrošināt, lai neatkarīgā revidenta ziņojums un saistītā revīzijas dokumentācija tiktu pēc pieprasījuma darīti pieejami Eiropas Parlamentam, Komisijai, Revīzijas palāta un dalībvalstu revīzijas iestādēm.

(99) Lai varētu paļauties uz novērtējumiem un revīzijām un lai samazinātu administratīvo slogu personām un subjektiem, kas saņem Savienības līdzekļus, ir svarīgi nodrošināt, ka jebkura informācija, kas jau ir pieejama Savienības iestādēs, vadošajās iestādēs vai citās struktūrās un subjektos, kas īsteno Savienības līdzekļus, tiek izmantota atkārtoti, lai izvairītos no vairākkārtēju pieprasījumu iesniegšanas saņēmējiem vai labuma guvējiem.

(100) Lai paredzētu ilgtermiņa mehānismu sadarbībai ar saņēmējiem, būtu jāparedz iespēja noslēgt finanšu pamatpartnerības nolīgumus. Finanšu pamatpartnerības būtu jāīsteno, izmantojot dotācijas vai iemaksu nolīgumus ar personām un subjektiem, kas īsteno Savienības līdzekļus. Šajā nolūkā būtu jānosaka šādu iemaksu nolīgumu minimālais saturs. Finanšu pamatpartnerībām nebūtu nepamatoti jāierobežo piekļuve Savienības finansējumam.

(101) Attiecībā uz dažādajiem budžeta izpildes instrumentiem, piemēram, dotācijām, iepirkumu, netiešo pārvaldību, godalgām utt., būtu jāsaskaņo Savienības iemaksas apturēšanas, izbeigšanas vai samazināšanas nosacījumi un procedūras. Būtu jānosaka šādas apturēšanas, izbeigšanas vai samazināšanas iemesli. ***Ja vēlāk tiek konstatēts, ka piešķiršanas procedūras laikā ir notikuši pārkāpumi vai krāpšana, atbildīgajam kredītrīkotājam būtu jāveic noteikti korektīvi pasākumi, ja vien nav pamata to nedarīt, piemēram, ja juridisko saistību izpilde ir attiecīgās iestādes vai struktūras interesēs vai ja ir jāgarantē pakalpojuma nepārtrauktība.***

(102) Lai izvairītos no atšķirīgām vai nesamērīgām līgumiskajām prasībām, šajā regulā būtu jānosaka standarta laikposmi, cik ilgi saņēmējiem jāuzglabā ar Savienības iemaksām saistītie dokumenti, vienlaikus Komisijai, Revīzijas palātai un *OLAF* dodot pietiekami daudz laika piekļūt šādiem datiem un dokumentiem un veikt *ex post* pārbaudes un revīzijas. Turklāt ikvienai personai un subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, vajadzētu būt pienākumam sadarboties Savienības finanšu interešu aizsardzībā.

(103) Lai dalībniekiem un saņēmējiem sniegtu pienācīgu informāciju un nodrošinātu, ka tiem ir iespēja izmantot tiesības uz aizstāvību, būtu jāatļauj dalībniekiem un saņēmējiem iesniegt apsvērumus, pirms tiek pieņemts jebkāds pasākums, kas nelabvēlīgi ietekmē to tiesības, un tie būtu jāinformē par tiem pieejamajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem šāda pasākuma apstrīdēšanai.

(104) Piešķiršanas procedūras kontekstā atbildīgajam kredītrīkotājam nav jāsniedz iespēja dalībniekam iesniegt apsvērumus, ja šis dalībnieks piešķiršanas procedūrā ir bijis noraidīts. Lai nodrošinātu juridisko noteiktību, tas būtu jāprecizē arī noteikumā par ierunu procedūrām un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem.

(105) Ņemot vērā arvien sarežģītāko ģeopolitisko vidi ar strauji mainīgiem hibrīddraudiem un kiberdraudiem, kā arī nepieciešamību pēc digitālās pārveides ar tai raksturīgo tehnisko neaizsargātību, Savienībai ir jānodrošina Savienības vai tās dalībvalstu drošības un sabiedriskās kārtības aizsardzība, atspoguļojot to sabiedriskajā politikā un tiesību aktos. Runa ir par sabiedrības pamatinterešu ievērošanu, piemēram, energoapgādes drošības garantēšanu vai organizētās noziedzības un krāpšanas apkarošanu. Savienības līdzekļu piešķiršanai saistībā ar stratēģiskiem aktīviem un interesēm, piemēram, digitālo vai kosmosa infrastruktūru, komunikācijas un informācijas sistēmām un pakalpojumiem, var būt nepieciešams piemērot īpašus nosacījumus, lai nodrošinātu minēto aizsardzību, tostarp sakaru un informācijas sistēmu integritāti un saistītās piegādes ķēdes, vienlaikus turpinot ievērot visus Savienības starptautiskos nolīgumus. Būtu jāprecizē attiecīgo nosacījumu veidi un prasības to piemērošanai. ***Tomēr šajā regulā paredzētie īpašie nosacījumi nav izsmeļoši, un pamataktā ir iespējams iekļaut īpašus nosacījumus, ja tas negroza šajā regulā noteiktās prasības un procedūras attiecībā uz drošības un sabiedriskās kārtības aizsardzību vai neatkāpjas no tām.***

(106) Lai aizsargātu Savienības finanšu intereses, Komisijai būtu jāizveido vienota agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēma.

(107) Agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēma būtu jāattiecina uz dalībniekiem, saņēmējiem, subjektiem, uz kuru spējām kandidāts vai pretendents plāno paļauties, darbuzņēmēja apakšuzņēmējiem, izslēgtā subjekta faktiskajiem īpašniekiem un saistītajiem subjektiem, fiziskām personām, garantijas devējiem, kā arī ikvienu personu vai subjektu, kas saņem Savienības līdzekļus, ja budžetu izpilda netiešajā pārvaldībā, ikvienu personu vai subjektu, kas saņem Savienības līdzekļus atbilstoši tiešajā pārvaldībā īstenotiem finanšu instrumentiem, dalībniekiem vai saņēmējiem, par kuriem subjekti, kas izpilda budžetu dalītajā pārvaldībā, ir sniegusi informāciju, un sponsoriem.

(108) Lai uzlabotu Savienības finanšu interešu aizsardzību, būtu jāstiprina agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēma. Ir svarīgi novērst, ka persona vai subjekts izslēgšanas situācijā var pieteikties vai tikt atlasīts līdzekļu īstenošanai, vai saņemt šādus līdzekļus saskaņā ar kādu dalītās pārvaldības programmu. Ja ir pieņemts galīgs spriedums vai galīgs administratīvais lēmums, atbildīgajam kredītrīkotājam vajadzētu būt iespējai izslēgt personu vai subjektu ar noteikumu, ka tas atrodas izslēgšanas situācijā un tiek uzskatīts par neuzticamu, jo ir iesaistījies konkrētos nopietnu pārkāpumu veidos. ***Neskarot citos pamataktos noteiktos informēšanas pienākumus, budžeta izpildi saskaņā ar dalīto pārvaldību īstenojošām personām un subjektiem, izmantojot jebkuru oficiālu kanālu, piemēram, Komisijas izveidoto automatizēto informācijas sistēmu, ko pašlaik izmanto ziņošanai par krāpšanu un pārkāpumiem ("pārkāpumu pārvaldības sistēma"), būtu jāsniedz Komisijai informācija par***

konstatētajiem faktiem un konstatējumiem saistībā ar šādiem galīgiem spriedumiem vai administratīviem lēmumiem, tikai atsaucoties uz 138. panta 1. punkta c) apakšpunkta iv) punktā un d) apakšpunktā izklāstītajiem pamatojumiem, kad tiem kļūst zināma šāda informācija. Ja nav galīga sprieduma vai galīga administratīva lēmuma, atbildīgajam kredītrīkotājam vajadzētu būt iespējai veikt izslēgšanu, pamatojoties uz paneļkomitejas veiktu provizorisku juridisko klasifikāciju, ņemot vērā faktus un konstatējumus, kas konstatēti *OLAF*, *EPPO*, Revīzijas palātas veiktajās revīzijās vai izmeklēšanās vai jebkurās citās pārbaudēs, revīzijās vai kontrolēs, kas veiktas kredītrīkotāja atbildībā. Šāda izslēgšana būtu jāreģistrē agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmas datubāzē. ***Personām un subjektiem, kas izpilda budžetu dalītajā pārvaldībā, pirms Savienības līdzekļu piešķiršanas vai dalībnieku un labuma guvēju atlases būtu jāiepazīstas ar informāciju agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmas datubāzē. Informācijai, ar kuru notiek iepazīšanās, būtu jāattiecas uz personu vai subjektu, kas piesakās vai tiek atlasīts Savienības līdzekļu īstenošanai. Lai nodrošinātu agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmas efektīvu īstenošanu, dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu jāīsteno datubāzē reģistrētie izslēgšanas gadījumi,*** liedzot šādām personām vai subjektiem pieteikties uz Savienības līdzekļu īstenošanu vai noraidot viņus no atlases Savienības līdzekļu īstenošanā ***visā izslēgšanas laikposmā***. ***Minētajai izslēgšanai būtu jānodrošina iepirkuma vai atlases procesa integritāte un jānodrošina, ka tajā nepiedalās personas vai subjekti, kas iesaistīti smagā pārkāpumā.*** Maksājumu pieteikumi no dalībvalstīm dalītās pārvaldības ietvaros, tostarp izdevumi, kas saistīti ar izslēgtu personu vai subjektu, nebūtu jāatlīdzina. Ja līdzekļus dalībvalstīm izmaksā atbilstīgi uz sniegumu balstītiem regulējumiem, būtu jāpiemēro īpaši noteikumi, kas noteikti nozaru tiesību aktos.

(109) Ir svarīgi uzsvērt, ka attiecībā uz Savienības līdzekļiem, kas tiek izmaksāti dalībvalstīm tiešajā pārvaldībā un attiecībā uz kuriem dalībvalstīm ir pienākums veikt visus atbilstīgos pasākumus, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses, agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēma būtu jāpiemēro tikai tiktāl, ciktāl Komisijai ir attiecīgie pienākumi saskaņā ar attiecīgo tiesisko regulējumu . Tāpēc Komisijas pienākumiem būtu jāaprobežojas ar pienākumu nodot lietu paneļkomitejai, lai izslēgtu personu vai subjektu, ja kredītrīkotājs par nopietnu pārkāpumu uzzina no galīgiem spriedumiem, galīgiem administratīviem lēmumiem vai faktiem un konstatējumiem, kas konstatēti saistībā ar revīzijām vai izmeklēšanām, kuras attiecībā uz minētajiem līdzekļiem veicis *OLAF*, *EPPO*, Revīzijas palāta, vai no jebkuras citas pārbaudes, revīzijas vai kontroles, kas veikta kredītrīkotāja atbildībā. Neskarot šos Komisijas pienākumus, dalībvalstis ir atbildīgas par to, lai pārbaudītu agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmas datubāzē reģistrēto informāciju par izslēgšanas lēmumiem, izpildītu šādus lēmumus un nodrošinātu, ka netiek iesniegts neviens maksājuma pieteikums saistībā ar personu vai subjektu, kas atrodas šādā izslēgšanas situācijā. ***Neskarot nozaru noteikumus un brīvprātīgu piemērošanu, agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēma nebūtu jāpiemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2021/241[25].***

[25] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.).

(110) Būtu jāprecizē, ka tad, ja lēmums reģistrēt personu vai subjektu agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmas datubāzē tiek pieņemts, balstoties uz izslēgšanas situāciju attiecībā uz fizisku vai juridisku personu, kura ir minētās personas vai subjekta pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūras loceklis vai kurai attiecībā uz minēto personu vai subjektu ir pārstāvības, lēmumu pieņemšanas vai kontroles pilnvaras, vai attiecībā uz fizisku vai juridisku personu, kura uzņemas neierobežotu atbildību par minētās personas vai subjekta parādsaistībām, vai attiecībā uz fizisku personu, kurai ir būtiska nozīme piešķiršanā vai juridisko saistību izpildē, datubāzē reģistrētajā informācijā iekļauj informāciju par minētajām personām.

(111) Lēmums par personas vai subjekta izslēgšanu no dalības piešķiršanas procedūrās vai par finansiāla soda piemērošanu personai vai subjektam un lēmums par saistītās informācijas publicēšanu būtu jāpieņem atbildīgajam kredītrīkotājam, ņemot vērā tā autonomiju administratīvajās lietās. Ja nav galīga sprieduma vai galīga administratīva lēmuma un ja runa ir par nopietnu līgumpārkāpumu gadījumiem, atbildīgajiem kredītrīkotājiem lēmums būtu jāpieņem, balstoties uz provizorisko juridisko klasifikāciju, ņemot vērā paneļkomitejas ieteikumu. Šai paneļkomitejai būtu arī jānovērtē izslēgšanas ilgums gadījumos, kad ar galīgo spriedumu vai galīgo administratīvo lēmumu šis ilgums nav noteikts.

(112) Paneļkomitejas uzdevums būtu nodrošināt agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmas konsekventu darbību. Paneļkomitejas sastāvā vajadzētu būt pastāvīgam priekšsēdētājam, pastāvīgam priekšsēdētāja vietniekam, kuram būtu jāaizstāj priekšsēdētājs, diviem Komisijas pārstāvjiem un tā kredītrīkotāja pārstāvim, kas iesniedzis pieteikumu.

(113) Lai agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmu saskaņotu ar publiskā iepirkuma noteikumiem un uzlabotu tās efektivitāti, mēģinājums ietekmēt Savienības līdzekļu piešķiršanu vai nepamatoti iegūt Savienības līdzekļus, tostarp saistībā ar interešu konfliktiem, būtu skaidri jāiekļauj kā īpaša izslēgšanas situācija pie smagiem pārkāpumiem saistībā ar profesionālo darbību.

(114) Pienācīgi ņemot vērā samērīguma principu, atbildīgajam kredītrīkotājam būtu jāizslēdz persona vai subjekts, ja tie ir izrādījuši integritātes trūkumu, iesaistoties jebkādā nelikumīgā rīcībā, kas nav saderīga ar LES 2. pantā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā noteiktajām vērtībām, piemēram, tādā kā kūdīšana uz diskrimināciju, naidu vai vardarbību pret personu grupu vai grupas locekli, ja šāda rīcība var negatīvi ietekmēt līguma izpildi.

(115) Autonoms izslēgšanas pamats būtu jāpievieno attiecībā uz ***tīšu un*** nepamatotu nesadarbošanos izmeklēšanās, pārbaudēs vai revīzijās, ko veic kredītrīkotājs, *OLAF*, *EPPO* vai Revīzijas palāta, jo tas var nopietni ietekmēt Savienības finanšu interešu aizsardzību.

(116) Provizoriskā juridiskā klasifikācija neskar attiecīgās personas vai subjekta rīcības galīgo novērtējumu, ko veic dalībvalstu kompetentās iestādes saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Tāpēc pēc tam, kad ir paziņots par šādu galīgo novērtējumu, būtu jāpārskata paneļkomitejas ieteikums, kā arī atbildīgā kredītrīkotāja lēmums.

(117) Atbildīgajam kredītrīkotājam būtu jāizslēdz persona vai subjekts, ja galīgā spriedumā vai galīgā administratīvā lēmumā ir atzīts, ka persona vai subjekts ir vainīgs smagā pārkāpumā saistībā ar profesionālo darbību, tīšā vai netīšā tādu pienākumu neizpildē, kas attiecas uz sociālā nodrošinājuma iemaksu vai nodokļu maksājumiem, subjekta izveidošanā citā jurisdikcijā nolūkā apiet fiskālās, sociālās vai jebkādas citas juridiskās saistības, krāpšanā, kas ietekmē budžetu, korupcijā, rīcībā saistībā ar līdzdalību noziedzīgā organizācijā, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanā, teroristu finansēšanā, teroristu nodarījumos vai nodarījumos, kas saistīti ar teroristu darbībām, bērnu nodarbināšanā vai citos nodarījumos, kas saistīti ar cilvēku tirdzniecību, vai pārkāpuma veikšanā. Persona vai subjekts būtu jāizslēdz arī gadījumā, ja noticis nopietns juridisko saistību pārkāpums***, tostarp ja ir pārkāpta prasība jebkuru līgumu izpildīt atbilstoši augstākajiem profesionālajiem standartiem,*** vai bankrota gadījumā, vai gadījumos, ja tas atsakās sadarboties izmeklēšanās, pārbaudēs vai revīzijās. Novērtējot šos izslēgšanas iemeslus, par būtisku faktoru var uzskatīt nepamatoti kaitējošas darbības, kas ir sodāmas starptautiskajās tirdzniecības tiesībās, ja tās ietver smagu pārkāpumu saistībā ar profesionālo darbību.

(118) Saskaņā ar Vispārējās Tiesas 2023. gada 15. februāra spriedumu, pieņemot lēmumu par personas vai subjekta izslēgšanu par smagu pārkāpumu saistībā ar profesionālo darbību, kredītrīkotājam būtu jābalstās uz pietiekami specifiskiem, pārliecinošiem un konkrētiem pierādījumiem, tādējādi spējot skaidri un nepārprotami pierādīt, ka pieteikuma iesniedzējs ir iesaistījies prettiesiskā rīcībā, kas ietekmē tā profesionālo uzticamību un kas turklāt liecinātu par ļaunprātīgu nodomu vai rupju neuzmanību šīs regulas nozīmē[26].

(119) Pieņemot lēmumu par personas vai subjekta izslēgšanu vai finansiāla soda piemērošanu personai vai subjektam un par saistītās informācijas publicēšanu, atbildīgajam kredītrīkotājam būtu jānodrošina atbilstība samērīguma principam, jo īpaši ņemot vērā situācijas nopietnību, tās ietekmi uz budžetu, laiku, kas pagājis kopš attiecīgās rīcības, rīcības ilgumu un atkārtošanos, to, vai rīcība bijusi tīša, vai pieļautās neuzmanības pakāpi un personas vai subjekta sadarbības līmeni ar attiecīgo kompetento iestādi un minētās personas vai subjekta sniegto palīdzību izmeklēšanā.

---

26 ***Vispārējās tiesas 2023. gada 15. februāra spriedums RH/Komisija, T-175/21T, ECLI:EU:T:2023:77, 62. punkts.***

(120) Atbildīgajam kredītrīkotājam vajadzētu būt arī iespējai izslēgt personu vai subjektu, ja fiziska vai juridiska persona, kas uzņemas neierobežotu atbildību par ekonomikas dalībnieka parādsaistībām, ir bankrotējusi vai nonākusi līdzīgā maksātnespējas situācijā vai ja minētā fiziskā vai juridiskā persona nepilda savas saistības, kas attiecas uz sociālā nodrošinājuma iemaksu veikšanu vai nodokļu maksājumiem, ja šādas situācijas ietekmē minētā ekonomikas dalībnieka finansiālo stāvokli.

(121) Lai vēl vairāk uzlabotu Savienības finanšu interešu aizsardzību, kredītrīkotājam vajadzētu būt iespējai izslēgt vai piemērot finansiālu sodu izslēgtā subjekta faktiskajiem īpašniekiem un saistītajiem subjektiem, kas bija iesaistīti izslēgtā subjekta pārkāpumā. Iespēja izslēgt faktiskos īpašniekus un saistītos subjektus ir paredzēta, lai novērstu to, ka persona vai subjekts, kas ir izslēgts no atlases Savienības līdzekļu īstenošanai, varētu turpināt piedalīties iepirkuma un piešķiršanas procedūrās ar jauna uzņēmuma vai esošu saistītu subjektu starpniecību.

(122) Lai palielinātu agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmas efektivitāti, tā būtu jāpiemēro arī fiziskām personām, kuras uzskata par atbildīgām par subjekta pārkāpumiem, lai tās nevarētu piedalīties piešķiršanas procedūrās vai tikt atlasītas Savienības līdzekļu īstenošanai vai nu privātpersonas statusā, vai ar jaunu korporatīvo identitāti, neskarot tiesības tikt uzklausītām.

(123) Pēc kredītrīkotāja pieprasījuma agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmas paneļkomitejai vajadzētu būt iespējai sniegt ieteikumus paātrinātā procedūrā, neskarot tiesības tikt uzklausītam. Šāda procedūra būtu jāizmanto, ja to prasa lietas apstākļi vai būtība, piemēram, ja dalībvalsts iestāde ir pieņēmusi galīgo spriedumu vai galīgo administratīvo lēmumu, bet nav noteikts izslēgšanas ilgums; vai trešā valsts ir izdevusi galīgo spriedumu vai galīgo administratīvo lēmumu; vai izslēgšanai līdzvērtīga sankcija personai vai subjektam jau ir piemērota ar starptautisku organizāciju lēmumu.

(124) Attiecībā uz personu vai subjektu nebūtu jāpiemēro lēmums par izslēgšanu, ja tas ir veicis korektīvos pasākumus, tādējādi pierādot savu uzticamību. Minētā iespēja nebūtu jāpiemēro vissmagāko noziedzīgo darbību gadījumā.

(125) Ņemot vērā samērīguma principu, būtu jānošķir gadījumi, kad kā alternatīvu izslēgšanai ir iespējams piemērot finansiālu sodu, no vienas puses, un gadījumi, kad, lai panāktu preventīvu ietekmi, attiecīgā saņēmēja rīcības smagums saistībā ar centieniem nepamatoti iegūt Savienības līdzekļus attaisno finansiāla soda piemērošanu papildus izslēgšanai, no otras puses. Būtu jānosaka arī maksimālais finansiālais sods, ko var piemērot līgumslēdzēja iestāde.

(126) Finansiāls sods būtu jāpiemēro vienīgi saņēmējam, nevis dalībniekam, jo piemērojamā finansiālā soda apjomu aprēķina, balstoties uz attiecīgo juridisko saistību vērtību.

(127) Iespēja pieņemt lēmumus par izslēgšanu vai piemērot finansiālos sodus ir neatkarīga no iespējas piemērot līgumā noteiktos sodus, piemēram, līgumsodu.

(128) Izslēgšanas ilgumam vajadzētu būt ierobežotam, kā tas ir saskaņā ar Direktīvu 2014/24/ES, un būtu jāatbilst samērīguma principam.

(129) Ir nepieciešams noteikt noilguma termiņa sākuma datumu un ilgumu lēmumu pieņemšanai par izslēgšanu vai finansiālo sodu uzlikšanu.

(130) Ir svarīgi, lai būtu iespējams pastiprināt ar izslēgšanu un finansiālo sodu panākto preventīvo ietekmi. Šajā sakarā preventīvā ietekme būtu jāpastiprina ar iespēju publicēt informāciju par izslēgšanu un/vai finansiālo sodu, tādā veidā, lai tiktu ievērotas datu aizsardzības prasības, kas izklāstītas Regulā (ES) 2018/1725 un Regulā (ES) 2016/679. Šādai publikācijai būtu jāpalīdz nodrošināt, lai šāda rīcība neatkārtotos. Juridiskās noteiktības labad un saskaņā ar samērīguma principu būtu jāprecizē, kādās situācijās publicēšanai nebūtu jānotiek. Atbildīgajam kredītrīkotājam savā novērtējumā būtu jāņem vērā visi paneļkomitejas ieteikumi. Attiecībā uz fiziskām personām personas dati būtu jāpublicē tikai izņēmuma apstākļos, kad to attaisno rīcības smagums vai tās ietekme uz Savienības finanšu interesēm.

(131) Informācija, kas saistīta ar izslēgšanu vai finansiālu sodu, būtu jāpublicē tikai atsevišķos gadījumos, piemēram, tādos kā smags pārkāpums saistībā ar profesionālo darbību, krāpšana, būtisks trūkums izpildīt galvenos pienākumus, kas paredzēti no budžeta finansētās juridiskās saistībās, pārkāpums vai subjekta izveide citā jurisdikcijā nolūkā apiet fiskālās, sociālās vai kādas citas juridiskās saistības.

(132) Izslēgšanas kritēriji būtu skaidri jānodala no kritērijiem, kas var būt par iemeslu noraidīšanai piešķiršanas procedūrā.

(133) Būtu jācentralizē informācija par agrīnu risku atklāšanu un par lēmumiem par izslēgšanu un finansiālu sodu uzlikšanu personai vai subjektam. Šajā nolūkā attiecīgā informācija būtu jāuzglabā datubāzē, ko izveidojusi un pārvalda Komisija, kas ir centralizētās sistēmas īpašniece. Minētajai sistēmai būtu jādarbojas, ievērojot tiesības uz privātumu un personas datu aizsardzību.

(134) Agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmas izveidei un pārvaldībai vajadzētu būt Komisijas atbildībā, savukārt pārējām Savienības iestādēm un struktūrām, kā arī visām personām un subjektiem, kas īsteno Savienības līdzekļus tiešajā, dalītajā un netiešajā pārvaldībā, būtu jāpiedalās minētajā sistēmā, nosūtot attiecīgo informāciju Komisijai. Atbildīgajam kredītrīkotājam un paneļkomitejai būtu jānodrošina personas vai subjekta tiesības uz aizstāvību. Tādas pašas tiesības būtu jādod personai vai subjektam saistībā ar agrīnu atklāšanu, ja kredītrīkotāja paredzētais akts varētu nelabvēlīgi ietekmēt attiecīgās personas vai subjekta tiesības. Ja notikusi krāpšana, korupcija vai kāda cita Savienības finanšu intereses ietekmējoša nelikumīga darbība, saistībā ar kuru vēl nav pieņemts galīgs spriedums, atbildīgajam kredītrīkotājam vajadzētu būt iespējai atlikt personas vai subjekta paziņošanu un paneļkomitejai – atlikt personas vai subjekta tiesības iesniegt savus apsvērumus. Šādai atlikšanai vajadzētu būt attaisnojamai tikai tad, ja ir pārliecinoši leģitīmi iemesli ievērot izmeklēšanas vai valsts tiesvedības konfidencialitāti.

(135) Saskaņā ar LESD 261. pantu būtu jāpiešķir Eiropas Savienības Tiesai neierobežota jurisdikcija attiecībā uz lēmumiem par izslēgšanu un finansiālajiem sodiem, ko piemēro saskaņā ar šo regulu.

(136) Lai vērstos pret subjektu mēģinājumiem izvairīties no iespējamām nelabvēlīgām sekām, ko rada to pārkāpumi, būtu jāparedz paziņošanas noteikumi saskaņā ar precīziem nosacījumiem agrīnas atklāšanas un izslēgšanas procedūru kontekstā. Turklāt šādām procedūrām būtu jāpiemēro elektroniskās datu apmaiņas sistēmas izmantošana.

(137) Lai atvieglotu Savienības finanšu interešu aizsardzību saistībā ar visām budžeta izpildes metodēm, personām un subjektiem, kas iesaistīti budžeta izpildē ▌ vajadzētu būt iespējai ***iegūt piekļuvi agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmas datubāzei un pārbaudīt*** izslēgšanas gadījumus, par kuriem lēmumus ir pieņēmuši Savienības līmeņa kredītrīkotāji. ***Pirms līdzekļu piešķiršanas vai personas vai subjekta atlases Savienības līdzekļu īstenošanai un saņemšanai būtu jāiepazīstas ar informāciju agrīnas atklāšanas un izslēgšanas datubāzē. Tas neskar iespēju iepazīties ar datubāzē esošo informāciju citos juridisko saistību īstenošanas posmos.***

(138) Ar šo regulu būtu jāveicina e-pārvaldības mērķa sasniegšana, jo īpaši elektronisko datu izmantošana Savienības iestāžu un trešo personu savstarpējā informācijas apmaiņā.

(139) Pāreja uz elektronisku informācijas apmaiņu un dokumentu iesniegšanu elektroniski, tostarp attiecīgā gadījumā uz elektronisko iepirkumu, ir būtisks vienkāršošanas pasākums, attiecībā uz kuru būtu jāparedz skaidri nosacījumi par izmantojamo sistēmu akceptēšanu, lai tādējādi radītu juridiski korektu vidi, līdztekus dalībnieku, saņēmēju un kredītrīkotāju labā saglabājot elastību Savienības līdzekļu pārvaldībā, kā paredzēts šajā regulā.

(140) Lai uzlabotu sadarbspējīgu digitālo publisko pakalpojumu pārvaldību un kvalitāti, ***dalībvalstīm,*** Savienības iestādēm, izpildaģentūrām un Savienības struktūrām būtu maksimāli jāpiemēro Eiropas sadarbspējas satvars.

(141) Būtu jāparedz noteikumi par sastāvu un uzdevumiem, kādi ir komitejai, kura atbild par pieteikuma dokumentu novērtēšanu iepirkuma procedūrā un dotāciju piešķiršanas procedūrā un konkursos par godalgām. Vajadzētu būt iespējamam komitejas sastāvā iekļaut ārējos ekspertus, ja minētā iespēja ir paredzēta pamataktā.

(142) Saskaņā ar labas pārvaldības principu kredītrīkotājam precizējumi vai trūkstošie dokumenti būtu jāpieprasa, ievērojot vienlīdzīgas attieksmes principu un neļaujot būtiski mainīt pieteikuma dokumentus. Kredītrīkotājam vajadzētu būt iespējai nolemt nerīkoties šādi tikai pienācīgi pamatotos gadījumos. Turklāt kredītrīkotājam vajadzētu būt iespējai labot acīmredzamu pārrakstīšanās kļūdu vai prasīt, lai to izlabo dalībnieks.

(143) Pareizas finanšu pārvaldības labad būtu jāpieprasa, lai Komisija sevi aizsargātu, attiecībā uz priekšfinansējuma izmaksāšanu pieprasot garantijas. Darbuzņēmējiem un labuma guvējiem izvirzāmajai prasībai iesniegt garantijas nevajadzētu būt automātiskai, bet tās pamatā vajadzētu būt riska analīzei. Ja īstenošanas gaitā kredītrīkotājs atklāj, ka garantijas devējam saskaņā ar piemērojamajām valsts tiesībām nav vai vairs nav tiesību sniegt garantijas, kredītrīkotājam vajadzētu būt iespējai pieprasīt aizstāt konkrēto garantiju.

(144) Atšķirīgie noteikumu kopumi attiecībā uz tiešo un netiešo pārvaldību, jo īpaši attiecībā uz "budžeta izpildes uzdevumu" jēdziena noteikšanu, ir radījuši pārpratumus un kvalifikācijas kļūdu risku gan Komisijai, gan tās partneriem, un tādēļ tie būtu jāvienkāršo un jāsaskaņo.

(145) Būtu jāpārskata noteikumi par to personu un struktūru, kas īsteno Savienības līdzekļus netiešajā pārvaldībā, pīlāru *ex ante* novērtējumu, lai Komisija varētu pēc iespējas vairāk paļauties uz minēto personu un subjektu sistēmām, noteikumiem un procedūrām, tostarp uzticamības pārbaudi, kuri ir atzīti par līdzvērtīgiem Komisijas izmantotajiem. Turklāt ir svarīgi precizēt, ka gadījumos, kad novērtējumā atklājas jomas, kurās ieviestās procedūras nav pietiekamas, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses, Komisijai būtu jāspēj parakstīt iemaksu nolīgumus, vienlaikus veicot atbilstīgus uzraudzības pasākumus. Tāpat ir svarīgi precizēt, kādos gadījumos Komisijai ir iespēja pieņemt lēmumu nepieprasīt *ex ante* pīlāru novērtējumu, lai parakstītu iemaksu nolīgumus.

(146) Lai nodrošinātu budžeta efektīvu izpildi, ir lietderīgi sīkāk precizēt samērīguma principa piemērošanu netiešajai pārvaldībai. Lai gan samērīguma princips nevar ietekmēt attiecīgajā piemērojamajā tiesiskajā regulējumā noteikto pienākumu būtību, tas būtu sistemātiski jāizmanto sadarbībā ar Savienības īstenošanas partneriem, lai panāktu pareizo līdzsvaru starp Savienības finanšu interešu aizsardzību un Savienības spēju īstenot savu politiku. Būtu jāveic daži attiecīgo noteikumu pielāgojumi un pārstrukturēšana. Tas nebūtu jāinterpretē kā praksē ierobežojam nepieciešamās tiesības un piekļuvi, kas ir vajadzīgas, lai atbildīgais kredītrīkotājs, *EPPO* attiecībā uz tām dalībvalstīm, kas piedalās ciešākā sadarbībā, ievērojot Padomes Regulu (ES) 2017/1939[27], *OLAF*, Revīzijas palāta un attiecīgā gadījumā attiecīgās valsts iestādes varētu visaptveroši īstenot savu attiecīgo kompetenci.

(147) Saskaņā ar samērīguma principu ir jāparedz šajā regulā noteikto pienākumu piemērošana galasaņēmējiem, kas saņem atbalstu no budžeta saskaņā ar finanšu instrumentiem vai budžeta garantijām. Šajā piemērošanā būtu pienācīgi jāņem vērā galasaņēmēju un pasākuma raksturs un attiecīgie finanšu riski, un tai vajadzētu būt samērīgai ar tiem. Būtu jāizvairās no nevajadzīga administratīvā sloga, jo īpaši gadījumos, kad galasaņēmēji ir mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi un salīdzināmi ekonomikas dalībnieki ar līdzvērtīgu apgrozījumu vai kopējo bilanci.

[27] Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

(148) Šajā regulā paredzētajiem finanšu noteikumiem vajadzētu būt vienkāršiem un skaidriem, lai novērstu pārmērīgu reglamentēšanu un papildu administratīvo slogu Savienības līdzekļu saņēmējiem, dalībvalstīm, Savienības iestādēm vai citām personām un subjektiem, kas izpilda budžetu.

(149) Samērīguma princips ir jāpiemēro arī, novērtējot tādu subjektu noteikumus, sistēmas un procedūras, kas jau ir sekmīgi novērtēti, piemēram, subjektu, kuri izmanto Komisijas izstrādātos noteikumus, – tie būtu jāatbrīvo no *ex ante* novērtējuma. Vajadzētu būt arī iespējai no *ex ante* novērtējuma atbrīvot dalībvalstu organizācijas, kurām uzticēts īstenot Savienības līdzekļus dalītajā pārvaldībā.

(150) Ir jāprecizē, ka gadījumos, kad subjekti tiek atlasīti darbam netiešajā pārvaldībā, pamatojoties uz uzaicinājumu paust ieinteresētību, piemēro vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principus.

(151) To personu un subjektu atlīdzībai, kuri izpilda budžetu, attiecīgā un iespējamā gadījumā būtu jābalstās uz sniegumu.

(152) Lai nodrošinātu budžeta integritāti, ja to izpilda netiešajā pārvaldībā, ir lietderīgi pieprasīt īstenošanas partneriem informēt Komisiju par iespējamiem krāpšanas, korupcijas vai jebkādas citas nelikumīgas darbības gadījumiem un iekļaut šādu pienākumu nolīgumos, ko tie noslēguši ar trešām personām saskaņā ar netiešo pārvaldību.

(153) Komisija veido partnerības ar trešām valstīm, izmantojot finansēšanas nolīgumus. Ir svarīgi precizēt minēto finansēšanas nolīgumu saturu, jo īpaši attiecībā uz tām pasākuma daļām, kuras izpilda trešā valsts netiešajā pārvaldībā.

(154) Ir svarīgi atzīt specifiskumu, kāds piemīt finansējuma apvienošanas mehānismiem vai platformām, kurās Komisija savu iemaksu apvieno ar finanšu iestāžu iemaksu, un precizēt, kā piemērojami noteikumi par finanšu instrumentiem un budžeta garantijām.

(155) Iepirkuma noteikumiem un principiem, ko piemēro publiskajiem līgumiem, kuru līgumslēgšanas tiesības Savienības iestādes piešķir savā vārdā, būtu jābalstās uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/23/ES[28] un Direktīvā 2014/24/ES iekļautajiem noteikumiem.

(156) Pieredze liecina, ka šajā regulā paredzēto iepirkuma noteikumu piemērošana nav piemērota, lai piešķirtu tiesības slēgt publiskos līgumus par finanšu pakalpojumiem, kas saistīti ar vērtspapīru vai citu finanšu instrumentu emisiju, pārdošanu, pirkšanu vai pārvešanu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/65/ES[29] nozīmē, ko Komisija izmanto saistībā ar aizņēmumiem un aizdevumiem, aktīvu pārvaldību un kases operācijām. Tas attiecas uz pakalpojumiem, ko sniedz centrālās bankas, Eiropas Stabilitātes mehānisms, EIB un citas starptautiskās finanšu iestādes, kā arī valstu subjekti, kuriem uzticēta valsts parāda emitēšana un pārvaldība. Šā iemesla dēļ un saskaņā ar Direktīvas 2014/24/ES 10. pantu šajā regulā paredzētie iepirkuma noteikumi minētajiem pakalpojumiem nebūtu jāpiemēro.

---

28 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/23/ES (2014. gada 26. februāris) par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu (OV L 94, 28.3.2014., 1. lpp.).

29 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/ES un Direktīvu 2011/61/ES (pārstrādāta versija) (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.).

(157) Ņemot vērā Covid-19 pandēmiju, ir lietderīgi mainīt krīzes definīciju, kura jo īpaši attiecas uz kopējiem noteikumiem un iepirkumu ārējās darbības jomā un ***kurai vajadzētu aptvert*** sabiedrības un dzīvnieku veselību, ***pārtikas nodrošinājumu,*** ārkārtas situācijas pārtikas nekaitīguma jomā un globālus veselības apdraudējumus. Lai nodrošinātu elastību, kas nepieciešama ātrai reaģēšanai uz neparedzētiem ārkārtējas steidzamības apstākļiem krīzes dēļ, līgumslēdzējai iestādei būtu jāļauj piemērot vienkāršotus iepirkuma noteikumus, piemēram, izmantot sarunu procedūru bez paziņojuma par līgumu iepriekšējas publicēšanas, kas piemērojama krīzes situācijās, un pieņemt pierādījumus no varbūtējā izraudzītā pretendenta par izslēgšanas un atlases kritērijiem pēc piešķiršanas lēmuma pieņemšanas, bet jebkurā gadījumā pirms līguma parakstīšanas. Līgumslēdzējai iestādei vajadzētu būt arī iespējai izņēmuma kārtā mainīt līgumu vai pamatlīgumu, pārsniedzot piemērojamās robežvērtības, bez iepirkuma procedūras, lai reaģētu uz krīzi. ***Turklāt krīzes situācijā vajadzētu būt iespējai izņēmuma kārtā pievienot jaunas līgumslēdzējas iestādes pēc iepirkuma procedūras sākšanas un pirms līguma parakstīšanas vai pēc līguma grozīšanas, neierobežojot konkurenci.*** Pirms šādu vienkāršotu noteikumu izmantošanas būtu jāpieprasa izsludināt krīzes situāciju saskaņā ar attiecīgajiem iekšējiem noteikumiem, izņemot iepirkumu ārējās darbības jomā, kur šāda izsludināšana nav vajadzīga. Turklāt atbildīgajiem kredītrīkotājiem katrā atsevišķā gadījumā būtu jāpamato ārkārtējā steidzamība, kas izriet no izsludinātās krīzes.

(158) Attiecībā uz jauktiem līgumiem būtu jāprecizē metodika, saskaņā ar kuru līgumslēdzējas iestādes nosaka piemērojamos noteikumus.

(159) Būtu jāprecizē *ex ante* un *ex post* publiskošanas pasākumi, kas nepieciešami iepirkuma procedūras uzsākšanai tādiem līgumiem, kuru vērtība ir vienāda vai lielāka par Direktīvā 2014/24/ES noteiktajām robežvērtībām, un tādiem līgumiem, uz kuriem minētā direktīva neattiecas.

(160) Šajā regulā neatkarīgi no robežvērtībām būtu jāietver izsmeļošs saraksts ar visām iepirkuma procedūrām, kas pieejamas Savienības iestādēm.

(161) Administratīvās vienkāršošanas labad un lai sekmētu mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) līdzdalību, vidējas vērtības līgumiem būtu jāparedz sarunu procedūras.

(162) Vajadzības gadījumā vajadzētu būt iespējai veikt kopīgu iepirkumu starp vienu vai vairākām dalībvalstu līgumslēdzējām iestādēm, no vienas puses, un Savienības iestādēm, Savienības struktūrām vai izpildaģentūrām, no otras puses, bez pienākuma šīm iestādēm, struktūrām vai aģentūrām iegādāties būvdarbus, piegādes vai pakalpojumus. Lai līgumslēdzējas iestādes varētu pilnībā izmantot iekšējā tirgus potenciālu apjomradītu ietaupījumu un riska un ieguvumu sadales ziņā, būtu jāpaplašina Savienības iestāžu, Savienības struktūru vai izpildaģentūru iespējas iegādāties piegādes vai pakalpojumus

divu vai vairāku dalībvalstu vārdā. Savienības iestādei, Savienības struktūrai vai izpildaģentūrai vajadzētu būt iespējai veikt attiecīgo iepirkuma procedūru dalībvalstu vārdā vai to uzdevumā, pamatojoties uz nolīgumu starp pusēm, vai darboties kā vairumtirgotājam, pērkot, uzglabājot un tālākpārdodot vai ziedojot piegādes un pakalpojumus, tostarp nomu, dalībvalstīm vai tās izraudzītajām partnerorganizācijām. ***Saskaņā ar noteikumiem par sekundāro tiesību aktu atbilstību šai regulai citos Savienības tiesību aktos var iekļaut konkrētākus noteikumus par kopīgu iepirkumu vai iepirkumu dalībvalstu vārdā vai to uzdevumā. Ja tas tiek veikts, šādos aktos būtu skaidri jānorāda šādas atkāpes un konkrēti iemesli, kas tās pamato.***

(163) Tāpat kā paredzēts Direktīvā 2014/24/ES, ar šo regulu būtu jādod iespēja pirms iepirkuma procedūras uzsākšanas veikt apspriešanos ar tirgus dalībniekiem. Lai nodrošinātu inovācijas partnerību izmantošanu tikai tad, ja nepieciešamie būvdarbi, piegādes vai pakalpojumi tirgū vai kā tirgum tuvinātas izstrādes darbības nepastāv, šajā regulā būtu jāparedz pienākums pirms inovācijas partnerības izmantošanas veikt šādu iepriekšēju apspriešanos ar tirgus dalībniekiem.

(164) Būtu jāprecizē, kā līgumslēdzējas iestādes var sekmēt vides aizsardzību un palīdzēt veicināt ilgtspējīgu attīstību, vienlaikus nodrošinot, ka tās ar saviem līgumiem panāk vislabāko cenas un vērtības attiecību, jo īpaši pieprasot īpašus marķējumus vai izmantojot atbilstīgas piešķiršanas metodes.

(165) Saskaņā ar Eiropas zaļā kursa mērķiem progress virzībā uz zaļināšanas aspektu īstenošanu būtu jānodrošina, attiecīgā gadījumā iekļaujot uzaicinājumus iesniegt piedāvājumus, zaļās atlases vai piešķiršanas kritērijus, kas stimulēs ekonomikas dalībniekus piedāvāt ilgtspējīgākas iespējas.

(166) Lai nodrošinātu to, ka ekonomikas dalībnieki līgumu izpildē ievēro piemērojamos vides, sociālās un darba tiesību jomas pienākumus, kas noteikti Savienības tiesību aktos, valstu tiesību aktos, koplīgumos vai Direktīvas 2014/24/ES X pielikumā uzskaitītajās starptautiskajās sociālās un vides jomas konvencijās, šiem pienākumiem būtu jāietilpst prasību minimumā, ko nosaka līgumslēdzēja iestāde, un tie būtu jāiekļauj līgumslēdzējas iestādes parakstītajos līgumos.

(167) Ir lietderīgi konstatēt dažādus gadījumus, kurus parasti dēvē par "interešu konflikta" situācijām, un tajos rīkoties atšķirīgi. Jēdziens "interešu konflikts" būtu jāizmanto tikai gadījumos, kad šādā situācijā ir persona vai subjekts, kam ir budžeta ***plānošanas,*** izpildes, revīzijas vai kontroles pienākumi, vai kādas Savienības iestādes vai jebkāda līmeņa valsts iestādes ierēdnis vai darbinieks. Mēģinājumi nepamatoti ietekmēt piešķiršanas procedūru vai iegūt konfidenciālu informāciju būtu jāuzskata par smagu profesionālās ētikas pārkāpumu, kura rezultātā var saņemt noraidījumu piešķiršanas procedūrā un/vai zaudēt iespēju saņemt Savienības līdzekļus. Turklāt ekonomikas dalībnieki varētu būt situācijā, kad tos nebūtu jāizvēlas līguma īstenošanai tāpēc, ka pastāv konfliktējošas profesionālās intereses. Piemēram, uzņēmums nedrīkstētu izvērtēt projektu, kurā tas ir piedalījies, vai revidents nedrīkstētu veikt to pārskatu revīziju, kurus tas iepriekš apstiprinājis. ***Izvērtējot interešu konfliktus un īstenojot pienākumu izveidot sistēmas šādu konfliktu atklāšanai un novēršanai, būtu jāievēro samērīguma princips. Lai veicinātu juridisko noteiktību, atbilstīgiem norādījumiem par interešu konfliktu novērtēšanu būtu jāsniedz papildu precizējumi tiem, kas izvērtē šādas situācijas Savienības un valstu līmenī.***

(168) Lai nodrošinātu, ka nepastāv konfliktējošas profesionālās intereses, kas var ietekmēt vai draud ietekmēt spēju neatkarīgi, taisnīgi un objektīvi izpildīt līgumu, ir jāprecizē līgumslēdzējas iestādes un kandidātu vai pretendentu pienākumi. No vienas puses, kandidātiem, pretendentiem un attiecīgā gadījumā subjektiem, uz kuru spējām tie paļaujas, kā arī paredzētajiem apakšuzņēmējiem būtu jādeklarē, ka šādas konfliktējošas intereses nepastāv, un pēc pieprasījuma jāsniedz saistītā informācija. No otras puses, līgumslēdzējai iestādei būtu jānovērtē, vai šādas konfliktējošas profesionālās intereses pastāv, ja par tām ir paziņots, vai pamatojoties uz papildu informāciju. Konfliktējošu profesionālo interešu konstatācijas gadījumā piešķiršanas procedūrā būtu jāpiemēro noraidījums.

(169) Konkurētspējīgam un atvērtam iekšējam tirgum būtu jānodrošina vienlīdzīgi konkurences apstākļi un jādod iespēja gan Eiropas, gan ārvalstu ekonomikas dalībniekiem konkurēt pēc spējām. Ārvalstu subsīdijas var izkropļot iekšējo tirgu un apdraudēt vienlīdzīgus konkurences apstākļus iepirkuma procedūrās, ja, piemēram, ekonomikas dalībnieki, kam piešķir līgumu, ir guvuši labumu no ārvalstu subsīdijām. Lai novērstu šo risku, ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/2560[30] tika paredzēti noteikumi un procedūras, lai izmeklētu ārvalstu subsīdijas, kas izkropļo vai var izkropļot iekšējo tirgu, un attiecīgā gadījumā nodrošinātu, ka minētie izkropļojumi tiek novērsti. Lai nodrošinātu konsekvenci starp noteikumiem, kas piemērojami dalībvalstīm, un iepirkuma procedūrām saskaņā ar šo regulu, Savienības iestādēm, Savienības struktūrām un izpildaģentūrām attiecībā uz ārvalstu subsīdijām būtu mutatis mutandis jāpiemēro tie paši noteikumi un procedūras, kas noteikti Regulā (ES) 2022/2560.

---

[30] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2560 (2022. gada 14. decembris) par ārvalstu subsīdijām, kas izkropļo iekšējo tirgu (OV L 330, 23.12.2022., 1. lpp.).

(170) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras saistībā ar procedūras detaļām un saistītiem jautājumiem attiecībā uz jebkāda tāda ārvalstu finansējuma provizorisku izvērtēšanu un padziļinātu izmeklēšanu, kas iegūts iepirkuma procedūrā. Minētās īstenošanas pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011[31].

(171) Saskaņā ar Direktīvu 2014/24/ES vajadzētu būt iespējai jebkādā secībā pārbaudīt, vai ekonomikas dalībnieks ir izslēgts, piemērot atlases un piešķiršanas kritērijus, kā arī pārbaudīt atbilstību iepirkuma procedūras dokumentiem. Tāpēc vajadzētu būt iespējai noraidīt piedāvājumus, pamatojoties uz piešķiršanas kritērijiem bez iepriekšējas pārbaudes par attiecīgā pretendenta atbilstību izslēgšanas vai atlases kritērijiem.

(172) Līgumslēgšanas tiesības būtu jāpiešķir, balstoties uz saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu atbilstoši Direktīvas 2014/24/ES 67. pantam.

---

31 ***Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).***

(173) Juridiskās noteiktības labad ir jāprecizē, ka atlases kritēriji ir saistīti tikai ar kandidātu vai pretendentu vērtēšanu un ka piešķiršanas kritēriji ir saistīti tikai ar piedāvājumu vērtēšanu. Lai Savienības iepirkuma noteikumus saskaņotu ar Direktīvu 2014/24/ES, līgumslēdzējām iestādēm būtu arī jāļauj par piešķiršanas kritēriju izmantot līguma izpildei norīkotā personāla organizāciju, kvalifikāciju un pieredzi, ja tie var būtiski ietekmēt līguma izpildes kvalitāti un līdz ar to arī piedāvājuma ekonomisko vērtību. Līgumslēdzējām iestādēm, kas izmanto jebkuru no minētajiem piešķiršanas kritērijiem, ar atbilstīgiem līgumiskiem līdzekļiem būtu jānodrošina, ka personāls, kam uzticēta līguma izpilde, faktiski atbilst noteiktajiem kvalitātes standartiem. Līgumslēdzējām iestādēm būtu jādod piekrišana jebkādai šādu darbinieku nomaiņai un jāpārbauda, vai darbinieki, kas aizstāj personālu, nodrošina tādu pašu kvalitātes līmeni kā aizstātie darbinieki. Turklāt būtu jānodrošina, ka viens un tas pats elements saskaņā ar atlases un piešķiršanas kritērijiem nepārklājas un netiek izvērtēts divreiz.

(174) ***Lai samazinātu laikietilpīgās procedūras un*** līgumslēdzējas iestādes varētu pilnībā izmantot iespējas, ko sniedz dinamiskās iepirkumu sistēmas, ir jāvienkāršo noteikumi, kas reglamentē šīs sistēmas. Šīm sistēmām jo īpaši vajadzētu darboties kā slēgtām procedūrām, tādējādi ļaujot jebkuram ekonomikas dalībniekam, kas iesniedz dalības pieteikumu un atbilst izslēgšanas un atlases kritērijiem, piedalīties iepirkuma procedūrās, kuras veic, izmantojot dinamisko iepirkumu sistēmu, visā tās darbības laikā,

kuram nevajadzētu aprobežoties ar četriem gadiem. Piedāvājumus var iesniegt arī elektroniska kataloga veidā, jo īpaši par standarta produktiem vai pakalpojumiem, kas ir vispārēji pieejami tirgū. Turklāt, lai samazinātu administratīvo slogu, konkrēti iepirkumi dinamiskās iepirkumu sistēmas ietvaros būtu jāatbrīvo no prasības iecelt atvēršanas un vērtēšanas komisiju.

(175) Ņemot vērā progresu iepirkuma procedūru digitalizācijā, būtu jāprecizē, ka atklātu procedūru publisku atvēršanu var rīkot attālināti, izmantojot videokonferences.

(176) Lai veiktu vienkāršošanu un saskaņošanu ar noteikumiem, kas piemērojami Savienības iestāžu iepirkumam savā vārdā, ārējo darbību jomā būtu jāsvītro pienākums publicēt to atlasīto kandidātu sarakstu, kurus aicina iesniegt piedāvājumu Komisijas tīmekļa vietnē.

(177) Savienības iepirkumam būtu jānodrošina, lai Savienības līdzekļi tiktu izlietoti efektīvi, pārredzami un pienācīgi, vienlaikus samazinot administratīvo slogu Savienības līdzekļu saņēmējiem. Šajā sakarībā e-iepirkumam būtu jāpalīdz labāk izmantot Savienības līdzekļus un jāuzlabo iepirkuma līgumu pieejamība visiem ekonomikas dalībniekiem. Visām Savienības iestādēm, kas veic iepirkumu, būtu savās tīmekļa vietnēs jāpublicē skaidri noteikumi par iegādi, izdevumiem un uzraudzību, kā arī par visām piešķirtajām līgumslēgšanas tiesībām, tostarp par līgumu vērtību.

(178) E-iepirkumā informācijas elektroniskai apmaiņai ar dalībniekiem cik vien iespējams būtu jābalstās uz spēkā esošajiem standartiem, piemēram, Eiropas vienoto iepirkuma procedūras dokumentu un e-rēķinu standartiem, kas attiecīgi noteikti Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2016/7[32] un Direktīvā 2014/55/ES.

(179) Būtu jāprecizē, ka ikvienai procedūrai ir sākšanas posms un izvērtēšanas posms. Līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas lēmums vienmēr būtu jāpieņem izvērtējuma rezultātā.

(180) Paziņojot par procedūras iznākumu, kandidāti un pretendenti būtu jāinformē par iemesliem, uz kuriem balstās pieņemtais lēmums, un viņiem būtu jāsaņem sīki izklāstīts pamatojums, kura pamatā ir izvērtējuma ziņojuma saturs.

(181) Ir lietderīgi precizēt, ka neizraudzītajiem pretendentiem, kuri iesnieguši atbilstīgus piedāvājumus, būtu jāsaņem informācija par izraudzītā piedāvājuma raksturlielumiem un salīdzinošajām priekšrocībām. Noraidītajiem pretendentiem pēc pieprasījuma būtu jāsaņem papildu informācija pat tad, ja izvēlētās kritēriju secības dēļ to piedāvājuma atbilstība nav pārbaudīta. Būtu arī jāprecizē, ka noraidītajiem pretendentiem nevajadzētu būt piekļuvei šādai informācijai.

---

32 Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2016/7 (2016. gada 5. janvāris), ar ko nosaka standarta veidlapu Eiropas vienotajam iepirkuma procedūras dokumentam (OV L 3, 6.1.2016., 16. lpp.).

(182) Attiecībā uz pamatlīgumiem ar konkursa atsākšanu nevajadzētu būt pienākumam kādam no neizraudzītajiem pretendentiem sniegt informāciju par izraudzītā piedāvājuma raksturlielumiem un salīdzinošajām priekšrocībām, pamatojoties uz to, ka, konkrētā pamatlīguma pusēm saņemot šādu informāciju, katrā konkursa atsākšanas reizē var tikt apdraudēta godīga konkurence.

(183) Līgumslēdzējai iestādei vajadzētu būt iespējai atcelt vai — attiecībā uz procedūrām, kas tiek piešķirtas daļās vai izmantojot vairākus avotus, — daļēji atcelt iepirkuma procedūru pirms līguma parakstīšanas, nedodot kandidātiem vai pretendentiem tiesības pieprasīt jebkādu kompensāciju. Tam vajadzētu būt spēkā, neskarot situācijas, kad līgumslēdzēja iestāde ir rīkojusies tā, ka saskaņā ar vispārējiem Savienības tiesību aktu principiem ir iespējams to saukt pie atbildības par zaudējumiem.

(184) Līgumu slēgšanas tiesību piešķiršana pēc iepirkuma no vairākiem avotiem būtu jāatļauj pienācīgi pamatotos gadījumos, jo īpaši, lai izvairītos no pārmērīgas paļaušanās uz vienu vienīgu piegādātāju attiecībā uz kritiski svarīgām iekārtām un pakalpojumiem, ņemot vērā tehnoloģiskās neatkarības un pakalpojumu nepārtrauktības mērķus.

(185) Tāpat kā Direktīvā 2014/24/ES, ir jāprecizē nosacījumi, saskaņā ar kuriem līguma izpildes laikā līgumā ir iespējams veikt izmaiņas, nerīkojot jaunu iepirkuma procedūru. Jo īpaši jauna iepirkuma procedūra nebūtu vajadzīga gadījumā, ja notikušas administratīvās izmaiņas, tiesību vispārēja nodošana un skaidru un nepārprotamu pārskatīšanas klauzulu vai iespēju piemērošana, kas neskar sākotnējās procedūras prasību minimumu. Jauna iepirkuma procedūra būtu vajadzīga gadījumā, ja sākotnējā līgumā tiek ieviestas būtiskas izmaiņas, jo īpaši pušu savstarpējo tiesību un pienākumu apjomā un saturā, tostarp intelektuālā īpašuma tiesību sadalījumā. Šādas izmaiņas norāda uz pušu nodomu pārskatīt būtiskos minētā līguma noteikumus, īpaši tad, ja šīs izmaiņas būtu ietekmējušas procedūras iznākumu tādā gadījumā, ja izmainītie noteikumi būtu bijuši sākotnējās procedūras daļa.

(186) Gūtā pieredze liecina, ka ir jāprecizē, kādos gadījumos uzskata, ka izmaiņa maina līguma priekšmetu.

(187) Lai nodrošinātu būtisku līgumisko pienākumu ievērošanu un pienācīgu izpildi visā līguma darbības laikā, ir jāparedz iespēja pieprasīt izpildes garantiju attiecībā uz būvdarbiem, piegādēm un kompleksiem pakalpojumiem. Tāpat saskaņā ar attiecīgajās nozarēs ierasto praksi līgumsaistību periodā ir jāparedz iespēja pieprasīt ieturējuma summas garantiju.

(188) Lai varētu noteikt piemērojamās robežvērtības un procedūras, ir jāprecizē, vai Savienības iestādes, izpildaģentūras un Savienības struktūras tiek uzskatītas par līgumslēdzējām iestādēm. Tās nebūtu jāuzskata par līgumslēdzējām iestādēm gadījumos, kad tās veic pirkumus no centralizēto iepirkumu struktūras. Turklāt Savienības iestādes veido vienu tiesību subjektu un to struktūrvienības savā starpā nevar noslēgt līgumus, bet tikai dienestu līmeņa nolīgumus.

(189) Ir lietderīgi šajā regulā iekļaut atsauci uz Direktīvā 2014/24/ES noteiktajām robežvērtībām, kas piemērojamas būvdarbiem un piegādēm un pakalpojumiem, un Direktīvā 2014/23/ES attiecībā uz koncesijām. Tādējādi minēto robežvērtību pārskatīšana, kā paredzēts Direktīvās 2014/24/ES un 2014/23/ES, būtu tieši piemērojama saskaņā ar šo regulu veiktajam iepirkumam un attiecīgi – koncesijām.

(190) Koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršana būtu jāvienkāršo, koncesijām piemērojot Direktīvā 2014/23/ES noteiktās robežvērtības.

(191) Saskaņošanas un vienkāršošanas labad standarta procedūras, kas piemērojamas iepirkumam, būtu jāpiemēro arī iepirkumiem, kuriem piemērojams Direktīvas 2014/24/ES 74. pantā minētais sociālo un citu īpašu pakalpojumu līgumu atvieglotais režīms. Tāpēc atvieglotā režīma iepirkumu robežvērtība būtu jāsaskaņo ar pakalpojumu līgumu robežvērtību.

(192) Lai ***iepirkuma*** procedūras labāk pielāgotu tirgus apstākļiem ārpus Savienības, šajā regulā būtu jāiekļauj īpaši noteikumi, saskaņā ar kuriem Savienības delegācijas piešķir līgumus savā vārdā trešās valstīs. Tāpēc ir lietderīgi pārskatīt līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas robežvērtības, ko piemēro Savienības delegācijas trešās valstīs, un saskaņot tās ar robežvērtībām, ko piemēro līgumu piešķiršanai ārējo darbību jomā.

(193) Ir jāprecizē nogaidīšanas perioda piemērošanas nosacījumi, kas jāievēro pirms līguma vai pamatlīguma parakstīšanas.

(194) Noteikumiem, kas piemērojami iepirkumam ārējo darbību jomā, būtu jāatbilst principiem, kuri noteikti Direktīvā 2014/23/ES un Direktīvā 2014/24/ES.

(195) Noteikumos par piekļuvi iepirkumam, kas piemērojami gan piedāvājuma iesniegšanas brīdī, gan līguma īstenošanas laikā, būtu jāietver nosacījumi, kas paredzēti īstenošanas aktos (Starptautiskā iepirkuma akta pasākumi), kuri pieņemti saskaņā ar ***Eiropas Parlamenta un Padomes*** Regulu ***(ES) 2022/1031***[33], kā arī attiecīgie šajā regulā noteiktie izraudzīto pretendentu pienākumi.

(196) Lai mazinātu sarežģītību, racionalizētu spēkā esošos noteikumus un uzlabotu iepirkuma noteikumu saprotamību, ir jāpārgrupē vispārīgie iepirkuma noteikumi un konkrētie noteikumi, kas piemērojami iepirkumam ārējo darbību jomā, un jānovērš lieki atkārtojumi un savstarpējās atsauces.

(197) Ir jāprecizē, kuriem ekonomikas dalībniekiem atkarībā no to iedibinājuma vietas ir pieeja saskaņā ar šo regulu veiktajam iepirkumam, un šādas pieejas iespēja ir skaidri jāparedz arī starptautiskām organizācijām.

---

[33] ***Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1031 (2022. gada 23. jūnijs) par trešo valstu ekonomikas dalībnieku, preču un pakalpojumu piekļuvi Savienības publiskā iepirkuma un koncesiju tirgiem un par procedūrām, kas atbalsta sarunas par Savienības ekonomikas dalībnieku, preču un pakalpojumu piekļuvi trešo valstu publiskā iepirkuma un koncesiju tirgiem (Starptautiskā iepirkuma akts – IPI) (OV L 173, 30.6.2022., 1. lpp.).***

(198) Pienācīgi pamatotos gadījumos, kad līguma slēgšanas tiesības piešķir ***Savienības delegācija trešā valstī vai tikai un vienīgi Savienības delegācijas interesēs*** trešā valstī, atbildīgajam kredītrīkotājam būtu jāļauj atvērt piekļuvi iepirkuma procedūrai fiziskām vai juridiskām personām, kas ir iedibinātas trešā valstī, kurai nav īpaša nolīguma ar Savienību iepirkuma jomā. Šī elastība būtu jānodrošina jo īpaši tad, ja valstīs, kurām ir piekļuve iepirkumam saskaņā ar īpašu nolīgumu ar Savienību iepirkuma jomā, nav iedibinātas fiziskas vai juridiskas personas, kas var nodrošināt vajadzīgos būvdarbus, piegādes vai pakalpojumus.

(199) Lai panāktu līdzsvaru starp nepieciešamību nodrošināt iepirkuma noteikumu pārredzamību un lielāku saskaņotību, no vienas puses, un nepieciešamību dažos minēto noteikumu tehniskajos aspektos paredzēt elastību, no otras puses, iepirkuma tehniskie noteikumi būtu jāparedz šīs regulas pielikumā, un attiecībā uz minētā pielikuma grozījumiem būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu.

(200) Ir jāprecizē darbības joma sadaļai par dotācijām, jo īpaši attiecībā uz to, kādi pasākumi vai struktūras ir tiesīgi saņemt dotāciju, kā arī attiecībā uz juridiskajām saistībām, ko var izmantot dotācijām. Jo īpaši būtu pakāpeniski jāatsakās no dotāciju lēmumiem to ierobežotā izmantojuma dēļ un tāpēc, ka pakāpeniski tiek ieviestas elektroniskās dotācijas. Struktūra būtu jāvienkāršo, noteikumus par instrumentiem, kuri nav dotācijas, pārvietojot uz citām šīs regulas daļām. Būtu jāprecizē, kāda veida struktūras var saņemt darbības dotācijas, vairs nerunājot par "struktūrām, kuras īsteno mērķi, kuram ir vispārēja Savienības nozīme", jo minētās struktūras aptver jēdziens "struktūras, kuru mērķis ietilpst Savienības politikā un atbalsta to".

(201) Lai vienkāršotu procedūras un uzlabotu šīs regulas saprotamību, būtu jāvienkāršo un jāracionalizē noteikumi par dotācijas pieteikuma, uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus un dotācijas nolīguma saturu.

(202) Lai atvieglotu vairāku līdzekļu devēju finansētu pasākumu īstenošanu, kad, Savienībai uzņemoties saistības par iemaksu, vēl nav zināms kopējais pasākuma finansējuma apjoms, ir jāprecizē, kā tiek noteikta Savienības iemaksa un ar kādu metodi pārbauda tās izmantojumu.

(203) Lai vienkāršotu administratīvās prasības tiem, kas iesniedz pieteikumu Savienības finansējuma saņemšanai, būtu jāievieš jauna – ļoti mazas vērtības – dotācijas kategorija līdz 15 000 EUR apmērā. Ņemot vērā šādu dotāciju ļoti zemo vērtību, būtu jāatceļ prasības par godprātīga apliecinājuma iesniegšanu un finansiālo spēju līmeņa novērtēšanu.

(204) Lai vēl vairāk vienkāršotu dotāciju pieteikumus atbilstīgi pareizai finanšu pārvaldībai, kredītrīkotājam vajadzētu būt iespējai, pamatojoties uz riska novērtējumu, nolemt, ka finansiālo spēju pārbaudes ir vērstas tikai uz galveno labuma guvēju.

(205) Fiksētu summu, vienības izmaksu un vienotas likmes finansējuma izmantošanā gūtā pieredze liecina, ka šie finansēšanas veidi ievērojami vienkāršo administratīvās procedūras un būtiski samazina kļūdu risku. Fiksētās summas, vienības izmaksas un vienotās likmes ir piemēroti finansēšanas veidi neatkarīgi no Savienības iesaistīšanās jomas un jo īpaši attiecībā uz standartizētiem un atkārtotiem pasākumiem, piemēram, mobilitātes vai mācību darbībām. Turklāt, tā kā institucionālo sadarbību starp dalībvalstu valsts pārvaldes iestādēm un labuma guvējām valstīm vai partnervalstīm (iestāžu mērķsadarbība) īsteno dalībvalstu iestādes, ir pamatoti izmantot vienkāršotu izmaksu iespējas, kam būtu jāsekmē to iesaistīšanās. Lielākas efektivitātes labad dalībvalstīm un citiem Savienības līdzekļu saņēmējiem būtu jāspēj biežāk izmantot vienkāršotu izmaksu iespējas. Šajā sakarā fiksēto summu, vienības izmaksu un vienoto likmju izmantošanas nosacījumi būtu jāpadara elastīgāki. Ir skaidri jānorāda, ka tiek noteikta viena fiksēta summa, kas sedz visas konkrētā pasākuma vai darba programmas attiecināmās izmaksas. Turklāt, lai veicinātu koncentrēšanos uz rezultātiem, prioritāte būtu jāpiešķir no izvades atkarīgam finansējumam. No ieguldījuma atkarīgas fiksētās summas, vienības izmaksas un vienotās likmes būtu jāatstāj kā iespēja gadījumos, kad no izvades atkarīgais finansējums nav iespējams vai piemērots.

(206) Lai nodrošinātu juridisko noteiktību, ir jāprecizē, ka gadījumos, kad dotācija ir ar izmaksām nesaistīta finansējuma veidā, noteikumi par budžeta tāmi, līdzfinansējumu un dubultā finansējuma nepieļaušanu nav piemērojami, jo tos nevar piemērot gadījumos, kad atmaksājamā summa ir saistīta ar noteiktiem nosacījumiem vai rezultātiem un ir atsaistīta no pamatā esošajām izmaksām.

(207) Administratīvās procedūras, lai apstiprinātu fiksētās summas, vienības izmaksas un vienotās likmes, būtu jāvienkāršo, šīs apstiprināšanas pilnvaras uzticot atbildīgajiem kredītrīkotājiem. Attiecīgā gadījumā, ņemot vērā darbību vai izdevumu veidu vai attiecīgo kredītrīkotāju skaitu, šādu apstiprināšanu var veikt Komisija.

(208) Lai dotu iespēju aizpildīt to datu pieejamības trūkumu, kurus izmanto fiksēto summu, vienības izmaksu un vienoto likmju noteikšanai, būtu jāatļauj izmantot ekspertu atzinumus.

(209) Lai gan būtu jāatraisa potenciāls biežākai vienkāršotu finansējuma veidu izmantošanai, būtu jānodrošina atbilstība pareizas finanšu pārvaldības principam, jo īpaši – saimnieciskuma, efektivitātes un dubultā finansējuma nepieļaušanas principiem. Šajā nolūkā ar vienkāršotiem finansējuma veidiem būtu jānodrošina, lai izmantotie resursi atbilstu sasniedzamajiem mērķiem, lai vienas un tās pašas izmaksas netiktu no budžeta finansētas vairāk par vienu reizi, lai tiktu ievērots līdzfinansējuma princips un lai izvairītos no pārmērīgas saņēmēju kompensēšanas kopumā. Tādēļ vienkāršotiem finansējuma veidiem būtu jābalstās uz statistikas vai grāmatvedības datiem, līdzīgiem objektīviem līdzekļiem vai uz ekspertu slēdzieniem. Turklāt būtu jāturpina piemērot atbilstošas pārbaudes, kontroles un periodiski novērtējumi.

(210) Attiecībā uz fiksētās summas, vienības izmaksu un vienotās likmes finansējumu būtu jāprecizē, kāds ir pārbaužu un kontroļu tvērums pretstatā periodisko novērtējumu tvērumam. Minētajās pārbaudēs un kontrolēs galvenā uzmanība būtu jāpievērš tam, vai ir izpildīti fiksētās summas, vienības izmaksu vai vienotās likmes finansējuma izmaksāšanas nosacījumi, tostarp, vajadzības gadījumā, vai ir nodrošināta konkrētā izvade un/vai rezultāti. Ar minētajiem nosacījumiem nebūtu jāprasa sniegt pārskatu par izmaksām, kas faktiski radušās labuma guvējam. Ja fiksētās summas, vienības izmaksu vai vienotās likmes finansējuma apjomu *ex ante* ir noteicis atbildīgais kredītrīkotājs vai Komisija, to nedrīkstētu apstrīdēt *ex post* kontrolēs. Tam nebūtu jāliedz dotāciju samazināt sliktas, daļējas vai novēlotas īstenošanas gadījumā vai pārkāpuma, krāpšanās vai citu pienākumu neizpildes gadījumā. Dotācija jo īpaši būtu jāsamazina tad, ja nav izpildīti nosacījumi fiksētās summas, vienības izmaksu vai vienotās likmes finansējuma izmaksāšanai. Periodiskā novērtējuma biežumam un tvērumam vajadzētu būt atkarīgam no izmaksu attīstības un būtības, jo īpaši, ņemot vērā būtiskas izmaiņas tirgus cenās un citus attiecīgos apstākļus. Periodiskā novērtējuma rezultātā varētu tikt pārskatītas turpmākiem nolīgumiem piemērojamās fiksētās summas, vienības izmaksas vai vienotās likmes, bet šo novērtējumu nedrīkstētu izmantot, lai apstrīdētu jau saskaņotās fiksēto summu, vienības izmaksu vai vienoto likmju vērtības. Periodiskajā fiksētās summas, vienības izmaksu vai vienotās likmes finansējuma novērtējumā varētu būt nepieciešama piekļuve labuma guvēja pārskatiem statistikas un metodiskām vajadzībām, un šāda piekļuve ir nepieciešama arī krāpšanas novēršanas un atklāšanas nolūkā.

(211) Ja dotācija ir vienotas likmes, vienības izmaksu vai fiksētas summas veidā un tādējādi netiek veikta pamatā esošo izmaksu *ex post* pārbaude, nav iespējams pārbaudīt, vai attiecināmās izmaksas ir radušās pasākuma laikā. Lai nodrošinātu juridisko noteiktību, būtu jāprecizē, ka labuma guvēju *ex post* pārbaudēs un kontrolēs tiks pārbaudīts, ka īstenošanas periodā ir izpildīti nosacījumi, kas izraisa vienoto likmju, vienības izmaksu vai fiksēto summu maksājumu.

(212) Lai sekmētu mazo organizāciju dalību Savienības politikas īstenošanā ierobežotas resursu pieejamības apstākļos, par attiecināmām izmaksām ir jāatzīst tā darba vērtība, kuru veikuši brīvprātīgie. Tā rezultātā šādām organizācijām vajadzētu būt iespējamam plašāk izmantot brīvprātīgo darbu pasākuma vai darba programmas līdzfinansējuma statusā. Neskarot pamataktā noteikto maksimālo līdzfinansējuma likmi, Savienības dotācijai šādos gadījumos būtu jāaptver tikai lēstās attiecināmās izmaksas, kas nav brīvprātīgo darba izmaksas. Tā kā brīvprātīgo darbs ir darbs, kuru trešās personas veic, nesaņemot par to atalgojumu no labuma guvēja, ar šo ierobežojumu tiek novērsts, ka labuma guvējam tiktu atlīdzinātas izmaksas, kuras tas nav sedzis. Turklāt tā darba vērtība, kuru veikuši brīvprātīgie, nedrīkstētu pārsniegt 50 % no ieguldījumiem natūrā un jebkāda cita līdzfinansējuma.

(213) Lai nodrošinātu juridisko noteiktību, būtu jāprecizē, ka gadījumos, kad trešo personu ieguldījumi natūrā brīvprātīgo darba veidā budžeta tāmē ir norādīti kā attiecināmās izmaksas, līdzfinansējumam, kuram piemēro 50 % ierobežojumu, būtu jāietver visi finansējuma avoti, proti, Savienības dotācija, ieguldījumi natūrā un citi finansējuma avoti.

(214) Lai aizsargātu vienu no publisko finanšu pamatprincipiem, šajā regulā būtu jāatstāj spēkā bezpeļņas princips.

(215) Lai, aprēķinot Savienības iemaksu, nodrošinātu juridisko noteiktību gadījumā, ja tiek gūta peļņa no dotācijas, ko finansē no budžeta, būtu jāprecizē, ka, atgūstot peļņas procentuālo daļu, kas atbilst Savienības iemaksai attiecināmajās izmaksās, nebūtu jānošķir faktiski radušās izmaksas un vienkāršotās izmaksas.

(216) Principā dotācijas būtu jāpiešķir pēc uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus. Ja ir pieļaujami izņēmumi, tie būtu jāinterpretē un jāpiemēro ar ierobežojumiem tvēruma un ilguma ziņā. Iespēja izņēmuma kārtā piešķirt dotācijas bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus struktūrām ar *de facto* vai *de jure* pastāvošu monopolu, būtu jāizmanto tikai tad, ja attiecīgās struktūras ir vienīgās, kuras var īstenot attiecīgā veida darbības vai kurām šāds monopols ir uzticēts ar tiesību aktiem vai ar valsts varu.

(217) Saistībā ar virzību uz elektroniskajām dotācijām un elektronisko iepirkumu būtu jālūdz, lai pieteikuma iesniedzēji un pretendenti savu juridiskā statusa un finansiālās dzīvotspējas apliecinājumu iesniegtu tikai vienu reizi konkrētā laikposmā, un nebūtu jāprasa, lai tie katrā piešķiršanas procedūrā atkārtoti iesniegtu apliecinošos dokumentus. Tādēļ prasības ir jāsaskaņo uz to gadu skaitu, kuros dokumenti dotāciju piešķiršanas procedūrās un iepirkuma procedūrās tiks prasīti.

(218) Dotācijas saņēmējs var sniegt finansiālu atbalstu trešai personai, pamatojoties uz konkrētu nosacījumu izpildi, un jebkurai trešai personai izmaksātā summa nedrīkst pārsniegt 60 000 EUR. ***Vajadzētu būt iespējai pārsniegt*** šo summu ▌, ja pasākuma mērķu sasniegšana citādi būtu neiespējama vai pārmērīgi sarežģīta. Lai nodrošinātu lielāku elastību budžeta izpildē krīzes un ārkārtas situācijās, vajadzētu būt arī iespējai humānās palīdzības, ārkārtas atbalsta operāciju, civilās aizsardzības operāciju vai krīzes pārvarēšanas atbalsta gadījumā pārsniegt minēto summu, nesniedzot pamatojumu katrā atsevišķā gadījumā. ***Kredītrīkotājam būtu jāziņo par šādiem gadījumiem.***

(219) Ja pasākuma vai darba programmas īstenošanai ir nepieciešams, lai dotācijas saņēmējs veiktu iepirkumu, būtu jāprecizē, ka jebkurš dotācijas saņēmējs var izmantot savu iepirkuma praksi, ja tā nodrošina vislabāko cenas un vērtības attiecību vai attiecīgā gadījumā zemāko cenu, neatkarīgi no tā, vai dotācijas saņēmējs piešķir publisko līgumu un ir līgumslēdzēja iestāde šīs regulas nozīmē. Attiecīgi jāgroza līguma definīcija.

(220) Tā kā godalgas ir vērtīgs finansiālā atbalsta veids, kas nav saistīts ar prognozējamām izmaksām, to izmantošana būtu jāatvieglo un būtu jāprecizē piemērojamie noteikumi. Godalgas būtu jāuzskata par tādām, kas papildina, nevis aizstāj citus finansēšanas instrumentus, piemēram, dotācijas.

(221) Lai godalgu izmantojumu padarītu elastīgāku, Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 paredzētais pienākums publicēt konkursus par godalgām, kuru vienības vērtība ir 1 000 000 EUR vai lielāka, budžeta projektam pievienotajos pārskatos būtu jāaizstāj ar pienākumu iepriekš iesniegt informāciju Eiropas Parlamentam un Padomei un konkrēti minēt šādas godalgas finansēšanas lēmumā.

(222) Godalgas būtu jāpiešķir saskaņā ar pārredzamības un vienlīdzīgas attieksmes principiem. Šajā sakarībā būtu jānosaka konkursu raksturlielumu minimums, jo īpaši kārtība, kā godalgu pēc tās piešķiršanas izmaksā uzvarētājiem, un piemēroti publicēšanas līdzekļi. Ir arī jānosaka skaidri definēta piešķiršanas procedūra – no pieteikumu iesniegšanas līdz pieteikuma iesniedzēju informēšanai un lēmuma paziņošanai par uzvarējušo pieteikuma iesniedzēju, kura līdzinātos dotāciju piešķiršanas procedūrai.

(223) Šajā regulā būtu jānosaka principi un nosacījumi, kas piemērojami finanšu instrumentiem, budžeta garantijām un finansiālajai palīdzībai, un noteikumi par Savienības finansiālās atbildības ierobežošanu, cīņu pret krāpšanu un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, finanšu instrumentu darbības izbeigšanu un ziņošanu.

(224) Pēdējos gados Savienība arvien vairāk ir izmantojusi finanšu instrumentus, kas ļauj budžetam nodrošināt lielāku sviras efektu, taču vienlaikus tie šim budžetam rada finanšu risku. Minētie finanšu instrumenti ietver ne tikai finanšu instrumentus, uz kuriem attiecas Regula (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012, bet arī citus instrumentus, piemēram, budžeta garantijas un finansiālo palīdzību, kurus līdz šim reglamentēja tikai noteikumi, kas paredzēti to attiecīgajos pamataktos. Lai nodrošinātu minētajam instrumentu kopumam piemērojamo principu viendabību, ir svarīgi izveidot kopēju sistēmu un pārgrupēt tos jaunā šīs regulas sadaļā, kurā papildus spēkā esošajiem noteikumiem, kas piemērojami finanšu instrumentiem, ir iedaļas par budžeta garantijām un finansiālo palīdzību dalībvalstīm vai trešām valstīm.

(225) Finanšu instrumenti un budžeta garantijas var būt vērtīgs veids, kā vairot Savienības līdzekļu ietekmi, minētos līdzekļus apvienojot ar citiem līdzekļiem un radot sviras efektu. Finanšu instrumenti un budžeta garantijas būtu jāizmanto tikai tad, ja nepastāv risks, ka tie izkropļos konkurenci iekšējā tirgū vai nebūs saderīgi ar valsts atbalsta noteikumiem.

(226) Attiecībā uz gada apropriācijām, ko konkrētai programmai apstiprina Eiropas Parlaments un Padome, finanšu instrumenti un budžeta garantijas būtu jāizmanto, balstoties uz *ex ante* izvērtējumu, kura rezultāti liecina, ka tie dod iespēju efektīvi sasniegt Savienības politikas mērķus.

(227) Finanšu instrumenti, budžeta garantijas un finansiālā palīdzība būtu jāapstiprina ar pamataktu. Ja pienācīgi pamatotos gadījumos finanšu instrumentus izveido bez pamatakta, Eiropas Parlamentam un Padomei tie būtu jāapstiprina budžetā.

(228) Būtu jādefinē instrumenti, uz kuriem potenciāli attiecas X sadaļa, piemēram, aizdevumi, garantijas, kapitālieguldījumi, kvazikapitāla ieguldījumi un riska dalīšanas instrumenti. Būtu jāļauj, lai riska dalīšanas instrumentu definīcija aptvertu projektu obligāciju kredītkvalitātes uzlabojumus, kas attiecas uz projekta parādu apkalpošanas risku un mazina obligāciju turētāju kredītrisku, izmantojot kredītkvalitātes uzlabojumus aizdevuma vai garantijas veidā.

(229) Jebkādu atmaksu no finanšu instrumenta vai budžeta garantijas būtu jāizmanto tā instrumenta vai garantijas vajadzībām, no kura atmaksa ir gūta, lai palielinātu minētā instrumenta vai garantijas efektivitāti, ja vien pamataktā nav paredzēts citādi, un tā būtu jāņem vērā, ierosinot tam pašam instrumentam vai garantijai paredzēt nākamās apropriācijas.

(230) Šī regula paredz, ka Komisija attiecīgajā pamataktā ir pilnvarota aizņemties Savienības vai Euratom vārdā, lai attiecīgās summas aizdotu tālāk saņēmējām dalībvalstīm vai trešām valstīm saskaņā ar nosacījumiem, kas piemērojami aizņēmumiem. Naudas plūsmas starp aizņemtajiem līdzekļiem un aizdevumiem šajā nolūkā ir savstarpēji saskaņotas. Tas nozīmē, ka Savienībai būtu jāveic tirgus operācijas, pamatojoties uz izmaksu vajadzībām katrā konkrētajā aizdevumu gadījumā, un tas ierobežo iespēju saskaņoti plānot dažādas aizņēmumu operācijas un strukturēt termiņus, lai sasniegtu vislabākās izmaksas.

(231) Individuālu finansiālās palīdzības programmu finansēšana, izmantojot atsevišķas finansēšanas metodes, rada izmaksas un sarežģījumus, jo dažādas finansiālās palīdzības programmas pretendē uz ierobežotu skaitu finansējuma iespēju. Tas sadrumstalo Savienības parāda vērtspapīru piedāvājumu un samazina likviditāti un investoru interesi par atsevišķajām programmām, neskatoties uz to, ka visiem Savienības parāda vērtspapīriem ir vienādi augsta kredītkvalitāte. Finansiālā palīdzība tādēļ būtu jāorganizē saskaņā ar vienotu finansēšanas metodi, kas uzlabo Savienības obligāciju likviditāti un Savienības emisiju pievilcību un izmaksu lietderību.

(232) Nesenā pieredze saistībā ar finansējuma vajadzībām Ukrainai ir atklājusi trūkumus, ko rada sadrumstalota pieeja Savienības parāda organizēšanai. Lai stiprinātu Savienības kā euro denominētu parāda vērtspapīru emitenta stāvokli, ir ārkārtīgi svarīgi visas jaunās emisijas organizēt, izmantojot vienotu finansēšanas metodi, izņemot pienācīgi pamatotus gadījumus, piemēram, Euratom emisiju, nelielu emisiju un finansiālās palīdzības programmu finansēšanu, attiecībā uz kurām pamatakti stājās spēkā pirms 2022. gada 9. novembra.

(233) Vienotas finansēšanas metodes modelis un lielākā daļa infrastruktūras elementu, kas nepieciešami tās īstenošanai, jau ir izveidoti diversificētas finansēšanas stratēģijas veidā saskaņā ar Lēmumu (ES, Euratom) 2020/2053. Minētā stratēģija ir ļāvusi sekmīgi piesaistīt līdzekļus dotācijām un aizdevumiem saskaņā ar Regulu (ES) 2021/241 un vairākām citām Padomes Regulā (ES) 2020/2094[34] minētām Savienības programmām. Ņemot vērā to operāciju paredzamo sarežģītību, kas vajadzīgas, lai apmierinātu Ukrainas steidzamās finansēšanas vajadzības un prognozētu iespējamās turpmākās aizņēmumu un aizdevumu operācijas, ir lietderīgi izveidot diversificētas finansēšanas stratēģiju kā vienotu finansēšanas metodi aizņēmumu operāciju īstenošanai.

---

*[34] **Padomes Regula (ES) 2020/2094 (2020. gada 14. decembris), ar ko izveido Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu ekonomikas atveseļošanas atbalstam pēc Covid-19 krīzes (OV L 433I, 22.12.2020., 23. lpp.).***

(234) Diversificētas finansēšanas stratēģijas izmantošanai būtu jāļauj elastīgi īstenot finansēšanas programmu, vienlaikus pilnībā ievērojot budžeta neitralitātes un budžeta līdzsvara principus, kā noteikts LESD 310. panta 1. punktā. Finansēšanas programmas izmaksas būtu pilnībā jāsedz atbalsta labuma guvējiem, pamatojoties uz vienotu izmaksu sadalījuma metodiku, kas nodrošina izmaksu pārredzamu un proporcionālu sadalījumu. Saskaņā ar šo regulu atmaksas saistībām būtu jāgulstas uz labuma guvējiem, kuri saņem finansiālo palīdzību.

(235) Lai īstenotu diversificētas finansēšanas stratēģiju, būtu jāievēro vienots noteikumu kopums attiecībā uz visām aizņēmumu un aizdevumu programmām, kuru pamatā ir šī stratēģija.

(236) Diversificētas finansēšanas stratēģijai būtu jānodrošina Komisijai lielāka elastība attiecībā uz atsevišķu finansēšanas darījumu grafiku un termiņu un jāļauj veikt regulāras un stabilas izmaksas dažādām atbalsta saņēmējvalstīm. Šādas stratēģijas pamatā vajadzētu būt finansēšanas instrumentu apvienošanai. Tas ļautu Komisijai elastīgi organizēt maksājumus labuma guvējiem neatkarīgi no tirgus apstākļiem izmaksas laikā, vienlaikus arī samazinot risku, ka Komisijai būtu jāpiesaista fiksētas summas svārstīgos vai nelabvēlīgos apstākļos.

(237) Lai Komisijai dotu minēto elastību, būtu jāizveido kopējs likviditātes fonds. Šāda centralizēta likviditātes funkcija padarītu Savienības finansēšanas spējas noturīgākas un dotu spēju izturēt pagaidu neatbilstības starp visām ienākošajām un izejošajām naudas plūsmām, pamatojoties uz stabilu likviditātes prognozēšanas spēju.

(238) Komisijai būtu jāīsteno visi nepieciešamie darījumi, kuru mērķis ir regulāra klātbūtne kapitāla tirgū, vislabāko iespējamo finansēšanas izmaksu nodrošināšana un darījumu ar Savienības un Euratom parāda vērtspapīriem veicināšana.

(239) Tādēļ, paplašinot diversificētas finansēšanas stratēģiju, lai attiecinātu to uz plašāku programmu klāstu, ir lietderīgi, ka Komisija nosaka vajadzīgos pasākumus tās īstenošanai. Minētajiem pasākumiem būtu jāietver pārvaldības sistēma, riska pārvaldības procedūras un izmaksu sadalījuma metodika, kurā būtu jāievēro šīs regulas 223. panta 4. punkta e) apakšpunkts. Lai nodrošinātu pārredzamību, Komisijai būtu regulāri un vispusīgi jāinformē Eiropas Parlaments un Padome par visiem tās aizņēmumu un parādu pārvaldības stratēģijas aspektiem.

(240) Juridiskās noteiktības un skaidrības labad attiecībā uz jau piešķirtu finansiālo palīdzību un attiecībā uz finansiālo palīdzību saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/2463[35] šīs regulas noteikumi par diversificētu finansēšanas stratēģiju būtu jāpiemēro tikai tādām finansiālās palīdzības programmām, kuru pamatakti stājas spēkā 2022. gada 9. novembrī vai vēlāk.

(241) Ir svarīgi, lai revidētie finanšu pārskati par finanšu instrumentiem un budžeta garantijām, kas īstenotas netiešajā pārvaldībā, tiktu iesniegti laikus, lai Revīzijas palāta tos varētu ņemt vērā, izstrādājot savus apsvērumus par provizoriskajiem pārskatiem.

(242) Ir lietderīgi atzīt interešu saskaņošanas nozīmi virzībā uz Savienības politikas mērķiem un jo īpaši to, ka EIB un EIF ir speciālās zināšanas finanšu instrumentu un budžeta garantiju izmantošanā.

(243) EIB un EIF, darbojoties grupā, vajadzētu būt iespējai savstarpēji nodot daļu no īstenošanas, ja šāda nodošana varētu nākt par labu konkrēta pasākuma īstenošanai un ir paredzēta attiecīgajā nolīgumā ar Komisiju.

---

35 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2463 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido instrumentu atbalsta sniegšanai Ukrainai 2023. gadā (makrofinansiālā palīdzība +) (OV L 322, 16.12.2022., 1. lpp.).

(244) Konsekvences labad un lai ņemtu vērā daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam attiecībā uz finanšu instrumentiem un budžeta garantijām, ir jāprecizē daži noteikumi par ziņošanu, ko veic personas vai subjekti, kuri īsteno Savienības līdzekļus netiešajā pārvaldībā, par X sadaļas piemērošanu, ja tos kombinē ar papildu atbalstu no budžeta, tostarp dotācijām, un par kombinēšanu ar līdzekļiem, ko īsteno dalītajā pārvaldībā.

(245) Būtu jāprecizē, ka tad, ja finanšu instrumentus vai budžeta garantijas kombinē ar papildu atbalsta veidiem no budžeta, finanšu instrumentu vai budžeta garantijas noteikumi būtu jāpiemēro visam pasākumam. Attiecīgā gadījumā šie noteikumi būtu jāpapildina ar konkrētām prasībām, kas paredzētas nozaru noteikumos.

(246) No budžeta finansētu finanšu instrumentu un budžeta garantiju īstenošanā būtu jāievēro Savienības politika attiecībā uz jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas, un tās atjauninājumi, kas izklāstīti attiecīgajos Savienības tiesību aktos un Padomes secinājumos, jo īpaši Padomes 2016. gada 8. novembra secinājumos par kritērijiem un procesu, kuru rezultātā izveido ES sarakstu ar jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas[36] un to pielikumā, kā arī Padomes 2017. gada 5. decembra secinājumos par ES sarakstu ar jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas[37], un to pielikumos.

(247) Budžeta garantijas un finansiālā palīdzība dalībvalstīm vai trešām valstīm parasti ir ārpusbudžeta operācijas ar būtisku ietekmi uz Savienības bilanci. Kaut arī tās parasti saglabājas kā ārpusbudžeta operācijas, ir lietderīgi iekļaut šajā regulā noteikumus, kas nodrošina stingrāku Savienības finanšu interešu aizsardzību un skaidrāku sistēmu to apstiprināšanai, pārvaldībai un uzskaitei.

(248) Savienība ir sākusi nozīmīgas iniciatīvas, kas balstās uz budžeta garantijām, piemēram, Eiropas Stratēģisko investīciju fondu (ESIF) vai Eiropas Fondu ilgtspējīgai attīstībai (EFIA). Minētos instrumentus raksturo tas, ka tie Savienībai rada iespējamās saistības un prasa veidot līdzekļu uzkrājumus, lai radītu likviditātes rezerves, kas dod iespēju ar budžetu pienācīgi reaģēt uz maksājumu saistībām, kuras varētu rasties minēto iespējamo saistību rezultātā. Lai nodrošinātu Savienības kredītreitingu un tādējādi tās spēju sniegt efektīvu finansējumu, ir būtiski, ka iespējamo saistību apstiprināšanā, uzkrājumu veidošanā un uzraudzībā tiek ievērots stingrs noteikumu kopums, kas attiecināms uz visām budžeta garantijām.

---

36 OV C 461, 10.12.2016., 2. lpp.
37 OV C 438, 19.12.2017., 5. lpp.

(249) Iespējamās saistības, kas izriet no budžeta garantijām, var aptvert ļoti dažādas finansēšanas un investīciju operācijas. Varbūtību, ka budžeta garantija tiks izmantota, nav iespējams ar pilnīgu pārliecību ieplānot par katru gadu, kā tas ir attiecībā uz aizdevumiem, kuriem ir noteikts atmaksāšanas grafiks. Tāpēc ir obligāti jāizveido iespējamo saistību apstiprināšanas un uzraudzības sistēma, ar kuru jebkurā brīdī tiktu nodrošināts, ka pilnībā tiek ievērots gada maksājumu apropriāciju maksimālā robeža, kas noteikta Lēmumā (ES, *Euratom*) 2020/2053.

(250) Minētajā sistēmā būtu jāparedz arī pārvaldība un kontrole, tostarp regulāra pārskatu sniegšana par Savienības finanšu riska darījumiem. Uzkrājumu likme attiecībā uz finanšu saistībām būtu jānosaka, balstoties uz pienācīgu riska novērtējumu tiem finanšu riskiem, kurus rada attiecīgais instruments. Iespējamo saistību ilgtspēja būtu ik gadu jānovērtē ikgadējā budžeta procedūrā. Lai izvairītos no finanšu saistību segšanai nepieciešamo uzkrājumu trūkuma, būtu jāievieš agrīnās brīdināšanas mehānisms.

(251) Tā kā finanšu instrumenti, budžeta garantijas un finansiālā palīdzība tiek izmantoti arvien vairāk, ir jāmobilizē liels maksājumu apropriāciju apjoms un jāveido attiecīgi uzkrājumi. Lai panāktu sviras efektu, vienlaikus nodrošinot pietiekamu aizsardzības līmeni pret finanšu saistībām, ir būtiski optimizēt nepieciešamo uzkrājumu apjomu un panākt efektivitātes ieguvumus, minētos uzkrājumus apvienojot kopējā uzkrājumu fondā. Turklāt elastīgāks minēto apvienoto uzkrājumu izmantojums dod iespēju panākt tādu kopējo efektīvo uzkrājumu likmi, kas nodrošina prasīto aizsardzību ar optimizētu resursu apjomu.

(252) Noteikumiem, kas piemērojami uzkrājumu veidošanai un kopējam uzkrājumu fondam, būtu jāparedz stabila iekšējās kontroles sistēma. Pamatnostādnes, kas piemērojamas kopējā uzkrājumu fonda resursu pārvaldībai būtu jāpieņem Komisijai pēc apspriešanās ar Komisijas grāmatvedi. Finanšu instrumentu, budžeta garantiju vai finansiālo palīdzību kredītrīkotājiem būtu aktīvi jāuzrauga finanšu saistības, par kurām viņi atbild, un kopējā uzkrājumu fonda resursu finanšu pārvaldniekam fonda naudas līdzekļi un aktīvi būtu jāpārvalda, ievērojot Komisijas grāmatveža noteiktos noteikumus un procedūras.

(253) Attiecībā uz budžeta garantijām un finansiālo palīdzību būtu jāievēro tas pats principu kopums, kas noteikts finanšu instrumentiem. Budžeta garantijām jo īpaši vajadzētu būt neatceļamām, beznosacījumu un izsniedzamām pēc pieprasījuma. Tās būtu jāīsteno netiešajā pārvaldībā un tikai izņēmuma gadījumos – tiešajā pārvaldībā. Tām būtu jāattiecas vienīgi uz finansēšanas un investīciju operācijām, un darījuma partneriem būtu jāiegulda savi resursi garantētajās operācijās.

(254) Finansiālajai palīdzībai dalībvalstīm vai trešām valstīm būtu jāizpaužas kā aizdevumam, kredītlīnijai vai jebkādam citam instrumentam, kas tiek uzskatīts par piemērotu atbalsta efektivitātes nodrošināšanai. Šajā nolūkā Komisija būtu jāpilnvaro attiecīgajā pamataktā aizņemties vajadzīgos līdzekļus kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm, novēršot Savienības iesaistīšanos termiņu pārcelšanā, kas to pakļautu procentu likmju riskam vai citiem komercriskiem.

(255) Lai panāktu iecerēto vienkāršošanu un efektivitāti, noteikumus par finanšu instrumentiem būtu jāsāk piemērot, cik vien iespējams drīz. Noteikumus par budžeta garantijām un finansiālo palīdzību, kā arī par kopējo uzkrājumu fondu būtu jāsāk piemērot, kad stājas spēkā daudzgadu finanšu shēma laikposmam pēc 2020. gada. Minētais grafiks dos iespēju pienācīgi sagatavot jaunos iespējamo saistību pārvaldības rīkus. Tas turklāt dos iespēju saskaņot X sadaļā paredzētos principus ar tiem, kuri tiks noteikti attiecīgi priekšlikumā par daudzgadu finanšu shēmu pēc 2020. gada un ar minēto shēmu saistītajās īpašajās programmās.

(256) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014[38] paredz jaunus noteikumus cita starpā attiecībā uz Eiropas līmeņa politisko partiju un politisko fondu finansēšanu, jo īpaši attiecībā uz finansēšanas nosacījumiem, finansējuma piešķiršanu un sadali, ziedojumiem un iemaksām, Eiropas Parlamenta vēlēšanu kampaņu finansēšanu, atmaksājamiem izdevumiem, zināmas finansēšanas aizliegumu, pārskatiem, ziņošanu un revīziju, īstenošanu un kontroli, sodiem, sadarbību starp Eiropas Politisko partiju un fondu iestādi, Eiropas Parlamenta kredītrīkotāju un dalībvalstīm, kā arī pārredzamību.

(257) Šajā regulā būtu jāparedz noteikumi par iemaksām no budžeta par labu Eiropas politiskajām partijām, kā to paredz Regula (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014.

(258) Finansiālais atbalsts, ko piešķir Eiropas politiskajām partijām, būtu jāsniedz īpašas iemaksas veidā, lai pielāgotos konkrētajām minēto partiju vajadzībām.

(259) Lai gan finansiālais atbalsts tiek piešķirts, nepieprasot gada darba programmu, Eiropas politiskajām partijām būtu *ex post* jāpamato pareiza Savienības finansējuma izlietošana. Atbildīgajam kredītrīkotājam jo īpaši būtu jāpārbauda, vai finansējums ir izlietots šajā regulā noteiktajos termiņos to atmaksājamo izdevumu apmaksai, kas noteikti uzaicinājumā pieteikties iemaksām. Eiropas politiskajām partijām paredzētās iemaksas būtu jāizlieto līdz nākamā finanšu gada beigām pēc to piešķiršanas, un pēc tam atbildīgajam kredītrīkotājam būtu jāatgūst visas neizlietotās summas.

---

38 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014 (2014. gada 22. oktobris) par Eiropas politisko partiju un Eiropas politisko fondu statusu un finansēšanu (OV L 317, 4.11. 2014., 1. lpp.).

(260) Savienības finansējumu, kas piešķirts Eiropas politisko partiju darbības izmaksu finansēšanai, nedrīkstētu izlietot citiem mērķiem kā vien tiem, kas noteikti Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014, un jo īpaši tiešai vai netiešai trešo personu, piemēram, valsts politisko partiju, finansēšanai. Eiropas politiskajām partijām iemaksas būtu jāizlieto kārtējo un turpmāko izdevumu procentuālas daļas apmaksai, nevis lai apmaksātu izdevumus vai parādus, kas radušies, pirms partija iesniegusi pieteikumus iemaksu saņemšanai.

(261) Iemaksu piešķiršana turklāt būtu jāvienkāršo un jāpielāgo Eiropas politisko partiju specifikai, jo īpaši nepiemērojot atlases kritērijus, par parasto metodi nosakot vienreizēju priekšfinansējuma izmaksu pilnā apmērā un paredzot iespēju izmantot fiksētas summas, vienotas likmes finansējumu un vienības izmaksas.

(262) Ja Eiropas politiskās partijas pārkāpj Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014, iemaksas no budžeta būtu jāaptur, jāsamazina vai jāizbeidz.

(263) Sodi, kuru pamatā ir šī regula un Regula (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014, būtu jāpiemēro konsekventi un ievērojot principu *ne bis in idem* (dubultās sodīšanas nepieļaujamības principu). Saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014 administratīvos un/vai finansiālos sodus, kas paredzēti šajā regulā, nepiemēro gadījumos, kad sodi jau ir piemēroti, pamatojoties uz Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014.

(264) Ar šo regulu būtu jāizveido vispārējs regulējums, saskaņā ar kuru budžeta atbalstu var izmantot kā instrumentu ārējās darbības jomā, tostarp jāparedz trešām valstīm pienākums laikus sniegt Komisijai pienācīgu informāciju, kas paredzēta, lai izvērtētu, kā tiek pildīti saskaņotie nosacījumi un noteikumi, ar kuriem nodrošina Savienības finanšu interešu aizsardzību.

(265) Lai palielinātu Eiropas Parlamenta un Padomes lomu, būtu jāprecizē procedūra, ar ko izveido Savienības trasta fondus. Ir arī jāprecizē principi, ko piemēro iemaksām Savienības trasta fondos, jo īpaši tas, cik svarīgi ir nodrošināt citu līdzekļu devēju iemaksas, kas attaisno to izveides pievienoto vērtību. Ir jāprecizē arī finanšu dalībnieku un Savienības trasta fonda valdes pienākumi un jādefinē noteikumi, ar kuriem nodrošina, lai Savienības trasta fonda valdē iesaistītie līdzekļu devēji būtu taisnīgi pārstāvēti un lai līdzekļu izmantošanai obligāti būtu vajadzīgs pozitīvs Komisijas balsojums. Svarīgi ir arī sīkāk paredzēt ziņošanas prasības, kas piemērojamas Savienības trasta fondiem.

(266) Savienībai vajadzētu būt iespējai piedalīties globālās iniciatīvās, ja šāda dalība veicina Savienības politikas mērķu sasniegšanu. Lai nodrošinātu piemērotu tiesisko regulējumu Savienības dalībai globālās iniciatīvās, Savienības iemaksa šādās iniciatīvās būtu jāiekļauj kā jauns budžeta izpildes instruments. Šā jaunā finanšu instrumenta izmantošana būtu atkarīga no nosacījumiem***, kuru izpilde nodrošinātu tādu aizsardzības līmeni, kas pielīdzināms citiem budžeta izpildes instrumentiem***. ***Šādiem nosacījumiem būtu jāietver atbilstošu iekšējo un ārējo sistēmu pastāvēšana krāpšanas un pārkāpumu apkarošanai, un saistībā ar tiem sistēmas, ko izmanto globālas iniciatīvas īstenošanas subjekti, būtu jāuzskata par ārējām sistēmām. Ar globālām iniciatīvām saistītie noteikumi būtu jāizmanto*** tikai gadījumos, kad citi ***budžeta izpildes*** instrumenti neļauj sasniegt attiecīgos Savienības politikas mērķus ar tādu pašu mērogu un ietekmi. ***Kad tas ir iespējams un lietderīgi, Komisijai būtu jāpievienojas jebkurai globālas iniciatīvas pārvaldības padomei vai līdzvērtīgai koordinācijas komitejai, lai nodrošinātu Savienības interešu efektīvu pārstāvību. Lai nodrošinātu pārredzamību un efektīvu lēmumu pieņemšanu, Komisijai pēc iespējas ātrāk būtu jāsniedz detalizēta informācija Eiropas Parlamentam un Padomei par jebkādu paredzēto ieguldījumu globālā iniciatīvā, lai tie varētu pienācīgi apsvērt minēto informāciju.***

(267) Lai pielāgotos digitalizācijas progresam, ārējo ekspertu sarakstiem, kas sagatavoti pēc uzaicinājuma paust ieinteresētību, vajadzētu būt derīgiem ilgāk par daudzgadu programmas darbības laiku, ja vien tiek nodrošināta ekspertu rotācija un jauni eksperti spēj paust savu ieinteresētību. Turklāt ir nepieciešams ļaut Savienības iestādēm piesaistīt augstprasmīgus ārējos ekspertus, lai nodrošinātu, ka novērtēšanas process un ekspertu sniegtie konkrētie atzinumi un padomi ir kvalitatīvi. Lai sekmīgi konkurētu ar citiem tirgus dalībniekiem, Savienības iestādēm būtu jāļauj piedāvāt konkurētspējīgāku atlīdzību ārkārtas un pienācīgi pamatotos gadījumos. Visbeidzot, juridiskās noteiktības labad būtu jāprecizē noteikumi, kas piemērojami atalgotiem ārējiem ekspertiem, lai atspoguļotu piešķiršanas procedūras dažādos posmus.

(268) Lai Savienības iestādēm nodrošinātu skaidru tiesisko regulējumu pakalpojumu, piegāžu vai būvdarbu ziedošanai, nefinanšu ziedojumi būtu jāiekļauj kā jauns budžeta izpildes instruments. Šo instrumentu nevajadzētu jaukt ar vispārējo atbalsta sistēmu, ko Savienība sniedz trešām valstīm un kas ir plašāka, bet var ietvert nefinanšu ziedojumus. Ņemot vērā Covid-19 pandēmiju ***un Krievijas agresijas kara pret Ukrainu ietekmi***, šādam instrumentam būtu jānodrošina stabils juridiskais pamats, jo īpaši turpmākās krīzes un ārkārtas situācijās, un jānodrošina, ka Savienības iestādēm ir piemēroti budžeta atbalsta instrumenti, lai palīdzētu dalībvalstīm, citām personām un subjektiem, kad atbalsts ir visvairāk vajadzīgs. Minētais instruments būtu jāīsteno tiešajā pārvaldībā. Attiecīgi būtu jāpielāgo saistītie noteikumi, piemēram, definīcijas, apturēšana, izbeigšana un samazināšana, kā arī vērtēšanas komisija. ***Pareizas finanšu pārvaldības labad no administratīvajām apropriācijām finansētas ilgizturīgas preces nevajadzētu ziedot, pirms to vērtība nav daļēji amortizēta.***

(269) Līdzīgi nefinanšu ziedojumu ieviešanai Savienības iestādēm vajadzētu būt iespējai piešķirt godalgas, kas nav finansiālas. Tas ir svarīgi arī tādēļ, lai varētu rīkot konkursus jauniešiem, kuriem nav bankas konta savā dalībvalstī, bet kuri var viegli saņemt atlīdzību praktiskā veidā. Šajā nolūkā attiecīgi būtu jāpielāgo definīcija un noteikumi par godalgām.

(270) Lai racionalizētu spēkā esošos noteikumus un novērstu liekus atkārtojumus, Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 otrajā daļā paredzētos speciālos noteikumus, kas piemērojami ELGF, pētniecībai, ārējām darbībām un konkrētiem Savienības fondiem, būtu tikai jāiestrādā attiecīgajās šīs regulas daļās, ja attiecīgie noteikumi joprojām tiek izmantoti un ir vajadzīgi.

(271) Noteikumi par pārskatu sniegšanu un uzskaiti būtu jāvienkāršo un jāprecizē. Tāpēc ir lietderīgi apkopot visus noteikumus par gada pārskatiem un citiem finanšu pārskatiem.

(272) Termiņi Revīzijas palātas apsvērumiem par provizoriskajiem pārskatiem un galīgo pārskatu iesniegšanai būtu jāpielāgo, lai ņemtu vērā budžeta izpildes apstiprinājuma procedūras grafiku.

(273) Lēmumam par budžeta izpildes apstiprinājumu būtu jāattiecas uz visu Savienības ieņēmumu un izdevumu pārskatiem, tostarp piešķirtajiem ieņēmumiem un konkrētajiem ar tiem saistītajiem izdevumu posteņiem, bilances atlikumu un bilancē uzrādītajiem Savienības aktīviem un pasīviem, tostarp tādiem, kas izriet no aizņēmumu un aizdevumu operācijām. Tāpat Revīzijas palātas veiktajā visu ieņēmumu pārbaudē būtu jāiekļauj piešķirtie ieņēmumi un saistītie izdevumu posteņi.

(274) Būtu jāuzlabo veids, kādā Savienības iestādes pašlaik ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par būvniecības projektiem. Būtu jādod Savienības iestādēm iespēja finansēt jaunus būvniecības projektus no ieņēmumiem, kas gūti par jau pārdotām ēkām. Tādējādi noteikumos par būvniecības projektiem būtu jāiekļauj atsauce uz noteikumiem par iekšējiem piešķirtajiem ieņēmumiem. Šādi varētu nodrošināt mainīgās vajadzības, kas izriet no Savienības iestāžu ēku politikas, vienlaikus ietaupot izmaksas un nodrošinot lielāku elastīgumu.

(275) Paziņojumā par Eiropas zaļo kursu Komisija mudina renovēt ēkas, lai samazinātu to emisijas un padarītu tās energoefektīvākas. Ņemot vērā energoefektīvu ēku tirgus straujo attīstību, Savienības iestādēm ir akūti nepieciešams iekļaut Eiropas zaļā kursa saistības savā ēku politikā un renovēt savas ēkas***, par prioritāti nosakot visenergoefektīvākās investīcijas***. Turklāt, ņemot vērā neseno darba metožu attīstību, ko

paātrināja Covid-19 pandēmija, ir jāpielāgo Savienības iestāžu biroju fonds, lai izstrādātu dinamisku biroju politiku. Līdz ar to ***saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu*** būtu jāatļauj strukturālo renovāciju finansēt ar aizdevumiem***, ja tādējādi tiek radīti ietaupījumi***. ***Eiropas Parlamentam un Padomei būtu jāsaņem pietiekama informācija, lai tie varētu sniegt iepriekšēju apstiprinājumu cita starpā attiecībā uz paredzētās strukturālās renovācijas pievienoto vērtību un tās ieguldījumu zaļās pārkārtošanās procesā.*** Būtu jāpaplašina jaunu ēku projektu jēdziena interpretācija un jo īpaši jāietver ▌ projekti, kas saistīti ar strukturālo renovāciju.

(276) Lai varētu pielāgot konkrētām Savienības struktūrām piemērojamos noteikumus, sīki izstrādātus noteikumus par iepirkumu un sīki izstrādātus nosacījumus un minimālo attiecību efektīvai uzkrājumu likmei, saskaņā ar LESD 290. pantu būtu jādeleģē pilnvaras Komisijai pieņemt aktus attiecībā uz finanšu pamatregulējumu struktūrām, kas izveidotas saskaņā ar LESD un *Euratom* līgumu, un finanšu paraugregulējumu publiskā un privātā sektora partnerības struktūrām, grozījumiem šīs regulas I pielikumā, sīki izstrādātiem nosacījumiem un metodoloģiju efektīvas uzkrājumu likmes aprēķināšanai un efektīvas uzkrājumu likmes noteiktās minimālās attiecības grozīšanai, kas nebūtu nosakāma zemāk par 85 %. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

(277) Dažas izmaiņas ***attiecībā uz to, lai nodrošinātu Komisijai piekļuvi*** datiem par saņēmējiem ▌ publicēšanas nolūkā un attiecībā uz saņēmēju ***un to faktisko īpašnieku*** datu elektronisku reģistrēšanu un glabāšanu, un vienotas integrētās datizraces un riska novērtēšanas IT sistēmas ***piekļuvi***, lai ▌ analizētu tos, būtu jāpiemēro tikai programmām, kas pieņemtas saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu laikposmam pēc 2027. gada un tiek finansētas no tās, lai nodrošinātu netraucētu pāreju, atvēlot pietiekami daudz laika elektronisko datu sistēmu un attiecīgo nolīgumu nepieciešamajai pielāgošanai, kā arī norādījumu un apmācības sniegšanai.

(278) Komisijai līdz 2027. gada beigām būtu jāiesniedz novērtējums par vienotās integrētās IT sistēmas gatavību. Minētajā novērtējumā būtu jāizvērtē, vai tiek nodrošināta sadarbspēja ar attiecīgajām IT sistēmām un datubāzēm, tostarp dalībvalstu sistēmām un datubāzēm, kas ļauj automātiski pārsūtīt attiecīgo informāciju reāllaikā, ja iespējams, un izvairīties no ziņošanas dublēšanās; vai riska rādītāji, ko izmanto vienotajā integrētajā IT sistēmā, ir pietiekami vienoti, objektīvi, samērīgi un nepieciešami riska novērtēšanai, vai to pamatā ir uzticami informācijas avoti; vai vienotā integrētā IT sistēma ļauj izmantot mākslīgo intelektu datu analīzei un interpretācijai un

vai vienotā integrētā IT sistēma atbilst vispārējiem datu aizsardzības principiem.

(279) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1725 42. pantu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kurš atzinumu sniedza ***2022. gada 7. jūlijā***.

(280) Šai regulai būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

I SADAĻA

PRIEKŠMETS, DEFINĪCIJAS UN VISPĀRĪGIE PRINCIPI

1. pants

Priekšmets

Šajā regulā ir paredzēti noteikumi par Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas vispārējā budžeta ("budžets") izveidi un izpildi un par pārskatu sniegšanu un revīziju attiecībā uz tiem.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

1) "pieteikuma iesniedzējs" ir fiziska persona vai subjekts, kas vai nu ir, vai nav juridiska persona un ir iesniedzis pieteikumu dotāciju piešķiršanas procedūrā, nefinanšu ziedojumu piešķiršanas procedūrā vai konkursā par godalgām;

2) "pieteikuma dokuments" ir piedāvājums, dalības pieteikums, pieteikums atbildē uz uzaicinājumu paust ieinteresētību, dotācijas pieteikums, pieteikums uz nefinanšu ziedojumu vai pieteikums konkursā par godalgām;

3) "piešķiršanas procedūra" ir iepirkuma procedūra, dotācijas piešķiršanas procedūra, konkurss par godalgām, nefinanšu ziedojuma piešķiršanas procedūra vai procedūra, kurā atlasa ekspertus vai personas vai subjektus, kuri izpilda budžetu saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu;

4) "pamatakts" ir tiesību akts, kas nav ieteikums vai atzinums un kas sniedz juridisko pamatu pasākumam un attiecīgo budžetā paredzēto izdevumu veikšanai vai no budžeta segtās budžeta garantijas vai finansiālās palīdzības īstenošanai, un kas var būt kādā no šiem veidiem:

a) attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma (*Euratom* līgums) īstenošanu – regulas, direktīvas vai lēmuma veidā LESD 288. panta nozīmē; vai

b) attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienību (LES) V sadaļas īstenošanu – kādā no veidiem, kas norādīti LES 28. panta 1. punktā, 31. panta 2. punktā, 33. pantā, 42. panta 4. punktā un 43. panta 2. punktā;

5) "labuma guvējs" ir fiziska persona vai subjekts, kas vai nu ir, vai nav juridiska persona un ar ko ir parakstīts dotācijas nolīgums;

6) "finansējuma apvienošanas mehānisms jeb platforma" ir sadarbības satvars, kas izveidots starp Komisiju un attīstības vai citām publiskām finanšu iestādēm ar mērķi apvienot neatmaksājama atbalsta veidus un/vai finanšu instrumentus, un/vai budžeta garantijas no budžeta un atmaksājama finanšu atbalsta veidus, kurus nodrošina attīstības vai citas publiskās finanšu iestādes, kā arī privātā sektora finanšu iestādes un privātā sektora investori;

7) "budžeta izpilde" ir tādu darbību veikšana, kas saistītas ar budžeta apropriāciju pārvaldību, uzraudzību, kontroli un revīziju saskaņā ar 62. pantā paredzētajām metodēm;

8) “budžeta saistību uzņemšanās” ir operācija, ar kuru atbildīgais kredītrīkotājs budžetā rezervē budžeta apropriācijas, kas nepieciešamas, lai segtu turpmākus maksājumus, pildot juridiskas saistības;

9) “budžeta garantija” ir instruments, ar kuru Savienība atbalsta pasākumu programmu, budžetā uzņemoties neatsaucamas un beznosacījuma finansiālas saistības, kuras var izmantot gadījumā, ja programmas īstenošanas gaitā iestātos konkrēti norādīts notikums, un kuras ir spēkā visu attiecībā uz atbalstāmo programmu pausto saistību termiņa ilgumu;

10) “ēku līgums” ir līgums, kas attiecas uz zemes, ēku vai cita nekustamā īpašuma pirkumu, maiņu, ilgtermiņa nomu, lietošanas tiesībām, līzingu, nomāšanu vai īrējumpirkšanu ar izpirkšanas iespēju vai bez tās. Ir ietvertas gan esošas ēkas, gan nepabeigtas ēkas ar noteikumu, ka kandidātam ir derīga attiecīgās ēkas būvatļauja. Nav ietvertas ēkas, kuras ir projektētas saskaņā ar līgumslēdzējas iestādes specifikācijām un uz kurām attiecas būvdarbu līgumi;

11) “kandidāts” ir ekonomikas dalībnieks, kas ir izteicis vēlēšanos piedalīties vai ir uzaicināts piedalīties slēgtā procedūrā, konkursa procedūrā ar sarunām, konkursa dialogā, inovācijas partnerībā, metu konkursā vai sarunu procedūrā;

12) “centralizēto iepirkumu struktūra” ir līgumslēdzēja iestāde, kas īsteno centralizētās iegādes darbības un attiecīgā gadījumā iegādes palīgdarbības;

13) “pārbaude” ir ieņēmumu vai izdevumu operācijas konkrēta aspekta pārbaude;

14) “koncesijas līgums” ir līgums par atlīdzību, kas rakstiski noslēgts starp vienu vai vairākiem ekonomikas dalībniekiem un vienu vai vairākām līgumslēdzējām iestādēm 177. un 181. panta nozīmē, lai uzticētu būvdarbu izpildi vai pakalpojumu sniegšanu un pārvaldību kādam ekonomikas dalībniekam (“koncesija”), un kur:

a) atlīdzība ir vai nu tikai tiesības ekspluatēt būves vai pakalpojumus, vai arī minētās tiesības kopā ar samaksu;

b) piešķirot koncesijas līgumu, koncesionāram tiek nodoti operacionālie riski minēto būvju vai pakalpojumu ekspluatācijā, kas ietver pieprasījuma vai piedāvājuma risku vai abus. Tiek uzskatīts, ka koncesionārs ir uzņēmies operacionālo risku, ja normālos darbības apstākļos netiek garantēta attiecīgo būvju vai pakalpojumu ekspluatācijas laikā veikto investīciju vai radušos izmaksu atgūšana;

15) “uzkrājumu veidošanas posms” ir periods, kurā vispārējie uzkrājumi tiek iemaksāti kopējā uzkrājumu fondā;

16) “iespējamās saistības” ir potenciālas finansiālās saistības, kas varētu rasties atkarībā no kāda nākotnes notikuma iznākuma;

17) “līgums” ir publisks līgums vai koncesijas līgums, vai – VIII sadaļā – apakšuzņēmuma līgums vai pirkuma līgums, ko noslēdzis labuma guvējs;

18) “darbuzņēmējs” ir ekonomikas dalībnieks, ar kuru ir parakstīts publisks līgums;

19) “iemaksu nolīgums” ir nolīgums, kas noslēgts ar personām vai subjektiem, kuri īsteno Savienības līdzekļus, ievērojot 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunkta ii)–viii) punktu;

20) “kontrole” ir jebkāds pasākums, kas veikts, lai nodrošinātu pietiekamu pārliecību par darbību efektivitāti, lietderīgumu un saimnieciskumu, ziņojumu ticamību, aktīvu un informācijas aizsardzību, krāpšanas un pārkāpumu nepieļaušanu, atklāšanu un novēršanu, kā arī turpmākiem pasākumiem attiecībā uz tiem un tādu risku pienācīgu pārvaldību, kuri saistīti ar pamatā esošu darījumu likumību un pareizību, ņemot vērā programmu daudzgadu iezīmes, kā arī attiecīgo maksājumu veidu. Kontroles var ietvert dažādas pārbaudes, kā arī jebkādas politikas un procedūru īstenošanu nolūkā sasniegt pirmajā teikumā minētos mērķus;

21) “darījuma partneris” ir tā puse, kurai tiek piešķirta budžeta garantija;

22) “krīze” ir:

a) situācija, kas rada tūlītējus vai nenovēršamus draudus un var pāraugt bruņotā konfliktā vai destabilizēt valsti vai tās kaimiņreģionu;

b) situācija, kuras cēloņi ir dabas katastrofas, cilvēku radītas krīzes, piemēram, karš un citi konflikti, vai ārkārtēji apstākļi ar līdzīgām sekām, kuri cita starpā saistīti ar klimata pārmaiņām, sabiedrības un dzīvnieku veselību, ***pārtikas nodrošinājumu un*** ārkārtas situācijām pārtikas nekaitīguma jomā un globāliem veselības apdraudējumiem, piemēram, ***epidēmijām un*** pandēmijām, vides degradāciju, grūtībām piekļūt enerģijai un dabas resursiem vai galēju nabadzību;

23) “saistību atcelšana” ir operācija, ar kuru atbildīgais kredītrīkotājs pilnīgi vai daļēji atceļ apropriāciju rezervāciju, kas iepriekš veikta, uzņemoties budžeta saistības;

24) “dinamiskā iepirkumu sistēma” ir pilnībā elektronisks process, kurā veic vispārēji tirgū pieejamu priekšmetu biežas iegādes;

25) “ekonomikas dalībnieks” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, tostarp publiskā sektora subjekts, vai šādu personu grupa, kas piedāvā produktu piegādi, būvdarbu izpildi vai pakalpojumu sniegšanu, vai nekustamo īpašumu;

26) “kapitālieguldījums” ir kapitāla sniegšana uzņēmumam, ko tieši vai netieši iegulda, pretī iegūstot pilnīgas vai daļējas īpašumtiesības minētajā uzņēmumā, turklāt kapitālieguldītājs var uzņemties veikt arī atsevišķas uzņēmuma pārvaldības kontroles funkcijas un var saņemt daļu no uzņēmuma peļņas;

27) “Eiropas birojs” ir administratīva struktūra, ko izveidojusi Komisija vai Komisija kopā ar vienu vai vairākām citām Savienības iestādēm, lai izpildītu konkrētus horizontālos uzdevumus;

28) “galīgais administratīvais lēmums” ir administratīvas iestādes lēmums, kam ir galīgs un saistošs spēks saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem;

29) “finanšu aktīvi” ir jebkuri aktīvi, kuru forma ir nauda, publiska vai privāta subjekta kapitāla instruments vai līgumiskas tiesības saņemt naudu vai citu finanšu aktīvu no šāda subjekta;

30) “finanšu instruments” ir Savienības finansiālā atbalsta pasākums, ko nodrošina no budžeta viena vai vairāku Savienības konkrēto politikas mērķu sasniegšanai un kas var izpausties kā kapitālieguldījumi vai kvazikapitāla ieguldījumi, aizdevumi vai garantijas, vai citi riska dalīšanas instrumenti, un ko attiecīgā gadījumā var kombinēt ar citu veidu finansiālo atbalstu vai dalītās pārvaldības līdzekļiem, vai Eiropas Attīstības fonda (EAF) līdzekļiem;

31) “finanšu saistības” ir līgumsaistības nodot naudu vai citu finanšu aktīvu citam subjektam;

32) “ārvalstu subsīdija” ir trešās valsts sniegts finansiāls ieguldījums Regulas (ES) 2022/2560 3. panta 2. punkta nozīmē, kas atbilst minētās regulas 3. panta 1. punktā sniegtajam aprakstam;

33) “pamatlīgums” ir publisks līgums, kurš noslēgts starp vienu vai vairākiem ekonomikas dalībniekiem un vienu vai vairākām līgumslēdzējām iestādēm un kura mērķis ir paredzēt noteikumus, ar ko reglamentē konkrētos šim pamatlīgumam pakārtotos līgumus, kuru slēgšanas tiesības paredzēts piešķirt noteiktā laikposmā, jo īpaši attiecībā uz cenu un attiecīgā gadījumā – uz paredzēto daudzumu;

34) “vispārējie uzkrājumi” ir to resursu kopsumma, ko uzskata par nepieciešamiem visā budžeta garantijas vai finansiālās palīdzības trešai valstij darbības laikā un ko iegūst, piemērojot 214. panta 1. punktā minēto uzkrājumu likmi tai budžeta garantijas vai trešai valstij sniegtās finansiālās palīdzības summai, kura apstiprināta ar 213. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā minēto pamataktu;

35) “dotācija” ir finanšu iemaksa ziedojumu veidā. Ja šāda iemaksa tiek nodrošināta tiešajā pārvaldībā, to reglamentē VIII sadaļa;

36) “garantija” ir rakstiska apņemšanās uzņemties atbildību par trešās personas parādu vai saistībām pilnā apmērā vai daļēji vai par minētās trešās personas pienākumu sekmīgu izpildi, ja iestājas notikums, kas izraisa garantijas izmantošanu, piemēram, aizdevuma saistību neizpildes gadījumā;

37) “garantija pēc pieprasījuma” ir garantija, kas garantijas devējam pēc darījuma partnera pieprasījuma ir jāizpilda neatkarīgi no jebkādiem trūkumiem pamatā esošā pienākuma izpildāmībā;

38) “ieguldījums natūrā” ir nefinanšu resursi, kurus trešās personas bez maksas dara pieejamus labuma guvējam;

39) “juridiskas saistības” ir akts, ar kuru atbildīgais kredītrīkotājs uzņemas vai nodibina saistību, kas vēlāk rada maksājumu un rada tādu izdevumu atzīšanu, kurus sedz no budžeta saistībām, vai rada pienākumu sniegt nefinanšu ziedojumu un kas ietver konkrētos nolīgumus un līgumus, kuri noslēgti saskaņā ar finanšu pamatpartnerības nolīgumiem un pamatlīgumiem;

40) “sviras efekts” ir atbilstīgajiem galasaņēmējiem piešķirtā atmaksājamā finansējuma summas dalījums ar Savienības iemaksas summu;

41) “likviditātes risks” ir risks, ka kopējā uzkrājumu fondā turētu finanšu aktīvu konkrētā laikposmā varētu pārdot tikai ar būtiskiem zaudējumiem;

42) “aizdevums” ir nolīgums, kas uzliek aizdevējam pienākumu aizņēmējam uz noteiktu laikposmu darīt pieejamu noteiktu naudas summu un saskaņā ar ko aizņēmējam ir pienākums noteiktajā laikposmā atmaksāt minēto summu;

43) “mazas vērtības dotācija” ir dotācija, kas ir mazāka par vai vienāda ar 60 000 EUR;

44) “dalībvalsts organizācija” ir subjekts, kas dalībvalstī iedibināts kā publisko tiesību subjekts vai kā privāto tiesību subjekts, kam uzticēti sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas uzdevumi un kam dalībvalsts sniedz pienācīgas finanšu garantijas;

45) “izpildes metode” ir budžeta izpildes metodes, kas minētas 62. pantā, proti, tiešā pārvaldība, netiešā pārvaldība un dalītā pārvaldība;

46) “vairāku līdzekļu devēju finansēts pasākums” ir jebkurš pasākums, kuram Savienības līdzekļi tiek apvienoti ar vismaz vēl viena līdzekļu devēja līdzekļiem;

47) “iepirkums no vairākiem avotiem” ir iepirkums, kurā paredzēts piešķirt tiesības slēgt vairākus līgumus, kas tiek rakstveidā paralēli noslēgti starp vairākiem ekonomikas dalībniekiem un vienu vai vairākām līgumslēdzējām iestādēm 177. panta 1. punkta nozīmē, lai uzticētu tādu identisku vai gandrīz identisku pakalpojumu, piegāžu vai būvdarbu izpildi, ko paralēli veic dažādi darbuzņēmēji;

48) “multiplikatora efekts” ir atbilstīgo galasaņēmēju investīciju dalījums ar Savienības iemaksas summu;

49) “nevalstiska organizācija” ir brīvprātīga, no valdības neatkarīga bezpeļņas organizācija, kas nav politiska partija vai arodbiedrība;

50) “izvade” ir saskaņā ar nozaru noteikumiem noteikti nodevumi pasākuma rezultātā;

51) “dalībnieks” ir kandidāts vai pretendents iepirkuma procedūrā, pieteikuma iesniedzējs dotāciju piešķiršanas procedūrā vai nefinanšu ziedojumu piešķiršanas procedūrā, eksperts ekspertu atlases procedūrā, pieteikuma iesniedzējs konkursā par godalgām vai persona vai subjekts, kas piedalās Savienības līdzekļu īstenošanas procedūrā saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu;

52) “varbūtējais izraudzītais pretendents” ir pretendents iepirkuma procedūrā, kas ierindojas pirmajā vietā, bet par ko vēl jāveic papildu pārbaudes un jāsaņem apliecinošie dokumenti par izslēgšanas un/vai atlases kritērijiem, lai vērtēšanas komisija to ierosinātu kā izraudzīto pretendentu. Ja piešķiršanas procedūrā ir paredzēts līguma slēgšanas tiesības piešķirt vairākiem pretendentiem, tad ar jēdzienu “varbūtējais izraudzītais pretendents” saprot labākos vērtējumus saņēmušos pretendentus, kuru skaits ir vienāds ar piešķiramo līgumu skaitu;

53) “godalga” ir iemaksa vai ieguldījums, ko piešķir kā balvu konkursa rezultātā. Ja šāda iemaksa vai ieguldījums tiek nodrošināts saskaņā ar tiešo pārvaldību, to reglamentē IX sadaļa;

54) “iepirkums” ir vienas vai vairāku līgumslēdzēju iestāžu veikta būvdarbu, piegāžu vai pakalpojumu iegāde un zemes, ēku vai cita nekustamā īpašuma iegāde vai noma no minēto līgumslēdzēju iestāžu izraudzītiem ekonomikas dalībniekiem, izmantojot līgumu;

55) “iepirkuma procedūras dokuments” ir jebkurš dokuments, ko izdevusi vai uz ko atsaucas līgumslēdzēja iestāde, lai aprakstītu vai noteiktu iepirkuma procedūras elementus, tostarp:

a) šīs regulas 166. pantā paredzētie publiskošanas pasākumi;

b) uzaicinājums uz konkursu;

c) konkursa specifikācijas, tostarp tehniskās specifikācijas un attiecīgie kritēriji, vai aprakstošie dokumenti konkursa dialoga gadījumā;

d) līguma projekts;

56) “konfliktējošas profesionālās intereses” ir situācija, kad ekonomikas dalībnieka iepriekšējā vai pašreizējā profesionālā darbība ietekmē vai var ietekmēt ekonomikas dalībnieka spēju izpildīt līgumu neatkarīgi, taisnīgi un objektīvi;

57) “publisks līgums” ir līgums par atlīdzību, kas rakstiski noslēgts starp vienu vai vairākiem ekonomikas dalībniekiem un vienu vai vairākām līgumslēdzējām iestādēm 177. un 181. panta nozīmē un kā mērķis ir kustamu vai nekustamu aktīvu piegāde, būvdarbu izpilde vai pakalpojumu sniegšana par cenu, kuru pilnībā vai daļēji maksā no budžeta, tajā skaitā:

a) ēku līgumi;

b) piegādes līgumi;

c) būvdarbu līgumi;

d) pakalpojumu līgumi;

58) “kvazikapitāla ieguldījums” ir finansējuma veids, kas klasificējams starp pašu kapitālu un parādsaistībām, jo tam ir augstāks risks nekā prioritāram parādam, bet zemāks risks nekā pamata pašu kapitālam, un kas var būt strukturēts kā parādsaistības, parasti nenodrošinātas un subordinētas un dažos gadījumos konvertējamas pašu kapitālā vai priekšrocību kapitālā;

59) “saņēmējs” ir labuma guvējs, darbuzņēmējs, atalgots ārējais eksperts vai jebkura persona vai subjekts, kas saņem godalgas, nefinanšu ziedojumus vai atbalstu no budžeta saskaņā ar kādu finanšu instrumentu vai budžeta garantiju vai īsteno Savienības līdzekļus saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu;

60) “līgums par aktīvu pārdošanu ar atpirkšanu” ir vērtspapīru pārdošana par naudu ar vienošanos atpirkt tos konkrētā nākotnes datumā vai pēc pieprasījuma;

61) “apropriācija pētniecībai un tehnoloģiju izstrādei” ir apropriācija, kas iekļauta vai nu vienā no budžeta sadaļām, kuras attiecas uz politikas jomām “Netiešā pētniecība” vai “Tiešā pētniecība”, vai citā sadaļā iekļautā nodaļā, kura attiecas uz pētniecības darbībām;

62) “rezultāts” ir saskaņā ar nozaru noteikumiem noteiktas pasākuma īstenošanas sekas;

63) “riska dalīšanas instruments” ir finanšu instruments, kas dod iespēju dalīt noteiktu risku starp diviem vai vairākiem subjektiem, attiecīgā gadījumā apmaiņā pret atlīdzību, par kuru panākta vienošanās;

64) “pakalpojumu līgums” ir līgums, kas attiecas uz visiem intelektuāliem un neintelektuāliem pakalpojumiem, uz kuriem neattiecas piegādes līgumi, būvdarbu līgumi un ēku līgumi;

65) “pareiza finanšu pārvaldība” ir budžeta izpilde saskaņā ar saimnieciskuma, lietderības un efektivitātes principiem;

66) “Civildienesta noteikumi” ir Eiropas Savienības Civildienesta noteikumi un Eiropas Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība, kas noteikti Regulā (EEK, *Euratom*, EOTK) Nr. 259/68;

67) “apakšuzņēmējs” ir ekonomikas dalībnieks, ko kandidāts, pretendents vai darbuzņēmējs ierosinājis līguma daļas izpildei vai ko labuma guvējs ierosinājis no dotācijas līdzfinansēto uzdevumu daļas izpildei;

68) “dalības maksa” ir summas, ko maksā struktūrām, kuru locekle ir Savienība, saskaņā ar budžeta lēmumiem un attiecīgās struktūras noteiktajiem maksājumu nosacījumiem;

69) “piegādes līgums” ir līgums, kas attiecas uz produktu pirkumu, līzingu, nomāšanu vai īrējumpirkšanu ar izpirkšanas iespēju vai bez tās un kurā var papildus ietvert izvietošanas un uzstādīšanas darbus;

70) “tehniskā palīdzība”, neskarot nozaru noteikumus, ir atbalsta un spēju veidošanas darbības, kas ir nepieciešamas programmas vai pasākuma īstenošanai, jo īpaši sagatavošanas, pārvaldības, uzraudzības, izvērtēšanas, revīzijas un kontroles darbības;

71) “pretendents” ir ekonomikas dalībnieks, kas ir iesniedzis piedāvājumu;

72) “Savienība” ir Eiropas Savienība, Eiropas Atomenerģijas kopiena vai abas kopā – atkarībā no konteksta;

73) “Savienības iestāde” ir Eiropas Parlaments, Eiropadome, Padome, Komisija, Eiropas Savienības Tiesa, Revīzijas palāta, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja, Reģionu komiteja, Eiropas Ombuds, Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs vai Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD); Eiropas Centrālo banku neuzskata par Savienības iestādi;

74) “pārdevējs” ir ekonomikas dalībnieks, kas ir reģistrēts to pārdevēju sarakstā, kurus aicina iesniegt dalības pieteikumus vai piedāvājumus;

75) “ļoti mazas vērtības dotācija” ir dotācija, kas ir mazāka par vai vienāda ar 15 000 EUR;

76) “brīvprātīgais” ir persona, kas neobligātā kārtā strādā bez samaksas kādas organizācijas labā;

77) “būve” ir celtniecības vai inženiertehnisko būvdarbu iznākums kā vienots veselums, kas pats par sevi spēj pildīt kādu saimniecisku vai tehnisku funkciju;

78) “būvdarbu līgums” ir līgums, kas attiecas vai nu

a) uz būvdarbu izpildi, vai gan izpildi, gan projektēšanu; vai

b) uz būvdarbu, kuri saistīti ar kādu no Direktīvas 2014/24/ES II pielikumā minētajām darbībām, izpildi, vai gan izpildi, gan projektēšanu; vai

c) uz būves realizāciju jebkādā veidā atbilstīgi prasībām, ko noteikusi līgumslēdzēja iestāde, kurai ir izšķiroša ietekme uz būves veidu vai projektu.

3. pants

Sekundāro tiesību aktu atbilstība šai regulai

1. Pamataktā ietvertajos noteikumos par budžeta ieņēmumu un izdevumu izpildi ievēro II sadaļā noteiktos budžeta principus.

2. Neskarot 1. punktu, ikvienā likumdevējai iestādei iesniegtā priekšlikumā vai priekšlikuma grozījumā, kas ietver atkāpes no šīs regulas noteikumiem, izņemot II sadaļā minētos, vai no deleģētajiem aktiem, kuri pieņemti, ievērojot šo regulu, skaidri norāda šādas atkāpes, un šādu priekšlikumu vai grozījumu apsvērumos un paskaidrojuma rakstā norāda konkrētos iemeslus, kas pamato šādas atkāpes.

4. pants

Laikposmi, datumi un termiņi

Ja vien šajā regulā nav paredzēts citādi, šajā regulā noteiktajiem termiņiem piemēro Padomes Regulu (EEK, *Euratom*) Nr. 1182/71[39].

5. pants

Personas datu aizsardzība

Šī regula neskar Regulas (ES) 2016/679 un (ES) 2018/1725.

[39] Padomes Regula (EEK, *Euratom*) Nr. 1182/71 (1971. gada 3. jūnijs), ar ko nosaka laikposmiem, datumiem un termiņiem piemērojamus noteikumus (OV L 124, 8.6.1971., 1. lpp.).

II SADAĻA

PRINCIPI

6. pants

Budžeta principu ievērošana un vispārējs nosacījumu režīms Savienības budžeta aizsardzībai

1. Budžetu izveido un izpilda saskaņā ar vienotības, budžeta precizitātes, gada pārskata, līdzsvara, norēķinu vienības, universāluma, specifikācijas, pareizas finanšu pārvaldības un pārredzamības principiem, kas noteikti šajā regulā.

2. Budžeta izveide un izpilde atbilst arī Regulas (ES, *Euratom*) 2020/2092 noteikumiem.

3. Dalībvalstis un Komisija budžeta izpildē nodrošina atbilstību Eiropas Savienības Pamattiesību hartai saskaņā ar Hartas 51. pantu un ievēro tās LES 2. pantā noteiktās Savienības vērtības, kas ir būtiskas Savienības budžeta izpildē.

1. NODAĻA

VIENOTĪBAS UN BUDŽETA PRECIZITĀTES PRINCIPI

7. pants

Budžeta piemērošanas joma

1. Budžetā prognozē un apstiprina visus katram finanšu gadam nepieciešamos Savienības ieņēmumus un izdevumus. Tas ietver:

   a) Savienības ieņēmumus un izdevumus, tostarp administratīvos izdevumus, kas izriet no LES noteikumu īstenošanas attiecībā uz kopējo ārpolitiku un drošības politiku (KĀDP), un darbības izdevumus, kurus rada minēto noteikumu īstenošana, ja tos sedz no budžeta;

   b) Eiropas Atomenerģijas kopienas ieņēmumus un izdevumus.

2. Budžetā iekļauj diferencētās apropriācijas, ko veido saistību apropriācijas un maksājumu apropriācijas, un nediferencētās apropriācijas.

   Finanšu gadam apstiprinātās apropriācijas ietver:

   a) apropriācijas, kas paredzētas budžetā, tostarp budžeta grozījumos;

   b) no iepriekšējiem finanšu gadiem pārnestās apropriācijas;

   c) apropriācijas, kas darītas pieejamas atkārtoti saskaņā ar 15. pantu;

   d) apropriācijas, ko rada priekšfinansējuma maksājumi, kuri ir atmaksāti saskaņā ar 12. panta 4. punkta b) apakšpunktu;

   e) apropriācijas, kas paredzētas pēc to ***piešķirto*** ieņēmumu saņemšanas, kuri piešķirti finanšu gada laikā vai pārnesti no iepriekšējiem finanšu gadiem.

3. Saistību apropriācijas sedz finanšu gada laikā uzņemto juridisko saistību kopējās izmaksas, ievērojot 114. panta 2. punktu.

4. Maksājumu apropriācijas sedz maksājumus, ko veic, lai pildītu finanšu gada laikā vai iepriekšējos finanšu gados uzņemtās juridiskās saistības. Tās sedz arī 214. pantā minētos finanšu saistībām paredzētos uzkrājumus.

5. Šā panta 2. un 3. punkts neliedz uzņemties vispārējas saistības par apropriācijām, ne arī uzņemties budžeta saistības, sadalot tās daļās pa gadiem, kā paredzēts attiecīgi 112. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā un 112. panta 2. punktā.

8. pants

Īpaši noteikumi par vienotības un budžeta precizitātes principiem

1. Visus ieņēmumus un izdevumus iegrāmato kādā no budžeta pozīcijām.

2. Neskarot apstiprinātos izdevumus, kas izriet no 213. panta 2. punktā paredzētajām iespējamajām saistībām, nevar uzņemties nekādas saistības par izdevumiem vai apstiprināt izdevumus, kuri pārsniedz apstiprinātās apropriācijas.

3. Apropriāciju iekļauj budžetā tikai tad, ja tā ir paredzēta izdevumu postenim, kurš tiek uzskatīts par nepieciešamu.

4. Procenti, ko rada no budžeta veikti priekšfinansējuma maksājumi, nepienākas Savienībai, izņemot, ja attiecīgajos iemaksu nolīgumos vai finansēšanas nolīgumos ir paredzēts citādi.

2. NODAĻA

GADA PĀRSKATA PRINCIPS

9. pants

Definīcija

Budžetā iekļautās apropriācijas apstiprina finanšu gadam, kas ilgst no 1. janvāra līdz 31. decembrim.

10. pants

Ieņēmumu un apropriāciju uzskaite budžetā

1. Finanšu gada ieņēmumus iekļauj attiecīgā gada uzskaitē, pamatojoties uz summām, kas tajā iekasētas. Tomēr, ievērojot Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 609/2014, pašu resursus nākamā finanšu gada janvārim var darīt pieejamus iepriekš.

2. Ierakstus par pievienotās vērtības nodokļa (PVN) un nacionālā kopienākuma pašu resursiem var koriģēt saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 609/2014.

3. Ierakstus par pašu resursiem, kas minēti Lēmuma (ES, *Euratom*) 2020/2053 2. panta 1. punkta c) apakšpunktā, var koriģēt saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) 2021/770.

4. Saistības iekļauj finanšu gada uzskaitē, pamatojoties uz uzņemtajām juridiskajām saistībām un 214. pantā minētajiem finanšu saistībām paredzētajiem uzkrājumiem, kas veikti līdz attiecīgā gada 31. decembrim. Tomēr 112. panta 4. punktā minētās vispārējās budžeta saistības iekļauj finanšu gada uzskaitē, pamatojoties uz budžeta saistībām, kuras paredzētas līdz attiecīgā gada 31. decembrim.

5. Maksājumus iekļauj finanšu gada uzskaitē, pamatojoties uz maksājumiem, kurus grāmatvedis veicis līdz attiecīgā gada 31. decembrim.

6. Atkāpjoties no 5. un 6. punkta:

   a) Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) izdevumus iekļauj finanšu gada uzskaitē, pamatojoties uz atmaksājumiem, ko Komisija dalībvalstīm veikusi līdz attiecīgā gada 31. decembrim, ar noteikumu, ka grāmatvedis maksājuma uzdevumu ir saņēmis līdz nākamā finanšu gada 31. janvārim;

   b) izdevumus, kurus īsteno saskaņā ar dalīto pārvaldību, izņemot ELGF, iekļauj finanšu gada uzskaitē, pamatojoties uz atlīdzinājumiem, ko Komisija dalībvalstīm veikusi līdz attiecīgā gada 31. decembrim, ieskaitot izdevumus, kas segti līdz nākamā finanšu gada 31. janvārim, kā noteikts 30. un 31. pantā.

11. pants

Saistību uzņemšanās par apropriācijām

1. Saistības par budžetā iekļautajām apropriācijām var uzņemties no 1. janvāra, tiklīdz budžets ir pieņemts galīgajā variantā.

2. No finanšu gada 15. oktobra no apropriācijām, kas paredzētas nākamajam finanšu gadam, iepriekš var uzņemties šādas izdevumu saistības:

   a) parastie administratīvie izdevumi ar noteikumu, ka šādi izdevumi ir tikuši apstiprināti pēdējā pienācīgi pieņemtajā budžetā, un ne vairāk kā vienas ceturtdaļas apmērā no visām attiecīgajām apropriācijām, ko Eiropas Parlaments un Padome ir ar lēmumu apstiprinājuši kārtējam finanšu gadam;

   b) parastie pārvaldības izdevumi par ELGF ar noteikumu, ka pamats šiem izdevumiem ir noteikts spēkā esošā pamataktā, un ne vairāk kā trīs ceturtdaļu apmērā no kopējām attiecīgajām apropriācijām, ko Eiropas Parlaments un Padome ir ar lēmumu apstiprinājuši kārtējam finanšu gadam.

12. pants

Apropriāciju atcelšana un pārnešana

1. Apropriācijas, kas nav izlietotas līdz tā finanšu gada beigām, par kuru tās ir bijušas iekļautas, atceļ, ja vien tās nepārnes saskaņā ar 2.–8. punktu.

2. Ar lēmumu, kas pieņemts, ievērojot 3. punktu, – bet tikai uz nākamo finanšu gadu – var pārnest šādas apropriācijas:

   a) saistību apropriācijas un nediferencētās apropriācijas, attiecībā uz kurām lielākā daļa sagatavošanas posmu saistību procedūrā ir pabeigti līdz finanšu gada 31. decembrim. Saistības par šādām apropriācijām var uzņemties līdz nākamā finanšu gada 31. martam, izņemot nediferencētās apropriācijas attiecībā uz ēku projektiem, par kurām saistības var uzņemties līdz nākamā finanšu gada 31. decembrim;

   b) apropriācijas, kas vajadzīgas, ja likumdevēja iestāde pamataktu ir pieņēmusi finanšu gada pēdējā ceturksnī un Komisija līdz minētā gada 31. decembrim nav spējusi uzņemties saistības par šim mērķim paredzētajām apropriācijām. Par šādām apropriācijām saistības var uzņemties līdz nākamā finanšu gada 31. decembrim;

   c) maksājumu apropriācijas, kas vajadzīgas, lai segtu esošās saistības vai saistības, kuras saistītas ar pārnestajām saistību apropriācijām, ja maksājumu apropriācijas, kas attiecīgajās budžeta pozīcijās paredzētas nākamā finanšu gada budžetā, nav pietiekamas;

   d) apropriācijas, par kurām nav notikusi saistību uzņemšanās un kuras attiecas uz Regulas (ES) 2021/2116 5. panta 2. punktā minētajiem pasākumiem.

Atkāpjoties no šā punkta pirmās daļas d) apakšpunkta, Regulas (ES) 2021/2116 16. pantā minētās lauksaimniecības rezerves apropriācijas, par kurām nav notikusi saistību uzņemšanās, pārnes ▌, lai finansētu lauksaimniecības rezervi nākamajos finanšu gados, ***uz laikposmu, kas norādīts minētās regulas 16. panta 2. punkta trešajā daļā, un uz jebkuru laikposmu pēc 2027. gada, kas paredzēts piemērojamajos nozaru noteikumos***.

Attiecībā uz šā punkta pirmās daļas c) apakšpunktu attiecīgā Savienības iestāde vispirms izlieto apropriācijas, kas piešķirtas kārtējam finanšu gadam, un neizmanto pārnestās apropriācijas, pirms nav izlietotas pirmās minētās.

Šā punkta pirmās daļas d) apakšpunktā minēto apropriāciju, par kurām nav notikusi saistību uzņemšanās, pārnešana iekļaujas 2 % no Eiropas Parlamenta un Padomes balsojumā apstiprinātajām sākotnējām apropriācijām un nepārsniedz tiešo maksājumu korekcijas summu, kas saskaņā ar Regulas (ES) 2021/2116 17. pantu piemērota iepriekšējā finanšu gadā. Pārnestās apropriācijas atgriež tajās budžeta pozīcijās, kas attiecas uz Regulas (ES) 2021/2116 5. panta 2. punkta ***d)*** apakšpunktā minētajiem pasākumiem.

3. Attiecīgā Savienības iestāde lēmumu par 2. punktā minēto pārnešanu pieņem līdz nākamā finanšu gada 15. februārim. Tā līdz 15. martam informē Eiropas Parlamentu un Padomi par pieņemto pārnešanas lēmumu. Tā turklāt par katru budžeta pozīciju norāda, kā katrā pārnešanas gadījumā ir piemēroti 2. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunkta kritēriji.

4. Automātiski pārnes šādas apropriācijas:

a) apropriācijas, kas paredzētas rezervei solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos un Eiropas Savienības Solidaritātes fondam. Šādas apropriācijas var pārnest tikai uz nākamo finanšu gadu un izmantot līdz minētā gada 31. decembrim ▌;

b) apropriācijas, kas atbilst iekšējiem piešķirtajiem ieņēmumiem. Šādas apropriācijas var pārnest vienīgi uz nākamo finanšu gadu un saistības par tām var uzņemties līdz minētā gada 31. decembrim, izņemot iekšējos piešķirtos ieņēmumus no izīrēšanas un ēku un zemes pārdošanas, kurus var pārnest, līdz tie ir pilnībā izlietoti. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1303/2013[40], Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 514/2014[41] un Regulā (ES) 2021/1060 minētās saistību apropriācijas, kas pieejamas 31. decembrī un radušās no priekšfinansējuma atmaksāšanas, var pārnest līdz programmas slēgšanai un izmantot pēc vajadzības ar noteikumu, ka citas saistību apropriācijas vairs nav pieejamas;

---

40 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

41 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 514/2014 (2014. gada 16. aprīlis), ar ko paredz vispārīgus noteikumus Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondam un finansiālā atbalsta instrumentam policijas sadarbībai, noziedzības novēršanai un apkarošanai un krīžu pārvarēšanai (OV L 150, 20.5.2014., 112. lpp.).

c) apropriācijas, kas atbilst ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem. Šādas apropriācijas pilnībā izmanto līdz brīdim, kad ir pabeigtas visas darbības saistībā ar programmu vai pasākumu, kuram tās ir iedalītas, vai tās var pārnest un izmantot sekojošajai programmai vai pasākumam. Tas neattiecas uz 21. panta 2. punkta g) apakšpunkta iii) punktā minētajiem ieņēmumiem, attiecībā uz kuriem apropriācijas, par kurām saistības nav uzņemtas piecu gadu laikā, atceļ;

d) ***ar ELGF saistītās*** maksājumu apropriācijas, kas izriet no ▌ apturēšanas ***saskaņā ar Regulas (ES) 2021/2116 40., 41. un 42. pantu.***

5. Attieksme pret ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem, kas minēti šā panta 4. punkta c) apakšpunktā un izriet no Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA) valstu dalības dažās Savienības programmās saskaņā ar 21. panta 2. punkta e) apakšpunktu, atbilst Eiropas Ekonomikas zonas līgumam (EEZ līgums) pievienotajam protokolam Nr. 32.

6. Papildus 3. punktā minētajai informācijai attiecīgā Savienības iestāde iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei informāciju par apropriācijām, kas tikušas automātiski pārnestas, tostarp par attiecīgajām summām un par šā panta noteikumu, saskaņā ar kuru apropriācijas tika pārnestas.

7. Nediferencētās apropriācijas, par kurām juridiskās saistības uzņemtas finanšu gada beigās, izmaksā līdz nākamā finanšu gada beigām.

8. Neskarot 4. punktu, nepārnes apropriācijas, kas iekļautas rezervē, un apropriācijas personāla izdevumiem. Šā panta vajadzībām personāla izdevumi ietver to Savienības iestāžu locekļu un darbinieku atalgojumu un pabalstus, uz kuriem attiecas Civildienesta noteikumi.

13. pants

Sīkāki noteikumi par apropriāciju atcelšanu un pārnešanu

1. Saistību apropriācijas un nediferencētās apropriācijas, kas minētas 12. panta 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā, var pārnest vienīgi tad, ja ar kredītrīkotāju nesaistītu iemeslu dēļ nav bijis iespējams uzņemties saistības līdz finanšu gada 31. decembrim un ja sagatavošanas posmi jau ir pavirzījušies pietiekami tālu, lai būtu pamats uzskatīt, ka saistību uzņemšanās notiks līdz nākamā finanšu gada 31. martam vai – attiecībā uz būvniecības projektiem – līdz nākamā finanšu gada 31. decembrim.

2. Šīs regulas 12. panta 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētie sagatavošanas posmi, kuriem jābūt pabeigtiem līdz finanšu gada 31. decembrim, lai varētu veikt pārnešanu uz nākamo finanšu gadu, ir jo īpaši:

   a) atsevišķām budžeta saistībām 112. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta nozīmē – iespējamo darbuzņēmēju, atbalsta saņēmēju, godalgu saņēmēju vai deleģēto personu atlases pabeigšana;

   b) vispārējām budžeta saistībām 112. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta nozīmē – finansēšanas lēmuma pieņemšana vai apspriešanās pabeigšana ar katras Savienības iestādes attiecīgajām struktūrvienībām par finansēšanas lēmuma pieņemšanu.

3. Apropriācijas, kas pārnestas saskaņā ar 12. panta 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu un par ko saistības nav uzņemtas līdz nākamā finanšu gada 31. martam vai – attiecībā uz summām par būvniecības projektiem – līdz nākamā finanšu gada 31. decembrim, automātiski atceļ.

Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par atceltajām apropriācijām viena mēneša laikā no atcelšanas, kas veikta saskaņā ar pirmo daļu.

14. pants

Saistību atcelšana

1. Ja budžeta saistības kādā finanšu gadā pēc tā gada, kurā tās uzņemtas, tiek atceltas tāpēc, ka pasākumi, kuru izpildei tās iezīmētas, pilnībā vai daļēji nav tikuši īstenoti, šādām atceltām saistībām atbilstošās apropriācijas atceļ, ja vien Regulās (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014[42], (ES) Nr. 514/2014, (ES) 2021/1060 un (ES) 2021/2116 nav paredzēts citādi, un neatkarīgi no šīs regulas 15. panta.

2. To saistību atcelšana, kas uzņemtas par Regulās (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 514/2014, (ES) 2021/1060 un (ES) 2021/2116 minētajām saistību apropriācijām, notiek automātiski saskaņā ar minētajām regulām.

3. Šo pantu nepiemēro 21. panta 2. punktā minētajiem ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem.

---

42 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 223/2014 (2014. gada 11. marts) par Eiropas atbalsta fondu vistrūcīgākajām personām (OV L 72, 12.3.2014., 1. lpp.).

15. pants

Kārtība, kādā atceltajām saistībām atbilstošās apropriācijas dara pieejamas atkārtoti

1. Atceltajām saistībām atbilstošās apropriācijas, kas minētas Regulās (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 514/2014, (ES) 2021/1060 un (ES) 2021/2116, var darīt pieejamas atkārtoti, ja pieļauta acīmredzama kļūda, kurā vainojama vienīgi Komisija.

   Šajā nolūkā Komisija izskata saistību atcelšanu, kas izdarīta iepriekšējā finanšu gadā, un, balstoties uz vajadzībām, līdz kārtējā finanšu gada 15. februārim izlemj, vai atbilstošās apropriācijas nepieciešams darīt pieejamas atkārtoti.

2. Papildus šā panta 1. punktā minētajam gadījumam atceltajām saistībām atbilstošās apropriācijas dara pieejamas atkārtoti, ja atceltās saistības attiecas uz resursiem, kas pārvietoti atpakaļ uz fondu, no kura tie bija sākotnēji pārvietoti saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 26. pantu.

3. Saistību apropriācijas, kas atbilst to saistību summai, kuras atceltas tāpēc, ka attiecīgie pētniecības projekti pilnībā vai daļēji nav tikuši īstenoti, budžeta procedūrā arī var darīt atkārtoti pieejamas tai pētniecības programmai, pie kuras pieder attiecīgie projekti, vai tās turpinājuma programmai.

16. pants

Noteikumi, ko piemēro novēlotas budžeta pieņemšanas gadījumā

1. Ja, finanšu gadam sākoties, budžets galīgajā variantā nav pieņemts, piemēro LESD 315. panta pirmajā daļā noteikto procedūru (provizoriskais divpadsmitdaļu režīms). Saistības var uzņemties un maksājumus var veikt, ievērojot šā panta 2. punktā noteiktos limitus.

2. Saistības par katru nodaļu var uzņemties ne vairāk kā vienas ceturtdaļas apmērā no kopējām apropriācijām, kas attiecīgajā budžeta nodaļā ir apstiprinātas par iepriekšējo finanšu gadu, plus vienas divpadsmitdaļas apmērā par katru aizritējušo mēnesi.

   Nepārsniedz budžeta projektā paredzēto apropriāciju limitu.

   Maksājumus par katru nodaļu ik mēnesi var veikt ne vairāk kā vienas divpadsmitdaļas apmērā no apropriācijām, kas attiecīgajai budžeta nodaļai bijušas apstiprinātas iepriekšējā finanšu gadā. Tomēr minētā summa nevar pārsniegt vienu divpadsmitdaļu no tās pašas nodaļas apropriācijām, kas paredzētas budžeta projektā.

3. Apropriācijas, kas attiecīgajā budžeta nodaļā ir apstiprinātas par iepriekšējo finanšu gadu, kā minēts 1. un 2. punktā, saprot kā apropriācijas, kuras ar balsojumu apstiprinātas budžetā, tostarp budžeta grozījumos, un pēc korekcijām atbilstoši pārvietojumiem, kas izdarīti minētajā finanšu gadā.

4. Ja tas vajadzīgs Savienības rīcības nepārtrauktībai un pārvaldības vajadzībām, Padome, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, pamatojoties uz Komisijas iesniegtu priekšlikumu, papildus summām, kas automātiski darītas pieejamas saskaņā ar 1. un 2. punktu, gan saistībām, gan maksājumiem var apstiprināt izdevumus, kuri pārsniedz vienu provizorisko divpadsmitdaļu, bet kopā nepārsniedz četras provizoriskās divpadsmitdaļas, izņemot pienācīgi pamatotus gadījumus. Padome nekavējoties nosūta Eiropas Parlamentam savu lēmumu par apstiprinājumu.

Pirmajā daļā minētais lēmums stājas spēkā 30. dienā pēc tā pieņemšanas, izņemot, ja Eiropas Parlaments veic kādu no turpmāk minētajiem pasākumiem:

a) ar deputātu balsu vairākumu pirms 30 dienu termiņa beigām nolemj samazināt attiecīgos izdevumus – šādā gadījumā Komisija iesniedz jaunu priekšlikumu;

b) informē Padomi un Komisiju, ka nevēlas samazināt attiecīgos izdevumus – šādā gadījumā lēmums stājas spēkā pirms 30 dienu termiņa beigām.

Papildu divpadsmitdaļas apstiprina pilnībā, un tās nav dalāmas.

5. Ja konkrētai nodaļai saskaņā ar 4. punktu ir apstiprinātas četras provizoriskās divpadsmitdaļas, bet ar to nepietiek, lai segtu izdevumus, kas nepieciešami, lai izvairītos no Savienības rīcības pārrāvuma tajā jomā, uz kuru attiecas konkrētā nodaļa, izņēmuma kārtā var atļaut pārsniegt apropriāciju summu, kas attiecīgajā nodaļā iekļauta iepriekšējā finanšu gada budžetā. Eiropas Parlaments un Padome rīkojas saskaņā ar 4. punktā noteiktajām procedūrām. Tomēr nekādos apstākļos nedrīkst pārsniegt apropriāciju kopējo summu, kas bija pieejama iepriekšējā finanšu gada budžetā vai kas ierosināta budžeta projektā.

3. NODAĻA

LĪDZSVARA PRINCIPS

17. pants

Definīcija un darbības joma

1. Ieņēmumi un maksājumu apropriācijas ir līdzsvarā.

2. Savienība un Savienības struktūras, kas minētas 70. un 71. pantā, neņem aizņēmumus budžeta ietvaros.

18. pants

Finanšu gada saldo

1. Katra finanšu gada saldo iekļauj nākamā finanšu gada budžetā kā ieņēmumus pārpalikuma gadījumā vai kā maksājumu apropriāciju deficīta gadījumā.

2. Šā panta 1. punktā minēto ieņēmumu vai maksājumu apropriācijas tāmes iekļauj budžetā budžeta procedūras laikā un grozījumu vēstulē, ko iesniedz, ievērojot šīs regulas 42. pantu. Tāmes sagatavo saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2021/768 1. pantu.

3. Pēc tam, kad iesniegti katra gada provizoriskie pārskati, minēto pārskatu neatbilstību tāmēm iekļauj nākamā finanšu gada budžetā, izmantojot budžeta grozījumu, kura vienīgais priekšmets ir minētā neatbilstība. Šādā gadījumā Komisija attiecīgo budžeta grozījuma projektu iesniedz vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei 15 dienu laikā no provizorisko pārskatu iesniegšanas.

4. NODAĻA

NORĒĶINU VIENĪBAS PRINCIPS

19. pants

Euro izmantošana

1. Daudzgadu finanšu shēmu un budžetu izstrādā un izpilda euro, un pārskatus sagatavo euro. Tomēr 77. pantā minētās naudas plūsmas nodrošināšanai grāmatvedis un – avansa kontu gadījumā – avansu pārziņi, un – Komisijas un EĀDD administratīvās pārvaldības vajadzībām – atbildīgais kredītrīkotājs ir pilnvaroti veikt operācijas citās valūtās.

2. Neskarot īpašos noteikumus, kas paredzēti nozaru noteikumos vai konkrētajos iepirkuma līgumos, dotāciju nolīgumos, iemaksu nolīgumos un finansēšanas nolīgumos, atbildīgais kredītrīkotājs valūtu konvertē, izmantojot euro dienas maiņas kursu, kas publicēts *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* C sērijā dienā, kad kredītrīkotāja struktūrvienība sagatavojusi maksājuma uzdevumu vai iekasēšanas rīkojumu.

   Ja šāds dienas maiņas kurss nav publicēts, atbildīgais kredītrīkotājs izmanto 3. punktā minēto maiņas kursu.

3. Attiecībā uz 82., 83. un 84. pantā paredzētajiem pārskatiem konvertēšanu starp euro un citām valūtām veic, izmantojot euro mēneša uzskaites maiņas kursu. Minēto uzskaites maiņas kursu nosaka Komisijas grāmatvedis, izmantojot jebkādus informācijas avotus, kas uzskatāmi par uzticamiem, un balstoties uz maiņas kursu priekšpēdējā darbdienā tajā mēnesī, kurš ir pirms mēneša, kam tiek noteikts kurss.

4. Valūtas konvertēšanas operācijas veic tā, lai izvairītos no būtiskas ietekmes uz Savienības līdzfinansējuma apjomu vai negatīvas ietekmes uz budžetu. Attiecīgā gadījumā kursu konvertēšanai starp euro un citām valūtām var aprēķināt kā konkrēta perioda dienas maiņas kursu vidējo lielumu.

5. NODAĻA

UNIVERSĀLUMA PRINCIPS

20. pants

Darbības joma

Neskarot 21. pantu, kopējie ieņēmumi sedz kopējās maksājumu apropriācijas. Neskarot 27. pantu, visus ieņēmumus un izdevumus iekļauj budžetā pilnā apmērā, to starpā neveicot nekādas korekcijas.

21. pants

Piešķirtie ieņēmumi

1. Lai finansētu konkrētus izdevumu posteņus, izmanto ārējos piešķirtos ieņēmumus un iekšējos piešķirtos ieņēmumus.

2. Ārējos piešķirtos ieņēmumus veido šādi ieņēmumi:

   a) īpašas papildu finanšu iemaksas no dalībvalstīm, tostarp brīvprātīgas iemaksas Savienības programmās, instrumentos un darbībās;

   b) apropriācijas attiecībā uz ieņēmumiem no Ogļu un tērauda pētniecības fonda, kas izveidots ar LES un LESD pievienoto protokolu Nr. 37 par EOTK līguma izbeigšanās finansiālajām sekām un par Eiropas Ogļu un tērauda pētniecības fondu;

   c) noguldījumu procenti un naudas sodi, kas paredzēti Padomes Regulā (EK) Nr. 1467/97[43];

   d) īpašam mērķim iezīmēti ieņēmumi, piemēram, ienākumi no fondiem, subsīdijas, dāvinājumi un novēlējumi, tostarp arī iezīmēti ieņēmumi, kas ir specifiski katrai Savienības iestādei;

   e) trešo valstu vai tādu struktūru, kas nav izveidotas ar LESD vai *Euratom* līgumu, finanšu iemaksas par labu Savienības darbībām;

[43] Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs), par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp.).

f) šā panta 3. punktā minētie iekšējie piešķirtie ieņēmumi, ciktāl tie papildina šajā punktā minētos ārējos piešķirtos ieņēmumus;

g) ieņēmumi no Kopīgā pētniecības centra (*JRC*) veiktajām darbībām, kurām ir konkurences raksturs un kuras ietver jebkuras turpmāk minētās darbības:

i) dotāciju un iepirkuma procedūras, kurās piedalās *JRC*;

ii) *JRC* darbības trešo personu vārdā;

iii) darbības, kas tiek veiktas saskaņā ar administratīvu nolīgumu ar citām Savienības iestādēm vai citiem Komisijas dienestiem atbilstoši 59. pantam attiecībā uz zinātniski tehnisko pakalpojumu sniegšanu.

3. Iekšējos piešķirtos ieņēmumus veido šādi ieņēmumi:

a) ieņēmumi no trešām personām par precēm, pakalpojumiem vai būvdarbiem, kas veikti pēc to pieprasījuma;

b) ieņēmumi no nepareizi samaksātu summu atmaksas saskaņā ar 101. pantu;

c) ieņēmumi no preču piegādes, pakalpojumu sniegšanas un būvdarbu veikšanas citiem Savienības iestādes dienestiem vai citām Savienības iestādēm vai struktūrām, ieskaitot šādu citu Savienības iestāžu vai struktūru atmaksātās summas par komandējuma naudu, kas samaksāta to vārdā;

d) saņemtie apdrošināšanas maksājumi;

e) ieņēmumi no izīrēšanas un ēku un zemes pārdošanas;

f) atmaksājumi par finanšu instrumentiem vai budžeta garantijām saskaņā ar 212. panta 3. punkta otro daļu;

g) ieņēmumi, kas rodas no vēlākas nodokļu atmaksāšanas saskaņā ar 27. panta 3. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu.

4. Piešķirtos ieņēmumus pārnes un pārvieto saskaņā ar 12. panta 4. punkta b) un c) apakšpunktu un 32. pantu.

5. Ar pamataktu tajā paredzētos ieņēmumus var piešķirt konkrētiem izdevumu posteņiem. Ja vien pamataktā nav norādīts citādi, šādi ieņēmumi veido iekšējos piešķirtos ieņēmumus.

6. Budžetā izveido pozīcijas, kurās kārtot ārējos piešķirtos ieņēmumus un iekšējos piešķirtos ieņēmumus, un, ja iespējams, norāda summas.

22. pants

Struktūra piešķirto ieņēmumu un atbilstošo apropriāciju piešķiršanas kārtošanai

1. Neskarot šā panta 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu un 24. pantu, struktūru, kas paredzēta piešķirto ieņēmumu kārtošanai budžetā, veido:

   a) katras Savienības iestādes budžeta iedaļas ieņēmumu dokumentā – budžeta pozīcija ieņēmumu saņemšanai;

   b) izdevumu dokumentā – budžeta piezīmes, tostarp vispārīgās piezīmes, ar ko norāda, kuras budžeta pozīcijas var saņemt piešķirtajiem ieņēmumiem atbilstošās apropriācijas, kas ir darītas pieejamas;

   c) ***izdevumu dokumentā –*** pielikums, kas ir budžeta neatņemama sastāvdaļa un kurā norādītas visas budžeta pozīcijas, kurās paredzēti ***iekšējie vai*** ārējie piešķirtie ieņēmumi, un sniegta informācija par šādu saņemamo ieņēmumu lēsto summu ***un šādu no iepriekšējiem gadiem pārnesamo ieņēmumu lēsto summu katrā budžeta pozīcijā***.

   Pirmās daļas a) apakšpunktā minētajā gadījumā pievieno atgādinājumu *pro memoria* un lēstos ieņēmumus informācijas nolūkos norāda piezīmēs.

2. Kad Savienības iestāde ir saņēmusi minētos ieņēmumus, apropriācijas, kas atbilst piešķirtajiem ieņēmumiem, automātiski dara pieejamas gan kā saistību apropriācijas, gan kā maksājumu apropriācijas, izņemot turpmāk minētos gadījumus:

a) gadījumā, kas paredzēts 21. panta 2. punkta a) apakšpunktā attiecībā uz finanšu iemaksām no dalībvalstīm, un ja iemaksu nolīgums ir izteikts euro, saistību apropriācijas var darīt pieejamas, kad dalībvalsts ir parakstījusi iemaksu nolīgumu;

b) gadījumos, kas paredzēti 21. panta 2. punkta b) apakšpunktā un 21. panta 2. punkta g) apakšpunkta i) un iii) punktā, saistību apropriācijas tiek darītas pieejamas, kolīdz ir aplēsta saņemamā summa;

c) gadījumā, kas paredzēts 21. panta 2. punkta c) apakšpunktā, summu iekļaušana ieņēmumu dokumentā rada pamatu tam, lai izdevumu dokumentā paredzētu saistību un maksājumu apropriācijas.

Šā punkta pirmās daļas c) apakšpunktā minētās apropriācijas izpilda saskaņā ar 20. pantu.

3. Aplēses par saņemamajām summām, kas minētas 21. panta 2. punkta b) un g) apakšpunktā, nosūta grāmatvedim reģistrēšanai.

23. pants

Dalībvalstu iemaksas zinātniskās izpētes programmās

1. Dalībvalstu iemaksas nolūkā finansēt dažas pētniecības papildprogrammas, kas minētas Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 609/2014 5. pantā, samaksā šādi:

   a) septiņas divpadsmitdaļas no summas, kas iekļauta budžetā, samaksā līdz kārtējā finanšu gada 31. janvārim;

   b) atlikušās piecas divpadsmitdaļas samaksā līdz kārtējā finanšu gada 15. jūlijam.

2. Ja līdz finanšu gada sākumam budžets galīgajā variantā nav pieņemts, 1. punktā noteiktās iemaksas pamatojas uz summu, kas iekļauta budžetā par iepriekšējo finanšu gadu.

3. Visas iemaksas vai papildu maksājumus, ko dalībvalstis ir parādā budžetam, iekļauj Komisijas kontā vai kontos trīsdesmit kalendāro dienu laikā no pieprasījuma iemaksāt līdzekļus.

4. Izdarītos maksājumus iekļauj kontā, kas paredzēts Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 609/2014, un tiem piemēro minētajā regulā paredzētos nosacījumus.

24. pants

Piešķirtie ieņēmumi no EBTA valstu dalības dažās Savienības programmās

1. Budžeta struktūra no EBTA valstu dalības dažās Savienības programmās gūto ieņēmumu kārtošanai ir šāda:

   a) ieņēmumu dokumentā iekļauj atgādinājuma pozīciju *pro memoria*, kurā kārto katras EBTA valsts kopējo iemaksu summu par attiecīgo finanšu gadu;

   b) izdevumu dokumenta pielikumā, kurš ir budžeta neatņemama sastāvdaļa, norāda visas budžeta pozīcijas, kas attiecas uz Savienības darbībām, kurās piedalās EBTA valstis, un ietver informāciju par katras EBTA valsts lēsto līdzdalības apjomu.

2. Saskaņā ar EEZ līguma 82. pantu summas saistībā ar EBTA valstu ikgadējo līdzdalību, ko Eiropas Ekonomikas zonas Apvienotā komiteja Komisijai apstiprinājusi saskaņā ar EEZ līgumam pievienotā protokola Nr. 32 1. panta 5. punktu, rada pamatu tam, lai finanšu gada sākumā tiktu paredzētas atbilstošo saistību apropriāciju un maksājumu apropriāciju pilnās summas.

3. To ieņēmumu izlietojumu, kas gūti no EBTA valstu finanšu iemaksām, uzrauga atsevišķi.

25. pants

Ziedojumi

1. Savienības iestādes var pieņemt jebkuru ziedojumu Savienībai, piemēram, fondu ienākumus, subsīdijas, dāvinājumus un novēlējumus.

2. Tāda ziedojuma pieņemšanai, kura vērtība ir 50 000 EUR vai lielāka un kurš saistīts ar izdevumiem – tostarp turpmākām izmaksām –, kas pārsniedz 10 % no ziedojuma vērtības, ir vajadzīgs Eiropas Parlamenta un Padomes apstiprinājums. Eiropas Parlaments un Padome pieņem lēmumu divu mēnešu laikā no attiecīgo Savienības iestāžu apstiprinājuma pieprasījuma saņemšanas. Ja minētajā termiņā nav izteikti nekādi iebildumi, attiecīgās Savienības iestādes pieņem galīgo lēmumu par ziedojuma pieņemšanu. Attiecīgās Savienības iestādes savā pieprasījumā Eiropas Parlamentam un Padomei sniedz skaidrojumu par finansiālajiem izdevumiem, ko rada Savienībai piešķirto ziedojumu pieņemšana.

3. Neatkarīgi no 2. punkta ārkārtas apstākļos Komisija var pieņemt jebkādus Savienībai sniegtus ziedojumus natūrā neatkarīgi no to vērtības, ja šādi ziedojumi tiek veikti humānās palīdzības, ārkārtas atbalsta, civilās aizsardzības vai krīzes pārvarēšanas palīdzības nolūkā.

Komisija var pieņemt šādu ziedojumu, ja:

a) pieņemšana atbilst pareizas finanšu pārvaldības un pārredzamības principiem;

b) tas nerada interešu konfliktus;

c) tas nekaitē Savienības tēlam;

d) tas nekaitē vai nerada kaitējuma risku Savienības vai dalībvalstu drošībai vai sabiedriskajai kārtībai;

e) pieņemšanas brīdī ziedotājs nav kādā no 138. panta 1. punktā un 143. panta 1. punktā minētajām situācijām un nav reģistrēts kā izslēgts 144. panta 1. punktā minētajā datubāzē. Ziedotājs iesniedz 139. pantā minēto deklarāciju.

Atbildīgais kredītrīkotājs 74. panta 9. punktā minētajā gada darbības pārskatā ziņo par visiem gadījumiem, kad Komisija ir pieņēmusi ziedojumus saskaņā ar šā punkta pirmo daļu.

26. pants

Korporatīvā sponsorēšana

1. “Korporatīvā sponsorēšana” ir vienošanās, saskaņā ar kuru juridiskā persona reklāmas vai korporatīvās sociālās atbildības nolūkā natūrā atbalsta kādu pasākumu vai darbību.

2. Savienības iestādes un struktūras, balstoties uz konkrētiem iekšējiem noteikumiem, kurus publicē attiecīgo iestāžu un struktūru tīmekļa vietnēs, izņēmuma kārtā var pieņemt korporatīvo sponsorēšanu, ja:

   a) visos korporatīvās sponsorēšanas pieņemšanas procedūras posmos tiek pienācīgi ievēroti nediskriminēšanas, samērīguma, vienlīdzīgas attieksmes un pārredzamības principi;

   b) tā sekmē pozitīva priekšstata veidošanos par Savienību un ir tieši saistīta ar pasākuma vai darbības pamatmērķi;

   c) tā nerada interešu konfliktu un neattiecas vienīgi uz sabiedriskiem pasākumiem;

   d) pasākums vai darbība netiek finansēta tikai ar korporatīvo sponsorēšanu;

   e) pakalpojums apmaiņā pret korporatīvās sponsorēšanas sniegšanu ir tikai sponsora preču zīmes vai nosaukuma publiska pamanāmība;

   f) sponsors sponsorēšanas procedūras laikā nav kādā no 138. panta 1. punktā un 143. panta 1. punktā minētajām situācijām un nav reģistrēts kā izslēgts 144. panta 1. punktā minētajā datubāzē.

3. Ja korporatīvās sponsorēšanas vērtība pārsniedz 5000 EUR, sponsoru iekļauj publiskā reģistrā, kurā iever informāciju par sponsorētā notikuma vai darbības veidu.

27. pants

Noteikumi par atskaitījumiem un maiņas kursa korekcijām

1. No maksājuma pieprasījumiem, kurus pēc tam iesniedz neto summas maksājumam, var veikt šādus atskaitījumus:

   a) līgumsodi, kas piemēroti iepirkuma līgumu pusēm vai labuma guvējiem;

   b) atlaides, atmaksājumi un rabati, kas piemēroti atsevišķiem rēķiniem un izmaksu deklarācijām;

   c) procenti, kas radušies par priekšfinansējuma maksājumiem;

   d) korekcijas saistībā ar nepamatoti izmaksātām summām.

   Pirmās daļas d) apakšpunktā minētās korekcijas var veikt, veicot tiešu atskaitījumu no jauna starpposma maksājuma vai atlikuma maksājuma tam pašam saņēmējam attiecībā uz to pašu nodaļu, pantu un finanšu gadu, uz kuriem attiecas pārmaksa.

   Pirmās daļas c) un d) apakšpunktā minētajiem atskaitījumiem piemēro Savienības grāmatvedības noteikumus.

2. Savienībai piegādāto produktu vai sniegto pakalpojumu izmaksas, kurās ir iekļauti nodokļi, kurus dalībvalstis atmaksā saskaņā ar Protokolu Nr. 7 par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā, kas pievienots LES un LESD, no budžeta sedz par summu bez nodokļiem.

3. Savienībai piegādāto produktu vai sniegto pakalpojumu izmaksas, kurās ir iekļauti nodokļi, kurus trešās valstis atmaksā, pamatojoties uz attiecīgajiem nolīgumiem, var segt no budžeta šādā apmērā:

   a) summa bez nodokļiem;

   b) summa ar nodokļiem.

   Šā punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētajā gadījumā vēlāk atmaksātos nodokļus uzskata par iekšējiem piešķirtajiem ieņēmumiem.

4. Attiecībā uz budžeta izpildes gaitā notikušajām maiņas kursa izmaiņām var veikt korekcijas. Galīgo peļņu vai zaudējumus iekļauj finanšu gada bilancē.

6. NODAĻA

SPECIFIKĀCIJAS PRINCIPS

28. pants

Vispārīgi noteikumi

1. Apropriācijas iezīmē konkrētiem mērķiem, iedalot pa sadaļām un nodaļām. Nodaļas sīkāk iedala pantos un posteņos.

2. Komisija un pārējās Savienības iestādes var pārvietot apropriācijas budžeta ietvaros, ievērojot 29.–32. pantā paredzētos konkrētos nosacījumus.

Apropriācijas var pārvietot tikai uz tām budžeta pozīcijām, kurām budžetā ir apstiprinātas apropriācijas vai pielikti atgādinājumi *pro memoria*.

Šīs regulas 29., 30. un 31. pantā minētos ierobežojumus aprēķina brīdī, kad tiek iesniegts pārvietojuma pieprasījums, un balstoties uz apropriācijām, kas paredzētas budžetā, tostarp budžeta grozījumos.

Summa, kas jāņem vērā 29., 30. un 31. pantā minēto ierobežojumu aprēķināšanas nolūkā, ir izdarāmo pārvietojumu summa tajā budžeta pozīcijā, no kuras tiek izdarīti pārvietojumi, pēc korekcijām saistībā ar iepriekš izdarītajiem pārvietojumiem. Neņem vērā summu, kas atbilst pārvietojumiem, kurus Komisija vai cita attiecīgā Savienības iestāde veic autonomi bez Eiropas Parlamenta un Padomes lēmuma.

Pārvietojuma priekšlikumiem un visai informācijai, kuru Eiropas Parlamentam un Padomei sniedz par pārvietojumiem, kurus izdara saskaņā ar 29., 30. un 31. pantu, pievieno atbilstošus un detalizētus apliecinošos dokumentus, kas atspoguļo visjaunāko pieejamo informāciju par apropriāciju izpildi un vajadzību aplēses līdz finanšu gada beigām gan par budžeta pozīcijām, uz kurām apropriācijas paredzēts pārvietot, gan par tām, no kurām tās paredzēts pārvietot.

29. pants

Savienības iestāžu, izņemot Komisiju, veiktie pārvietojumi

1. Jebkura Savienības iestāde, izņemot Komisiju, pati savā budžeta iedaļā apropriācijas var pārvietot:

   a) no vienas sadaļas uz citu – nepārsniedzot 10 % no finanšu gada apropriācijām, kas paredzētas budžeta pozīcijā, no kuras veic pārvietošanu;

   b) no vienas nodaļas uz citu – bez ierobežojumiem.

2. Neskarot šā panta 4. punktu, trīs nedēļas pirms 1. punktā minētā pārvietojuma veikšanas Savienības iestāde informē Eiropas Parlamentu un Padomi par savu nodomu veikt pārvietojumu. Ja Eiropas Parlaments vai Padome minētajā periodā norāda pienācīgi pamatotus iebildumus, piemēro 31. pantā noteikto procedūru.

3. Jebkura Savienības iestāde, izņemot Komisiju, var ierosināt Eiropas Parlamentam un Padomei savā budžeta iedaļā veikt pārvietojumus no vienas sadaļas uz citu, pārsniedzot ierobežojumu, kas minēts šā panta 1. punkta a) apakšpunktā. Minētajiem pārvietojumiem piemēro 31. pantā noteikto procedūru.

4. Jebkura Savienības iestāde, izņemot Komisiju, savā budžeta iedaļā var izdarīt pārvietojumus pantu robežās, iepriekš neinformējot Eiropas Parlamentu un Padomi.

30. pants

Komisijas veiktie pārvietojumi

1. Komisija savā budžeta iedaļā var autonomi:

a) pārvietot apropriācijas katras nodaļas robežās;

b) attiecībā uz personāla un administratīvajiem izdevumiem, kas ir kopīgi vairākām sadaļām, – pārvietot apropriācijas no vienas sadaļas uz citu ne vairāk kā 10 % apmērā no finanšu gada apropriācijām, kas paredzētas budžeta pozīcijā, no kuras veic pārvietošanu, un ne vairāk kā 30 % apmērā no finanšu gada apropriācijām, kas paredzētas budžeta pozīcijā, uz kuru veic pārvietošanu;

c) attiecībā uz darbības izdevumiem – pārvietot apropriācijas starp nodaļām vienas sadaļas robežās ne vairāk kā 10 % apmērā no finanšu gada apropriācijām, kas paredzētas budžeta pozīcijā, no kuras tiek veikts pārvietojums;

d) attiecībā uz pētniecības un tehnoloģiju izstrādes apropriācijām, kuras izpilda *JRC*, tās budžeta sadaļas robežās, kura attiecas uz politikas jomu "Tiešā pētniecība", – pārvietot apropriācijas starp nodaļām ne vairāk kā 15 % apmērā no apropriācijām tajā budžeta pozīcijā, no kuras veic pārvietošanu;

e) attiecībā uz pētniecību un tehnoloģiju izstrādi – pārvietot darbības apropriācijas no vienas sadaļas uz otru ar noteikumu, ka minētās apropriācijas tiek izmantotas tam pašam nolūkam;

f) attiecībā uz dalītajā pārvaldībā īstenoto fondu darbības izdevumiem, izņemot ELGF, – pārvietot apropriācijas no vienas sadaļas uz citu ar noteikumu, ka attiecīgās apropriācijas paredzētas tam pašam mērķim attiecīgā fonda izveides regulas nozīmē vai ka tās ir tehniskās palīdzības izdevumi;

g) izņēmuma gadījumos pārvietot apropriācijas no vienas budžeta garantijas budžeta posteņa uz citas budžeta garantijas budžeta posteni, ja kopējā uzkrājumu fondā uzkrātie resursi nav pietiekami garantijas pieprasījuma samaksai un ar noteikumu vēlāk atjaunot pārvietoto summu saskaņā ar 215. panta 4. punktā noteikto procedūru.

Šā punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētie izdevumi attiecībā uz katru politikas jomu ietver 47. panta 4. punktā minētos elementus.

Ja Komisija, ievērojot pirmo daļu, pārvieto ELGF apropriācijas pēc 31. decembra, tā pieņem lēmumu līdz nākamā finanšu gada 31. janvārim. Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi divu nedēļu laikā no sava lēmuma par minētajiem pārvietojumiem.

Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par savu nodomu veikt pārvietojumu trīs nedēļas pirms šā punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minēto pārvietojumu veikšanas. Ja Eiropas Parlaments vai Padome minētajā periodā norāda pienācīgi pamatotus iebildumus, piemēro 31. pantā noteikto procedūru.

Atkāpjoties no ceturtās daļas, Komisija finanšu gada pēdējo divu mēnešu laikā var autonomi pārvietot apropriācijas attiecībā uz personāla, ārštata un citu darbinieku izdevumiem no vienas sadaļas uz citu kopumā 5 % apmērā no minētajam gadam paredzētajām apropriācijām. Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi divu nedēļu laikā no sava lēmuma par minētajiem pārvietojumiem.

2. Komisija savā budžeta iedaļā var lemt par šādiem apropriāciju pārvietojumiem no vienas sadaļas uz citu ar noteikumu, ka tā par savu lēmumu nekavējoties informē Eiropas Parlamentu un Padomi:

   a) apropriāciju pārvietojumi no šīs regulas 49. pantā minētās uzkrājumiem paredzētās sadaļas, ja vienīgais nosacījums rezerves atbrīvošanai ir pamatakta pieņemšana saskaņā ar LESD 294. pantu;

   b) pienācīgi pamatotos izņēmuma gadījumos, piemēram, saistībā ar starptautiskām humānām katastrofām un krīzēm, kas notiek pēc finanšu gada 1. decembra, – minētā gada neizmantoto apropriāciju, kuras joprojām pieejamas daudzgadu finanšu shēmas 4. izdevumu kategorijas sadaļās, kas paredzētas Savienības ārējai darbībai, pārvietojumi uz sadaļām, kuras attiecas uz krīžu pārvarēšanas un humānās palīdzības darbībām.

31. pants

Pārvietojumu priekšlikumi, ko Savienības iestādes iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei

1. Katra Savienības iestāde savus pārvietojumu priekšlikumus iesniedz vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

2. Komisija priekšlikumus par maksājumu apropriāciju pārvietojumiem uz dalītajā pārvaldībā īstenotiem fondiem, izņemot ELGF, var iesniegt Eiropas Parlamentam un Padomei līdz nākamā finanšu gada 10. janvārim. Maksājumu apropriāciju pārvietojumu var veikt no jebkura budžeta posteņa. Tādos gadījumos sešu nedēļu periodu, kas minēts 4. punktā, samazina līdz trim nedēļām.

   Ja Eiropas Parlaments un Padome pārvietojumu neapstiprina vai apstiprina tikai daļēji, atbilstošo daļu no izdevumiem, kas minēti 10. panta *7.* punkta b) apakšpunktā, sedz no nākamā finanšu gada maksājumu apropriācijām.

3. Eiropas Parlaments un Padome lēmumus par apropriāciju pārvietojumiem pieņem saskaņā ar 4.–8. punktu.

4. Izņemot steidzamos gadījumos, Eiropas Parlaments un Padome – Padome ar kvalificētu balsu vairākumu – lemj par katru pārvietojuma priekšlikumu sešu nedēļu laikā no dienas, kad to saņēmušas abas iestādes. Steidzamos gadījumos Eiropas Parlaments un Padome lemj trīs nedēļu laikā no priekšlikuma saņemšanas dienas.

5. Ja Komisija paredz pārvietot ELGF apropriācijas saskaņā ar šo pantu, tā iesniedz pārvietojumu priekšlikumus Eiropas Parlamentam un Padomei līdz nākamā finanšu gada 10. janvārim. Tādos gadījumos sešu nedēļu periodu, kas minēts 4. punktā, samazina līdz trim nedēļām.

6. Pārvietojuma priekšlikums ir apstiprināts vai to uzskata par apstiprinātu, ja sešu nedēļu laikā:

   a) Eiropas Parlaments un Padome to apstiprina;

   b) vai nu Eiropas Parlaments, vai Padome to apstiprina un otra iestāde atturas no rīcības;

   c) nedz Eiropas Parlaments, nedz Padome nav pieņēmuši lēmumu grozīt vai noraidīt pārvietojuma priekšlikumu.

7. Ja vien Eiropas Parlaments vai Padome nepieprasa citādi, šā panta 4. punktā minēto sešu nedēļu periodu samazina līdz trim nedēļām šādos gadījumos:

   a) pārvietojums atbilst mazāk nekā 10 % no apropriācijām budžeta pozīcijā, no kuras pārvietojums tiek izdarīts, un nepārsniedz 5 000 000 EUR;

   b) pārvietojums attiecas vienīgi uz maksājumu apropriācijām, un pārvietojuma kopējā summa nepārsniedz 100 000 000 EUR.

8. Ja Eiropas Parlaments vai Padome ir grozījuši pārvietojuma summu, savukārt otra iestāde to ir apstiprinājusi vai atturas no rīcības vai ja gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir grozījuši pārvietojuma summu, par apstiprinātu uzskata mazāko no abām summām, ja vien attiecīgā Savienības iestāde neatsauc savu pārvietojuma priekšlikumu.

32. pants

Pārvietojumi saskaņā ar īpašiem noteikumiem

1. Apropriācijas, kas atbilst piešķirtajiem ieņēmumiem, var pārvietot vienīgi tad, ja šos ieņēmumus izlieto tiem mērķiem, kuriem tie ir paredzēti.

2. Lēmumus par pārvietojumiem, ar kuriem ļauj izmantot rezervi solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2020/2093 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu, pieņem Eiropas Parlaments un Padome pēc Komisijas priekšlikuma.

Šā punkta nolūkā piemēro 31. panta 3. un 4. punktā paredzēto procedūru. Ja Eiropas Parlaments un Padome nepiekrīt Komisijas priekšlikumam un nevar panākt kopēju nostāju, tie atturas no rīcības attiecībā uz minēto priekšlikumu.

Palīdzībai paredzētiem priekšlikumiem par pārvietojumiem no rezerves solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2020/2093 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu pievieno atbilstošus un detalizētus apliecinošos dokumentus, kuros ir ietverta:

a) jaunākā pieejamā informācija par apropriāciju izpildi un vajadzību aplēse līdz finanšu gada beigām attiecībā uz budžeta pozīciju, uz kuru paredzēts veikt pārvietošanu;

b) analīze par iespējām pārdalīt apropriācijas.

7. NODAĻA

PAREIZAS FINANŠU PĀRVALDĪBAS PRINCIPS UN SNIEGUMS

33. pants

Sniegums un saimnieciskuma, lietderības un efektivitātes principi

1. Apropriācijas izmanto saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu, un tādējādi tās izpilda, ievērojot šādus principus:

a) saimnieciskuma princips, kurš prasa, lai resursi, ko attiecīgā Savienības iestāde izmanto savu darbību veikšanai, tiktu darīti pieejami noteiktā laikā, pienācīgā apjomā un kvalitātē un par labāko cenu;

b) lietderības princips, kurš attiecas uz labāko attiecību starp izmantotajiem resursiem, veiktajām darbībām un sasniegtajiem mērķiem;

c) efektivitātes princips, kurš attiecas uz to, kādā mērā ar veiktajām darbībām ir sasniegti izvirzītie mērķi.

2. Saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu apropriāciju izmantojums tiek vērsts uz sniegumu, un tālab:

a) programmu un darbību mērķus nosaka *ex ante*;

b) mērķu***, tostarp attiecīgā gadījumā integrēšanas mērķu,*** sasniegšanas progresu uzrauga, izmantojot snieguma rādītājus;

c) par progresu un problēmām mērķu sasniegšanā ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei saskaņā ar 41. panta 3. punkta pirmās daļas h) apakšpunktu un 253. panta 1. punkta e) apakšpunktu;

d) ***ja tas ir iespējams un lietderīgi saskaņā ar attiecīgajiem nozaru noteikumiem,*** programmas un darbības īsteno, lai sasniegtu tām noteiktos mērķus, neradot būtisku kaitējumu tādiem vides jomas mērķiem kā klimata pārmaiņu mazināšana, pielāgošanās klimata pārmaiņām, ūdens un jūras resursu ilgtspējīga izmantošana un aizsardzība, pāreja uz aprites ekonomiku, piesārņojuma novēršana un kontrole un bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana, kuri noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2020/852[44] 9. pantā***;***

[44] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).

e) programmas un darbības, ja tas ir iespējams un lietderīgi saskaņā ar attiecīgajiem nozaru noteikumiem, īsteno, lai sasniegtu tām noteiktos mērķus, ievērojot darba un nodarbinātības apstākļus saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem, Savienības tiesību aktiem, SDO konvencijām un koplīgumiem;

f) programmas un darbības, ja tas ir iespējams un lietderīgi saskaņā ar attiecīgajiem nozaru noteikumiem, īsteno, ņemot vērā dzimumu līdztiesības principu un saskaņā ar atbilstīgu dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas metodiku.

3. Attiecīgā gadījumā nosaka 1. un 2. punktā minētos mērķus, kas ir konkrēti, izmērāmi, sasniedzami, piemēroti un ar noteiktiem termiņiem, kā arī ***rādītājus, kuri ir piemēroti, vispārpieņemti, uzticami, vienkārši, stabili un balstīti uz plaši atzītiem zinātniskiem pierādījumiem, un efektīvu, pārredzamu un visaptverošu metodiku***. ***Attiecīgā gadījumā datus, kas savākti saistībā ar šādiem rādītājiem, sadala pēc dzimuma, un tos savāc tā, lai šādus datus varētu apkopot visās attiecīgajās programmās.***

34. pants

Izvērtējumi

1. Programmām un darbībām, kas paredz ievērojamus izdevumus, veic *ex ante* un retrospektīvu izvērtējumu, kas ir samērīgs attiecībā pret mērķiem un izdevumiem.

2. *Ex ante* izvērtējumus, ar kuriem pamato programmu un darbību sagatavošanu, balsta uz faktu materiālu par sniegumu, kāds bijis saistītām programmām vai darbībām, un tajos apzina un analizē risināmos jautājumus, Savienības iesaistīšanās pievienoto vērtību, mērķus, dažādu variantu paredzamo ietekmi un uzraudzības un izvērtēšanas kārtību.

   Nozīmīgām programmām vai darbībām, kuras, paredzams, būtiski ietekmēs ekonomiku, vidi vai sabiedrību, *ex ante* izvērtējumu var veikt kā ietekmes novērtējumu, kurā papildus pirmajā daļā noteiktajām prasībām analizē dažādus īstenošanas metožu variantus.

3. Retrospektīvajos izvērtējumos novērtē programmas vai darbības sniegumu, tostarp tādus aspektus kā efektivitāte, lietderība, saskanība, piemērotība un ES pievienotā vērtība. Retrospektīvos izvērtējumus balsta uz informāciju, kas iegūta ar attiecīgajam pasākumam noteikto uzraudzības kārtību un rādītājiem. Tos veic vismaz vienu reizi katras daudzgadu finanšu shēmas laikā un, ja iespējams, pietiekami savlaicīgi, lai konstatējumus varētu ņemt vērā *ex ante* izvērtējumos vai ietekmes novērtējumos, ar kuriem pamato saistītu programmu un darbību sagatavošanu.

35. pants

Obligātais finanšu pārskats

1. Ikvienam priekšlikumam vai iniciatīvai, ko Komisija, Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (“augstais pārstāvis”) vai dalībvalsts iesniedz likumdevējai iestādei un kas var ietekmēt budžetu, tostarp mainīt amata vietu skaitu, pievieno finanšu pārskatu, kurā uzrāda maksājumu un saistību apropriāciju aplēses, dažādu pieejamo finansēšanas iespēju novērtējumu un 34. pantā paredzēto *ex ante* izvērtējumu vai ietekmes novērtējumu.

   Ikvienam priekšlikuma vai iniciatīvas grozījumam, ko iesniedz likumdevējai iestādei un kas var ievērojami ietekmēt budžetu, tostarp mainīt amata vietu skaitu, pievieno finanšu pārskatu, ko sagatavo Savienības iestāde, kura ierosina grozījumu.

   Finanšu pārskats ietver finanšu un saimnieciskos datus, kas vajadzīgi, lai likumdevēja iestāde varētu novērtēt Savienības rīcības nepieciešamību. Tas sniedz attiecīgu informāciju par saskanīgumu ar citām Savienības darbībām un iespējamo sinerģiju.

   Daudzgadu darbību gadījumā finanšu pārskatā iekļauj paredzamo gada vajadzību grafiku saistību un maksājumu apropriāciju un amata vietu, tostarp ārštata darbinieku, izteiksmē un to finansiālās ietekmes izvērtējumu vidējā termiņā un, ja iespējams, ilgtermiņā.

2. Budžeta procedūras laikā Komisija sniedz nepieciešamo informāciju, lai izmaiņas pieprasītajās apropriācijās varētu salīdzināt ar sākotnējām prognozēm, kas iekļautas finanšu pārskatā, ņemot vērā to, kā noris apspriedes par likumdevējai iestādei iesniegto priekšlikumu vai iniciatīvu.

3. Lai mazinātu krāpšanas, pārkāpumu un mērķu nesasniegšanas risku, finanšu pārskatā sniedz informāciju par izveidoto iekšējās kontroles sistēmu, aplēsi par šādas sistēmas ietvaros veikto kontroļu izmaksām un ieguvumiem un paredzamā kļūdas riska līmeņa novērtējumu, kā arī informāciju par esošajiem un plānotajiem pasākumiem krāpšanas novēršanai un aizsardzībai pret to.

   Šajā novērtējumā ņem vērā kļūdu iespējamo apmēru un veidu, kā arī attiecīgās politikas jomas konkrētos apstākļus un tai piemērojamos noteikumus.

4. Iesniedzot pārskatītus vai jaunus izdevumu priekšlikumus, Komisija aplēš kontroles sistēmu izmaksas un ieguvumus, kā arī paredzamo kļūdas riska līmeni, kā minēts 3. punktā.

36. pants

Budžeta izpildes iekšējā kontrole

1. Ievērojot pareizas finanšu pārvaldības principu, budžetu izpilda, ievērojot katrai izpildes metodei atbilstošu efektīvu un lietderīgu iekšējo kontroli un saskaņā ar attiecīgajiem nozaru noteikumiem.

2. Budžeta izpildes vajadzībām iekšējo kontroli piemēro visos pārvaldības līmeņos, un tās uzdevums ir nodrošināt pietiekamu pārliecību, ka tiek sasniegti šādi mērķi:

   a) darbību efektivitāte, lietderīgums un saimnieciskums;

   b) pārskatu ticamība;

   c) aktīvu un informācijas aizsardzība;

   d) ***pārkāpumu, tostarp*** krāpšanas, korupcijas, interešu konflikta ***un*** dubulta finansējuma ▌, nepieļaušana, atklāšana, novēršana un turpmāki pasākumi attiecībā uz tiem, cita starpā ***brīvprātīgi izmantojot Komisijas nodrošinātu vienotu integrētu un sadarbspējīgu informācijas un uzraudzības sistēmu, kura ietver vienotu datizraces un riska novērtēšanas rīku un dod iespēju piekļūt datiem*** par Savienības līdzekļu saņēmējiem, kā arī to faktiskajiem īpašniekiem, kas definēti Direktīvas (ES) 2015/849 3. panta 6) punktā, un ***automātiski*** elektroniski ***izgūt, reģistrēt, glabāt un analizēt šādus datus saskaņā ar nozaru noteikumiem***;

   e) to risku pienācīga pārvaldība, kuri saistīti ar pamatā esošo darījumu likumību un pareizību, ņemot vērā programmu daudzgadu raksturu, kā arī attiecīgo maksājumu būtību.

3. Efektīvas iekšējās kontroles pamatā ir starptautiskā paraugprakse, un tā jo īpaši ietver šādus elementus:

   a) uzdevumu nošķiršana;

   b) pienācīga riska pārvaldības un kontroles stratēģija, kas ietver kontroli saņēmēju līmenī;

   c) pietiekamas revīzijas liecības un datu integritāte datu sistēmās, tostarp elektroniskajās datu sistēmās;

   d) efektivitātes un lietderības uzraudzības procedūras;

   e) konstatēto iekšējās kontroles nepilnību un izņēmumu pēcpārbaudes procedūras;

   f) iekšējās kontroles sistēmas pareizas darbības regulārs novērtējums.

4. Lietderīgas iekšējās kontroles pamatā ir šādi elementi:

   a) pienācīgas riska pārvaldības un kontroles stratēģijas ▌ īstenošana, ko savstarpēji koordinē attiecīgie kontroles ķēdē iesaistītie dalībnieki;

   b) veikto kontroļu rezultātu pieejamība visiem attiecīgajiem kontroles ķēdē iesaistītajiem dalībniekiem;

   c) attiecīgā gadījumā paļaušanās uz īstenošanas partneru pārvaldības deklarācijām un neatkarīgu revidentu atzinumiem ar noteikumu, ka veiktā darba kvalitāte ir pietiekama un pieņemama un ka tas ir veikts saskaņā ar pieņemtajiem standartiem;

d) korektīvo pasākumu, tostarp attiecīgā gadījumā atturošu sodu, savlaicīga piemērošana;

e) skaidri un nepārprotami attiecīgās politikas pamatā esošie tiesību akti, tostarp pamatakti, par iekšējās kontroles elementiem;

f) vairākkārtēju kontroļu izslēgšana;

g) kontroles izmaksu un ieguvumu attiecības uzlabošana.

5. Ja izpildes gaitā kļūdu līmenis pastāvīgi ir augsts, Komisija apzina kontroles sistēmu trūkumus, izanalizē iespējamo korektīvo pasākumu izmaksas un ieguvumus un veic vai ierosina atbilstīgus pasākumus, piemēram, piemērojamo noteikumu vienkāršošanu, kontroles sistēmu uzlabošanu un programmu vai izpildes sistēmu pārstrādāšanu.

6. Šā panta 2. punkta d) apakšpunkta vajadzībām ***un neskarot šā punkta otro daļu, Savienības iestādes un struktūras un personas vai subjekti, kas izpilda budžetu, ievērojot 62. panta 1. punktu,*** elektroniski ▌ sadarbspējīgā un mašīnlasāmā formātā ▌ dara pieejamu ***Komisijai*** šādu informāciju:

a) ***attiecībā uz saņēmēju: visa informācija, kas uzskaitīta 38. panta 2. punkta a), b) un c) apakšpunktā un 38. panta 6. punkta otrajā daļā, un –*** fiziskas personas gadījumā ▌ – arī dzimšanas datums;

b) ***attiecībā uz operāciju: visa 38. panta 2. punkta d) un e) apakšpunktā uzskaitītā informācija, kā arī šīs operācijas unikālais identifikators;***

c) attiecībā uz saņēmēja faktisko(-ajiem) īpašnieku(-iem), ja saņēmējs nav fiziska persona: vārds(-i), uzvārds(-i), dzimšanas datums un PVN identifikācijas numurs(-i) vai nodokļu maksātāja identifikācijas numurs(-i), ja tāds(-i) ir, vai cits(-i) unikāls identifikators valsts līmenī.

Šā panta vajadzībām, ja dalībvalstis saņem un izpilda budžetu saskaņā ar 62. panta 1. punktu, tās nodrošina Komisijai piekļuvi pirmajā daļā minētajai informācijai tikai tad, ja tām ir pienākums reģistrēt un glabāt šādu informāciju saskaņā ar nozaru noteikumiem. Ja saskaņā ar nozaru noteikumiem šāda pienākuma nav, dalībvalstis var brīvprātīgi nodrošināt Komisijai piekļuvi pirmajā daļā minētajai informācijai, kas ir to rīcībā.

Komisija līdz 2027. gada beigām iesniedz novērtējumu par šā panta 2. punkta d) apakšpunktā minētās sistēmas gatavību, pamatojoties uz šādiem kritērijiem:

a) tiek nodrošināta sadarbspēja ar attiecīgajām IT sistēmām un datubāzēm, tostarp dalībvalstu sistēmām un datubāzēm, kas dod iespēju automātiski pārsūtīt attiecīgo informāciju reāllaikā, ja iespējams, un izvairoties no ziņošanas dublēšanās;

b) riska rādītāji, ko izmanto šā panta 2. punkta d) apakšpunktā minētajā sistēmā, ir pietiekami vienoti, objektīvi, samērīgi un nepieciešami riska novērtēšanai, un to pamatā ir uzticami informācijas avoti;

c) šā panta 2. punkta d) apakšpunktā minētā sistēma dod iespēju datu analīzei un interpretācijai izmantot mākslīgo intelektu;

d) šā panta 2. punkta d) apakšpunktā minētā sistēma atbilst vispārējiem datu aizsardzības principiem.

Šajā pantā jēdziens "sadarbspēja" nozīmē minimālo nepieciešamo datu vākšanu no dažādiem avotiem un saziņu starp šiem avotiem, lai efektīvi novērtētu datus un iespējamos riskus.

Savienības iestādes un struktūras, dalībvalstis un personas vai subjekti, kas izpilda budžetu saskaņā ar 62. panta 1. punktu, var brīvprātīgi izmantot šā panta 2. punkta d) apakšpunktā minēto sistēmu.

7. Šā panta 2. punkta d) apakšpunktā minēto sistēmu izstrādā tā, lai atvieglotu riska novērtēšanu atlases, piešķiršanas, finanšu pārvaldības, uzraudzības, izmeklēšanas, kontroles un revīzijas nolūkā un veicinātu ***pārkāpumu, tostarp*** krāpšanas, korupcijas, interešu konfliktu ***un*** dubulta finansējuma***,*** efektīvu nepieļaušanu, atklāšanu, novēršanu un turpmākus pasākumus attiecībā uz tiem***, un tā:***

a) izmanto tikai tādus riska rādītājus, kas ir objektīvi, samērīgi, nepieciešami riska novērtēšanai un balstīti uz uzticamiem datu un informācijas avotiem;

b) ir izstrādāta izmantošanai saskaņā ar vispārējiem datu aizsardzības principiem, tostarp datu minimizēšanas un glabāšanas ierobežojumiem, kas piemērojami personas datu apstrādei.

Piekļuve šā panta 2. punkta d) apakšpunktā minētās sistēmas ***apstrādātajiem datiem*** notiek saskaņā ar piemērojamajiem datu aizsardzības noteikumiem***, atbilst vajadzības un samērīguma principiem*** un tiek nodrošināta tikai ***Savienības iestādēm un struktūrām, kas izpilda budžetu***, dalībvalstīm, kas izpilda budžetu saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu, dalībvalstīm, kas saņem un īsteno Savienības līdzekļus saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, personām vai subjektiem, kas izpilda budžetu saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu, Savienības izmeklēšanas***,*** kontroles ***un revīzijas*** struktūrām***, tostarp OLAF, Revīzijas palātai un EPPO,*** atbilstīgi to attiecīgajai kompetencei. ***Šā panta 2. punkta d) apakšpunktā minētajā sistēmā pieejamos datus dara pieejamus Eiropas Parlamentam un Padomei, izskatot katru gadījumu atsevišķi, ciktāl tas ir nepieciešami un samērīgi to attiecīgo kompetenču īstenošanai saistībā ar Komisijas budžeta izpildes apstiprināšanas procedūru.***

Komisija ir pārzinis Regulas (ES) 2018/1725 3. panta 8. punkta nozīmē un ir atbildīga par šā panta 2. punkta d) apakšpunktā minētās sistēmas izstrādi, pārvaldību un uzraudzību, datu drošības, integritātes un konfidencialitātes nodrošināšanu, lietotāju autentificēšanu un IT sistēmas aizsardzību pret nepareizu pārvaldību un nepareizu izmantošanu.

Datus glabā tik ilgi, cik ir nepieciešami un samērīgi, lai sasniegtu 2. punkta d) apakšpunktā noteikto mērķi. Maksimālais iespējamais glabāšanas laiks nepārsniedz 10 gadus no pēdējā Komisijai iesniegtā maksājuma pieprasījuma par attiecīgo laikposmu.

8. Šā panta 2. punkta d) apakšpunkta, 144. panta 2. punkta un 147. panta vajadzībām un papildus jebkādiem piemērojamiem nozaru noteikumiem personas un subjekti, kas izpilda budžetu saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu, un personas un subjekti, kuri saņem līdzekļus, ja budžetu izpilda saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu kopā ar dalībvalstīm, pa jebkādu oficiālu kanālu, piemēram, Komisijas izveidoto automatizēto informācijas sistēmu, ko pašlaik izmanto ziņošanai par krāpšanu un pārkāpumiem ("pārkāpumu pārvaldības sistēma"), nosūta Komisijai informāciju par faktiem un konstatējumiem, kas iegūti tikai galīgu spriedumu vai galīgu administratīvo lēmumu kontekstā, atsaucoties uz 138. panta 1. punkta c) apakšpunkta iv) punktā un d) apakšpunktā izklāstītajiem pamatojumiem, kad tiem kļūst zināma šāda informācija. Šajā pašā nolūkā dalībvalstis nosūta citu vajadzīgo informāciju, ko pieprasījusi Komisija, jo īpaši informāciju par administratīviem turpmākajiem pasākumiem.

9. Dalībvalstis, kas saņem un īsteno Savienības līdzekļus saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, piemēro šā panta 1.–7. punktu.

10. Dalībvalstīm, kas izpilda budžetu saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu, piemērojot šā panta 2., 3. un 6. punkta prasības, atsauces uz saņēmējiem saprot ***kā tādas, kas minētas 38. panta 1. punkta otrajā daļā***.

11. Kontroles stratēģijas ietvaros Komisija attiecīgā gadījumā izstrādā un veic kontroles un revīzijas, kurās izmanto automatizētus IT rīkus un jaunās tehnoloģijas.

8. NODAĻA

PĀRREDZAMĪBAS PRINCIPS

37. pants

Pārskatu un budžetu publicēšana

1. Budžetu izveido un izpilda un pārskatus sniedz saskaņā ar pārredzamības principu.

2. Eiropas Parlamenta priekšsēdētāja pienākums ir nodrošināt to, ka galīgajā variantā pieņemto budžetu un visus budžeta grozījumus publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Budžetus publicē trīs mēnešu laikā no dienas, kad paziņots par to pieņemšanu galīgajā variantā.

Līdz oficiālajai publicēšanai *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* budžetā paredzētās galīgās detalizētās summas pēc iespējas drīz, bet ne vēlāk kā četru nedēļu laikā no budžeta galīgās pieņemšanas pēc Komisijas iniciatīvas visās valodās publicē Savienības iestāžu vietnē.

Konsolidētos gada pārskatus publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un Savienības iestāžu vietnē.

38. pants

Informācijas par saņēmējiem un citas informācijas publicēšana

1. Komisija ***centralizētā*** tīmekļa vietnē dara pieejamu informāciju par saņēmējiem, kuri saņem no budžeta finansētus līdzekļus, ne vēlāk kā tā gada 30. jūnijā, kas seko finanšu gadam, kurā par līdzekļiem uzņemtas juridiskas saistības, ja budžetu izpilda pati Komisija saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, Savienības iestādes saskaņā ar 59. panta 1. punktu un Savienības struktūras, kas minētas 70. un 71. pantā.

   Ja budžetu izpilda saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas b) un c) apakšpunktu un kopā ar dalībvalstīm saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, Komisija informāciju par saņēmējiem ***centralizētajā*** tīmekļa vietnē***, kura minēta šā punkta pirmajā daļā,*** dara pieejamu ne vēlāk kā tā gada 30. jūnijā, kas seko finanšu gadam, kurā noslēgts līgums vai nolīgums, kas nosaka atbalsta nosacījumus. Ja budžetu izpilda saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu, ar atsaucēm uz "saņēmējiem" šajā pantā saprot atsauces uz ***saņēmējiem, darbuzņēmējiem, apakšuzņēmējiem un*** labuma guvējiem***, kā minēts*** nozaru noteikumos. ***Informāciju, kas attiecībā uz šādiem saņēmējiem uzskaitīta šā panta 2. punktā, publicē, ja nozaru noteikumi paredz tās vākšanu un glabāšanu.***

2. Pienācīgi ievērojot prasības attiecībā uz konfidencialitāti un drošību, jo īpaši attiecībā uz personas datu aizsardzību, izņemot 3. punktā noteiktos gadījumus, atvērtā, sadarbspējīgā un mašīnlasāmā formātā, kas dod iespēju datus šķirot, meklēt, izgūt, salīdzināt un atkalizmantot, publicē šādu informāciju:

a) tas, vai saņēmējs ir fiziska vai juridiska persona;

b) saņēmēja pilns juridiskais nosaukums juridiskas personas gadījumā un tā PVN identifikācijas numurs vai nodokļa maksātāja identifikācijas numurs, ja tāds ir, vai cits unikāls identifikators, kas noteikts valsts līmenī, saņēmēja vārds un uzvārds fiziskas personas gadījumā;

c) saņēmēja atrašanās vieta, proti:

i) saņēmēja adrese, ja saņēmējs ir juridiska persona;

ii) reģions *NUTS* 2 līmenī, ja saņēmējs ir fiziska persona un tā domicils ir Eiropas Savienībā, vai valsts, ja saņēmējs ir fiziska persona un tā domicils nav Eiropas Savienībā;

d) saistību summa un, ja saistības uzņemtas attiecībā uz vairākiem saņēmējiem, šīs summas sadalījums pa saņēmējiem, ja tāds ir pieejams;

e) pasākuma būtība un mērķis.

3. Šā panta 2. punktā minēto informāciju nepublicē un neiesniedz publicēšanai saskaņā ar šā panta 6. punktu:

a) ja informācija ir par izglītības atbalstu, kas izmaksāts fiziskām personām, un citu tiešo atbalstu, kas izmaksāts 194. panta 4. punkta b) apakšpunktā minētajām fiziskām personām, kurām tas visvairāk nepieciešams;

b) ja informācija ir par ļoti mazas vērtības līgumiem, kuru slēgšanas tiesības piešķirtas ekspertiem, kas izraudzīti, ievērojot 242. panta 2. punktu, kā arī ļoti mazas vērtības līgumiem, kuru vērtība ir mazāka par I pielikuma 14.4. punktā minēto summu;

c) ja informācija ir par finansiālo atbalstu, kas sniegts ar finanšu instrumentu vai budžeta garantiju starpniecību tādas summas apmērā, kura mazāka par 500 000 EUR;

d) ja informācijas izpaušana rada risku, ka tiktu apdraudētas attiecīgo personu vai subjektu tiesības un brīvības, ko aizsargā Eiropas Savienības Pamattiesību harta, vai tiktu kaitēts saņēmēju komerciālajām interesēm;

e) ja gadījumā, kad budžetu izpilda saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu, nozaru noteikumos publicēšana nav prasīta.

Pirmās daļas c) apakšpunktā minētajos gadījumos publiskotā informācija aprobežojas ar statistikas datiem, kas agregēti saskaņā ar būtiskiem kritērijiem, tādiem kā atrašanās vieta, saņēmēju ekonomiskais tips, saņemtā atbalsta veids un Savienības politikas joma, kuras ietvaros piešķirts atbalsts.

Fizisku personu gadījumā 2. punktā minētās informācijas izpaušanu balsta uz tādiem būtiskiem kritērijiem kā pasākuma biežums vai veids un attiecīgās summas.

4. Personas vai subjekti, kuri īsteno Savienības līdzekļus, ievērojot 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu, informāciju par saņēmējiem publicē saskaņā ar šo personu vai subjektu noteikumiem un procedūrām, ciktāl minētie noteikumi tiek uzskatīti par līdzvērtīgiem pēc Komisijas veikta novērtējuma saskaņā ar 157. panta 3. punktu un 4. punkta pirmās daļas e) apakšpunktu, un ar noteikumu, ka uz jebkuru personas datu publicēšanu attiecas aizsardzības pasākumi, kas līdzvērtīgi šajā pantā noteiktajiem.

   Struktūras, kas norīkotas, ievērojot 63. panta 3. punktu, informāciju publicē saskaņā ar nozaru noteikumiem. Saskaņā ar attiecīgo juridisko pamatu ar minētajiem nozaru noteikumiem var atkāpties no šā panta 2. un 3. punkta, ņemot vērā attiecīgās nozares raksturīgās iezīmes.

   Dalībvalstis, kas saņem un īsteno Savienības līdzekļus saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, nodrošina informācijas par saviem saņēmējiem *ex post* publicēšanu ***šā panta 1. punktā minētajā centralizētajā*** tīmekļa vietnē saskaņā ar šā panta 2. un 3. punktu.

5. Savienības iestāžu tīmekļa vietnēs iekļauj atsauci uz ***1. punktā minēto centralizēto*** tīmekļa ***vietni***, kurā atrodama šajā punktā minētā informācija ▌.

   Komisija atbilstīgi un laikus dara pieejamu informāciju par ***1. punktā minēto centralizēto*** tīmekļa vietni, tostarp atsauci uz tās adresi, kurā atrodama 4. punktā minēto dalībvalstu, personu, subjektu vai struktūru sniegtā informācija.

6. Šā panta 1. punkta pirmās un otrās daļas nolūkos un neskarot ***šā panta 3. un*** 4. punktu un nozaru noteikumus, ***Komisija attiecīgos 36. panta 2. punkta d) apakšpunktā minētajā sistēmā glabātos datus izmanto, lai šā panta 1. punktā minētajā centralizētajā tīmekļa vietnē ievadītu*** šā panta 2. punktā minēto informāciju.

   Turklāt ▌ datos iekļauj arī fizisko personu PVN identifikācijas numuru vai nodokļa maksātāja identifikācijas numuru, ja tāds ir pieejams, vai citu unikālu identifikatoru, kas noteikts valsts līmenī, nolūkā uzlabot nosūtīto datu kvalitāti, taču šos datus neizmantojot publicēšanai.

7. Ja personas dati tiek publicēti, informāciju dzēš divus gadus pēc tā finanšu gada beigām, kurā par attiecīgajiem līdzekļiem tika uzņemtas juridiskās saistības.

   Ja budžetu izpilda saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas b) un c) apakšpunktu, personas datus dzēš divus gadus pēc tā finanšu gada beigām, kurā noslēgts līgums vai nolīgums, kas nosaka atbalsta nosacījumus.

III SADAĻA

BUDŽETA IZVEIDE UN STRUKTŪRA

1. NODAĻA

BUDŽETA IZVEIDE

39. pants

Ieņēmumu un izdevumu tāmes

1. Katra Savienības iestāde, izņemot Komisiju, sagatavo savu ieņēmumu un izdevumu tāmi, kuru līdz katra gada 1. jūlijam nosūta Komisijai un vienlaikus informācijas nolūkā – Eiropas Parlamentam un Padomei.

2. Augstais pārstāvis apspriežas ar Komisijas locekļiem, kas atbildīgi par attīstības politiku, kaimiņattiecību politiku, starptautisko sadarbību, humāno palīdzību un reaģēšanu krīzes situācijās, par viņu attiecīgajām atbildības jomām.

3. Komisija sagatavo pati savu tāmi, kuru tā tūlīt pēc pieņemšanas nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei. Sagatavojot savu tāmi, Komisija izmanto 40. pantā minēto informāciju.

40. pants

Regulas 70. pantā minēto Savienības struktūru budžeta tāmes

Katra Savienības struktūra, kas minēta 70. pantā, saskaņā ar tās izveides instrumentu līdz katra gada 31. janvārim nosūta Komisijai, Eiropas Parlamentam un Padomei savu vienotā plānošanas dokumenta projektu, kurā ietver gada un daudzgadu plānojumu ar atbilstošo cilvēkresursu un finanšu resursu plānu.

41. pants

Budžeta projekts

1. Komisija līdz tā gada 1. septembrim, kas ir pirms budžeta izpildes gada, Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz priekšlikumu, kurā iekļauts budžeta projekts. Tā minēto priekšlikumu nosūta valstu parlamentiem informācijai.

   Budžeta projektā iekļauj Savienības vispārējā ieņēmumu un izdevumu dokumenta kopsavilkumu un konsolidē 39. pantā minētās tāmes. Tajā var ietvert arī tāmes, kas atšķiras no tām, ko sagatavojušas Savienības iestādes.

   Budžeta projekta struktūra un izklāsts atbilst 47.–52. panta prasībām.

   Pirms katras budžeta projekta iedaļas ir ievads, ko sagatavojusi attiecīgā Savienības iestāde.

Komisija sagatavo budžeta projekta vispārējo ievadu. Vispārējā ievadā iekļauj finanšu tabulas ar galvenajiem datiem pa sadaļām un pamatojumus apropriāciju izmaiņām no viena finanšu gada uz nākamo pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām.

2. Lai nodrošinātu precīzākas un uzticamākas prognozes par spēkā esošo tiesību aktu un izskatīšanā esošo tiesību aktu priekšlikumu ietekmi uz budžetu, Komisija budžeta projektam pievieno turpmāko gadu indikatīvu finanšu plānojumu, kas strukturēts pa izdevumu kategorijām, politikas jomām un budžeta pozīcijām. Pilnīgais finanšu plānojums aptver tās izdevumu kategorijas, uz kurām attiecas 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīguma 26. punkts. Par tām izdevumu kategorijām, uz kurām neattiecas minētā Iestāžu nolīguma 26. punkts, sniedz kopsavilkuma datus.

Pēc budžeta pieņemšanas indikatīvo finanšu plānojumu atjaunina, iestrādājot tajā budžeta procedūras rezultātus un visus citus attiecīgos lēmumus.

3. Komisija budžeta projektam pievieno:

a) salīdzinošu tabulu, kurā iekļauts citu Savienības iestāžu budžeta projekts un Komisijai nosūtītās citu Savienības iestāžu sākotnējās tāmes, un attiecīgā gadījumā paskaidrojumu, kurā izklāstīti iemesli, kuru dēļ budžeta projektā ietvertas tāmes, kas atšķiras no tām, ko izstrādājušas citas Savienības iestādes;

b) darba dokumentus, ko tā uzskata par noderīgiem saistībā ar Savienības iestāžu štatu sarakstiem, uzrādot jaunāko apstiprināto štatu sarakstu un norādot:

i) visus Savienības nodarbinātos darbiniekus, klasificējot viņus pēc darba līguma veida;

ii) pārskatu par politikas nostādnēm amata vietu, ārštata darbinieku un dzimumu līdzsvara jomā;

iii) faktiski aizpildīto amata vietu skaitu tā gada pēdējā dienā, kurš ir pirms budžeta projekta iesniegšanas gada, un gada vidējo faktisko pilnslodzes ekvivalentu skaitu minētajā iepriekšējā gadā, norādot sadalījumu pa pakāpēm, pēc dzimuma un administratīvajām vienībām;

iv) amata vietu sadalījumu pa politikas jomām;

v) par katru ārštata darbinieku kategoriju – sākotnēji aplēsto pilnslodzes ekvivalentu skaitu, kas balstās uz apstiprinātajām apropriācijām, kā arī personu faktiski aizņemto amata vietu skaitu tā gada sākumā, kurā iesniedz budžeta projektu, norādot sadalījumu pa funkciju grupām un attiecīgā gadījumā pa pakāpēm;

c) attiecībā uz 70. un 71. pantā minētajām Savienības struktūrām – darba dokumentu, kurā norādīti ieņēmumi un izdevumi, kā arī visu informāciju par personālu, kas minēta šīs daļas b) apakšpunktā;

d) darba dokumentu par finanšu gada apropriāciju plānoto izpildi, informāciju par piešķirto ieņēmumu izpildi iepriekšējā gadā, ieskaitot informāciju par summām, kuras pārnestas uz attiecīgo finanšu gadu, un par neizpildītajām saistībām;

e) attiecībā uz administrācijas apropriācijām – darba dokumentu, kurā norādīti administratīvie izdevumi, kurus Komisijai paredzēts izpildīt savā budžeta iedaļā, un darba dokumentu par Komisijas ēku politiku, kas minēts 272. panta 1. punktā;

f) darba dokumentu par izmēģinājuma projektiem un sagatavošanas darbībām, kas ietver arī rezultātu novērtējumu un plānotos turpmākos pasākumus;

g) attiecībā uz finansējumu starptautiskām organizācijām – darba dokumentu, kurā ietverts:

   i) visu iemaksu kopsavilkums sadalījumā pa Savienības programmām vai fondiem un pa starptautiskajām organizācijām;

   ii) pamatojums par to, kāpēc Savienībai ir izdevīgāk finansēt minētās starptautiskās organizācijas nekā rīkoties tieši;

h) programmu pārskatus vai citus attiecīgos dokumentus, kuros ietver:

i) norādi par to, kurās Savienības politikās un mērķu sasniegšanā programma dod ieguldījumu;

ii) skaidru loģisko pamatojumu, kāpēc vajadzīga Savienības līmeņa iejaukšanās, cita starpā saskaņā ar subsidiaritātes principu;

iii) informāciju par progresu programmas mērķu sasniegšanā, kā paredzēts 33. pantā;

iv) pilnīgu pamatojumu, tostarp izmaksu un ieguvumu analīzi, attiecībā uz ierosinātajām apropriāciju apjoma izmaiņām;

v) informāciju par programmas īstenošanas rādītājiem kārtējā un iepriekšējā finanšu gadā;

i) kopsavilkuma dokumentu par maksājumu grafiku, kurā pa programmām un pa izdevumu kategorijām apkopoti maksājumi, kas veicami turpmākajos finanšu gados, lai izpildītu budžeta projektā ierosinātās budžeta saistības, kuras uzņemtas iepriekšējos finanšu gados.

Ja publiskā un privātā sektora partnerības izmanto finanšu instrumentus, informāciju par minētajiem instrumentiem ietver 4. punktā minētajā darba dokumentā.

4. Ja Komisija izmanto finanšu instrumentus, tā budžeta projektam pievieno darba dokumentu, kurā par katru finanšu instrumentu norāda turpmāk minēto:

a) norāde uz attiecīgo finanšu instrumentu un tā pamataktu kopā ar vispārīgu aprakstu par šo instrumentu, tā ietekmi uz budžetu, tā ilgumu un Savienības ieguldījuma pievienoto vērtību;

b) finanšu iestādes, kas iesaistītas izpildē, tostarp jebkādi jautājumi saistībā ar 158. panta 2. punkta piemērošanu;

c) finanšu instrumenta devums attiecīgās programmas mērķu sasniegšanā, ko mēra, izmantojot noteiktos rādītājus, tostarp attiecīgā gadījumā ģeogrāfisko diversifikāciju;

d) paredzētās operācijas, tostarp mērķapjomi, kas balstīti uz sviras efekta mērķrādītāju un sagaidāmo privāto kapitālu, kurš tiks piesaistīts, vai, ja šie dati nav pieejami, uz esošo finanšu instrumentu sviras rādītāju;

e) budžeta pozīcijas, kas atbilst attiecīgajām operācijām, un kopējais budžeta saistību un maksājumu apjoms;

f) vidējais ilgums no budžeta saistību uzņemšanās par finanšu instrumentiem līdz juridiskajām saistībām attiecībā uz konkrētiem projektiem pašu kapitāla vai parādsaistību veidā, ja minētais ilgums pārsniedz trīs gadus;

g) ieņēmumi un atmaksājumi saskaņā ar 212. panta 3. punktu, kurus uzrāda atsevišķi, tostarp to izmantojuma izvērtējums;

h) kapitālieguldījumu vērtība salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem;

i) riskam un saistībām paredzēto uzkrājumu kopsumma, kā arī informācija par finanšu riskiem, kuriem pakļauta Savienība, tostarp iespējamām saistībām;

j) realizētie zaudējumi no aktīviem un izmantotās garantijas gan par iepriekšējo gadu, gan attiecīgie kumulatīvie rādītāji;

k) finanšu instrumenta snieguma rādītāji, tostarp veiktās investīcijas, sviras un multiplikatora efekta mērķrādītājs un sasniegtais rādītājs un arī piesaistītā privātā kapitāla summa;

l) kopējā uzkrājumu fondā uzkrātie resursi un attiecīgā gadījumā fiduciārā konta bilance.

Pirmajā daļā minētajā darba dokumentā ietver arī pārskatu par administratīvajiem izdevumiem, kas saistīti ar pārvaldības maksām un citām finansiālajām un darbības izmaksām, kuras tiek maksātas par finanšu instrumentu pārvaldību, norādot gan to kopsummu, gan summas pa pārvaldītājiem un pārvaldāmajiem finanšu instrumentiem.

Komisija paskaidro pirmās daļas f) apakšpunktā minētā ilguma iemeslus un attiecīgā gadījumā iesniedz rīcības plānu šā ilguma samazināšanai gada budžeta izpildes apstiprinājuma procedūrā.

Pirmajā daļā minētajā darba dokumentā informāciju par katru finanšu instrumentu apkopo skaidrā un kodolīgā tabulā.

5. Ja Savienība ir sniegusi budžeta garantiju, Komisija budžeta projektam pievieno darba dokumentu, kurā par katru budžeta garantiju un par kopējo uzkrājumu fondu norāda turpmāk minēto:

a) norāde uz attiecīgo budžeta garantiju un tās pamataktu kopā ar vispārīgu aprakstu par budžeta garantiju, tās ietekmi uz budžeta finanšu saistībām, tās ilgumu un Savienības atbalsta pievienoto vērtību;

b) budžeta garantijas darījuma partneri, tostarp jebkādi jautājumi saistībā ar 158. panta 2. punkta piemērošanu;

c) budžeta garantijas devums tās mērķu sasniegšanā, ko mēra, izmantojot noteiktos rādītājus, tostarp attiecīgā gadījumā ģeogrāfisko diversifikāciju un privātā sektora resursu piesaisti;

d) informācija par operācijām, uz kurām attiecas budžeta garantija, apkopotā veidā pa nozarēm, valstīm un instrumentiem, tostarp attiecīgā gadījumā par portfeļiem un atbalstu, kas apvienots ar citiem Savienības pasākumiem;

e) summa, kas pārvesta saņēmējiem, kā arī novērtējums par sviras efektu, kurš panākts ar budžeta garantijas atbalstītajiem projektiem;

f) informācija par budžeta garantijas izmantošanu, zaudējumiem, ienākumiem, atgūtajām summām un jebkādiem citiem saņemtajiem maksājumiem, apkopota tāpat, kā minēts d) apakšpunktā;

g) uzkrājumu summa saistībām, kas izriet no katras budžeta garantijas, ***un*** novērtējums par uzkrājumu likmes atbilstību un par nepieciešamību tos papildināt;

h) kopējā uzkrājumu fonda efektīvā uzkrājumu likme un attiecīgā gadījumā saistītās operācijas saskaņā ar 216. panta 4. punktu.

6. Ja Komisija izmanto Savienības trasta fondus ārējām darbībām, tā budžeta projektam pievieno detalizētu darba dokumentu par minēto trasta fondu atbalstītajām darbībām, tostarp par šādiem elementiem:

a) to īstenošana, *inter alia* ietverot informāciju par uzraudzības kārtību, kas noteikta subjektiem, kuri īsteno trasta fondus;

b) to pārvaldības izmaksas;

c) iemaksas no citiem līdzekļu devējiem, kas nav Savienība;

d) provizoriskais novērtējums par to sniegumu, balstoties uz 238. panta 3. punktā noteiktajiem nosacījumiem;

e) apraksts par to, kā to darbības ir veicinājušas tā instrumenta pamataktā noteikto mērķu sasniegšanu, no kura tika veikta Savienības iemaksa trasta fondos.

7. Komisija budžeta projektam pievieno sarakstu ar lēmumiem, ar kuriem tā ir uzlikusi naudas sodus konkurences tiesību jomā, un katra uzliktā naudas soda apmēru kopā ar informāciju par to, vai naudas sodi ir kļuvuši galīgi vai arī par tiem ir celta vai joprojām varētu tikt celta pārsūdzība Eiropas Savienības Tiesā, kā arī, ja iespējams, par katru naudas sodu – informāciju par to, kad gaidāms, ka tas kļūs galīgs. ***Komisija budžeta projektam pievieno arī sarakstu ar saviem lēmumiem un summām, kas ir iekļautas vai var tikt iekļautas budžetā kā negatīvi ieņēmumi saskaņā ar 48. panta 2. punkta b) apakšpunktu.***

8. Komisija turklāt budžeta projektam pievieno ikvienu papildu darba dokumentu, ko tā uzskata par noderīgu budžeta pieprasījumu novērtēšanai Eiropas Parlamentā un Padomē.

9. Saskaņā ar Padomes Lēmuma 2010/427/ES[45] 8. panta 5. punktu Komisija kopā ar budžeta projektu Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz darba dokumentu, kurā vispusīgi atspoguļo:

   a) visus administratīvos un darbības izdevumus, kas ir saistīti ar Savienības ārējām darbībām, tostarp ar KĀDP un kopējās drošības un aizsardzības politikas uzdevumiem, un ko finansē no budžeta;

   b) EĀDD kopējos administratīvos izdevumus iepriekšējā gadā dalījumā pa izdevumiem katrai Savienības delegācijai un izdevumiem EĀDD centrālajai administrācijai, kā arī darbības izdevumus dalījumā pa ģeogrāfiskajām zonām (reģioni, valstis), tematiskajām jomām, Savienības delegācijām un misijām.

[45] Padomes Lēmums 2010/427/ES (2010. gada 26. jūlijs), ar ko nosaka Eiropas Ārējās darbības dienesta organizatorisko struktūru un darbību (OV L 201, 3.8.2010., 30. lpp.).

10. Šā panta ***9.*** punktā minētajā darba dokumentā turklāt:

a) norāda katras pakāpes amata vietu skaitu katrā kategorijā un pastāvīgo un pagaidu amata vietu skaitu, tostarp līgumdarbinieku un vietējo darbinieku skaitu, kuru amati saskaņā ar apropriācijām apstiprināti katrā Savienības delegācijā, kā arī EĀDD centrālajā administrācijā;

b) salīdzinot ar iepriekšējo finanšu gadu, norāda katras pakāpes un kategorijas amata vietu skaita pieaugumu vai samazinājumu EĀDD centrālajā administrācijā un visās Savienības delegācijās;

c) norāda attiecīgajā finanšu gadā un iepriekšējā finanšu gadā apstiprināto amata vietu skaitu, kā arī to amata vietu skaitu, kurās nodarbina dalībvalstu norīkotos diplomātus un Savienības ierēdņus;

d) sniedz visa tā personāla sīku uzskaitījumu, kas budžeta projekta iesniegšanas brīdī ir nodarbināts Savienības delegācijās, kopā ar sadalījumu pa ģeogrāfiskajām zonām, dzimumiem, atsevišķām valstīm un misijām, atsevišķi norādot štata darbiniekus, līgumdarbiniekus, vietējos darbiniekus un valstu norīkotos ekspertus, kā arī norāda apropriācijas, kas budžeta projektā pieprasītas šiem personāla veidiem, ar atbilstīgām aplēsēm par pilnslodzes ekvivalentu skaitu, pamatojoties uz pieprasītajām apropriācijām.

42. pants

Budžeta projekta grozījumu vēstule

Pamatojoties uz jebkādu jaunu informāciju, kas nebija pieejama laikā, kad tika izstrādāts budžeta projekts, Komisija – pēc savas iniciatīvas vai ja to pieprasa citas Savienības iestādes attiecībā uz savu budžeta iedaļu – var vienlaikus iesniegt Eiropas Parlamentam un Padomei vienu vai vairākas budžeta projekta grozījumu vēstules, pirms tiek sasaukta LESD 314. pantā minētā Samierināšanas komiteja. Tādas vēstules var ietvert grozījumu vēstuli, ar kuru jo īpaši tiek atjauninātas lauksaimniecības izdevumu tāmes.

43. pants

Dalībvalstu pienākumi, kas izriet no budžeta pieņemšanas

1. Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs par budžeta pieņemšanu galīgajā variantā paziņo saskaņā ar procedūru, kas paredzēta LESD 314. panta 9. punktā un *Euratom* līguma 106.a pantā.

2. Tiklīdz ir paziņots, ka budžets pieņemts galīgajā variantā, visām dalībvalstīm nākamajā finanšu gadā no 1. janvāra vai no dienas, kad paziņots par budžeta pieņemšanu galīgajā variantā, ja tas notiek pēc 1. janvāra, ir jāizdara maksājumi, kas pienākas Savienībai, kā noteikts Regulās (ES, *Euratom*) Nr. 609/2014 un (ES, *Euratom*) 2021/770.

44. pants

Budžeta grozījumu projekti

1. Komisija var iesniegt budžeta grozījumu projektus, kuri galvenokārt ir saistīti ar ieņēmumiem, šādos gadījumos:

   a) lai iekļautu budžetā iepriekšējā finanšu gada atlikumu saskaņā ar 18. pantā paredzēto procedūru;

   b) lai pārskatītu pašu resursu prognozes, pamatojoties uz atjauninātām ekonomikas prognozēm;

   c) lai atjauninātu pārskatītās pašu resursu un citu ieņēmumu prognozes, kā arī lai pārskatītu maksājumu apropriāciju pieejamību un nepieciešamību.

   Nenovēršamu, izņēmuma un neparedzētu apstākļu gadījumā Komisija var iesniegt budžeta grozījumu projektus, kas galvenokārt ir saistīti ar izdevumiem.

2. Savienības iestāžu, izņemot Komisijas, pieprasījumus izdarīt budžeta grozījumus tādos pašos apstākļos, kādi minēti 1. punktā, nosūta Komisijai.

   Pirms budžeta grozījumu projekta iesniegšanas Komisija un pārējās attiecīgās Savienības iestādes izskata attiecīgo apropriāciju pārdales iespējas, īpaši ņemot vērā paredzamo attiecīgo apropriāciju nepilnīgu izlietojumu.

   Budžeta grozījumiem piemēro 43. pantu. Budžeta grozījumu pamatojumā atsaucas uz budžetu, kura tāmē ar tiem izdara grozījumus.

3. Komisija budžeta grozījumu projektus iesniedz vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei līdz katra finanšu gada 1. septembrim, izņemot pienācīgi pamatotos izņēmuma apstākļos. Tā var pievienot savu atzinumu pārējo Savienības iestāžu pieprasītajiem budžeta grozījumiem.

4. Budžeta grozījumu projektiem pievieno pamatojumus un grozījumu sagatavošanas laikā pieejamo informāciju par budžeta izpildi iepriekšējā un kārtējā finanšu gadā.

45. pants

Tāmju un budžeta projektu agrīna iesniegšana

Komisija, Eiropas Parlaments un Padome var vienoties par agrākiem datumiem tāmju iesniegšanai un budžeta projekta pieņemšanai un iesniegšanai. Tomēr šādas vienošanās rezultātā ne saīsina, ne pagarina laikposmus, kas paredzēti minēto dokumentu izskatīšanai saskaņā ar LESD 314. pantu un *Euratom* līguma 106.a pantu.

2. NODAĻA

BUDŽETA STRUKTŪRA UN IZKLĀSTS

46. pants

Budžeta struktūra

Budžetu veido:

a) vispārējais ieņēmumu un izdevumu dokuments;

b) atsevišķas iedaļas katrai Savienības iestādei, izņemot Eiropadomi un Padomi, kurām ir viena un tā pati iedaļa, sīkāk iedalītas ieņēmumu un izdevumu dokumentos.

47. pants

Budžeta nomenklatūra

1. Eiropas Parlaments un Padome klasificē Komisijas ieņēmumus un pārējo Savienības iestāžu ieņēmumus un izdevumus sadaļās, nodaļās, pantos un posteņos pēc to veida vai pēc izlietojuma, kam tie piešķirti.

2. Budžeta iedaļā, kas attiecas uz Komisiju, izdevumu dokumentu veido, pamatojoties uz nomenklatūru, ko pieņēmuši Eiropas Parlaments un Padome, un ietver izdevumu klasifikāciju pēc mērķa.

   Katra sadaļa atbilst politikas jomai, un katra nodaļa parasti atbilst programmai vai darbībai.

Katra sadaļa var ietvert darbības apropriācijas un administratīvās apropriācijas. Sadaļas administratīvās apropriācijas apkopo vienā nodaļā.

Budžeta nomenklatūra atbilst specifikācijas, pareizas finanšu pārvaldības un pārredzamības principiem. Tā nodrošina budžeta procesam nepieciešamo skaidrību un pārredzamību, sekmējot attiecīgajos juridiskajos pamatos paredzēto galveno mērķu noteikšanu, dodot iespēju izvēlēties politiskās prioritātes un nodrošinot lietderīgu un efektīvu izpildi.

3. Komisija var pieprasīt pozīcijai, kurai nav apstiprinātu apropriāciju, pievienot atgādinājumu *pro memoria*. Šādu pieprasījumu apstiprina saskaņā ar 31. pantā paredzēto procedūru.

4. Ja atsevišķo sadaļu administratīvās apropriācijas uzrādītas pēc mērķa, tās klasificē šādi:

   a) štatu sarakstā apstiprinātā personāla izdevumi, kas ietver apropriāciju summu un to štatu sarakstā ietverto amata vietu skaitu, kas atbilst minētajiem izdevumiem;

   b) izdevumi par ārštata darbiniekiem un citi izdevumi, kas minēti 30. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā un ko finansē no daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas “Administrācija”;

c) izdevumi par ēkām un citi saistītie izdevumi, tostarp par uzkopšanu un uzturēšanu, nomu un īri, telesakariem, ūdeni, gāzi un elektroenerģiju;

d) izdevumi par ārštata darbiniekiem un tehnisko palīdzību, kas ir tieši saistīti ar programmu īstenošanu.

Visus tāda veida Komisijas administratīvos izdevumus, kas ir kopīgi vairākām sadaļām, norāda atsevišķā kopsavilkuma dokumentā, tos klasificējot pēc veida.

48. pants

Negatīvi ieņēmumi

1. Budžetā neiekļauj negatīvus ieņēmumus.

2. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, no budžeta ieņēmumiem atskaita:

a) kopumā negatīvu atlīdzību par noguldījumiem;

b) ja Eiropas Savienības Tiesa atceļ vai samazina 108. panta 1. punktā minēto saskaņā ar LESD vai *Euratom* līgumu noteikto naudas sodu, citu sodu vai sankciju summas, – visus procentus vai citas maksas, kas pienākas attiecīgajām pusēm, tostarp jebkādus ar minētajām summām saistītus negatīvus ieņēmumus.

Attiecībā uz pirmās daļas b) apakšpunktu procentus vai citus maksājumus iekļauj budžeta projektā konkrētā budžeta pozīcijā un Komisija atjaunina 41. panta 7. punkta otrajā teikumā minēto informāciju kopā ar 18. panta 3. punktā minēto budžeta grozījumu.

3. Pašu resursi, kas iemaksāti saskaņā ar Lēmumu (ES, *Euratom*) 2020/2053, ir tīrās summas, un tādā veidā tās uzrāda budžeta ieņēmumu kopsavilkuma dokumentā.

49. pants

Uzkrājumi

1. Katrā budžeta iedaļā var iekļaut uzkrājumiem paredzētu sadaļu. Apropriācijas minētajā sadaļā iekļauj šādos gadījumos:

   a) budžeta veidošanas laikā nav pamatakta par attiecīgo pasākumu;

   b) ir nopietns pamats apšaubīt attiecīgajās budžeta pozīcijās iekļauto apropriāciju pietiekamību vai iespējas tās izpildīt saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principa nosacījumiem.

   Minētajā sadaļā paredzētās apropriācijas var izmantot vienīgi pēc pārvietojumiem saskaņā ar šīs regulas 30. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzēto procedūru, ja uz pamatakta pieņemšanu attiecas LESD 294. pantā noteiktā procedūra, un saskaņā ar šīs regulas 31. pantā paredzēto procedūru visos pārējos gadījumos.

2. Ja rodas ievērojamas izpildes grūtības, Komisija finanšu gada gaitā var ierosināt pārvietot apropriācijas uz uzkrājumiem paredzēto sadaļu. Eiropas Parlaments un Padome lēmumu par šādiem pārvietojumiem pieņem saskaņā ar 31. pantu.

50. pants

Negatīva rezerve

Budžeta iedaļā, kas attiecas uz Komisiju, var būt negatīva rezerve maksimāli 200 000 000 EUR apmērā. Šajā rezervē, ko iekļauj atsevišķā sadaļā, ietver tikai maksājumu apropriācijas.

Minēto negatīvo rezervi izlieto līdz finanšu gada beigām, veicot pārvietojumus saskaņā ar 30. un 31. pantā noteikto procedūru.

51. pants

Rezerve palīdzībai ārkārtas gadījumos

1. Budžeta iedaļa, kas attiecas uz Komisiju, ietver rezervi ārkārtas palīdzībai trešām valstīm.

2. Šā panta 1. punktā minēto rezervi izlieto līdz finanšu gada beigām, veicot pārvietojumus saskaņā ar 30. un 32. pantā noteikto procedūru.

52. pants

Budžeta izklāsts

1. Budžetā uzrāda:

   a) vispārējā ieņēmumu un izdevumu dokumentā:

      i) Savienības lēstos ieņēmumus kārtējā finanšu gadā (“n gads”);

      ii) lēstos ieņēmumus iepriekšējā finanšu gadā un ieņēmumus n–2 gadā;

      iii) saistību un maksājumu apropriācijas n gadā;

iv) saistību un maksājumu apropriācijas iepriekšējā finanšu gadā;

v) izdevumus, par kuriem uzņemtas saistības, un samaksātos izdevumus n–2 gadā, šo otro rādītāju izsakot arī procentos no n gada budžeta;

vi) attiecīgas piezīmes par katru 47. panta 1. punktā noteikto apakšiedalījumu, tostarp atsauces uz pamataktu, ja tāds ir, kā arī visus atbilstīgos skaidrojumus par apropriāciju būtību un mērķi;

b) katrā iedaļā – ieņēmumus un izdevumus, ievērojot to pašu struktūru, kas noteikta a) apakšpunktā;

c) attiecībā uz personālu:

i) attiecībā uz katru iedaļu – štatu sarakstu, kurā noteikts katras pakāpes amata vietu skaits katrā kategorijā un katrā dienestā un pastāvīgo un pagaidu amata vietu skaits, kas ir atļauts apropriāciju robežās;

ii) tā personāla štatu sarakstu, kam maksā no pētniecības un tehnoloģiju izstrādes apropriācijām par tiešām darbībām, un tā personāla štatu sarakstu, kam no tām pašām apropriācijām maksā par netiešām darbībām; štatu sarakstus klasificē pa kategorijām un pakāpēm, kā arī iedala pa pastāvīgajām un pagaidu amata vietām, kas ir atļautas apropriāciju robežās;

iii) štatu sarakstu, kurā norādīts amata vietu skaits pa pakāpēm un kategorijām katrai 70. pantā minētajai Savienības struktūrai, kas saņem iemaksu no budžeta. Štatu sarakstos blakus attiecīgajā finanšu gadā atļauto amata vietu skaitam norāda iepriekšējā gadā atļauto amata vietu skaitu. Komisijas štatu sarakstā atsevišķi uzrāda *Euratom* Apgādes aģentūras personālu;

d) attiecībā uz finansiālo palīdzību un budžeta garantijām:

i) vispārējā ieņēmumu dokumentā – budžeta pozīcijas, kas atbilst attiecīgajām operācijām un ir paredzētas, lai iegrāmatotu atmaksājumus no saņēmējiem, kuri sākotnēji nav pildījuši saistības. Minētajām pozīcijām pieliek atgādinājumu *pro memoria* un pievieno attiecīgas piezīmes;

ii) budžeta iedaļā, kas attiecas uz Komisiju:

– budžeta pozīcijas, kurām ir budžeta garantijas attiecībā uz attiecīgajām operācijām. Pie minētajām pozīcijām ir atgādinājums *pro memoria*, ja nav radušies faktiski maksājumi, kas jāsedz no galīgajiem resursiem;

– piezīmes, kurās norāda atsauci uz pamataktu un paredzēto operāciju apjomu, ilgumu un attiecībā uz šīm operācijām sniegto Savienības finanšu garantiju;

iii) kā norādi budžeta iedaļai, kas attiecas uz Komisiju, pievienotā dokumentā, tostarp attiecībā uz saistītajiem riskiem:

– notiekošās kapitāla operācijas un parādu pārvaldību;

– kapitāla operācijas un parādu pārvaldību par n gadu;

– visaptverošu pārskatu par aizņēmumu un aizdevumu operācijām; ***minētajā pārskatā cita starpā iekļauj detalizētu informāciju par termiņiem, maksājumu grafiku, apkopoti izteiktiem maksājamajiem procentiem, investoru bāzi primārajā tirgū un attiecīgā gadījumā par kopējā likviditātes fonda, kas ir diversificētas finansēšanas stratēģijas pamatā, apmēru un izmaksām, kā arī par aizņēmumu plānu;***

e) attiecībā uz finanšu instrumentiem, ko izveido bez pamatakta:

i) budžeta pozīcijas, kas atbilst attiecīgajām operācijām;

ii) vispārīgu finanšu instrumentu aprakstu, tostarp norādot to ilgumu un ietekmi uz budžetu;

iii) paredzētās operācijas, tostarp mērķapjomus, kas balstīti uz paredzamo multiplikatora un sviras efektu;

f) attiecībā uz līdzekļiem, kurus personas vai subjekti īsteno, ievērojot 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu:

i) atsauci uz attiecīgās programmas pamataktu;

ii) attiecīgās budžeta pozīcijas;

iii) vispārīgu pasākuma aprakstu, tostarp tā ilgumu un ietekmi uz budžetu;

g) KĀDP izdevumu kopsummu, kura iekļauta nodaļā "KĀDP", norādot konkrētos pantus, kas attiecas uz KĀDP izdevumiem un ietver konkrētas budžeta pozīcijas, kurās atsevišķi norāda vismaz nozīmīgākās misijas.

2. Papildus 1. punktā minētajiem dokumentiem Eiropas Parlaments un Padome budžetam var pievienot jebkādus citus nozīmīgus dokumentus.

53. pants

Noteikumi par personāla štatu sarakstiem

1. Šīs regulas 52. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētie štatu saraksti ir galīgais limits katrai Savienības iestādei vai struktūrai. Nevienu neieceļ amatā, pārsniedzot šo noteikto limitu.

Tomēr ikviena Savienības iestāde vai struktūra var mainīt savu štatu sarakstu līdz 10 % apmērā no atļautajām amata vietām, izņemot attiecībā uz AD 14, AD 15 un AD 16 pakāpi, ievērojot šādus nosacījumus:

a) netiek skarts personālam paredzēto apropriāciju apjoms, kas atbilst visam finanšu gadam;

b) netiek pārsniegts kopējā amata vietu skaita limits, kas atļauts katram štatu sarakstam;

c) Savienības iestāde vai struktūra ir piedalījusies salīdzinošajā novērtēšanā ar citām Savienības iestādēm un struktūrām pēc Komisijas personālresursu pārbaudes modeļa.

Par savu nodomu veikt otrajā daļā minētās izmaiņas Savienības iestāde informē Eiropas Parlamentu un Padomi trīs nedēļas pirms minēto izmaiņu veikšanas. Ja Eiropas Parlaments vai Padome minētajā periodā ceļ pienācīgi pamatotus iebildumus, Savienības iestāde atturas no izmaiņu veikšanas un tiek piemērota 44. pantā paredzētā procedūra.

2. Atkāpjoties no 1. punkta pirmās daļas, sekas, ko izraisa nepilnas slodzes darbinieku nodarbināšana, kuru iecēlējinstitūcija atļāvusi saskaņā ar Civildienesta noteikumiem, var kompensēt, ieceļot amatā citus darbiniekus.

3. NODAĻA

BUDŽETA DISCIPLĪNA

54. pants

Atbilstība daudzgadu finanšu shēmai un lēmumam par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu

Budžets atbilst daudzgadu finanšu shēmai un Lēmumam (ES, *Euratom*) 2020/2053.

55. pants

Savienības aktu atbilstība budžetam

Ja Savienības akta īstenošana pārsniedz budžetā pieejamās apropriācijas, šādu aktu finanšu ziņā neīsteno, kamēr budžetā nav izdarīti attiecīgi grozījumi.

IV SADAĻA

BUDŽETA IZPILDE

1. NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

56. pants

Budžeta izpilde saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu

1. Komisija izpilda budžeta ieņēmumus un izdevumus saskaņā ar šo regulu, uz savu atbildību un apstiprināto apropriāciju robežās.

2. Dalībvalstis sadarbojas ar Komisiju, lai nodrošinātu, ka apropriācijas tiek izlietotas saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu.

57. pants

Informācija par personas datu nosūtīšanu revīzijas nolūkos

Piešķiršanas procedūrās, tostarp izsludinot uzaicinājumus saistībā ar dotācijām, nefinanšu ziedojumiem, iepirkumiem vai godalgām, ko īsteno tiešajā pārvaldībā, potenciālos labuma guvējus, kandidātus, pretendentus un dalībniekus saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1725 informē par to, ka Savienības finanšu interešu aizsardzības nolūkos to personas dati var tikt nosūtīti iekšējās revīzijas dienestiem, Revīzijas palātai, *EPPO* vai *OLAF* un ar tiem var apmainīties Komisijas kredītrīkotāji un šīs regulas 69. pantā minētās izpildaģentūras, un šīs regulas 70. un 71. pantā minētās Savienības struktūras.

58. pants

Pamatakts un izņēmumi

1. Jebkuram Savienības pasākumam budžetā iekļautās apropriācijas izmanto tikai tad, ja ir pieņemts pamatakts.

2. Atkāpjoties no 1. punkta un ievērojot 3., 4. un 5. punkta nosacījumus, turpmāk norādītās apropriācijas var izpildīt bez pamatakta ar noteikumu, ka pasākumi, kuru finansēšanai tās paredzētas, ir Savienības kompetences jomā:

   a) apropriācijas eksperimentāliem izmēģinājuma projektiem, kas paredzēti, lai pārbaudītu kāda pasākuma īstenošanas iespējas un tā lietderību;

   b) apropriācijas sagatavošanas darbībām LESD un *Euratom* līguma piemērošanas jomā, kuras paredzētas, lai sagatavotu priekšlikumus ar nolūku noteikt turpmākas darbības;

   c) apropriācijas sagatavošanas pasākumiem LES V sadaļas jomā;

   d) apropriācijas vienreizējiem pasākumiem vai pasākumiem ar nenoteiktu termiņu, kurus Komisija veic, pildot uzdevumus, kas izriet no tās prerogatīvām iestāžu līmenī saskaņā ar LESD un *Euratom* līgumu un kas nav Komisijas likumdošanas iniciatīvas tiesības iesniegt šā punkta b) apakšpunktā minētos priekšlikumus, un atbilstoši LESD 154., 156., 159. un 160. pantā, 168. panta 2. punktā, 171. panta 2. punktā un 173. panta 2. punktā, 175. panta otrajā daļā, 181. panta 2. punktā, 190. pantā, 210. panta 2. punktā un 214. panta 6. punktā un *Euratom* līguma 70. pantā un 77.–85. pantā tai tieši noteiktajām konkrētajām pilnvarām;

e) apropriācijas katras Savienības iestādes darbībai atbilstoši tās administratīvajai autonomijai.

3. Attiecībā uz 2. punkta a) apakšpunktā minētajām apropriācijām attiecīgās saistību apropriācijas var iekļaut budžetā ne vairāk kā diviem finanšu gadiem pēc kārtas. Apropriāciju kopsumma izmēģinājuma projektiem jebkurā finanšu gadā nepārsniedz 40 000 000 EUR.

4. Attiecībā uz 2. punkta b) apakšpunktā minētajām apropriācijām sagatavošanas darbības veic, ievērojot saskaņotu pieeju, un tās var būt dažāda veida. Attiecīgās saistību apropriācijas var iekļaut budžetā ne vairāk kā trim finanšu gadiem pēc kārtas. Attiecīgā pamatakta pieņemšanas procedūru pabeidz līdz trešā finanšu gada beigām. Minētās procedūras laikā saistību uzņemšanās par apropriācijām atbilst konkrētajām sagatavošanas darbības iezīmēm paredzēto darbību, sasniedzamo mērķu un saņēmēju ziņā. Tāpēc to apropriāciju summa, par kurām ir uzņemtas saistības, nesakrīt ar summu, kas ir paredzēta pašas galīgās darbības finansēšanai.

Apropriāciju kopsumma 2. punkta b) apakšpunktā minētajām jaunajām sagatavošanas darbībām jebkurā finanšu gadā nepārsniedz 50 000 000 EUR, un to sagatavošanas darbībām paredzēto apropriāciju kopsumma, par kurām ir faktiski uzņemtas saistības, nepārsniedz 100 000 000 EUR.

5. Attiecībā uz 2. punkta c) apakšpunktā minētajām apropriācijām sagatavošanas pasākumi var ilgt tikai īsu laiku un ir izstrādāti, lai radītu apstākļus Savienības darbībai, ar ko sasniedz KĀDP mērķus, un pieņemtu vajadzīgos tiesību instrumentus.

Savienības krīzes pārvarēšanas operāciju nolūkā sagatavošanas pasākumi ir cita starpā paredzēti, lai izvērtētu operāciju vajadzības, nodrošinātu resursu ātru sākotnējo piešķiršanu vai uz vietas radītu apstākļus operācijas sākšanai. Sagatavošanas pasākumiem piekrišanu dod Padome pēc augstā pārstāvja priekšlikuma.

Lai nodrošinātu ātru sagatavošanas pasākumu īstenošanu, augstais pārstāvis pēc iespējas drīzāk informē Eiropas Parlamentu un Komisiju par Padomes ieceri uzsākt sagatavošanas pasākumu un jo īpaši par šim mērķim vajadzīgo resursu aplēsi. Komisija veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu līdzekļu ātru izmaksu.

Finansējums pasākumiem, kuriem Padome piekritusi un kuri ir paredzēti, lai sagatavotos Savienības krīzes pārvarēšanas operācijām saskaņā ar LES V sadaļu, ietver papildu izmaksas, ko tiešā veidā rada tādas misijas vai komandas izvietošana konkrētā teritorijā, kuras sastāvā cita starpā ietilpst Savienības iestāžu personāls, tostarp augstas pakāpes riska apdrošināšanu, ceļa un uzturēšanās izmaksas un dienas naudu.

59. pants

Budžeta izpilde Savienības iestādēs, kas nav Komisija

1. Komisija piešķir pārējām Savienības iestādēm vajadzīgās pilnvaras, lai tās varētu izpildīt budžeta iedaļas, kuras attiecas uz tām.

2. Lai atvieglotu apropriāciju izpildi, Savienības iestādes var savā starpā noslēgt dienestu līmeņa nolīgumus, paredzot nosacījumus attiecībā uz pakalpojumu sniegšanu, produktu piegādi, būvdarbu veikšanu vai ēku līgumiem.

   Minētie nolīgumi dod iespēju veikt apropriāciju pārvietojumu vai atgūt to izpildes rezultātā radušās izmaksas.

3. Šā panta 2. punktā minētos dienestu līmeņa nolīgumus var noslēgt arī ar Savienības iestāžu struktūrvienībām, Savienības struktūrām, Eiropas birojiem, struktūrām vai personām, kam saskaņā ar LES V sadaļu uzticēts īstenot konkrētas KĀDP darbības, un Eiropas skolu Padomes ģenerālsekretāra biroju. Komisija un pārējās Savienības iestādes regulāri ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par dienestu līmeņa nolīgumiem, ko tās noslēdz ar citām Savienības iestādēm.

60. pants

Budžeta izpildes pilnvaru deleģēšana

1. Komisija un ikviena no pārējām Savienības iestādēm var savu struktūrvienību robežās deleģēt savas budžeta izpildes pilnvaras saskaņā ar šajā regulā paredzētajiem nosacījumiem un saviem iekšējiem noteikumiem tādā apjomā, kāds noteikts deleģēšanas aktā. Attiecīgi pilnvarotie rīkojas tikai tiem nepārprotami doto pilnvaru robežās.

2. Papildus 1. punktā minētajam Komisija var attiecībā uz savas budžeta iedaļas darbības apropriācijām deleģēt savas budžeta izpildes pilnvaras Savienības delegāciju vadītājiem un viņu prombūtnē – darbības nepārtrauktības nodrošināšanai – Savienības delegāciju vadītāju vietniekiem. Šāda deleģēšana neskar Savienības delegāciju vadītāju atbildību par budžeta izpildi. Ja Savienības delegācijas vadītāja prombūtne pārsniedz četras nedēļas, Komisija pārskata savu lēmumu par budžeta izpildes pilnvaru deleģēšanu. Kad Savienības delegāciju vadītāji – un viņu prombūtnē viņu vietnieki – darbojas kā Komisijas kredītrīkotāji ar pastarpināti deleģētām pilnvarām, viņi piemēro Komisijas noteikumus par budžeta izpildi un uz viņiem attiecas tie paši uzdevumi, pienākumi un atbildības prasības, kas attiecas uz jebkuru citu Komisijas kredītrīkotāju ar pastarpināti deleģētām pilnvarām.

Komisija pirmajā daļā minēto pilnvaru deleģēšanu var atsaukt saskaņā ar saviem noteikumiem.

Šā panta pirmās daļas nolūkos augstais pārstāvis veic vajadzīgos pasākumus, lai veicinātu sadarbību starp Savienības delegācijām un Komisijas struktūrvienībām.

3. EĀDD izņēmuma kārtā var attiecībā uz savas budžeta iedaļas administratīvajām apropriācijām deleģēt savas budžeta izpildes pilnvaras Savienības delegāciju Komisijas personālam, ja tas ir nepieciešams šo delegāciju administrācijas nepārtrauktības nodrošināšanai gadījumos, kad EĀDD kompetentais kredītrīkotājs atrodas ārpus savas delegācijas valsts. Izņēmuma gadījumos, kad Komisijas personāls Savienības delegācijās rīkojas kā EĀDD kredītrīkotāji ar pastarpināti deleģētām pilnvarām, viņi piemēro EĀDD iekšējos noteikumus par budžeta izpildi un uz viņiem attiecas tie paši uzdevumi, pienākumi un atbildības prasības, kas attiecas uz jebkuru citu EĀDD kredītrīkotāju ar pastarpināti deleģētām pilnvarām.

EĀDD pirmajā daļā minēto pilnvaru deleģēšanu var atsaukt saskaņā ar saviem noteikumiem.

61. pants

Interešu konflikts

1. Finanšu dalībnieki šīs sadaļas 4. nodaļas nozīmē un citas personas, tostarp jebkura līmeņa valsts iestādes, kas iesaistītas budžeta izpildē tiešajā, netiešajā un dalītajā pārvaldībā, tostarp ar to saistītajā sagatavošanas darbā, revīzijā vai kontrolē, neveic nekādas darbības, kas var radīt konfliktu starp viņu pašu un Savienības interesēm. Viņi turklāt veic piemērotus pasākumu, lai novērstu interešu konflikta rašanos attiecībā uz viņu atbildībā esošajām funkcijām un rastu risinājumu situācijās, kuras objektīvi var tikt uztvertas kā interešu konflikts.

2. Ja pastāv risks rasties interešu konfliktam, kurā iesaistīts valsts iestādes darbinieks, attiecīgā persona par to ziņo savam tiešajam priekšniekam. Ja šāds risks pastāv attiecībā uz darbiniekiem, kam piemēro Civildienesta noteikumus, attiecīgā persona par to ziņo attiecīgajam deleģētajam kredītrīkotājam. Attiecīgais tiešais priekšnieks vai deleģētais kredītrīkotājs rakstiski apstiprina, vai ir konstatēts, ka interešu konflikts pastāv. Ja tiek konstatēts, ka interešu konflikts pastāv, iecēlējinstitūcija vai attiecīgā valsts iestāde nodrošina, ka attiecīgā persona pārtrauc visas darbības attiecīgajā jomā. Attiecīgais deleģētais kredītrīkotājs vai attiecīgā valsts iestāde nodrošina, ka tiek veikti atbilstīgi turpmākie pasākumi, kas ir saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem, tostarp gadījumos, kuros ir iesaistīts valsts iestādes darbinieks, – saskaņā ar valsts tiesību aktiem par interešu konfliktu.

3. Šā panta 1. punkta nozīmē interešu konflikts pastāv, ja 1. punktā minēto finanšu dalībnieku vai citu personu funkciju neatkarīgu un objektīvu izpildi negatīvi ietekmē iemesli, kas saistīti ar ģimeni, emocionālajām saitēm, politisko vai nacionālo piederību, ekonomiskajām interesēm vai jebkādām citām tiešām vai netiešām personīgajām interesēm.

2. NODAĻA

IZPILDES METODES

62. pants

Budžeta izpildes metodes

1. Komisija budžetu izpilda kādā no šādiem veidiem:

a) tieši ("tiešā pārvaldība"), kā izklāstīts 125.–156. pantā, budžetu izpilda tās struktūrvienības, tostarp tās darbinieki Savienības delegācijās, kas strādā attiecīgās delegācijas vadītāja uzraudzībā, saskaņā ar 60. panta 2. punktu, vai ar 69. pantā minēto izpildaģentūru starpniecību;

b) dalītajā pārvaldībā kopā ar dalībvalstīm ("dalītā pārvaldība"), kā izklāstīts 63. pantā un 125.–129. pantā;

c) netieši ("netiešā pārvaldība"), kā noteikts 125.–152. pantā un 157.–162. pantā, ja tas paredzēts pamataktā vai 58. panta 2. punkta a)–d) apakšpunktā minētajos gadījumos, uzticot budžeta izpildes uzdevumus:

i) trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām, kas minētas 161. pantā;

ii) starptautiskām organizācijām vai to aģentūrām 159. panta nozīmē;

iii) Eiropas Investīciju bankai (“EIB”) vai Eiropas Investīciju fondam (“EIF”), vai abiem darbojoties kā grupai (“EIB grupa”);

iv) regulas 70. un 71. pantā minētajām Savienības struktūrām;

v) publisko tiesību subjektiem, tostarp dalībvalstu organizācijām;

vi) privāttiesību subjektiem, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, tostarp dalībvalstu organizācijām, ciktāl tām ir pienācīgas finanšu garantijas;

vii) dalībvalstu privāttiesību subjektiem, kuriem ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un ir pienācīgas finanšu garantijas;

viii) struktūrām vai personām, kurām saskaņā ar LES V sadaļu uzticēts īstenot konkrētas KĀDP darbības un kuras ir noteiktas attiecīgajā pamataktā;

ix) struktūrām, kas ir iedibinātas kādā dalībvalstī un ko reglamentē kādas dalībvalsts privāttiesības vai Savienības tiesību akti, un kas ir tādas, kurām saskaņā ar nozaru noteikumiem var uzticēt Savienības līdzekļu vai budžeta garantiju īstenošanu, ciktāl šādas struktūras ir v) vai vi) punktā minēto subjektu kontrolē un ciktāl tām ir kontrolējošo subjektu sniegtas pienācīgas finanšu garantijas solidāras atbildības veidā vai līdzvērtīgas finanšu garantijas, kurām attiecībā uz katru pasākumu var tikt noteikts maksimums, kas atbilst Savienības atbalsta maksimālajai summai.

Attiecībā uz pirmās daļas c) apakšpunkta vi) un vii) punktu vajadzīgo finanšu garantiju apmēru var noteikt attiecīgajā pamataktā un tam var noteikt maksimumu, kas atbilst attiecīgajam subjektam nodrošinātās Savienības iemaksas maksimālajai summai. Vairāku garantijas devēju gadījumā kopējo saistību summas sadalījumu, kas jāsedz ar garantijām, nosaka iemaksu nolīgumā, kurā var paredzēt, ka katra garantijas devēja atbildība ir samērīga ar tā attiecīgo iemaksu subjektā.

2. Tiešās pārvaldības nolūkos Komisija var izmantot VII, VIII, IX, X un XII sadaļā minētos instrumentus.

Dalītās pārvaldības nolūkos budžeta izpildes instrumenti ir tie, kas ir paredzēti nozaru noteikumos.

Netiešās pārvaldības nolūkos Komisija piemēro VI sadaļu un attiecībā uz finanšu instrumentiem un budžeta garantijām – VI un X sadaļu. Subjekti, kas veic izpildi, piemēro budžeta izpildes instrumentus, kuri paredzēti attiecīgajā iemaksu nolīgumā.

3. Komisija ir atbildīga par budžeta izpildi saskaņā ar LESD 317. pantu un nedeleģē budžeta izpildi trešām personām, ja attiecīgie uzdevumi ietver plašu rīcības brīvību saistībā ar politiskām izvēlēm.

Komisija šīs regulas VII sadaļā paredzētos līgumus neizmanto ārpakalpojumu piesaistei attiecībā uz uzdevumiem, kas paredz izmantot publisko varu un rīcības brīvību lēmumu pieņemšanā.

63. pants

Dalītā pārvaldība kopā ar dalībvalstīm

1. Ja Komisija izpilda budžetu dalītajā pārvaldībā, ar budžeta izpildi saistītos uzdevumus deleģē dalībvalstīm. Komisija un dalībvalstis, pārvaldot Savienības līdzekļus, ievēro pareizas finanšu pārvaldības, pārredzamības un nediskriminēšanas principus un nodrošina Savienības rīcības pamanāmību. Šajā nolūkā Komisija un dalībvalstis izpilda savus attiecīgos kontroles un revīzijas pienākumus un uzņemas izrietošos pienākumus, kas noteikti šajā regulā. Papildu noteikumus nosaka nozaru noteikumos.

2. Pildot ar budžeta izpildi saistītus uzdevumus, dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, tostarp likumdošanas, regulatīvos un administratīvos pasākumus, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses, proti:

   a) nodrošinot, ka no budžeta finansētie pasākumi tiek īstenoti pareizi un efektīvi un saskaņā ar piemērojamajiem nozaru noteikumiem;

   b) saskaņā ar 3. punktu izraugoties struktūras, kas atbildīgas par Savienības līdzekļu pārvaldību un kontroli, un uzraugot šādas struktūras;

c) nepieļaujot, atklājot un novēršot pārkāpumus un krāpšanu;

d) saskaņā ar šo regulu un nozaru noteikumiem sadarbojoties ar Komisiju, *OLAF*, Revīzijas palātu un – to dalībvalstu gadījumā, kuras īsteno ciešāku sadarbību atbilstoši Regulai (ES) 2017/1939, – ar *EPPO*.

Lai aizsargātu Savienības finanšu intereses, dalībvalstis, ievērojot samērīguma principu un saskaņā ar šo pantu un attiecīgajiem nozaru noteikumiem veic *ex ante* un *ex post* kontroles, tostarp attiecīgā gadījumā pārbaudes uz vietas par darījumu reprezentatīvām un/vai uz risku balstītām izlasēm. Tās arī veic nepamatoti izmaksāto līdzekļu atgūšanu un vajadzības gadījumā šajā sakarā ceļ prasību tiesā.

Dalībvalstis saņēmējiem piemēro iedarbīgus, atturošus un samērīgus sodus, ja to paredz nozaru noteikumi vai konkrēti noteikumi valsts tiesību aktos.

Veicot risku novērtējumu un saskaņā ar nozaru noteikumiem Komisija uzrauga dalībvalstīs ieviestās pārvaldības un kontroles sistēmas. Komisija savā revīzijas darbā ievēro samērīguma principu un ņem vērā riska līmeni, kas novērtēts saskaņā ar nozaru noteikumiem.

3. Saskaņā ar nozaru noteikumos paredzētajiem kritērijiem un procedūrām dalībvalstis atbilstīgā līmenī izraugās struktūras, kas ir atbildīgas par Savienības līdzekļu pārvaldību un kontroli. Šādas struktūras var veikt arī uzdevumus, kas nav saistīti ar Savienības līdzekļu pārvaldību, un dažus savus uzdevumus var uzticēt citām struktūrām.

Pieņemot lēmumu par struktūru izraudzīšanos, dalībvalstis var balstīties uz to, vai pārvaldības un kontroles sistēmas ir būtībā tādas pašas kā jau ieviestās iepriekšējā perioda sistēmas un vai tās ir darbojušās efektīvi.

Ja revīzijas un kontroles rezultāti liecina, ka izraudzītās struktūras vairs neatbilst nozaru noteikumos paredzētajiem kritērijiem, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka minēto struktūru uzdevumu izpildes trūkumi tiek novērsti, tostarp saskaņā ar nozaru noteikumiem izbeidzot to atzīšanu par izraudzītajām struktūrām.

Komisijas lomu šajā punktā noteiktajā procesā nosaka nozaru noteikumos.

4. Struktūras, kas izraudzītas saskaņā ar 3. punktu:

a) izveido efektīvu un lietderīgu iekšējās kontroles sistēmu un nodrošina tās darbību, un šajā sistēmā attiecīgā gadījumā var izmantot digitālās kontroles, kas minētas 36. panta ***11.*** punktā;

b) izmanto tādu grāmatvedības sistēmu, kas laikus sniedz pareizu, pilnīgu un uzticamu informāciju;

c) sniedz informāciju, kas prasīta 5., 6. un 7. punktā;

d) saskaņā ar 38. panta 2.–7. punktu nodrošina *ex post* publiskošanu.

Personas datus apstrādā saskaņā Regulu (ES) 2016/679.

5. Struktūras, kas izraudzītas saskaņā ar 3. punktu, līdz nākamā finanšu gada 15. februārim iesniedz Komisijai:

a) savus pārskatus par izdevumiem, kas radušies nozaru noteikumos noteiktajā attiecīgajā atsauces periodā, pildot uzticētos uzdevumus, un kas iesniegti Komisijai līdzekļu atmaksas nolūkā;

b) galīgo revīzijas ziņojumu un veikto kontroļu gada kopsavilkumu, tostarp analīzi par sistēmās identificēto kļūdu un trūkumu būtību un apmēru, kā arī veiktajiem vai plānotajiem korektīvajiem pasākumiem.

6. Šā panta 5. punkta a) apakšpunktā minētajos pārskatos norāda priekšfinansējumu un summas, attiecībā uz kurām notiek vai ir pabeigtas atgūšanas procedūras. Tiem pievieno pārvaldības deklarāciju, kurā apliecina par līdzekļu pārvaldību atbildīgo personu viedokli, ka:

   a) informācija ir pienācīgi izklāstīta, pilnīga un pareiza;

   b) izdevumi ir izmantoti paredzētajam mērķim, kas noteikts nozaru noteikumos;

   c) ieviestās kontroles sistēmas nodrošina pamatā esošo darījumu likumību un pareizību.

7. Pārskatiem, kas minēti 5. punkta a) apakšpunktā, un kopsavilkumam, kurš minēts minētā punkta b) apakšpunktā, pievieno neatkarīgas revīzijas struktūras atzinumu, kas sagatavots atbilstoši starptautiski atzītiem revīzijas standartiem. Minētajā atzinumā konstatē, vai pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par to, vai izdevumi, kuru atmaksa ir pieprasīta no Komisijas, ir likumīgi un pareizi un vai ieviestās kontroles sistēmas darbojas pienācīgi. Atzinumā arī norāda, vai revīzijas rezultātā radušās šaubas par apgalvojumiem, kas pausti 6. punktā minētajā pārvaldības deklarācijā.

Pēc attiecīgās dalībvalsts paziņojuma Komisija var 5. punktā noteikto termiņu – 15. februāri – izņēmuma kārtā pagarināt līdz 1. martam.

Dalībvalstis var attiecīgā līmenī publiskot 5. un 6. punktā un šajā punktā minēto informāciju.

Turklāt dalībvalstis var Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai sniegt attiecīgā līmenī parakstītas deklarācijas, kas balstās uz 5. un 6. punktā, un šajā punktā minēto informāciju.

8. Lai nodrošinātu to, ka Savienības līdzekļi tiek izmantoti saskaņā ar piemērojamajiem noteikumiem, Komisija:

a) piemēro procedūras izraudzīto struktūru pārskatu pārbaudei un apstiprināšanai, pārliecinoties, vai pārskati ir pilnīgi, pareizi un patiesi;

b) izslēdz no Savienības finansējuma izdevumus, par kuriem izmaksa veikta, pārkāpjot piemērojamos tiesību aktus;

c) pārtrauc maksājumu termiņus vai aptur maksājumus, ja tas paredzēts nozaru noteikumos.

Komisija pilnībā vai daļēji atceļ maksājumu termiņu pārtraukšanu vai maksājumu apturēšanu pēc tam, kad dalībvalsts ir iesniegusi savus apsvērumus, un tiklīdz tā ir veikusi vajadzīgos pasākumus. Šīs regulas 74. panta 9. punktā minētajā gada darbības pārskatā ietver visus šajā punktā noteiktos pienākumus.

9. Nozaru noteikumos īpaši attiecībā uz pārvaldības deklarācijas saturu, 3. punktā paredzēto procesu un revīzijas funkciju ņem vērā Eiropas teritoriālās sadarbības programmu vajadzības.

10. Komisija izveido reģistru, kur reģistrē struktūras, kas saskaņā ar nozaru noteikumiem ir atbildīgas par pārvaldības, apliecinājumu sniegšanas un revīzijas darbībām.

11. Dalībvalstis resursus, kas tām piešķirti dalītās pārvaldības ietvaros, var izmantot apvienojumā ar darbībām un instrumentiem, kurus īsteno saskaņā ar Regulu (ES) 2015/1017, ievērojot attiecīgajos nozaru noteikumos paredzētos nosacījumus.

3. NODAĻA

EIROPAS BIROJI UN SAVIENĪBAS STRUKTŪRAS

1. IEDAĻA

EIROPAS BIROJI

64. pants

Eiropas biroju kompetences tvērums

1. Pirms jauna Eiropas biroja izveidošanas Komisija veic izmaksu un ieguvumu pētījumu un novērtē ar to saistītos riskus, informē Eiropas Parlamentu un Padomi par to un ierosina vajadzīgās apropriācijas iekļaut tās budžeta iedaļas pielikumā, kura attiecas uz Komisiju.

2. Eiropas biroji savas kompetences robežās:

   a) pilda obligātos uzdevumus, kas paredzēti to izveides aktā vai citos Savienības tiesību aktos;

   b) var saskaņā ar 66. pantu pildīt neobligātus uzdevumus, kurus atļāvušas to vadības komitejas pēc tam, kad ir izvērtējušas iesaistīto personu izmaksas un ieguvumus un saistītos riskus.

3. Šī iedaļa attiecas uz *OLAF* darbību, izņemot šā panta 4. punktu, 66. pantu un 67. panta 1., 2. un 3. punktu.

4. Komisijas iekšējais revidents pilda visus pienākumus, kas noteikti šīs sadaļas 8. nodaļā.

65. pants

Apropriācijas Eiropas birojiem

1. Apropriācijas, kuras apstiprinātas katra Eiropas biroja obligāto uzdevumu izpildei, iekļauj īpašā budžeta pozīcijā budžeta iedaļā, kas attiecas uz Komisiju, un sīki izvērš minētās iedaļas pielikumā.

   Pirmajā daļā minēto pielikumu noformē kā ieņēmumu un izdevumu dokumentu, ko iedala sīkāk tāpat kā budžeta iedaļas.

   Minētajā pielikumā iekļautās apropriācijas:

   a) sedz katra Eiropas biroja visas finansiālās vajadzības, kas tam rodas, pildot tā izveides aktā vai citos Savienības tiesību aktos paredzētos obligātos uzdevumus;

   b) var segt Eiropas biroja finansiālās vajadzības, kas tam rodas, pildot uzdevumus, kurus pieprasījušas Savienības iestādes, Savienības struktūras, citi Eiropas biroji un aģentūras, kas izveidoti ar Līgumiem vai uz to pamata, un kuri apstiprināti saskaņā ar biroja izveides aktu.

2. Komisija attiecībā uz apropriācijām, kas pielikumā iekļautas par katru Eiropas biroju, saskaņā ar 73. pantu deleģē kredītrīkotāja pilnvaras attiecīgā Eiropas biroja direktoram.

3. Katra Eiropas biroja štatu sarakstu pievieno Komisijas štatu sarakstam.

4. Lēmumus par pārvietojumiem, kas attiecas uz 1. punktā minēto pielikumu, pieņem katra Eiropas biroja direktors. Komisija par šādiem pārvietojumiem informē Eiropas Parlamentu un Padomi.

66. pants

Neobligātie uzdevumi

1. Attiecībā uz 64. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētajiem neobligātajiem uzdevumiem Eiropas birojs var:

   a) saņemt savam direktoram deleģējumu no Savienības iestādēm, Savienības struktūrām un citiem Eiropas birojiem kopā ar kredītrīkotāja pilnvaru deleģējumu attiecībā uz apropriācijām, kuras iekļautas budžeta iedaļā, kas attiecas uz konkrēto Savienības iestādi, Savienības struktūru vai citu Eiropas biroju;

   b) noslēgt *ad hoc* dienestu līmeņa nolīgumus ar Savienības iestādēm, Savienības struktūrām, citiem Eiropas birojiem vai trešām personām.

2. Šā panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajos gadījumos attiecīgās Savienības iestādes, Savienības struktūras un citi Eiropas biroji nosaka šā pilnvaru deleģējuma ierobežojumus un nosacījumus. Par šādu deleģējumu, jo īpaši attiecībā uz tā nosacījumiem un kārtību, vienojas saskaņā ar Eiropas biroja izveides aktu.

3. Šā panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajos gadījumos Eiropas biroja direktors saskaņā ar biroja izveides aktu pieņem konkrētos noteikumus par minēto uzdevumu izpildi, radušos izmaksu atgūšanu un attiecīgās grāmatvedības uzskaites kārtošanu. Eiropas birojs par šīs grāmatvedības uzskaites rezultātiem ziņo attiecīgajām Savienības iestādēm, Savienības struktūrām vai citiem Eiropas birojiem.

67. pants

Eiropas biroju grāmatvedības uzskaite

1. Katrs Eiropas birojs par saviem izdevumiem izveido grāmatvedības uzskaiti, kas dod iespēju noteikt, cik liela daļa no tā pakalpojumiem sniegta katrai Savienības iestādei, Savienības struktūrai vai citam Eiropas birojam. Attiecīgā Eiropas biroja direktors, iepriekš saņēmis vadības komitejas apstiprinājumu, pieņem kritērijus, kas ir grāmatvedības uzskaites pamatā.

2. Tās konkrētās budžeta pozīcijas piezīmēs, kurā iekļautas kopējās apropriācijas katram Eiropas birojam, kam saskaņā ar 66. panta 1. punkta a) apakšpunktu ir deleģētas kredītrīkotāja pilnvaras, uzrāda izmaksu aplēsi par pakalpojumiem, kurus minētais birojs sniedz katrai attiecīgajai Savienības iestādei, Savienības struktūrai un citam Eiropas birojam. To pamatā ir šā panta 1. punktā paredzētā grāmatvedības uzskaite.

3. Katrs Eiropas birojs, kuram saskaņā ar 66. panta 1. punkta a) apakšpunktu ir deleģētas kredītrīkotāja pilnvaras, paziņo attiecīgajām Savienības iestādēm, Savienības struktūrām un citiem Eiropas birojiem šā panta 1. punktā paredzētās grāmatvedības uzskaites rezultātus.

4. Saskaņā ar 247. pantu katra Eiropas biroja grāmatvedības uzskaite ir Savienības pārskatu neatņemama daļa.

5. Komisijas grāmatvedis pēc attiecīgā Eiropas biroja vadības komitejas priekšlikuma var deleģēt Eiropas biroja darbiniekam dažus grāmatveža uzdevumus, kas attiecas uz ieņēmumu iekasēšanu un izdevumu apmaksu, ko tieši veic attiecīgais Eiropas birojs.

6. Lai nodrošinātu Eiropas biroja kases vajadzības, Komisija pēc vadības komitejas priekšlikuma var biroja vārdā atvērt bankas vai pasta pārvedumu kontus. Attiecīgais Eiropas birojs un Komisija finanšu gada beigās saskaņo un koriģē katra gada galīgo kases stāvokli.

2. IEDAĻA

AĢENTŪRAS UN SAVIENĪBAS STRUKTŪRAS

68. pants

Piemērojamība *Euratom* Apgādes aģentūrai

Šo regulu piemēro *Euratom* Apgādes aģentūras budžeta izpildei.

69. pants

Izpildaģentūras

1. Komisija saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 58/2003[46] var deleģēt pilnvaras izpildaģentūrām Komisijas vārdā un uz tās atbildību pilnībā vai daļēji īstenot Savienības programmu vai projektu, tostarp izmēģinājuma projektus un sagatavošanas darbības, un izpildīt administratīvos izdevumus. Izpildaģentūras izveido ar Komisijas lēmumu, un saskaņā ar Savienības tiesībām tās ir juridiskas personas. Tās saņem ikgadēju iemaksu.

2. Izpildaģentūru direktori rīkojas kā deleģētie kredītrīkotāji attiecībā uz darbības apropriāciju izpildi saistībā ar Savienības programmām, kuru pilnīgu vai daļēju pārvaldību tie nodrošina.

[46] Padomes Regula (EK) Nr. 58/2003 (2002. gada 19. decembris), ar ko nosaka statūtus izpildaģentūrām, kurām uztic konkrētus Kopienas programmu pārvaldības uzdevumus (OV L 11, 16.1.2003., 1. lpp.).

3. Izpildaģentūras koordinācijas komiteja var vienoties ar Komisiju, ka Komisijas grāmatvedis ir arī attiecīgās izpildaģentūras grāmatvedis. Koordinācijas komiteja Komisijas grāmatvedim var uzticēt arī daļu no attiecīgās izpildaģentūras grāmatveža uzdevumiem, ņemot vērā izmaksu un ieguvumu apsvērumus. Abos gadījumos tiek veikti nepieciešamie pasākumi, lai izvairītos interešu konfliktiem.

70. pants

Struktūras, kas izveidotas saskaņā ar LESD un *Euratom* līgumu

1. Attiecībā uz struktūrām, kuras izveidotas saskaņā ar LESD un *Euratom* līgumu, kurām ir juridiskas personas statuss un kuras saņem iemaksas no budžeta, Komisija ir pilnvarota saskaņā ar šīs regulas 275. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina ar finanšu pamatregulējumu.

2. Finanšu pamatregulējums balstās uz šajā regulā noteiktajiem principiem un noteikumiem, ņemot vērā 1. punktā minēto struktūru specifiku.

3. Šā panta 1. punktā minēto struktūru finanšu noteikumi nenovirzās no finanšu pamatregulējuma, izņemot gadījumus, kad tas nepieciešams to konkrētajām vajadzībām un ir saņemta Komisijas iepriekšēja piekrišana.

4. Šā panta 1. punktā minētajām struktūrām apstiprinājumu par to budžeta izpildi sniedz Eiropas Parlaments pēc Padomes ieteikuma. Šā panta 1. punktā minētās struktūras pilnībā sadarbojas ar Savienības iestādēm, kuras iesaistītas budžeta izpildes apstiprinājuma procedūrā, un attiecīgā gadījumā sniedz jebkādu nepieciešamo papildinformāciju, tostarp piedaloties attiecīgo struktūru sanāksmēs.

5. Komisijas iekšējam revidentam ir tādas pašas pilnvaras attiecībā uz 1. punktā minētajām struktūrām, kādas tiek īstenotas attiecībā uz Komisiju.

6. Neatkarīgs ārējais revidents pārbauda, vai katras šā panta 1. punktā minētās struktūras gada pārskati pienācīgi atspoguļo attiecīgās struktūras ienākumus, izdevumus un finanšu stāvokli pirms konsolidācijas Komisijas galīgajos pārskatos. Ja vien attiecīgajā pamataktā nav noteikts citādi, Revīzijas palāta saskaņā ar LESD 287. panta 1. punkta prasībām sagatavo īpašu gada ziņojumu par katru struktūru. Sagatavojot minēto ziņojumu, Revīzijas palāta ņem vērā neatkarīgā ārējā revidenta veikto revīzijas darbu un saistībā ar revidenta konstatējumiem veiktos pasākumus.

7. Revīzijas palāta ir pilnībā atbildīga par visiem 6. punktā minēto neatkarīgo ārējo revīziju aspektiem, tostarp ziņojumos iekļautajiem konstatējumiem.

71. pants

Publiskā un privātā sektora partnerības struktūras

Struktūras ar juridiskas personas statusu, kuras ir izveidotas ar pamataktu un kurām uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana, pieņem pašas savus finanšu noteikumus.

Minētie noteikumi ietver tādu principu kopumu, kas nepieciešami, lai nodrošinātu Savienības līdzekļu pareizu finanšu pārvaldību.

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 275. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu papildina ar finanšu paraugregulējumu publiskā un privātā sektora partnerības struktūrām, kurā noteikti principi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu Savienības līdzekļu pareizu finanšu pārvaldību, un kura pamatā ir 157. pants.

Publiskā un privātā sektora partnerības struktūru finanšu noteikumi nenovirzās no finanšu paraugregulējuma, izņemot gadījumus, kad tas nepieciešams to īpašajām vajadzībām un ir saņemta Komisijas iepriekšēja piekrišana.

Publiskā un privātā sektora partnerības struktūrām piemēro 70. panta 4.–7. punktu.

4. NODAĻA.

FINANŠU DALĪBNIEKI

1. IEDAĻA

PIENĀKUMU NOŠĶIRŠANAS PRINCIPS

72. pants

Pienākumu nošķiršana

1. Kredītrīkotāja un grāmatveža pienākumi ir nošķirti un savstarpēji izslēdzoši.

2. Katra Savienības iestāde ikvienam finanšu dalībniekam nodrošina resursus, kas vajadzīgi viņa pienākumu izpildei, un hartu, kurā sīki aprakstīti viņa uzdevumi, tiesības un pienākumi.

2. IEDAĻA

KREDĪTRĪKOTĀJS

73. pants

Kredītrīkotājs

1. Katra Savienības iestāde pilda kredītrīkotāja pienākumus.

2. Šīs sadaļas nolūkos "darbinieki" nozīmē personas, uz kurām attiecas Civildienesta noteikumi.

3. Katra Savienības iestāde saskaņā ar sava reglamenta noteikumiem deleģē kredītrīkotāja pienākumus atbilstīga līmeņa darbiniekiem. Tā savos iekšējos administratīvajos noteikumos norāda darbiniekus, kuriem tā deleģē minētos pienākumus, nosaka deleģēto pilnvaru apjomu un to, vai personas, kurām minētās pilnvaras deleģētas, var tās pastarpināti deleģēt tālāk.

4. Kredītrīkotāja pilnvaras deleģē vai pastarpināti deleģē vienīgi darbiniekiem.

5. Atbildīgais kredītrīkotājs rīkojas deleģēšanas vai pastarpinātas deleģēšanas aktā noteiktajās robežās. Atbildīgajam kredītrīkotājam var palīdzēt viens vai vairāki darbinieki, kuriem viņa pakļautībā uzticēts veikt konkrētas darbības, kas vajadzīgas budžeta izpildei un finanšu un pārvaldības informācijas sagatavošanai.

6. Katra Savienības iestāde un katra 70. pantā minētā Savienības struktūra divu nedēļu laikā informē Eiropas Parlamentu, Padomi, Revīzijas palātu un Komisijas grāmatvedi par deleģēto kredītrīkotāju, iekšējo revidentu un grāmatvežu iecelšanu un atbrīvošanu no pienākumiem, kā arī par visiem iekšējiem noteikumiem, ko tā pieņēmusi attiecībā uz finanšu jautājumiem.

7. Katra Savienības iestāde informē Revīzijas palātu par deleģēšanas lēmumiem un avansu pārziņu iecelšanu saskaņā ar 79. un 88. pantu.

74. pants

Kredītrīkotāja pilnvaras un pienākumi

1. Kredītrīkotājs attiecīgajā Savienības iestādē ir atbildīgs par ieņēmumu un izdevumu izpildi saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu, tostarp nodrošinot ziņošanu par sniegumu, un par to, lai būtu nodrošināta likumības un pareizības prasību ievērošana un vienlīdzīga attieksme pret līdzekļu saņēmējiem.

2. Šā panta 1. punkta nolūkos deleģētais kredītrīkotājs izveido organizatorisko struktūru un iekšējās kontroles sistēmas, kas ir piemērotas viņa pienākumu veikšanai, veidojot tās saskaņā ar 36. pantu un katras Savienības iestādes pieņemtajiem minimālajiem standartiem un pienācīgi ņemot vērā riskus, kas saistīti ar pārvaldības apstākļiem un finansēto pasākumu būtību. Šādas struktūras un sistēmu izveide balstās uz visaptverošu riska analīzi, kurā ņemta vērā to radīto izmaksu lietderība un snieguma apsvērumi.

3. Lai izpildītu izdevumus, atbildīgais kredītrīkotājs uzņemas budžeta saistības un juridiskās saistības, validē izdevumus un apstiprina maksājumus, kā arī veic priekšdarbus, kas vajadzīgi apropriāciju izpildei.

4. Lai izpildītu ieņēmumus, atbildīgais kredītrīkotājs sagatavo aplēses par saņemamajām summām, konstatē atgūstamos prasījumus un izdod atgūšanas rīkojumus. Attiecīgā gadījumā atbildīgais kredītrīkotājs atlaiž konstatētos prasījumus.

5. Lai novērstu kļūdas un pārkāpumus, pirms operācijas tiek apstiprinātas, un mazinātu risku, ka mērķi netiks sasniegti, katrai operācijai veic vismaz *ex ante* kontroli attiecībā uz operācijas darbības un finanšu aspektiem, balstoties uz daudzgadu kontroles stratēģiju, kurā tiek ņemts vērā risks. Kā minēts 36. panta ***11.*** punktā, *ex ante* kontrolēs attiecīgā gadījumā izmanto automatizētus IT rīkus un citas jaunās tehnoloģijas.

   Ex ante kontroļu biežumu un intensitāti nosaka atbildīgais kredītrīkotājs, ņemot vērā iepriekšējo kontroļu rezultātus, kā arī ar risku saistītos un izmaksu lietderības apsvērumus, pamatojoties pats uz savu riska analīzi. Šaubu gadījumā kredītrīkotājs, kurš atbild par attiecīgo operāciju validēšanu, *ex ante* kontroles ietvaros pieprasa papildu informāciju vai veic kontroli uz vietas, lai iegūtu pietiekamu pārliecību.

   Konkrētai operācijai pārbaudi veic citi darbinieki, nevis tie, kas uzsākuši operāciju. Darbinieki, kas veic pārbaudi, nevar būt pakļauti darbiniekiem, kas uzsāka operāciju.

6. Deleģētais kredītrīkotājs var ieviest *ex post* kontroles, lai atklātu un labotu operāciju kļūdas un pārkāpumus pēc šo operāciju apstiprināšanas. Šīs kontroles var organizēt izlases veidā atbilstoši riskam, un tajās ņem vērā iepriekšējo kontroļu rezultātus, kā arī izmaksu lietderības un snieguma apsvērumus. Kā minēts 36. panta ***11.*** punktā, *ex post* kontrolēs attiecīgā gadījumā izmanto automatizētus IT rīkus un citas jaunās tehnoloģijas.

   Ex post kontroles veic citi darbinieki. nevis tie, kas ir atbildīgi par *ex ante* kontrolēm. Darbinieki, kas ir atbildīgi par *ex post* kontrolēm, nevar būt pakļauti darbiniekiem, kuri ir atbildīgi par *ex ante* kontrolēm.

   Noteikumi un kārtība, tostarp termiņi, attiecībā uz labuma guvēju revīzijas veikšanu ir skaidri, konsekventi un pārredzami, un tie tiek darīti pieejami labuma guvējiem dotācijas nolīguma parakstīšanas laikā.

7. Atbildīgajiem kredītrīkotājiem un darbiniekiem, kas atbild par budžeta izpildi, ir nepieciešamā profesionālā kvalifikācija.

   Katrā Savienības iestādē deleģētais kredītrīkotājs nodrošina:

   a) to, ka kredītrīkotāji ar pastarpināti deleģētām pilnvarām un viņu darbinieki saņem regulāri atjauninātu un atbilstīgu informāciju un apmācību par kontroles standartiem un attiecīgajām metodēm un paņēmieniem, kas pieejami minētajam nolūkam;

   b) to, ka vajadzības gadījumā tiek veikti pasākumi, lai nodrošinātu kontroles sistēmu efektīvu un lietderīgu darbību saskaņā ar 2. punktu.

8. Ja darbinieks, kas ir iesaistīts darījumu finanšu pārvaldībā un kontrolē, uzskata, ka lēmums, kuru viņa priekšnieks viņam pieprasa piemērot vai par kuru pieprasa, lai viņš tam piekristu, ir neatbilstošs vai pretējs pareizas finanšu pārvaldības principam vai dienesta noteikumiem, kas minētajam darbiniekam jāievēro, viņš par to attiecīgi informē savu tiešo priekšnieku. Ja darbinieks to dara rakstiski, tiešais priekšnieks atbild rakstiski. Ja tiešais priekšnieks neveic nekādus pasākumus vai apstiprina sākotnējo lēmumu vai norādījumu un darbinieks uzskata, ka šāds apstiprinājums nav atbilstoša reakcija uz viņa bažām, darbinieks rakstiski informē deleģēto kredītrīkotāju. Ja minētais kredītrīkotājs neatbild lietas apstākļiem atbilstošā termiņā un jebkurā gadījumā viena mēneša laikā, darbinieks informē attiecīgo paneļkomiteju, kas minēta 145. pantā.

Konstatējot nelikumīgas darbības, krāpšanu vai korupciju, kas var kaitēt Savienības interesēm, darbinieks par to informē iestādes un struktūras, kuras norādītas Civildienesta noteikumos un Savienības iestāžu lēmumos par iekšējās izmeklēšanas noteikumiem attiecībā uz krāpšanas, korupcijas un citu tādu nelikumīgu darbību novēršanu, kuras kaitē Savienības interesēm. Līgumos ar ārējiem revidentiem, kuri veic Savienības finanšu pārvaldības revīzijas, ārējiem revidentiem paredz pienākumu informēt deleģēto kredītrīkotāju par visām aizdomām par nelikumīgām darbībām, krāpšanu vai korupciju, kas var kaitēt Savienības interesēm.

9. Deleģētais kredītrīkotājs atskaitās Savienības iestādei, kurā viņš strādā, par savu pienākumu izpildi, iesniedzot gada darbības pārskatu, kas satur finanšu un pārvaldības informāciju, tostarp kontroļu rezultātus, un kurā tiek deklarēts, ka, ja vien atrunās saistībā ar noteiktām ieņēmumu un izdevumu jomām nav norādīts citādi, viņam ir pietiekama pārliecība par to, ka:

a) pārskatā ietvertā informācija sniedz patiesu un skaidru priekšstatu;

b) resursi, kas piešķirti pārskatā aprakstītajām darbībām, ir izlietoti paredzētajam mērķim un saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu; un

c) ieviestās kontroles procedūras nodrošina vajadzīgās garantijas par pakārtoto darījumu likumību un pareizību.

Gada darbības pārskatā iekļauj informāciju par veiktajām darbībām, ņemot vērā stratēģiskajos plānos izvirzītos mērķus un snieguma apsvērumus, ar minētajām darbībām saistītos riskus, piešķirto resursu izlietojumu un iekšējās kontroles sistēmu lietderību un efektivitāti. Minētajā pārskatā ietver vispārēju novērtējumu par kontroļu izmaksām un ieguvumiem un informāciju par to, kādā mērā apstiprinātie darbības izdevumi veicina Savienības stratēģisko mērķu sasniegšanu un rada ES pievienoto vērtību. Komisija sagatavo iepriekšējā gada darbības pārskatu kopsavilkumu.

Savienības iestāžu, Savienības struktūru, Savienības biroju un aģentūru kredītrīkotāju un attiecīgā gadījumā deleģēto kredītrīkotāju gada darbības pārskatus par finanšu gadu publicē viegli piekļūstamā veidā attiecīgās Savienības iestādes, Savienības struktūras, Savienības biroja vai aģentūras tīmekļa vietnē līdz katra nākamā finanšu gada 1. jūlijam, ievērojot pienācīgi pamatotus konfidencialitātes un drošības apsvērumus.

10. Deleģētais kredītrīkotājs par katru finanšu gadu fiksē līgumus, kas noslēgti saskaņā ar I pielikuma 11.1. punkta a)–f) apakšpunktā un 39. punktā minētajām sarunu procedūrām. Ja sarunu procedūru īpatsvars attiecībā pret to procedūru skaitu, kurās tiesību piešķiršanu veicis viens un tas pats deleģētais kredītrīkotājs, salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem ir ievērojami palielinājies vai ja minētais īpatsvars ir izteikti augstāks nekā attiecīgajā Savienības iestādē fiksētais vidējais rādītājs, atbildīgais kredītrīkotājs par to ziņo Savienības iestādei, norādot, kādi pasākumi veikti, lai minēto tendenci mainītu. Katra Savienības iestāde nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei pārskatu par sarunu procedūrām. Komisijas gadījumā minēto pārskatu pievieno gada darbības pārskatu kopsavilkumam, kas minēts šā panta 9. punktā.

75. pants

Kredītrīkotājam veicamā apliecinošo dokumentu glabāšana

Kredītrīkotājs izveido papīra vai elektroniskas sistēmas tādu apliecinošo dokumentu oriģinālu glabāšanai, kas ir saistīti ar budžeta izpildi. Šādus dokumentus glabā vismaz piecus gadus no dienas, kurā Eiropas Parlaments ir apstiprinājis tā finanšu gada budžeta izpildi, uz kuru šie dokumenti attiecas.

Neskarot pirmo daļu, dokumentus, kuri attiecas uz operācijām, katrā ziņā glabā līdz tā gada beigām, kas seko minēto operāciju pilnīgas pabeigšanas gadam.

Apliecinošajos dokumentos iekļautos personas datus, kad vien tas iespējams, svītro, ja minētie dati nav vajadzīgi budžeta izpildes apstiprināšanas, kontroles un revīzijas mērķiem. Informācijas plūsmas datu glabāšanai piemēro Regulas (ES) 2018/1725 4. pantu.

76. pants

Savienības delegāciju vadītāju pilnvaras un pienākumi

1. Ja Savienības delegāciju vadītāji saskaņā ar 60. panta 2. punktu rīkojas kā kredītrīkotāji ar pastarpināti deleģētām pilnvarām, viņi ir pakļauti Komisijai kā Savienības iestādei, kas ir atbildīga par to, lai tiktu noteikti, pildīti, uzraudzīti un izvērtēti viņu kā kredītrīkotāju ar pastarpināti deleģētām pilnvarām uzdevumi un pienākumi, un viņi cieši sadarbojas ar Komisiju attiecībā uz līdzekļu pareizu īstenošanu, lai jo īpaši nodrošinātu finanšu darījumu likumību un pareizību, pareizas finanšu pārvaldības principa ievērošanu līdzekļu pārvaldībā un efektīvu Savienības finanšu interešu aizsardzību. Attiecībā uz to finanšu pārvaldības uzdevumu īstenošanu, kas viņiem ir pastarpināti deleģēti, viņiem piemēro Komisijas iekšējos noteikumus un Komisijas hartu. Viņu pienākumu izpildē var palīdzēt Savienības delegāciju Komisijas darbinieki.

   Šajā nolūkā Savienības delegāciju vadītāji veic vajadzīgos pasākumus, lai novērstu situācijas, kas varētu apdraudēt Komisijas spējas uzņemties atbildību par budžeta izpildi, kas viņiem pastarpināti deleģēta, kā arī jebkādu prioritāšu konfliktu, kurš varētu ietekmēt viņiem pastarpināti deleģēto finanšu pārvaldības uzdevumu izpildi.

Ja rodas šā punkta otrajā daļā minētā situācija vai konflikts, Savienības delegāciju vadītāji nekavējoties par to informē Komisijas un EĀDD atbildīgos ģenerāldirektorus. Minētie ģenerāldirektori veic piemērotus pasākumus, lai šo situāciju atrisinātu.

2. Ja Savienības delegāciju vadītāji nonāk situācijā, kas minēta 74. panta 8. punktā, viņi šajā jautājumā vēršas pie 145. pantā minētās paneļkomitejas. Konstatējot jebkādas nelikumīgas darbības, krāpšanu vai korupciju, kas var kaitēt Savienības interesēm, viņi informē par to iestādes un struktūras, kuras izraudzītas saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem.

3. Savienības delegāciju vadītāji, kuri saskaņā ar 60. panta 2. punktu rīkojas kā kredītrīkotāji ar pastarpināti deleģētām pilnvarām, sniedz ziņojumus savam attiecīgajam deleģētajam kredītrīkotājam, lai viņš šos ziņojumus varētu iekļaut savā gada darbības pārskatā, kas minēts 74. panta 9. punktā. Savienības delegāciju vadītāju sniegtajos ziņojumos iekļauj informāciju par viņu delegācijās ieviesto iekšējās kontroles sistēmu lietderību un efektivitāti, kā arī par viņiem pastarpināti deleģēto darbību pārvaldību, un sniedz ticamības apliecinājumu, kas minēts 92. panta 5. punkta trešajā daļā. Minētos ziņojumus pievieno deleģētā kredītrīkotāja gada darbības pārskatam un dara pieejamus Eiropas Parlamentam un Padomei, attiecīgā gadījumā pienācīgi ņemot vērā to konfidencialitāti.

Savienības delegāciju vadītāji pilnībā sadarbojas ar Savienības iestādēm, kas piedalās budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrā, un attiecīgā gadījumā sniedz jebkādu vajadzīgo papildinformāciju. Saistībā ar minēto viņus var aicināt piedalīties attiecīgo struktūru sanāksmēs un palīdzēt atbildīgajam deleģētajam kredītrīkotājam.

Savienības delegāciju vadītāji, kas saskaņā ar 60. panta 2. punktu rīkojas kā kredītrīkotāji ar pastarpināti deleģētām pilnvarām, atbild uz visiem pieprasījumiem, ko Komisijas deleģētais kredītrīkotājs iesniedz pēc Komisijas pašas pieprasījuma vai – saistībā ar budžeta izpildes apstiprināšanu – pēc Eiropas Parlamenta pieprasījuma.

Komisija nodrošina, ka pastarpināta pilnvaru deleģēšana Savienības delegāciju vadītājiem nekaitē budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrai saskaņā ar LESD 319. pantu.

4. Šā panta 1., 2. un 3. punktu piemēro arī Savienības delegāciju vadītāju vietniekiem, kad tie rīkojas kā pastarpināti deleģētie kredītrīkotāji Savienības delegāciju vadītāju prombūtnē.

3. IEDAĻA

GRĀMATVEDIS

77. pants

Grāmatveža pilnvaras un pienākumi

1. Katra Savienības iestāde ieceļ grāmatvedi, kas minētajā iestādē ir atbildīgs par:

a) maksājumu pienācīgu izpildi, ieņēmumu iekasēšanu un konstatēto debitoru parādu summu atgūšanu;

b) pārskatu sagatavošanu un sniegšanu saskaņā ar XIII sadaļu;

c) uzskaites kārtošanu saskaņā ar 82. un 84. pantu;

d) grāmatvedības noteikumu, procedūru un kontu plāna noteikšanu saskaņā ar 80.–84. pantu;

e) grāmatvedības sistēmu noteikšanu un validēšanu un attiecīgā gadījumā – to sistēmu validēšanu, ko kredītrīkotājs noteicis, lai sniegtu vai pamatotu grāmatvedības informāciju;

f) kases pārvaldību.

Attiecībā uz pirmās daļas e) apakšpunktā minētajiem uzdevumiem grāmatvedis ir pilnvarots jebkurā laikā pārbaudīt, vai tiek ievēroti validēšanas kritēriji.

2. EĀDD grāmatvedis ir atbildīgs tikai par budžeta iedaļu, kas attiecas uz EĀDD un ko izpilda EĀDD. Komisijas grāmatvedis turpina būt atbildīgs par visu budžeta iedaļu, kas attiecas uz Komisiju, tostarp par grāmatvedības operācijām, kas attiecas uz apropriācijām, kuras ir pastarpināti deleģētas Savienības delegāciju vadītājiem.

Attiecībā uz tās budžeta iedaļas izpildi, kas attiecas uz EĀDD, Komisijas grāmatvedis rīkojas arī kā EĀDD grāmatvedis.

78. pants

Grāmatveža iecelšana amatā un pienākumu pildīšanas izbeigšana

1. Katra Savienības iestāde ieceļ grāmatvedi no to ierēdņu vidus, uz kuriem attiecas Eiropas Savienības Civildienesta noteikumi.

Savienības iestāde izraugās grāmatvedi, pamatojoties uz viņa īpašajām zināšanām, ko apliecina diplomi vai līdzvērtīga profesionālā pieredze.

2. Divas vai vairākas Savienības iestādes vai struktūras var iecelt vienu un to pašu grāmatvedi.

Tādā gadījumā tās veic nepieciešamos pasākumus, lai izvairītos no interešu konflikta.

3. Ja grāmatvedis izbeidz pildīt pienākumus, nekavējoties tiek sastādīta pārbaudes bilance.

4. Grāmatvedis, kurš izbeidz pildīt pienākumus, vai, ja tas nav iespējams, viņa struktūrvienībā strādājošs ierēdnis iesniedz jaunajam grāmatvedim pārbaudes bilanci kopā ar pienākumu nodošanas ziņojumu.

Jaunais grāmatvedis ar parakstu akceptē pārbaudes bilanci viena mēneša laikā no iesniegšanas dienas un var pievienot atrunas.

Pienākumu nodošanas ziņojumā tiek iekļauts pārbaudes bilances rezultāts un visas pievienotās atrunas.

79. pants

Pilnvaras, ko grāmatvedis var deleģēt

Pildot savus pienākumus, grāmatvedis var deleģēt konkrētus uzdevumus viņa pakļautībā esošajiem darbiniekiem un avansu pārziņiem, kas iecelti saskaņā ar 89. panta 1. punktu.

Minētos uzdevumus nosaka deleģēšanas aktā.

80. pants

Grāmatvedības noteikumi

1. Grāmatvedības noteikumi, kas piemērojami visām Savienības iestādēm, Eiropas birojiem un šīs sadaļas 3. nodaļas 2. iedaļā minētajām aģentūrām un Savienības struktūrām, pamatojas uz starptautiski atzītiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem. Minētos noteikumus pieņem Komisijas grāmatvedis pēc apspriešanās ar pārējo Savienības iestāžu, Eiropas biroju un Savienības struktūru grāmatvežiem.

2. Grāmatvedis var no 1. punktā minētajiem standartiem novirzīties, ja viņš to uzskata par vajadzīgu, lai sniegtu patiesu priekšstatu par aktīviem un pasīviem, maksājumiem, ienākumiem un naudas plūsmu. Ja kāds grāmatvedības noteikums būtiski atšķiras no minētajiem standartiem, minēto faktu dara zināmu finanšu pārskatu piezīmēs un norāda iemeslus.

3. Ar 1. punktā minētajiem grāmatvedības noteikumiem nosaka finanšu pārskatu struktūru un saturu, kā arī pārskatu pamatā esošos grāmatvedības principus.

4. Budžeta izpildes ziņojumi, kas minēti 247. pantā, atbilst šajā regulā noteiktajiem budžeta principiem. Tie sniedz detalizētu ieskatu par budžeta izpildi. Tajos ir fiksētas visas šajā sadaļā paredzētās ieņēmumu un izdevumu operācijas, un tie par šīm operācijām sniedz patiesu priekšstatu.

81. pants

Uzskaites organizācija

1. Katras Savienības iestādes vai struktūras grāmatvedis sastāda un regulāri atjaunina dokumentus, kuros ir aprakstīta uzskaites organizācija un grāmatvedības procedūras viņa Savienības iestādē vai struktūrā.

2. Ieņēmumus un izdevumus iegrāmato datorizētā sistēmā atbilstoši tam, kāda saimnieciskā darbība tā ir, proti, kā kārtējos ieņēmumus, kārtējos izdevumus vai kā kapitālu.

82. pants

Uzskaites kārtošana

1. Komisijas grāmatvedis ir atbildīgs par saskaņotā kontu plāna noteikšanu, kurš ir piemērojams visām Savienības iestādēm, Eiropas birojiem un šīs sadaļas 3. nodaļas 2. iedaļā minētajām aģentūrām un Savienības struktūrām.

2. Visu informāciju, kas nepieciešama, lai sagatavotu pārskatus, kuri sniedz patiesu priekšstatu par Savienības iestāžu finansiālo stāvokli un budžeta izpildi, grāmatveži iegūst no kredītrīkotājiem. Kredītrīkotāji garantē minētās informācijas ticamību.

3. Pirms Savienības iestāde vai 70. pantā minētā Savienības struktūra pieņem pārskatus, grāmatvedis tos paraksta, tādējādi apliecinot, ka viņam ir pietiekama pārliecība, ka pārskati sniedz patiesu priekšstatu par Savienības iestādes vai 70. pantā minētās Savienības struktūras finansiālo stāvokli.

   Minētajā nolūkā grāmatvedis pārbauda, vai pārskati ir sagatavoti saskaņā ar grāmatvedības noteikumiem, kas minēti 80. pantā, un grāmatvedības procedūrām, kas minētas 77. panta 1. punkta pirmās daļas d) apakšpunktā, un ka pārskatos ir iekļauti visi ieņēmumi un izdevumi.

4. Deleģētais kredītrīkotājs saskaņā ar grāmatveža pieņemtajiem noteikumiem nosūta grāmatvedim visu finanšu un pārvaldības informāciju, kas vajadzīga grāmatveža pienākumu izpildei.

   Kredītrīkotājs regulāri un vismaz kontu slēgšanas brīdī informē grāmatvedi par attiecīgajiem fiduciāro bankas kontu finanšu datiem, lai Savienības līdzekļu izlietojumu varētu atspoguļot Savienības pārskatos.

   Kredītrīkotāji ir pilnībā atbildīgi par viņu pārvaldībā esošo līdzekļu pareizu izmantošanu, par viņu kontrolē esošo izdevumu likumību un pareizību un par grāmatvedim nosūtītās informācijas pilnīgumu un precizitāti.

5. Atbildīgais kredītrīkotājs paziņo grāmatvedim par visiem pilnveidojumiem vai būtiskām izmaiņām finanšu pārvaldības sistēmā, inventāra sistēmā vai aktīvu un pasīvu novērtēšanas sistēmā, ja tā nodrošina datus Savienības iestādes pārskatiem vai tiek izmantota pārskatu datu pamatošanai, tā lai grāmatvedis varētu pārbaudīt atbilstību validēšanas kritērijiem.

   Grāmatvedis jebkurā laikā var atkārtoti pārbaudīt jau validētu finanšu pārvaldības sistēmu un pieprasīt, lai atbildīgais kredītrīkotājs sagatavotu rīcības plānu savlaicīgai iespējamo trūkumu novēršanai.

   Kredītrīkotājs ir atbildīgs par grāmatvedim nosūtītās informācijas pilnīgumu.

6. Grāmatvedis ir pilnvarots pārbaudīt saņemto informāciju, kā arī veikt jebkādas papildu pārbaudes, ko viņš uzskata par vajadzīgām, lai parakstītu pārskatus.

   Vajadzības gadījumā grāmatvedis pievieno atrunas, precīzi paskaidrojot šo atrunu būtību un jomu.

7. Savienības iestādes grāmatvedības sistēma kalpo tam, lai budžeta un finanšu informāciju kārtotu tā, ka skaitļus var iegrāmatot, klasificēt un reģistrēt.

8. Grāmatvedības sistēmu veido vispārējie konti un budžeta konti. Kontus kārto euro un pamatojoties uz kalendāro gadu.

9. Deleģētais kredītrīkotājs var kārtot arī sīku pārvaldības uzskaiti.

10. Grāmatvedības sistēmas apliecinošos dokumentus un apliecinošos dokumentus, kas vajadzīgi 247. pantā minēto pārskatu sagatavošanai, glabā vismaz piecus gadus no dienas, kurā Eiropas Parlaments ir apstiprinājis tā finanšu gada budžeta izpildi, uz kuru šie dokumenti attiecas.

Savukārt dokumentus, kuri attiecas uz darbībām, kas nav galīgi pabeigtas, glabā līdz tā gada beigām, kas seko darbību pabeigšanas gadam. Informācijas plūsmas datu glabāšanai piemēro Regulas (ES) 2018/1725 4. pantu.

Katra Savienības iestāde izlemj, kurā struktūrvienībā apliecinošie dokumenti jāglabā.

83. pants

Budžeta uzskaites saturs un kārtošana

1. Budžeta uzskaitē par katru budžeta nodalījumu uzrāda:

a) par izdevumiem:

i) apropriācijas, kas piešķirtas budžetā, tostarp apropriācijas, kas iekļautas budžeta grozījumos, pārnestās apropriācijas, apropriācijas, kas pieejamas pēc piešķirto ieņēmumu iekasēšanas, apropriāciju pārvietojumus un kopējās apropriācijas, kas ir pieejamas;

ii) saistību apropriācijas un maksājumu apropriācijas par finanšu gadu;

b) par ieņēmumiem:

i) tāmes, kas iekļautas budžetā, tostarp tāmes, kas iekļautas budžeta grozījumos, piešķirtos ieņēmumus un aplēsto ieņēmumu kopsummu;

ii) konstatētos prasījumus un par finanšu gadu atgūtās summas;

c) saistības, kas vēl jāmaksā, un ieņēmumus, kas vēl jāatgūst un kas pārnesti no iepriekšējiem finanšu gadiem.

Saistību apropriācijas un maksājumu apropriācijas, kas minētas pirmās daļas a) apakšpunktā, iegrāmato un uzrāda atsevišķi.

2. Budžeta uzskaitē atsevišķi uzrāda:

a) pārnesto apropriāciju izlietojumu un finanšu gada apropriāciju izlietojumu;

b) neizpildīto saistību noskaidrošanu.

Ieņēmumu daļā atsevišķi uzrāda summas, kas vēl jāatgūst par iepriekšējiem finanšu gadiem.

84. pants

Vispārējie konti

1. Vispārējos kontos, izmantojot divkāršā ieraksta metodi, hronoloģiskā secībā iegrāmato visus notikumus un darbības, kas ietekmē Savienības iestāžu un šīs sadaļas 3. nodaļas 2. iedaļā minēto aģentūru un Savienības struktūru saimniecisko un finansiālo stāvokli un to aktīvus un pasīvus.

2. Vispārējo kontu bilances un naudas plūsmas iekļauj virsgrāmatās.

3. Visus grāmatvedības ierakstus, tostarp kontu korekcijas, izdara, balstoties uz apliecinošajiem dokumentiem, uz kuriem ierakstos iekļauj norādi.

4. Grāmatvedības sistēma ir tāda, ka tajā par visiem grāmatvedības ierakstiem paliek skaidras revīzijas liecības.

85. pants

Bankas konti

1. Kases pārvaldības vajadzībām grāmatvedis var Savienības iestādes vārdā atvērt vai uzdot atvērt kontus finanšu iestādēs vai valstu centrālajās bankās. Grāmatvedis atbild arī par minēto kontu slēgšanu vai par nodrošināšanu, ka tie tiek slēgti.

2. Atkarībā no iekšējās kontroles prasībām noteikumos par bankas kontu atvēršanu, darbību un izmantošanu paredz, ka čekus, bankas kredīta pārveduma rīkojumus vai jebkādas citas bankas operācijas jāparaksta vienam vai vairākiem pienācīgi pilnvarotiem darbiniekiem. Manuālus norādījumus paraksta vismaz divi pienācīgi pilnvaroti darbinieki vai grāmatvedis.

3. Īstenojot programmu vai pasākumu, Komisijas vārdā var tikt atvērti fiduciārie konti, lai subjekts tos varētu pārvaldīt, ievērojot 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunkta ii), iii), v) vai vi) punktu.

   Par šo kontu atvēršanu ir atbildīgs kredītrīkotājs, kas atbild par programmas vai pasākuma īstenošanu, ar Komisijas grāmatveža piekrišanu.

   Par šo kontu pārvaldību ir atbildīgs kredītrīkotājs.

4. Komisijas grāmatvedis definē noteikumus par fiduciāro kontu atvēršanu, pārvaldību un slēgšanu, kā arī par to izmantošanu.

86. pants

Finanšu līdzekļu pārvaldība

1. Ja vien šajā regulā nav noteikts citādi, vienīgi grāmatvedis ir pilnvarots pārvaldīt naudu un naudas ekvivalentus. Grāmatvedis ir atbildīgs par to drošu glabāšanu.

2. Grāmatvedis nodrošina, lai viņa Savienības iestādes rīcībā būtu pietiekami līdzekļi, ar ko segt budžeta izpildes radītās kases vajadzības, ievērojot piemērojamo tiesisko regulējumu, un nosaka procedūras, ar kurām tiek nodrošināts, lai neviens no saskaņā ar 85. panta 1. punktu ▌ atvērtajiem kontiem nebūtu debetā.

3. Maksājumus veic ar bankas kredīta pārvedumu, čeku vai, ja grāmatvedis īpaši atļāvis, ar kredītkarti, debetkarti, elektroniskajiem makiem, tiešo debetu vai citiem maksāšanas līdzekļiem, ievērojot grāmatveža paredzētos noteikumus.

Pirms saistību uzņemšanās pret kādu trešo personu kredītrīkotājs pārliecinās par saņēmēja identitāti, noskaidro saņēmēja juridisko statusu un maksājumu datus un tos iekļauj tās Savienības iestādes kopējā datnē, par kuru viņš atbild.

Grāmatvedis var veikt maksājumus vienīgi tad, ja Savienības iestāde, par kuru grāmatvedis atbild, pirms tam ir iekļāvusi saņēmēja juridiskos un maksājumu datus kopējā datnē.

Kredītrīkotāji informē grāmatvedi par visām tiesību subjekta un maksājumu datu izmaiņām, par kurām tiem paziņojis saņēmējs, un pirms maksājumu apstiprināšanas pārbauda, vai minētie dati ir derīgi.

87. pants

Aktīvu inventāra saraksts

1. Savienības iestādes un šīs sadaļas 3. nodaļas 2. iedaļā minētās aģentūras vai Savienības struktūras kārto inventāra sarakstu, kurā saskaņā ar paraugu, ko sagatavojis Komisijas grāmatvedis, uzrāda visu savu Savienības materiālo, nemateriālo un finanšu aktīvu apjomu un vērtību.

   Tās arī pārbauda, vai ieraksti to attiecīgajos inventāra sarakstos atbilst faktiskajam stāvoklim.

   Visus iegādātos priekšmetus, kuru izmantošanas periods ir ilgāks par vienu gadu, kuri nav patēriņa preces un kuru pirkuma cena vai ražošanas izmaksas ir lielākas par summu, kas norādīta 77. pantā minētajās grāmatvedības procedūrās, iekļauj inventāra sarakstā un iegrāmato pamatlīdzekļu kontos.

2. Savienības materiālo aktīvu pārdošanu izsludina pienācīgā veidā.

3. Savienības iestādes un šīs sadaļas 3. nodaļas 2. iedaļā minētās aģentūras vai Savienības struktūras pieņem noteikumus par to aktīvu aizsardzību, kuri ir iekļauti to attiecīgajos inventāra sarakstos, un izlemj, kura administratīvā struktūrvienība ir atbildīga par inventāra sistēmu.

4. IEDAĻA

AVANSU PĀRZINIS

88. pants

Avansa kontu izveide

1. Avansa konta izveide un avansu pārziņa iecelšana tiek noformēta ar Savienības iestādes grāmatveža lēmumu, kurā precizēti avansa konta darbības noteikumi un izmantošanas nosacījumi.

2. Avansa kontus var izveidot, lai apmaksātu izdevumus, kad, ņemot vērā ierobežotās summas, ir faktiski neiespējami vai neefektīvi maksājumu operācijas veikt atbilstoši izdevumu operāciju vispārīgajiem noteikumiem. Maksimālo summu, ko avansu pārzinis var maksāt šādos gadījumos, grāmatvedis katram izdevumu veidam nosaka 1. punktā minētajā lēmumā. Avansa kontus var izveidot arī, lai iekasētu ieņēmumus.

   Krīžu pārvarēšanas palīdzības un humānās palīdzības operāciju jomā avansa kontus ***fiksētu termiņu pēc pienācīga pamatojuma sniegšanas*** var izmantot bez summas ierobežojumiem, ievērojot maksājumu apropriāciju līmeni attiecīgajai budžeta pozīcijai, ko kārtējam finanšu gadam apstiprinājis Eiropas Parlaments un Padome, un saskaņā ar Komisijas iekšējiem noteikumiem.

Savienības delegācijās avansa kontus var izmantot arī maksājumu veikšanai saskaņā ar vispārējiem noteikumiem par izdevumu operācijām attiecībā uz summām, kas nepārsniedz 60 000 EUR katram izdevumu postenim, ja vietējo vajadzību dēļ šāds izmantojums ir lietderīgs un efektīvs. Ja tie ir vajadzīgi, lai segtu izdevumus, kas paredzēti gan Komisijas, gan EĀDD budžeta iedaļā, tos izveido kā atsevišķus avansu kontus.

89. pants

Avansa kontu pārvaldība

1. Avansu pārziņus izraugās no ierēdņu vidus vai, ja rodas nepieciešamība un vienīgi pienācīgi pamatotos gadījumos, no citu darbinieku vidus, vai saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti Komisijas iekšējos noteikumos, – no personāla, kuru Komisija pieņēmusi darbā krīžu pārvarēšanas un humānās palīdzības operāciju jomā, ar noteikumu, ka viņu darba līgumos attiecībā uz atbildību ir paredzēts līdzvērtīgs aizsardzības līmenis kā darbiniekiem saskaņā ar 95. pantu.

2. Avansa kontiem līdzekļus piešķir attiecīgās Savienības iestādes grāmatveža uzraudzībā, un tos nodod avansu pārziņu atbildībā.

3. Pēc maksājumu veikšanas atbildīgais kredītrīkotājs pieņem oficiālu galīgo validēšanas lēmumu vai izdod maksājuma rīkojumu, ko parakstījis atbildīgais kredītrīkotājs.

Kredītrīkotājs norēķinu par avansa darījumiem, kuri veikti, neievērojot vispārējos izdevumu operāciju noteikumus, veic līdz nākamā mēneša beigām, lai grāmatvedības bilanci varētu saskaņot ar bankas bilanci.

4. Grāmatvedis uzrauga avansu pārziņiem piešķirto līdzekļu pastāvēšanu un grāmatvedību un pārbauda, vai norēķini par avansa darījumiem tiek veikti noteiktajā termiņā.

5. NODAĻA

FINANŠU DALĪBNIEKU ATBILDĪBA

1. IEDAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

90. pants

Finanšu dalībniekiem piešķirto deleģēto pilnvaru atsaukšana un pienākumu apturēšana

1. Iestāde, kas tieši vai pastarpināti pilnvarojusi atbildīgos kredītrīkotājus, var šīs pilnvaras jebkurā laikā atsaukt uz laiku vai galīgi.

2. Iestāde, kas iecēlusi grāmatvedi vai avansu pārzini, var jebkurā laikā kādu no tiem vai abus atstādināt no pienākumu pildīšanas uz laiku vai pavisam.

3. Šā panta 1. un 2. punkts neskar disciplināro atbildību, pie kādas var saukt minētajos punktos minētos finanšu dalībniekus.

91. pants

Finanšu dalībnieku atbildība par nelikumīgu darbību, krāpšanu vai korupciju

1. Šīs nodaļas noteikumi neskar krimināltiesisko atbildību, pie kuras 90. pantā minētos finanšu dalībniekus var saukt saskaņā ar piemērojamajiem valsts tiesību aktiem un spēkā esošajiem noteikumiem par Savienības finanšu interešu aizsardzību un cīņu pret korupciju, kurā iesaistīti Savienības vai dalībvalstu ierēdņi.

2. Neskarot šīs regulas 92., 94. un 95. pantu, katrs atbildīgais kredītrīkotājs, grāmatvedis vai avansu pārzinis nes disciplināro un finansiālo atbildību, kā paredzēts Civildienesta noteikumos vai – attiecībā uz šīs regulas 89. panta 1. punktā minēto personālu, kuru Komisija pieņēmusi darbā krīžu pārvarēšanas un humānās palīdzības operāciju jomā, – viņu darba līgumos. Ja konstatētas nelikumīgas darbības, krāpšana vai korupcija, kas var kaitēt Savienības interesēm, jautājumu nodod iestādēm un struktūrām, kuras šim nolūkam izraudzītas ar piemērojamiem tiesību aktiem, jo īpaši *OLAF*.

2. IEDAĻA

ATBILDĪGAJIEM KREDĪTRĪKOTĀJIEM PIEMĒROJAMIE NOTEIKUMI

92. pants

Kredītrīkotājiem piemērojamie noteikumi

1. Atbildīgajam kredītrīkotājam ir pienākums veikt zaudējumu atlīdzību, kā paredzēts Civildienesta noteikumos.

2. Pienākumu veikt zaudējumu atlīdzību piemēro jo īpaši tad, ja atbildīgais kredītrīkotājs tīši vai rupjas nolaidības dēļ:

   a) nosaka atgūstamos prasījumus vai izdod atgūšanas rīkojumus, uzņemas izdevumu saistības vai paraksta maksāšanas rīkojumu, neievērojot šo regulu;

   b) nesagatavo dokumentu, ar kuru konstatē debitoru parādu, neizdod atgūšanas rīkojumu vai izdod to ar novēlošanos, vai ja viņš novēloti izdod maksājuma rīkojumu, tādējādi radot trešām personām iespēju izvirzīt civiltiesiskus prasījumus pret Savienības iestādi.

3. Kredītrīkotājs, kam tieši vai pastarpināti deleģētas pilnvaras un kas saņēmis saistošu norādījumu, kuru viņš uzskata par neatbilstīgu vai pretēju pareizas finanšu pārvaldības principam, jo īpaši tāpēc, ka šo norādījumu nevar izpildīt ar viņam piešķirtajiem resursiem, rakstiski informē par šo faktu iestādi, kas viņam tieši vai pastarpināti deleģējusi pilnvaras. Ja norādījums ir rakstiski apstiprināts un minētais apstiprinājums saņemts saprātīgā termiņā un ir pietiekami skaidrs tādā nozīmē, ka tas tieši norāda uz punktiem, kurus kredītrīkotājs, kam tieši vai pastarpināti deleģētas pilnvaras, apšaubījis, tad kredītrīkotāju, kam tieši vai pastarpināti deleģētas pilnvaras, nesauc pie atbildības. Kredītrīkotājs izpilda norādījumu, ja vien tas nav nepārprotami nelikumīgs vai attiecīgo drošības standartu pārkāpums.

Tādu pašu procedūru piemēro gadījumos, ja kredītrīkotājs uzskata, ka lēmums, kura pieņemšana ietilpst viņa pienākumos, ir neatbilstīgs vai pretējs pareizas finanšu pārvaldības principam, vai ja kredītrīkotājs saistoša norādījuma izpildes gaitā uzzina, ka lietas apstākļi varētu izraisīt šādu situāciju.

Atbildīgais deleģētais kredītrīkotājs fiksē jebkuru norādījumu, kas apstiprināts šajā punktā minētajos apstākļos, un iekļauj to savā gada darbības pārskatā.

4. Pastarpinātas deleģēšanas gadījumā deleģētais kredītrīkotājs sava dienesta robežās joprojām ir atbildīgs par iekšējās pārvaldības un kontroles sistēmu efektivitāti un lietderību, kā arī par to, kādu personu izraugās par pastarpināti deleģēto kredītrīkotāju.

5. Ja pilnvaras tiek pastarpināti deleģētas Savienības delegāciju vadītājiem un viņu vietniekiem, deleģētais kredītrīkotājs ir atbildīgs par izveidoto iekšējās pārvaldības un kontroles sistēmu izstrādi, kā arī par to lietderību un efektivitāti. Savienības delegāciju vadītāji ir atbildīgi par minēto sistēmu pienācīgu ieviešanu un darbību saskaņā ar deleģētā kredītrīkotāja norādījumiem, kā arī par to līdzekļu un darbību pārvaldību, ko viņi uz savu atbildību īsteno Savienības delegācijās. Pirms pienākumu izpildes uzsākšanas viņi pabeidz īpašus mācību kursus par kredītrīkotāju uzdevumiem un pienākumiem un par budžeta izpildi.

Saskaņā ar 76. panta 3. punktu Savienības delegāciju vadītāji ziņo par savu pienākumu izpildi, ievērojot šā punkta pirmo daļu.

Katru gadu Savienības delegāciju vadītāji sniedz Komisijas deleģētajam kredītrīkotājam apliecinājumu par viņu delegācijās izveidotajām iekšējās pārvaldības un kontroles sistēmām, kā arī par viņiem pastarpināti deleģēto darbību pārvaldību un to rezultātiem, lai kredītrīkotājs varētu sagatavot savu deklarāciju par pārskatu ticamību, kas paredzēta 74. panta 9. punktā.

Šo punktu piemēro arī Savienības delegāciju vadītāju vietniekiem, kad viņi darbojas kā pastarpināti deleģētie kredītrīkotāji Savienības delegāciju vadītāju prombūtnē.

93. pants

Darbinieka finanšu pārkāpumu izskatīšana

1. Neskarot *OLAF* pilnvaras un Savienības iestāžu, Savienības struktūru, Eiropas biroju vai struktūru vai personu, kam ir uzticēts īstenot īpašus pasākumus KĀDP jomā saskaņā ar LES V sadaļu, administratīvo autonomiju attiecībā uz saviem darbiniekiem un nodrošinot pienācīgu aizsardzību trauksmes cēlējiem, informāciju par visiem šīs regulas noteikumu pārkāpumiem vai finanšu pārvaldības vai darbību pārbaudes noteikumu pārkāpumiem, kuri rodas darbinieka darbības vai bezdarbības dēļ, 145. pantā minētajai paneļkomitejai atzinuma sniegšanas nolūkā nodod kāda no turpmāk norādītajām personām:

   a) iecēlējiestāde, kas ir atbildīga par disciplinārlietām;

   b) atbildīgais kredītrīkotājs, tostarp Savienības delegāciju vadītāji un – vadītāju prombūtnes laikā – viņu vietnieki, kuri darbojas kā pastarpināti deleģētie kredītrīkotāji saskaņā ar 60. panta 2. punktu.

Ja darbinieks tieši informē paneļkomiteju par lietu, tā nodod materiālus attiecīgās Savienības iestādes, Savienības struktūras, Eiropas biroja vai struktūras iecēlējiestādei vai personai un par to attiecīgi informē šo darbinieku. Iecēlējiestāde var lūgt paneļkomitejas atzinumu šajā lietā.

2. Paneļkomitejas atzinuma lūgumu atbilstīgi 1. punkta pirmajai daļai papildina faktu un darbības vai bezdarbības apraksts, kurus paneļkomitejai lūdz novērtēt, kā arī attiecīgi apliecinošie dokumenti, tostarp ziņojumi par katru izmeklēšanu, kas ir veikta. Ja tas ir iespējams, informācija tiek pasniegta anonimizētā veidā.

   Pirms lūgums vai papildinformācija ir iesniegta paneļkomitejai, attiecīgi iecēlējiestāde vai kredītrīkotājs sniedz iesaistītajam darbiniekam iespēju iesniegt savus apsvērumus pēc tam, kad viņam ir paziņots par pirmajā daļā minētajiem apliecinošajiem dokumentiem, ciktāl minētā paziņošana nopietni neietekmē turpmākās izmeklēšanas norisi.

3. Gadījumos, kas minēti šā panta 1. punktā, 145. pantā minētā paneļkomiteja, balstoties uz tai iesniegtajiem elementiem saskaņā ar šā panta 2. punktu un jebkādu saņemtu papildinformāciju, ir kompetenta izvērtēt, vai ir noticis finanšu pārkāpums. Balstoties uz paneļkomitejas atzinumu, attiecīgā Savienības iestāde, Savienības struktūra, Eiropas birojs vai struktūra vai persona lemj par atbilstīgiem turpmākiem pasākumiem saskaņā ar Civildienesta noteikumiem. Ja paneļkomiteja konstatē sistēmiskas problēmas, tā sniedz ieteikumu kredītrīkotājam un deleģētajam kredītrīkotājam, ja vien pēdējais nav iesaistītais darbinieks, kā arī iekšējam revidentam.

4. Ja paneļkomiteja sniedz šā panta 1. punktā minēto atzinumu, tās sastāvā ir 145. panta 2. punkta pirmās daļas a) un b) apakšpunktā minētie locekļi, kā arī šādi papildu locekļi, kurus ieceļ, ņemot vērā vajadzību izvairīties no interešu konfliktiem:

a) tās iecēlējiestādes pārstāvis, kas ir atbildīga par disciplinārlietām attiecīgajā Savienības iestādē, Savienības struktūrā, Savienības birojā vai struktūrā, vai saistībā ar attiecīgo personu, ja lieta ir nodota saskaņā ar šā panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, vai atbildīgā kredītrīkotāja pārstāvis, ja lieta ir nodota saskaņā ar šā panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu;

b) viens personāla komitejas iecelts loceklis no attiecīgās Savienības iestādes, Savienības struktūras, Eiropas biroja vai struktūras vai persona;

c) tās Savienības iestādes juridiskā dienesta loceklis, kurā attiecīgais darbinieks ir nodarbināts.

Ja paneļkomiteja sniedz 1. punktā minēto atzinumu, to iesniedz attiecīgās Savienības iestādes, Savienības struktūras, Eiropas biroja vai struktūras iecēlējiestādei vai personai.

5. Paneļkomitejai nav izmeklēšanas pilnvaru. Attiecīgā Savienības iestāde, Savienības struktūra, Eiropas birojs vai struktūra vai persona sadarbojas ar paneļkomiteju, lai nodrošinātu to, ka tai ir visa informācija, kas vajadzīga atzinuma sniegšanai.

6. Ja paneļkomiteja uzskata, ka lieta ir *OLAF* kompetencē, tā nekavējoties saskaņā ar 1. punktu pārsūta materiālus attiecīgajai iecēlējiestādei un nekavējoties par to informē *OLAF*.

7. Dalībvalstis saskaņā ar Civildienesta noteikumu 22. pantu pilnībā atbalsta Savienību atbildības piemērošanā pagaidu darbiniekiem, uz kuriem attiecas Eiropas Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 2. panta e) punkts.

3. IEDAĻA

NOTEIKUMI PAR GRĀMATVEŽIEM UN AVANSU PĀRZIŅIEM

94. pants

Noteikumi par grāmatvežiem

Grāmatvedim ir disciplinārā un zaudējumu atlīdzības atbildība saskaņā ar Civildienesta noteikumos paredzētajām procedūrām. Grāmatvedi var saukt pie atbildības jo īpaši par kādu no šādiem pārkāpumiem:

a) ja viņš pazaudē vai sabojā līdzekļus, aktīvus vai dokumentus, kas ir viņa glabāšanā;

b) ja viņš izdara nepareizas izmaiņas bankas kontos vai pasta pārvedumu kontos;

c) ja viņš atgūst vai samaksā summas, kas neatbilst attiecīgajiem atgūšanas vai maksājumu rīkojumiem;

d) ja viņš neiekasē pienākošos ieņēmumus.

95. pants

Noteikumi par avansu pārziņiem

Avansu pārzini var saukt pie atbildības jo īpaši par kādu no šādiem viņa pārkāpumiem:

a) ja viņš pazaudē vai sabojā līdzekļus, aktīvus vai dokumentus, kas ir viņa glabāšanā;

b) ja viņš nesniedz pienācīgus apliecinošos dokumentus par saviem izdarītajiem maksājumiem;

c) ja viņš izdara maksājumus personām, kam šādi maksājumi nepienākas;

d) ja viņš neiekasē pienākošos ieņēmumus.

6. NODAĻA

IEŅĒMUMU OPERĀCIJAS

1. IEDAĻA

PAŠU RESURSU PIEEJAMĪBAS NODROŠINĀŠANA

96. pants

Pašu resursi

1. To ieņēmumu tāmi, kurus veido pašu resursi saskaņā ar Lēmumu (ES, *Euratom*) 2020/2053, iekļauj budžetā, izsakot euro. Atbilstīgos pašu resursus dara pieejamus saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 609/2014 un Regulu (ES, *Euratom*) 2021/770.

2. Kredītrīkotājs sagatavo grafiku, kurā norāda, kad pašu resursi, kas noteikti ar Lēmumu (ES, *Euratom*) 2020/2053, tiks nodoti Komisijas rīcībā.

   Pašu resursus konstatē un atgūst saskaņā ar noteikumiem, kas pieņemti, ievērojot minēto lēmumu.

   Grāmatvedības vajadzībām kredītrīkotājs izdod atgūšanas rīkojumu par kredītu un debetu pašu resursu kontā, kas minēts Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 609/2014 un un Regulā (ES, *Euratom*) 2021/770.

2. IEDAĻA

DEBITORU PARĀDU TĀME

97. pants

Debitoru parādu tāme

1. Ja atbildīgajam kredītrīkotājam ir pietiekama un uzticama informācija par kādu pasākumu vai situāciju, kuru rezultātā Savienībai pienāktos naudas summa, atbildīgais kredītrīkotājs sagatavo debitoru parādu tāmi.

2. Atbildīgais kredītrīkotājs koriģē debitoru parādu tāmi, tiklīdz viņam ir zināms par notikumiem, kas maina pasākumu vai situāciju, uz kuru pamata tāme ir sastādīta.

   Sagatavojot atgūšanas rīkojumu par pasākumu vai situāciju, uz kuru pamata debitoru parādu tāme ir sagatavota, atbildīgais kredītrīkotājs attiecīgi koriģē tāmi.

   Ja atgūšanas rīkojums tiek sagatavots par to pašu summu, kas norādīta sākotnējā debitoru parādu tāmē, minēto tāmi samazina līdz nullei.

3. Atkāpjoties no 1. punkta, debitoru parādu tāmi nesagatavo, pirms dalībvalstis nav darījušas pieejamas Komisijai pašu resursu summas, kas paredzētas Lēmumā (ES, *Euratom*) 2020/2053 un ko dalībvalstis maksā ik pēc noteikta laika. Atbildīgais kredītrīkotājs izdod atgūšanas rīkojumu attiecībā uz minētajām summām.

3. IEDAĻA

DEBITORU PARĀDU KONSTATĒŠANA

98. pants

Debitoru parādu konstatēšana

1. Lai konstatētu debitoru parādu, atbildīgais kredītrīkotājs:

   a) pārliecinās par parāda esamību;

   b) nosaka vai pārbauda parāda īstumu un apjomu; un

   c) pārbauda nosacījumus, saskaņā ar kuriem parāds jāapmaksā.

   Debitoru parāda konstatēšana nozīmē atzīt Savienības tiesības attiecībā pret debitoru un konstatēt tiesības pieprasīt, lai debitors samaksā parādu.

2. Jebkurš debitoru parāds, kas apzināts kā drošs, kuram ir noteikta summa un kurš ir apmaksājams, tiek konstatēts ar atgūšanas rīkojumu, kurā atbildīgais kredītrīkotājs dod norādījumu grāmatvedim atgūt summu. Pēc tam debitoram nosūta debetnotu, izņemot gadījumus, kad nekavējoties saskaņā ar 4. punkta otro daļu tiek veikta atlaišanas procedūra. Gan atgūšanas rīkojumu, gan debetnotu sagatavo atbildīgais kredītrīkotājs.

   Kredītrīkotājs nosūta debetnotu uzreiz pēc debitoru parāda summas konstatēšanas un vēlākais piecu gadu laikā, sākot no brīža, kad Savienības iestādei parastos apstākļos bija iespēja pieprasīt parāda apmaksu. Šo termiņu nepiemēro, ja atbildīgais kredītrīkotājs konstatē, ka, neraugoties uz Savienības iestādes īstenotajiem centieniem, rīcības aizkavēšanās ir notikusi debitora rīcības dēļ.

3. Lai konstatētu debitoru parādu, atbildīgais kredītrīkotājs pārliecinās, ka:

a) parāda summa ir droša, kas nozīmē, ka uz to neattiecas nekādi nosacījumi;

b) parāda summa ir noteikta un ir precīzi izteikta naudas izteiksmē;

c) parāda summas atmaksas termiņš ir pienācis un uz to neattiecas nekāds maksājuma termiņš;

d) ziņas par debitoru ir pareizas;

e) summa ir iegrāmatota pareizajā budžeta postenī;

f) apliecinošie dokumenti ir pareizi; un

g) ir ievērots pareizas finanšu pārvaldības princips, jo īpaši attiecībā uz 101. panta 2. punkta pirmās daļas a) vai b) apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem.

4. Ar debetnotu debitoru informē, ka:

a) Savienība ir konstatējusi debitoru parādu;

b) ja parāda maksājums tiek veikts termiņā, kas noteikts debetnotā, kavējuma procenti netiek aprēķināti;

c) ja parāda maksājums nav veikts šīs daļas b) apakšpunktā minētajā termiņā, par parādu jāmaksā procenti atbilstoši 99. pantā minētajai likmei, neskarot piemērojamos īpašos noteikumus;

d) ja parāda maksājums nav veikts b) apakšpunktā minētajā termiņā, Savienības iestāde īstenos atgūšanu, izmantojot vai nu ieskaitu, vai jebkādu garantiju, kas iemaksāta iepriekš;

e) izņēmuma gadījumos grāmatvedis var īstenot atgūšanu ar ieskaitu pirms b) apakšpunktā minētā termiņa, ja ir nepieciešams aizsargāt Savienības finanšu intereses gadījumā, ja viņam ir pamatoti iemesli uzskatīt, ka summu, kas pienākas Savienībai, varētu neatgūt pēc tam, kad debitors tiktu informēts par ieskaita iemesliem un datumu;

f) ja pēc tam, kad veikti visi pasākumi, kas noteikti šā punkta a)–e) apakšpunktā, summas nav atgūtas pilnā apmērā, Savienības iestāde īstenos atgūšanu, izpildot lēmumu, kas nodrošināts saskaņā ar 100. panta 2. punktu, vai arī uzsākot tiesvedību.

Ja pēc tam, kad pārbaudītas ziņas par debitoru vai pamatojoties uz citu tobrīd pieejamo attiecīgo informāciju, ir skaidrs, ka uz parādu attiecas 101. panta 2. punkta pirmās daļas a) vai b) apakšpunktā minētie gadījumi vai ka debetnota nav nosūtīta saskaņā ar šā panta 2. punktu, kredītrīkotājs, vienojoties ar grāmatvedi, pēc parāda konstatēšanas nolemj tieši atteikties no atgūšanas saskaņā ar 101. pantu, nenosūtot debetnotu.

Visos pārējos gadījumos kredītrīkotājs sagatavo debetnotu un nosūta to debitoram. Grāmatvedis tiek ar finanšu informācijas sistēmas starpniecību informēts par debetnotas nosūtīšanu.

5. Nepareizi samaksātās summas atgūst.

99. pants

Kavējuma procenti

1. Neskarot īpašos noteikumus, kas jāievēro, piemērojot konkrētas regulas, par jebkuru debitoru parādu, kas nav atmaksāts 98. panta 4. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētajā termiņā, jāmaksā procenti saskaņā ar šā panta 2. un 3. punktu.

2. Izņemot šā panta 4. punktā minēto gadījumu, procentu likme par debitoru parādiem, kas nav atmaksāti 98. panta 4. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētajā termiņā, ir likme, ko Eiropas Centrālā banka piemēro savām galvenajām refinansēšanas operācijām, kura publicēta *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* C sērijā un ir spēkā tā mēneša pirmajā kalendārajā dienā, kurā ir atmaksas termiņš, palielinot šo likmi par:

   a) astoņiem procentpunktiem, ja notikums, kas rada pienākumu, ir piegādes līgums vai pakalpojumu līgums;

   b) trīsarpus procentpunktiem visos pārējos gadījumos.

3. Procentus aprēķina no nākamās kalendārās dienas pēc 98. panta 4. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētā termiņa līdz kalendārajai dienai, kurā parāds ir pilnīgi atmaksāts.

   Atgūšanas rīkojumu atbilstīgi kavējuma procentu summai izdod tad, kad minētie procenti ir faktiski saņemti.

4. Naudas sodu, citu sodu vai sankciju gadījumā procentu likme par debitoru parādiem, kas nav samaksāti vai kuri nav segti ar Komisijas grāmatvedim pieņemamu finanšu garantiju termiņā, kas noteikts Savienības iestādes lēmumā, ar ko piemēro naudas sodu, citu sodu vai sankciju, ir likme, ko Eiropas Centrālā banka piemēro savām galvenajām refinansēšanas operācijām, kura publicēta *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* C sērijā un ir spēkā tā mēneša pirmajā kalendārajā dienā, kurā ir pieņemts lēmums par naudas sodu, citu sodu vai sankciju, palielinot šo likmi par trīsarpus procentpunktiem.

Ja Eiropas Savienības Tiesa, īstenojot savu kompetenci saskaņā ar LESD 261. pantu, palielina naudas soda vai cita soda apmēru, procentus par palielinājuma summu aprēķina no Tiesas sprieduma pasludināšanas dienas.

5. Gadījumos, kad kopējā procentu likme būtu negatīva, to nosaka nulles procentu apmērā.

4. IEDAĻA

ATGŪŠANAS PILNVAROJUMS

100. pants

Atgūšanas pilnvarojums

1. Atbildīgais kredītrīkotājs, izdodot atgūšanas rīkojumu, dod norādījumu grāmatvedim atgūt debitoru parādu, kuru konstatējis minētais atbildīgais kredītrīkotājs (“atgūšanas pilnvarojums”).

2. Savienības iestāde var pieņemt lēmumu, ar kuru oficiāli konstatē kā debitoru parādu to summu, kas pienākas no personām, kuras nav dalībvalstis, un šāds lēmums ir izpildāms LESD 299. panta nozīmē.

Nepieciešamības gadījumā, lai efektīvi un laicīgi aizsargātu Savienības finanšu intereses, citas Savienības iestādes var izņēmuma apstākļos prasīt Komisijai pieņemt šādu izpildāmu lēmumu par labu tām attiecībā uz prasījumiem, kas radušies saistībā ar darbiniekiem, vai saistībā ar Savienības iestādes locekļiem vai bijušajiem locekļiem, ar noteikumu, ka minētās iestādes ir vienojušās ar Komisiju par šā panta piemērošanas praktisko kārtību.

Uzskata, ka pastāv šādi izņēmuma apstākļi, ja attiecīgajai Savienības iestādei nav izredžu atgūt parādu, saņemot brīvprātīgu maksājumu vai ar ieskaitu, kā paredzēts 101. panta 1. punktā, un nav izpildīti nosacījumi, lai atteiktos no atgūšanas saskaņā ar 101. panta 2. un 3. punktu. Izpildāmā lēmumā visos gadījumos norāda, ka pieprasītās summas ir iekļaujamas budžeta iedaļā, kas attiecas uz attiecīgo Savienības iestādi, kura rīkojas kā kredītrīkotājs. Ieņēmumus iekļauj vispārīgajos ieņēmumos, ja vien tie neveido piešķirtos ieņēmumus, kā paredzēts 21. panta 3. punktā.

Savienības iestāde, kas veic pieprasījumu, informē Komisiju par visiem notikumiem, kas var ietekmēt atgūšanu, un rīkojas, lai atbalstītu Komisiju, ja izpildāmais lēmums tiek pārsūdzēts.

5. IEDAĻA

ATGŪŠANA

101. pants

Atgūšanas noteikumi

1. Grāmatvedis darbojas, pamatojoties uz atgūšanas rīkojumiem attiecībā uz debitoru parādiem, ko pienācīgi konstatējis atbildīgais kredītrīkotājs. Grāmatvedis ar pienācīgu rūpību cenšas nodrošināt, lai Savienība saņemtu savus ieņēmumus, un raugās, lai tiktu aizsargātas tās tiesības.

Tāda debitora veikta daļēja atmaksa, kuram piemēroti vairāki atgūšanas rīkojumi, vispirms tiek attiecināta uz vecāko prasījumu, ja vien debitors nav norādījis citādi. Jebkuri daļēji maksājumi vispirms sedz procentus.

Grāmatvedis atgūst budžetā maksājamās summas, veicot to ieskaitu saskaņā ar 102. pantu.

2. Atbildīgais kredītrīkotājs var atteikties no visa konstatētā debitoru parāda vai tā daļas atgūšanas vienīgi šādos gadījumos:

a) ja paredzamās atgūšanas izmaksas pārsniegtu atgūstamās summas un atteikšanās nekaitētu Savienības reputācijai;

b) ja debitoru parādu nevar atgūt, ņemot vērā tā senumu, debetnotas nosūtīšanas aizkavēšanos 98. panta 2. punktā noteiktajos termiņos, debitora maksātnespēju vai kāda cita maksātnespējas procesa rezultātā;

c) ja atgūšana ir pretrunā samērīguma principam.

Ja atbildīgais kredītrīkotājs gatavojas pilnā mērā vai daļēji atteikties no konstatēta debitoru parāda atgūšanas, viņš nodrošina, ka šāda atteikšanās ir atbilstīga un atbilst pareizas finanšu pārvaldības un samērīguma principiem. Lēmumam par atteikšanos no atgūšanas ir jābūt pamatotam. Kredītrīkotājs var deleģēt pilnvaras pieņemt minēto lēmumu.

3. Gadījumā, kas minēts 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā, atbildīgais kredītrīkotājs rīkojas saskaņā ar iepriekš noteiktām procedūrām, kas izveidotas attiecīgajā Savienības iestādē, un piemēro šādus kritērijus, kuri ir obligāti un ir jāievēro jebkuros apstākļos:

a) faktus, kas attiecas uz tā pārkāpuma smagumu, kurš rada pamatu debitoru parāda konstatēšanai (krāpšana, atkārtots pārkāpums, nodoms, rūpīgums, labticība, acīmredzama kļūda);

b) ietekme, kāda atteikšanās no atgūšanas lēmumam būtu uz Savienības darbību un tās finanšu interesēm (iesaistītās summas, precedenta radīšanas risks, likuma autoritātes apdraudējums).

4. Atkarībā no lietas apstākļiem atbildīgajam kredītrīkotājs attiecīgā gadījumā ņem vērā šādus papildu kritērijus:

a) jebkurš konkurences izkropļojums, kuru radītu atteikšanās no atgūšanas;

b) saimnieciskais un sociālais kaitējums, kāds rastos, ja parāds tiktu atgūts pilnībā.

5. Katra Savienības iestāde ik gadu nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei pārskatu par atteikšanās gadījumiem, ko tā ir piešķīrusi, ievērojot šā panta 2., 3. un 4. punktu. Informācija par atteikšanās gadījumiem, kuros summa ir mazāka par 60 000 EUR, tiek sniegta kopējās summas veidā. Komisijas gadījumā minēto pārskatu pievieno 74. panta 9. punktā minētajam gada darbības pārskatu kopsavilkumam.

6. Atbildīgais kredītrīkotājs var pilnībā vai daļēji atcelt konstatētu debitoru parādu. Konstatēta debitoru parāda daļēja atcelšana nenozīmē atteikšanos no Savienības konstatētā atlikušā prasījuma.

Ja ir bijusi kļūda, atbildīgais kredītrīkotājs pilnībā vai daļēji atceļ konstatēto debitoru parādu un norāda atbilstošus iemeslus.

Katra Savienības iestāde savos iekšējos noteikumos paredz nosacījumus un procedūras, lai deleģētu pilnvaras atcelt konstatētu debitoru parādu.

7. Par kontroļu un revīziju veikšanu, kā arī par nepamatoti izmaksātu summu atgūšanu, kā paredzēts nozares noteikumos, pirmkārt ir atbildīgas dalībvalstis. Ciktāl dalībvalstis atklāj un novērš pārkāpumus uz sava rēķina, Komisija tās atbrīvo no finanšu korekcijām, kas saistītas ar minētajiem pārkāpumiem.

8. Komisija dalībvalstīm piemēro finanšu korekcijas, lai no Savienības finansējuma izslēgtu izdevumus, kas radušies, pārkāpjot piemērojamos tiesību aktus. Komisija finanšu korekcijas veic, pamatojoties uz konstatētajām nepamatoti izlietotajām summām un finanšu ietekmi uz budžetu. Ja šādas summas nevar precīzi noteikt, Komisija var piemērot ekstrapolētas korekcijas vai vienotas likmes korekcijas saskaņā ar nozares noteikumiem.

   Lemjot par finanšu korekcijas summu, Komisija ņem vērā piemērojamo tiesību aktu pārkāpumu būtību un nopietnību un finansiālo ietekmi uz budžetu, tostarp pārvaldības un kontroles sistēmu nepilnības.

   Kritērijus finanšu korekciju noteikšanai un piemērojamo procedūru var paredzēt nozares noteikumos.

9. Ekstrapolētām korekcijām vai vienotas likmes korekcijām piemērojamo metodoloģiju nosaka saskaņā ar nozares noteikumiem, lai Komisijai sniegtu iespēju aizsargāt Savienības finanšu intereses.

102. pants

Atgūšana, izmantojot ieskaitu

1. Ja debitoram ir tāds prasījums pret Savienību vai izpildaģentūru, kura izpilda budžetu, kurš ir drošs 98. panta 3. punkta a) apakšpunkta nozīmē, kura summa ir noteikta, atmaksas termiņš ir pienācis un kurš attiecas uz summu, kas konstatēta ar maksājuma rīkojumu, grāmatvedis pēc 98. panta 4. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētā termiņa beigām atgūst konstatētos debitoru parādus, izmantojot ieskaitu.

   Izņēmuma apstākļos, ja ir jāaizsargā Savienības finanšu intereses un ja grāmatvedim ir pamatoti iemesli uzskatīt, ka summu, kas pienākas Savienībai, varētu neatgūt, grāmatvedis var īstenot atgūšanu ar ieskaitu pirms 98. panta 4. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētā termiņa beigām.

   Grāmatvedis var arī veikt atgūšanu ar ieskaitu pirms 98. panta 4. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētā termiņa beigām arī tad, ja debitors tam piekrīt.

2. Pirms atgūšanas uzsākšanas saskaņā ar šā panta 1. punktu grāmatvedis apspriežas ar atbildīgo kredītrīkotāju un informē attiecīgos debitorus, tostarp par tiesiskās aizsardzības līdzekļiem saskaņā ar 134. pantu.

   Ja debitors ir valsts iestāde vai tās administratīva vienība, grāmatvedis informē arī attiecīgo dalībvalsti par nolūku veikt atgūšanu ar ieskaitu vismaz 10 darbdienas pirms tās veikšanas. Tomēr, vienojoties ar attiecīgo dalībvalsti vai administratīvo vienību, grāmatvedis var veikt atgūšanu ar ieskaitu pirms minētā termiņa beigām.

3. Ieskaitam, kas minēts 1. punktā, ir tāds pats efekts kā maksājumam, un tas atbrīvo Savienību par parāda summu un attiecīgos gadījumos par aprēķinātajiem procentiem.

4. Maksātnespējas procedūras sākšana neietekmē grāmatveža tiesības veikt atgūšanu, izmantojot ieskaitu, kā minēts 1. punktā.

103. pants

Atgūšanas procedūra, ja maksājums netiek izdarīts brīvprātīgi

1. Neskarot 102. pantu, ja visa summa nav pilnīgi atgūta līdz 98. panta 4. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētajam termiņam, grāmatvedis informē atbildīgo kredītrīkotāju un nekavējoties uzsāk procedūru, lai veiktu atgūšanu ar jebkādiem tiesību aktos atļautiem paņēmieniem, tostarp vajadzības gadījumā izmantojot jebkādu iepriekš dotu garantiju.

2. Neskarot 102. pantu, ja šā panta 1. punktā izmantoto atgūšanas paņēmienu nevar izmantot un debitors nav samaksājis pēc grāmatveža nosūtītas oficiālas paziņojuma vēstules, tad grāmatvedis īsteno atgūšanu, izpildot lēmumu, kas nodrošināts saskaņā ar 100. panta 2. punktu, vai uzsāk tiesvedību.

I

104. pants

Maksājumu termiņa pagarinājums

Grāmatvedis, sadarbojoties ar atbildīgo kredītrīkotāju, var piešķirt maksājuma termiņu pagarinājumu vienīgi pēc debitora rakstiska pieprasījuma, kurā pienācīgi norādīti iemesli, un ja ievēroti šādi nosacījumi:

a) debitors apņemas maksāt procentus par visu piešķirto termiņa pagarinājumu, sākot no termiņa, kas minēts 98. panta 4. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā, atbilstoši 99. pantā noteiktajai likmei;

b) lai aizsargātu Savienības tiesības, debitors dod finansiālu garantiju, kas nosedz neatmaksāto parādu gan par pamatsummu, gan procentiem un kuru pieņem Savienības iestādes grāmatvedis.

Pirmās daļas b) apakšpunktā minēto garantiju var aizstāt ar solidāru trešās personas galvojumu, kuru apstiprina Savienības iestādes grāmatvedis.

Izņēmuma apstākļos pēc debitora pieprasījuma grāmatvedis var atteikties no prasības par pirmās daļas b) apakšpunktā minēto garantiju, ja grāmatvedis ir novērtējis, ka debitors vēlas un ir spējīgs veikt maksājumu termiņa pagarinājumā, taču nespēj iesniegt šādu garantiju un ir nonācis finansiālās grūtībās.

105. pants

Noilguma termiņš

1. Neskarot konkrētu regulu noteikumus un Lēmuma (ES, *Euratom*) 2020/2053 piemērošanu, Savienības prasījumiem attiecībā pret trešām personām un trešo personu prasījumiem attiecībā pret Savienību noilguma termiņš ir pieci gadi.

2. Noilguma termiņš Savienības prasījumiem pret trešām personām sākas pēc tam, kad beidzies termiņš, kas noteikts 98. panta 4. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā.

   Noilguma termiņš trešo personu prasījumiem pret Savienību sākas dienā, kad iestājas trešās personas prasījuma maksāšanas termiņš atbilstoši attiecīgajām juridiskajām saistībām.

3. Noilguma termiņu Savienības prasījumiem pret trešām personām pārtrauc jebkāds Savienības iestādes vai pēc Savienības iestādes lūguma veikts dalībvalsts akts, kas tiek darīts zināms trešai personai ar mērķi atgūt parādu.

   Noilguma termiņu trešo personu prasījumiem pret Savienību pārtrauc jebkāds akts, ko trešo personu kreditori vai kreditoru vārdā dara zināmu Savienībai ar mērķi atgūt parādu.

4. Jauns piecu gadu noilguma termiņš sākas nākamajā dienā pēc 3. punktā minētā pārtraukuma.

5. Noilguma termiņu pārtrauc jebkura tiesvedība attiecībā uz 2. punktā minēto prasījumu, tostarp prasības pieteikuma iesniegšana tiesā, kura vēlāk paziņo, ka šī prasība neietilpst tās jurisdikcijā. Jauns piecu gadu noilguma termiņš nesākas, kamēr nav pieņemts spriedums ar *res judicata* spēku vai kamēr starp tām pašām pusēm netiek panākta ārpustiesas vienošanās par to pašu prasību.

6. Ja grāmatvedis debitoram piešķir maksājuma termiņa pagarinājumu saskaņā ar 104. pantu, to uzskata par noilguma termiņa pārtraukumu. Jaunais piecu gadu noilguma termiņš sākas nākamajā dienā pēc maksājumam piešķirtā termiņa pagarinājuma beigām.

7. Savienības prasījumus pēc 2. līdz 6. punktā paredzētā noilguma termiņa beigām neatgūst.

106. pants

Savienības prasījumu apstrāde valstīs

Maksātnespējas procesa gadījumā Savienības prasījumiem piemēro tādu pašu preferenciālu režīmu, kāds par tāda paša veida prasījumiem pienākas publiskām struktūrām dalībvalstīs, kurās tiek veikta atgūšanas procedūra.

107. pants

Savienības iestāžu uzliktie naudas sodi, citi sodi, sankcijas un uzkrātie procenti

1. Summas, kas saņemtas kā naudas sodi, citi sodi un sankcijas, kā arī jebkādi uzkrātie procenti vai citi ienākumi no tām netiek iekļauti budžetā tikmēr, kamēr tie tiek pārsūdzēti vai tos vēl var pārsūdzēt Eiropas Savienības Tiesā.

2. Šā panta 1. punktā minētās summas iekļauj budžetā pēc iespējas drīz pēc visu tiesiskās aizsardzības līdzekļu izsmelšanas. Pienācīgi pamatotos izņēmuma apstākļos vai tad, ja visi tiesiskās aizsardzības līdzekļi ir izsmelti pēc kārtējā finanšu gada 1. septembra, attiecīgās summas var iekļaut budžetā nākamajā finanšu gadā.

   Lai piemērotu 48. panta 2. punkta b) apakšpunktu, šā panta 1. punktā minētās nepieciešamās summas var iekļaut budžetā līdz nākamā finanšu gada beigām.

   Summas, kas saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas spriedumu ir jāatmaksā subjektam, kas tās iemaksājis, netiek iekļautas budžetā.

3. Šā panta 1. punktu nepiemēro lēmumiem par grāmatojumu noskaidrošanu vai finanšu korekcijām.

108. pants

Savienības iestāžu uzlikto naudas sodu, citu sodu vai sankciju iekasēšana

1. Ja Eiropas Savienības Tiesā ir celta prasība pret Savienības iestādes lēmumu uzlikt naudas sodu, citu sodu vai sankciju saskaņā ar LESD vai *Euratom* līgumu un tikmēr, kamēr nav izsmelti visi tiesiskās aizsardzības līdzekļi, debitors vai nu provizoriski iemaksā attiecīgās summas Komisijas grāmatveža norādītajā bankas kontā, vai iesniedz Komisijas grāmatvedim pieņemamu finansiālu garantiju. Pieprasītā garantija ir neatkarīga no pienākuma maksāt naudas sodu, citu sodu vai sankciju, un tā ir izpildāma pēc pieprasījuma. Tā sedz prasījuma pamatsummu un aprēķinātos procentus, ko debitors maksā 3. punkta b) apakšpunktā minētajā gadījumā, piemērojot *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* C sērijā publicēto likmi, ko Eiropas Centrālā banka piemēro savām galvenajām refinansēšanas operācijām un kas ir spēkā tā mēneša pirmajā kalendārajā dienā, kurā ir pieņemts lēmums par naudas soda, cita soda vai sankcijas piemērošanu, palielinātu par pusotru procentpunktu, sākot no termiņa, kas noteikts Savienības iestādes lēmumā par naudas soda, cita soda vai sankcijas piemērošanu.

2. Komisija var ieguldīt provizoriski iekasētās summas finanšu aktīvos, par prioritāti nosakot mērķi panākt naudas līdzekļu drošību un likviditāti saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu.

3. Ja visi tiesiskās aizsardzības līdzekļi ir izsmelti un naudas sodu, citu sodu vai sankciju ir apstiprinājusi Eiropas Savienības Tiesa un ja lēmumu, ar ko uzlikts šāds naudas sods, cits sods vai sankcija, Eiropas Savienības Tiesā vairs nevar pārsūdzēt, veic vienu no šādiem pasākumiem:

   a) provizoriski iekasētās summas un no tām saņemtos ienākumus iekļauj budžetā saskaņā ar 107. panta 2. punktu;

   b) ja ir iesniegta finansiāla garantija, to realizē un attiecīgās summas iekļauj budžetā.

   Ja Eiropas Savienības Tiesa ir palielinājusi naudas soda, cita soda vai sankcijas apmēru, šā punkta pirmās daļas a) un b) apakšpunktu piemēro Savienības iestādes sākotnējā lēmuma summām vai attiecīgā gadījumā summai, kas noteikta Eiropas Savienības Tiesas iepriekšējā spriedumā tajā pašā tiesvedībā. Komisijas grāmatvedis iekasē palielinājumam atbilstošo summu un maksājamos procentus, kā noteikts 99. panta 4. punktā, un iekļauj tos budžetā.

4. ***Ja*** visi tiesiskās aizsardzības līdzekļi ir izsmelti un naudas sods, cits sods vai sankcija ir atcelta vai apmērs ir samazināts, veic vienu no turpmāk norādītajiem pasākumiem:

   a) provizoriski iekasētās summas vai – samazinājuma gadījumā – attiecīgo to daļu, tostarp jebkādus ienākumus, atmaksā attiecīgajai trešai personai;

   b) ja ir iesniegta finansiāla garantija, to atbilstīgi atbrīvo.

Pirmās daļas a) apakšpunktā minēto summu vai tās attiecīgo daļu palielina ar procentiem pēc likmes, ko Eiropas Centrālā banka piemēro savām galvenajām refinansēšanas operācijām un kas publicēta *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* C sērijā un ir spēkā tā mēneša pirmajā kalendārajā dienā, kurā pieņemts lēmums par naudas soda, cita soda vai sankcijas piemērošanu, palielinot to par pusotru procentu punktu.

Atmaksu saskaņā ar šā punkta pirmās daļas a) apakšpunktu veic 60 dienu laikā pēc naudas soda, cita soda vai sankcijas atcelšanas vai samazināšanas, izņemot gadījumus, kad laicīgi nav iesniegti nepieciešamie apliecinošie dokumenti, lai identificētu attiecīgo trešo personu vai tās bankas kontu. Beidzoties minētajam termiņam, kreditoram ir tiesības uz procentiem saskaņā ar 116. panta 5. punktā paredzētajiem nosacījumiem.

109. pants

Kompensācijas procenti

Neskarot 99. panta 2. punktu un 116. panta 5. punktu un gadījumos, kas nav 107. un 108. pantā minētie naudas sodi, citi sodi un sankcijas, ja summa ir jāatmaksā pēc Eiropas Savienības Tiesas sprieduma vai izlīguma rezultātā, procentu likme ir likme, ko Eiropas Centrālā banka piemēro savām galvenajām refinansēšanas operācijām, kura publicēta *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* C sērijā un kura ir spēkā katra mēneša pirmajā kalendārajā dienā. Procentu likme nav negatīva. Procentus piemēro no attiecīgās atmaksājamās summas samaksas dienas līdz dienai, kad jāveic atmaksa.

Gadījumos, kad kopējā procentu likme būtu negatīva, to nosaka nulles procentu apmērā.

7. NODAĻA

IZDEVUMU OPERĀCIJAS

110. pants

Finansēšanas lēmumi

1. Pirms budžeta saistību uzņemšanās Savienības iestāde vai iestādes, kam Savienības iestāde ir deleģējusi pilnvaras, pieņem finansēšanas lēmumu. Finansēšanas lēmumi ir gada vai daudzgadu.

   Šā punkta pirmā daļa neattiecas uz apropriācijām, kas atbilstīgi katras Savienības iestādes administratīvajai autonomijai paredzētas tās darbībām, kuras var izpildīt bez pamatakta saskaņā ar 58. panta 2. punkta e) apakšpunktu, administratīvā atbalsta izdevumiem un iemaksām 70. un 71. pantā minētajās Savienības struktūrās.

2. Finansēšanas lēmums vienlaikus ietver gada vai daudzgadu darba programmu, un to attiecīgā gadījumā pieņem iespējami drīz pēc budžeta projekta pieņemšanas un principā ne vēlāk kā līdz izpildes gada 31. martam. Ja attiecīgajā pamataktā finansēšanas lēmuma vai darba programmas, vai abu pieņemšanai ir paredzēta specifiska kārtība, minēto kārtību piemēro attiecīgajai finansēšanas lēmuma daļai, kas ietver darba programmu, ievērojot minētā pamatakta prasības. Daļu, kas ietver darba programmu, publicē attiecīgās Savienības iestādes tīmekļa vietnē tūlīt pēc tās pieņemšanas un pirms tās īstenošanas.

Finansēšanas lēmumā norāda kopējo summu, uz ko tas attiecas, un ietver aprakstu par finansējamajiem pasākumiem. Tajā norāda šādu informāciju:

a) pamataktu un budžeta pozīciju;

b) izpildāmos mērķus un paredzamos rezultātus;

c) īstenošanas metodes;

d) jebkādu papildu informāciju, kas pamataktā pieprasīta darba programmai.

3. Papildus 2. punktā minētajam, finansēšanas lēmumā norāda šādu informāciju:

a) attiecībā uz dotācijām – to pieteikuma iesniedzēju veidu, uz kuriem attiecas uzaicinājums iesniegt priekšlikumus vai tiešā piešķiršana; kopējo budžeta finansējumu, kas rezervēts dotācijām;

b) attiecībā uz iepirkumu – iepirkumiem paredzēto kopējo budžeta finansējumu;

c) attiecībā uz iemaksām 238. pantā minētajos Savienības trasta fondos – apropriācijas, kas rezervētas trasta fondam konkrētajā gadā un summas, kuras plānotas visā tā darbības laikā no budžeta un no citiem līdzekļu devējiem;

d) attiecībā uz godalgām – to dalībnieku veidu, uz ko attiecas konkurss, kopējo budžeta finansējumu, kas rezervēts konkursam, un īpašu atsauci uz godalgām, kuru vienības vērtība ir 1 000 000 EUR vai lielāka;

e) attiecībā uz finanšu instrumentiem – finanšu instrumentam iedalīto summu;

f) netiešās pārvaldības gadījumā – personu vai subjektu, kas īsteno Savienības līdzekļus saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu vai kritērijus personas vai subjekta atlasīšanai;

g) attiecībā uz iemaksām finansējuma apvienošanas mehānismos vai platformās – finansējuma apvienošanas mehānismam vai platformai piešķirto summu un to subjektu sarakstu, kuri piedalās finansējuma apvienošanas mehānismā vai platformā;

h) attiecībā uz budžeta garantijām – gada uzkrājumu summu un attiecīgā gadījumā izmaksājamās budžeta garantijas summu.

4. Deleģētais kredītrīkotājs var pievienot jebkādu papildu informāciju, ko uzskata par lietderīgu, vai nu attiecīgajā finansēšanas lēmumā, kas ietver darba programmu, vai jebkurā citā dokumentā, ko publicē Savienības iestādes tīmekļa vietnē.

Daudzgadu finansēšanas lēmums atbilst 41. panta 2. punktā minētajam finanšu plānojumam, un tajā norāda, ka lēmuma īstenošana ir atkarīga no budžeta apropriāciju pieejamības attiecīgajiem finanšu gadiem pēc budžeta pieņemšanas, vai kā paredzēts provizorisko divpadsmitdaļu sistēmā.

5. Neskarot īpašos pamatakta noteikumus, jebkuras būtiskas izmaiņas pieņemtajā finansēšanas lēmumā tiek veiktas, ievērojot tādu pašu procedūru kā sākotnējam lēmumam.

111. pants

Izdevumu operācijas

1. Par katru izdevumu posteni uzņemas saistības, to validē, apstiprina un samaksā.

Beidzoties laikposmiem, kas minēti 114. pantā, neizlietotos budžeta saistību atlikumus atceļ.

Izpildot operācijas, atbildīgais kredītrīkotājs pārliecinās, ka izdevumi atbilst Līgumiem, budžetam, šai regulai un citiem tiesību aktiem, kas pieņemti, ievērojot Līgumus, kā arī pareizas finanšu pārvaldības principu.

2. Budžeta saistības uzņemas un juridiskās saistības noslēdz viens un tas pats kredītrīkotājs, izņemot pienācīgi pamatotos gadījumos. Krīzes pārvarēšanas atbalsta un humānās palīdzības pasākumu jomā juridiskās saistības var noslēgt Savienības delegāciju vadītāji vai viņu prombūtnes laikā viņu vietnieki pēc Komisijas atbildīgā kredītrīkotāja rīkojuma, kurš tomēr saglabā pilnu atbildību par pamatā esošo darījumu. Krīzes pārvarēšanas atbalsta un humānās palīdzības pasākumu jomā nodarbinātais Komisijas personāls var parakstīt juridiskās saistības, kuras saistītas ar maksājumiem, ko veic no avansa kontiem, un kuru vērtība nepārsniedz 2500 EUR.

Atbildīgais kredītrīkotājs uzņemas budžeta saistības pirms juridisko saistību uzņemšanās ar trešām personām, 214. pantā minēto finanšu saistībām paredzēto uzkrājumu veikšanas vai līdzekļu pārskaitīšanas 238. pantā minētajā Savienības trasta fondā.

Šī punkta otro daļu nepiemēro:

a) juridiskajām saistībām, kas noslēgtas pēc krīzes situācijas pasludināšanas darbības nepārtrauktības plāna ietvaros saskaņā ar procedūrām, ko Komisija vai jebkura cita Savienības iestāde pieņēmusi atbilstīgi savai administratīvajai autonomijai;

b) humānās palīdzības pasākumu, civilās aizsardzības pasākumu un krīzes pārvarēšanas atbalsta gadījumā, ja efektīvas Savienības rīcības nodrošināšanai ir nepieciešams, lai Savienība juridiskas saistības ar trešām personām uzņemtos nekavējoties, un iepriekšēja atsevišķo budžeta saistību uzņemšanās nav iespējama;

c) nefinanšu ziedojumiem.

Trešās daļas b) punktā minētajos gadījumos budžeta saistības uzņemas nekavējoties pēc juridisko saistību uzņemšanās ar trešām personām.

3. Atbildīgais kredītrīkotājs validē izdevumus, piekrītot, ka izdevumu postenis tiek segts no budžeta, pēc tam, kad viņš ir pārbaudījis apliecinošos dokumentus, kas apliecina kreditora prasījumu saskaņā ar nosacījumiem, kuri paredzēti juridiskajās saistībās, ja tās pastāv. Minētajam nolūkam atbildīgais kredītrīkotājs:

   a) pārliecinās par kreditora prasījuma esamību;

   b) nosaka vai pārbauda prasījuma īstumu un apmēru, izmantojot atzīmi "apliecināts kā pareizs";

   c) pārbauda nosacījumus, saskaņā ar kuriem ir jāveic maksājums.

   Neatkarīgi no pirmās daļas izdevumu validēšana attiecas arī uz starpposma vai nobeiguma ziņojumiem, kas nav saistīti ar maksājuma pieprasījumu; tādā gadījumā ietekme uz grāmatvedības sistēmu aprobežojas ar vispārējo uzskaiti.

4. Lēmumu par izdevumu validēšanu pauž, izmantojot elektroniski drošu parakstu saskaņā ar 149. pantu, kredītrīkotājs vai tehniski kompetents darbinieks, kas pienācīgi pilnvarots ar oficiālu kredītrīkotāja lēmumu vai arī izņēmuma kārtā attiecībā uz papīra dokumentu darbplūsmu, uzspiežot zīmogu, kurā iekļauts minētais paraksts.

   Ar atzīmi "apliecināts kā pareizs" atbildīgais kredītrīkotājs vai tehniski kompetents darbinieks, kuru pienācīgi pilnvarojis atbildīgais kredītrīkotājs, apliecina, ka:

   a) attiecībā uz priekšfinansējumu – ir izpildīti juridiskajās saistībās prasītie nosacījumi priekšfinansējuma maksājumam;

   b) attiecībā uz līgumu starpposma un atlikuma maksājumiem – līgumā noteiktie pakalpojumi ir pienācīgi sniegti, piegādes ir pienācīgi veiktas vai būvdarbi ir pienācīgi veikti;

c) attiecībā uz dotāciju starpposma un atlikuma maksājumiem – labuma guvēja īstenotais pasākums vai darba programma visādā ziņā atbilst dotācijas nolīgumam, tostarp attiecīgā gadījumā, ka labuma guvēja deklarētās izmaksas ir attiecināmas.

Otrās daļas c) apakšpunktā minētajā gadījumā izmaksu aplēses neuzskata par tādām, kas atbilst 189. panta 3. punktā paredzētajiem attiecināmības nosacījumiem. To pašu principu piemēro starpposma un nobeiguma ziņojumiem, kas nav saistīti ar maksājuma pieprasījumu.

5. Lai apstiprinātu izdevumus, atbildīgais kredītrīkotājs pēc tam, kad ir pārliecinājies, ka apropriācijas ir pieejamas, izdod maksājuma rīkojumu, ar ko uzdod grāmatvedim samaksāt iepriekš validēto izdevumu summu.

Gadījumos, kad par sniegtajiem pakalpojumiem, tostarp nomas pakalpojumiem vai piegādātajām precēm, veic periodiskus maksājumus, un, kredītrīkotājs, ievērojot minētā kredītrīkotāja veiktu riska analīzi, var likt piemērot tiešā debeta sistēmu no avansa konta. Var tikt dots rīkojums šādas sistēmas izmantošanai, ja to ir īpaši atļāvis grāmatvedis saskaņā ar 86. panta 3. punktu.

112. pants

Budžeta saistību veidi

1. Budžeta saistības klasificē kādā no šādām kategorijām:

a) atsevišķas – ja saņēmējs un izdevumu summa ir zināmi vai budžeta saistības uzņemas 214. pantā minētajiem finanšu saistībām paredzētajiem uzkrājumiem;

b) vispārējas – ja vismaz viens no elementiem, kas nepieciešams, lai noteiktu atsevišķas saistības, joprojām nav zināms;

c) provizoriskas – lai segtu parastos pārvaldības izdevumus par ELGF, kā minēts 11. panta 2. punktā, un parastos administratīvos izdevumus, ja summa vai maksājuma galasaņēmēji nav skaidri zināmi.

Neatkarīgi no pirmās daļas c) apakšpunkta parastos administratīvos izdevumus, kas saistīti ar Savienības delegācijām un Savienības pārstāvniecībām, var segt no provizoriskām budžeta saistībām arī tad, ja summa un maksājuma galasaņēmējs ir zināmi.

2. Budžeta saistības pasākumiem, kas ilgst vairāk nekā vienu finanšu gadu, var sadalīt daļās pa vairākiem gadiem vienīgi tad, ja tā paredzēts pamataktā vai ja tās attiecas uz administratīviem izdevumiem.

3. Vispārējās budžeta saistības uzņemas, pamatojoties uz finansēšanas lēmumu.

Vispārējās budžeta saistības uzņemas ne vēlāk kā brīdī, kad tiek pieņemts lēmums par saņēmējiem un summām, un, ja attiecīgo apropriāciju izpilde paredz darba programmas pieņemšanu, ne agrāk kā pēc programmas pieņemšanas.

4. Vispārējās budžeta saistības izpilda, noslēdzot finansēšanas nolīgumu, kurā paredzēta turpmāka vienas vai vairāku juridisku saistību noslēgšana, noslēdzot vienu vai vairākas juridiskas saistības vai veidojot 214. pantā minētos finanšu saistībām paredzētos uzkrājumus.

Finansēšanas nolīgumi par tiešo finansiālo palīdzību trešām valstīm, tostarp budžeta atbalstu, kuri veido juridiskas saistības, var radīt pamatu maksājumiem, nenoslēdzot citas juridiskas saistības.

Ja vispārējās budžeta saistības izpilda, noslēdzot finansēšanas nolīgumu, 3. punkta otro daļu nepiemēro.

5. Katras atsevišķās juridiskās saistības, kas noslēgtas pēc vispārējo budžeta saistību uzņemšanās, atbildīgais kredītrīkotājs pirms parakstīšanas reģistrē centrālajos budžeta kontos un iegrāmato vispārējās budžeta saistībās.

6. Provizoriskas budžeta saistības izpilda, noslēdzot vienu vai vairākas juridiskas saistības, kuras rada prasījuma tiesības uz turpmākiem maksājumiem. Tomēr gadījumos saistībā ar personāla vadības izdevumiem, Savienības iestādes locekļu vai bijušo locekļu izdevumiem vai ar izdevumiem par saziņu, kuru veic Savienības iestādes un kuras mērķis ir ziņot par Savienības notikumiem, vai gadījumos, kas minēti I pielikuma 14.5. punktā, tās var īstenot tieši ar maksājumiem, iepriekš nenoslēdzot juridiskas saistības.

113. pants

ELGF apropriāciju saistības

1. ELGF apropriācijās katram finanšu gadam ir ietvertas nediferencētas apropriācijas izdevumiem, kas saistīti ar Regulas (ES) 2021/2116 5. panta 2. punkta minētajiem pasākumiem. No diferencētajām apropriācijām finansē izdevumus, kas saistīti ar minētās regulas 5. panta 3. punktā un 7. pantā minētajiem pasākumiem, izņemot pasākumus, ko finansē ar darbību nesaistītas tehniskās palīdzības ietvaros, un iemaksas izpildaģentūrām.

2. Komisijas lēmumi, ar kuriem nosaka ar ELGF saistītu dalībvalstu izdevumu atmaksas summas, var izveidot vispārējās provizoriskās budžeta saistības, kuras nepārsniedz kopējās apropriācijas, kas iekļautas budžetā attiecībā uz ELGF.

3. Vispārējās provizoriskās budžeta saistības par ELGF, kas paredzētas par finanšu gadu un kas līdz nākamā finanšu gada 1. februārim nav pārtapušas saistībās attiecībā uz konkrētiem budžeta posteņiem, attiecībā uz atbilstīgo finanšu gadu atceļ.

4. Ja ir izveidotas 2. punktā minētās vispārējās provizoriskās budžeta saistības, izdevumus, ko veic iestādes un struktūras, kuras minētas noteikumos par ELGF, noformē kā saistības pa nodaļām, pantiem un posteņiem divus mēnešus pēc tam, kad ir saņemti dalībvalstu nosūtītie paziņojumi. Šādas saistības var uzņemties pēc minētā divu mēnešu laikposma, ja attiecībā uz atbilstīgajām budžeta pozīcijām ir nepieciešama apropriāciju pārvietošana. Izņemot gadījumus, kad dalībvalstis vēl nav veikušas maksājumus vai kad attiecināmība ir apšaubāma, summas sedz kā maksājumus tajā pašā divu mēnešu laikā.

   Šā punkta pirmajā daļā minētās saistības atskaita no vispārējām provizoriskajām budžeta saistībām, kas minētas 2. punktā.

5. Piemērojot 2. un 3. punktu, veic pārskatu pārbaudi un apstiprināšanu.

114. pants

Saistību termiņi

1. Neskarot 111. panta 2. punktu un 270. panta 3. punktu, juridiskās saistības, kas attiecas uz atsevišķām vai provizoriskām budžeta saistībām, noslēdz līdz 31. decembrim n gadā, kas ir gads, kurā uzņēmās budžeta saistības.

2. Vispārējās budžeta saistības atbilst kopējām izmaksām par atbilstošajām noslēgtajām juridiskajām saistībām vai 214. pantā minēto finanšu saistībām paredzēto uzkrājumu summām līdz n+1 gada 31. decembrim.

Ja vispārējo budžeta saistību rezultātā piešķir IX sadaļā minēto godalgu, 210. panta 4. punktā minētās juridiskās saistības noslēdz līdz n+3 gada 31. decembrim.

Saistībā ar ārējām darbībām – ja vispārējo budžeta saistību rezultātā noslēdz finansēšanas nolīgumu ar kādu trešo valsti, finansēšanas nolīgumus noslēdz līdz n+1 gada 31. decembrim. Tādā gadījumā vispārējās budžeta saistības sedz kopējās izmaksas par juridiskajām saistībām, ar kurām īsteno noslēgto finansēšanas nolīgumu trīs gadu laikā pēc finansēšanas nolīguma noslēgšanas dienas.

Tomēr šādos gadījumos vispārējās budžeta saistības sedz kopējās izmaksas par juridiskajām saistībām, kas noslēgtas līdz finansēšanas nolīguma izpildes laikposma beigām:

a) vairāku līdzekļu devēju pasākumi;

b) finansējuma apvienošanas darbības;

c) juridiskās saistības attiecībā uz komunikācijas un publicitātes pasākumiem, revīziju un novērtēšanu;

d) šādos izņēmuma apstākļos:

i) izmaiņas jau noslēgtās juridiskās saistībās;

ii) juridiskās saistības, ko paredzēts noslēgt pēc priekšlaicīgas esošo juridisko saistību izbeigšanas;

iii) izmaiņas attiecībā uz izpildes subjektu.

3. Šā panta 2. punkta trešo daļu nepiemēro daudzgadu programmām, ko īsteno ar dalītām saistībām saskaņā ar:

a) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/947;

b) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1529;

c) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1059[47] attiecībā uz ārējās sadarbības programmām;

d) Padomes Lēmumu (ES) 2021/1764;

e) Padomes Regulu (*Euratom*) 2021/948.

Pirmajā daļā minētajos gadījumos Komisija automātiski atceļ par apropriācijām uzņemtās saistības saskaņā ar nozares noteikumiem.

4. Atsevišķajām un provizoriskajām budžeta saistībām, kas noslēgtas par pasākumiem, kuri ilgst vairāk nekā vienu finanšu gadu, izņemot attiecībā uz personāla izdevumiem, ir galīgais izpildes termiņš, kas noteikts saskaņā ar nosacījumiem juridiskajās saistībās, uz kurām tās attiecas, un ņemot vērā pareizas finanšu pārvaldības principu.

---

47 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1059 (2021. gada 24 jūnijs) par īpašiem noteikumiem attiecībā uz Eiropas teritoriālās sadarbības mērķi (*Interreg*), kas saņem atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda un ārējās finansēšanas instrumentiem (OV L 231, 30.6.2021., 94. lpp.).

5. Jebkuru šādu budžeta saistību daļu, kas nav izpildīta ar maksājumiem sešus mēnešus pēc galīgā izpildes termiņa, atceļ.

6. Budžeta saistību summas, par kurām divu gadu laikā pēc juridisko saistību noslēgšanas nav veikts neviens maksājums 116. panta nozīmē, atceļ, izņemot, ja minētā summa saistīta ar lietu, ko izskata tiesā vai arbitrāžas struktūrās, ja juridiskās saistības ir ar trešo valsti noslēgta finansēšanas nolīguma veidā vai ja nozares noteikumos ir paredzēti īpaši noteikumi.

115. pants

Maksājumu veidi

1. Grāmatvedis izdevumu apmaksu veic pieejamo līdzekļu robežās.

2. Maksājumu veic, kad uzrādīts pierādījums, ka attiecīgais pasākums ir saskaņā ar līgumu, nolīgumu vai pamataktu, un tas attiecas uz vienu vai vairākām šādām darbībām:

   a) visas maksājamās summas maksājums;

   b) maksājamās summas maksājums, kas izpaužas jebkurā no šādiem veidiem:

      i) priekšfinansējums, kas sniedz apgrozāmos līdzekļus un kas var būt sadalīts vairākos maksājumos saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu; priekšfinansējums, kas sniedz apgrozāmos līdzekļus un kas var būt sadalīts vairākos maksājumos saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu; šādu priekšfinansējuma summu maksā, pamatojoties uz līgumu, nolīgumu vai pamataktu vai pamatojoties uz apliecinošajiem dokumentiem, kas dod iespēju pārbaudīt, ka attiecīgā līguma vai nolīguma noteikumi ir ievēroti;

      ii) viens vai vairāki starpposma maksājumi kā ekvivalents pasākuma daļējai izpildei vai līguma vai nolīguma daļējai izpildei, kas var pilnīgi vai daļēji ieskaitīt priekšfinansējumu, neskarot pamataktu;

iii) viens maksājamo summu atlikuma maksājums, ja pasākums ir pilnībā veikts vai līgums vai nolīgums ir pilnībā izpildīts;

c) uzkrājuma maksājums kopējā uzkrājumu fondā, kas izveidots, ievērojot 215. pantu.

Atlikuma maksājumā ieskaita visus iepriekšējos izdevumus. Lai atgūtu neizmantotās summas, izdod atgūšanas rīkojumu.

3. Veicot katru maksājumu, budžeta uzskaitē nošķir dažādos maksājumu veidus, kas minēti 2. punktā.

4. Grāmatvedības noteikumi, kas minēti 80. pantā, ietver noteikumus par priekšfinansējuma ieskaitu kontos un izmaksu attiecināmības atzīšanu.

5. Atbildīgais kredītrīkotājs regulāri veic priekšfinansējuma maksājumu ieskaitu atbilstīgi pamatā esošā projekta ekonomiskajai būtībai un vēlākais projekta beigās. Ieskaitu veic, pamatojoties uz informāciju par izmaksām, kas radušās, vai apliecinājumu par maksājuma nosacījumu izpildi saskaņā ar 125. pantu, ko kredītrīkotājs validējis saskaņā ar 111. panta 3. punktu.

Attiecībā uz dotācijas nolīgumiem, līgumiem vai iemaksu nolīgumiem, kuru summa pārsniedz 5 000 000 EUR, kredītrīkotājs katra gada beigās iegūst vismaz to informāciju, kas vajadzīga, lai aprēķinātu šo izmaksu pamatotu aplēsi. Minētā informācija netiek izmantota priekšfinansējuma ieskaitam, tomēr kredītrīkotājs un grāmatvedis to var izmantot, lai izpildītu 82. panta 2. punktu.

Otrās daļas nolūkos noslēgtajās juridiskajās saistībās iekļauj attiecīgus noteikumus.

116. pants

Maksājumu termiņi

1. Maksājumus veic:

   a) 90 kalendārajās dienās par iemaksu nolīgumiem, līgumiem un dotācijas nolīgumiem, kas saistīti ar tehniskiem pakalpojumiem vai pasākumiem, kuru vērtēšana ir īpaši sarežģīta un par kuriem maksājums ir atkarīgs no ziņojuma vai apliecinājuma apstiprināšanas;

   b) 60 kalendārajās dienās par visiem citiem iemaksu nolīgumiem, līgumiem un dotācijas nolīgumiem, par kuriem maksājums ir atkarīgs no ziņojuma vai apliecinājuma apstiprināšanas;

   c) 30 kalendārajās dienās par visiem citiem iemaksu nolīgumiem, līgumiem un dotācijas nolīgumiem.

2. Maksājuma termiņš aptver laiku, kas vajadzīgs izdevumu validēšanai, apstiprināšanai un apmaksai.

   To sāk skaitīt no dienas, kad ir saņemts maksājuma pieprasījums.

3. Maksājuma pieprasījumu pēc iespējas drīz reģistrē atbildīgā kredītrīkotāja pilnvarotā struktūrvienība, un to uzskata par saņemtu tā reģistrācijas datumā.

   Par maksājuma datumu uzskata datumu, kurā Savienības iestādes konts ir debitēts.

   Maksājuma pieprasījumā iekļauj šādus būtiskos elementus:

   a) kreditora identifikāciju;

   b) summu;

   c) valūtu;

   d) datumu.

Elektroniskajā rēķinā par publisko iepirkumu iekļauj šādus būtiskos elementus:

a) procesa un rēķinu identifikatorus;

b) rēķina periodu;

c) informāciju par darbuzņēmēju;

d) informāciju par līgumslēdzēju iestādi;

e) informāciju par līgumslēdzēja pārstāvi nodokļu jautājumos;

f) līguma atsauci;

g) piegādes datus;

h) norādījumus par maksājumu;

i) informāciju par atlaidēm vai papildu maksām;

j) informāciju par rēķina pozīcijām;

k) rēķina kopsummu;

l) PVN sadalījumu (attiecīgā gadījumā);

m) valūtu.

Ja trūkst kaut vai viena būtiskā elementa, maksājuma pieprasījumu noraida.

Kreditoru par noraidījumu un tā iemesliem rakstiski informē, cik vien iespējams drīz un jebkurā gadījumā 30 kalendāro dienu laikā no maksājuma pieprasījuma saņemšanas dienas.

4. Atbildīgais kredītrīkotājs var apturēt maksājuma termiņu, ja:

a) maksājuma pieprasījuma summa vēl nav jāmaksā; vai arī

b) nav uzrādīti atbilstīgi apliecinošie dokumenti.

Ja atbildīgais kredītrīkotājs saņem informāciju, kas liek apšaubīt maksājuma pieprasījumā norādīto izdevumu attiecināmību, viņš var apturēt maksājuma termiņu, lai pārbaudītu, ka izdevumi ir attiecināmi, tostarp, izmantojot pārbaudes uz vietas. Atlikušais maksājuma periods atsākas dienā, kad saņemta pieprasītā informācija vai pārskatītie dokumenti vai kad pabeigtas vajadzīgās papildu pārbaudes, tostarp pārbaudes uz vietas.

Attiecīgos kreditorus rakstiski informē par apturēšanas iemesliem.

5. Ja tas neattiecas uz dalībvalstīm, EIB un EIF, beidzoties 1. punktā noteiktajiem termiņiem, kreditors ir tiesīgs saņemt procentu maksājumus saskaņā ar šādiem nosacījumiem:

a) procentu likmes ir tādas, kā minēts 99. panta 2. punktā;

b) procenti maksājami par laiku, kas aizritējis no nākamās kalendārās dienas pēc 1. punktā noteiktā maksājuma termiņa līdz maksājuma veikšanas dienai.

Tomēr, ja saskaņā ar pirmās daļas noteikumiem aprēķinātie procenti nepārsniedz 200 EUR, tos atmaksā kreditoram tikai pēc lūguma, kas iesniegts divu mēnešu laikā pēc nokavētā maksājuma saņemšanas.

6. Katra Savienības iestāde iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šā panta 1.–4. punktā noteikto termiņu ievērošanu un šo termiņu apturēšanu. Komisijas ziņojumu pievieno gada darbības pārskatu kopsavilkumam, kas minēts 74. panta 9. punktā.

8. NODAĻA

IEKŠĒJAIS REVIDENTS

117. pants

Iekšējā revidenta iecelšana

1. Katra Savienības iestāde nosaka iekšējās revīzijas amatpienākumus, kuri tiek pildīti saskaņā ar attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem. Iekšējais revidents, ko iecēlusi attiecīgā Savienības iestāde, ir šai iestādei atbildīgs par pareizas budžeta izpildes sistēmu un procedūru darbības pārbaudi. Iekšējais revidents nav ne kredītrīkotājs, ne grāmatvedis.

2. EĀDD iekšējās revīzijas nolūkos Komisijas iekšējais revidents ir tiesīgs pārbaudīt, kā Savienības delegāciju vadītāji, kas saskaņā ar 60. panta 2. punktu darbojas kā kredītrīkotāji ar pastarpināti deleģētām pilnvarām, veic viņiem pastarpināti deleģēto finanšu pārvaldību.

   Komisijas iekšējais revidents attiecībā uz budžeta iedaļas, kas attiecas uz EĀDD, izpildi darbojas arī kā EĀDD iekšējais revidents.

3. Katra Savienības iestāde ieceļ savu iekšējo revidentu saskaņā ar kārtību, kas pielāgota tās īpašajām funkcijām un prasībām. Katra Savienības iestāde informē Eiropas Parlamentu un Padomi par sava iekšējā revidenta iecelšanu.

4. Katra Savienības iestāde saskaņā ar savām īpašajām funkcijām un prasībām nosaka sava iekšējā revidenta uzdevumu apjomu un sīki nosaka mērķus un procedūras iekšējās revīzijas funkciju veikšanai, pienācīgi ievērojot starptautiskos iekšējās revīzijas standartus.

5. Katra Savienības iestāde par iekšējo revidentu atbilstīgi viņa īpašajām zināšanām var iecelt ierēdni vai citu darbinieku, uz kuru attiecas Civildienesta noteikumi un kurš izraudzīts no dalībvalstu pilsoņu vidus.

6. Ja divas vai vairākas Savienības iestādes ieceļ vienu un to pašu iekšējo revidentu, tās veic nepieciešamos pasākumus, lai varētu iekšējo revidentu saukt pie atbildības par viņa rīcību, kā noteikts 121. pantā.

7. Katra Savienības iestāde informē Eiropas Parlamentu un Padomi par sava iekšējā revidenta pienākumu pildīšanas izbeigšanu.

118. pants

Iekšējā revidenta pilnvaras un pienākumi

1. Iekšējais revidents konsultē savu Savienības iestādi par riska pārvaldīšanu, sniedzot neatkarīgus atzinumus par pārvaldības un kontroles sistēmu kvalitāti, kā arī sniedzot ieteikumus, kā uzlabot operāciju izpildes nosacījumus un veicināt pareizu finanšu pārvaldību.

   Iekšējais revidents jo īpaši atbild par:

   a) iekšējās pārvaldības sistēmu piemērotības un efektivitātes novērtējumu un struktūrvienību snieguma novērtējumu politikas, programmu un pasākumu īstenošanā, ņemot vērā ar to saistītos riskus;

b) katrai budžeta izpildes operācijai piemēroto iekšējās kontroles un revīzijas sistēmu lietderības un efektivitātes novērtējumu.

2. Iekšējais revidents pilda savus pienākumus attiecībā uz visām attiecīgās Savienības iestādes veiktajām darbībām un tās struktūrvienībām. Viņam pilnīgi un bez ierobežojumiem ir pieejama visa informācija, kas nepieciešama viņa pienākumu veikšanai, nepieciešamības gadījumā arī klātienē, tostarp dalībvalstīs un trešās valstīs.

   Iekšējais revidents pieņem zināšanai kredītrīkotāju gada ziņojumu un visus pārējos identificētos informācijas materiālus.

3. Iekšējais revidents ziņo attiecīgajai Savienības iestādei par saviem konstatējumiem un ieteikumiem. Attiecīgā Savienības iestāde nodrošina, ka tiek veikti pasākumi atbilstoši ieteikumiem, kas sniegti pēc iekšējās revīzijas.

   Katra Savienības iestāde apsver, vai ieteikumi, kas ietverti tās iekšējā revidenta ziņojumos, ir noderīgi, lai tos iekļautu paraugprakses apmaiņā ar citām Savienības iestādēm.

4. Iekšējais revidents iesniedz attiecīgajai Savienības iestādei iekšējās revīzijas gada ziņojumu, kurā norāda veikto iekšējo revīziju skaitu un veidu, sniegtos galvenos ieteikumus, kā arī saistībā ar minētajiem ieteikumiem veiktos pasākumus.

   Minētajā iekšējās revīzijas gada ziņojumā min jebkādas sistēmiskās problēmas, kuras konstatējusi paneļkomiteja, kas izveidota, ievērojot 145. pantu, ja tā sniedz 93. pantā minēto atzinumu.

5. Sagatavojot ziņojumu, iekšējais revidents īpašu uzmanību pievērš pareizas finanšu pārvaldības un snieguma principu ievērošanai kopumā un nodrošina, lai tiktu veikti attiecīgi pasākumi to piemērošanas pakāpeniskai uzlabošanai un veicināšanai.

6. Katru gadu Komisija saistībā ar budžeta izpildes apstiprinājuma procedūru un saskaņā ar LESD 319. pantu pēc pieprasījuma pārsūta savu iekšējās revīzijas gada ziņojumu, pienācīgi ievērojot konfidencialitātes prasības.

7. Katra Savienības iestāde dara zināmu sava iekšējā revidenta kontaktinformāciju konfidenciālai saziņai ar iekšējo revidentu visām fiziskajām vai juridiskajām personām, kas ir iesaistītas izdevumu operācijās.

8. Katra Savienības iestāde katru gadu sagatavo ziņojumu, iekļaujot šajā ziņojumā kopsavilkumu par veikto iekšējo revīziju skaitu un veidu, kopsavilkumu par sniegtajiem ieteikumiem un saistībā ar minētajiem ieteikumiem veiktajiem pasākumiem, un iesniedz to Eiropas Parlamentam un Padomei, kā paredzēts 253. pantā.

9. Iekšējā revidenta ziņojumi un konstatējumi, kā arī attiecīgās Savienības iestādes ziņojums ir publiski pieejami tikai pēc tam, kad iekšējais revidents ir validējis pasākumus, kas veikti to izpildei.

10. Katra Savienības iestāde piešķir savam iekšējam revidentam resursus, kas vajadzīgi pienācīgai iekšējā revidenta funkciju veikšanai, un sniedz uzdevumu aprakstu, kurā ir sīki norādīti iekšējā revidenta uzdevumi, tiesības un pienākumi.

119. pants

Iekšējā revidenta darba programma

1. Iekšējais revidents pieņem darba programmu un iesniedz to attiecīgajai Savienības iestādei.

2. Katra Savienības iestāde var lūgt savam iekšējam revidentam veikt revīzijas, kas nav paredzētas 1. punktā minētajā darba programmā.

120. pants

Iekšējā revidenta neatkarība

1. Iekšējais revidents, veicot revīzijas, ir pilnīgi neatkarīgs. Īpašās normas, ko piemēro iekšējiem revidentiem, nosaka attiecīgā Savienības iestāde, un šīm normām jābūt tādām, kuras nodrošina, lai iekšējais revidents, pildot savus pienākumus, būtu pilnīgi neatkarīgs, un kurās ir paredzēta iekšējā revidenta atbildība.

2. Iekšējam revidentam nedod nekādus norādījumus un viņu nekādi neierobežo attiecībā uz pienākumu izpildi, kas viņam līdz ar iecelšanu amatā uzdoti saskaņā ar šo regulu.

3. Ja iekšējais revidents ir kāds no darbiniekiem, viņš veic ekskluzīvos revīzijas amatpienākumus pilnīgi neatkarīgi un uzņemas atbildību, kā noteikts Civildienesta noteikumos.

121. pants

Iekšējā revidenta atbildība

Tikai katra Savienības iestāde pati, rīkojoties saskaņā ar šo pantu, var veikt darbības, lai panāktu, ka tās iekšējo revidentu kā darbinieku, sauc pie atbildības par viņa rīcību.

Katra Savienības iestāde pieņem pamatotu lēmumu par izmeklēšanas uzsākšanu. Par šo lēmumu paziņo ieinteresētajai personai. Attiecīgā Savienības iestāde var tās tiešā pārraudzībā uzdot vadīt izmeklēšanu vienam vai vairākiem ierēdņiem, kuru pakāpe ir tāda pati vai augstāka nekā attiecīgajam darbiniekam. Izmeklēšanas laikā uzklausa ieinteresētās personas viedokli.

Izmeklēšanas ziņojumu dara zināmu ieinteresētajai personai, kuras viedokli par ziņojuma priekšmetu attiecīgā Savienības iestāde pēc tam uzklausa.

Pamatojoties uz ziņojumu un uzklausīšanu, attiecīgā Savienības iestāde pieņem vai nu pamatotu lēmumu izbeigt lietu, vai arī pamatotu lēmumu saskaņā ar Civildienesta noteikumu 22. un 86. pantu un IX pielikumu. Par lēmumiem piemērot disciplinārus pasākumus vai finansiālus sodus paziņo ieinteresētajai personai, un informācijas nolūkos dara tos zināmus pārējām Savienības iestādēm un Revīzijas palātai.

Ieinteresētā persona par šādiem lēmumiem var iesniegt prasību Eiropas Savienības Tiesā, kā paredzēts Civildienesta noteikumos.

122. pants

Prasības iesniegšana Eiropas Savienības Tiesā

Neskarot tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kas atļauti ar Civildienesta noteikumiem, iekšējais revidents var iesniegt prasību tieši Eiropas Savienības Tiesā attiecībā uz jebkuru aktu, kurš attiecas uz viņa kā iekšējā revidenta pienākumu izpildes sniegumu. Viņam šāda prasība jāiesniedz trīs mēnešu laikā no kalendārās dienas, kurā viņš uzzināja par attiecīgo aktu.

Šādas prasības izmeklē un iztiesā saskaņā ar Civildienesta noteikumu 91. panta 5. punktu.

123. pants

Iekšējās revīzijas progresa komitejas

1. Katra Savienības iestāde izveido iekšējās revīzijas progresa komiteju, kuras uzdevums ir nodrošināt iekšējā revidenta neatkarību, uzraudzīt iekšējās revīzijas darba kvalitāti un nodrošināt, lai tās dienesti pienācīgi ņemtu vērā iekšējās un ārējās revīzijas ieteikumus un veiktu attiecīgus pēcpasākumus.

2. Par iekšējās revīzijas progresa komitejas sastāvu lemj katra Savienības iestāde, ņemot vērā tās organizatorisko autonomiju un neatkarīga eksperta ieteikuma nozīmību.

V SADAĻA

KOPĪGIE NOTEIKUMI

1. NODAĻA

NOTEIKUMI PAR TIEŠO, NETIEŠO UN DALĪTO IZPILDI

124. pants

Darbības joma

Izņemot 140. pantu, atsauces šajā sadaļā uz juridiskajām saistībām uzskata par atsaucēm uz juridiskajām saistībām, pamatlīgumiem un finanšu pamatpartnerības nolīgumiem.

125. pants

Savienības iemaksas veidi

1. Savienības iemaksas saskaņā ar tiešo, dalīto un netiešo pārvaldību palīdz sasniegt kādu Savienības politikas mērķi un noteiktos rezultātus un var izpausties kādā no šādiem veidiem:

a) finansējums, kas nav saistīts ar attiecīgo operāciju izmaksām, pamatojoties uz:

i) atbilstību nosacījumiem, kas paredzēti nozares noteikumos vai Komisijas lēmumos; vai arī

ii) sasniegtajiem rezultātiem, kas novērtēti, atsaucoties uz iepriekš noteiktiem atskaites punktiem vai izmantojot snieguma rādītājus;

b) faktiski radušos attiecināmo izmaksu atlīdzināšana;

c) vienības izmaksas, kas sedz visu vai atsevišķu konkrētu kategoriju attiecināmās izmaksas, kuras ir skaidri noteiktas iepriekš, atsaucoties uz summu par vienību;

d) fiksētas summas, kas kopumā sedz visu vai atsevišķu konkrētu kategoriju attiecināmās izmaksas, kuras ir skaidri noteiktas iepriekš;

e) vienotas likmes finansējums, kas sedz noteiktu kategoriju attiecināmās izmaksas, kuras ir skaidri noteiktas iepriekš, piemērojot procentus;

f) šā panta a)–e) punktā minēto veidu kombinācija.

Savienības iemaksas, kas minētas šī punkta pirmās daļas a) apakšpunktā, tiešās un netiešās pārvaldības gadījumā nosaka saskaņā ar 184. pantu, nozares noteikumiem vai Komisijas lēmumu un dalītās pārvaldības gadījumā – saskaņā ar nozares noteikumiem. Savienības iemaksas, kas minētas šī punkta pirmās daļas c), d) un e) apakšpunktā, tiešās un netiešās pārvaldības gadījumā nosaka saskaņā ar 184. pantu vai nozares noteikumiem un dalītās pārvaldības gadījumā – saskaņā ar nozares noteikumiem.

2. Nosakot piemēroto iemaksas veidu, tiek darīts viss iespējamais, lai ņemtu vērā potenciālo saņēmēju intereses un grāmatvedības metodes.

3. Atbildīgais kredītrīkotājs ziņo par finansējumu, kas nav saistīts ar izmaksām, ievērojot šā panta 1. punkta pirmās daļas a) un f) apakšpunktu, gada darbības pārskatā, kas minēts 74. panta 9. punktā.

126. pants

Savstarpēja paļaušanās uz novērtējumu

Komisija var pilnībā vai daļēji paļauties uz pašas vai citu subjektu, tostarp līdzekļu devēju, veiktiem novērtējumiem, ciktāl šādi novērtējumi ir sagatavoti par atbilstību nosacījumiem, kas ir līdzvērtīgi šajā regulā paredzētajiem nosacījumiem attiecībā uz piemērojamo budžeta izpildes metodi. Šajā nolūkā Komisija veicina starptautiski pieņemtu standartu vai starptautiskās paraugprakses atzīšanu.

127. pants

Savstarpēja paļaušanās uz revīzijām

Neskarot pastāvošās iespējas veikt papildu revīzijas, ja neatkarīgs revidents ir veicis uz starptautiski pieņemtiem revīzijas standartiem balstītu revīziju, kas sniedz pamatotu pārliecību par finanšu pārskatiem un ziņojumiem, kuros izklāstīts Savienības iemaksas izlietojums, minētā revīzija veido pamatu vispārējam ticamības apliecinājumam, kā attiecīgā gadījumā sīkāk precizēts nozares noteikumos, ar noteikumu, ka ir pietiekami pierādījumi par revidenta neatkarību un kompetenci. Šajā nolūkā neatkarīgā revidenta ziņojumu un saistīto revīzijas dokumentāciju dara pieejamu pēc pieprasījuma Eiropas Parlamentam, Komisijai, Revīzijas palātai un dalībvalstu revīzijas iestādēm.

128. pants

Jau pieejamās informācijas izmantošana

Lai izvairītos no vienas un tās pašas informācijas vairākkārtīgas pieprasīšanas personām un subjektiem, kas saņem Savienības līdzekļus, cik vien iespējams izmanto informāciju, kura jau ir pieejama Savienības iestādēm, pārvaldības iestādēm vai citām struktūrām un subjektiem, kas izpilda budžetu.

129. pants

Sadarbība Savienības finanšu interešu aizsardzībā

1. Jebkura persona vai subjekts, kas saņem Savienības līdzekļus, pilnībā sadarbojas Savienības finanšu interešu aizsardzībā un kā nosacījumu līdzekļu saņemšanai piešķir nepieciešamās tiesības un piekļuvi, kas atbildīgajam kredītrīkotājam, *EPPO* attiecībā uz tām dalībvalstīm, kuras īsteno ciešāku sadarbību atbilstoši Regulai (ES) 2017/1939, *OLAF*, Revīzijas palātai un vajadzības gadījumā attiecīgajām valsts iestādēm ir vajadzīgas, lai visaptveroši īstenotu savu attiecīgo kompetenci. *OLAF* gadījumā šādās tiesībās ir ietvertas tiesības veikt izmeklēšanas, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013[48].

2. Jebkura persona vai subjekts, kas saņem Savienības līdzekļus saskaņā ar tiešo un netiešo pārvaldību, rakstiski piekrīt piešķirt nepieciešamās tiesības, kā minēts 1. punktā, un nodrošina, lai visas trešās personas, kuras iesaistītas Savienības līdzekļu īstenošanā, piešķirtu līdzvērtīgas tiesības.

[48] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (*Euratom*) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

130. pants

Izslēgšanas sistēmas daļēja piemērojamība dalītajai pārvaldībai

Izslēgšanas sistēma attiecībā uz Savienības līdzekļiem, kas tiek izmaksāti saskaņā ar 62. panta 1. punkta b) apakšpunktu, ir piemērojama ikvienai personai vai subjektam, kas piesakās uz šiem Savienības līdzekļiem vai saņem tos, saskaņā ar nosacījumiem, kuri noteikti 138. panta 2. punktā ***un 277. pantā***.

2. NODAĻA

TIEŠAJAI UN NETIEŠAJAI PĀRVALDĪBAI PIEMĒROJAMIE NOTEIKUMI

1. IEDAĻA

NOTEIKUMI PAR PROCEDŪRĀM UN PĀRVALDĪBU

131. pants

Finanšu pamatpartnerības

1. Komisija var noslēgt finanšu pamatpartnerības nolīgumus ilgtermiņa sadarbībai ar personām un subjektiem, kas īsteno Savienības līdzekļus, ievērojot 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu, vai labuma guvējiem. Neskarot šā panta 4. punkta c) apakšpunktu, finanšu pamatpartnerības nolīgumus pārskata vismaz reizi katras daudzgadu finanšu shēmas termiņa laikā. Saskaņā ar šiem nolīgumiem var parakstīt iemaksu nolīgumus vai dotācijas nolīgumus.

2. Finanšu pamatpartnerības nolīguma mērķis ir veicināt Savienības mērķu sasniegšanu, stabilizējot sadarbības līguma noteikumus. Finanšu pamatpartnerības nolīgumā precizē finansiālās sadarbības veidus un iekļauj pienākumu saskaņā ar finanšu pamatpartnerības nolīgumu parakstītajos konkrētajos nolīgumos noteikt kārtību, kādā tiek pārraudzīta konkrēto mērķu sasniegšana. Minētajos nolīgumos, pamatojoties uz *ex ante* novērtējuma rezultātiem, norāda arī to, vai Komisija var paļauties uz personu vai subjektu, kas īsteno Savienības līdzekļus, ievērojot 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu, vai labuma guvēju sistēmām un procedūrām, tostarp revīzijas procedūrām.

3. Lai optimizētu revīziju izmaksas un ieguvumus un atvieglotu koordināciju, ar personām un subjektiem, kas īsteno Savienības līdzekļus, ievērojot 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu, vai labuma guvējiem var noslēgt revīzijas vai pārbaudes nolīgumus. Šādi nolīgumi neskar 127. un 129. pantu.

4. Ja finanšu pamatpartnerības īsteno, izmantojot konkrētas dotācijas:

   a) finanšu pamatpartnerības nolīgumā papildus 2. punktam norāda:

      i) paredzēto pasākumu vai darba programmu būtību;

      ii) konkrēto dotāciju piešķiršanas procedūru saskaņā ar VIII sadaļas principiem un procedūras noteikumiem;

   b) finanšu pamatpartnerības nolīgums un konkrētās dotācijas nolīgums kā vienots veselums atbilst 204. panta prasībām;

c) finanšu pamatpartnerības ilgums nepārsniedz četrus gadus, izņemot pienācīgi pamatotus gadījumus, kurus skaidri norāda 74. panta 9. punktā minētajā gada darbības pārskatā;

d) finanšu pamatpartnerību īsteno saskaņā ar pārredzamības principu un principu par vienlīdzīgu attieksmi pret pieteikuma iesniedzējiem;

e) attiecībā uz plānošanu, *ex ante* publicēšanu un piešķiršanu finanšu pamatpartnerību uzskata par dotāciju;

f) konkrētajām dotācijām, kas pamatojas uz finanšu pamatpartnerību, piemēro *ex post* publicēšanas procedūras, kas paredzētas 38. pantā.

5. Finanšu pamatpartnerības nolīgumā, ko īsteno, izmantojot konkrētās dotācijas, var paredzēt paļaušanos uz labuma guvēja sistēmām un procedūrām saskaņā ar šā panta 2. punktu, ja minētās sistēmas un procedūras ir novērtētas saskaņā ar 157. panta 2., 3. un 4. punktu. Šādā gadījumā 199. panta 1. punkta pirmās daļas d) apakšpunktu nepiemēro. Ja 157. panta 4. punkta pirmās daļas d) apakšpunktā minētās labuma guvēja procedūras attiecībā uz finansējuma sniegšanu trešām personām Komisija ir novērtējusi pozitīvi, 207. un 208. pantu nepiemēro.

6. Attiecībā uz finanšu pamatpartnerības nolīgumu, ko īsteno, izmantojot konkrētas dotācijas, pirms finanšu pamatpartnerības nolīguma parakstīšanas veic 201. pantā minēto finansiālo un darbības spēju pārbaudi. Komisija var paļauties uz līdzvērtīgu finanšu un darbības spēju pārbaudi, ko veikuši citi līdzekļu devēji.

7. Attiecībā uz finanšu pamatpartnerībām, ko īsteno, izmantojot iemaksu nolīgumus, finanšu pamatpartnerības nolīgums un iemaksu nolīgums kā vienots veselums atbilst 129. panta un 158. panta 7. punkta prasībām.

132. pants

Apturēšana, izbeigšana un samazināšana

1. Ja piešķiršanas procedūrā ir pieļauti pārkāpumi vai krāpšana, atbildīgais kredītrīkotājs procedūru pārtrauc un var veikt jebkādus nepieciešamos pasākumus, tostarp procedūras atcelšanu. Gadījumos, kad pastāv aizdomas par pārkāpumiem vai krāpšanu, atbildīgais kredītrīkotājs par to nekavējoties informē *OLAF*.

2. Ja pēc piešķiršanas atklājas, ka piešķiršanas procedūrā ir pieļauti pārkāpumi vai krāpšana, atbildīgais kredītrīkotājs***, izņemot pienācīgi pamatotus gadījumus, veic vienu vai vairākas no turpmāk minētajām darbībām***:

   a) atsakās parakstīt juridiskās saistības vai atceļ godalgas piešķiršanu;

   b) aptur maksājumus vai piegādi;

   c) aptur juridisko saistību izpildi;

   d) attiecīgā gadījumā izbeidz juridiskās saistības pilnībā vai attiecībā uz vienu vai vairākiem saņēmējiem.

3. Atbildīgais kredītrīkotājs var apturēt maksājumus vai piegādi, vai juridisko saistību izpildi, ja:

   a) juridisko saistību izpildē konstatē pārkāpumus, krāpšanu vai pienākumu neizpildi;

b) ir jāpārbauda, vai iespējamie pārkāpumi, krāpšana vai pienākumu neizpilde faktiski ir notikuši;

c) pārkāpumi, krāpšana vai pienākumu neizpilde liek apšaubīt tā personas vai subjekta iekšējās kontroles sistēmu uzticamību vai efektivitāti, kura īsteno Savienības līdzekļus, ievērojot 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu, vai pamatā esošo darījumu likumību un pareizību.

Ja netiek apstiprināts, ka ir notikuši pirmās daļas b) apakšpunktā minētie iespējamie pārkāpumi, krāpšana vai pienākumu neizpilde, pēc iespējas drīz atsāk īstenošanu vai maksājumus, vai piegādi.

Atbildīgais kredītrīkotājs var izbeigt juridiskās saistības pilnībā vai attiecībā uz vienu vai vairākiem saņēmējiem pirmās daļas a) un c) apakšpunktā minētajos gadījumos.

4. Papildus 2. vai 3. punktā minētajiem pasākumiem atbildīgais kredītrīkotājs samērīgi pārkāpumu, krāpšanas vai pienākumu neizpildes smagumam var samazināt dotāciju, godalgu, iemaksu saskaņā ar iemaksu nolīgumu, nefinanšu ziedojumu vai cenu, kas maksājama saskaņā ar līgumu, tostarp ja attiecīgās darbības netika īstenotas vai tika īstenotas slikti, daļēji vai novēloti.

Attiecībā uz 125. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minēto finansējumu atbildīgais kredītrīkotājs var samērīgi samazināt iemaksu, ja rezultāti ir sasniegti slikti, daļēji vai novēloti vai nav izpildīti nosacījumi.

5. Šā panta 2. punkta b), c) un d) apakšpunktu un 3. punktu nepiemēro pieteikuma iesniedzējiem godalgu piešķiršanas konkursā.

133. pants

Lietvedība un pasta un elektroniskās adreses atjauninājumi, par ko ziņo saņēmēji

1. Saņēmēji glabā grāmatvedības uzskaiti un apliecinošos dokumentus, tostarp statistikas uzskaiti un citu uzskaiti, kas saistīta ar finansējumu, kā arī uzskaiti un dokumentus elektroniskā formātā, piecus gadus pēc atlikuma maksājuma saņemšanas vai, ja šāda maksājuma nav, pēc darījuma. Šis periods ir trīs gadi, ja finansējuma summa nepārsniedz 60 000 EUR.

2. Uzskaiti un dokumentus par revīzijām, pārsūdzībām, tiesvedību, prasībām, kas attiecas uz juridiskām saistībām vai uz ko attiecas *OLAF* veikta izmeklēšana, glabā līdz šādu revīziju, pārsūdzību, tiesvedību, prasību kārtošanas vai izmeklēšanas beigām. Tādas uzskaites un dokumentu gadījumā, uz ko attiecas *OLAF* izmeklēšana, pienākumu saglabāt piemēro no brīža, kad par minēto izmeklēšanu ir darīts zināms saņēmējam.

3. Uzskaiti un dokumentus glabā vai nu to oriģināleksemplāros, vai apliecinātu kopiju veidā, vai vispāratzītos datu nesējos, tostarp dokumentu oriģinālu elektroniskās versijas vai tādus dokumentus, kuriem ir tikai elektroniskās versijas. Ja ir elektroniskās versijas, oriģināleksemplāri nav nepieciešami, ja tādi dokumenti atbilst piemērojamajām tiesiskajām prasībām, lai tos uzskatītu par tādiem, kas ir līdzvērtīgi oriģināliem, un uz tiem paļautos revīzijas nolūkos.

4. Saņēmēji informē kredītrīkotāju par visām izmaiņām to pasta un elektroniskajās adresēs. Šis pienākums turpina būt piemērojams piecus gadus pēc atlikuma maksājuma vai, ja šāda maksājuma nav, pēc darījuma. Šis periods ir trīs gadi, ja finansējuma summa nepārsniedz 60 000 EUR.

134. pants

Ierunu procedūra un tiesiskās aizsardzības līdzekļi

1. Pirms tiek pieņemts jebkāds pasākums, kas nelabvēlīgi ietekmē dalībnieka vai saņēmēja tiesības, atbildīgais kredītrīkotājs nodrošina, lai dalībniekam vai saņēmējam tiktu dota iespēja iesniegt apsvērumus.

   Šā punkta pirmo daļu nepiemēro piešķiršanas procedūrām, ja vien dalībnieks nav noraidīts, pamatojoties uz 143. panta 1. punkta pirmās daļas b) vai c) apakšpunktu.

2. Ja kredītrīkotāja pasākums nelabvēlīgi ietekmē dalībnieka vai saņēmēja tiesības, aktā, ar kuru nosaka minēto pasākumu, norāda, kā to var pārsūdzēt administratīvā kārtībā un iesniedzot prasību tiesā.

135. pants

Samazinātas procentu likmes un garantijas maksas subsīdijas

1. Samazinātas procentu likmes un garantijas maksas subsīdijas sniedz saskaņā ar X sadaļu, ja tās ir apvienotas vienā pasākumā ar finanšu instrumentiem.

2. Ja samazinātas procentu likmes un garantijas maksas subsīdijas nav apvienotas vienā pasākumā ar finanšu instrumentiem, tās var sniegt saskaņā ar VI vai VIII sadaļu.

136. pants

Drošības un sabiedriskās kārtības aizsardzība

1. Nosacījumi dalībai piešķiršanas procedūrās Savienībā atbilst Savienības starptautiskajām saistībām vai tirgus piekļuves saistībām, kas noteiktas starptautiskos nolīgumos, un nerada nepamatotus konkurences ierobežojumus.

2. Ja nepieciešams un ir sniegts pienācīgs pamatojums, Komisija 110. pantā minētajā finansēšanas lēmumā norāda, ka konkrētas piešķiršanas procedūras ietekmē drošību vai sabiedrisko kārtību, jo īpaši attiecībā uz Savienības vai tās dalībvalstu stratēģiskajiem aktīviem un interesēm, tostarp digitālās infrastruktūras, sakaru un informācijas sistēmu un saistīto piegādes ķēžu integritātes aizsardzību. Ja saskaņā ar 110. panta 1. punkta otro daļu finansēšanas lēmums nav vajadzīgs, atbildīgais kredītrīkotājs to norāda dokumentos, kas saistīti ar piešķiršanas procedūru.

3. Lai aizsargātu drošību vai sabiedrisko kārtību, atbildīgais kredītrīkotājs var paredzēt īpašus nosacījumus, kas piemērojami piešķiršanas procedūrām un 124. pantā minētajām juridiskajām saistībām. Uz visiem nosacījumiem attiecas šī panta 1. un 2. punkts, un tie stingri aprobežojas ar to, kas ir nepieciešams Savienības un/vai tās dalībvalstu drošības vai sabiedriskās kārtības aizsardzībai.

   Īpašos nosacījumus var piemērot dalībai piešķiršanas procedūrās un izrietošo juridisko saistību pilnam ciklam, un tie var attiekties uz:

   a) subjektu, jo īpaši kritērijiem par piekļuvi procedūrai vai atbilstību, pamatojoties uz valsti, kurā ir iedibināti dalībnieki, tostarp darbuzņēmējs vai labuma guvējs un saistītie subjekti, un apakšuzņēmēji, kā arī attiecībā uz trešās valsts publisko vai privāto struktūru tiešu vai netiešu kontroli pār jebkuru no šiem dalībniekiem;

   b) darbību, jo īpaši attiecībā uz iekārtu, preču, piegāžu vai pakalpojumu izcelsmes valsti, kā arī attiecībā uz izpildes vietu, kas var aprobežoties ar dalībvalstīm;

c) papildu drošības prasībām subjektiem un darbībām, jo īpaši nosacījumiem, kuru pamatā ir aprīkojuma, preču, piegāžu vai pakalpojumu, ražotāja, darbuzņēmēja, labuma guvēja, saistīto subjektu vai apakšuzņēmēju drošības riska novērtējums.

2. IEDAĻA

AGRĪNAS ATKLĀŠANAS UN IZSLĒGŠANAS SISTĒMA

137. pants

Savienības finanšu interešu aizsardzība ar risku atklāšanas, izslēgšanas un finansiālu sodu uzlikšanas palīdzību

1. Lai aizsargātu Savienības finanšu intereses, Komisija izveido un uztur agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmu.

Šādas sistēmas mērķis ir atvieglot:

a) tādu 2. punktā minēto personu vai subjektu agrīnu atklāšanu, kuri apdraud Savienības finanšu intereses;

b) tādu 2. punktā minēto personu vai subjektu izslēgšanu, uz kuriem attiecas kāda no 138. panta 1. punktā minētajām izslēgšanas situācijām;

c) finansiāla soda uzlikšanu saņēmējam, ievērojot 140. pantu.

2. Tiešā un netiešā pārvaldībā agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmu piemēro:

a) dalībniekiem un saņēmējiem;

b) subjektiem, uz kuru spējām kandidāts vai pretendents ir iecerējis paļauties, vai darbuzņēmēja apakšuzņēmējiem;

c) personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, ja budžetu izpilda, ievērojot 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu un 157. panta 4. punktu, pamatojoties uz informāciju, kas paziņota saskaņā ar ***158. panta 7. punktu***;

d) garantijas devējiem;

e) dalībniekiem vai saņēmējiem, par kuriem subjekti, kas izpilda budžetu saskaņā ar 63. pantu, ir snieguši informāciju, ko dalībvalstis atbilstoši nozares noteikumiem ir nosūtījušas saskaņā ar 144. panta 2. punkta d) apakšpunktu;

f) sponsoriem, kas minēti 26. pantā;

g) 138. panta 6. punktā ***minētā subjekta*** faktiskajiem īpašniekiem un visiem ▌ saistītajiem subjektiem;

h) šīs regulas 138. panta 5. punkta pirmajā daļā a) līdz c) apakšpunktā minētajām fiziskajām personām:

i) ikvienai personai vai subjektam, kas saņem līdzekļus jebkādā veidā, tostarp neatmaksājamu finansiālu atbalstu vai aizdevumus, vai abus, ja budžetu izpilda ar dalībvalstīm saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu. Šādā gadījumā piemēro 138. panta 2. punktu.

Pirmās daļas i) apakšpunkta vajadzībām personas vai subjekti, kas saņem līdzekļus, ietver līdzekļu galasaņēmējus, darbuzņēmējus, apakšuzņēmējus un faktiskos īpašniekus.

Tas neskar 157. panta 7. punktu un noteikumus, kas paredzēti iemaksu nolīgumos, finansēšanas nolīgumos un garantijas nolīgumos attiecībā uz personām vai subjektiem, kas saņem Savienības līdzekļus, ja budžetu izpilda saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu.

Dalītajā pārvaldībā izslēgšanas sistēmu piemēro:

a) ikvienai personai vai subjektam, kas piesakās finansējumam no dalītās pārvaldības programmas, ir atlasīti šādam finansējumam vai saņem šādu finansējumu;

b) subjektiem, uz kuru spējām a) apakšpunktā minētā persona vai subjekts plāno paļauties, vai šādas personas vai subjekta apakšuzņēmējiem;

c) ***138. panta 6. punktā minētā izslēgtā subjekta*** faktiskajiem īpašniekiem un visiem ▌saistītajiem subjektiem;

3. Lēmumu reģistrēt informāciju par agrīnu atklāšanu attiecībā uz šā panta 1. punkta otrās daļas a) apakšpunktā minētajiem riskiem, izslēgt 2. punktā minētās personas vai subjektus un/vai piemērot saņēmējam finansiālu sodu pieņem atbildīgais kredītrīkotājs. Informāciju par šādiem lēmumiem reģistrē 144. panta 1. punktā minētajā datubāzē. Ja šādi lēmumi tiek pieņemti, pamatojoties uz 138. panta 5. punktu, datubāzē reģistrētajā informācijā iekļauj informāciju par minētajā punktā minētajām personām.

4. Lēmumu izslēgt šā panta 2. punktā minētās personas vai subjektus vai piemērot saņēmējam finansiālus sodus pamato ar galīgo spriedumu vai – 138. panta 1. punktā minētajās izslēgšanas situācijās – ar galīgo administratīvo lēmumu vai ar ***135.*** pantā minētās paneļkomitejas veiktu provizorisku juridisko klasifikāciju 138. panta 3. punktā minētajās situācijās, lai nodrošinātu minēto situāciju centralizētu novērtējumu. Šīs regulas 143. panta 1. punktā minētajos gadījumos atbildīgais kredītrīkotājs noraida dalībnieku konkrētajā piešķiršanas procedūrā.

Neskarot 138. panta 7. punktu, atbildīgais kredītrīkotājs var pieņemt lēmumu izslēgt dalībnieku vai saņēmēju un/vai piemērot saņēmējam finansiālu sodu un lēmumu publicēt ar to saistīto informāciju, pamatojoties uz 138. panta 3. punktā minēto provizorisko klasifikāciju, tikai pēc ***142.*** pantā minētās paneļkomitejas ieteikuma saņemšanas.

138. pants

Izslēgšanas kritēriji un lēmumi par izslēgšanu

1. Atbildīgais kredītrīkotājs izslēdz 137. panta 2. punktā minēto personu vai subjektu no dalības piešķiršanas procedūrās, kuras reglamentē šī regula, vai no Savienības līdzekļu īstenošanas, ja minēta persona vai subjekts ir kādā no šādām izslēgšanas situācijām:

   a) persona vai subjekts ir bankrotējis vai tam tiek piemērota maksātnespējas vai likvidācijas procedūra, tā aktīvus pārvalda likvidators vai tiesa, tam ir mierizlīgums ar kreditoriem, tā darījumdarbība ir apturēta vai tas ir nonācis citā analogā situācijā, kas izriet no līdzīgas procedūras, kura paredzēta Savienības vai valsts tiesībās;

b) ar galīgu spriedumu vai galīgu administratīvo lēmumu ir atzīts, ka persona vai subjekts nav izpildījis savus pienākumus saistībā ar nodokļu maksāšanu vai sociālā nodrošinājuma iemaksu veikšanu saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem;

c) ar galīgu spriedumu vai galīgu administratīvo lēmumu ir atzīts, ka persona vai subjekts ir vainīgs smagā pārkāpumā saistībā ar profesionālo rīcību, jo ir pārkāpis piemērojamos normatīvos aktus vai tādus ētikas standartus, ko piemēro profesijā, kurā darbojas attiecīgā persona vai subjekts, vai ir iesaistījies jebkādā prettiesiskā rīcībā, kurai ir ietekme uz tā profesionālo uzticamību, ja šāda rīcība liecina par ļaunprātīgu nodomu vai rupju neuzmanību, tostarp jo īpaši kādu no šādām rīcībām:

   i) tādas informācijas sagrozīšana krāpnieciskos nolūkos vai nolaidības rezultātā, kas jāsniedz, lai pārbaudītu, vai nepastāv izslēgšanas iemesli un vai ir izpildīti attiecināmības vai atlases kritēriji, vai kas jāsniedz, pildot juridiskās saistības;

   ii) nolīguma noslēgšana ar citām personām vai subjektiem nolūkā izkropļot konkurenci;

   iii) intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpums;

   iv) nepamatota ietekme vai mēģinājums nepamatoti ietekmēt lēmumu pieņemšanas procesu, lai, sagrozot informāciju, iegūtu Savienības līdzekļus, izmantojot interešu konfliktu, kurā iesaistīti finanšu dalībnieki vai citas 61. panta 1. punktā minētās personas;

v) mēģinājums iegūt konfidenciālu informāciju, kas tam varētu dot nepamatotas priekšrocības piešķiršanas procedūrā;

vi) kūdīšana uz diskrimināciju, naidu vai vardarbību pret personu grupu vai grupas locekli ***vai līdzīgas darbības, kas ir pretrunā Savienības pamatā esošajām vērtībām, kuras nostiprinātas LES 2. pantā***, ja šāds pārkāpums ietekmē personas vai subjekta integritāti, negatīvi ietekmējot vai konkrēti apdraudot juridisko saistību izpildi;

d) ar galīgu spriedumu ir atzīts, ka persona vai subjekts ir vainīgs kādā no šādām rīcībām:

i) krāpšana Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2017/1371[49] 3. panta un ar Padomes 1995. gada 26. jūlija aktu izstrādātās Konvencijas par Eiropas Kopienu finansiālo interešu aizsardzību 1. panta nozīmē[50];

[49] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.).

[50] OV C 316, 27.11.1995., 48. lpp.

ii) korupcija, kā definēts 4. panta 2. punktā Direktīvā (ES) 2017/1371 vai aktīva korupcija 3. panta nozīmē ar Padomes 1997. gada 26. maija aktu[51] izstrādātajā Konvencijā par cīņu pret korupciju, kurā iesaistītas Eiropas Kopienas amatpersonas vai Eiropas Savienības dalībvalstu amatpersonas, vai rīcība, kas minēta Padomes Pamatlēmuma 2003/568/TI[52] 2. panta 1. punktā, vai korupcija, kā definēts citos piemērojamos tiesību aktos;

iii) rīcība saistībā ar līdzdalību noziedzīgā organizācijā, kā minēts Padomes Pamatlēmuma 2008/841/TI[53] 2. pantā;

iv) nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana vai teroristu finansēšana Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/849[54] 1. panta 3., 4. un 5. punkta nozīmē;

v) teroristu nodarījumi vai ar teroristu darbībām saistīti nodarījumi, kā definēts attiecīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2017/541[55] 3.–12. pantā, vai kūdīšana, atbalstīšana, līdzdalība vai mēģinājums izdarīt šādus nodarījumus, kā minēts ***minētās direktīvas 14.*** pantā;

---

51 OV C 195, 25.6.1997., 1. lpp.

52 Padomes Pamatlēmums 2003/568/TI (2003. gada 22. jūlijs) par korupcijas apkarošanu privātajā sektorā (OV L 192, 31.7.2003., 54. lpp.).

53 Padomes Pamatlēmums 2008/841/TI (2008. gada 24. oktobris) par cīņu pret organizēto noziedzību (OV L 300, 11.11.2008., 42. lpp.).

54 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV L 141, 5.6.2015., 73. lpp.).

55 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/541 (2017. gada 15. marts) par terorisma apkarošanu un ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/475/TI un groza Padomes Lēmumu 2005/671/TI (OV L 88, 31.3.2017., 6. lpp.).

vi) bērnu darbs vai citi nodarījumi, kas saistīti ar cilvēku tirdzniecību, kā minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/36/ES[56] 2. pantā;

e) persona vai subjekts, pildot juridiskas saistības, ko finansē no budžeta, saistībā ar galveno pienākumu izpildi ir pieļāvis būtiskus trūkumus, kuri:

i) ir noveduši pie priekšlaicīgas juridisko saistību izbeigšanas;

ii) ir noveduši pie līgumsodu vai citu līgumā noteiktu sodu piemērošanas; vai arī

iii) ir atklāti kredītrīkotāja, *OLAF,* Revīzijas palātas ***vai EPPO*** veiktās pārbaudēs, revīzijās vai izmeklēšanā;

f) ar galīgu spriedumu vai galīgu administratīvo lēmumu ir atzīts, ka persona vai subjekts ir izdarījis pārkāpumu Padomes Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95[57] 1. panta 2. punkta nozīmē;

g) ar galīgu spriedumu vai galīgu administratīvo lēmumu ir atzīts, ka persona vai subjekts ir izveidojis subjektu citā jurisdikcijā nolūkā apiet fiskālās, sociālās vai jebkādas citas juridiskās saistības, ***tostarp tās, kas attiecas uz darba tiesībām, nodarbinātību un darba apstākļiem,*** tā juridiskās adreses, centrālās administrācijas vai galvenās darījumdarbības vietas jurisdikcijā;

---

56 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/36/ES (2011. gada 5. aprīlis) par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/629/TI (OV L 101, 15.4.2011., 1. lpp.).

57 Padomes Regula (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

h) ar galīgu spriedumu vai galīgu administratīvo lēmumu ir atzīts, ka subjekts ir izveidots g) apakšpunktā minētajā nolūkā;

i) subjekts vai persona ***tīši un bez pienācīga pamatojuma*** ir pretojusies izmeklēšanai, pārbaudei vai revīzijai, ko veic kredītrīkotājs, tā pārstāvis vai revidents, *OLAF*, *EPPO* vai Revīzijas palāta. Uzskata, ka persona vai subjekts pretojas izmeklēšanai, pārbaudei vai revīzijai, ja tas veic pasākumus, kuru mērķis vai sekas ir novērst, apgrūtināt vai aizkavēt jebkuru no darbībām, kas vajadzīgas, lai veiktu izmeklēšanu, pārbaudi vai revīziju. Šādi pasākumi jo īpaši ietver ▌ atteikumu piešķirt vajadzīgo piekļuvi tā telpām vai jebkurām citām uzņēmējdarbības vajadzībām izmantotām zonām, informācijas slēpšanu vai atteikumu izpaust informāciju, vai nepatiesas informācijas sniegšanu.

2. Atbildīgais kredītrīkotājs izslēdz 137. panta 2. punkta pirmās daļas i) apakšpunktā un ceturtās daļas a), b) un c) apakšpunktā minēto personu vai subjektu, ja minētā persona vai subjekts atrodas vienā vai vairākās šā panta 1. punkta c) apakšpunkta iv) punktā vai d) apakšpunktā minētajās izslēgšanas situācijās. Ja galīgā sprieduma vai galīgā administratīvā lēmuma nav, lēmumu pieņem, pamatojoties uz minētajos punktos minētās rīcības provizorisku juridisko klasifikāciju, ņemot vērā saskaņā ar šā panta 3. punkta ceturtās daļas a) un d) apakšpunktu konstatētos faktus un konstatējumus, kas ietverti 145. pantā minētās paneļkomitejas ieteikumā.

Pirms veic provizorisku juridisko klasifikāciju, 145. pantā minētā paneļkomiteja dod dalībvalstij iespēju iesniegt apsvērumus ***attiecībā uz šā panta 3. punktā minēto procedūru***.

Neskarot 63. panta 2. punktu, dalībvalsts nodrošina, ka maksājuma pieteikumi, kas attiecas uz personu vai subjektu, kurš atrodas izslēgšanas situācijā, kas konstatēta saskaņā ar šā panta 1. punkta a) apakšpunktu, netiek iesniegti Komisijai atlīdzināšanai.

3. Ja nav galīga sprieduma vai attiecīgā gadījumā galīga administratīvā lēmuma šā panta 1. punkta c), d), f), g) un h) apakšpunktā minētajos gadījumos vai šā panta 1. punkta e) un i) apakšpunktā minētajā gadījumā, atbildīgais kredītrīkotājs izslēdz 137. panta 2. punktā minēto personu vai subjektu, pamatojoties uz minētajos apakšpunktos minētās rīcības provizorisku juridisko klasifikāciju, ņemot vērā konstatētos faktus vai citus konstatējumus, kas iekļauti 145. pantā minētās paneļkomitejas ieteikumā.

Šī punkta pirmajā daļā minētā provizoriskā klasifikācija neskar 137. panta 2. punktā minētās attiecīgās personas vai subjekta rīcības novērtējumu, ko veic dalībvalstu kompetentās iestādes saskaņā ar valsts tiesībām. Nekavējoties pēc tam, kad ir paziņots par galīgo spriedumu vai galīgo administratīvo lēmumu, atbildīgais kredītrīkotājs pārskata savu lēmumu izslēgt 137. panta 2. punktā minēto personu vai subjektu un/vai piemērot saņēmējam finansiālu sodu. Ja galīgajā spriedumā vai galīgajā administratīvajā lēmumā nav noteikts izslēgšanas ilgums, atbildīgais kredītrīkotājs nosaka minēto ilgumu, pamatojoties uz konstatētajiem faktiem un konstatējumiem un ņemot vērā 145. pantā minētās paneļkomitejas ieteikumu.

Ja šādā galīgā spriedumā vai galīgajā administratīvajā lēmumā noteikts, ka 137. panta 2. punktā minētā persona vai subjekts nav vainīgs rīcībā, uz ko attiecas provizoriska juridiska klasifikācija, kura bijusi pamatā tam, ka minētā persona vai subjekts ir izslēgts, atbildīgais kredītrīkotājs nekavējoties pārtrauc šādu izslēgšanu un/vai attiecīgā gadījumā atlīdzina visus noteiktos finansiālos sodus.

Pirmajā daļā minētie fakti un konstatējumi ietver jo īpaši:

a) faktus, kas konstatēti *EPPO*, attiecībā uz tām dalībvalstīm, kuras īsteno ciešāku sadarbību atbilstoši Padomes Regulai (ES) 2017/1939, Revīzijas palātas, *OLAF* vai iekšējā revidenta veiktās revīzijās vai izmeklēšanās vai jebkādās citās pārbaudēs, revīzijās vai kontrolēs, par kuru veikšanu ir atbildīgs kredītrīkotājs;

b) tādus administratīvos lēmumus, kas nav galīgi un kuros var būt ietverti disciplināri pasākumi, ko veic kompetentā uzraudzības struktūra, kura ir atbildīga par profesionālās ētikas standartu piemērošanas pārbaudi;

c) faktus, kas minēti to personu un subjektu lēmumos, kuri īsteno Savienības līdzekļus, ievērojot 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu;

d) informāciju, ko saskaņā ar 144. panta 2. punkta d) apakšpunktu nosūtījuši, ***jo īpaši*** faktus un konstatējumus, kurus valsts līmeņa ***galīgā sprieduma vai galīgā administratīvā lēmuma*** kontekstā attiecībā uz šā panta 1. punkta c) apakšpunkta iv) punktā vai d) apakšpunktā minēto izslēgšanas situāciju esību konstatējuši subjekti, kas īsteno Savienības līdzekļus, ievērojot 62. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu;

e) Komisijas lēmumus saistībā ar Savienības konkurences tiesību pārkāpumu vai valsts kompetentās iestādes lēmumus saistībā ar Savienības vai valsts konkurences tiesību pārkāpumu.

4. Jebkuru atbildīgā kredītrīkotāja lēmumu, ko pieņem saskaņā ar 137.–144. pantu, vai attiecīgā gadījumā jebkuru 145. pantā minētās paneļkomitejas ieteikumu pieņem saskaņā ar samērīguma principu, jo īpaši ņemot vērā:

a) situācijas nopietnību, tostarp ietekmi uz Savienības finanšu interesēm un reputāciju;

b) laiku, kas pagājis kopš attiecīgās rīcības;

c) rīcības ilgumu un tās atkārtošanos;

d) to, vai rīcība bijusi tīša, vai pieļautās neuzmanības pakāpi;

e) šā panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajos gadījumos – to, vai riskam ir pakļauta ierobežota summa;

f) jebkurus citus atbildību mīkstinošus apstākļus, piemēram:

i) 137. panta 2. punktā minētās attiecīgās personas vai subjekta sadarbības līmeni ar attiecīgo kompetento iestādi un minētās personas vai subjekta palīdzību izmeklēšanā, ko ir atzinis atbildīgais kredītrīkotājs; vai arī

ii) izslēgšanas situācijas izpaušanu, izmantojot 139. panta 1. punktā minēto deklarāciju; vai arī

iii) pasākumus, ko dalībvalsts veikusi pret personu vai subjektu saskaņā ar 63. panta 2. punktu.

5. Atbildīgais kredītrīkotājs izslēdz 137. panta 2. punktā minēto personu vai subjektu, ja:

a) fiziska vai juridiska persona, kas ir 137. panta 2. punktā minētās personas vai subjekta pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūras locekle vai kam ir pārstāvības, lēmumu pieņemšanas vai kontroles pilnvaras attiecībā uz minēto personu vai subjektu, ir vienā vai vairākās šā panta 1. punkta c)–i) apakšpunktā minētajās situācijās;

b) fiziskā vai juridiskā persona, kas uzņemas neierobežotu atbildību par 137. panta 2. punktā minētās personas vai subjekta parādiem, ir vienā vai vairākās šā panta 1. punkta a) vai b) apakšpunktā minētajās situācijās;

c) fiziska persona, kurai ir būtiska nozīme piešķiršanā vai juridisko saistību izpildē, ir vienā vai vairākās šā panta 1. punkta c)–i) apakšpunktā minētajās situācijās.

Atbildīgais kredītrīkotājs nodrošina, ka tiek izslēgta fiziskā persona, kas atrodas vienā vai vairākās no pirmajā daļā minētajām situācijām.

6. Ja 137. panta 2. punkta pirmās daļas a)–f) apakšpunktā un h)–***i)*** apakšpunktā minētā persona vai subjekts ir izslēgts, atbildīgais kredītrīkotājs var izslēgt arī izslēgtā subjekta faktisko īpašnieku vai ikvienu saistīto subjektu vai piemērot tiem finansiālu sodu. Visos atbildīgā kredītrīkotāja lēmumos vai attiecīgā gadījumā 145. pantā minētās paneļkomitejas ieteikumos ņem vērā to, vai:

a) izslēgtais subjekts ir funkcionāli neatkarīgs no saistītā uzņēmuma un faktiskā īpašnieka;

b) izslēgtā subjekta pārkāpuma iemesls nav tas, ka nav veikta uzraudzība vai nodrošināta pienācīga kontrole;

c) izslēgtais subjekts ir pieņēmis komerciālu lēmumu, ko nav ietekmējis neviens saistītais subjekts vai faktiskais īpašnieks.

7. Šā panta 3. punktā minētajos gadījumos atbildīgais kredītrīkotājs var izslēgt 137. panta 2. punktā minēto personu vai subjektu provizoriski bez 145. pantā minētās paneļkomitejas iepriekšēja ieteikuma, ja to dalība piešķiršanas procedūrā vai to atlase Savienības līdzekļu īstenošanai būtu nopietns un tiešs Savienības finanšu interešu apdraudējums. Šādos gadījumos atbildīgais kredītrīkotājs nekavējoties nodod šo gadījumu 145. pantā minētajai paneļkomitejai un pieņem galīgo lēmumu ne vēlāk kā 14 dienu laikā pēc paneļkomitejas ieteikuma saņemšanas.

8. Pēc kredītrīkotāja pieprasījuma un ja to prasa lietas būtība vai apstākļi, 145. pantā minētajai paneļkomitejai nodoto lietu nolūkā saņemt ieteikumu var izskatīt paātrinātā procedūrā, neskarot attiecīgās personas vai subjekta tiesības tikt uzklausītam.

9. Atbildīgais kredītrīkotājs, attiecīgā gadījumā ņemot vērā 145. pantā minētās paneļkomitejas ieteikumu, neizslēdz 137. panta 2. punktā minēto personu vai subjektu no dalības piešķiršanas procedūrā vai no atlasīšanas Savienības līdzekļu īstenošanai, ja:

   a) persona vai subjekts ir veicis šā panta ***10.*** punktā minētos korektīvos pasākumus tiktāl, ciktāl tie ir pietiekami, lai pierādītu tā uzticamību. Šis apakšpunkts netiek piemērots šā panta 1. punkta d) apakšpunktā minētajā gadījumā;

   b) tas ir absolūti nepieciešams, lai nodrošinātu darbības nepārtrauktību – uz ierobežotu laikposmu un kamēr tiek pieņemti šā panta 7. punktā noteiktie korektīvie pasākumi;

   c) šāda izslēgšana būtu nesamērīga, pamatojoties uz šā panta 3. punktā minētajiem kritērijiem.

Turklāt šā panta 1. punkta a) apakšpunktu nepiemēro piegāžu iepirkumiem ar īpaši izdevīgiem noteikumiem vai nu no piegādātāja, kas pilnībā izbeidz darījumdarbību, vai arī no likvidatoriem maksātnespējas procedūrā, vai mierizlīgumā ar kreditoriem, vai līdzīgā procedūrā saskaņā ar Savienības vai valsts tiesībām.

Šā punkta pirmajā un otrajā daļā minētajos neizslēgšanas gadījumos atbildīgais kredītrīkotājs precizē 137. panta 2. punktā minētās personas vai subjekta neizslēgšanas iemeslus un par minētajiem iemesliem informē 145. pantā minēto paneļkomiteju.

10. Korektīvie pasākumi, kas minēti ***9.*** punkta pirmās daļas a) apakšpunktā, var jo īpaši būt:

a) pasākumi, ar ko konstatē izslēgšanas situāciju cēloni un konkrētus un tehniskus, organizatoriskus un ar personālu saistītus pasākumus attiecīgajā 137. panta 2. punktā minētās personas vai subjekta darījumdarbības vai darbības jomā un kas ir piemēroti, lai labotu rīcību un novērstu tās turpmāku atkārtošanos;

b) pierādījumi, ka 137. panta 2. punktā minētā persona vai subjekts ir veicis pasākumus, lai kompensētu vai atlīdzinātu zaudējumus vai kaitējumu, kas nodarīts Savienības finanšu interesēm izslēgšanas situācijas pamatā esošo faktu rezultātā;

c) pierādījumi, ka 137. panta 2. punktā minētā persona vai subjekts ir samaksājis vai nodrošinājis, ka tiek samaksāti visi kompetentās iestādes noteiktie naudas sodi vai visi šā panta 1. punkta b) apakšpunktā minētie nodokļi vai sociālā nodrošinājuma iemaksas.

Neskarot atbildīgā kredītrīkotāja vai 145. pantā minētās paneļkomitejas novērtējumu, persona vai subjekts iesniedz korektīvos pasākumus, kurus novērtējis ārējs neatkarīgs revidents vai kuri ar valsts vai Savienības iestādes lēmumu atzīti par pietiekamiem.

11. Atbildīgais kredītrīkotājs, attiecīgā gadījumā ņemot vērā 145. pantā minētās paneļkomitejas pārskatīto ieteikumu, nekavējoties pārskata savu lēmumu izslēgt 137. panta 2. punktā minēto personu vai subjektu *ex officio* vai pēc minētās personas vai subjekta lūguma, ja tas ir veicis pietiekamus korektīvus pasākumus, lai pierādītu savu uzticamību, vai ir iesniedzis jaunus elementus, kas pierāda, ka šā panta 1. punktā minētā izslēgšanas situācija vairs nepastāv.

12. Šīs regulas 137. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētajā gadījumā atbildīgais kredītrīkotājs prasa, lai kandidāts vai pretendents aizstātu šā panta 1. punktā minētu izslēgšanas situācijā esošu subjektu vai apakšuzņēmēju, uz kura spējām tas ir iecerējis paļauties.

139. pants

Deklarācija un pierādījumi par to, ka nepastāv izslēgšanas situācija

1. Dalībnieks deklarē, vai viņš ir nonācis kādā no 138. panta 1. punktā un 143. panta 1. punktā minētajām situācijām un – attiecīgā gadījumā – vai viņš ir veicis kādu no 138. panta 9. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētajiem korektīvajiem pasākumiem.

Dalībnieks deklarē arī, vai turpmāk minētās personas vai subjekti ir nonākuši kādā no 138. panta 1. punkta c)–h) apakšpunktā minētajām izslēgšanas situācijām:

a) fiziskas vai juridiskas personas, kas ir dalībnieka pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūras locekļi vai kam ir pārstāvības, lēmumu pieņemšanas vai kontroles pilnvaras attiecībā uz minēto dalībnieku;

b) dalībnieka faktiskie īpašnieki, kā definēts Direktīvas (ES) 2015/849 3. panta 6. punktā.

Dalībnieks vai saņēmējs nekavējoties informē atbildīgo kredītrīkotāju par jebkādām deklarētajām izmaiņām situācijās.

Attiecīgā gadījumā kandidāts vai pretendents sniedz tādas pašas deklarācijas, kā minēts pirmajā un otrajā daļā, ko parakstījis apakšuzņēmējs vai jebkurš cits subjekts, uz kura spējām tas iecerējis paļauties, atkarībā no konkrētā gadījuma.

Atbildīgais kredītrīkotājs nepieprasa pirmajā un otrajā daļā minētās deklarācijas, ja tādas deklarācijas jau ir iesniegtas saistībā ar citu piešķiršanas procedūru, ar noteikumu, ka situācija nav mainījusies un laiks, kas pagājis kopš deklarāciju izdošanas datuma, nepārsniedz vienu gadu.

Atbildīgais kredītrīkotājs var atteikties no prasībām saskaņā ar pirmo un otro daļu attiecībā uz ***ļoti mazas vērtības dotācijām un*** ļoti mazas vērtības līgumiem, kas nepārsniedz ***2. panta 74. punktā un*** I pielikuma 14.4. punktā minēto summu.

2. Ja atbildīgais kredītrīkotājs to pieprasa un ja tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu procedūras pareizu norisi, dalībnieks, apakšuzņēmējs vai subjekts, uz kura spējām kandidāts vai pretendents iecerējis paļauties, iesniedz:

a) atbilstīgus pierādījumus, ka tas nav nonācis kādā no 138. panta 1. punktā minētajām izslēgšanas situācijām;

b) informāciju par fiziskām vai juridiskām personām, kas ir dalībnieka pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūras locekļi vai kam ir pārstāvības, lēmumu pieņemšanas vai kontroles pilnvaras attiecībā uz minēto dalībnieku, tostarp personām un subjektiem īpašumtiesību un kontroles struktūrā un faktiskajiem īpašniekiem, un atbilstīgus pierādījumus, ka neviena no minētajām personām neatrodas kādā no 138. panta 1. punkta c)–f) apakšpunktā minētajām izslēgšanas situācijām;

c) atbilstīgus pierādījumus, ka fiziskās vai juridiskās personas, kas uzņemas neierobežotu atbildību par minētā dalībnieka parādiem, nav 138. panta 1. punkta a) vai b) apakšpunktā minētajā izslēgšanas situācijā.

3. Attiecīgā gadījumā un saskaņā ar valsts tiesībām atbildīgais kredītrīkotājs par piemērotu pierādījumu tam, ka 2. punktā minētais dalībnieks vai subjekts neatrodas kādā no 138. panta 1. punkta a), c), d), f), g) un h) apakšpunktā minētajām izslēgšanas situācijām, var pieņemt nesenu izrakstu no sodāmības reģistra vai, ja tas nav iespējams, līdzvērtīgu dokumentu, ko nesen izdevusi iedibinājuma valsts tiesu vai administratīva iestāde un kas pierāda, ka šīs prasības ir apmierinātas.

Atbildīgais kredītrīkotājs par piemērotu pierādījumu tam, ka 2. punktā minētais dalībnieks vai subjekts neatrodas kādā no 138. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētajām izslēgšanas situācijām, var pieņemt nesen izdotu apliecinājumu, ko izsniegusi iedibinājuma valsts kompetentā iestāde. Ja šāda veida apliecinājumi netiek izdoti attiecīgajā iedibinājuma valstī, dalībnieks var sniegt paziņojumu, kas apliecināts ar zvērestu tiesu iestādē vai pie notāra, vai, ja tas nav iespējams, tad oficiālu deklarāciju, kas sniegta administratīvā iestādē vai kvalificētā profesionālā struktūrā valstī, kurā tas ir iedibināts.

4. Atbildīgais kredītrīkotājs var atbrīvot 2. punktā minēto dalībnieku vai subjektu no pienākuma iesniegt 2. un 3. punktā minētos dokumentāros pierādījumus:

   a) ja tas šādiem pierādījumiem var piekļūt bez maksas valsts datubāzē;

   b) ja šādi pierādījumi jau ir iesniegti saistībā ar citu procedūru un ar noteikumu, ka visi iesniegtie dokumenti joprojām ir spēkā un laiks, kas ir pagājis kopš šo dokumentu izdošanas datuma, nepārsniedz vienu gadu;

   c) ja viņš atzīst, ka šādus pierādījumus iesniegt nav iespējams.

5. Šā panta 1.–4. punktu nepiemēro personām un subjektiem, kas īsteno Savienības līdzekļus, ievērojot 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu, vai Savienības struktūrām, kas minētas 70. un 71. pantā.

   Attiecībā uz finanšu instrumentiem un budžeta garantijām, ja nav noteikumu un procedūru, kas ir pilnībā līdzvērtīgi 157. panta 4. punkta pirmās daļas d) apakšpunktā minētajiem noteikumiem un procedūrām, galasaņēmēji un starpnieki personai vai subjektam, kas īsteno Savienības līdzekļus, ievērojot 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu, iesniedz parakstītu godprātīgu apliecinājumu par to, ka tie neatrodas nevienā no 138. panta 1. punkta a)–d), g) un h) apakšpunktā vai 143. panta 1. punkta pirmās daļas b) un c) apakšpunktā minētajām situācijām vai situācijā, kas tiek uzskatīta par līdzvērtīgu pēc novērtējuma, kurš veikts saskaņā ar 157. panta 4. punktu.

Ja finanšu instrumentus izņēmuma kārtā īsteno, ievērojot 62. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, galasaņēmēji iesniedz finanšu starpniekiem parakstītu godprātīgu apliecinājumu par to, ka tie neatrodas nevienā no 138. panta 1. punkta a)–d), g) un h) apakšpunktā vai 143. panta 1. punkta pirmās daļas b) un c apakšpunktā minētajām situācijām.

140. pants

Finansiāli sodi

1. Lai nodrošinātu preventīvu ietekmi, atbildīgais kredītrīkotājs, attiecīgā gadījumā ņemot vērā 145. pantā minētās paneļkomitejas ieteikumu, var piemērot finansiālu sodu saņēmējam, ar kuru ir noslēgtas juridiskas saistības un kurš ir nonācis kādā no 138. panta 1. punkta c), d), e), f), g), h) vai i) apakšpunktā minētajām izslēgšanas situācijām.

Attiecībā uz 138. panta 1. punkta c)–i) apakšpunktā minētajām izslēgšanas situācijām finansiālu sodu var piemērot kā alternatīvu lēmumam izslēgt saņēmēju, ja šāda izslēgšana būtu nesamērīga, pamatojoties uz 138. panta 4. punktā minētajiem kritērijiem.

Attiecībā uz 138. panta 1. punkta c), d) un e) apakšpunktā minētajām izslēgšanas situācijām finansiālu sodu var piemērot papildus izslēgšanai, ja tas ir vajadzīgs Savienības finanšu interešu aizsardzībai, jo saņēmējs sistēmiski un atkārtoti ir rīkojies ar nodomu nepamatoti iegūt Savienības līdzekļus.

Neatkarīgi no šī punkta pirmās, otrās un trešās daļas finansiālu sodu nepiemēro saņēmējam, kas saskaņā ar 139. pantu ir darījis zināmu, ka atrodas izslēgšanas situācijā.

2. Finansiālā soda summa nepārsniedz 10 % no juridisko saistību kopējās vērtības. Ja dotācijas nolīgums parakstīts ar vairākiem labuma guvējiem, finansiālais sods nepārsniedz 10 % no dotācijas summas, kas attiecīgajam labuma guvējam pienākas saskaņā ar dotācijas nolīgumu.

141. pants

Izslēgšanas ilgums un noilguma termiņš

1. Izslēgšanas ilgums nepārsniedz nevienu no turpmāk minētajiem:

a) ilgumu, kas noteikts dalībvalsts galīgajā spriedumā vai galīgajā administratīvajā lēmumā, ja tādi ir;

b) ja nav galīgā sprieduma vai galīgā administratīvā lēmuma:

i) piecus gadus 138. panta 1. punkta d) un i) apakšpunktā minētajos gadījumos;

ii) trīs gadus 138. panta 1. punkta c) un e)–h) apakšpunktā minētajos gadījumos;

Šīs regulas 137. panta 2. punktā minēto personu vai subjektu izslēdz tik ilgi, kamēr tas atrodas kādā no 138. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētajām izslēgšanas situācijām.

2. Noilguma termiņš izslēgšanai un/vai finansiālu sodu uzlikšanai 137. panta 2. punktā minētajai personai vai subjektam ir pieci gadi, ko aprēķina, skaitot no vienas no šādām dienām:

a) no izslēgšanu izraisošās rīcības dienas vai nepārtrauktu vai atkārtotu darbību gadījumos no dienas, kad izbeigta rīcība, – 138. panta 1. punkta b)–e) un g), h) un i) apakšpunktā minētajos gadījumos;

b) no valsts tiesas galīgā sprieduma vai galīgā administratīvā lēmuma dienas – 138. panta 1. punkta b), c), d), g), h) un i) apakšpunktā minētajos gadījumos.

Noilguma termiņu pārtrauc valsts iestādes, Komisijas, *OLAF*, *EPPO* –attiecībā uz tām dalībvalstīm, kuras īsteno ciešāku sadarbību saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939, šīs regulas 145. pantā minētās paneļkomitejas vai jebkura budžeta izpildē iesaistīta subjekta akts, ja par šādu aktu ir paziņots šīs regulas 137. panta 2. punktā minētajai personai vai subjektam un tas ir saistīts ar izmeklēšanu vai tiesvedību. Jauns noilguma termiņš sākas nākamajā dienā pēc pārtraukuma beigām.

Šīs regulas 138. panta 1. punkta f) apakšpunkta nolūkos ir spēkā Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 3. pantā noteiktais noilguma termiņš šīs regulas 137. panta 2. punktā minētās personas vai subjekta izslēgšanai un/vai finansiālu sodu piemērošanai saņēmējam.

Ja attiecīgās šīs regulas 137. panta 2. punktā minētās personas vai subjekta rīcība atbilst vairākiem no šīs regulas 138. panta 1. punktā uzskaitītajiem iemesliem, piemēro noilguma termiņu, kas attiecas uz visnopietnāko no minētajiem iemesliem.

142. pants

Izslēgšanas un finansiālo sodu publicēšana

1. Lai vajadzības gadījumā pastiprinātu izslēgšanas un/vai finansiālā soda preventīvo ietekmi, Komisija saskaņā ar atbildīgā kredītrīkotāja lēmumu 138. panta 1. punkta c)–***i)*** apakšpunktā minētajos gadījumos savā tīmekļa vietnē publicē šādu informāciju, kas saistīta ar izslēgšanu un attiecīgā gadījumā ar finansiālu sodu:

   a) šīs regulas 137. panta 2. punktā minētās personas vai subjekta vārds/nosaukums;

   b) izslēgšanas situācija;

   c) izslēgšanas ilgums un/vai finansiālā soda apjoms.

Ja lēmums par izslēgšanu un/vai finansiālu sodu ir pieņemts, pamatojoties uz ***138. panta 2. punktā*** minēto provizorisko klasifikāciju, publikācijā norāda, ka galīgā sprieduma vai attiecīgā gadījumā galīgā administratīvā lēmuma nav. Tādos gadījumos nekavējoties publicē informāciju par visām pārsūdzībām, to statusu un iznākumu, kā arī par visiem atbildīgā kredītrīkotāja pārskatītajiem lēmumiem. Ja ir piemērots finansiāls sods, publikācijā norāda arī to, vai sods ir samaksāts.

Lēmumu par informācijas publicēšanu pieņem atbildīgais kredītrīkotājs vai nu pēc attiecīgā galīgā sprieduma, vai attiecīgā gadījumā pēc galīgā administratīvā lēmuma, vai arī pēc 145. pantā minētās paneļkomitejas ieteikuma – atkarībā no konkrētā gadījuma. Minētais lēmums stājas spēkā trīs mēnešus pēc tā paziņošanas attiecīgajai 137. panta 2. punktā minētajai personai vai subjektam.

Publicēto informāciju izņem, tiklīdz izslēgšana ir beigusies. Finansiāla soda gadījumā publikāciju izņem sešus mēnešus pēc minētā soda samaksas.

Attiecībā uz personas datiem atbildīgais kredītrīkotājs saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1725 informē attiecīgo šīs regulas 137. panta 2. punktā minēto personu vai subjektu par tā tiesībām, kas paredzētas piemērojamos datu aizsardzības noteikumos, un par procedūrām, kas pieejamas minēto tiesību izmantošanai.

2. Šā panta 1. punktā minēto informāciju nepublicē, ja pastāv kādi no turpmāk minētajiem apstākļiem:

a) ja tas ir vajadzīgs, lai aizsargātu izmeklēšanas vai valsts tiesvedības konfidencialitāti;

b) ja publicēšana izraisītu nesamērīgu zaudējumu attiecīgajai 137. panta 2. punktā minētajai personai vai subjektam vai būtu citādi nesamērīga, pamatojoties uz 138. panta 4. punktā noteiktajiem samērīguma kritērijiem un ņemot vērā finansiālā soda apjomu;

c) attiecībā uz fizisku personu, izņemot gadījumu, kad personas datu publicēšana ir pamatota izņēmuma apstākļos *inter alia* ar rīcības nopietnību vai tās ietekmi uz Savienības finanšu interesēm. Tādos gadījumos lēmumā publicēt informāciju tiek pienācīgi ņemtas vērā tiesības uz privātumu un citas Regulā (ES) 2018/1725 paredzētās tiesības.

143. pants

Noraidīšana piešķiršanas procedūrā

1. Atbildīgais kredītrīkotājs piešķiršanas procedūrā noraida dalībnieku, kas:

a) atrodas izslēgšanas situācijā, kura noteikta saskaņā ar 138. pantu;

b) ir sagrozījis informāciju, kura prasīta kā nosacījums dalībai procedūrā, vai nav iesniedzis minēto informāciju;

c) iepriekš ir bijis iesaistīts to dokumentu sagatavošanā, kuri izmantoti piešķiršanas procedūrā, ja tas rada vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, tostarp konkurences izkropļojumu, kuru nevar novērst citādi;

d) ir tāds, kuram ir konfliktējošas ***profesionālas*** intereses, kas var negatīvi ietekmēt līguma izpildi saskaņā ar I pielikuma 20.6. punktu***;***

e) ir adresāts lēmumam, ar ko aizliedz līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu par to, ka ir saņemtas ārvalstu subsīdijas, kas izkropļo iekšējo tirgu, un ko Komisija pieņēmusi saskaņā ar šā panta 3. punktu.

Atbildīgais kredītrīkotājs paziņo pārējiem piešķiršanas procedūras dalībniekiem par attiecīgās informācijas apmaiņu, kas saistīta ar dalībnieka iesaisti piešķiršanas procedūras sagatavošanā vai izriet no tās, kā minēts pirmās daļas c) apakšpunktā. Pirms jebkura šāda noraidījuma dalībniekam dod iespēju pierādīt, ka tā iesaiste piešķiršanas procedūras sagatavošanā nepārkāpj vienlīdzīgas attieksmes principu.

2. Piemēro šīs regulas 134. panta 1. punktu, ja vien noraidījums nav pamatots saskaņā ar šā panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu ar lēmumu par izslēgšanu, kas pieņemts attiecībā uz dalībnieku pēc tā apsvērumu izskatīšanas.

3. Šā panta pirmās daļas e) apakšpunkta nolūkos Regulu (ES) 2022/2560 un jo īpaši tās 1., 2. un 4. nodaļas, tostarp 30. panta, noteikumus mutatis mutandis piemēro Komisijas veiktajai provizoriskajai izvērtēšanai un padziļinātai izmeklēšanai par jebkādu ārvalstu finansējumu, kas iegūts iepirkuma procedūrā saskaņā ar šo regulu. Lai par to iepriekš paziņotu līgumslēdzējai iestādei, dalībnieki saskaņā ar šo regulu organizētajā piešķiršanas procedūrā paziņo atbildīgajam kredītrīkotājam par jebkādu attiecīgo ārvalstu finansējumu saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem, kā noteikts Regulas (ES) 2022/2560 28. un 29. pantā un tādu īstenošanas aktu noteikumos, kas pieņemti, pamatojoties uz minētās regulas 47. panta 1. punktu. Turklāt attiecīgos deleģētos aktus, kas pieņemti, pamatojoties uz Regulas (ES) 2022/2560 49. pantu, piemēro arī iepirkuma procedūrām, uz kurām attiecas šī regula. Attiecīgos noteikumus Regulā (ES) 2022/2560, kā arī uz minētās regulas 49. panta pamata pieņemtajos deleģētajos aktos un īstenošanas aktos, kas pieņemti, pamatojoties uz minētās regulas 47. panta 1. punktu, īsteno saskaņā ar šo regulu.

Saistībā ar šā punkta pirmo daļu Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus lēmuma veidā, lai:

a) šīs regulas kontekstā padarītu dalībnieka piedāvātās saistības saistošas minētajam dalībniekam Regulas (ES) 2022/2560 11. panta 3. punkta nozīmē;

b) šīs regulas kontekstā neceltu iebildumus Regulas (ES) 2022/2560 11. panta 4. punkta nozīmē;

c) šīs regulas kontekstā aizliegtu līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu dalībniekam par to, ka viņš ir saņēmis ārvalstu subsīdijas, kas izkropļo iekšējo tirgu Regulas (ES) 2022/2560 31. panta 2. punkta nozīmē.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 276. panta 2. punktā.

Attiecībā uz pasākumiem, kas jāveic saskaņā ar šo punktu, ja Regulā (ES) 2022/2560 ir atsauce uz iepirkuma procedūrām Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/23/ES, 2014/24/ES un 2014/25/ES[58] nozīmē, tās uzskata par iepirkuma procedūrām šīs regulas nozīmē.

Atbildīgais kredītrīkotājs paziņo par atteikumu dalībai piešķiršanas procedūrā attiecīgajam dalībniekam adresētā vēstulē, ievērojot otrās daļas c) apakšpunktā minēto aizlieguma lēmumu.

144. pants

Agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēma

1. Informācijas apmaiņa 137. pantā minētajā agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmā notiek centralizēti Komisijas izveidotā datubāzē (“datubāze”), un to pārvalda saskaņā ar tiesībām uz privātumu un citām Regulā (ES) 2018/1725 paredzētajām tiesībām.

   Informāciju par agrīnas atklāšanas, izslēgšanas un/vai finansiāla soda gadījumiem atbildīgais kredītrīkotājs datubāzē ievada pēc paziņošanas attiecīgajai 137. panta 2. punktā minētajai personai vai subjektam. Izņēmuma apstākļos, ja ir pārliecinošs tiesiskais pamats ievērot izmeklēšanas vai valsts tiesvedības konfidencialitāti, šādu paziņošanu var atlikt, līdz šāds pārliecinošs tiesiskais pamats ievērot konfidencialitāti vairs nepastāv.

---

58 ***Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp.).***

Saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1725 Komisija pēc lūguma informē jebkuru 137. panta 2. punktā minēto personu vai subjektu, uz ko attiecas agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēma, par datubāzē uzglabātajiem datiem par minēto personu vai subjektu.

Datubāzē iekļauto informāciju attiecīgi atjaunina, ja dati ir laboti, dzēsti vai mainīti. To publicē vienīgi saskaņā ar 142. pantu.

2. Agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēma ir balstīta uz 138. panta 3. punkta ceturtajā daļā minētajiem faktiem un konstatējumiem un uz informācijas nosūtīšanu Komisijai, kuru jo īpaši veic:

a) *EPPO* – attiecībā uz tām dalībvalstīm, kuras īsteno ciešāku sadarbību atbilstoši Padomes Regulai (ES) 2017/1939, – vai *OLAF* saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013, ja pabeigtā vai notiekošā *OLAF* izmeklēšana liecina, ka varētu būt lietderīgi veikt aizsardzības pasākumus vai darbības Savienības finanšu interešu aizsardzībai, pienācīgi ievērojot procesuālās tiesības un pamattiesības un nodrošinot pienācīgu aizsardzību trauksmes cēlējiem;

b) Komisijas, Komisijas izveidota Eiropas biroja vai izpildaģentūras kredītrīkotājs;

c) Savienības iestāde, Eiropas birojs, aģentūra, kas nav minēti šā punkta b) apakšpunktā, vai struktūra vai persona, kam uzticēts īstenot KĀDP pasākumus;

d) subjekti, kas izpilda budžetu ***saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu, un personas un subjekti, kas kopā ar dalībvalstīm saņem līdzekļus saistībā ar budžeta izpildi saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, gadījumos, kad fakti un konstatējumi iegūti tikai saistībā ar galīgajiem spriedumiem vai galīgajiem administratīvajiem lēmumiem, atsaucoties uz 138. panta 1. punkta c) apakšpunkta iv) punktā un d) apakšpunktā izklāstītajiem iemesliem, kā arī*** atklāta krāpšana un/vai pārkāpums un turpmākie pasākumi, ja informācijas nosūtīšana ir prasīta nozaru noteikumos;

e) personas vai subjekti, kas īsteno Savienības līdzekļus, ievērojot 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu, gadījumos, kad konstatēta krāpšana un/vai pārkāpums un tiek veikti turpmāki pasākumi.

3. Izņemot gadījumus, kad informācija ir jāiesniedz saskaņā ar nozares noteikumiem, informācijā, ko paredzēts nosūtīt, ievērojot šā panta 2. punktu, ietilpst:

a) attiecīgā subjekta vai personas identifikācija;

b) konstatēto risku vai attiecīgo faktu kopsavilkums;

c) informācija, kas varētu kredītrīkotājam palīdzēt veikt šā panta 4. punktā minēto pārbaudi vai pieņemt lēmumu par izslēgšanu, kā minēts 138. panta 1. vai 3. punktā, vai lēmumu piemērot finansiālu sodu, kā minēts 140. pantā;

d) attiecīgā gadījumā informācija par jebkuriem īpašiem pasākumiem, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu nosūtītās informācijas konfidencialitāti, tostarp pasākumi, ar ko aizsargā pierādījumus, lai aizsargātu izmeklēšanu vai valsts tiesvedību.

4. Komisija 3. punktā minēto informāciju nekavējoties nosūta saviem kredītrīkotājiem un savu izpildaģentūru kredītrīkotājiem, visām pārējām Savienības iestādēm, Savienības struktūrām, Eiropas birojam un aģentūrām, izmantojot 1. punktā minēto datubāzi, lai ļautu tiem veikt vajadzīgo pārbaudi attiecībā uz notiekošajām piešķiršanas procedūrām un spēkā esošajām juridiskajām saistībām.

Lai veiktu minēto pārbaudi, atbildīgais kredītrīkotājs īsteno savas pilnvaras, kā paredzēts 74. pantā, un nepārsniedz to, kas noteikts piešķiršanas procedūras noteikumos un juridisko saistību noteikumos.

Glabāšanas termiņš ar agrīnu atklāšanu saistītai informācijai, ko nosūta saskaņā ar šā panta 3. punktu, nepārsniedz vienu gadu. Ja minētajā laikposmā atbildīgais kredītrīkotājs lūdz paneļkomitejai nākt klajā ar ieteikumu izslēgšanas vai finansiālu sodu lietā, informācijas glabāšanas termiņu var pagarināt līdz brīdim, kad atbildīgais kredītrīkotājs ir pieņēmis lēmumu.

5. Komisija visām personām un subjektiem, kas iesaistīti budžeta izpildē saskaņā ar 62. pantu, piešķir piekļuvi informācijai par lēmumiem par izslēgšanu, ievērojot 138. pantu, ***lai ļautu tiem, piešķirot tiesības slēgt līgumus vai atlasot labuma guvējus Savienības līdzekļu izpildei, pārbaudīt, vai agrīnās atklāšanas un izslēgšanas sistēmā ir kāds izslēgšanas gadījums***.

Izņemot gadījumus, kad budžeta izpilde ir uzticēta personām vai subjektiem, kas minēti 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā, saskaņā ar 157. panta 4. punktā minēto kārtību visas budžeta izpildē iesaistītās personas un subjekti izpilda šādus lēmumus attiecībā uz personu vai subjektu, kas piesakās Savienības līdzekļu saņemšanai ***vai*** tiek atlasīts ***Savienības līdzekļu īstenošanai***.

6. Kā daļu no ikgadējā Komisijas ziņojuma Eiropas Parlamentam un Padomei, ievērojot LESD 325. panta 5. punktu, Komisija sniedz apkopotu informāciju par lēmumiem, ko kredītrīkotāji pieņēmuši saskaņā ar šīs regulas 137.–144. pantu. Minētajā ziņojumā tiek sniegta arī papildu informācija par visiem lēmumiem, ko kredītrīkotāji pieņēmuši, ievērojot šīs regulas 138. panta 9. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu un šīs regulas 142. panta 2. punktu, un par visiem kredītrīkotāju lēmumiem atkāpties no paneļkomitejas ieteikuma, ievērojot šīs regulas 145. panta 6. punkta trešo daļu.

Šā punkta pirmajā daļā minēto informāciju sniedz, pienācīgi ievērojot konfidencialitātes prasības un jo īpaši tā, lai nevarētu identificēt 137. panta 2. punktā minēto attiecīgo personu vai subjektu.

145. pants

Paneļkomiteja

1. Paneļkomiteju sasauc pēc jebkuras Savienības iestādes, Savienības struktūras, Eiropas biroja vai tādas struktūras vai personas kredītrīkotāja pieprasījuma, kam ir uzticēts īstenot īpašus pasākumus KĀDP jomā saskaņā ar LES V sadaļu.

2. Paneļkomitejā ietilpst:

   a) pastāvīgs un neatkarīgs augsta līmeņa priekšsēdētājs, kuru ieceļ Komisija;

   b) pastāvīgs un neatkarīgs augsta līmeņa priekšsēdētāja vietnieks, kuru ieceļ Komisija un kurš aizstāj priekšsēdētāju;

   c) divi Komisijas – kā agrīnās atklāšanas un izslēgšanas sistēmas īpašnieces – pastāvīgie pārstāvji, kuri pauž vienotu nostāju; un

   d) viens tā kredītrīkotāja pārstāvis, kas iesniedza pieteikumu.

Paneļkomiteju veido tā, lai nodrošinātu atbilstīgas juridiskās un tehniskās zināšanas. Paneļkomitejai palīdz Komisijas nodrošināts pastāvīgs sekretariāts, kurš nodrošina nepārtrauktu paneļkomitejas administratīvo darbību.

3. Priekšsēdētāju izraugās no bijušajiem Eiropas Savienības Tiesas vai Revīzijas palātas locekļiem vai bijušajiem ierēdņiem, kuru amata līmenis atbilda vismaz ģenerāldirektora amatam kādā Savienības iestādē, izņemot Komisiju. Viņu atlasa, pamatojoties uz viņa personīgajām un profesionālajām īpašībām, plašo pieredzi darbā ar juridiskiem un finansiāliem jautājumiem un pierādītu kompetenci, neatkarību un integritāti. Priekšsēdētāja amata pilnvaru laiks ir pieci gadi, un to nepagarina. Priekšsēdētāju ieceļ kā īpašo padomdevēju Eiropas Savienības Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 5. panta nozīmē. Priekšsēdētājs vada visas paneļkomitejas sanāksmes. Viņš ir neatkarīgs savu pienākumu izpildē. Viņam nav interešu konflikta starp pienākumiem priekšsēdētāja amatā un jebkuriem citiem oficiāliem pienākumiem.

4. Komisija pieņem paneļkomitejas reglamentu.

5. Paneļkomiteja pirms savu ieteikumu pieņemšanas nodrošina attiecīgās 137. panta 2. punktā minētās personas vai subjekta tiesības iesniegt piezīmes par 138. panta 3. punktā minētajiem faktiem vai konstatējumiem un par provizorisko juridisko klasifikāciju. Tiesības iesniegt piezīmes var atlikt izņēmuma apstākļos, ja ir pārliecinoši leģitīmi iemesli ievērot izmeklēšanas vai valsts tiesvedības konfidencialitāti, līdz šādi leģitīmi iemesli vairs nepastāv.

6. Paneļkomitejas ieteikumā veikt izslēgšanu un/vai piemērot finansiālu sodu attiecīgā gadījumā iekļauj šādu informāciju:

   a) šīs regulas 138. panta 3. punktā minētos faktus vai konstatējumus un to provizorisko juridisko klasifikāciju;

   b) novērtējumu par to, vai ir jāpiemēro finansiāls sods, un par tā apmēru;

   c) novērtējumu par to, vai 137. panta 2. punktā minētā persona vai subjekts ir jāizslēdz, un, ja tas tā ir, par ierosināto izslēgšanas ilgumu;

   d) novērtējumu par to, vai ir jāpublicē informācija par 137. panta 2. punktā minēto personu vai subjektu, kurš ir izslēgts un/vai kuram piemērots finansiāls sods;

   e) šīs regulas 137. panta 2. punktā minētās personas vai subjekta veikto korektīvo pasākumu novērtējumu, ja tāds ir.

   Ja atbildīgais kredītrīkotājs paredz pieņemt stingrāku lēmumu nekā tas, ko ir ieteikusi paneļkomiteja, tas nodrošina, ka šāds lēmums tiek pieņemts, pienācīgi ņemot vērā tiesības tikt uzklausītam un personas datu aizsardzības noteikumus.

   Ja atbildīgais kredītrīkotājs nolemj atkāpties no paneļkomitejas ieteikuma, tas šādu lēmumu pamato paneļkomitejai.

7. Paneļkomiteja izslēgšanas laikposmā pārskata savu ieteikumu pēc atbildīgā kredītrīkotāja lūguma 138. panta 11. punktā minētajos gadījumos vai pēc tam, kad ir paziņots par galīgo spriedumu vai galīgo administratīvo lēmumu, ar ko pamato izslēgšanu, ja ar šādu spriedumu vai lēmumu nav noteikts izslēgšanas ilgums, kā minēts 138. panta 3. punktā otrajā daļā.

8. Paneļkomiteja nekavējoties paziņo kredītrīkotājam, kas iesniedza pieteikumu, savu pārskatīto ieteikumu, pēc kura kredītrīkotājs pārskata savu lēmumu.

9. Eiropas Savienības Tiesai ir neierobežota jurisdikcija pārskatīt lēmumu, ar ko kredītrīkotājs izslēdz 137. panta 2. punktā minēto personu vai subjektu un/vai piemēro finansiālu sodu saņēmējam, tostarp atcelt izslēgšanu, saīsināt vai pagarināt izslēgšanas ilgumu un/vai atcelt, samazināt vai palielināt piemēroto finansiālo sodu. Padomes Regulas (EK) Nr. 58/2003 22. panta 1. punktu nepiemēro, ja kredītrīkotāja lēmumu veikt izslēgšanu vai piemērot finansiālu sodu pieņem, pamatojoties uz paneļkomitejas ieteikumu.

146. pants

Saziņa saistībā ar agrīnas atklāšanas un izslēgšanas procedūrām

1. Visa saziņa, jo īpaši lēmumu, vēstuļu, dokumentu vai informācijas paziņošana saistībā ar agrīnas atklāšanas vai izslēgšanas procedūrām, notiek rakstiski papīra vai elektroniskā formātā.

2. Tādus paziņojumus, kas rada tiesiskas sekas vai iedarbina termiņus, paziņo papīra formātā ierakstītā vēstulē ar apstiprinājumu par saņemšanu vai kurjerpastu ar piegādes apliecinājumu vai ar drošu elektroniskās datu apmaiņas sistēmu saskaņā ar 151. pantu, vai pa e-pastu vai ar citiem elektroniskiem līdzekļiem.

3. Paziņojumus:

a) ja tos sagatavo papīra formātā, uzskata par paziņotiem, kad tie ir piegādāti uz saņēmējas puses nesenāk norādīto ▌ pasta adresi. Paziņojumus ierakstītā vēstulē ar apstiprinājumu par saņemšanu vai ar kurjerpastu ar piegādes apliecinājumu uzskata par saņemtiem vai nu piegādes datumā, ko reģistrējis pasta pakalpojumu sniedzējs vai kurjerpasta pakalpojumu sniedzējs, vai arī pēc saņemšanas termiņa pasta nodaļā, vai, ja šāda termiņa nav, trīs nedēļas pēc piegādes mēģinājuma, ar nosacījumu, ka paziņojums ir nosūtīts otrreiz un paziņots elektroniski uz saņēmējas puses nesenāk norādīto e-pasta adresi;

b) ja tos nosūta, izmantojot drošu elektroniskās datu apmaiņas sistēmu, kas minēta 151. pantā, uzskata par paziņotiem dienā un laikā, kad tiem ir piekļūts, par ko liecina sistēmas laika reģistri, vai gadījumā, ja paziņojumiem nav piekļūts, 10 dienas pēc nosūtīšanas***;***

c) ja tos nosūta pa e-pastu vai ar citiem elektroniskiem līdzekļiem, uzskata par paziņotiem e-pasta nosūtīšanas dienā ar nosacījumu, ka tie ir nosūtīti uz saņēmējas puses nesenāk norādīto e-pasta adresi un nosūtītāja puse nav saņēmusi ziņojumu par nepiegādāšanu.

Ja adresāts var pierādīt, ka paziņojumam nav bijis iespējams piekļūt no viņa gribas neatkarīgu apstākļu dēļ, paziņojuma juridiskās sekas sākas no brīža, kad adresāts var pierādīt, ka ir ieguvis piekļuvi tā saturam.

147. pants

Informācijas nosūtīšana agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmas datubāzes ***vajadzībām***

1. Informāciju, kas pieprasīta no 144. panta 2. punkta d) apakšpunktā minētajiem subjektiem, nosūta ***Komisijai*** saskaņā ar ***36. panta 8. punktu un*** nozaru noteikumiem.

2. ***Neskarot 138. panta 2. punkta otro daļu,*** ar pārkāpumu pārvaldības sistēmas starpniecību saņemto datu izmantošanā ņem vērā valsts procedūras statusu informācijas nosūtīšanas brīdī. Pirms šādas datu izmantošanas apspriežas ar dalībvalsti, kura ar pārkāpumu pārvaldības sistēmas starpniecību ir iesniegusi attiecīgos datus.

148. pants

Kopīgajam pētniecības centram piemērojamie izņēmumi

Šīs regulas 137.–147. pantu nepiemēro Kopīgajam pētniecības centram.

3. IEDAĻA

IT SISTĒMAS UN E-PĀRVALDE

149. pants

Operāciju elektroniskā pārvaldība

1. Ja ieņēmumu un izdevumu operācijas vai dokumentu apmaiņu veic, izmantojot datorsistēmas, dokumentus var parakstīt, izmantojot datorizētu vai elektronisku procedūru, kas nodrošina parakstītāja autentifikāciju. Šādas datorsistēmas ietver pilnīgu un aktualizētu sistēmas aprakstu, kurā noteikts visu datu lauku saturs, aprakstīts, kā apstrādā katru atsevišķu operāciju, un sīki izskaidrots, kā datorsistēma garantē pilnīgas revīzijas liecības par katru operāciju. Elektroniskai informācijai var piemērot digitālas kontroles un revīziju, kā minēts ***36. panta 11. punktā***.

2. Dokumentu nosūtīšanu starp Savienības iestādēm un dalībvalstīm var veikt elektroniski, ja attiecīgās iestādes un dalībvalstis par to ir iepriekš vienojušās.

150. pants

E-pārvalde

1. Savienības institūcijas, izpildaģentūras un šīs regulas 70. un 71. pantā minētās Savienības struktūras nosaka un piemēro vienotus standartus elektroniskai informācijas apmaiņai ar dalībniekiem. Tās jo īpaši pēc iespējas lielākā mērā izstrādā un īsteno risinājumus to datu iesniegšanai, glabāšanai un apstrādei, kurus iesniedz piešķiršanas procedūrās, un šajā nolūkā dalībnieku vajadzībām izveido vienotu elektroniskās datu apmaiņas telpu. Komisija regulāri ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šajā jomā sasniegto progresu.

2. Dalītās pārvaldības ietvaros visu oficiālo informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm un Komisiju veic, izmantojot nozares noteikumos norādītos līdzekļus. Minētie noteikumi paredz budžeta pārvaldības procesā apkopoto vai saņemto un nosūtīto datu savietojamību.

151. pants

Elektroniskās datu apmaiņas sistēmas

1. Visu informācijas apmaiņu ar saņēmējiem un dalībniekiem, tostarp juridisko saistību uzņemšanos un jebkādus grozījumus tajās, var veikt, izmantojot elektroniskās datu apmaiņas sistēmas.

2. Elektroniskās datu apmaiņas sistēma atbilst šādiem nosacījumiem:

a) sistēmai un ar tās palīdzību nosūtītiem dokumentiem var piekļūt tikai pilnvarotas personas;

b) ar sistēmas palīdzību elektroniski parakstīt vai nosūtīt dokumentu var tikai pilnvarotas personas;

c) pilnvarotās personas sistēmā tiek identificētas ar apstiprinātu līdzekļu palīdzību;

d) tiek precīzi noteikts elektroniskā darījuma laiks un datums;

e) tiek aizsargāta dokumentu integritāte;

f) tiek aizsargāta dokumentu pieejamība;

g) attiecīgā gadījumā tiek aizsargāta dokumentu konfidencialitāte;

h) tiek nodrošināta personas datu aizsardzība saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1725.

3. Elektroniskās datu apmaiņas sistēmu var izmantot arī atbildīgais kredītrīkotājs vai attiecīgā gadījumā 145. pantā minētā paneļkomiteja, lai sazinātos ar dalībniekiem, saņēmējiem vai citām personām vai subjektiem, kas minēti 137. panta 2. punktā, attiecībā uz:

a) to iekļaušanu agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmas datubāzē 137. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajos gadījumos;

b) 145. pantā minētās paneļkomitejas izdoto ierunu procedūras vēstuļu saturu un citu informāciju vai pieprasījumiem, lai aizsargātu 145. panta 5. punktā minētās tiesības un īstenojot šajā regulā paredzēto kompetenci;

c) atbildīgā kredītrīkotāja lēmumu saturu un citu informācijas vai pieprasījumiem, īstenojot 137. līdz 147. pantā paredzēto kompetenci.

4. Uz datiem, kas nosūtīti vai saņemti ar šādas sistēmas palīdzību, attiecas juridiska prezumpcija par datu integritāti un sistēmā norādītā datu nosūtīšanas vai saņemšanas datuma un laika precizitāti.

Ar šādas sistēmas palīdzību nosūtītu vai paziņotu dokumentu uzskata par līdzvērtīgu dokumentam papīra formātā, tas ir pieņemams kā pierādījums tiesvedībā, to uzskata par oriģinālu, un uz to attiecas juridiska prezumpcija par tā autentiskumu un integritāti ar noteikumu, ka šis dokuments nesatur nekādas dinamiskas iezīmes, kas var to automātiski mainīt.

Elektroniskajiem parakstiem, kas minēti 2. punkta b) apakšpunktā, ir tāds pats juridiskais spēks kā parakstiem rokrakstā.

152. pants

Pieteikuma dokumentu iesniegšana

1. Pieteikuma dokumentu iesniegšanas kārtību nosaka atbildīgais kredītrīkotājs, kas var izvēlēties ekskluzīvu iesniegšanas veidu.

Saziņas līdzekļus izvēlas tā, lai tie nodrošinātu īstenu konkurenci un šādu nosacījumu ievērošanu:

a) ikviens iesniegtais pieteikums satur visu tā vērtēšanai nepieciešamo informāciju;

b) tiek aizsargāta datu integritāte;

c) tiek aizsargāta pieteikuma dokumentu konfidencialitāte;

d) tiek nodrošināta personas datu aizsardzība saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1725.

2. Komisija ar atbilstošiem līdzekļiem un saskaņā ar 150. panta 1. punktu nodrošina, ka dalībnieki pieteikuma dokumentus un jebkādus apliecinošos pierādījumus var iesniegt elektroniskā formātā. Jebkāda elektroniskās saziņas sistēma, ko izmanto, lai atbalstītu saziņu un informācijas apmaiņu, ir nediskriminējoša, vispārēji pieejama un sadarbspējīga ar vispārēji izmantotiem informācijas un komunikācijas tehnoloģijas produktiem un neierobežo dalībnieku piekļuvi piešķiršanas procedūrai.

   Komisija regulāri ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par progresu, kas sasniegts šā punkta piemērošanā.

3. Ierīces pieteikuma dokumentu elektroniskai saņemšanai ar tehnisku līdzekļu un atbilstošu procedūru palīdzību garantē to, ka:

   a) dalībnieku var nepārprotami autentificēt;

   b) ir iespējams noteikt precīzu pieteikuma dokumentu saņemšanas laiku un datumu;

   c) nosūtītajiem datiem var piekļūt tikai pilnvarotas personas un tikai pilnvarotas personas var noteikt vai mainīt pieteikuma dokumentu atvēršanas datumus;

   d) piešķiršanas procedūras dažādajos posmos tikai pilnvarotas personas var piekļūt visiem iesniegtajiem datiem un piešķirt piekļuvi šiem datiem atbilstoši procedūras vajadzībām;

   e) tiek saprātīgi nodrošināts, ka ir iespējams atklāt jebkādu mēģinājumu pārkāpt jebkuru no a) līdz d) apakšpunktā izklāstītājiem nosacījumiem.

   Pirmo daļu nepiemēro līgumiem, kas noslēgti par summu, kura ir mazāka par 178. panta 1. punktā minētajām robežvērtībām.

4. Ja atbildīgais kredītrīkotājs atļauj iesniegt pieteikuma dokumentus elektroniski, ar šādu sistēmu palīdzību iesniegtos elektroniskos dokumentus uzskata par oriģināliem.

5. Ja pieteikuma dokumentus iesniedz ar vēstules palīdzību, dalībnieki var izvēlēties vienu no šādiem iesniegšanas veidiem:

   a) pa pastu vai ar kurjerpastu; tādā gadījumā iesniegšanas pierādījums ir pasta zīmogs vai piegādes kvīts datums;

   b) dalībnieks pats personīgi vai viņa pārstāvis dokumentus nogādā tieši atbildīgā kredītrīkotāja telpās; tādā gadījumā iesniegšanas pierādījums ir apstiprinājums par saņemšanu.

   Attiecībā uz līgumiem, kuru slēgšanas tiesības piešķir Savienības delegācijas vai kuru slēgšanas tiesības piešķir vienīgi Savienības delegāciju trešās valstīs interesēs, līgumslēdzēja iestāde var ierobežot dokumentu iesniegšanu ar vēstules palīdzību, nosakot, ka ir izmantojams tikai viens no iepriekš minētajiem līdzekļiem. ***Ja līgumslēdzēja iestāde izmanto šo noteikumu, tā dokumentē šādas ierobežošanas iemeslus.***

6. Iesniedzot pieteikuma dokumentus, dalībnieki piekrīt paziņojumu par procedūras iznākumu saņemt elektroniski.

7. Dalībnieki, saņēmēji vai jebkura cita 137. panta 2. punktā minētā persona vai subjekts piekrīt saņemt paziņojumus – tostarp jebkādus paziņojumus par kāda no 137. panta 1. punktā minētajiem pasākumiem piemērošanu – saskaņā ar konkrēto juridisko saistību vai koncesijas līguma noteikumiem. Attiecībā uz 137. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētajām personām vai subjektiem pieteikuma iesniedzējs ir atbildīgs par attiecīgā subjekta adreses paziņošanu līgumslēdzējai iestādei.

Ja vien informācijas apmaiņa netiek veikta, izmantojot 151. pantā minēto elektroniskās datu apmaiņas sistēmu, gadījumos, kad persona vai subjekts ir informēti elektroniski, izmantojot pieteikumā norādīto adresi, taču nav skaidri apstiprinājuši elektroniskā paziņojuma saņemšanu, tiek pieņemts, ka personai vai subjektam ir tikusi nodrošināta iespēja iepazīties ar šīs apmaiņas saturu, un līdz ar to šo personu vai subjektu uzskata par informētu.

8. Šā panta 1. līdz 7. punktu nepiemēro to personu vai subjektu atlasei, kuri īsteno Savienības līdzekļus saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) punktu***, ja vien atlase nav veikta pēc uzaicinājuma paust ieinteresētību***.

3. NODAĻA

TIEŠAI PĀRVALDĪBAI PIEMĒROJAMIE NOTEIKUMI

153. pants

Vērtēšanas komisija

1. Pieteikuma dokumentus vērtē vērtēšanas komisija.

2. Vērtēšanas komisiju ieceļ atbildīgais kredītrīkotājs.

   Vērtēšanas komisijā ir vismaz trīs personas.

3. Vērtēšanas komisijas locekļi, kas vērtē dotācijas pieteikumus, pieteikumus nefinanšu ziedojumiem vai piedāvājumus, pārstāv vismaz divus Savienības iestāžu vai 68., 69., 70. un 71. pantā minēto Savienības struktūru organizatoriskos subjektus, kuriem nav savstarpējas hierarhiskas saiknes un vismaz viens no kuriem nav pakļauts atbildīgajam kredītrīkotājam. Ja pārstāvniecībām un vietējām vienībām ārpus Savienības, tādām kā Savienības delegācija, birojs vai biroja filiāle trešā valstī, un 68., 69., 70. un 71. pantā minētajām Savienības struktūrām nav atsevišķu subjektu, prasību par savstarpējas hierarhiskas saiknes neesamību starp organizatoriskiem subjektiem nepiemēro.

Saskaņā ar atbildīgā kredītrīkotāja lēmumu vērtēšanas komisijai var palīdzēt ārējie eksperti.

Vērtēšanas komisijas locekļi var būt ārējie eksperti, ja šāda iespēja ir paredzēta pamataktā.

4. Vērtēšanas komisijas locekļi, kas vērtē pieteikumus dalībai godalgu konkursā, var būt 3. punkta pirmajā daļā minētās personas vai ārējie eksperti.

5. Vērtēšanas komisijas locekļi un ārējie eksperti ievēro 61. panta noteikumus.

154. pants

Pieteikuma dokumentu precizēšana un labošana

Atbildīgais kredītrīkotājs var labot acīmredzamas pārrakstīšanās kļūdas pieteikuma dokumentos pēc tam, kad dalībnieks ir apstiprinājis iecerēto labojumu.

Ja dalībnieks nav iesniedzis pierādījumus vai sniedzis paziņojumus, vērtēšanas komisija vai attiecīgā gadījumā atbildīgais kredītrīkotājs, izņemot pienācīgi pamatotus gadījumus, aicina dalībnieku sniegt trūkstošo informāciju vai precizēt apliecinošos dokumentus.

Šāda informācija, skaidrojums vai apstiprinājums būtiski nemaina pieteikuma dokumentus.

155. pants

Garantijas

1. Izņemot līgumus un dotācijas, kuru vērtība nepārsniedz 60 000 EUR, atbildīgais kredītrīkotājs, ja tas ir samērīgi un atkarībā no viņa veiktās riska analīzes var pieprasīt, lai garantiju sniedz:

a) darbuzņēmēji vai labuma guvēji, lai ierobežotu finanšu riskus, kas saistīti ar priekšfinansējuma izmaksu (turpmāk "priekšfinansējuma garantija");

b) darbuzņēmēji, lai nodrošinātu atbilstību būtiskām līgumsaistībām darbu, piegāžu vai kompleksu pakalpojumu gadījumā (turpmāk "izpildes garantija");

c) darbuzņēmēji, lai nodrošinātu pilnīgu līguma izpildi līgumsaistību periodā (turpmāk "ieturējuma summas garantija").

JRC ir atbrīvots no garantiju sniegšanas.

Kā alternatīvu priekšfinansējuma garantijas pieprasīšanai attiecībā uz dotācijām atbildīgais kredītrīkotājs var nolemt sadalīt maksājumu vairākās daļās.

2. Atbildīgais kredītrīkotājs pieņem lēmumu par to, vai garantija ir izsakāma euro vai līguma vai dotācijas nolīguma valūtā.

3. Garantiju izsniedz banka vai pilnvarota finanšu iestāde, kuru akceptē atbildīgais kredītrīkotājs.

Pēc darbuzņēmēja vai labuma guvēja pieprasījuma un ja tam piekrīt atbildīgais kredītrīkotājs:

a) šā panta 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) punktā minēto garantiju var aizstāt ar darbuzņēmēja vai labuma guvēja un trešās personas solidāru galvojumu;

b) šā panta 1. punkta pirmās daļas a) punktā minēto garantiju var aizstāt ar neatsaucamu un beznosacījuma kopīgu garantiju, ko sniedz labuma guvēji, kuri ir tā paša dotācijas nolīguma puses.

4. Garantijas rezultātā banka vai finanšu iestāde, vai trešā persona sniedz neatsaucamu nodrošinājumu vai arī kļūst par garantijas devēju pēc pirmā pieprasījuma darbuzņēmēja vai labuma guvēja saistību izpildei.

5. Ja, īstenojot līgumu vai dotācijas nolīgumu, atbildīgais kredītrīkotājs konstatē, ka garantijas devējs nav vai vairs nav pilnvarots sniegt garantijas saskaņā ar piemērojamajiem valsts tiesību aktiem, viņš pieprasa, lai darbuzņēmējs vai labuma guvējs aizstāj šāda garantijas devēja izsniegto garantiju.

156. pants

Priekšfinansējuma garantija

1. Priekšfinansējuma garantijas summa nepārsniedz priekšfinansējuma summu, un pati garantija ir derīga pietiekami ilgu laikposmu, lai to varētu aktivizēt.

2. Priekšfinansējuma garantiju atbrīvo, kad saskaņā ar līguma noteikumiem vai dotācijas nolīguma nosacījumiem no darbuzņēmējam vai labuma guvējam veicamajiem starpposma maksājumiem vai atlikuma maksājumiem ir ieturēts priekšfinansējums.

VI SADAĻA

NETIEŠĀ PĀRVALDĪBA

157. pants

Netiešā pārvaldība

1. To personu un subjektu atlase, kuriem uzticama Savienības līdzekļu vai budžeta garantiju īstenošana saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) punktu, ir pārredzama, pamatota ar pasākuma būtību un nerada interešu konfliktu. Attiecībā uz 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) punkta ii), v), vi) un vii) apakšpunktā minētajiem subjektiem atlasē pienācīgi ņem vērā arī to finansiālo un darbības spēju.

   Ja persona vai subjekts ir noteikti pamataktā, 35. pantā paredzētajā finanšu pārskatā iekļauj pamatojumu konkrētās personas vai subjekta izvēlei.

   Ja īstenošanu veic ar tīkla palīdzību un šajā nolūkā ir nepieciešams norīkot vismaz vienu struktūru vai subjektu uz dalībvalsti vai attiecīgo valsti, dalībvalsts vai attiecīgā valsts šo struktūru vai subjektu izraugās saskaņā ar pamataktu. Visos pārējos gadījumos šādas struktūras vai subjektus izraugās Komisija, vienojoties ar dalībvalstīm vai attiecīgajām valstīm.

   Ja atlasi veic pēc uzaicinājuma paust ieinteresētību, to veic atbilstoši vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principam, neskarot šajā punktā noteiktās prasības.

2. Personas un subjekti, kuriem uzticēta Savienības līdzekļu vai budžeta garantiju īstenošana saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) punktu, ievēro pareizas finanšu pārvaldības, pārredzamības, nediskriminācijas un Savienības rīcības pamanāmības principu. Ja Komisija slēdz finanšu pamatpartnerības nolīgumus saskaņā ar 131. pantu, tajos sīkāk apraksta minētos principus.

3. Pirms iemaksu nolīgumu, finansēšanas nolīgumu vai garantijas nolīgumu parakstīšanas Komisija nodrošina tādu Savienības finanšu interešu aizsardzības līmeni, kas ir līdzvērtīgs līmenim, kādu nodrošina, kad Komisija izpilda budžetu saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas a) punktu. Komisija to dara, izvērtējot to personu vai subjektu sistēmas, noteikumus un procedūras, kuri īsteno Savienības līdzekļus – ja tā ir iecerējusi paļauties uz šādām sistēmām, noteikumiem un procedūrām attiecīgā pasākuma īstenošanā –, vai veicot atbilstošus uzraudzības pasākumus saskaņā ar šā panta 5. punktu.

4. Komisija saskaņā ar samērīguma principu izvērtē to, vai personas un subjekti, kas īsteno Savienības līdzekļus saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) punktu:

   a) ir izveidojuši efektīvu un izvirzītā mērķa sasniegšanai atbilstošu iekšējās kontroles sistēmu, kas balstās uz starptautisku paraugpraksi, tostarp risku atbilstošu pārvaldību, kas jo īpaši ļauj aizkavēt, atklāt un novērst pārkāpumus un krāpšanu, un kas nodrošina šīs sistēmas darbību. Izveidotā iekšējās kontroles sistēma attiecīgā gadījumā var paļauties uz digitālu kontroli;

   b) izmanto tādu grāmatvedības sistēmu, kas savlaicīgi nodrošina precīzu, pilnīgu un drošu informāciju;

c) ir pakļauti neatkarīgai ārējai revīzijai, ko saskaņā ar starptautiski pieņemtiem revīzijas standartiem veic revīzijas dienests, kurš ir funkcionāli neatkarīgs no attiecīgās personas vai subjekta;

d) piemēro atbilstošus noteikumus un procedūras attiecībā uz finansējuma nodrošināšanu trešām personām, tostarp pārredzamas, nediskriminējošas, efektīvas un izvirzītā mērķa sasniegšanai atbilstošas pārbaudes procedūras, noteikumus par nepamatoti izmaksātu līdzekļu atgūšanu un noteikumus par izslēgšanu no piekļuves finansējumam;

e) publisko atbilstošu informāciju par Savienības līdzekļu saņēmējiem, kas ir līdzvērtīga 38. pantā paredzētajai informācijai;

f) nodrošina personas datu aizsardzību, kas ir līdzvērtīga 5. pantā minētajai aizsardzībai.

Turklāt, vienojoties ar attiecīgajām personām vai subjektiem, Komisija var izvērtēt citus noteikumus un procedūras, piemēram, šo personu vai subjektu administratīvo izmaksu uzskaites praksi. Pamatojoties uz minētās izvērtēšanas rezultātiem, Komisija var nolemt paļauties uz minētajiem noteikumiem un procedūrām.

Personas vai subjekti, kas ir izvērtēti saskaņā ar pirmo un otro daļu, bez liekas kavēšanās informē Komisiju, ja to sistēmās, noteikumos vai procedūrās tiek veiktas jebkādas būtiskas izmaiņas, kuras var ietekmēt Komisijas izvērtējuma ticamību.

5. Ja attiecīgās personas vai subjekti tikai daļēji atbilst 4. punktam, Komisija veic atbilstošus uzraudzības pasākumus, kas nodrošina Savienības finanšu interešu aizsardzību. Minētos pasākumus precizē attiecīgajos nolīgumos. Pēc Eiropas Parlamenta un Padomes pieprasījuma tiem dara pieejamu informāciju par jebkādiem šādiem pasākumiem.

6. Ja vairāku līdzekļu devēju pasākumos Savienības iemaksa sedz izdevumus, ***158. panta*** 4. punktā paredzētā procedūra izpaužas kā pārbaudīšana, vai summu, kas atbilst summai, kuru Komisija izmaksājusi attiecīgā pasākuma īstenošanai, persona vai subjekts ir izmantojis saskaņā ar attiecīgajā dotācijas, iemaksu vai finansēšanas nolīgumā paredzētajiem nosacījumiem.

7. Komisija neprasa veikt 3. un 4. punktā minēto *ex ante* izvērtēšanu attiecībā uz:

a) 70. un 71. pantā minētajām Savienības struktūrām un 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) punkta viii) apakšpunktā minētajām struktūrām vai personām, kas ir pieņēmušas finanšu noteikumus ar Komisijas iepriekšēju piekrišanu;

b) Komisijas īpaši pieprasītajām procedūrām, tostarp tās pašas procedūrām un pamataktos minētajām procedūrām, vai gadījumos, kad noteikumi un procedūras ir saskaņoti ar Komisijas prasītajiem noteikumiem un procedūrām.

Komisija var nolemt nepieprasīt 3. un 4. punktā minēto *ex ante* izvērtēšanu attiecībā uz:

a) trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām tiktāl, ciktāl Komisija saglabā finanšu pārvaldības pienākumus, kas garantē Savienības finanšu interešu pietiekamu aizsardzību***;***

b) dalībvalstu organizācijām, kurām uzticēta Savienības līdzekļu īstenošana saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas b) punktu un attiecībā uz kurām Komisija ir apstiprinājusi, ka darbojas programmas pārvaldības un kontroles sistēma.

8. Ja 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) punktā minēto personu vai subjektu sistēmas, noteikumi vai procedūras tiek novērtētas kā atbilstošas, Savienības iemaksas minētajām personām vai subjektiem var īstenot saskaņā ar šo sadaļu. Ja šādas personas vai subjekti piedalās uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus, tās ievēro attiecīgā uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus noteikumus, kas ietverti VIII sadaļā. Šādā gadījumā kredītrīkotājs var nolemt dotācijas nolīguma vietā parakstīt iemaksu nolīgumu vai finansēšanas nolīgumu.

158. pants

Savienības līdzekļu un budžeta garantiju īstenošana

1. Personas un subjekti, kas īsteno Savienības līdzekļus vai budžeta garantijas, Komisijai iesniedz:

a) ziņojumu par Savienības līdzekļu vai budžeta garantijas īstenošanu, tostarp par 125. panta 1. punkta pirmās daļas a) punktā minēto nosacījumu izpildi vai rezultātu sasniegšanu;

b) ja ar iemaksu atmaksā izdevumus – pārskatus, ko tie sagatavojuši par šiem izdevumiem;

c) pārvaldības deklarāciju, kas attiecas uz a) punktā un attiecīgā gadījumā arī uz b) punktā minēto informāciju un kas apstiprina, ka:

i) informācija ir pienācīgi izklāstīta, pilnīga un precīza,

ii) Savienības līdzekļi tika izmantoti paredzētajam mērķim, kas noteikts iemaksu nolīgumos, finansēšanas nolīgumos vai garantijas nolīgumos vai attiecīgā gadījumā attiecīgajos nozares noteikumos,

iii) ieviestās kontroles sistēmas sniedz nepieciešamās garantijas attiecībā uz pamatā esošo darījumu likumību un pareizību;

d) galīgo revīzijas ziņojumu un veiktās kontroles rezultātu kopsavilkumu, tostarp analīzi par sistēmās konstatēto kļūdu un nepilnību būtību un apmēru, kā arī par veiktajiem vai plānotajiem korektīvajiem pasākumiem.

Ja notiek 127. pantā minētā savstarpējā paļaušanās uz revīzijām, šā punkta pirmās daļas d) punktā minētais kopsavilkums ietver visu attiecīgo revīzijas dokumentāciju, uz kuru paredzēts paļauties.

Attiecībā uz pasākumiem, kas beidzas pirms attiecīgā finanšu gada beigām, nobeiguma ziņojums var aizstāt pirmās daļas c) punktā minēto pārvaldības deklarāciju ar noteikumu, ka to iesniedz pirms sekojošā finanšu gada 15. februāra.

Pirmajā daļā minētajiem dokumentiem pievieno neatkarīgas revīzijas struktūras atzinumu, kas sagatavots saskaņā ar starptautiski pieņemtiem revīzijas standartiem. Minētajā atzinumā konstatē, vai ieviestās kontroles sistēmas darbojas pienācīgi un ir efektīvas izmaksu ziņā un vai pamatā esošie darījumi ir likumīgi un pareizi. Atzinumā arī norāda, vai revīzijas rezultātā ir radušās šaubas par apgalvojumiem, kas izteikti pirmās daļas c) punktā minētajā pārvaldības deklarācijā. Ja šāda atzinuma nav, kredītrīkotājs var censties panākt līdzvērtīgu ticamības līmeni ar citiem neatkarīgiem līdzekļiem.

Pirmajā daļā minētos dokumentus Komisijai iesniedz ne vēlāk kā sekojošā finanšu gada 15. februārī. Trešajā daļā minēto atzinumu Komisijai iesniedz ne vēlāk kā minētā gada 15. martā.

Šajā punktā izklāstītie pienākumi neskar nolīgumus, kas noslēgti ar EIB, EIF, dalībvalstu organizācijām, starptautiskām organizācijām un trešām valstīm. Attiecībā uz pārvaldības deklarāciju šādi nolīgumi ietver vismaz minēto subjektu pienākumu reizi gadā iesniegt Komisijai paziņojumu, ka attiecīgajā finanšu gadā Savienības līdzekļi tikuši izmantoti un uzskaitīti saskaņā ar 157. panta 3. un 4. punktu un ievērojot šādos nolīgumos noteiktos pienākumus. Šādu paziņojumu var iekļaut nobeiguma ziņojumā, ja īstenotais pasākums ir ierobežots līdz 18 mēnešiem.

2. Īstenojot Savienības līdzekļus, 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) punktā minētā persona vai subjekts:

a) neatbalsta pasākumus, kas veicina nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, terorisma finansēšanu, nodokļu apiešanu, krāpšanu nodokļu jomā vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas saskaņā ar piemērojamajiem Savienības tiesību aktiem un starptatautiskiem un Savienības standartiem;

b) īstenojot finanšu instrumentus un budžeta garantijas saskaņā ar X sadaļu, neuzsāk jaunas vai atjaunotas operācijas ar subjektiem, kas ir reģistrēti vai iedibināti jurisdikcijās, kuras atbilstoši attiecīgajai Savienības politikai ir iekļautas to jurisdikciju sarakstā, kas nesadarbojas, vai kuras ir identificētas kā augsta riska trešās valstis saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 9. panta 2. punktu.

Subjekti var atkāpties no pirmās daļas b) punkta tikai tad, ja pasākums fiziski tiek īstenots kādā no minētajām jurisdikcijām, taču nav nekādu pazīmju, kas liecinātu, ka attiecīgā operācija ietilpst kādā no pirmās daļas a) punktā uzskaitītajām kategorijām.

Subjekti, kas īsteno finanšu instrumentus un budžeta garantijas saskaņā ar X sadaļu, nodrošina, ka:

a) trešās personas, kurām tie tieši sniedz atbalstu no budžeta, ievēro šā punkta pirmās daļas a) un b) punkta noteikumus;

b) attiecībā uz citām trešām personām ir ieviesti noteikumi, procedūras un korektīvi pasākumi, kas novērtēti kā atbilstoši saskaņā ar 157. panta 4. punktu un jo īpaši tā ***pirmās daļas*** a) ***punktu***.Tie ir nepieciešami, lai nodrošinātu, ka minētās trešās personas saņem atbalstu no budžeta ar nosacījumu, ka tās ievēro Savienības vai līdzvērtīgus starptautiskos standartus attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, terorisma finansēšanu, nodokļu apiešanu, krāpšanu nodokļu jomā vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Slēdzot nolīgumus ar finanšu starpniekiem, subjekti, kas īsteno finanšu instrumentus un budžeta garantijas saskaņā ar X sadaļu, prasa finanšu starpniekiem ziņot par šajā punktā noteikto prasību ievērošanu.

3. Īstenojot finanšu instrumentus un budžeta garantijas saskaņā ar X sadaļu, personas un subjekti piemēro principus un standartus, kas izklāstīti Savienības tiesību aktos par finanšu sistēmas izmantošanas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un terorisma finansēšanai nepieļaušanu, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2015/847[59] un Direktīvā (ES) 2015/849. Tie šajā regulā paredzētajai finansējuma piešķiršanai par nosacījumu izvirza informācijas par faktiskajiem īpašniekiem atklāšanu saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/849 un publicē datus, kas iegūti no ziņošanas par katru valsti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/36/ES[60] 89. panta 1. punkta nozīmē.

---

59 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/847 (2015. gada 20. maijs) par līdzekļu pārvedumiem pievienoto informāciju un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1781/2006 (OV L 141, 5.6.2015., 1. lpp.).

60 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.).

4. Komisija pārbauda, vai Savienības līdzekļi un budžeta garantijas ir izmantoti saskaņā ar attiecīgajos nolīgumos paredzētajiem nosacījumiem. Ja personas vai subjekta izmaksas atlīdzina, pamatojoties uz vienkāršotu izmaksu iespēju saskaņā ar 125. panta 1. punkta pirmās daļas c), d) un e) punktu, *mutatis mutandis* piemēro 184. panta 1. līdz 5. punktu un 185. līdz 188. pantu. Ja Savienības līdzekļi vai budžeta garantijas ir izmantotas, neievērojot attiecīgajos nolīgumos noteiktos pienākumus, piemēro 132. pantu.

5. Personām vai subjektiem, kas īsteno Savienības līdzekļus atbilstoši 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) punktam, attiecībā uz šādu līdzekļu tiešajiem saņēmējiem un šo saņēmēju faktiskajiem īpašniekiem piemēro 36. panta 6. punkta ***pirmo daļu*** tiktāl, ciktāl dati par faktiskajiem īpašniekiem tiek vākti saskaņā ar šo personu vai subjektu noteikumiem un procedūrām.

6. Personām vai subjektiem, kas īsteno Savienības līdzekļus saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) punktu, piemēro regulas 38. panta 6. punkta prasības, ja finansiālais atbalsts, kuru personas vai subjekti tieši sniedz trešām personām, pārsniedz 500 000 EUR.

▌

7. Iemaksu nolīgumos, finansēšanas nolīgumos un garantijas nolīgumos skaidri nosaka Savienības līdzekļus īstenojošās personas vai subjekta saistības un pienākumus, tostarp pienākumus, kas izklāstīti 129. pantā, un iemaksas izmaksas nosacījumus. Šādos nolīgumos attiecīgā gadījumā nosaka arī savstarpēji saskaņotu atlīdzību, kura ir samērīga ar pasākumu īstenošanas apstākļiem, kurā pienācīgi ņem vērā krīzes un nestabilitātes situācijas un kura attiecīgā gadījumā ir balstīta uz sniegumu. Šie nolīgumi ietver arī noteikumus par ziņošanu Komisijai par uzdevumu izpildi, gaidāmajiem rezultātiem, tostarp snieguma mērīšanas rādītājus un pienākumu personām vai subjektiem, kas īsteno Savienības līdzekļus vai budžeta garantijas, nekavējoties paziņot Komisijai par konstatētajiem krāpšanas gadījumiem un pārkāpumiem un ar tiem saistītos turpmākos pasākumus, kā arī jebkādu informāciju, kura saistīta ar aizdomām par krāpšanu, korupciju vai jebkādu citu nelikumīgu darbību, kas skar Savienības finanšu intereses.

8. Pēc Eiropas Parlamenta un Padomes pieprasījuma tiem dara pieejamus visus iemaksu nolīgumus, finansēšanas nolīgumus un garantijas nolīgumus.

9. Šo pantu nepiemēro Savienības iemaksai Savienības struktūrām, uz kurām attiecas atsevišķa budžeta izpildes apstiprināšanas procedūra saskaņā ar 70. un 71. pantu, izņemot iespējamu *ad hoc* iemaksas nolīgumu gadījumā.

159. pants

Netiešā pārvaldība ar starptautisku organizāciju palīdzību

1. Komisija var saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) punkta ii) apakšpunktu izpildīt budžetu netieši, izmantojot ar starptautiskiem nolīgumiem izveidotas starptautiskas publiskā sektora organizācijas (turpmāk "starptautiskas organizācijas") un šādu organizāciju izveidotas specializētas aģentūras. Šos nolīgumus nosūta Komisijai izvērtēšanas, ko tā veic saskaņā ar 157. panta 3. punktu, ietvaros.

2. Starptautiskām organizācijām tiek pielīdzinātas šādas organizācijas:

   a) Starptautiskā Sarkanā Krusta komiteja;

   b) Starptautiskā Sarkanā Krusta un Sarkanā Pusmēness biedrību federācija.

3. Komisija var pieņemt pienācīgi pamatotu lēmumu, ar ko bezpeļņas organizāciju pielīdzina starptautiskai organizācijai ar noteikumu, ka tā atbilst šādiem nosacījumiem:

   a) tai ir juridiskas personas statuss un autonomas pārvaldības struktūras;

   b) tā ir izveidota, lai pildītu īpašus uzdevumus, kuriem ir vispārēja starptautiska nozīme;

   c) šīs bezpeļņas organizācijas locekļu vidū ir vismaz sešas ES dalībvalstis;

   d) tā darbojas, pamatojoties uz pastāvīgu struktūru un saskaņā ar sistēmām, noteikumiem un procedūrām, ko iespējams izvērt saskaņā ar 157. panta 3. punktu.

   Šādām bezpeļņas organizācijām ir jābūt nodrošinātām ar pienācīgām finanšu garantijām, kas atbilst tām uzticētajai Savienības iemaksai.

4. Ja starptautiskas organizācijas īsteno līdzekļus netiešas pārvaldības ietvaros, piemēro ar tām noslēgtos pārbaudes nolīgumus.

160. pants

Netiešā pārvaldība ar dalībvalstu organizāciju palīdzību

1. Komisija var saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) punkta v) un vi) apakšpunktu izpildīt budžetu netieši, izmantojot dalībvalstu organizācijas.

2. Ja Komisija budžetu izpilda netieši, izmantojot dalībvalstu organizācijas, tā paļaujas uz minēto organizāciju sistēmām, noteikumiem un procedūrām, kas ir izvērtēti saskaņā ar 157. panta 2., 3. un 4. punktu.

3. Finanšu pamatpartnerības nolīgumos, kuri noslēgti ar dalībvalstu organizācijām saskaņā ar 131. pantu, sīkāk izklāsta savstarpējās paļaušanās uz dalībvalstu organizāciju sistēmām, noteikumiem un procedūrām apmēru un kārtību un var iekļaut īpašus noteikumus par savstarpējo paļaušanos uz novērtējumiem un revīzijām, kas minēti attiecīgi 126. un 127. pantā.

161. pants

Netiešā pārvaldība ar trešo valstu palīdzību

1. Komisija var izpildīt budžetu netieši ar trešo valsti vai šīs trešās valsts izraudzītām struktūrām, kā minēts 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) punkta i) apakšpunktā. Šajā nolūkā tā paraksta finansēšanas nolīgumu, kurā aprakstīta Savienības intervence attiecīgajā trešajā valstī un noteikta īstenošanas metode katrai pasākuma daļai.

2. Attiecībā uz to pasākuma daļu, ko īsteno netieši ar trešās valsts vai tās izraudzītu struktūru palīdzību, finansēšanas nolīgumā papildus ***158***. panta *7*. punktā minētajiem elementiem skaidri nosaka trešās valsts un Komisijas lomu un pienākumus līdzekļu īstenošanā. Finansēšanas līgumā paredz arī noteikumus un procedūras, ko trešā valsts piemēro, kad tā īsteno Savienības līdzekļus.

162. pants

Finansējuma apvienošanas operācijas

1. Finansējuma apvienošanas operācijas pārvalda vai nu Komisija, vai personas vai subjekti, kas īsteno Savienības līdzekļus saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) punktu.

2. Ja finanšu instrumentus un budžeta garantijas īsteno finansējuma apvienošanas mehānisma vai platformas ietvaros, piemēro X sadaļu.

3. Attiecībā uz finanšu instrumentiem un budžeta garantijām, ko īsteno finansējuma apvienošanas mehānismu vai platformu ietvaros, 213. panta 2. punkta pirmās daļas h) punkta noteikumus uzskata par ievērotiem, ja pirms attiecīgā finansējuma apvienošanas mehānisma vai platformas izveides tiek veikta *ex ante* izvērtēšana.

4. Gada ziņojumus saskaņā ar 41. panta 4. un 5. punktu sagatavo finansējuma apvienošanas mehānisma vai platformas līmenī, ņemot vērā visus mehānisma vai platformas ietvaros sagrupētos finanšu instrumentus un budžeta garantijas un skaidri norādot dažādos tajā izmantotā finansiālā atbalsta veidus.

VII SADAĻA

IEPIRKUMS UN KONCESIJAS

1. NODAĻA

KOPĪGIE NOTEIKUMI

163. pants

Līgumiem piemērojamie principi un darbības joma

1. Visos līgumos, kurus pilnībā vai daļēji finansē no budžeta, ievēro pārredzamības, samērīguma, vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principu.

2. Visi līgumi piedalās konkursā, nodrošinot pēc iespējas plašāku konkurenci, izņemot gadījumus, kad tiek izmantota 168. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētā procedūra.

   Līguma aplēsto vērtību nenosaka ar mērķi apiet piemērojamos noteikumus, un līgumu nesadala minētajā nolūkā.

   Ikreiz, kad tas ir lietderīgi, līgumslēdzēja iestāde sadala līgumu daļās, pienācīgi ievērojot plašas konkurences nodrošināšanas principu.

3. Līgumslēdzējas iestādes pamatlīgumus neizmanto noteikumiem neatbilstošā veidā vai tādā veidā, ka to mērķis vai sekas ir konkurences novēršana, ierobežošana vai kropļošana.

4. *JRC* attiecībā uz tā dalību iepirkuma procedūrās, kuras pilnībā vai daļēji finansē no budžeta, var saņemt finansējumu no apropriācijām, kas nav pētniecības un tehnoloģiskās attīstības apropriācijas.

5. Šajā regulā paredzētos iepirkuma noteikumus, izņemot pārredzamības un vienlīdzīgas attieksmes principu, nepiemēro:

a) *JRC* darbībām trešo personu vārdā;

b) finanšu pakalpojumiem ***saistībā*** ar vērtspapīru vai citu finanšu instrumentu emisiju, pārdošanu, pirkšanu vai nodošanu Direktīvas 2014/65/ES nozīmē***, kurus*** Komisija izmanto tās aizņemšanās, aizdošanas, aktīvu pārvaldības un kases operāciju kontekstā, tostarp pakalpojumiem, ko sniedz centrālās bankas, Eiropas Stabilitātes mehānisms, EIB un citas starptautiskas finanšu institūcijas, kā arī valstu vienības, kurām uzticēta valsts parāda emitēšana un pārvaldība;

c) notāru sniegtiem dokumentu sertificēšanas un autentifikācijas pakalpojumiem, ja šādi pakalpojumi, pamatojoties uz piemērojamajiem valsts noteikumiem, nav atvērti konkurencei.

6. Izņemot iepirkumu ārējo darbību jomā, pirms ***jebkāda otrajā daļā minētā pasākuma***, ko veic, reaģējot uz krīzi, saskaņā ar attiecīgajiem iekšējiem noteikumiem izsludina krīzes situāciju.

Atbildīgais kredītrīkotājs var paļauties uz paziņojumu par krīzes situāciju tikai, lai:

a) sāktu iepirkumu procedūru;

b) pievienotu līgumslēdzējas iestādes saskaņā ar 168. panta 1. punkta ceturto daļu, 168. panta 2. punkta sesto daļu vai 175. panta 5. punkta otro daļu;

c) sazinātos ar pretendentiem saskaņā ar 172. panta 1. punkta otro daļu;

d) izdarītu izmaiņas līgumā saskaņā ar 175. panta 5. punkta pirmo daļu; vai

e) pieprasītu apliecinošus dokumentus pirms līguma parakstīšanas saskaņā ar I pielikuma 18.1. punkta ceturto daļu vai 18.4. punkta ceturto daļu;

ja ***to attaisno*** šādas krīzes ***izraisīta*** ārkārtējas steidzamības situācija ▌.

164. pants

Pielikums par iepirkumu un pilnvaru deleģēšana

Šīs regulas I pielikumā ir izklāstīti detalizēti noteikumi par iepirkumu. Lai nodrošinātu, ka Savienības iestādes, savā vārdā piešķirot līgumu slēgšanas tiesības, piemēro tādus pašus standartus, kādi tiek piemēroti līgumslēdzējām iestādēm, uz kurām attiecas Direktīvas 2014/23/ES un 2014/24/ES, Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar šīs regulas 275. pantu nolūkā grozīt šīs regulas 1. pielikumu, lai to saskaņotu ar grozījumiem minētajās direktīvās un veiktu atbilstošus tehniskus pielāgojumus.

165. pants

Jaukti līgumi un kopēja publiskā iepirkuma vārdnīca

1. Tiesības slēgt jauktu līgumu, kas aptver divu vai vairāku veidu iepirkumu (būvdarbi, piegādes vai pakalpojumi) vai koncesijas (būvdarbi vai pakalpojumi), vai abus, piešķir saskaņā ar noteikumiem, kuri piemērojami tam iepirkuma veidam, kas raksturo attiecīgā līguma galveno priekšmetu.

2. Attiecībā uz jauktiem līgumiem, kas aptver piegādes un pakalpojumus, galveno priekšmetu nosaka, salīdzinot attiecīgo piegāžu vai pakalpojumu vērtību.

   Tiesības slēgt līgumu, kas attiecas uz viena veida iepirkumu (būvdarbi, piegādes vai pakalpojumi) un koncesijām (būvdarbi vai pakalpojumi), piešķir saskaņā ar noteikumiem, kuri piemērojami attiecīgajam publiskā iepirkuma līgumam.

3. Šo sadaļu nepiemēro tehniskās palīdzības līgumiem, kas noslēgti ar EIB vai EIF.

4. Jebkādas atsauces uz nomenklatūrām iepirkuma kontekstā izdara, izmantojot kopējo publiskā iepirkuma vārdnīcu (*CPV*), kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 2195/2002[61].

166. pants

Publiskošanas pasākumi

1. Attiecībā uz procedūrām, kuru vērtība ir vienāda ar 178. panta 1. punktā vai 181. pantā minētajām robežvērtībām vai lielāka par tām, līgumslēdzēja iestāde *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicē:

   a) paziņojumu par līgumu, lai sāktu procedūru, izņemot 167. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētās procedūras gadījumā;

   b) paziņojumu par līgumslēgšanas tiesību piešķiršanu, kurā atspoguļoti procedūras rezultāti.

2. Procedūras, kuru vērtība ir mazāka par 178. panta 1. punktā vai 181. pantā minētajām robežvērtībām, izsludina atbilstošā veidā.

3. Noteiktas informācijas par līgumslēgšanas tiesību piešķiršanu publicēšanu var aizturēt, ja šādas informācijas atklāšana traucētu nodrošināt tiesību aktu īstenošanu vai citādi būtu pretrunā sabiedrības interesēm, kaitētu ekonomikas dalībnieku leģitīmajām komerciālajām interesēm vai varētu kaitēt godīgai konkurencei starp tiem.

167. pants

Iepirkuma procedūras

1. Iepirkuma procedūras koncesijas līgumu vai publiskā iepirkuma līgumu, tostarp pamatlīgumu, slēgšanas tiesību piešķiršanai notiek vienā no šādiem veidiem:

---

61 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 2195/2002 (2002. gada 5. novembris) par kopēju publiskā iepirkuma vārdnīcu (CPV) (OV L 340, 16.12.2002., 1. lpp.).

a) atklāta procedūra;

b) slēgta procedūra, tostarp, izmantojot dinamisku iepirkuma sistēmu;

c) metu konkurss;

d) sarunu procedūra, tostarp bez iepriekšējas publicēšanas;

e) konkursa dialogs;

f) konkursa procedūra ar sarunām;

g) inovācijas partnerība;

h) procedūras, kas paredz uzaicinājumu paust ieinteresētību.

2. Atklātās procedūrās jebkurš ieinteresētais ekonomikas dalībnieks var iesniegt piedāvājumu.

3. Slēgtās procedūrās, konkursa dialogos, konkursa procedūrās ar sarunām un inovācijas partnerībās dalības pieteikumu, sniedzot līgumslēdzējas iestādes prasīto informāciju, var iesniegt jebkurš ekonomikas dalībnieks. Līgumslēdzēja iestāde uzaicina visus kandidātus, kas atbilst atlases kritērijiem un kas neatrodas nevienā no 138. panta 1. punktā un 143. panta 1. punktā minētajām situācijām, iesniegt piedāvājumu.

Neraugoties uz pirmo daļu, līgumslēdzēja iestāde var – pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem atlases kritērijiem, ko norāda paziņojumā par līgumu vai uzaicinājumā paust ieinteresētību, – ierobežot to kandidātu skaitu, kuri uzaicināmi iesniegt piedāvājumu procedūrā. Uzaicināto kandidātu skaits ir pietiekams, lai nodrošinātu īstenu konkurenci.

4. Visās procedūrās, kas ietver sarunas, līgumslēdzēja iestāde ved sarunas ar pretendentiem par sākotnējo un visiem turpmākajiem piedāvājumiem vai to daļām, izņemot par viņu galīgo piedāvājumu, lai uzlabotu piedāvājuma saturu. Par minimālajām prasībām un iepirkuma procedūras dokumentos norādītajiem kritērijiem sarunas neved.

   Līgumslēdzēja iestāde, pamatojoties uz sākotnējo piedāvājumu, var piešķirt līgumslēgšanas tiesības bez sarunām, ja tā šādu iespēju ir norādījusi iepirkuma procedūras dokumentos.

5. Līgumslēdzēja iestāde var izmantot:

   a) atklātu vai slēgtu procedūru – attiecībā uz jebkuru iegādi;

   b) procedūras, kas paredz uzaicinājumu paust ieinteresētību, – attiecībā uz līgumiem, kuru vērtība ir mazāka par 178. panta 1. punktā minētajām robežvērtībām, lai iepriekš atlasītu kandidātus, kas uzaicināmi iesniegt piedāvājumus, reaģējot uz turpmākiem slēgtiem uzaicinājumiem iesniegt piedāvājumus, vai arī lai izveidotu to pārdevēju sarakstu, kuri uzaicināmi iesniegt dalības pieteikumus vai piedāvājumus;

   c) metu konkursu, lai iegūtu plānu vai metu, kuru žūrija atlasījusi pēc tā iekļaušanas konkursā;

   d) inovācijas partnerību, lai izstrādātu inovatīvu produktu, pakalpojumu vai inovatīvus būvdarbus un pēc tam iegādātos izrietošās piegādes, pakalpojumus vai būvdarbus;

   e) konkursa procedūru ar sarunām vai konkursa dialoga procedūru – attiecībā uz koncesijas līgumiem un Direktīvas 2014/24/ES XIV pielikumā minētajiem pakalpojumu līgumiem gadījumos, kad, atsaucoties uz atklātu vai slēgtu procedūru, pēc sākotnējās procedūras pabeigšanas ir iesniegti tikai kritērijiem neatbilstoši vai nepieņemami piedāvājumi, un gadījumos, kad to attaisno īpaši apstākļi, kas cita starpā saistīti ar līguma priekšmeta būtību vai sarežģītību vai īpašo līguma veidu, kā sīkāk paskaidrots šīs regulas I pielikumā;

f) sarunu procedūru – attiecībā uz līgumiem, kuru vērtība ir mazāka par 178. panta 1. punktā minētajām robežvērtībām, vai sarunu procedūru bez iepriekšējas publicēšanas – attiecībā uz īpašiem iegādes veidiem, kas neietilpst Direktīvas 2014/24/ES darbības jomā, vai skaidri noteiktos izņēmuma apstākļos, kuri izklāstīti šīs regulas I pielikumā.

6. Dinamiska iepirkumu sistēma visā savas pastāvēšanas laikā ir atvērta jebkuram ekonomikas dalībniekam, kas atbilst atlases kritērijiem.

Līgumslēdzēja iestāde ievēro slēgtas procedūras noteikumus attiecībā uz iepirkumu, ko veic, izmantojot dinamisku iepirkumu sistēmu.

168. pants

Starpiestāžu iepirkums, kopīgs iepirkums un iepirkums dalībvalstu vārdā

1. Ja līgums vai pamatlīgums interesē divas vai vairākas Savienības iestādes, izpildaģentūras vai 70. un 71. pantā minētās Savienības struktūras un ikreiz, kad ir iespēja panākt efektivitātes ieguvumus, attiecīgās līgumslēdzējas iestādes var īstenot procedūru un sekojošā līguma vai pamatlīguma pārvaldību starpiestāžu līmenī vienas no līgumslēdzējām iestādēm vadībā.

Starpiestāžu procedūrās var piedalīties arī struktūras un personas, kurām saskaņā ar LES V sadaļu uzticēts īstenot īpašus pasākumus KĀDP jomā, kā arī Eiropas skolu Padomes sekretariāta birojs.

Pamatlīguma noteikumus piemēro tikai starp tām līgumslēdzējām iestādēm, kas minētajā nolūkā ir noteiktas iepirkuma procedūras dokumentos, un tiem ekonomikas dalībniekiem, kuri ir pamatlīguma puses.

Atkāpjoties no šā punkta trešās daļas, krīzes izraisītā ārkārtējas steidzamības situācijā līgumslēdzēja iestāde var pievienot jaunas līgumslēdzējas iestādes pēc iepirkuma procedūras sākšanas un pirms līguma parakstīšanas, ievērojot 163. panta 6. punktā izklāstītos nosacījumus un ar noteikumu, ka attiecīgās izmaiņas nemaina līguma vai pamatlīguma priekšmetu.

2. Ja līgums vai pamatlīgums ir nepieciešams, lai īstenotu pasākumu, kuru kopīgi veic Savienības iestāde, 70. un 71. pantā minēta Savienības struktūra vai 69. pantā minēta izpildaģentūra un viena vai vairākas līgumslēdzējas iestādes no dalībvalstīm, iepirkuma procedūru var kopīgi īstenot attiecīgā Savienības iestāde un līgumslēdzējas iestādes. Ja Savienības iestādei, 70. un 71. pantā minētai Savienības struktūrai vai 69. pantā minētai izpildaģentūrai un vienai vai vairākām līgumslēdzējām iestādēm no dalībvalstīm nepieciešams veikt kopīgu iepirkumu, dalībvalstis var pilnībā iegūt, nomāt vai iznomāt kopīgi iepirktās spējas.

Kopīgu iepirkumu var veikt ar EBTA valstīm un Savienības kandidātvalstīm, ja šāda iespēja ir īpaši paredzēta divpusējā vai daudzpusējā līgumā, vai ar citām trešām valstīm, ja šāda iespēja ir īpaši paredzēta piemērojamajā pamataktā.

Kopīgajam iepirkumam piemēro Savienības iestādēm piemērojamos procedūras noteikumus.

Ja daļa, kas attiecas uz līgumslēdzēju iestādi no dalībvalsts vai ko pārvalda līgumslēdzēja iestāde no dalībvalsts, kopējā aplēstajā līguma vērtībā ir vienāda ar vai lielāka par 50 % vai citos pienācīgi pamatotos gadījumos, attiecīgā Savienības iestāde var nolemt, ka kopīgajam iepirkumam piemēro tos procedūras noteikumus, kuri ir piemērojami līgumslēdzējai iestādei no dalībvalsts, ar nosacījumu, ka minētos noteikumus var uzskatīt par līdzvērtīgiem Savienības iestādes noteikumiem.

Savienības iestāde un līgumslēdzēja iestāde no dalībvalsts, EBTA valsts vai Savienības kandidātvalsts, uz kuru attiecas kopīgā iepirkuma procedūra, jo īpaši vienojas par sīki izstrādātu praktisko kārtību, kādā vērtē dalības pieteikumus vai piedāvājumus un līgumslēgšanas tiesību piešķiršanu, un par līgumam piemērojamajiem tiesību aktiem un tiesu, kas ir kompetenta izskatīt strīdus.

Krīzes izraisītā ārkārtējas steidzamības situācijā pēc iepirkuma procedūras sākšanas un pirms līguma parakstīšanas var tikt pievienotas jaunas līgumslēdzējas iestādes, ievērojot 163. panta 6. punktā izklāstītos nosacījumus ***un ar noteikumu, ka attiecīgās izmaiņas nemaina līguma vai pamatlīguma priekšmetu***. ▌

3. ***Attiecīgā gadījumā divas vai vairākas dalībvalstis var pilnvarot*** Savienības ***iestādi***, 70. un 71. pantā ***minētu*** Savienības ***struktūru*** vai 69. pantā ***minētu izpildaģentūru (turpmāk "pilnvarotā līgumslēdzēja iestāde") rīkoties kā centralizēto iepirkumu struktūrai, lai veiktu iepirkumu minēto dalībvalstu vai savā vārdā, ievērojot šādus nosacījumus:***

a) pilnvarotā līgumslēdzēja iestāde izvērtē minēto dalībvalstu pieprasījuma lietderību, nepieciešamību un samērīgumu;

b) ja pilnvarotā līgumslēdzēja iestāde neplāno apmierināt pieprasījumu, tā informē attiecīgās dalībvalstis un sniedz atteikuma iemeslus;

c) pilnvarotā līgumslēdzēja iestāde iepirkuma procedūru īsteno saskaņā ar saviem noteikumiem;

d) ja pilnvarotā līgumslēdzēja iestāde nolemj sākt iepirkuma procedūru dalībvalstu vārdā, tā informē visas dalībvalstis par savu nodomu veikt iepirkumu un uzaicina piedalīties ieinteresētās dalībvalstis;

e) ja pilnvarotā līgumslēdzēja iestāde piekrīt veikt iepirkumu dalībvalstu vārdā, tā sagatavo priekšlikumu pilnvarojuma nolīgumam, kas jāparaksta iesaistītajām dalībvalstīm. Šādā nolīgumā iekļauj iesaistīto dalībvalstu līdzdalības praktisko kārtību, nosacījumus un termiņus iespējamai izvēlei piedalīties vai nepiedalīties un attiecīgā gadījumā noteikumus par daudzumu sadali starp iesaistītajām dalībvalstīm.

Savienības iestāde, 70. un 71. pantā minēta Savienības struktūra vai 69. pantā minēta izpildaģentūra var ▌ darboties kā vairumtirgotājs, pērkot, uzglabājot un tālākpārdodot vai ziedojot piegādes un pakalpojumus, tostarp nomu, dalībvalstīm vai partnerorganizācijām, ko izraudzījusies attiecīgā Savienības iestāde, 70. un 71. pantā minētā Savienības struktūra vai 69. pantā minētā izpildaģentūra. Šādā gadījumā ▌ Savienības iestāde, 70. un 71. pantā minētā Savienības struktūra vai 69. pantā minētā izpildaģentūra īsteno iepirkuma procedūru saskaņā ar saviem iepirkuma noteikumiem.

169. pants

Iepirkuma procedūras sagatavošana

1. Lai sagatavotu iepirkuma procedūru, pirms tās sākšanas līgumslēdzēja iestāde var veikt iepriekšēju apspriešanos ar tirgus dalībniekiem.

2. Līgumslēdzēja iestāde iepirkuma procedūras dokumentos norāda iepirkuma priekšmetu, aprakstot savas vajadzības un prasītās iegādājamo būvdarbu, piegāžu vai pakalpojumu raksturīgās iezīmes un precizē piemērojamos izslēgšanas, atlases un piešķiršanas kritērijus. Līgumslēdzēja iestāde norāda arī to, kādi elementi nosaka minimālās prasības, kurām jāatbilst visiem piedāvājumiem. Minimālās prasības ietver atbilstību piemērojamām tiesiskajām saistībām vides, sociālajā un darba jomā, kuras noteiktas ar Savienības tiesību aktiem, valsts tiesību aktiem, darba koplīgumiem vai piemērojamajām starptautiskajām konvencijām sociālajā un vides jomā, kuras uzskaitītas Direktīvas 2014/24/ES X pielikumā.

170. pants

Līgumslēgšanas tiesību piešķiršana

1. Līgumu slēgšanas tiesības piešķir, pamatojoties uz piešķiršanas kritērijiem, ar noteikumu, ka līgumslēdzēja iestāde ir pārbaudījusi to, vai:

   a) piedāvājums atbilst minimālajām prasībām, kas precizētas iepirkuma procedūras dokumentos;

   b) kandidāts vai pretendents nav izslēgts saskaņā ar 138. pantu vai noraidīts saskaņā ar 143. pantu;

   c) kandidātam vai pretendentam ir piekļuve iepirkumam un vai tas atbilst atlases kritērijiem, kas precizēti iepirkuma procedūras dokumentos, tostarp to, vai tam nav profesionāla interešu konflikta.

2. Līgumslēdzēja iestāde kandidāta vai pretendenta spējas izvērtēšanai izmanto atlases kritērijus. Atlases kritēriji attiecas vienīgi uz tiesisko un regulatīvo spēju veikt profesionālu darbību un ekonomisko, finansiālo, tehnisko un profesionālo spēju. Tiek pieņemts, ka *JRC* atbilst prasībām attiecībā uz finansiālo spēju.

3. Līgumslēdzēja iestāde piedāvājuma izvērtēšanai izmanto piešķiršanas kritērijus.

4. Līgumslēdzēja iestāde līgumslēgšanas tiesību piešķiršanā balstās uz ekonomiski visizdevīgāko piedāvājumu, izmantojot vienu no šādām trim piešķiršanas metodēm: viszemākā cena, viszemākās izmaksas vai vislabākā cenas un kvalitātes attiecība.

Viszemāko izmaksu metodes gadījumā līgumslēdzēja iestāde izmanto izmaksu lietderības pieeju, kas ietver aprites cikla izmaksu noteikšanu.

Izmantojot vislabākās cenas un kvalitātes attiecības metodi, līgumslēdzēja iestāde ņem vērā cenu vai izmaksas un citus ar līguma priekšmetu saistītus kvalitātes kritērijus.

171. pants

Iesniegšana, elektroniskā saziņa un izvērtēšana

1. Līgumslēdzēja iestāde nosaka termiņu piedāvājumu un dalības pieteikumu iesniegšanai saskaņā ar I pielikuma 24. punktu un, ņemot vērā iegādes sarežģītību, atvēl ekonomikas dalībniekiem atbilstošu laikposmu piedāvājumu sagatavošanai.

2. Ja līgumslēdzēja iestāde to atzīst par lietderīgu un samērīgu, tā var pieprasīt pretendentiem sniegt garantiju, lai nodrošinātu, ka iesniegtie piedāvājumi netiek atsaukti pirms līguma parakstīšanas. Pieprasītā garantija ir 1–2 % no kopējās aplēstās līguma vērtības.

Līgumslēdzēja iestāde atbrīvo garantijas:

a) attiecībā uz I pielikuma 30.2. punkta b) vai c) apakšpunktā minētajiem noraidītajiem pretendentiem vai piedāvājumiem pēc tam, kad ir sniegusi informāciju par procedūras iznākumu;

b) attiecībā uz pretendentiem, kas sarindoti saskaņā ar I pielikuma 30.2. punkta e) apakšpunktu, pēc tam, kad ir parakstīts līgums.

3. Līgumslēdzēja iestāde atver visus dalības pieteikumus un piedāvājumus. Tomēr tā noraida:

   a) dalības pieteikumus un piedāvājumus – tos neatverot –, kas nav iesniegti noteiktajā termiņā;

   b) piedāvājumus kas saņemšanas brīdī jau bijuši atvērti, neizskatot to saturu.

4. Līgumslēdzēja iestāde, pamatojoties uz iepirkuma procedūras dokumentos precizētajiem kritērijiem, izvērtē visus dalības pieteikumus vai piedāvājumus, kas nav noraidīti 3. punktā noteiktajā atvēršanas posmā, nolūkā piešķirt līgumslēgšanas tiesības vai sākt elektronisku izsoli.

5. Kredītrīkotājs var atteikties no 153. panta 2. punktā paredzētās vērtēšanas komisijas iecelšanas šādos gadījumos:

   a) līguma vērtība ir mazāka par 178. panta 1. punktā minētajām robežvērtībām;

   b) pamatojoties uz riska analīzi, attiecībā uz I pielikuma 11.1. punkta otrās daļas c) un e) punktā, f) punkta i) un iii) apakšpunktā un h) un m) punktā minētajiem gadījumiem;

   c) pamatojoties uz riska analīzi, kad tiek atsākts konkurss pamatlīguma ietvaros;

d) attiecībā uz ārējo darbību jomas procedūrām, kuru vērtība nepārsniedz 20 000 EUR;

e) pamatojoties uz riska analīzi, attiecībā uz konkrētiem iepirkumiem dinamiskas iepirkumu sistēmas ietvaros.

6. Dalības pieteikumi un piedāvājumi, kas neatbilst visām iepirkuma procedūras dokumentos izklāstītajām minimālajām prasībām, tiek noraidīti.

172. pants

Saziņa iepirkuma procedūras laikā

1. Pirms dalības pieteikumu vai piedāvājumu saņemšanas termiņa līgumslēdzēja iestāde var paziņot papildu informāciju par iepirkuma procedūras dokumentiem, ja tā atklāj kļūdu vai izlaidumu tekstā vai pēc kandidātu vai pretendentu pieprasījuma. Sniegto informāciju atklāj visiem kandidātiem vai pretendentiem.

Atkāpjoties no pirmās daļas, krīzes izraisītā ārkārtējas steidzamības situācijā līgumslēdzēja iestāde pirms dalības pieteikumu vai piedāvājumu saņemšanas termiņa var rakstiski sazināties ar visiem uzaicinātajiem kandidātiem tikai, lai precizētu to nodomu iesniegt dalības pieteikumu vai piedāvājumu, ievērojot 163. panta 6. punktā izklāstītos nosacījumus.

2. Pēc dalības pieteikumu vai piedāvājumu saņemšanas termiņa ikreiz, kad ir notikusi saziņa, un pienācīgi pamatotos gadījumos, kad saziņa nav notikusi, kā paredzēts 154. pantā, to reģistrē iepirkuma lietā.

173. pants

Piešķiršanas lēmums un kandidātu vai pretendentu informēšana

1. Atbildīgais kredītrīkotājs atbilstoši iepirkuma procedūras dokumentos norādītajiem atlases un piešķiršanas kritērijiem nolemj, kam piešķiramas līgumslēgšanas tiesības.

2. Līgumslēdzēja iestāde visiem kandidātiem vai pretendentiem, kuru dalības pieteikums vai piedāvājums ir noraidīts, paziņo šāda lēmuma pieņemšanas iemeslu. Turklāt izraudzītajiem un noraidītajiem pretendentiem paziņo par 178. panta 2. punktā un 181. panta 1. punktā minētā nogaidīšanas perioda ilgumu, ja šāds nogaidīšanas periods ir piemērojams.

   Piešķirot tiesības slēgt konkrētus līgumus pamatlīguma ietvaros ar konkursa atsākšanu, līgumslēdzēja iestāde informē pretendentus par izvērtēšanas rezultātiem.

3. Līgumslēdzēja iestāde katram pretendentam, kurš nav noraidīts un kurš rakstiski iesniedz pieprasījumu, sniedz jebkādu šādu informāciju:

   a) pamatlīguma gadījumā tā pretendenta vai pretendentu vārds/nosaukums, kam piešķirtas līgumslēgšanas tiesības, un – izņemot gadījumus, kad ir runa par konkrētu līgumu pamatlīguma ietvaros ar konkursa atsākšanu, – izraudzītā piedāvājuma raksturīgās iezīmes un salīdzinošās priekšrocības un tā finanšu piedāvājuma kopsumma;

   b) ar pretendentiem vesto sarunu un dialoga norise.

Tomēr līgumslēdzēja iestāde var nolemt neizpaust noteiktu informāciju, ja tās atklāšana traucētu nodrošināt tiesību aktu īstenošanu, būtu pretrunā sabiedrības interesēm, kaitētu ekonomikas dalībnieku leģitīmajām komerciālajām interesēm vai varētu izkropļot godīgu konkurenci starp tiem.

174. pants

Iepirkuma procedūras atcelšana

Pirms līguma parakstīšanas līgumslēdzēja iestāde var pilnībā atcelt iepirkuma procedūru. Tādu procedūru gadījumā, kas tiek piešķirtas pa daļām, vai iepirkuma no vairākiem avotiem gadījumā atcelšanu var veikt daļēji. Kandidātiem vai pretendentiem nav tiesību pieprasīt nekādu kompensāciju.

Lēmumu par atcelšanu pamato, un par to pēc iespējas drīzāk informē kandidātus vai pretendentus.

175. pants

Līguma izpilde un izmaiņas tajā

1. Līgumu nesāk pildīt, pirms tas nav parakstīts.

2. Līgumslēdzēja iestāde var bez iepirkuma procedūras veikt izmaiņas līgumā vai pamatlīgumā vienīgi 3. punktā paredzētajos gadījumos un ar noteikumu, ka attiecīgās izmaiņas nemaina līguma vai pamatlīguma priekšmetu 4. punkta nozīmē.

3. Izmaiņas līgumā, pamatlīgumā vai konkrētā līgumā pamatlīguma ietvaros bez jaunas iepirkuma procedūras var veikt jebkurā no šādiem gadījumiem:

   a) attiecībā uz sākotnējā darbuzņēmēja veiktiem papildu būvdarbiem, piegādēm vai pakalpojumiem, kas kļuvuši nepieciešami un kas nebija iekļauti sākotnējā iepirkumā, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

i) darbuzņēmēju nevar nomainīt tehnisku iemeslu dēļ, kas saistīti ar aizstājamības vai savietojamības prasībām attiecībā uz esošo aprīkojumu, pakalpojumiem vai iekārtām,

ii) darbuzņēmēja maiņa līgumslēdzējai iestādei radītu būtisku izmaksu pieaugumu,

iii) jebkāds cenas pieaugums, tostarp secīgo izmaiņu neto kumulatīvā vērtība, nepārsniedz 50 % no līguma sākotnējās vērtības;

b) ja ir izpildīti visi šādi nosacījumi:

i) nepieciešamību veikt izmaiņas ir radījuši tādi apstākļi, kurus rūpīga līgumslēdzēja iestāde nevarēja paredzēt,

ii) jebkāds cenas pieaugums nepārsniedz 50 % no līguma sākotnējās vērtības;

c) ja izmaiņu vērtība ir mazāka par šādām robežvērtībām:

i) 178. panta 1. punktā un I pielikuma 39. punktā minētās robežvērtības ārējo darbību jomā, kuras piemērojamas izmaiņu veikšanas laikā, un

ii) 10 % no līguma sākotnējās vērtības publisko pakalpojumu un piegādes līgumu un būvdarbu vai pakalpojumu koncesijas līgumu gadījumā un 15 % no līguma sākotnējās vērtības publisko būvdarbu līgumu gadījumā;

d) ja ir izpildīti abi šādi nosacījumi:

i) netiek mainītas sākotnējās iepirkuma procedūras minimālās prasības,

ii) jebkādas sekojošās vērtības izmaiņas atbilst šīs daļas c) punktā izklāstītajiem nosacījumiem, ja vien šādas vērtības izmaiņas neizraisa iepirkuma procedūras dokumentu vai līguma noteikumu stingra piemērošana.

Sākotnējās līguma vērtības noteikšanā netiek ņemta vērā cenu pārskatīšana.

Vairāku secīgu izmaiņu neto kumulatīvā vērtība, kas minēta pirmās daļas c) punktā, nepārsniedz nevienu no tajā minētajām robežvērtībām.

Līgumslēdzēja iestāde piemēro 166. pantā izklāstītos *ex post* publiskošanas pasākumus.

4. Izmaiņas uzskata par tādām, kas maina līguma vai pamatlīguma priekšmetu, ja to rezultātā līgums vai pamatlīgums satura ziņā būtiski atšķiras no sākotnēji noslēgtā līguma. Jebkurā gadījumā izmaiņas uzskata par tādām, kas maina līguma vai pamatlīguma priekšmetu, ja ir izpildīts viens vai vairāki no šādiem nosacījumiem:

   a) ar izmaiņām tiek ieviesti vai svītroti būtiski nosacījumi, kas, ja tie būtu bijuši iekļauti sākotnējā iepirkuma procedūrā, būtu ļāvuši pielaist citus pretendentus, kuri nav sākotnēji atlasītie pretendenti, vai būtu ļāvuši pieņemt citu piedāvājumu, nevis sākotnēji pieņemto, būtu iepirkuma procedūrai piesaistījuši papildu dalībniekus vai nebūtu noveduši pie ***izraudzītā*** pretendenta atlasīšanas;

   b) izmaiņas būtiski maina līguma vai pamatlīguma ekonomisko līdzsvaru par labu darbuzņēmējam tādā veidā, kāds nebija paredzēts sākotnējā līgumā vai pamatlīgumā;

   c) izmaiņas būtiski paplašina līguma vai pamatlīguma darbības jomu.

5. Atkāpjoties no ***3***. punkta ***b) apakšpunkta ii) punkta***, krīzes izraisītā ārkārtējas steidzamības situācijā līgumslēdzēja iestāde, vienojoties ar darbuzņēmēju, var mainīt līgumu vai pamatlīgumu, pārsniedzot ***50 %*** robežvērtību***, taču nepārsniedzot*** 100 % no līguma sākotnējās vērtības***, ar noteikumu***, ka tas ir attaisnojams kā absolūti nepieciešams, lai reaģētu uz krīzes attīstību, ievērojot 163. panta 6. punkta nosacījumus.

Atkāpjoties no ***3***. punkta, krīzes izraisītā ārkārtējas steidzamības situācijā pamatlīguma noteikumus var, kopīgi vienojoties, mainīt, lai tie būtu piemērojami jaunajām līgumslēdzējām iestādēm, kas pievienotas pamatlīguma mainīšanas rezultātā, tostarp starpiestāžu vai kopīga iepirkuma gadījumā, ievērojot 163. panta 6. punkta nosacījumus.

176. pants

Izpildes garantijas un ieturējuma summas garantijas

1. Izpildes garantijas summa nepārsniedz 10 % no līguma kopējās vērtības.

Izpildes garantiju pilnībā atbrīvo pēc būvdarbu, piegāžu vai kompleksu pakalpojumu galīgās pieņemšanas, ievērojot 116. panta 1. punktā minēto termiņu, ko precizē līgumā. To var daļēji vai pilnībā atbrīvot pēc būvdarbu, piegāžu vai kompleksu pakalpojumu provizoriskas pieņemšanas.

2. Ieturējuma summas garantija, kuras maksimālais apjoms ir 10 % no līguma kopējās vērtības, var sastāvēt no ieturējumiem no starpposma maksājumiem, tiklīdz tie ir veikti, vai ieturējumiem no galīgā maksājuma.

Līgumslēdzēja iestāde nosaka ieturējuma summas garantijas apjomu, kas ir samērīgs ar konstatētajiem riskiem, kuri saistīti ar līguma izpildi, un garantijas apjoma noteikšanā ņem vērā līguma priekšmetu un attiecīgajā nozarē piemērojamos parastos komercnoteikumus.

Ieturējuma summas garantiju līgumā neizmanto, ja ir pieprasīta, taču nav atbrīvota izpildes garantija.

3. Darbuzņēmējs var, saņemot līgumslēdzējas iestādes apstiprinājumu, pieprasīt ieturējuma summas garantijas aizstāšanu ar cita veida garantiju, kas minēta 155. pantā.

4. Līgumslēdzēja iestāde ieturējuma summas garantiju atbrīvo pēc tam, kad ir beidzies līgumsaistību periods, termiņā, ko nosaka, ievērojot 116. panta 1. punktā minētos termiņus, un ko precizē līgumā.

2. NODAĻA

NOTEIKUMI, KAS PIEMĒROJAMI LĪGUMIEM, KURU SLĒGŠANAS TIESĪBAS SAVIENĪBAS IESTĀDES PIEŠĶIR SAVĀ VĀRDĀ

177. pants

Līgumslēdzēja iestāde

1. Savienības iestādes, izpildaģentūras un 70. un 71. pantā minētās Savienības struktūras tiek uzskatītas par līgumslēdzējām iestādēm attiecībā uz līgumiem, kuru slēgšanas tiesības tās piešķir savā vārdā, izņemot gadījumus, kad tās veic iegādi no centralizēto iepirkumu struktūras. Savienības iestāžu struktūrvienības neuzskata par līgumslēdzējām iestādēm, ja tās savstarpēji slēdz dienestu līmeņa nolīgumus.

Savienības iestādes, kuras saskaņā ar pirmo daļu uzskata par līgumslēdzējām iestādēm, atbilstoši 60. pantam deleģē pilnvaras, kas nepieciešamas līgumslēdzējas iestādes funkciju pildīšanai.

2. Ikviens deleģētais vai pastarpināti deleģētais kredītrīkotājs katrā Savienības iestādē izvērtē, vai ir sasniegtas 178. panta 1. punktā minētās robežvērtības.

178. pants

Piemērojamās robežvērtības un nogaidīšanas periods

1. Lai piešķirtu tiesības slēgt publiskos un koncesijas līgumus, līgumslēdzēja iestāde ievēro Direktīvas 2014/24/ES 4. panta a) un b) punktā noteiktās robežvērtības, kad tā izvēlas kādu no šīs regulas 167. panta 1. punktā minētajām procedūrām, un attiecīgi robežvērtību, kas koncesijām noteikta Direktīvas 2014/23/ES 8. panta 1. punktā.

Atkāpjoties no šā panta pirmās daļas, attiecībā uz līgumiem, kuru slēgšanas tiesības piešķir Savienības delegācijas vai kuru slēgšanas tiesības piešķir vienīgi Savienības delegāciju trešās valstīs interesēs, publiskajiem piegādes un pakalpojumu līgumiem piemērojamā robežvērtība ir 300 000 EUR, nevis robežvērtība, kas attiecībā uz šiem līgumiem noteikta Direktīvas 2014/24/ES 4. panta b) punktā.

Šīs regulas 152. panta 5. punktu, 178. panta 1. punktu, 179. panta 3. punktu, kā arī I pielikuma 11.1. punkta m) apakšpunktu, 14. punktu un 18.1. punktu – kas attiecas uz iepirkumu, kuru veic Savienības delegācijas trešās valstīs – piemēro arī Eiropas Parlamenta birojiem trešās valstīs.

2. Ievērojot izņēmumus un nosacījumus, kas precizēti šīs regulas I pielikumā, tādu līgumu gadījumā, kuru vērtība pārsniedz 1. punktā minētās robežvērtības, līgumslēdzēja iestāde neparaksta līgumu vai pamatlīgumu ar izraudzīto pretendentu, pirms nav beidzies nogaidīšanas periods.

3. Ja izmanto elektroniskus saziņas līdzekļus, nogaidīšanas periods ir 10 dienas, ja izmanto citus līdzekļus – 15 dienas.

179. pants

Noteikumi par piekļuvi iepirkumam

1. Līdzdalība iepirkuma procedūrās ir atvērta ar vienlīdzīgiem noteikumiem visām fiziskām un juridiskām personām, uz kurām attiecas Līgumu darbības joma, un uz visām fiziskām un juridiskām personām, kas ir iedibinātas trešā valstī, kura ar Savienību noslēgusi īpašu nolīgumu iepirkuma jomā, un tā notiek saskaņā ar šādā nolīgumā paredzētajiem nosacījumiem. Tā ir atvērta arī starptautiskām organizācijām.

2. Regulas 163. panta 4. punkta piemērošanas nolūkā *JRC* uzskata par juridisku personu, kas ir iedibināta dalībvalstī.

3. ***Neskarot 1. un 2. punktu,*** attiecībā uz līgumiem, kuru slēgšanas tiesības piešķir Savienības delegācijas vai kuru slēgšanas tiesības piešķir vienīgi Savienības delegāciju trešās valstīs interesēs, līdzdalība iepirkuma procedūrās ar vienādiem noteikumiem ir atvērta ***arī*** visām fiziskām un juridiskām personām, kas ir iedibinātas trešajā valstī, kurā atrodas attiecīgā Savienības delegācija. Turklāt atbildīgā kredītrīkotāja pienācīgi pamatotos ārkārtas apstākļos var tikt nolemts, ka līgumslēgšanas tiesību konkursā atļauts piedalīties arī trešo valstu valstspiederīgajiem un subjektiem.

4. Līdzdalībai iepirkuma procedūrās un piešķirto līgumu izpildei piemēro nosacījumus, kas paredzēti Regulā ***(ES) 2022/1031*** un īstenošanas aktos (SII pasākumi), kuri pieņemti saskaņā ar minēto regulu.

180. pants

Pasaules Tirdzniecības organizācijas iepirkuma noteikumi

Gadījumos, kad piemēro Pasaules Tirdzniecības organizācijas ietvaros noslēgto plurilaterālo Nolīgumu par valsts iepirkumu, iepirkuma procedūra ir atvērta arī ekonomikas dalībniekiem, kas ir iedibināti valstīs, kuras ir ratificējušas šo nolīgumu, saskaņā ar tajā paredzētajiem nosacījumiem.

3. NODAĻA

NOTEIKUMI, KAS PIEMĒROJAMI IEPIRKUMAM ĀRĒJO DARBĪBU JOMĀ

181. pants

Iepirkums ārējo darbību jomā

1. Šīs sadaļas 1. nodaļā izklāstītos vispārīgos noteikumus par iepirkumu piemēro līgumiem, uz kuriem attiecas šī nodaļa, ievērojot I pielikuma 3. nodaļā paredzētos īpašos noteikumus, kas attiecas uz kārtību, kādā piešķir ārējo līgumu slēgšanas tiesības. Iepirkumam, uz kuru attiecas šī nodaļa, nepiemēro 177. līdz 181. pantu.

   Ievērojot izņēmumus un nosacījumus, kas norādīti I pielikumā, līgumslēdzēja iestāde neparaksta līgumu vai pamatlīgumu ar izraudzīto pretendentu, kamēr nav beidzies nogaidīšanas periods. Ja izmanto elektroniskus saziņas līdzekļus, nogaidīšanas periods ir 10 dienas, ja izmanto citus līdzekļus – 15 dienas.

   Šīs regulas 166. pantu, 167. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu un šā punkta otro daļu piemēro tikai, sākot no:

   a) 300 000 EUR – pakalpojumu un piegādes līgumiem;

   b) 5 000 000 EUR – būvdarbu līgumiem.

2. Šo nodaļu piemēro:

   a) iepirkumam gadījumos, kad Komisija pati nepiešķir līgumu slēgšanas tiesības;

   b) iepirkumam, ko veic personas vai subjekti, kuri īsteno Savienības līdzekļus saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) punktu, ja tā noteikts 157. pantā minētajos iemaksu vai finansēšanas nolīgumos.

3. Iepirkuma procedūras nosaka 161. pantā paredzētajos finansēšanas nolīgumos.

4. Šo nodaļu nepiemēro pasākumiem, ko īsteno saskaņā ar nozares pamataktiem, kuri attiecas uz atbalstu humanitārās krīzes pārvarēšanai, civilās aizsardzības operācijām un humānās palīdzības operācijām.

182. pants

Noteikumi par piekļuvi iepirkumam ārējo darbību jomā

1. Līdzdalība iepirkuma procedūrās ir atvērta ar vienlīdzīgiem noteikumiem visām personām, uz kurām attiecas Līgumu darbības joma, un jebkurām citām fiziskām vai juridiskām personām saskaņā ar konkrētajiem noteikumiem pamataktos, kas reglamentē attiecīgo sadarbības jomu. Tā ir pieejama arī starptautiskām organizācijām.

2. Atbildīgā kredītrīkotāja pienācīgi pamatotos ārkārtas apstākļos var tikt nolemts, ka iesniegt piedāvājumus atļauts arī tiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kas nav 1. punktā minētie trešo valstu valstspiederīgie.

3. Ja piemēro tādu nolīgumu par preču vai pakalpojumu iepirkuma tirgus paplašināšanu, kura viena no pusēm ir Savienība, iepirkuma procedūras attiecībā uz līgumiem, ko finansē no budžeta, ir atvērtas trešā valstī iedibinātām fiziskām un juridiskām personām, kuras nav 1. un 2. punktā minētās personas, ievērojot minētajā nolīgumā paredzētos nosacījumus.

VIII SADAĻA

DOTĀCIJAS

1. NODAĻA

DOTĀCIJU DARBĪBAS JOMA UN VEIDS

183. pants

Dotāciju darbības joma un veids

1. Šī sadaļa attiecas uz dotācijām, ko piešķir tiešās pārvaldības ietvaros.

2. Dotācijas var piešķirt, lai finansētu:

   a) pasākumu, kas iecerēts, lai palīdzētu sasniegt Savienības politikas mērķi (turpmāk "pasākuma dotācijas");

   b) tādas struktūras darbību, kuras mērķis ir daļa no kādas Savienības politikas un ar kuru atbalsta Savienības politiku (turpmāk "darbības dotācijas").

   Darbības dotācijas piešķir kā finanšu iemaksu pirmās daļas b) punktā minētās struktūras darba programmai.

3. Dotācijas var izpausties jebkurā no 125. panta 1. punktā paredzētajiem veidiem.

   Ja dotācija izpaužas kā finansējums, kas nav saistīts ar izmaksām saskaņā ar 125. panta 1. punkta pirmās daļas a) punktu:

   a) šajā sadaļā paredzētos noteikumus par izmaksu attiecināmību un pārbaudi, jo īpaši 185., 187. un 188. pantu, 189. panta 2., 3. un 4. punktu, 193. pantu, 194. panta 3. punktu un noteikumus, kas minēti 199. panta 1. punkta e) apakšpunktā un 206. panta 4. punktā attiecībā uz budžeta tāmi vai lēstajām attiecināmajām izmaksām, nepiemēro;

   b) attiecībā uz 184. pantu piemēro tikai minētā panta 2. un 3. punktā, 4. punkta pirmās daļas a) un d) punktā un otrās daļas a) punktā un 5. punktā minēto procedūru un prasības.

4. Ikviena Savienības iestāde var piešķirt publisko līgumu slēgšanas tiesības vai dotācijas saziņas darbībām. Dotācijas var piešķirt, ja iepirkuma izmantošana nav piemērota darbību veida dēļ.

5. *JRC* var saņemt finansējumu no apropriācijām, kas nav pētniecības un tehnoloģiskās attīstības apropriācijas, attiecībā uz tā līdzdalību dotācijas piešķiršanas procedūrās, kuras pilnībā vai daļēji finansē no budžeta. Šādos gadījumos nepiemēro 201. panta 4. punktu tiktāl, ciktāl tas attiecas uz finansiālo spēju, un 200. panta 1. punkta a) līdz d) apakšpunktu.

184. pants

Fiksētās summas, vienības izmaksas un vienotas likmes finansējums

1. Ja dotācija izpaužas kā fiksētas summas, vienības izmaksas vai vienotas likmes finansējums, kā minēts 125. panta 1. punkta c), d) vai e) apakšpunktā, piemēro šo sadaļu, izņemot tos noteikumus vai noteikumu daļas, kas attiecas uz faktiski radušos attiecināmo izmaksu pārbaudi.

2. Kad tas ir iespējams un lietderīgi, fiksētās summas, vienības izmaksas vai vienotās likmes nosaka tādā veidā, lai to maksājumu varētu veikt pēc konkrētas izvades un/vai rezultātu sasniegšanas.

3. Ja pamataktā nav noteikts citādi, fiksēto summu, vienības izmaksu vai vienotās likmes finansējuma izmantošanu apstiprina ar lēmumu, kuru pieņem atbildīgais kredītrīkotājs, kas rīkojas saskaņā ar attiecīgās Savienības iestādes iekšējiem noteikumiem.

4. Apstiprināšanas lēmums ietver vismaz šādu informāciju:

   a) šādu finansējuma veidu piemērotības pamatojumu attiecībā uz atbalstāmo pasākumu vai darba programmu būtību, kā arī pārkāpumu un krāpšanas risku un kontroles izmaksām;

b) izmaksas vai izmaksu kategorijas, uz kurām attiecas fiksētās summas, vienības izmaksas vai vienotās likmes finansējums, kuras tiek uzskatītas par attiecināmām saskaņā ar 189. panta 3. punkta c), e) un f) apakšpunktu un 189. panta 4. punktu un kuras atbilstoši piemērojamiem Savienības noteikumiem neietver neattiecināmās izmaksas;

c) to metožu apraksts, ar kurām nosaka fiksētās summas, vienības izmaksas vai vienotas likmes finansējumu. Minētās metodes balstās uz vienu no šādiem elementiem:

   i) statistikas dati, līdzīgi objektīvi līdzekļi vai ekspertu slēdziens, ko snieguši iekšēji pieejamie eksperti vai kas iegūts saskaņā ar piemērojamajiem noteikumiem, vai

   ii) katram labuma guvējam individuāli pielāgota pieeja, atsaucoties uz apliecinātiem vai revidējamiem labuma guvēja vēsturiskajiem datiem vai uz tā parasto izmaksu uzskaites praksi;

d) ja iespējams, būtiskie maksājuma veikšanas nosacījumi, tostarp attiecīgā gadījumā izvades un/vai rezultātu sasniegšana;

e) ja fiksētās summas, vienības izmaksas un vienotās likmes nebalstās uz izvadi un/vai rezultātiem – pamatojums tam, kāpēc nav iespējams vai lietderīgi izmantot uz izvadi un/vai rezultātiem balstītu pieeju.

Pirmās daļas c) punktā minētās metodes nodrošina:

a) pareizas finanšu pārvaldības principa ievērošanu, jo īpaši attiecīgo summu piemērotību attiecībā uz prasīto izvadi un/vai rezultātiem, ņemot vērā paredzamos pasākumu vai darba programmu radītos ieņēmumus;

b) līdzfinansēšanas principa un dubultas finansēšanas nepieļaušanas principa saprātīgu ievērošanu.

5. Apstiprināšanas lēmumu piemēro programmas vai programmu īstenošanas laikā, ja vien lēmumā nav noteikts citādi.

Apstiprināšanas lēmums var attiekties uz tādu fiksēto summu, vienības izmaksu un vienoto likmju izmantošanu, kas ir piemērojamas vairāk nekā vienai konkrētai finansēšanas programmai, ja attiecīgo darbību vai izdevumu veids ļauj izmantot kopīgu pieeju. Šādos gadījumos apstiprināšanas lēmumu var pieņemt:

a) atbildīgie kredītrīkotāji, ja tie atbild par visām attiecīgajām darbībām;

b) Komisija, ja tas ir lietderīgi, ņemot vērā darbību vai izdevumu veidu vai attiecīgo kredītrīkotāju skaitu.

6. Atbildīgais kredītrīkotājs var atļaut vai noteikt labuma guvēja netiešo izmaksu finansēšanu vienotu likmju veidā ne vairāk kā 7 % apmērā no pasākuma kopējām attiecināmajām tiešajām izmaksām. Ar pamatotu Komisijas lēmumu var apstiprināt augstāku vienoto likmi. Atbildīgais kredītrīkotājs 74. panta 9. punktā minētajā gada darbības pārskatā ziņo par jebkādu šādu pieņemtu lēmumu, apstiprināto vienoto likmi un lēmuma pieņemšanas iemesliem.

7. MVU īpašnieki un citas fiziskās personas, kuras nesaņem algu, var deklarēt attiecināmas personāla izmaksas par darbu, ko viņi veikuši pasākuma vai darba programmas ietvaros. Šādu deklarēšanu veic, pamatojoties uz vienības izmaksām, kas apstiprinātas saskaņā ar 1. līdz 6. punktu.

8. labuma guvēji var deklarēt personāla izmaksas par darbu, ko pasākuma vai darba programmas ietvaros veikuši brīvprātīgie. Šādu deklarēšanu veic, pamatojoties uz vienības izmaksām, kas apstiprinātas saskaņā ar 1. līdz 6. punktu.

185. pants

Vienreizējas fiksētās summas

1. Šīs regulas 125. panta 1. punkta pirmās daļas d) punktā minētā fiksētā summa var segt visas pasākuma vai darba programmas attiecināmās izmaksas (turpmāk "vienreizēja fiksētā summa").

2. Saskaņā ar 184. panta 4. punktu vienreizējās fiksētās summas var noteikt, pamatojoties uz pasākuma vai darba programmas budžeta tāmi. Šāda budžeta tāme atbilst saimnieciskuma, efektivitātes un lietderīguma principam. Šo principu ievērošanu pārbauda *ex ante* dotācijas pieteikuma izvērtēšanas laikā.

3. Apstiprinot vienreizējas fiksētās summas, atbildīgais kredītrīkotājs ievēro 184. panta noteikumus.

186. pants

Ar fiksētām summām, vienības izmaksām un vienotām likmēm saistītā labuma guvēju pārbaude un kontrole

1. Atbildīgais kredītrīkotājs vēlākais pirms atlikuma izmaksas pārbauda:

   a) fiksēto summu, vienības izmaksu vai vienoto likmju izmaksas nosacījumu izpildi, tostarp nepieciešamības gadījumā izvades un/vai rezultātu sasniegšanu;

   b) to, vai fiksētās summas, vienības izmaksas vai vienotās likmes bija norādītas pasākuma vai darba programmas kopējā budžeta tāmē;

   c) to, vai pasākuma vai darba programmas īstenošanas laikā tika izpildīti a) punktā minētie nosacījumi.

Turklāt minēto nosacījumu izpildi var pakļaut *ex post* kontrolei.

Fiksētās summas, vienības izmaksas vai vienotas likmes finansējuma summas, kas saskaņā ar 184. pantu noteiktas *ex ante*, piemērojot atbildīgā kredītrīkotāja vai Komisijas apstiprinātu metodi, *ex post* kontrolē neapstrīd. Minētais neskar atbildīgā kredītrīkotāja tiesības pārbaudīt, vai ir izpildīti šā punkta pirmajā daļā minētie izmaksas nosacījumi, un samazināt dotāciju saskaņā ar 132. panta 4. punktu, ja minētie nosacījumi nav izpildīti vai pārkāpuma, krāpšanās vai citu pienākumu neizpildes gadījumā. Ja fiksētās summas, vienības izmaksas vai vienotās likmes nosaka, pamatojoties uz parasto labuma guvēja izmaksu uzskaites praksi, piemēro 188. panta 2. punktu.

2. Pārbaužu un kontroļu biežums un tvērums var būt atkarīgs arī no pasākuma veida vai labuma guvēja, tostarp no iepriekšējiem pārkāpumiem vai krāpšanās, kas piedēvējami šim labuma guvējam.

3. Fiksētu summu, vienības izmaksu vai vienotu likmju izmaksāšanas nosacījumi neparedz prasību ziņot par izmaksām, kas faktiski radušās labuma guvējam.

4. Dotācijas izmaksa, pamatojoties uz fiksētām summām, vienības izmaksām vai vienotas likmes finansējumu, neskar tiesības piekļūt ar tiesību aktiem noteiktajam labuma guvēju reģistram 129. un 187. pantā minētajos nolūkos.

187. pants

Periodiska fiksēto summu, vienības izmaksu vai vienoto likmju izvērtēšana

Metodi fiksētu summu, vienības izmaksu vai vienotu likmju noteikšanai, pamatā esošos datus un izrietošās summas, kā arī minēto summu atbilstību sasniegtās izvades un/vai rezultātiem periodiski izvērtē un attiecīgā gadījumā pielāgo saskaņā ar 184. pantu. Izvērtēšanas biežums un tvērums ir atkarīgs no izmaksu attīstības un veida, jo īpaši, ņemot vērā būtiskas izmaiņas tirgus cenās un citus attiecīgus apstākļus.

188. pants

labuma guvēja parastā izmaksu uzskaites prakse

1. Ja ir atļauts izmantot parasto labuma guvēja izmaksu uzskaites praksi, atbildīgais kredītrīkotājs var izvērtēt šādas prakses atbilstību 184. panta 4. punktā izklāstītajiem nosacījumiem. Šo izvērtēšanu var veikt *ex ante* vai izmantojot atbilstošu *ex post* kontroles stratēģiju.

2. Ja parastās labuma guvēja izmaksu uzskaites prakses atbilstība 184. panta 4. punktā izklāstītajiem nosacījumiem ir konstatēta *ex ante*, fiksētās summas, vienības izmaksas vai vienotās likmes finansējuma summas, kas noteiktas, piemērojot minēto praksi, *ex post* kontrolē neapšauba. Minētais neskar atbildīgā kredītrīkotāja tiesības samazināt dotāciju saskaņā ar 132. panta 4. punktu.

3. Atbildīgais kredītrīkotājs var uzskatīt, ka labuma guvēja parastā izmaksu uzskaites prakse atbilst 184. panta 4. punktā izklāstītajiem nosacījumiem, ja šo praksi ir apstiprinājušas valsts iestādes saskaņā ar salīdzināmām finansēšanas shēmām.

189. pants

Attiecināmās izmaksas

1. Dotācijas nepārsniedz vispārējo maksimālo apjomu, kas izteikts absolūtā vērtībā (turpmāk "maksimālā dotācijas summa"), kuru nosaka, pamatojoties uz:

   a) kopējo ar izmaksām nesaistīta finansējuma summu 125. panta 1. punkta pirmās daļas a) punktā minētajā gadījumā;

   b) ja iespējams – aplēstajām attiecināmajām izmaksām 125. panta 1. punkta pirmās daļas b) punktā minētajā gadījumā;

   c) kopējo aplēsto attiecināmo izmaksu summu, kas iepriekš skaidri noteikta 125. panta 1. punkta pirmās daļas c), d) un e) punktā minēto fiksēto summu, vienības izmaksu vai vienoto likmju veidā.

   Neskarot pamataktu, dotācijas var papildus izteikt kā īpatsvaru no aplēstajām attiecināmajām izmaksām, ja dotācijas izpaužas pirmās daļas b) punktā norādītajā veidā, vai kā īpatsvaru no pirmās daļas c) punktā minētajām fiksētajām summām, vienības izmaksām vai vienotas likmes finansējuma.

   Ja dotācija izpaužas šā punkta pirmās daļas b) punktā norādītajā veidā un ja pasākuma specifikas dēļ dotāciju iespējams izteikt tikai absolūtā vērtībā, attiecināmo izmaksu pārbaudi veic saskaņā ar 158. panta 4. punktu un attiecīgā gadījumā – ***158***. panta ***6***. punktu.

2. Neskarot pamataktā noteikto maksimālo līdzfinansējuma likmi:

a) dotācija nepārsniedz attiecināmās izmaksas;

b) ja dotācija izpaužas 1. punkta pirmās daļas b) punktā norādītajā veidā un ja aplēstās attiecināmās izmaksas ietver 184. panta 8. punktā minētās ar brīvprātīgo darbu saistītās izmaksas, dotācija nepārsniedz tās aplēstās attiecināmās izmaksas, kas nav ar brīvprātīgo darbu saistītās izmaksas.

3. Attiecināmās izmaksas, kas faktiski radušās labuma guvējam, kā minēts 125. panta 1. punkta pirmās daļas b) punktā, atbilst visiem šādiem kritērijiem:

a) tās ir radušās pasākuma vai darba programmas īstenošanas laikā, izņemot izmaksas, kas saistītas ar nobeiguma ziņojumiem un revīzijas sertifikātiem;

b) tās ir norādītas pasākuma vai darba programmas kopējā budžeta tāmē;

c) tās ir nepieciešamas tā pasākuma vai darba programmas īstenošanai, kas ir attiecīgās dotācijas priekšmets;

d) tās ir nosakāmas un pārbaudāmas un jo īpaši – ir reģistrētas labuma guvēja grāmatvedības uzskaitē un noteiktas saskaņā ar tās valsts piemērojamajiem grāmatvedības standartiem, kurā labuma guvējs ir iedibināts, un atbilstoši parastajai labuma guvēja izmaksu uzskaites praksei;

e) tās atbilst piemērojamo nodokļu un sociālās jomas tiesību aktu prasībām;

f) tās ir samērīgas un pamatotas un atbilst pareizas finanšu pārvaldības principam, jo īpaši attiecībā uz saimnieciskumu un efektivitāti.

4. Uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus norāda tās izmaksu kategorijas, kuras uzskata par attiecināmām Savienības finansējuma saņemšanai.

Ja pamataktā nav noteikts citādi un papildus šā panta 3. punktā minētajam šādas izmaksu kategorijas ir attiecināmas, ja atbildīgais kredītrīkotājs tās par tādām ir paziņojis uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus:

a) izmaksas, kas saistītas ar labuma guvēja sniegtu priekšfinansējuma garantiju gadījumos, kad šo garantiju pieprasa atbildīgais kredītrīkotājs saskaņā ar 156. panta 1. punktu;

b) izmaksas, kas saistītas ar apliecinājumiem par finanšu pārskatiem un darbības pārbaudes ziņojumiem gadījumos, kad šādus apliecinājumus vai ziņojumus pieprasa atbildīgais kredītrīkotājs;

c) PVN gadījumos, kad tas nav atgūstams saskaņā ar piemērojamajiem valsts tiesību aktiem PVN jomā un kad to maksā labuma guvējs, kurš nav persona, kas nav nodokļa maksātāja, Padomes Direktīvas 2006/112/EK[62] 13. panta 1. punkta pirmās daļas nozīmē;

d) amortizācijas izmaksas ar noteikumu, ka tās labuma guvējam faktiski radušās;

e) valsts pārvaldes iestāžu personāla algu izmaksas tiktāl, ciktāl tās attiecas uz tādu darbību izmaksām, kuras attiecīgā publiskā iestāde neveiktu, ja nebūtu uzsākts attiecīgais projekts.

[62] Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.).

Otrās daļas c) punkta piemērošanas nolūkā:

a) PVN uzskata par neatgūstamu, ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem tas ir attiecināms uz kādu no šādām darbībām:

i) atbrīvotas darbības bez atskaitīšanas tiesībām,

ii) darbības, kas neietilpst PVN piemērošanas jomā,

iii)a) punkta i) vai ii) apakšpunktā minētās darbības, attiecībā uz kurām PVN nav atskaitāms, taču tiek atlīdzināts, izmantojot īpašas atlīdzināšanas shēmas vai kompensācijas fondus, kas nav minēti Direktīvā 2006/112/EK, pat tad, ja šāda shēma vai fonds ir izveidots ar valsts tiesību aktiem PVN jomā;

b) PVN, kas attiecas uz Direktīvas 2006/112/EK 13. panta 2. punktā uzskaitītajām darbībām, uzskata par labuma guvēja samaksātu, ja labuma guvējs nav persona, kas nav nodokļa maksātāja, direktīvas 13. panta 1. punkta pirmās daļas nozīmē, neatkarīgi no tā, vai šīs darbības attiecīgā dalībvalsts uzskata par darbībām, kurās iesaistīti publisko tiesību subjekti, kas rīkojas kā publiskas iestādes.

190. pants

Saistītie subjekti un viens labuma guvējs

1. Šīs sadaļas piemērošanas nolūkā par subjektiem, kas saistīti ar labuma guvēju, uzskata:

a) subjektus, kas veido vienu labuma guvēju saskaņā ar 2. punktu;

b) subjektus, kas atbilst attiecināmības kritērijiem un neatrodas nevienā no 138. panta 1. punktā un 143. panta 1. punktā minētajām situācijām un kam ir saikne ar labuma guvēju, jo īpaši juridiska vai kapitāla saikne, kura neaprobežojas ar konkrēto pasākumu un nav izveidota tikai šā pasākuma īstenošanas nolūkā.

Šīs regulas V sadaļas 2. nodaļas 2. iedaļu piemēro arī saistītajiem subjektiem.

2. Ja vairāki subjekti atbilst dotācijas piešķiršanas kritērijiem un kopā veido vienu subjektu, šo subjektu var uzskatīt par vienu labuma guvēju, tostarp gadījumos, kad attiecīgais subjekts ir īpaši izveidots ar dotāciju finansētā pasākuma īstenošanai.

3. Ja uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus nav noteikts citādi, ar labuma guvēju saistītie subjekti var piedalīties pasākuma īstenošanā ar noteikumu, ka ir izpildīti abi šādi nosacījumi:

   a) attiecīgie subjekti ir norādīti dotācijas nolīgumā;

   b) attiecīgie subjekti ievēro noteikumus, kas saskaņā ar dotācijas nolīgumu labuma guvējam ir piemērojami attiecībā uz:

      i) izmaksu attiecināmību vai izmaksas nosacījumiem,

      ii) Komisijas, *OLAF* un Revīzijas palātas tiesībām veikt pārbaudi un revīziju.

   Izmaksas, kas radušās šādiem subjektiem, var tik pieņemtas kā faktiski radušās attiecināmās izmaksas vai var tikt segtas ar fiksētām summām, vienības izmaksām un vienotas likmes finansējumu.

2. NODAĻA

PRINCIPI

191. pants

Dotācijām piemērojamie vispārīgie principi

Dotācijām piemēro šādus principus:

a) vienlīdzīga attieksme;

b) pārredzamība;

c) līdzfinansēšana;

d) nekumulatīva piešķiršana un dubultas finansēšanas nepieļaušana;

e) nepiemērošana ar atpakaļejošu spēku;

f) peļņas neradīšana.

192. pants

Pārredzamība

1. Dotācijas piešķir pēc uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus publicēšanas, izņemot 198. pantā minētos gadījumus.

2 Visas finanšu gada laikā piešķirtās dotācijas publicē saskaņā ar 38. panta 1. līdz 4. punktu.

3. Pēc 1. un 2. punktā minētās publicēšanas un pēc Eiropas Parlamenta un Padomes pieprasījuma Komisija nosūta tiem pārskatu par:

a) pieteikuma iesniedzēju skaitu iepriekšējā finanšu gadā;

b) izraudzīto pieteikumu skaitu un īpatsvaru par katru uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus;

c) vidējo procedūras ilgumu no uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus slēgšanas dienas līdz dotācijas piešķiršanas dienai;

d) to dotāciju skaitu un summu, attiecībā uz kurām iepriekšējā finanšu gadā nav notikusi *ex post* publicēšana saskaņā ar 38. panta 4. punktu;

e) visām dotācijām, kas piešķirtas finanšu institūcijām, tostarp EIB vai EIF, saskaņā ar 198. panta pirmās daļas g) punktu.

193. pants

Līdzfinansējums

1. Dotācijas ietver līdzfinansējumu. Tādēļ līdzekļus, kas nepieciešami pasākuma vai darba programmas īstenošanai, nenodrošina ar dotāciju vien.

Līdzfinansējumu var nodrošināt kā labuma guvēja paša līdzekļus, pasākuma vai darba programmas radītus ienākumus vai trešo personu finanšu iemaksu vai ieguldījumu natūrā.

2. Trešo personu ieguldījumu natūrā brīvprātīgo darba veidā, kas novērtēts saskaņā ar 184. panta 8. punktu, uzrāda kā attiecināmās izmaksas budžeta tāmē. Tās uzrāda atsevišķi no citām attiecināmajām izmaksām. Brīvprātīgo darbs var sastādīt ne vairāk kā 50 % no kopējā līdzfinansējuma. Šā īpatsvara aprēķināšanas nolūkā ieguldījums natūrā un cita veida līdzfinansējums balstās uz pieteikuma iesniedzēja sniegtajām aplēsēm.

   Cita veida ieguldījumu natūrā, ko sniedz trešās personas, budžeta tāmē uzrāda atsevišķi no ieguldījuma attiecināmajās izmaksās. Tā aptuveno vērtību norāda budžeta tāmē, un tas nav pakļauts sekojošām izmaiņām.

3. Atkāpjoties no 1. punkta, ārēju darbību var pilnībā finansēt ar dotāciju, ja tas ir ļoti svarīgi, lai šo darbību varētu īstenot. Šādā gadījumā piešķiršanas lēmumā sniedz pamatojumu.

4. Šo pantu nepiemēro procentu likmes samazinājumiem un garantijas maksas subsīdijām.

194. pants

Nekumulatīvas piešķiršanas princips un dubultas finansēšanas aizliegums

1. Par katru pasākumu vienam un tam pašam labuma guvējam var piešķirt tikai vienu dotāciju no budžeta, izņemot gadījumus, kad attiecīgajos pamataktos ir noteikts citādi.

   labuma guvējam no budžeta var piešķirt tikai vienu darbības dotāciju uz vienu finanšu gadu.

   Pasākumu var kopīgi finansēt dažādi atbildīgie kredītrīkotāji no atsevišķām budžeta pozīcijām.

2. Pieteikuma iesniedzējs nekavējoties informē kredītrīkotājus par jebkādiem kombinētiem pieteikumiem un kombinētām dotācijām, kas saistīti ar to pašu pasākumu vai to pašu darba programmu.

3. Tās pašas izmaksas nekādā gadījumā no budžeta nefinansē divreiz.

4. Šā panta 1. un 2. punktu nepiemēro turpmāk minētajiem atbalsta veidiem, un attiecīgā gadījumā Komisija var nolemt nepārbaudīt, vai tās pašas izmaksas nav finansētas divreiz:

   a) studiju, pētniecības, apmācības vai izglītības atbalsts, ko maksā fiziskām personām;

   b) tiešais atbalsts, ko maksā fiziskām personām, kurām tas ir visvairāk nepieciešams, piemēram, bezdarbniekiem un bēgļiem.

195. pants

Peļņas neradīšanas princips

1. Dotāciju mērķis vai sekas nav peļņas radīšana labuma guvēja pasākuma vai darba programmas ietvaros (turpmāk "peļņas neradīšanas princips").

2. Šā panta 1. punkta piemērošanas nolūkā peļņu definē kā atlikuma izmaksas brīdī aprēķinātu summu, par kādu ieņēmumi pārsniedz pasākuma vai darba programmas attiecināmās izmaksas, ja ieņēmumi attiecas tikai uz Savienības dotāciju un ienākumiem, ko radījis šis pasākums vai darba programma.

   Darbības dotācijas gadījumā summas, kas paredzētas rezervju veidošanai, netiek ņemtas vērā, kad pārbauda peļņas neradīšanas principa ievērošanu.

3. Šā panta 1. punktu nepiemēro:

a) pasākumiem, kuru mērķis ir stiprināt labuma guvēja finansiālo spēju, vai pasākumiem, kas rada ienākumus, lai nodrošinātu šo pasākumu nepārtrauktību pēc dotācijas nolīgumā paredzētā Savienības finansējuma perioda beigām;

b) studiju, pētniecības, apmācības vai izglītības atbalstam, ko maksā fiziskām personām, vai citam tiešajam atbalstam, ko maksā fiziskām personām, kurām tas visvairāk nepieciešams, piemēram, bezdarbniekiem un bēgļiem;

c) bezpeļņas organizāciju īstenotiem pasākumiem;

d) dotācijām, kas minētas 125. panta 1. punkta pirmās daļas b) punktā;

e) mazas vērtības dotācijām.

4. Ja tiek radīta peļņa, Komisija ir tiesīga atgūt Savienības īpatsvaru no peļņas, kas atbilst Savienības ieguldījumam attiecināmajās izmaksās, kuras labuma guvējam radušās, īstenojot pasākumu vai darba programmu.

196. pants

Nepiemērošanas ar atpakaļejošu spēku princips

1. Ja šajā pantā nav noteikts citādi, dotācijas nepiešķir ar atpakaļejošu spēku.

2. Dotāciju var piešķirt jau sāktam pasākumam ar noteikumu, ka pieteikuma iesniedzējs var pierādīt, ka pasākumu bija nepieciešams sākt pirms dotācijas nolīguma parakstīšanas.

Šādos gadījumos izmaksas, kas radušās pirms dotācijas pieteikuma iesniegšanas dienas, nav attiecināmas, izņemot:

a) pamataktā paredzētos pienācīgi pamatotos izņēmuma gadījumos; vai

b) ārkārtējas steidzamības gadījumā attiecībā uz pasākumiem, kas minēti 198. panta pirmās daļas a) vai b) punktā, ja Savienības agrīnai intervencei ir liela nozīme.

Otrās daļas b) punktā minētajos gadījumos izmaksas, kas labuma guvējam radušās pirms pieteikuma iesniegšanas dienas, ir attiecināmas izmaksas saistībā ar Savienības finansējuma saņemšanu ar šādiem nosacījumiem:

a) atbildīgais kredītrīkotājs ir pienācīgi pamatojis šādas atkāpes iemeslus;

b) dotācijas nolīgumā ir skaidri noteikts, ka attiecināmības diena ir pirms pieteikumu iesniegšanas dienas.

Deleģētais kredītrīkotājs ziņo par katru šajā punktā minēto gadījumu 74. panta 9. punktā minētā gada darbības pārskata sadaļā "Atkāpes no nepiemērošanas ar atpakaļejošu spēku principa saskaņā ar Finanšu regulas 196. pantu".

3. Dotācijas nepiešķir ar atpakaļejošu spēku par jau pabeigtiem pasākumiem.

4. Darbības dotāciju gadījumā dotācijas nolīgumu paraksta četru mēnešu laikā no labuma guvēja finanšu gada sākuma. Izmaksas, kas radušās pirms dotācijas pieteikuma iesniegšanas vai pirms labuma guvēja finanšu gada sākuma, nav attiecināmās izmaksas saistībā ar finansējuma saņemšanu. Pirmo maksājuma daļu labuma guvējam izmaksā 30 kalendāro dienu laikā pēc dotācijas nolīguma parakstīšanas.

3. NODAĻA

DOTĀCIJAS PIEŠĶIRŠANAS PROCEDŪRA UN DOTĀCIJAS NOLĪGUMS

197. pants

Uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus saturs un publicēšana

1. Uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus norāda:

   a) īstenojamos mērķus;

   b) attiecināmības, izslēgšanas, atlases un piešķiršanas kritērijus un attiecīgos apliecinošos dokumentus;

   c) Savienības finansējuma piešķiršanas kārtību, norādot visus Savienības iemaksu veidus, jo īpaši dotāciju veidus;

   d) priekšlikumu iesniegšanas kārtību un termiņu;

   e) plānoto dienu, līdz kurai visi pieteikuma iesniedzēji jāinformē par to pieteikumu izvērtēšanas rezultātiem, un dotācijas nolīgumu parakstīšanas norādošo dienu.

2. Šā panta 1. punkta e) apakšpunktā minētās dienas nosaka, pamatojoties uz šādiem periodiem:

   a) visu pieteikuma iesniedzēju informēšanai par to pieteikumu izvērtēšanas rezultātiem – ne vairāk kā seši mēneši no pilnīga priekšlikuma iesniegšanas termiņa;

   b) dotācijas nolīgumu parakstīšanai ar pieteikuma iesniedzējiem – ne vairāk kā trīs mēneši no dienas, kad pieteikuma iesniedzēji informēti par to, ka ir izraudzīti.

Minētos periodus var pielāgot, lai ņemtu vērā laiku, kas nepieciešams konkrētu procedūru izpildei, kuras var būt prasītas pamataktā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011, un tos var izņēmuma kārtā pagarināt pienācīgi pamatotos gadījumos, jo īpaši sarežģītu pasākumu gadījumā, ja ir liels priekšlikumu skaits vai kavēšanās, kas piedēvējama pieteikuma iesniedzējiem.

Deleģētais kredītrīkotājs gada darbības pārskatā ziņo par vidējo laiku, kāds bijis nepieciešams, lai informētu pieteikuma iesniedzējus un parakstītu dotācijas nolīgumus. Ja pirmajā daļā minētie periodi ir pārsniegti, deleģētais kredītrīkotājs norāda iemeslus un, ja nav pienācīga pamatojuma saskaņā ar otro daļu, ierosina korektīvu pasākumu.

3. Uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus publicē Savienības iestāžu tīmekļa vietnē un – ja ir nepieciešams radīt papildu publicitāti iespējamo labuma guvēju vidū –, izmantojot jebkādus citus atbilstošus līdzekļus, tostarp *Eiropas Savienības Oficiālo Vēstnesi*. Uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus var publicēt – tostarp gadā pirms budžeta izpildes –, ja ir pieņemts 110. pantā minētais finansēšanas lēmums. Jebkādas izmaiņas uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus saturā publicē ar tiem pašiem nosacījumiem.

198. pants

Izņēmumi no uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus

Dotācijas var piešķirt bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus tikai šādos gadījumos:

a) humānās palīdzības sniegšana, ārkārtas atbalsta operācijas, civilās aizsardzības operācijas vai atbalsts krīzes pārvarēšanai;

b) citās ārkārtas un pienācīgi pamatotās neparedzētās situācijās;

c) struktūrām ar *de jure* vai *de facto* monopolu vai struktūrām, ko izraudzījušās dalībvalstis uz savu atbildību, ja minētās dalībvalstis atrodas *de jure* vai *de facto* monopolstāvoklī;

d) struktūrām, kas ar pamataktu 58. panta nozīmē noteiktas kā labuma guvēji, vai struktūrām, kuras izraudzījušās dalībvalstis uz savu atbildību, ja minētās dalībvalstis ar pamataktu noteiktas kā labuma guvēji;

e) pētniecības un tehnoloģiskās attīstības gadījumā struktūrām, kas iekļautas 110. pantā minētajā darba programmā, ja pamatakts skaidri paredz šādu iespēju un ar nosacījumu, ka projekts neietilpst uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus darbības jomā;

f) darbībām ar specifiskām iezīmēm, kuru veikšanai nepieciešama īpaša veida struktūra tās tehniskās kompetences, augstā specializācijas līmeņa vai administratīvo pilnvaru dēļ, ar nosacījumu, ka attiecīgās darbības neietilpst uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus darbības jomā;

g) EIB vai EIF tehniskās palīdzības pasākumiem. Šādos gadījumos 199. panta 1. punkta pirmās daļas a) līdz d) punktu nepiemēro.

Ja pirmās daļas f) punktā minētā īpaša veida struktūra ir dalībvalsts, dotāciju var piešķirt arī bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus struktūrai, ko izraudzījusies dalībvalsts uz savu atbildību pasākuma īstenošanas nolūkā.

Pirmās daļas c) un f) punktā minētos gadījumus pienācīgi pamato piešķiršanas lēmumā.

199. pants

Dotācijas pieteikumu saturs

1. Dotācijas pieteikumā iekļauj šādu informāciju:

a) informācija par pieteikuma iesniedzēja juridisko statusu, tostarp to, vai tas ir nevalstiska organizācija;

b) pieteikuma iesniedzēja godprātīga deklarācija saskaņā ar 139. panta 1. punktu un par atbilstību attiecināmības un atlases kritērijiem.

Šādu deklarāciju neprasa, ja pieteikums attiecas uz ļoti mazas vērtības dotāciju;

c) informācija, kas nepieciešama, lai apliecinātu pieteikuma iesniedzēja finanšu un darbības spēju īstenot ierosināto pasākumu vai darba programmu, un, ja, pamatojoties uz riska izvērtējumu, tā nolēmis atbildīgais kredītrīkotājs – apliecinošie dokumenti, kas apstiprina minēto informāciju, piemēram, peļņas un zaudējumu pārskats un bilance par līdz pat trim pēdējiem finanšu gadiem, par kuriem noslēgti konti.

Šādu informāciju un apliecinošos dokumentus neprasa no pieteikuma iesniedzējiem, uz kuriem neattiecas finanšu vai darbības spējas pārbaude saskaņā ar 201. panta 5. vai 6. punktu. Turklāt apliecinošos dokumentus nepieprasa attiecībā uz mazas vērtības dotācijām;

d) ja pieteikums attiecas uz dotāciju pasākumam, kura īstenošanai paredzētā summa pārsniedz 750 000 EUR, vai uz darbības dotāciju, kuras vērtība pārsniedz 100 000 EUR, – apstiprināta ārēja revidenta sagatavots revīzijas ziņojums – ja tas ir pieejams un vienmēr gadījumos, kad revīzija prasīta Savienības vai valsts tiesību aktos –, kas apstiprina pārskatus par līdz pat trim pēdējiem pieejamajiem finanšu gadiem. Visos citos gadījumos pieteikuma iesniedzējs iesniedz sava pilnvarotā pārstāvja parakstītu pašdeklarāciju, kas apliecina, ka pārskati, kuri iesniegti par līdz pat trim pēdējiem pieejamajiem finanšu gadiem, ir derīgi.

Pirmo daļu piemēro tikai pirmajam pieteikumam, ko labuma guvējs iesniedzis atbildīgajam kredītrīkotājam vienā un tajā pašā finanšu gadā.

Ja nolīgums noslēgts starp Komisiju un vairākiem labuma guvējiem, pirmajā daļā noteiktās robežvērtības piemēro katram labuma guvējam.

Regulas 131. panta 4. punktā minēto partnerību gadījumā šā punkta pirmajā daļā minētais revīzijas ziņojums par diviem pēdējiem pieejamajiem finanšu gadiem ir jāsagatavo pirms finanšu pamatpartnerības nolīguma parakstīšanas.

Atbildīgais kredītrīkotājs atkarībā no riska izvērtējuma var no pirmajā daļā minētā pienākuma atbrīvot izglītības un apmācības iestādes un nolīgumu ar vairākiem labuma guvējiem gadījumā – labuma guvējus, kas ir piekrituši solidārai atbildībai vai kam nav nekādas finansiālas atbildības.

Pirmo daļu nepiemēro personām un subjektiem, kas ir noteiktajiem kritērijiem atbilstošas netiešās pārvaldības ietvaros, tiktāl, ciktāl tie atbilst nosacījumiem, kuri precizēti 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) punktā un 157. pantā;

e) pasākuma vai darba programmas apraksts un budžeta tāme, kurā:

i) ieņēmumi un izdevumi ir līdzsvarā, un

ii) ir norādītas pasākuma vai darba programmas aplēstās attiecināmās izmaksas.

Apakšpunkta i) un ii) punktu nepiemēro vairāku līdzekļu devēju finansētiem pasākumiem.

Atkāpjoties no i) punkta, pienācīgi pamatotos gadījumos budžeta tāmē var iekļaut uzkrājumus neparedzētiem izdevumiem vai iespējamas maiņas kursa svārstības;

f) norāde par tā Savienības finansējuma avotiem un summām, kas saņemts vai pieprasīts attiecībā uz to pašu pasākumu vai pasākuma daļu, vai pieteikuma iesniedzēja funkcionēšanu tā paša finanšu gada laikā, kā arī jebkādu citu finansējumu, kurš saņemts vai pieprasīts tam pašam pasākumam.

2. Pieteikumu var sadalīt vairākās daļās, kuras var iesniegt dažādos posmos saskaņā ar 203. panta 2. punktu.

200. pants

Attiecināmības kritēriji

1. Attiecināmības kritēriji nosaka nosacījumus dalībai uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus.

2. Uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus ir tiesīgi piedalīties šādi pieteikuma iesniedzēji:

   a) juridiskas personas;

   b) fiziskas personas tiktāl, ciktāl tas nepieciešams saskaņā ar pieteikuma iesniedzēja pasākuma veidu vai raksturīgajām iezīmēm vai tā īstenojamo mērķi;

   c) subjekti, kas nav juridiskas personas saskaņā ar piemērojamajiem valsts tiesību aktiem, ar noteikumu, ka to pārstāvjiem ir tiesības uzņemties juridiskas saistības subjektu vārdā un ka subjekti piedāvā tādas pašas Savienības finanšu interešu aizsardzības garantijas kā juridiskās personas. Pieteikuma iesniedzējam jo īpaši ir tāda pati finanšu un darbības spēja kā juridiskai personai. Pieteikuma iesniedzēja pārstāvji pierāda, ka minētie nosacījumi ir izpildīti.

3. Uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus var paredzēt papildu attiecināmības kritērijus, kurus nosaka, pienācīgi ņemot vērā pasākuma mērķus un ievērojot pārredzamības un nediskriminācijas principu.

4. Šīs regulas 183. panta 5. punkta un šā panta piemērošanas nolūkā *JRC* uzskata par juridisku personu, kas ir iedibināta dalībvalstī.

201. pants

Atlases kritēriji

1. Atlases kritēriji ir tādi, lai būtu iespējams izvērtēt pieteikuma iesniedzēja spēju īstenot ierosināto pasākumu vai darba programmu.

2. Pieteikuma iesniedzējam ir stabili un pietiekami finansējuma avoti, lai savu darbību uzturētu visā periodā, par kuru piešķirta dotācija, un lai spētu piedalīties tās finansēšanā (turpmāk "finansiālā spēja").

3. Pieteikuma iesniedzējam ir profesionāla kompetence un kvalifikācija, kas nepieciešama, lai pabeigtu ierosināto pasākumu vai darba programmu, ja vien pamataktā nav īpaši noteikts citādi (turpmāk "darbības spēja").

4. Finansiālo un darbības spēju pārbauda, jo īpaši pamatojoties uz jebkādas 199. pantā minētās informācijas vai apliecinošo dokumentu analīzi.

   Ja uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus nav prasīti apliecinošie dokumenti un ja atbildīgajam kredītrīkotājam ir pamatots iemesls apšaubīt pieteikuma iesniedzēja finansiālo vai darbības spēju, viņš pieteikuma iesniedzējam prasa uzrādīt jebkādus atbilstošos dokumentus.

   Partnerību gadījumā pārbaudi veic saskaņā ar 131. panta 6. punktu.

5. Finansiālās spējas pārbaudi nepiemēro:

a) fiziskām personām, kas saņem izglītības atbalstu;

b) fiziskām personām, kurām visvairāk nepieciešams atbalsts, piemēram, bezdarbniekiem un bēgļiem, un kuras saņem tiešu atbalstu;

c) publiskām struktūrām, tostarp dalībvalstu organizācijām;

d) starptautiskām organizācijām;

e) personām vai subjektiem, kas piesakās uz procentu likmju samazinājumu un garantijas maksas subsīdijām, ja minētā procentu likmju samazinājuma un subsīdiju mērķis ir uzlabot labuma guvēja finansiālo spēju vai radīt ienākumus***;***

f) personām vai vienībām, kas piesakās uz ļoti mazas vērtības dotācijām.

Ja pieteikumu iesniedz vairāki pieteikuma iesniedzēji, atbildīgais kredītrīkotājs var, pamatojoties uz riska izvērtējumu, nolemt pārbaudīt tikai galvenā pieteikuma iesniedzēja finansiālo spēju.

6. Atbildīgais kredītrīkotājs atkarībā no riska izvērtējuma var atteikties no pienākuma pārbaudīt publisku struktūru, dalībvalstu organizāciju vai starptautisku organizāciju darbības spēju.

202. pants

Piešķiršanas kritēriji

Piešķiršanas kritēriji ir tādi, lai būtu iespējams:

a) izvērtēt iesniegto priekšlikumu kvalitāti, ņemot vērā izvirzītos mērķus un prioritātes un gaidāmos rezultātus;

b) piešķirt dotācijas pasākumiem vai darba programmām, kas maksimāli palielina Savienības finansējuma vispārējo efektivitāti;

c) izvērtēt dotācijas pieteikumus.

203. pants

Vērtēšanas procedūra

1. Priekšlikumus vērtē, pamatojoties uz iepriekš paziņotiem atlases un piešķiršanas kritērijiem, nolūkā noteikt finansējuma saņemšanai atbilstošos priekšlikumus.

2. Atbildīgais kredītrīkotājs attiecīgā gadījumā sadala procesu vairākos procedūras posmos. Noteikumi, kas reglamentē šo procesu, tiek paziņoti uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus.

   Pieteikuma iesniedzējus, kuru priekšlikumi kādā no minētajiem posmiem ir noraidīti, informē saskaņā ar 7. punktu.

   Vienas un tās pašas procedūras laikā tos pašus dokumentus un informāciju var pieprasīt tikai vienu reizi.

3. Šīs regulas 153. pantā minētā vērtēšanas komisija vai attiecīgā gadījumā atbildīgais kredītrīkotājs var pieprasīt pieteikuma iesniedzējam sniegt papildu informāciju vai paskaidrot apliecinošos dokumentus, kas iesniegti saskaņā ar 154. pantu. Kredītrīkotājs pienācīgi reģistrē procedūras laikā notikušo saziņu ar pieteikuma iesniedzējiem.

4. Pabeidzot savu darbu, vērtēšanas komisijas locekļi paraksta protokolu par visiem izskatītajiem priekšlikumiem, kurš ietver priekšlikumu kvalitātes izvērtējumu un kurā noteikti priekšlikumi, kuru īstenošanai var piešķirt finansējumu.

   Ja nepieciešams, minētajā protokolā klasificē izskatītos priekšlikumus un sniedz ieteikumus par maksimālo piešķiramo summu un iespējamām nebūtiskām korekcijām dotācijas pieteikumā.

   Protokolu saglabā turpmākai atsaucei.

5. Atbildīgais kredītrīkotājs var aicināt pieteikuma iesniedzēju koriģēt priekšlikumu, ņemot vērā vērtēšanas komisijas ieteikumus. Atbildīgais kredītrīkotājs pienācīgi reģistrē procedūras laikā notikušo saziņu ar pieteikuma iesniedzējiem.

6. Atbildīgais kredītrīkotājs, pamatojoties uz vērtēšanu, pieņem lēmumu, kurā norāda vismaz šādu informāciju:

   a) lēmuma priekšmets un kopējā summa;

   b) izraudzīto pieteikuma iesniedzēju vārds/nosaukums, pasākumu nosaukums, akceptētās summas un izdarītās izvēles iemesli, tostarp gadījumos, kad tā neatbilst vērtēšanas komisijas atzinumam;

   c) noraidīto pieteikuma iesniedzēju vārds/nosaukums un noraidīšanas iemesli.

7. Atbildīgais kredītrīkotājs rakstiski informē pieteikuma iesniedzējus par lēmumu, kas pieņemts attiecībā uz to pieteikumu. Ja pieprasīto dotāciju nepiešķir, attiecīgā Savienības iestāde sniedz pieteikuma noraidīšanas iemeslus. Noraidītos pieteikuma iesniedzējus informē par viņu pieteikuma izvērtēšanas iznākumu pēc iespējas drīzāk un jebkurā gadījumā 15 kalendāro dienu laikā pēc tam, kad informācija ir nosūtīta izraudzītajiem pieteikuma iesniedzējiem.

8. Attiecībā uz dotācijām, ko piešķir saskaņā ar 198. pantu, atbildīgais kredītrīkotājs var:

   a) nolemt nepiemērot šā panta 2. un 4. punktu un 153. pantu;

   b) apvienot vērtējuma ziņojuma un piešķiršanas lēmuma saturu vienā dokumentā un to parakstīt.

204. pants

Dotācijas nolīgums

1. Par dotācijām slēdz rakstisku nolīgumu.

2. Dotācijas nolīgumā iekļauj vismaz šādu informāciju:

a) priekšmets;

b) labuma guvējs;

c) ilgums, proti:

i) tā spēkā stāšanās diena;

ii) pasākuma vai finansējuma finanšu gada sākuma diena un ilgums;

d) pasākuma apraksts vai – darbības dotācijas gadījumā – darba programmas apraksts kopā ar gaidāmo rezultātu aprakstu;

e) Savienības finansējuma maksimālā summa euro, pasākuma vai darba programmas budžeta tāme un dotācijas veids;

f) noteikumi par ziņošanu un maksājumiem un 208. pantā paredzētie iepirkuma noteikumi;

g) labuma guvēja piekrišana 129. pantā minētajiem pienākumiem;

h) noteikumi, kas reglamentē Savienības finansiālā atbalsta pamanāmību, izņemot pienācīgi pamatotos gadījumos, kad publiskošana nav iespējama vai lietderīga;

i) piemērojamie tiesību akti, kas ir Savienības tiesību akti, kurus nepieciešamības gadījumā papildina ar valsts tiesību aktiem, kas precizēti dotācijas nolīgumā. Dotācijas nolīgumos, kurus slēdz ar starptautiskām organizācijām, var paredzēt atkāpi;

j) tiesa vai šķīrējtiesa, kas ir kompetenta izskatīt strīdus.

3. Subjektu vai personu, kas nav valstis, finansiālas saistības, kuras rodas dotācijas nolīguma īstenošanas rezultātā, ir izpildāmas saskaņā ar 100. panta 2. punktu.

4. Dotācijas nolīgumu grozīšanas mērķis vai sekas nav tādu izmaiņu izdarīšana, kuras apšaubītu dotācijas piešķiršanas lēmumu vai būtu pretrunā principam, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret pieteikuma iesniedzējiem.

4. NODAĻA

DOTĀCIJU ĪSTENOŠANA

205. pants

Dotācijas summa un revīzijas konstatējumu attiecināšana

1. Neskarot turpmākās revīzijas, pārbaudes un izmeklēšanas, ko veic attiecīgā Savienības iestāde, *OLAF* vai Revīzijas palāta, dotācijas summa kļūst galīga tikai tad, kad atbildīgais kredītrīkotājs ir apstiprinājis nobeiguma ziņojumus un attiecīgā gadījumā pārskatus. Šīs regulas 132. panta 4. punktu piemēro arī tad, kad dotācijas summa ir kļuvusi galīga.

2. Ja kontrole vai revīzija atklāj, ka labuma guvējs ir pieļāvis sistēmiskus vai atkārtotus pārkāpumus, krāpšanu vai pienākumu neizpildi, kas būtiski ietekmē vairākas minētajam labuma guvējam ar līdzīgiem nosacījumiem piešķirtas dotācijas, atbildīgais kredītrīkotājs var apturēt dotācijas nolīguma īstenošanu vai maksājumus visu attiecīgo dotāciju ietvaros vai attiecīgā gadījumā izbeigt attiecīgos dotācijas nolīgumus ar minēto labuma guvēju, ņemot vērā konstatējuma smaguma pakāpi.

Atbildīgais kredītrīkotājs turklāt var samazināt dotācijas, noraidīt neattiecināmās izmaksas un atgūt nepamatoti izmaksātās summas attiecībā uz visām dotācijām, kuras skāruši pirmajā daļā minētie sistēmiskie vai atkārtotie pārkāpumi, krāpšana vai pienākumu neizpilde, ko var pakļaut revīzijai, pārbaudei un izmeklēšanai saskaņā ar attiecīgajiem dotācijas nolīgumiem.

3. Atbildīgais kredītrīkotājs nosaka summas, kas ir jāsamazina vai jāatgūst – ja tas ir iespējams un īstenojams –, pamatojoties uz izmaksām, kuras nepamatoti deklarētas kā attiecināmas katrai no attiecīgajām dotācijām, pēc tam, kad ir pieņemti revidētie labuma guvēja iesniegtie ziņojumi un finanšu pārskati.

4. Ja nav iespējams precīzi noteikt neattiecināmo izmaksu summu katrai attiecīgajai dotācijai, samazināmās vai atgūstamās summas var noteikt, ekstrapolējot samazināšanas vai atgūšanas likmi, ko piemēro dotācijām, attiecībā uz kurām ir pierādīti sistēmiski vai atkārtoti pārkāpumi, krāpšana vai pienākumu neizpilde, vai, ja neattiecināmās izmaksas nav iespējams izmantot par pamatu samazināmo vai atgūstamo summu noteikšanai, – piemērojot vienotu likmi, ievērojot samērīguma principu. Pirms tiek veikta samazināšana vai atgūšana, labuma guvējam dod iespēju ierosināt pienācīgi pamatotu alternatīvu metodi vai likmi.

206. pants

Maksājuma pieprasījumu apliecinošie dokumenti

1. Atbildīgais kredītrīkotājs precizē apliecinošos dokumentus, kas pievienojami maksājuma pieprasījumiem.

2. Katrai dotācijai priekšfinansējumu var sadalīt vairākās daļās saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu. Nākamās priekšfinansējuma daļas pieprasījumam pievieno labuma guvēja pārskatu par iepriekšējā priekšfinansējuma izlietojumu. Kārtējo daļu izmaksā pilnā apmērā, ja ir izlietoti vismaz 70 % no iepriekšējā priekšfinansējuma kopsummas. Pretējā gadījumā izmaksājamo daļu samazina par summām, kas vēl jāizlieto līdz minētās robežvērtības sasniegšanai.

3. Neskarot pienākumu sniegt apliecinošus dokumentus, labuma guvējs ar godavārdu apliecina, ka maksājuma pieprasījumos iekļautā informācija ir pilnīga, ticama un patiesa. labuma guvējs apliecina arī to, ka radušās izmaksas ir attiecināmas saskaņā ar dotācijas nolīgumu un ka maksājuma pieprasījumiem ir pievienoti atbilstoši apliecinošie dokumenti, kurus iespējams pārbaudīt.

4. Atbildīgais kredītrīkotājs kā pamatojumu jebkādas summas starpposma maksājumam vai atlikuma maksājumam var pieprasīt apliecinājumu par pasākuma vai darba programmas finanšu pārskatiem un par pamatā esošajiem kontiem. Šo apliecinājumu pieprasa, pamatojoties uz riska izvērtējumu, jo īpaši ņemot vērā dotācijas summu, maksājuma summu, labuma guvēja veidu un atbalstīto darbību veidu.

   Apliecinājumu sagatavo apstiprināts ārējais revidents vai – publisko struktūru gadījumā – kompetenta un neatkarīga publiskā sektora amatpersona.

Apliecinājums saskaņā ar atbildīgā kredītrīkotāja apstiprinātu metodiku un pamatojoties uz, kopīgi vienojoties, pieņemtām procedūrām, kas atbilst starptautiskiem standartiem, apstiprina to, ka izmaksas, ko labuma guvējs ir deklarējis finanšu pārskatos, uz kuriem ir balstīts maksājuma pieprasījums, ir reālas, precīzi reģistrētas un attiecināmas saskaņā ar dotācijas nolīgumu. Īpašos un pienācīgi pamatotos gadījumos atbildīgais kredītrīkotājs var pieprasīt apliecinājumu atzinuma veidā vai citā formātā saskaņā ar starptautiskiem standartiem.

5. Atbildīgais kredītrīkotājs, pamatojoties uz riska izvērtējumu, jebkura maksājuma apliecināšanai var pieprasīt neatkarīgas trešās personas sagatavotu darbības pārbaudes ziņojumu, ko apstiprinājis atbildīgais kredītrīkotājs. Darbības pārbaudes ziņojumā norāda, ka darbības pārbaude tika veikta saskaņā ar atbildīgā kredītrīkotāja apstiprinātu metodiku, un to, vai pasākums vai darba programma ir faktiski īstenots(-a) saskaņā ar dotācijas nolīgumā izklāstītajiem nosacījumiem.

207. pants

Finansiālais atbalsts trešām personām

Gadījumos, kad pasākuma vai darba programmas īstenošanai ir nepieciešams sniegt finansiālu atbalstu trešām personām, labuma guvējs var sniegt šādu finansiālo atbalstu, ja nosacījumi šāda atbalsta sniegšanai ir noteikti dotācijas nolīgumā starp labuma guvēju un Komisiju, neparedzot rīcības brīvību labuma guvējam.

Uzskata, ka rīcības brīvība nepastāv, ja dotācijas nolīgumā ir precizēta šāda informācija:

a) finansiālā atbalsta maksimālā summa, ko var izmaksāt trešai personai un kas nepārsniedz 60 000 EUR, un kritēriji precīzas summas noteikšanai;

b) dažādi darbību veidi, kuriem var piešķirt šādu finansiālu atbalstu, pamatojoties uz noteiktu sarakstu;

c) to personu vai personu kategoriju definīcija, kuras var saņemt šādu finansiālu atbalstu, un kritēriji tā sniegšanai.

Otrās daļas a) punktā minēto robežvērtību var pārsniegt humānās palīdzības, ārkārtas atbalsta operāciju, civilās aizsardzības operāciju vai krīzes pārvarēšanas atbalsta gadījumā vai ja pretējā gadījumā pasākumu mērķu sasniegšana būtu neiespējama vai pārmērīgi sarežģīta.

Atbildīgais kredītrīkotājs 74. panta 9. punktā minētajā gada darbības pārskatā sniedz informāciju par šā panta trešajā daļā minētajiem gadījumiem.

208. pants

Īstenošanas līgumi

1. Neskarot Direktīvas 2014/24/ES un 2014/25/ES, ja pasākuma vai darba programmas īstenošanai nepieciešama publiska līguma piešķiršana, labuma guvējs var līgumu piešķirt saskaņā ar savu parasto iepirkuma praksi ar noteikumu, ka līgums tiek piešķirts piedāvājumam ar vislabāko cenas un vērtības attiecību vai attiecīgā gadījumā piedāvājumam ar viszemākās cenas piedāvājumu, vienlaikus izvairoties no jebkāda interešu konflikta.

2. Ja pasākuma vai darba programmas īstenošanai nepieciešama tāda publiska līguma piešķiršana, kura vērtība pārsniedz 60 000 EUR, atbildīgais kredītrīkotājs pienācīgi pamatotos gadījumos var pieprasīt labuma guvējam ievērot īpašus noteikumus papildus tiem, kas minēti 1. punktā.

Minētie īpašie noteikumi balstās uz šīs regulas noteikumiem un ir samērīgi ar attiecīgo līgumu vērtību, Savienības iemaksas relatīvo lielumu attiecībā pret pasākuma kopējām izmaksām un risku. Šos īpašos noteikumus iekļauj dotācijas nolīgumā.

IX SADAĻA

GODALGAS

209. pants

Vispārīgi noteikumi

1. Godalgas piešķir saskaņā ar pārredzamības un vienlīdzīgas attieksmes principu, un tās veicina Savienības politikas mērķu sasniegšanu.

2. Godalgas nepiešķir tieši, bez konkursa.

Konkursus par godalgām, kuru vienības vērtība ir 1 000 000 EUR vai vairāk, var publicēt tikai tad, ja šīs godalgas ir minētas 110. pantā paredzētajā finansēšanas lēmumā, un pēc tam, kad informācija par šīm godalgām ir iesniegta Eiropas Parlamentam un Padomei.

3. Godalgas summa nav saistīta ar izmaksām, kas radušās konkursa uzvarētājam.

4. Ja pasākuma vai darba programmas īstenošanas nolūkā ir nepieciešams, lai godalgas trešām personām piešķirtu labuma guvējs, šis labuma guvējs šādas godalgas var piešķirt ar noteikumu, ka attiecināmības un piešķiršanas kritēriji, godalgu summa vai veids un izmaksas vai piegādes kārtība ir noteikta dotācijas nolīgumā starp labuma guvēju un Komisiju, neparedzot rīcības brīvību.

210. pants

Konkursa, piešķiršanas un publicēšanas noteikumi

1. Konkursa noteikumi:

a) precizē attiecināmības kritērijus;

b) precizē kārtību un termiņu pieteikuma iesniedzēju reģistrācijai, ja prasīts, un pieteikumu iesniegšanai;

c) precizē 138. pantā noteiktos izslēgšanas kritērijus un 143. pantā noteiktos noraidīšanas iemeslus;

d) paredz pieteikuma iesniedzēja vienpersonisku atbildību gadījumā, ja tiek iesniegta prasība saistībā ar darbībām, kas veiktas konkursa ietvaros;

e) paredz uzvarētāju piekrišanu ***128***. pantā minētajiem pienākumiem un publiskošanas pienākumiem, kas precizēti konkursa noteikumos;

f) precizē piešķiršanas kritērijus, kuri ir tādi, kas dod iespēju izvērtēt pieteikumu kvalitāti attiecībā uz īstenojamajiem mērķiem un gaidāmajiem rezultātiem un objektīvi noteikt, vai pieteikumi ir veiksmīgi;

g) precizē godalgas vai godalgu summu vai veidu;

h) precizē kārtību godalgu izmaksai vai piegādei uzvarētājiem pēc to piešķiršanas.

Šā panta pirmās daļas a) punkta piemērošanas nolūkā labuma guvēji ir nosacījumiem atbilstoši, ja konkursa noteikumos nav noteikts citādi.

Regulas 197. panta 3. punktu *mutatis mutandis* piemēro konkursu publicēšanai.

2. Konkursa noteikumos var paredzēt nosacījumus konkursa atcelšanai, jo īpaši tad, ja tā mērķus nav iespējams sasniegt.

3. Godalgas piešķir atbildīgais kredītrīkotājs, ņemot vērā 153. pantā minētās vērtēšanas komisijas izdarīto vērtējumu.

Regulas 203. panta 4. un 6. punktu *mutatis mutandis* piemēro piešķiršanas lēmumam.

4. Pieteikuma iesniedzējus par viņu pieteikuma vērtēšanas iznākumu informē pēc iespējas drīzāk un jebkurā gadījumā 15 kalendāro dienu laikā pēc tam, kad kredītrīkotājs ir pieņēmis piešķiršanas lēmumu.

Lēmumu par godalgas piešķiršanu paziņo izraudzītajam pieteikuma iesniedzējam, un tas kalpo kā juridiskas saistības.

5. Visas godalgas, kas piešķirtas finanšu gada laikā, publicē saskaņā ar 38. panta 1. līdz 4. punktu.

Pēc Eiropas Parlamenta un Padomes pieprasījuma pēc šādas publicēšanas Komisija nosūta tiem pārskatu par:

a) pieteikuma iesniedzēju skaitu iepriekšējā gadā;

b) pieteikuma iesniedzēju skaitu un izraudzīto pieteikumu procentuālo īpatsvaru par katru konkursu;

c) to ekspertu sarakstu, kas iepriekšējā gadā ir piedalījušies vērtēšanas komisijās, kopā ar atsauci uz procedūru viņu atlasei.

X SADAĻA

FINANŠU INSTRUMENTI, BUDŽETA GARANTIJAS UN FINANSIĀLĀ PALĪDZĪBA

1. NODAĻA

KOPĪGIE NOTEIKUMI

211. pants

Darbības joma un īstenošana

1. Ja tas izrādās vispiemērotākais veids, kā sasniegt Savienības politikas mērķus, Savienība var izveidot finanšu instrumentus vai sniegt budžeta garantijas vai finansiālu palīdzību no budžeta, izmantojot pamataktu, kurā nosaka to darbības jomu un īstenošanas periodu.

2. Dalībvalstis var sniegt ieguldījumu Savienības finanšu instrumentos, budžeta garantijās vai finansiālajā palīdzībā. Ja tas ir atļauts ar pamataktu, ieguldījumu var sniegt arī trešās personas.

3. Ja finanšu instrumentus vai budžeta garantijas īsteno tiešas pārvaldības ietvaros, Komisija *mutatis mutandis* nodrošina atbilstību 158. panta 2. punktam attiecībā uz finanšu starpniekiem un galasaņēmējiem.

4. Ja finanšu instrumentus īsteno dalītas pārvaldības ar dalībvalstīm ietvaros, piemēro nozares noteikumus.

5. Ja finanšu instrumentus vai budžeta garantijas īsteno netiešas pārvaldības ietvaros, Komisija slēdz nolīgumus ar subjektiem saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) punkta ii), iii), v) un vi) apakšpunktu. Ja minēto subjektu sistēmas, noteikumi un procedūras ir izvērtētas saskaņā ar 157. panta 3. un 4. punktu, tie var pilnībā paļauties uz minētajām sistēmām, noteikumiem un procedūrām. Minētie subjekti, īstenojot finanšu instrumentus un budžeta garantijas netiešas pārvaldības ietvaros, var slēgt nolīgumus ar finanšu starpniekiem, kurus atlasa saskaņā ar procedūrām, kas ir līdzvērtīgas tām, kuras piemēro Komisija. Minētie subjekti šajos nolīgumos transponē prasības, kas minētas 158. panta 2. punktā.

Komisija saglabā atbildību par to, lai tiktu nodrošināts, ka finanšu instrumentu un budžeta garantiju īstenošanas satvars atbilst pareizas finanšu pārvaldības principam un veicina noteikto un konkrētā termiņā īstenojamo politikas mērķu sasniegšanu, ko mēra, nosakot izvadi un/vai rezultātus. Komisija saglabā atbildību par finanšu instrumentu un budžeta garantiju īstenošanu, neskarot pilnvaroto subjektu juridisko un līgumisko atbildību saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem un 129. pantu.

Ja trešās valstis sniedz ieguldījumu finanšu instrumentos vai budžeta garantijās saskaņā ar 2. punktu, pamatakts var ļaut izraudzīties nosacījumiem atbilstošus izpildes subjektus vai darījuma partnerus no attiecīgajām valstīm.

6. Revīzijas palātai ir pilnīga piekļuve visai ar finanšu instrumentiem, budžeta garantijām un finansiālo palīdzību saistītajai informācijai, tostarp, veicot pārbaudi uz vietas.

Revīzijas palāta ir ārējais revidents, kas atbild par projektiem un programmām, kuru finansēšanā izmanto finanšu instrumentu, budžeta garantijas vai finansiālu palīdzību.

212. pants

Principi un nosacījumi, kas piemērojami finanšu instrumentiem un budžeta garantijām

1. Finanšu instrumentus un budžeta garantijas izmanto saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības, pārredzamības, samērīguma, nediskriminācijas, vienlīdzīgas attieksmes un subsidiaritātes principu un atbilstoši to mērķiem.

2. Finanšu instrumenti un budžeta garantijas:

a) novērš tirgus darbības traucējumus vai neoptimālas investēšanas situācijas un samērīgā veidā sniedz atbalstu tikai tādiem galasaņēmējiem, kurus saskaņā ar starptautiski pieņemtiem standartiem uzskata par ekonomiski dzīvotspējīgiem Savienības finansiālā atbalsta sniegšanas laikā;

b) panāk papildināmību, novēršot to, ka tiek aizstāts iespējamais atbalsts un investīcijas no citiem publiskiem vai privātiem avotiem;

c) nekropļo konkurenci iekšējā tirgū un atbilst valsts atbalsta noteikumiem;

d) panāk sviras un multiplikatora efektu ar vērtību mērķdiapazonu, kas balstās uz *ex ante* izvērtējumu atbilstošajam finanšu instrumentam vai budžeta garantijai, mobilizējot kopējās investīcijas, kas pārsniedz Savienības iemaksas vai garantijas apjomu, tostarp attiecīgā gadījumā maksimāli palielinot privātās investīcijas;

e) tiek īstenoti tā, lai nodrošinātu, ka izpildes subjekti vai izpildē iesaistītie darījuma partneri ir kopīgi ieinteresēti sasniegt attiecīgajā pamataktā noteiktos politikas mērķus, ar noteikumiem par tādiem jautājumiem kā kolektīva investēšana, riska dalīšanas prasības vai finanšu stimuli, vienlaikus novēršot interešu konfliktu ar citām šo subjektu vai darījuma partneru darbībām;

f) paredz tādu Savienības atlīdzību, kas ir savienojama ar riska dalīšanu starp finanšu dalībniekiem un finanšu instrumenta vai budžeta garantijas politikas mērķiem;

g) ja izpildes subjektiem vai izpildē iesaistītajiem darījuma partneriem pienākas atlīdzība, nodrošina, ka šāda atlīdzība balstās uz sniegumu un ietver:

   i) administratīvo maksu, lai subjektam vai darījuma partnerim atlīdzinātu par finanšu instrumenta vai budžeta garantijas īstenošanā ieguldīto darbu. Šī maksa iespēju robežās balstās uz veiktajām operācijām vai izmaksātajām summām, un

   ii) attiecīgā gadījumā – ar politiku saistītus stimulus, lai veicinātu politikas mērķu sasniegšanu vai stimulētu finanšu instrumenta vai budžeta garantijas finansiālo sniegumu.

   Pienācīgi pamatotos gadījumos var atlīdzināt neparedzētus izdevumus;

h) balstās uz *ex ante* izvērtējumiem – individuāli vai programmas ietvaros – saskaņā ar 34. pantu, kuri ietver skaidrojumus par finanšu operācijas veida izvēli, ņemot vērā īstenojamos politikas mērķus, saistītos finanšu riskus un budžeta līdzekļu ietaupījumus.

Pirmās daļas h) punktā minētos izvērtējumus pārskata un atjaunina, lai ņemtu vērā būtisku sociālekonomisku izmaiņu ietekmi uz finanšu instrumenta vai budžeta garantijas loģisko pamatu.

3. Neskarot nozares noteikumus par dalīto pārvaldību, ieņēmumus, tostarp dividendes, kapitāla pieaugumu, garantijas maksu un procentus par aizdevumiem un fiduciāro kontu summām, ko atmaksā Komisijai, vai fiduciārajiem kontiem, kuri atvērti attiecībā uz finanšu instrumentiem vai budžeta garantijām un kuri piedēvējami atbalstam no budžeta finanšu instrumenta vai budžeta garantijas ietvaros, pēc pārvaldības izmaksu un maksas atskaitīšanas iekļauj budžetā.

Ikgadējā atmaksa, tostarp kapitāla atmaksa, atbrīvotās garantijas un aizdevumu pamatsummas atmaksa, ko veic Komisijai vai uz fiduciāriem kontiem, kuri atvērti attiecībā uz finanšu instrumentiem vai budžeta garantijām un piedēvējami atbalstam no budžeta finanšu instrumenta vai budžeta garantijas ietvaros, ir iekšējie piešķirtie ieņēmumi saskaņā ar 21. panta 3. punkta f) apakšpunktu, un tos izmanto tam pašam finanšu instrumentam vai budžeta garantijai, neskarot ***218***. panta ***4***. punktu, periodā, kas nepārsniedz budžeta saistību periodu plus divi gadi, ja pamataktā nav noteikts citādi.

Komisija šādus iekšējos piešķirtos ieņēmumus ņem vērā, kad tā ierosina finanšu instrumentiem vai budžeta garantijām paredzēto turpmāko piešķīrumu summu.

Neraugoties uz otro daļu, saskaņā ar pamataktu apstiprināto piešķirto ieņēmumu nesamaksāto summu, kas ir jāatceļ vai kam beidzas termiņš, var arī piešķirt citam finanšu instrumentam, kuram ir līdzīgi mērķi, ja tas ir paredzēts šā cita finanšu instrumenta izveides pamataktā.

4. Par finanšu instrumentu, budžeta garantiju vai finansiālo palīdzību atbildīgais kredītrīkotājs saskaņā ar 249. pantu un atbilstoši 80. punktā minētajiem grāmatvedības noteikumiem un Starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem (*IPSAS*) sagatavo finanšu pārskatu, kas aptver periodu no 1. janvāra līdz 31. decembrim.

   Attiecībā uz netiešas pārvaldības ietvaros īstenotiem finanšu instrumentiem un budžeta garantijām atbildīgais kredītrīkotājs nodrošina, ka nerevidētus finanšu pārskatus, kas aptver periodu no 1. janvāra līdz 31. decembrim un kas sagatavoti atbilstoši 80. pantā minētajiem grāmatvedības noteikumiem un *IPSAS*, kā arī jebkādu informāciju, kura nepieciešama finanšu pārskatu sagatavošanai saskaņā ar 82. panta 2. punktu, subjekti,kas minēti 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) punkta ii), iii), v) un vi) apakšpunktā, iesniedz līdz sekojošā finanšu gada 15. februārim un ka revidētus finanšu pārskatus minētie subjekti iesniedz līdz sekojošā finanšu gada 15. aprīlim.

5. Ja finanšu instrumenti vai budžeta garantijas ir apvienotas vienā nolīgumā ar papildu atbalstu no budžeta, tostarp dotācijām, šo sadaļu piemēro visam pasākumam kopumā. Ziņošanu veic saskaņā ar 41. panta 4. un 5. punktu un skaidri norāda, kuras pasākuma daļas ir finanšu instrumenti vai budžeta garantijas.

213. pants

Savienības finanšu saistības

1. Finanšu saistības un apkopotie neto maksājumi no budžeta nevienā brīdī nepārsniedz:

   a) attiecībā uz finanšu instrumentiem – saistībā ar tiem uzņemto attiecīgo budžeta saistību summu;

b) attiecībā uz budžeta garantijām – pamataktā apstiprināto budžeta garantijas summu;

c) attiecībā uz finansiālo palīdzību – to pamataktā apstiprināto līdzekļu maksimālo summu, kurus Komisija ir pilnvarota aizņemties finansiālas palīdzības finansēšanai, un attiecīgos procentus.

2. Budžeta garantijas un finansiāla palīdzība var radīt iespējamas saistības Savienībai, kuras pārsniedz tikai finanšu aktīvus, kas paredzēti Savienības finanšu saistību segšanai, ja tas ir noteikts pamataktā, ar ko nosaka budžeta garantiju vai finansiālu palīdzību, un saskaņā ar tajā izklāstītajiem nosacījumiem.

3. Šīs regulas ***256***. panta 1. punkta g) apakšpunktā paredzētās ikgadējās izvērtēšanas nolūkā iespējamās saistības, kas izriet no budžeta finansētām budžeta garantijām vai finansiālās palīdzības, uzskata par ilgtspējīgām, ja to prognozētā daudzgadu attīstība ir savienojama ar robežvērtībām, kuras noteiktas LESD 312. panta 2. punktā paredzētajā regulā, ar kuru nosaka daudzgadu finanšu shēmu, un ar gada maksājumu apropriāciju maksimālo apmēru, kas noteikts Lēmuma (ES, *Euratom*) 2020/2053 3. panta 1. punktā.

214. pants

Uzkrājumi finanšu saistībām

1. Attiecībā uz budžeta garantijām un finansiālo palīdzību trešām valstīm pamataktā nosaka uzkrājumu likmi procentos no apstiprināto finanšu saistību summas. Minētajā summā neiekļauj 211. panta 2. punktā minēto ieguldījumu.

Pamataktā paredz uzkrājumu likmes pārskatīšanu vismaz reizi trīs gados.

2. Uzkrājumu likmes noteikšanā vadās pēc Komisijas veiktas kvalitatīvas un kvantitatīvas izvērtēšanas attiecībā uz finanšu riskiem, ko rada budžeta garantijas vai finansiālā palīdzība trešai valstij, izvērtēšanas procesā ievērojot piesardzības principu, kurš paredz, ka aktīvus un peļņu nedrīkst novērtēt par augstu, bet saistības un zaudējumus – par zemu.

   Ja pamataktā, ar ko izveido budžeta garantiju vai finanšu palīdzību trešai valstij, nav norādīts citādi, uzkrājumu likme balstās uz vispārējiem uzkrājumiem, kas nepieciešami iepriekš, lai segtu gaidāmos neto zaudējumus un arī atbilstošas drošības rezerves izveidi. Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes pilnvaras, vispārējos uzkrājumus veido periodā, kas paredzēts 35. pantā minētajā attiecīgajā finanšu pārskatā.

3. Attiecībā uz finanšu instrumentiem attiecīgā gadījumā uzkrājumus veido, lai reaģētu uz nākotnes maksājumiem, kas saistīti ar budžeta saistībām attiecīgajam finanšu instrumentam.

4. Uzkrājumiem izmanto šādus līdzekļus:

   a) iemaksas no budžeta, pilnībā ievērojot regulu, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu, un pēc pārdales iespēju izskatīšanas;

   b) ienākumi no kopējā uzkrājumu fondā turēto līdzekļu investēšanas;

   c) summas, kas atgūtas no saistības nepildošiem debitoriem saskaņā ar garantijas vai aizdevuma nolīgumā noteikto atgūšanas procedūru;

   d) ieņēmumi un jebkādi citi maksājumi, ko Savienība saņēmusi saskaņā ar garantijas vai aizdevuma nolīgumu;

e) attiecīgā gadījumā dalībvalstu un trešo personu iemaksas naudā saskaņā ar 211. panta 2. punktu.

Aprēķinot no 1. punktā minētās uzkrājumu likmes izrietošos uzkrājumus, ņem vērā tikai šā punkta pirmās daļas a) līdz d) punktā minētos līdzekļus.

5. Uzkrājumus izmanto šādu elementu izmaksai:

a) budžeta garantijas pieprasījumi;

b) maksājuma veikšanas pienākumi, kas attiecas uz budžeta saistībām attiecībā uz finanšu instrumentu;

c) finansiālie pienākumi, kas izriet no līdzekļu aizņemšanās saskaņā ar 223. panta 1. punktu;

d) attiecīgā gadījumā citi izdevumi, kas saistīti ar finanšu instrumentu, budžeta garantiju un finansiālās palīdzības trešām valstīm īstenošanu.

6. Ja budžeta garantijai paredzētie uzkrājumi pārsniedz no šā panta 1. punktā minētās uzkrājumu likmes izrietošo uzkrājumu summu, šā panta 4. punkta pirmās daļas b), c) un d) punktā minētos līdzekļus, kas saistīti ar minēto garantiju, izmanto pamataktā paredzētajā attiecināmajā periodā, tomēr ne pēc uzkrājumu veidošanas posma beigām un neskarot 216. panta 4. punktu. Šāda izmantošana notiek, lai atjaunotu budžeta garantijas sākotnējo summu.

7. Komisija nekavējoties informē Eiropas Parlamentu un Padomi un var ierosināt atbilstošus atjaunošanas pasākumus vai uzkrājumu likmes paaugstināšanu šādos gadījumos:

a) budžeta garantijas pieprasījuma rezultātā minētajai budžeta garantijai paredzēto uzkrājumu līmenis ir noslīdējis zem 50 % no 1. punktā minētās uzkrājumu likmes, un vēlreiz, kad tas ir noslīdējis zem 30 % no minētās uzkrājumu likmes, vai gadījumos, kad atbilstoši Komisijas veiktai riska izvērtēšanai tas gada laikā varētu noslīdēt zem kāda no minētajiem īpatsvariem;

b) valsts, kas saņem Savienības finansiālo palīdzību, nav veikusi maksājumu, beidzoties termiņam.

215. pants

Kopējais uzkrājumu fonds

1. Uzkrājumus, kas veikti, lai segtu finanšu saistības, kuras rada finanšu instrumenti, budžeta garantijas vai finansiālā palīdzība, tur kopējā uzkrājumu fondā.

Kopējā uzkrājumu fonda aktīvu finansiālo pārvaldību uztic Komisijai.

2. No kopējā uzkrājumu fondā turēto līdzekļu investēšanas gūto peļņu vai zaudējumus sadala proporcionāli starp attiecīgajiem finanšu instrumentiem, budžeta garantijām vai finansiālo palīdzību.

   Kopējā uzkrājumu fonda līdzekļu finansiālais pārvaldnieks tur naudā vai tās ekvivalentos minimālo fonda līdzekļu summu saskaņā ar piesardzības noteikumiem un maksājumu prognozēm, ko snieguši finanšu instrumentu, budžeta garantiju vai finansiālās palīdzības kredītrīkotāji.

   Kopējā uzkrājumu fonda līdzekļu finansiālais pārvaldnieks var slēgt līgumus par aktīvu pārdošanu ar atpirkšanu, kā nodrošinājumu izmantojot kopējā uzkrājumu fonda līdzekļus, lai veiktu maksājumus no fonda, ja ir pamatoti gaidāms, ka šī procedūra attiecībā uz budžetu ir izdevīgāka nekā līdzekļu atsavināšana maksājuma pieprasījuma termiņā. Ar maksājumu saistīto līgumu par aktīvu pārdošanu ar atpirkšanu ilgums vai pagarinājuma periods tiek ierobežots līdz minimumam, kas nepieciešams, lai līdz minimumam samazinātu zaudējumus budžetam.

3. Saskaņā ar 77. panta 1. punkta pirmās daļas d) punktu un 86. panta 1. un 2. punktu grāmatvedis nosaka procedūras, kas jāpiemēro ieņēmumu un izdevumu operācijām, un – vienojoties ar kopējā uzkrājumu fonda līdzekļu finansiālo pārvaldnieku – ar kopējo uzkrājumu fondu saistītajiem aktīviem un saistībām.

4. Izņēmuma gadījumos, kad Komisija ir veikusi 30. panta 1. punkta pirmās daļas g) punktā minēto pārvietojumu, Komisija nekavējoties par to informē Eiropas Parlamentu un Padomi un steidzamības kārtā ierosina pasākumus, kas nepieciešami, lai atjaunotu garantijas budžeta posteni, no kura šis pārvietojums tika veikts, un vienlaikus pilnībā ievēro maksimālos apjomus, kas paredzēti regulā, ar kuru nosaka daudzgadu finanšu shēmu.

216. pants

Efektīva uzkrājumu likme

1. Uzkrājumu veidošana budžeta garantijām un finansiālajai palīdzībai trešām valstīm kopējā uzkrājumu fondā balstās uz efektīvu uzkrājumu likmi. Šī likme nodrošina tādu aizsardzības līmeni pret Savienības finanšu saistībām, kas ir līdzvērtīgs līmenim, kuru nodrošinātu attiecīgās uzkrājumu likmes, ja līdzekļi tiktu turēti un pārvaldīti atsevišķi.

2. Piemērojamā efektīvā uzkrājumu likme ir izteikta kā īpatsvars no katras sākotnējās uzkrājumu likmes, kas noteikta saskaņā ar 214. panta 2. punkta otro daļu. To piemēro tikai tai kopējā uzkrājumu fonda līdzekļu summai, kas paredzēta garantijas pieprasījumu izmaksai viena gada laikā. Tā ir procentos izteikta attiecība starp kopējā uzkrājumu fonda naudas un naudas ekvivalentu summu, kas ir nepieciešama garantijas pieprasījumu izpildei, un kopējo naudas vai naudas ekvivalentu summu, kura katrā garantiju fondā būtu nepieciešama garantijas pieprasījumu izpildei, ja līdzekļi tiktu turēti un pārvaldīti atsevišķi, un abas šīs summas ir saistītas ar vienādu likviditātes risku. Minētā attiecība nav zemāka par 95 %. Aprēķinot efektīvo uzkrājumu likmi, ņem vērā:

   a) kopējā uzkrājumu fonda ienākošo un izejošo līdzekļu plūsmu prognozi, ņemot vērā sākotnējo posmu vispārējo uzkrājumu veidošanā saskaņā ar 214. panta 2. punkta otro daļu;

   b) riska korelāciju starp budžeta garantijām un finansiālo palīdzību trešām valstīm;

   c) tirgus apstākļus.

Komisija līdz 2020. gada 1. jūlijam saskaņā ar 275. pantu pieņem deleģētos aktus, lai papildinātu šo regulu ar detalizētiem efektīvās uzkrājumu likmes aprēķināšanas nosacījumiem, tostarp minēto aprēķinu metodiku.

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 275. pantu, lai grozītu šā punkta pirmajā daļā minēto minimālo attiecību, ņemot vērā kopējā uzkrājumu fonda pārvaldībā gūto pieredzi un vienlaikus saglabājot piesardzīgu pieeju atbilstoši pareizas finanšu pārvaldības principam. Minimālo attiecību nenosaka zemāku par 85 %.

3. Efektīvo uzkrājumu likmi kopējā uzkrājumu fonda līdzekļu finansiālais pārvaldnieks aprēķina katru gadu, un to kā atsauci izmanto Komisija, lai aprēķinātu iemaksas no budžeta saskaņā ar 215. panta 4. punkta a) apakšpunktu un pēc tam – šā panta 4. punkta c) apakšpunktu.

4. Pēc ikgadējās efektīvās uzkrājumu likmes aprēķināšanas saskaņā ar šā panta 1. un 2. punktu budžeta procedūras ietvaros veic un 41. panta 5. punkta h) apakšpunktā minētajā darba dokumentā izklāsta šādas operācijas:

   a) jebkādu budžeta garantijai vai finansiālai palīdzībai trešai valstij paredzētu uzkrājumu pārpalikumu iekļauj atpakaļ budžetā;

   b) fonda līdzekļu atjaunošanu veic ar ikgadēji iemaksājamu daļu palīdzību ne ilgāk kā trīs gadu periodā, neskarot 214. panta 6. punktu.

5. Pēc apspriešanās ar grāmatvedi Komisija nosaka pamatnostādnes, kas piemērojamas kopējā uzkrājumu fonda līdzekļu pārvaldībai saskaņā ar atbilstošiem piesardzības noteikumiem un izslēdzot spekulatīvā nolūkā veiktas operācijas ar atvasinātiem finanšu instrumentiem. Minētās pamatnostādnes pievieno līgumam ar kopējā uzkrājumu fonda līdzekļu finansiālo pārvaldnieku.

Pamatnostādņu atbilstības neatkarīgu izvērtēšanu veic reizi trīs gados un tās rezultātus nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei.

217. pants

Ikgadējā ziņošana

1. Papildus ***256***. pantā noteiktajam ziņošanas pienākumam Komisija reizi gadā sniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par kopējo uzkrājumu fondu.

2. Šā panta 1. punktā minētajā ziņojumā iekļauj informāciju par kopējā uzkrājumu fonda finansiālo pārvaldību, darbības rezultātiem un risku iepriekšējā kalendārā gada beigās, kā arī par kopējā uzkrājumu fonda finanšu plūsmām iepriekšējā kalendārajā gadā, nozīmīgiem darījumiem un jebkādu būtisku informāciju par Savienības pakļautību finanšu riskiem.

2. NODAĻA

ĪPAŠI NOTEIKUMI

1. IEDAĻA

FINANŠU INSTRUMENTI

218. pants

Noteikumi un īstenošana

1. Neraugoties uz 211. panta 1. punktu, pienācīgi pamatotos gadījumos finanšu instrumentus var izveidot arī tad, ja šāda izveide nav apstiprināta ar pamatakta palīdzību, ar noteikumu, ka šādi instrumenti ir iekļauti budžeta projektā saskaņā ar 41. panta 4. punkta pirmās daļas e) punktu.

2. Komisija nodrošina finanšu instrumentu saskaņotu un vienkāršotu pārvaldību, jo īpaši uzskaites, ziņošanas, uzraudzības un finanšu riska pārvaldības jomā.

3. Ja Savienība piedalās finanšu instrumentā kā mazākumdalībnieks, Komisija nodrošina atbilstību šai sadaļai saskaņā ar proporcionalitātes principu, pamatojoties uz Savienības līdzdalības instrumentā apmēru un vērtību. Tomēr neatkarīgi no Savienības līdzdalības instrumentā apmēra un vērtības Komisija nodrošina atbilstību 129. un 158. pantam, 212. panta 2. un 4. punktam, 41. panta 4. punktam un – tiktāl, ciktāl tas attiecas uz 138. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētajām izslēgšanas situācijām – V sadaļas 2. nodaļas 2. iedaļai.

4. Ja Eiropas Parlaments vai Padome uzskata, ka finanšu instruments nav efektīvi sasniedzis savus mērķus, tie var pieprasīt Komisijai iesniegt priekšlikumu pārskatītam pamataktam, lai pakāpeniski likvidētu šo instrumentu. Finanšu instrumenta pakāpeniskas likvidācijas gadījumā jebkuru jaunu saskaņā ar 212. panta 3. punktu minētajam instrumentam atmaksātu summu uzskata par vispārējiem ieņēmumiem un iekļauj atpakaļ budžetā.

5. Finanšu instrumentu vai finanšu instrumentu grupējuma mērķi mehānisma līmenī un attiecīgā gadījumā to konkrēto tiesisko formu un reģistrācijas vietu publicē Komisijas tīmekļa vietnē.

6. Subjekti, kuriem uzticēts īstenot finanšu instrumentus, Savienības vārdā var atvērt fiduciāros kontus 85. panta 3. punkta nozīmē. Minētie subjekti nosūta atbilstošos konta izrakstus Komisijas atbildīgajam dienestam. Maksājumus fiduciārajos kontos veic Komisija, pamatojoties uz maksājumu pieprasījumiem, kas ir pienācīgi pamatoti ar izmaksas prognozēm, ņemot vērā fiduciārajos kontos pieejamos atlikumus un nepieciešamību izvairīties no pārmērīga atlikuma šādos kontos.

219. pants

Komisijas tieši īstenoti finanšu instrumenti

1. Finanšu instrumentus var īstenot tieši saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas a) punktu, izmantojot jebkuru no šādiem elementiem:

   a) speciāls investēšanas instruments, kurā Komisija piedalās kopā ar citiem publiskiem vai privātiem investoriem, lai palielinātu Savienības iemaksas sviras efektu;

   b) aizdevumi, garantijas, līdzdalība kapitālā un citi riska dalīšanas instrumenti, kas nav investīcijas speciālos investēšanas instrumentos un ko sniedz tieši galasaņēmējiem vai, izmantojot finanšu starpniekus.

2. Šā panta 1. punkta a) apakšpunktā minētos speciālos investēšanas instrumentus izveido saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem. Ārējo darbību jomā tos var izveidot arī saskaņā ar tādas valsts tiesību aktiem, kura nav dalībvalsts. Šādu instrumentu pārvaldniekiem saskaņā ar tiesību aktiem vai līgumu ir pienākums rīkoties ar profesionāla pārvaldnieka rūpību un godprātīgi.

3. Šā panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto speciālo investēšanas instrumentu pārvaldniekus un finanšu starpniekus vai finanšu instrumentu galasaņēmējus atlasa, pienācīgi ņemot vērā īstenojamā finanšu instrumenta veidu, attiecīgo subjektu pieredzi un finansiālo un darbības spēju un galasaņēmēju projektu ekonomisko dzīvotspēju. Atlase ir pārredzama, tai ir objektīvs pamatojums, un tā nerada interešu konfliktu.

220. pants

Kombinēšana ar dalītas pārvaldības ietvaros īstenotiem līdzekļiem

1. Gadījumos, kad dalītas pārvaldības ietvaros īstenotus līdzekļus kombinē ar atbalstu no finanšu instrumentiem, kas izveidoti saskaņā ar šo iedaļu, veic atsevišķu uzskaiti.

2. Dalītas pārvaldības ietvaros īstenotos līdzekļus iekļauj atsevišķos kontos un saskaņā ar attiecīgo līdzekļu mērķiem izmanto pasākumiem un galasaņēmējiem, kas atbilst programmai vai programmām, no kurām tiek veikta kombinēšana.

3. Dalītas pārvaldības ietvaros īstenotu līdzekļu kombinēšanai ar atbalstu no finanšu instrumentiem, kas izveidoti saskaņā ar šo iedaļu, piemēro nozares noteikumus.

2. IEDAĻA

BUDŽETA GARANTIJAS

221. pants

Noteikumi par budžeta garantijām

1. Pamataktā nosaka:

   a) budžeta garantijas summu, ko nevienā brīdī nepārsniedz, – neskarot 211. panta 2. punktu;

   b) ar budžeta garantiju segto operāciju veidus.

2. Dalībvalstu ieguldījumu budžeta garantijās saskaņā ar 211. panta 2. punktu var sniegt garantiju vai naudas veidā.

Trešo personu ieguldījumu budžeta garantijās saskaņā ar 211. panta 2. punktu var sniegt naudas veidā.

Budžeta garantiju palielina ar ieguldījumu, kas minēts pirmajā un otrajā daļā. Garantijas pieprasījuma maksājumus, kad tas ir nepieciešams, veic ieguldījumu sniedzošās dalībvalstis vai trešās personas saskaņā ar *pari passu* principu. Komisija ar ieguldījuma sniedzējiem paraksta nolīgumu, kurā jo īpaši iekļauj noteikumus par maksājumu veikšanas nosacījumiem.

222. pants

Budžeta garantiju īstenošana

1. Budžeta garantijas ir neatsaucamas, beznosacījuma un tiek nodrošinātas pēc pieprasījuma attiecībā uz segto operāciju veidiem.

2. Budžeta garantijas īsteno saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) punktu vai izņēmuma gadījumos saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas a) punktu.

3. Budžeta garantija sedz tikai finansēšanas un investēšanas operācijas, kas atbilst 212. panta 2. punkta pirmās daļas a) līdz d) punktam.

4. Darījuma partneri operācijās, ko sedz budžeta garantija, sniedz ieguldījumu, izmantojot paši savus līdzekļus.

5. Komisija ar attiecīgo darījuma partneri noslēdz garantijas nolīgumu. Budžeta garantijas piešķiršanas nosacījums ir garantijas nolīguma stāšanās spēkā.

6. Darījuma partneri Komisijai katru gadu sniedz:

a) riska izvērtējumu un klasificējošu informāciju par budžeta garantijas segtajām operācijām, kā arī par paredzamo saistību neizpildi;

b) informāciju par neizpildīto finansiālo pienākumu, ko Savienībai rada budžeta garantija, dalījumā pa operācijām;

c) kopējo peļņu vai zaudējumus, ko rada budžeta garantijas segtās operācijas.

3. IEDAĻA

FINANSIĀLĀ PALĪDZĪBA

223. pants

Noteikumi un īstenošana

1. Dalībvalstīm vai trešām valstīm sniegtā Savienības finansiālā palīdzība atbilst iepriekš noteiktiem nosacījumiem un izpaužas kā aizdevums, kredītlīnija vai jebkāds cits instruments, ko uzskata par atbilstošu, lai nodrošinātu atbalsta efektivitāti. Šajā nolūkā Komisija ar attiecīgo pamataktu ir pilnvarota Savienības vārdā aizņemties nepieciešamos līdzekļus kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm.

▌

2. Finansiālo palīdzību sniedz euro, izņemot pienācīgi pamatotos gadījumos.

3. Finansiālo palīdzību tieši īsteno Komisija.

4. Komisija ar labuma guvēju valsti noslēdz nolīgumu, kas ietver noteikumus, kuri:

a) nodrošina, ka labuma guvēja valsts regulāri pārbauda, vai piešķirtais finansējums ir pienācīgi izmantots saskaņā ar iepriekš noteiktajiem nosacījumiem, veic atbilstošus pasākumus pārkāpumu un krāpšanas novēršanai un vajadzības gadījumā uzsāk tiesvedību tādu finansiālās palīdzības ietvaros izmaksāto līdzekļu atgūšanai, kas ir tikuši piesavināti;

b) nodrošina Savienības finanšu interešu aizsardzību;

c) skaidri pilnvaro Komisiju, *OLAF* un Revīzijas palātu īstenot savas tiesības saskaņā ar 129. pantu;

d) nodrošina, ka Savienībai ir tiesības saņemt aizdevuma pirmstermiņa atmaksu, ja tiek konstatēts, ka saistībā ar finansiālās palīdzības pārvaldību labuma guvēja valsts ir iesaistījusies jebkādā krāpnieciskā vai koruptīvā darbībā vai jebkādā citā nelikumīgā darbībā, kas kaitē Savienības finanšu interesēm;

e) nodrošina, ka visas izmaksas, kas Savienībai radušās saistībā ar finansiālo palīdzību, sedz labuma guvēja valsts.

5. Kad tas ir iespējams, Komisija aizdevumus izmaksā pa daļām, ņemot vērā finansiālajai palīdzībai noteikto nosacījumu izpildi. Ja minētie nosacījumi nav izpildīti, Komisija uz laiku aptur vai atceļ finansiālās palīdzības izmaksu.

224. pants

Diversificētas finansēšanas stratēģija

1. Komisija īsteno diversificētas finansēšanas stratēģiju, kas ietver aizņēmumus, kuri ir atļauti saskaņā ar Padomes Lēmuma (ES, Euratom) 2020/2053 5. panta 1. punktu, un, izņemot pienācīgi pamatotos gadījumos, aizņemšanās un parāda pārvaldības operācijas finansiālās palīdzības programmu finansēšanai. Diversificētas finansēšanas stratēģiju īsteno, veicot visus nepieciešamos darījumus, kuru mērķis ir regulāra klātbūtne kapitāla tirgos, tā balstās uz finansēšanas instrumentu apvienošanu, un tās īstenošanā izmanto kopēju likviditātes fondu.

2. Komisija nosaka nepieciešamo kārtību diversificētas finansēšanas stratēģijas īstenošanai. Komisija regulāri un vispusīgi informē Eiropas Parlamentu un Padomi par visiem tās aizņemšanās un parādu pārvaldības stratēģijas aspektiem.

XI SADAĻA

IEMAKSAS EIROPAS POLITISKAJĀM PARTIJĀM

225. pants

Vispārīgi noteikumi

Tiešas finanšu iemaksas no budžeta Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014 2. panta 3) punktā definētajām Eiropas politiskajām partijām (turpmāk "Eiropas politiskās partijas") var piešķirt, ņemot vērā to ieguldījumu Eiropas politiskās apziņas veidošanā un Savienības pilsoņu politiskās gribas paušanā saskaņā ar minēto regulu.

226. pants

Principi

1. Iemaksas izmanto tikai, lai atmaksātu Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014 17. panta 4. punktā noteikto īpatsvaru no Eiropas politisko partiju darbības izmaksām, kas tieši saistītas ar šo partiju mērķiem, kuri noteikti minētās regulas 17. panta 5. punktā un 21. pantā.

2. Iemaksas var izmantot, lai atmaksātu izdevumus, kas saistīti ar Eiropas politisko partiju noslēgtajiem līgumiem, ar noteikumu, ka, tos piešķirot, nav bijis interešu konflikta.

3. Iemaksas neizmanto, lai kādam atsevišķam Eiropas politiskās partijas biedram vai darbiniekam tieši vai netieši, naudā vai natūrā piešķirtu kādu personīgu labumu. Iemaksas neizmanto, lai tieši vai netieši finansētu trešo personu darbības, jo īpaši valstu politiskās partijas vai politiskos fondus Eiropas vai valsts līmenī, vai tas būtu dotācijas, ziedojuma, aizdevuma vai kādas citas līdzīgas vienošanās veidā. Šā punkta piemērošanās nolūkā ar Eiropas politiskajām partijām saistītos subjektus neuzskata par trešām personām, ja šie subjekti ir daļa no Eiropas politisko partiju administratīvās organizācijas, kā noteikts šo partiju statūtos. Iemaksas neizmanto nevienam no mērķiem, kas izslēgti ar Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014 22. pantu.

4. Uz iemaksām attiecas pārredzamības un vienlīdzīgas attieksmes princips saskaņā ar kritērijiem, kas noteikti Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014.

5. Iemaksas piešķir Eiropas Parlaments katru gadu un publicē saskaņā ar šīs regulas 38. panta 1. līdz 4. punktu un Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014 32. panta 1. punktu.

6. Eiropas politiskās partijas, kas saņem iemaksu, ne tieši, ne netieši nesaņem citu finansējumu no budžeta. Jo īpaši ir aizliegti ziedojumi no Eiropas Parlamenta politisko grupu budžeta. Tos pašus izdevumus nekādā gadījumā no budžeta nefinansē divreiz.

   Iemaksas neskar Eiropas politisko partiju spēju veidot rezerves no saviem pašu līdzekļiem saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014.

7. Ja Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014 2. panta 4. punktā definēta Eiropas politiskā fonda ienākumi tā finanšu gada beigās, kurā tas saņēmis darbības dotāciju, pārsniedz izdevumus, šā pārpalikuma daļu līdz 25 % apmērā no kopējiem ienākumiem minētajā gadā var pārcelt uz nākamo gadu ar noteikumu, ka to izlieto līdz minētā nākamā gada pirmā ceturkšņa beigām.

227. pants

Ar budžetu saistītie aspekti

Iemaksas, kā arī apropriācijas, kas rezervētas Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014 23. pantā minētajām neatkarīgām ārējās revīzijas struktūrām vai ekspertiem, izmaksā no budžeta iedaļas, kas attiecas uz Eiropas Parlamentu.

228. pants

Uzaicinājums pieteikties iemaksām

1. Iemaksas piešķir, izmantojot uzaicinājumu pieteikties iemaksām, kuru publicē katru gadu vismaz Eiropas Parlamenta tīmekļa vietnē.

2. Eiropas politiskajai partijai var piešķirt tikai vienu iemaksu gadā.

3. Eiropas politiskā partija var saņemt iemaksu tikai tad, ja tā piesakās finansējumam saskaņā ar noteikumiem, kas paredzēti uzaicinājumā pieteikties iemaksām.

4. Uzaicinājumā pieteikties iemaksām paredz nosacījumus, ar kādiem pieteikuma iesniedzējs var saņemt iemaksu saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014, kā arī izslēgšanas kritērijus.

5. Uzaicinājumā pieteikties iemaksām nosaka vismaz to izdevumu veidu, kurus var atmaksāt ar iemaksas palīdzību.

6. Uzaicinājumā pieteikties iemaksām tiek prasīta budžeta tāme.

229. pants

Piešķiršanas procedūra

1. Pieteikumus iemaksām pienācīgi un noteiktajā termiņā iesniedz rakstiski, tostarp attiecīgā gadījumā drošā elektroniskā formātā.

2. Iemaksas nepiešķir tiem pieteikuma iesniedzējiem, kas piešķiršanas procedūras laikā ir vienā vai vairākās no 138. panta 1. punktā un 143. panta 1. punktā minētajām situācijām, un tiem, kuri reģistrēti kā izslēgti 144. pantā minētajā datubāzē.

3. Pieteikuma iesniedzējiem prasa apliecināt, ka viņi nav nevienā no 2. punktā minētajām situācijām.

4. Pieteikumu iemaksām vērtēšanā atbildīgajam kredītrīkotājam var palīdzēt komiteja. Atbildīgais kredītrīkotājs precizē noteikumus par šādas komitejas sastāvu, iecelšanu un darbību un noteikumus par jebkāda interešu konflikta novēršanu.

5. Pieteikumus, kas atbilst attiecināmības un izslēgšanas kritērijiem, atlasa, pamatojoties uz Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014 19. pantā noteiktajiem piešķiršanas kritērijiem.

6. Atbildīgā kredītrīkotāja lēmumā par pieteikumiem iekļauj vismaz šādu informāciju:

   a) iemaksu priekšmets un kopējā summa;

   b) atlasīto pieteikuma iesniedzēju vārds/nosaukums un attiecībā uz katru no tiem akceptētā summa;

   c) noraidīto pieteikuma iesniedzēju vārds/nosaukums un noraidīšanas iemesli.

7. Atbildīgais kredītrīkotājs rakstiski informē pieteikuma iesniedzējus par lēmumu, kas pieņemts attiecībā uz to pieteikumiem. Ja pieteikums finansējumam ir noraidīts vai prasītās summas nav piešķirtas daļēji vai pilnībā, atbildīgais kredītrīkotājs pamato pieteikuma noraidījumu vai prasīto summu nepiešķiršanu, jo īpaši atsaucoties uz šā panta 5. punktā un 228. panta 4. punktā minētajiem attiecināmības un piešķiršanas kritērijiem. Ja pieteikums ir noraidīts, atbildīgais kredītrīkotājs informē pieteikuma iesniedzēju par pieejamajiem administratīvās un/vai tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kā paredzēts 134. panta 2. punktā.

8. Par iemaksām slēdz nolīgumu.

230. pants

Iemaksu veidi

1. Iemaksas var izpausties kādā no šādiem veidiem:

   a) faktiski radušos atmaksājamo izdevumu īpatsvara atmaksa;

   b) atmaksa, pamatojoties uz vienības izmaksām;

   c) fiksētas summas;

   d) vienotas likmes finansējums;

   e) šā punkta a) līdz d) apakšpunktā minēto veidu kombinācija.

2. Var atmaksāt tikai tos izdevumus, kas atbilst kritērijiem, kuri noteikti uzaicinājumā pieteikties iemaksām, un kas nav radušies pirms pieteikuma iesniegšanas dienas.

3. Šīs regulas 229. panta 8. punktā minētais nolīgums ietver noteikumus, kas ļauj pārbaudīt, ka ir izpildīti nosacījumi fiksētas summas, vienotas likmes finansējuma vai vienības izmaksu piešķiršanai.

4. Iemaksas izmaksā pilnībā kā vienreizēju priekšfinansējuma maksājumu, ja vien atbildīgais kredītrīkotājs pienācīgi pamatotos gadījumos nenolemj citādi.

231. pants

Garantijas

Atbildīgais kredītrīkotājs, ja viņš to uzskata par lietderīgu un samērīgu, katrā atsevišķā gadījumā un pamatojoties uz riska analīzi, var pieprasīt Eiropas politiskajai partijai iepriekš sniegt garantiju, lai ierobežotu finanšu riskus, kas saistīti ar priekšfinansējuma izmaksu, tikai tad, ja, ņemot vērā riska analīzi, Eiropas politiskajai partijai draud nenovēršams risks, ka tā varētu nokļūt vienā no šīs regulas 139. panta 1. punkta a) un d) apakšpunktā minētajām izslēgšanas situācijām, vai ja saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014 6. pantu izveidotās Eiropas Politisko partiju un Eiropas Politisko fondu iestādes (turpmāk "Iestāde") lēmums ir paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei saskaņā ar minētās regulas 10. panta 4. punktu.

Šīs regulas 156. pantu *mutatis mutandis* piemēro garantijām, kuras var pieprasīt šā panta pirmajā daļā minētajos gadījumos par priekšfinansējuma maksājumiem Eiropas politiskajām partijām.

232. pants

Iemaksu izlietošana

1. Iemaksas izlieto saskaņā ar 226. pantu.

2. Jebkuru iemaksas daļu, kas nav izlietota finanšu gadā, par kuru piešķirta minētā iemaksa (n gads), izlieto jebkādiem atlīdzināmiem izdevumiem līdz n+1 gada 31. decembrim. Atlikušo iemaksas daļu, kas nav izlietota minētajā termiņā, atgūst saskaņā ar IV sadaļas 6. nodaļu.

3. Eiropas politiskās partijas ievēro maksimālo līdzfinansējuma likmi, kas noteikta Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014 17. panta 4. punktā. Iepriekšējā gada iemaksu atlikušās summas neizmanto tās daļas finansēšanai, kuru Eiropas politiskajām partijām jānodrošina pašām no saviem līdzekļiem. Trešo personu iemaksas kopīgos pasākumos neuzskata par daļu no Eiropas politiskās partijas pašas līdzekļiem.

4. Eiropas politiskās partijas vispirms izlieto to iemaksas daļu, kas nav izlietota finanšu gadā, par kuru šī iemaksa piešķirta, un tikai pēc tam sāk izmantot pēc minētā gada piešķirtās iemaksas.

5. Jebkādus procentus, ko nesuši priekšfinansējuma maksājumi, uzskata par daļu no iemaksas.

233. pants

Ziņojums par iemaksu izlietojumu

1. Eiropas politiskā partija saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014 23. pantu iesniedz atbildīgajam kredītrīkotājam apstiprināšanai savu gada ziņojumu par iemaksas izlietojumu un gada finanšu pārskatus.

2. Atbildīgais kredītrīkotājs, pamatojoties uz šā panta 1. punktā minēto gada ziņojumu un gada finanšu pārskatiem, sagatavo 74. panta 9. punktā minēto gada darbības pārskatu. Minētā pārskata sagatavošanai var izmantot citus apliecinošos dokumentus.

234. pants

Iemaksas summa

1. Iemaksas summa nekļūst galīga, kamēr atbildīgais kredītrīkotājs nav apstiprinājis 233. panta 1. punktā minēto gada ziņojumu un gada finanšu pārskatus. Gada ziņojuma un gada finanšu pārskatu apstiprināšana neskar turpmākās pārbaudes, ko veic Iestāde.

2. Neviena neizlietotā priekšfinansējuma summa nekļūst galīga, kamēr Eiropas politiskā partija to nav izlietojusi tādu atmaksājamu izdevumu samaksai, kuri atbilst kritērijiem, kas noteikti uzaicinājumā pieteikties iemaksām.

3. Ja Eiropas politiskā partija nepilda savus pienākumus attiecībā uz iemaksu izlietojumu, iemaksas aptur, samazina vai pārtrauc pēc tam, kad Eiropas politiskajai partijai ir dota iespēja izklāstīt savus apsvērumus.

4. Pirms maksājuma veikšanas atbildīgais kredītrīkotājs pārliecinās, ka Eiropas politiskā partija joprojām ir reģistrēta Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014 7. pantā minētajā reģistrā un ka laikposmā no regulas piemērošanas dienas līdz tā finanšu gada beigām, par kuru piešķirta iemaksa, šai partijai nav piemērota neviena no minētās regulas 27. pantā paredzētajām sankcijām.

5. Ja Eiropas politiskā partija vairs nav reģistrēta Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014 7. pantā minētajā reģistrā vai ja šai partijai ir piemērota kāda no minētās regulas 27. pantā paredzētajām sankcijām, atbildīgais kredītrīkotājs var apturēt, samazināt vai pārtraukt iemaksu un atgūt nepareizi izmaksātās summas saskaņā ar šīs regulas 229. panta 8. punktā minēto nolīgumu proporcionāli kļūdu, pārkāpumu, krāpšanas vai citas ar iemaksu saistītu pienākumu neizpildes smaguma pakāpei pēc tam, kad Eiropas politiskajai partijai ir dota iespēja izklāstīt savus apsvērumus.

235. pants

Kontrole un sankcijas

1. Katrā šīs regulas 229. panta 8. punktā minētajā nolīgumā īpaši paredz Eiropas Parlamenta tiesības īstenot savas kontroles pilnvaras, veicot gan dokumentu pārbaudi, gan pārbaudi telpās, kā arī *OLAF* un Revīzijas palātas tiesības īstenot savu attiecīgo kompetenci un pilnvaras, kas minētas 129. pantā, attiecībā uz visām Eiropas politiskajām partijām, kuras saņēmušas Savienības finansējumu, kā arī to darbuzņēmējiem un apakšuzņēmējiem.

2. Atbildīgais kredītrīkotājs var saskaņā ar šīs regulas 138. un 139. pantu un Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014 27. pantu piemērot administratīvas un finanšu sankcijas, kas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas.

236. pants

Uzskaite

1. Eiropas politiskās partijas glabā visu ar attiecīgo iemaksu saistīto uzskaiti un apliecinošos dokumentus piecus gadus pēc pēdējā ar iemaksu saistītā maksājuma.

2. Uzskaiti par revīzijām, pārsūdzībām, tiesvedību, no iemaksas izlietojuma izrietošo prasību izskatīšanu vai *OLAF* veiktu izmeklēšanu – ja par tām paziņots saņēmējam – glabā līdz šādu revīziju, pārsūdzību, tiesvedības, prasību izskatīšanas vai izmeklēšanas beigām.

237. pants

Ārējo revīzijas struktūru vai ekspertu atlase

Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 1141/2014 23. pantā minētās neatkarīgās ārējās revīzijas struktūras vai ekspertus atlasa, izmantojot iepirkuma procedūru. To līguma termiņš nepārsniedz piecus gadus. Pēc diviem secīgiem termiņiem uzskata, ka tiem ir konfliktējošas intereses, kas var negatīvi ietekmēt revīzijas veikšanu.

XII SADAĻA

CITI BUDŽETA IZPILDES INSTRUMENTI

238. pants

Savienības trasta fondi ārējām darbībām

1. Attiecībā uz ārkārtas situāciju un ārkārtas situāciju seku pārvarēšanas pasākumiem, kas nepieciešami, lai reaģētu uz krīzi, vai attiecībā uz tematiskiem pasākumiem Komisija var izveidot Savienības trasta fondus ārējām darbībām (turpmāk "Savienības trasta fondi") saskaņā ar nolīgumu, kurš noslēgts ar citiem līdzekļu devējiem.

   Savienības trasta fondus izveido tikai tad, ja nolīgumi ar citiem līdzekļu devējiem ir nodrošinājuši iemaksas no avotiem, kas nav budžets.

   Komisija par savu ieceri izveidot Savienības trasta fondu ārkārtas situāciju un ārkārtas situāciju seku pārvarēšanas pasākumiem apspriežas ar Eiropas Parlamentu un Padomi.

   Lai izveidotu Savienības trasta fondu tematiskiem pasākumiem, ir nepieciešams Eiropas Parlamenta un Padomes apstiprinājums.

   Šā punkta trešās un otrās daļas piemērošanas nolūkā Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei dara pieejamu projektus lēmumiem par Savienības trasta fonda izveidi. Minētajos lēmumu projektos iekļauj aprakstu par Savienības trasta fonda mērķiem, tā izveides pamatojumu saskaņā ar 3. punktu, norādi par tā darbības ilgumu un provizoriskos nolīgumus ar citiem līdzekļu devējiem. Lēmuma projektā iekļauj arī projektu izveides nolīgumam, kas jānoslēdz ar citiem līdzekļu devējiem.

2. Komisija lēmumu projektus par Savienības trasta fonda finansēšanu iesniedz kompetentajai komitejai, ja tas ir paredzēts pamataktā, saskaņā ar kuru tiek veikta Savienības iemaksa Savienības trasta fondā. Kompetento komiteju neaicina paust viedokli par aspektiem, kas apspriešanās vai apstiprināšanas nolūkā jau ir iesniegti Eiropas Parlamentam un Padomei saskaņā ar attiecīgi 1. punkta trešo, ceturto un piekto daļu.

3. Savienības trasta fondus izveido un īsteno tikai, ievērojot šādus nosacījumus:

   a) Savienības intervencei ir pievienotā vērtība: Savienības trasta fondu mērķus, jo īpaši šo fondu darbības mēroga vai potenciālās ietekmes dēļ, var labāk sasniegt Savienības līmenī nekā valsts līmenī un esošo finanšu instrumentu izmantošana nebūtu pietiekama, lai sasniegtu Savienības politikas mērķus;

   b) Savienības trasta fondi rada skaidru Savienības politisko pamanāmību un pārvaldības priekšrocības, kā arī uzlabo Savienības kontroli pār riskiem un Savienības un citu līdzekļu devēju iemaksu izmaksu;

   c) Savienības trasta fondi nedublē citus jau pastāvošus finansējuma kanālus vai līdzīgus instrumentus, nesniedzot nekādu papildināmību;

   d) Savienības trasta fondu mērķi ir saskaņoti ar tā Savienības instrumenta vai budžeta posteņa mērķiem, no kura tos finansē.

4. Lai nodrošinātu līdzekļu devēju taisnīgu pārstāvību un lemtu par līdzekļu izlietojumu, katram Savienības trasta fondam izveido valdi, kuru vada Komisija. Valdē ietilpst viens pārstāvis no katras iemaksu neveicošās dalībvalsts, kuram ir novērotāja statuss. Savienības trasta fonda izveides nolīgumā paredz noteikumus par valdes sastāvu un tās iekšējos noteikumus. Minētie noteikumi ietver prasību, ka lēmuma par līdzekļu izlietojumu galīgajai pieņemšanai ir nepieciešams labvēlīgs Komisijas balsojums.

5. Savienības trasta fondus izveido uz noteiktu laiku, ko nosaka to izveides nolīgumā. Minēto periodu, ievērojot 1. punktā noteikto procedūru, var pagarināt ar Komisijas lēmumu pēc attiecīgā Savienības trasta fonda valdes pieprasījuma un pēc tam, kad Komisija ir nākusi klajā ar ziņojumu, kurā pamatots šāds pagarinājums, jo īpaši, apstiprinot, ka ir izpildīti 3. punktā izklāstītie nosacījumi.

   Eiropas Parlaments un/vai Padome var pieprasīt Komisijai pārtraukt apropriāciju piešķiršanu Savienības trasta fondam vai pārskatīt izveides nolīgumu, lai attiecīgā gadījumā likvidētu Savienības trasta fondu, jo īpaši, pamatojoties uz informāciju, kas sniegta 41. panta 6. punktā minētajā darba dokumentā. Šādā gadījumā visus atlikušos līdzekļus proporcionāli atmaksā budžetā kā vispārējos ieņēmumus un iemaksas veicošajām dalībvalstīm un citiem līdzekļu devējiem.

239. pants

Savienības trasta fondu ārējām darbībām īstenošana

1. Savienības trasta fondus īsteno, ievērojot pareizas finanšu pārvaldības, pārredzamības, samērīguma, nediskriminācijas un vienlīdzīgas attieksmes principus, kā arī saskaņā ar konkrētajiem mērķiem, kas noteikti katrā izveides nolīgumā, un pilnībā ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes tiesības uzraudzīt un kontrolēt Savienības iemaksu.

2. Savienības trasta fondu finansētās darbības Komisija var īstenot gan tieši saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, gan netieši, izmantojot subjektus, kas īsteno Savienības līdzekļus saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunkta i), ii), iii), v) un vi) punktu.

3. Līdzekļus iekļauj saistībās un izmaksā Komisijas finanšu dalībnieki IV sadaļas 4. nodaļas nozīmē. Komisijas grāmatvedis darbojas kā Savienības trasta fonda grāmatvedis. Viņš ir atbildīgs par to, lai noteiktu grāmatvedības procedūras un kontu plānu, kas ir kopīgs visiem Savienības trasta fondiem. Komisijas iekšējam revidentam, *OLAF* un Eiropas Revīzijas palātai ir tādas pašas pilnvaras attiecībā uz Savienības trasta fondu kā attiecībā uz citiem Komisijas veiktiem pasākumiem.

4. Savienības un citu līdzekļu devēju iemaksas neiekļauj budžetā, un tās nonāk īpašā bankas kontā. Savienības trasta fonda īpašo bankas kontu atver un slēdz grāmatvedis. Visus darījumus, kas gada laikā veikti īpašajā bankas kontā, pienācīgi uzskaita Savienības trasta fonda uzskaitē.

   Savienības iemaksas tiek pārskaitītas uz īpašo bankas kontu, pamatojoties uz maksājumu pieprasījumiem, kas ir pienācīgi pamatoti ar izmaksas prognozēm, ņemot vērā kontā pieejamo atlikumu un izrietošo nepieciešamību pēc papildu maksājumiem. Izmaksas prognozes sagatavo reizi gadā vai attiecīgā gadījumā reizi pusgadā.

   Tiklīdz citu līdzekļu devēju iemaksas ir ienākušas Savienības trasta fonda īpašajā bankas kontā, tās ņem vērā par summu euro, kas saņemšanas brīdī konvertēta īpašajā bankas kontā. Procentus, kas uzkrāti par Savienības trasta fonda īpašo bankas kontu, iegulda Savienības trasta fondā, izņemot, ja Savienības trasta fonda izveides nolīgumā paredzēts citādi.

5. Komisijai ir tiesības izlietot ne vairāk kā 5 % no Savienības trasta fondā savāktajām summām, lai segtu savas pārvaldības izmaksas tajos gados, kuros 4. punktā minētās iemaksas ir sākts izlietot. Neatkarīgi no pirmā teikuma un lai izvairītos no izmaksu dubultas iekasēšanas, pārvaldības izmaksas, ko rada Savienības iemaksas Savienības trasta fondā, no minētās iemaksas sedz tikai tik lielā apmērā, cik minētās izmaksas vēl nav segtas no citām budžeta pozīcijām. Savienības trasta fonda darbības laikā šādas pārvaldības maksas pielīdzina piešķirtajiem ieņēmumiem 21. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punkta nozīmē.

Papildus 258. pantā minētajam gada ziņojumam kredītrīkotājs divreiz gadā sniedz finanšu ziņojumus par katra Savienības trasta fonda veiktajām operācijām.

Komisija arī reizi mēnesī sniedz ziņojumu par katra Savienības trasta fonda īstenošanas stāvokli.

Savienības trasta fondiem katru gadu veic neatkarīgu ārējo revīziju.

240. pants

Savienības iemaksas globālajās iniciatīvās

1. ***Lai pienācīgi koordinētu pasākumus, kuros iesaistīti vairāki partneri, nolūkā risināt globālas problēmas,*** Savienība var veikt iemaksas tāda finansējuma veidā, kas nav saistīts ar izmaksām, vairāku līdzekļu devēju apvienoti finansētām globālām iniciatīvām, ja tās atbalsta Savienības politikas mērķu sasniegšanu un ja ***citi*** budžeta izpildes instrumenti nebūtu pietiekami šādu mērķu sasniegšanai. ***Ja tas ir iespējams un lietderīgi, Komisija pievienojas jebkurai pārvaldības padomei vai līdzvērtīgai koordinācijas komitejai.***

2. Pirms jebkāda lēmuma pieņemšanas par iemaksu globālā iniciatīvā un cik vien iespējams drīz Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par iemaksas summu globālajā iniciatīvā saskaņā ar attiecīgo pamataktu, paskaidrojot iemaksas iemeslus un piemērotību, tostarp to, kā iemaksa nodrošinātu Savienības pamanāmību, izmantojot Savienības finansējumu.

3. Savienības iemaksām globālajās iniciatīvās piemēro šādus nosacījumus, ņemot vērā Savienības finansējuma būtību:

a) Savienības iemaksa ir neliela iemaksa iniciatīvā, ņemot vērā kopējo summu, kas iemaksāta iniciatīvā iemaksas veikšanas laikā;

b) attieksme pret Savienības iemaksu ir līdzvērtīga kā pret iemaksām no līdzīga apmēra līdzekļu devējiem, un, ja iniciatīvā piedalās arī viena vai vairākas dalībvalstis, Savienības iemaksai ir tāds aizsardzības līmenis, kas nav mazāk labvēlīgs kā minētās(-o) dalībvalsts(-u) iemaksai(-ām);

c) tiek pienācīgi ziņots par iniciatīvas sasniegtajiem rezultātiem, tostarp izmantojot attiecīgus ***izvades un ietekmes*** rādītājus;

d) iniciatīva darbojas saskaņā ar noteikumiem, kas nodrošina pareizu finanšu pārvaldību, pārredzamību, nediskrimināciju un vienlīdzīgu attieksmi Savienības līdzekļu izmantošanā saskaņā ar samērīguma principu;

e) pastāv atbilstošas ***iekšējās un ārējās*** sistēmas, kas paredzētas, lai novērstu un apkarotu pārkāpumus un krāpšanu, kā arī regulāri ziņotu par to darbību, un pastāv atbilstoši noteikumi par to līdzekļu atgūšanu, ko īsteno ar iniciatīvu, tostarp par šādu līdzekļu izmantošanu vienai un tai pašai iniciatīvai.

Ja ir aizdomas par nopietniem pārkāpumiem, piemēram, krāpšanu, korupciju vai interešu konfliktu, atbildīgais kredītrīkotājs, *EPPO* attiecībā uz tām dalībvalstīm, kuras īsteno ciešāku sadarbību, ievērojot Regulu (ES) 2017/1939, *OLAF**, Komisijas revīzijas struktūrām*** un Revīzijas ***palātai, ievērojot*** iniciatīvas ***noteikumus,*** saskaņā ar 129. pantu ***sniedz attiecīgo informāciju*** un ***tie*** veic kopīgu revīziju, kontroli vai izmeklēšanas misijas ar attiecīgo iniciatīvā paredzēto struktūru.

4. Šā panta 3. punkta pirmajā daļā minēto nosacījumu pamatojumu iekļauj finansēšanas lēmumā par iemaksu iniciatīvā.

5. Savienības iemaksai globālajā iniciatīvā *mutatis mutandis* piemēro 157. panta 6. punktā noteikto procedūru.

241. pants

Budžeta atbalsta izmantošana

1. Ja tas ir paredzēts attiecīgajos pamataktos, Komisija var izmantot budžeta atbalstu trešai valstij, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

   a) trešās valsts publisko finanšu pārvaldība ir pietiekami pārredzama, uzticama un efektīva;

   b) trešā valsts ir īstenojusi pietiekami ticamu un svarīgu nozares vai valsts politiku;

   c) trešā valsts ir īstenojusi uz stabilitāti orientētu makroekonomikas politiku;

   d) trešā valsts ir ieviesusi pienācīgu un laicīgu piekļuvi visaptverošai un pareizai budžeta informācijai.

2. Savienības iemaksas maksājums pamatojas uz 1. punktā minēto nosacījumu izpildi, tostarp publisko finanšu pārvaldības uzlabojumu. Turklāt daži maksājumi var būt atkarīgi no atskaites punktu sasniegšanas, kas novērtēti ar objektīviem snieguma rādītājiem, atspoguļo rezultātus un reformu progresu laika gaitā attiecīgajā nozarē.

3. Komisija trešām valstīm sniedz atbalstu attiecībā uz tiesiskuma ievērošanu, parlamentāras kontroles, revīzijas un korupcijas apkarošanas spēju attīstīšanu, kā arī attiecībā uz pārredzamības un publiskas piekļuves informācijai uzlabošanu.

4. Ar trešo valsti noslēgtajos attiecīgajos finansēšanas nolīgumos iekļauj:

   a) trešās valsts pienākumu sniegt Komisijai uzticamu un laicīgu informāciju, kas Komisijai ļauj vērtēt 2. punkta nosacījumu izpildi;

   b) Komisijas tiesības apturēt finansēšanas nolīgumu, ja trešā valsts pārkāpj pienākumu saistībā ar cilvēktiesību, demokrātijas principu un tiesiskuma ievērošanu, un smagos korupcijas gadījumos;

   c) atbilstošus noteikumus, saskaņā ar kuriem trešā valsts apņemas nekavējoties pilnībā vai daļēji atmaksāt attiecīgo darbības finansējumu, ja konstatēts, ka attiecīgo Savienības līdzekļu maksājumā ir bijuši smagi pārkāpumi, ko izraisījusi minētā valsts.

   Lai uzsāktu šā punkta pirmās daļas c) apakšpunktā minēto atlīdzināšanu, var piemērot 101. panta 1. punkta otro daļu.

242. pants

Atalgoti ārējie eksperti

1. Savienības iestādes var izvēlēties un atalgot ārējos ekspertus, kas tām sniedz palīdzību, vērtējot dotācijas pieteikumus, projektus un piedāvājumu konkursa priekšlikumus, un sniedz atzinumus un konsultācijas konkrētos gadījumos.

2. Uzaicinājumus paust ieinteresētību publicē attiecīgās Savienības iestādes tīmekļa vietnē.

   Uzaicinājumā paust ieinteresētību ietver uzdevumu aprakstu, to ilgumu un noteiktos atalgojuma nosacījumus.

3. Jebkura ieinteresēta fiziskā persona var iesniegt pieteikumu uzaicinājuma paust ieinteresētību derīguma perioda laikā, izņemot minētā perioda pēdējos trīs mēnešus.

4. Pēc uzaicinājuma paust ieinteresētību sagatavo ekspertu sarakstu. Tas ir derīgs ne ilgāk kā 5 gadus no tā publicēšanas vai ar uzdevumiem saistītās daudzgadu programmas termiņam. Saraksta derīgums var būt ilgāks par daudzgadu finanšu programmas termiņu, ja ir nodrošināta ekspertu rotācija.

5. Līguma vērtība ir mazāka par 178. panta 1. punktā minētajām robežvērtībām. Šo vērtību var pārsniegt tikai izņēmuma kārtā un pienācīgi pamatotos gadījumos, lai ļautu Savienības iestādēm vienlīdzīgi konkurēt ar citiem tirgus dalībniekiem.

6. Atalgotajiem ārējiem ekspertiem atlīdzībā maksā fiksētu summu, ko paziņo iepriekš, un viņus atlasa, pamatojoties uz viņu profesionālajām spējām. Atlasi veic, pamatojoties uz atlases kritērijiem, kuros ievēroti nediskriminēšanas, vienlīdzīgas attieksmes un interešu konflikta neesamības principi.

7. Piemērojot V sadaļas 2. nodaļas 2. iedaļu, minētos ekspertus uzskata par saņēmējiem.

243. pants

Neatalgoti eksperti

Savienības iestādes var atlīdzināt ceļa un uzturēšanās izdevumus vai attiecīgā gadījumā maksāt citas kompensācijas minēto iestāžu uzaicinātām vai pilnvarotām personām.

244. pants

Nefinanšu ziedojumi

1. Savienības iestādes un Savienības struktūras var nodrošināt nefinanšu ziedojumus pakalpojumu, piegāžu vai būvdarbu veidā.

2. Nefinanšu ziedojumus piešķir saskaņā ar pārredzamības un vienlīdzīgas attieksmes principiem un attiecīgā gadījumā saskaņā ar nozaru noteikumu prasībām. Tie veicina Savienības politikas mērķu sasniegšanu.

3. Atbildīgais kredītrīkotājs 74. panta 9. punktā minētajā gada darbības pārskatā sniedz informāciju par nefinanšu ziedojumiem.

4. No administratīvajām apropriācijām finansētu ilgizturīgu preču piegāžu gadījumā un saskaņā ar 80. pantā minētajiem grāmatvedības noteikumiem un standartiem Savienības iestādes un struktūras drīkst veikt nefinanšu ziedojumus tikai tad, kad preces vērtība ir daļēji amortizēta.

245. pants

Dalības maksas un citi dalības maksājumi

Savienība var maksāt iemaksas kā dalības maksu struktūrām, kurās tā ir dalībniece vai novērotāja.

246. pants

Izdevumi par Savienības iestāžu locekļiem un darbiniekiem

Savienības iestādes var maksāt izdevumus par Savienības iestāžu locekļiem un darbiniekiem, tostarp iemaksas Eiropas Parlamenta esošo un bijušo deputātu asociācijām un iemaksas Eiropas skolām.

XIII SADAĻA

GADA PĀRSKATI UN CITI FINANŠU PĀRSKATI

1. NODAĻA

GADA PĀRSKATI

1. IEDAĻA

GRĀMATVEDĪBAS REGULĒJUMS

247. pants

Pārskatu uzbūve

Savienības gada pārskatus sagatavo par katru finanšu gadu, kas ilgst no 1. janvāra līdz 31. decembrim. Minētie pārskati ietver šādus elementus:

a) konsolidētos finanšu pārskatus, kas saskaņā ar 80. pantā minētajiem grāmatvedības noteikumiem ietver tās finanšu informācijas konsolidāciju, ko satur Savienības iestāžu, 70. pantā minēto Savienības struktūru un citu struktūru, kas atbilst grāmatvedības konsolidācijas kritērijiem, finanšu pārskati;

b) apkopotos budžeta izpildes ziņojumus, kas sniedz informāciju, ko satur Savienības iestāžu budžeta izpildes ziņojumi.

248. pants

Apliecinošie dokumenti

Ikviens grāmatojums pārskatos ir pamatojams ar atbilstošiem apliecinošajiem dokumentiem saskaņā ar 75. pantu.

249. pants

Finanšu pārskati

1. Finanšu pārskatus izsaka miljonos euro, tie atbilst 80. pantā minētajiem grāmatvedības noteikumiem un tos veido:

   a) bilance, kurā uzrāda visus aktīvus un pasīvus un finansiālo situāciju iepriekšējā finanšu gada 31. decembrī;

   b) pārskats par finanšu rezultātiem, kurā uzrāda iepriekšējā finanšu gada saimnieciskos rezultātus;

   c) naudas plūsmas pārskats, kurā uzrāda finanšu gada laikā iekasētās un izmaksātas summas, kā arī galīgo kases stāvokli;

   d) pārskats par neto aktīvu izmaiņām, kurā sniedz pārskatu par rezervju un akumulēto rezultātu izmaiņām finanšu gada laikā.

2. Finanšu pārskatu piezīmēs iekļauj papildinājumus un piezīmes par informāciju, kas ietverta pārskatos, kuri minēti 1. punktā, un sniedz visu papildinformāciju, kas paredzēta saskaņā ar 80. pantā minētajiem grāmatvedības noteikumiem un starptautiski atzītu grāmatvedības praksi, ja šāda informācija ir būtiska Savienības darbībām. Piezīmēs ir vismaz šāda informācija:

   a) grāmatvedības principi, noteikumi un metodes;

   b) paskaidrojumi, kas sniedz papildinformāciju, kura nav iekļauta finanšu pārskatos un ir nepieciešama, lai patiesi sniegtu pārskatus.

3. Grāmatvedis pēc finanšu gada beigām līdz vispārējās uzskaites nosūtīšanas dienai izdara visas korekcijas, kas nav saistītas ar līdzekļu izmaksu vai iekasēšanu par minēto gadu, bet ir nepieciešamas, lai sniegtu skaidru un patiesu priekšstatu par minētajiem pārskatiem.

2. IEDAĻA

BUDŽETA IZPILDES ZIŅOJUMI

250. pants

Budžeta izpildes ziņojumi

1. Budžeta izpildes ziņojumus izsaka miljonos euro, un tie ir salīdzināmi pa gadiem. Tos veido:

   a) ziņojumi, kuros apkopo visas budžeta operācijas par finanšu gadu ieņēmumu un izdevumu izteiksmē;

   b) budžeta izpildes rezultāts, ko aprēķina, pamatojoties uz Lēmumā (ES, *Euratom*) 2020/2053 minēto gada budžeta bilanci;

   c) paskaidrojošas piezīmes, ar kurām papildina un komentē ziņojumos ietverto informāciju.

2. Budžeta izpildes ziņojumu uzbūve ir tāda pati kā budžeta uzbūve.

3. Budžeta izpildes ziņojumos ir ietverta:

a) informācija par ieņēmumiem, jo īpaši izmaiņas ieņēmumu tāmē, ieņēmumu izlietojums un konstatētie prasījumi;

b) informācija, kas parāda izmaiņas kopējās pieejamajās saistību un maksājumu apropriācijās;

c) informācija, kas parāda kopējo pieejamo saistību un maksājumu apropriāciju izlietojumu;

d) informācija, kas parāda neizpildītās saistības, saistības, kuras pārnestas no iepriekšējā finanšu gada, un saistības, kas uzņemtas finanšu gada laikā.

4. Attiecībā uz informāciju par ieņēmumiem – pievieno budžeta izpildes ziņojumu, kurā par katru dalībvalsti norāda pašu resursu to summu sadalījumu, kas vēl jāatgūst finanšu gada beigās un uz ko attiecas atgūšanas rīkojums.

3. IEDAĻA

GADA PĀRSKATU GRAFIKS

251. pants

Provizoriskie pārskati

1. Savienības iestāžu, izņemot Komisiju, un 247. pantā minēto struktūru grāmatveži līdz nākamā finanšu gada 1. martam nosūta Komisijas grāmatvedim un Revīzijas palātai provizoriskus pārskatus.

2. Savienības iestāžu, izņemot Komisiju, un 247. pantā minēto struktūru grāmatveži līdz nākamā finanšu gada 1. martam nosūta Komisijas grāmatvedim konsolidācijas nolūkā nepieciešamo grāmatvedības informāciju tādā veidā un formātā, ko ir noteicis Komisijas grāmatvedis.

3. Komisijas grāmatvedis konsolidē 2. punktā minētos provizoriskos pārskatus ar Komisijas provizoriskajiem pārskatiem un līdz nākamā finanšu gada 31. martam elektroniski nosūta Revīzijas palātai Komisijas provizoriskos pārskatus un konsolidētos Savienības provizoriskos pārskatus.

252. pants

Galīgo konsolidēto pārskatu apstiprināšana

1. Revīzijas palāta līdz 1. maijam izsaka savus apsvērumus par Savienības iestāžu, izņemot Komisiju, un katras 247. pantā minētās struktūras provizoriskajiem pārskatiem un līdz 15. maijam izsaka savus apsvērumus par Komisijas provizoriskajiem pārskatiem un konsolidētajiem Savienības provizoriskajiem pārskatiem.

2. Savienības iestāžu, izņemot Komisijas, un 247. pantā minēto struktūru grāmatveži līdz 15. maijam nosūta Komisijas grāmatvedim nepieciešamo grāmatvedības informāciju tādā veidā un formātā, ko ir noteicis Komisijas grāmatvedis, lai sagatavotu galīgos konsolidētos pārskatus.

Savienības iestādes, izņemot Komisiju, un visas 247. pantā minētās struktūras līdz 1. jūnijam nosūta savus galīgos pārskatus Eiropas Parlamentam, Padomei, Revīzijas palātai un Komisijas grāmatvedim.

3. Katras Savienības iestādes un katras 247. pantā minētās struktūras grāmatvedis tajā pašā dienā, kad ir nosūtīti viņa galīgie pārskati, nosūta arī apliecinājuma vēstuli par minētajiem galīgajiem pārskatiem Revīzijas palātai, šīs vēstules kopiju nosūtot arī Komisijas grāmatvedim.

   Galīgajiem pārskatiem pievieno grāmatveža apliecinājumu, kurā viņš apliecina, ka galīgie pārskati ir sagatavoti saskaņā ar šo sadaļu un piemērojamiem grāmatvedības principiem, noteikumiem un metodēm, kas izklāstīti finanšu pārskatu piezīmēs.

4. Komisijas grāmatvedis sagatavo galīgos konsolidētos pārskatus, pamatojoties uz informāciju, ko Savienības iestādes, izņemot Komisiju, un 247. pantā minētās struktūras iesniegušas, ievērojot šā panta 2. punktu.

   Galīgajiem konsolidētajiem pārskatiem pievieno Komisijas grāmatveža apliecinājumu, kurā viņš apliecina, ka galīgie konsolidētie pārskati ir sagatavoti saskaņā ar šo sadaļu un piemērojamajiem grāmatvedības principiem, noteikumiem un metodēm, kas izklāstīti finanšu pārskatu piezīmēs.

5. Pēc galīgo konsolidēto pārskatu un savu galīgo pārskatu apstiprināšanas Komisija līdz 30. jūnijam tos elektroniski nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei un Revīzijas palātai.

   Līdz tam pašam datumam Komisijas grāmatvedis nodod Revīzijas palātai apliecinājuma vēstuli par galīgajiem konsolidētajiem pārskatiem.

   Revīzijas palāta līdz 31. jūlijam pieņem atzinumu par Savienības gada pārskatu un katras no 247. pantā minēto iestāžu un struktūru gada pārskatu ticamību.

6. Galīgos konsolidētos pārskatus publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* līdz 15. novembrim kopā ar deklarāciju par pārskatu ticamību, ko pieņēmusi Revīzijas palāta saskaņā ar LESD 287. pantu un *Euratom* līguma 106.a pantu.

2. NODAĻA

INTEGRĒTIE FINANŠU UN PĀRSKATATBILDĪBAS ZIŅOJUMI

253. pants

Integrētie finanšu un pārskatatbildības ziņojumi

1. Līdz nākamā finanšu gada 31. jūlijam Komisija paziņo Eiropas Parlamentam un Padomei integrētu finanšu un pārskatatbildības ziņojumu kopumu, ko veido:

   a) galīgie konsolidētie pārskati, kas minēti 252. pantā;

   b) gada pārvaldības un snieguma ziņojums, kurā sniegts skaidrs un kodolīgs kopsavilkums par iekšējās kontroles un finanšu pārvaldības rezultātiem, kas aprakstīti katra deleģētā kredītrīkotāja gada darbības pārskatos, un ietverta informācija par galvenajiem pārvaldības pasākumiem Komisijā, kā arī:

      i) aplēsi par kļūdu līmeni Savienības izdevumos, pamatojoties uz konsekventu metodoloģiju, un aplēsi par turpmākām korekcijām;

      ii) informāciju par preventīviem un korektīviem pasākumiem attiecībā uz budžetu, kurā norāda to pasākumu finansiālo ietekmi, kas veikti, lai aizsargātu budžetu pret izdevumiem, kas radušies, pārkāpjot tiesību aktus;

      iii) informāciju par Komisijas krāpšanas apkarošanas stratēģijas īstenošanu;

c) nākotnes ienākošās un izejošās naudas plūsmas ilgtermiņa prognoze, aptverot turpmākos piecus gadus, balsta uz piemērojamajām daudzgadu finanšu shēmām un Lēmumu (ES, *Euratom*) 2020/2053;

d) iekšējās revīzijas gada ziņojums, kā minēts 118. panta 8. punktā;

e) vērtējums par Savienības finansēm, pamatojoties uz sasniegtajiem rezultātiem, kā minēts LESD 318. pantā, jo īpaši izvērtējot progresu ceļā uz politikas mērķu sasniegšanu, ņemot vērā šīs regulas 33. pantā minētos snieguma rādītājus.

f) ziņojums par turpmākiem pasākumiem pēc budžeta izpildes apstiprinājuma, kā minēts 268. panta 2. punktā**.**

I

2. Šā panta 1. punktā minētajos integrētajos finanšu un pārskatatbildības ziņojumos katru ziņojumu iekļauj atsevišķā un skaidri identificējamā veidā. Katru atsevišķo ziņojumu dara pieejamu Eiropas Parlamentam, Padomei un Revīzijas palātai līdz 30. jūnijam, izņemot galīgos konsolidētos pārskatus.

3. NODAĻA

BUDŽETA UN CITI FINANŠU ZIŅOJUMI

254. pants

Mēneša ziņojumi par budžeta izpildi

Papildus 249. un 250. pantā paredzētajiem gada pārskatiem un ziņojumiem Komisijas grāmatvedis reizi mēnesī nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei rādītājus par budžeta izpildi, kas apkopoti vismaz nodaļas līmenī, kā arī atsevišķi sadalīti pa nodaļām, pantiem un posteņiem, gan ieņēmumiem, gan izdevumiem, aptverot visas pieejamās apropriācijas. Minētie rādītāji ietver arī ziņas par pārnesto apropriāciju izmantojumu.

Šos rādītājus dara pieejamus desmit darbdienu laikā pēc katra mēneša beigām Komisijas tīmekļa vietnē.

255. pants

Gada ziņojums par budžeta un finanšu pārvaldību

1. Katra Savienības iestāde un katra 247. pantā minētā struktūra sagatavo ziņojumu par budžeta un finanšu pārvaldību finanšu gadā.

   Tās dara ziņojumu pieejamu Eiropas Parlamentam, Padomei un Revīzijas palātai līdz nākamā finanšu gada 31. martam.

2. Šā panta 1. punktā minētajā ziņojumā sniedz kopsavilkuma informāciju par apropriāciju pārvietojumiem starp dažādajiem budžeta posteņiem.

256. pants

Gada pārskats par iespējamām saistībām, kas izriet no budžeta garantijām un finansiālās palīdzības, un šo iespējamo saistību ilgtspēja

Komisija katru gadu ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par iespējamām saistībām, kas izriet no budžeta garantijām un finansiālās palīdzības, un saskaņā ar 213. panta 3. punktu par šo no budžeta segto iespējamo saistību ilgtspējas novērtējumu. Minēto informāciju vienlaicīgi dara pieejamu Revīzijas palātai.

257. pants

Statusa ziņojums par grāmatvedības jautājumiem

Līdz katra finanšu gada 15. septembrim Komisijas grāmatvedis nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā sniegta informācija par tobrīd zināmajiem riskiem, vispārējām novērotām tendencēm, jauniem grāmatvedības jautājumiem un progresu grāmatvedības jautājumos, tostarp Revīzijas palātas konstatēto, kā arī informācija par atgūtajiem līdzekļiem.

258. pants

Ziņošana par Savienības trasta fondiem ārējām darbībām

Saskaņā ar 41. panta 6. punktu Komisija ik gadu iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par darbībām, kas finansētas ar 238. pantā minēto Savienības trasta fondu atbalstu, par to īstenošanu un sniegumu, kā arī par to pārskatiem.

Attiecīgā Savienības trasta fonda valde apstiprina kredītrīkotāja sagatavoto Savienības trasta fonda gada ziņojumu. Tā apstiprina arī grāmatveža sagatavotos galīgos pārskatus. Galīgos pārskatus valde iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei Komisijas budžeta izpildes apstiprinājuma procedūrā.

259. pants

Informācijas par saņēmējiem publiskošana

Komisija publisko informāciju par saņēmējiem saskaņā ar 38. pantu.

XIV SADAĻA

ĀRĒJĀ REVĪZIJA UN BUDŽETA IZPILDES APSTIPRINĀŠANA

1. NODAĻA

ĀRĒJĀ REVĪZIJA

260. pants

Ārējā revīzija, ko īsteno Revīzijas palāta

Eiropas Parlaments, Padome un Komisija iespējami drīz informē Revīzijas palātu par visiem lēmumiem un noteikumiem, kas pieņemti saskaņā ar 12., 16., 21., 29., 30., 32. un 43. pantu.

261. pants

Revīzijas noteikumi un procedūra

1. Revīzijas palāta pārbaudē, vai visi ieņēmumi saņemti un visi izdevumi radušies likumīgi un pienācīgi, ņem vērā Līgumus, budžetu, šo regulu, saskaņā ar šo regulu pieņemtos deleģētos aktus un visus citus attiecīgus tiesību aktos, kas pieņemti saskaņā ar Līgumiem. Minētajā pārbaudē var ņemt vērā programmu un saistīto uzraudzības un kontroles sistēmu daudzgadu raksturu.

2. Sava uzdevuma izpildei Revīzijas palāta ir tiesīga 263. pantā noteiktajā veidā iepazīties ar visiem dokumentiem un informāciju par struktūrvienību vai struktūru finanšu pārvaldību attiecībā uz operācijām, ko Savienība finansē vai līdzfinansē. Tā ir pilnvarota uzklausīt katru amatpersonu, kas atbild par ieņēmumu vai izdevumu operāciju, un izmantot revīzijas procedūras, kas ir piemērotas attiecībā uz minētajām struktūrvienībām vai struktūrām. Dalībvalstīs revīziju veic saziņā ar attiecīgās valsts revīzijas iestādēm vai, ja tām nav vajadzīgo pilnvaru, – ar kompetentajiem valsts dienestiem. Revīzijas palāta un dalībvalstu revīzijas iestādes sadarbojas savstarpējas uzticības garā, tomēr saglabājot savu neatkarību.

   Lai iegūtu visu informāciju, kas nepieciešama tā uzdevuma izpildei, kurš tai uzticēts ar Līgumiem vai tiesību aktiem, kas pieņemti saskaņā ar Līgumiem, Revīzijas palāta pēc sava pieprasījuma var piedalīties revīzijas darbībās, ko budžeta izpildei veic kāda no Savienības iestādēm vai kas tiek veiktas tās uzdevumā.

   Pēc Revīzijas palātas pieprasījuma katra Savienības iestāde pilnvaro finanšu iestādes, kas glabā Savienības noguldījumus, ļaut Revīzijas palātai pārliecināties par to, ka ārējie dati saskan ar pārskatiem.

3. Lai pildītu savu uzdevumu, Revīzijas palāta paziņo Savienības iestādēm un varasiestādēm, uz kurām attiecas šī regula, to savu darbinieku vārdus, kuriem ir pilnvaras veikt revīziju šajās iestādēs.

262. pants

Vērtspapīru un naudas līdzekļu pārbaudes

Revīzijas palāta nodrošina visu vērtspapīru, kā arī kontos vai kasē esošo naudas līdzekļu salīdzināšanu ar depozitāru parakstītām kvītīm vai ar dienesta ziņojumiem par rīcībā esošajiem naudas līdzekļiem un vērtspapīriem. Revīzijas palāta var pati veikt šādas pārbaudes.

263. pants

Revīzijas palātas piekļuves tiesības

1. Savienības iestādes, struktūras, kas pārvalda ieņēmumus vai izdevumus Savienības uzdevumā, kā arī saņēmēji sniedz Revīzijas palātai visas iekārtas un nodod tai visu informāciju, ko tā uzskata par nepieciešamu sava uzdevuma izpildei. Pēc Revīzijas palātas pieprasījuma tie nodod tās rīcībā visus dokumentus par to līgumu piešķiršanu un izpildi, ko finansē no budžeta, un visus pārskatus par naudu vai materiāliem, visus uzskaites ierakstus vai apliecinošos dokumentus, kā arī administratīvos dokumentus, kas uz tiem attiecas, visus dokumentus, kas attiecas uz ieņēmumiem un izdevumiem, visus inventāra sarakstus, visu struktūrvienību struktūrshēmas, ko Revīzijas palāta uzskata par vajadzīgiem gada pārskatu un budžeta izpildes ziņojumu revīzijai, pamatojoties uz uzskaites grāmatojumiem vai veicot revīziju uz vietas, kā arī – tam pašam nolūkam – visus dokumentus un datus, kas radīti vai ko glabā elektroniski. Revīzijas palātas piekļuves tiesības ietver piekļuvi IT sistēmai, ko izmanto tās revidējamo ieņēmumu vai izdevumu pārvaldībai, ja tāda piekļuve ir vajadzīga revīzijai.

   Iekšējās revīzijas struktūras un citi attiecīgo valstu pārvaldes iestāžu dienesti sniedz Revīzijas palātai visas iekārtas, ko tā uzskata par nepieciešamām sava uzdevuma izpildei.

2. Amatpersonas, kuru darbību pārbauda Revīzijas palāta:

a) uzrāda dokumentāciju par kasē esošo naudu, pārējo naudu, vērtspapīriem un visdažādākajiem materiāliem, kā arī apliecinošos dokumentus par tām uzticēto līdzekļu vadību, un arī grāmatvedības grāmatas, reģistrus un citus ar to saistītus dokumentus;

b) uzrāda saraksti un jebkurus citus dokumentus, kas vajadzīgi 261. pantā minētās revīzijas pilnīgai veikšanai.

Informāciju, ko sniedz saskaņā ar pirmās daļas b) apakšpunktu, var pieprasīt tikai Revīzijas palāta.

3. Revīzijas palāta ir pilnvarota pārbaudīt dokumentus par Savienības ieņēmumiem un izdevumiem, ko glabā Savienības iestāžu struktūrvienības, jo īpaši struktūrvienības, kas atbild par lēmumiem attiecībā uz šādiem ieņēmumiem un izdevumiem, struktūras, kas pārvalda ieņēmumus vai izdevumus Savienības uzdevumā, kā arī fiziskās vai juridiskās personas, kas saņem maksājumus no budžeta.

4. Nosakot, vai ieņēmumi ir saņemti un izdevumi ir radušies likumīgi un pareizi un finanšu pārvaldība bijusi pareiza, pārbauda arī to, kā struktūras, kas neietilpst Savienības iestādēs, izmantojušas Savienības līdzekļus, kas saņemti kā iemaksas.

5. Revīzijas palāta – ar to saņēmēju rakstveida piekrišanu, kas nav Savienības iestādes, vai, ja tādas nav, ar darbuzņēmēju vai apakšuzņēmēju rakstisku piekrišanu – veic revīziju par tā piešķirtā Savienības finansējuma izlietojumu, ko maksā minētajiem saņēmējiem.

6. Pēc Revīzijas palātas pieprasījuma Komisija sniedz tai informāciju par aizņēmumu un aizdevumu operācijām.

7. Integrētu datorsistēmu izmantošana nesamazina Revīzijas palātas iespējas piekļūt apliecinošajiem dokumentiem. Ja tas ir tehniski iespējams, Revīzijas palātai piešķir elektronisku piekļuvi revīzijai nepieciešamajiem datiem un dokumentiem, lai tā varētu strādāt savās telpās un atbilstīgi attiecīgajiem drošības noteikumiem.

264. pants

Revīzijas palātas gada ziņojums

1. Revīzijas palāta līdz 30. jūnijam nosūta Komisijai un pārējām Savienības iestādēm jebkādus apsvērumus, ko tā uzskata par iekļaujamiem gada ziņojumā. Minētie apsvērumi paliek konfidenciāli, un tiem piemēro ierunu procedūru. Katra Savienības iestāde nosūta Revīzijas palātai atbildi līdz 15. oktobrim. Savienības iestāžu atbildes, izņemot Komisijas atbildes, vienlaikus nosūta Komisijai. Revīzijas palātas gada ziņojumā iekļauj finanšu pārvaldības pareizuma novērtējumu.

2. Revīzijas palātas gada ziņojumā iekļauj iedaļu par katru Savienības iestādi un kopējo uzkrājumu fondu.

3. Revīzijas palātas gada ziņojumā iekļauj iedaļu par katru Savienības iestādi un kopējo uzkrājumu fondu. Revīzijas palāta var pievienot jebkādu kopsavilkuma pārskatu vai vispārīgus apsvērumus, ko tā uzskata par noderīgiem.

4. Līdz 15. novembrim Revīzijas palāta nosūta budžeta izpildes apstiprinātājiestādēm un pārējām Savienības iestādēm savu gada ziņojumu kopā ar Savienības iestāžu atbildēm un nodrošina to publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

265. pants

Revīzijas palātas īpašie ziņojumi

1. Revīzijas palāta nosūta attiecīgajai Savienības iestādei vai struktūrai jebkādus apsvērumus, ko tā uzskata par iekļaujamiem īpašā ziņojumā. Minētie apsvērumi paliek konfidenciāli, un tiem piemēro ierunu procedūru.

   Attiecīgā Savienības iestāde vai struktūra parasti sešu nedēļu laikā pēc minēto apsvērumu nosūtīšanas informē Revīzijas palātu par atbildēm, ko tā vēlas sniegt saistībā ar minētajiem apsvērumiem. Minēto laikposmu aptur pienācīgi pamatotos gadījumos, jo īpaši, ja ierunu procedūras laikā attiecīgajai Savienības iestādei vai struktūrai, lai izstrādātu galīgo atbildi, ir vajadzīgs dalībvalstu viedoklis.

   Attiecīgās Savienības iestādes vai struktūras atbildes tieši attiecas vienīgi uz Revīzijas palātas apsvērumiem.

   Pamatojoties uz Revīzijas palātas vai attiecīgās Savienības iestādes vai struktūras pieprasījumu, atbildes var izskatīt Eiropas Parlaments un Padome pēc ziņojuma publicēšanas.

   Revīzijas palāta nodrošina to, lai īpašie ziņojumi tiktu sagatavoti un pieņemti atbilstīgā laikposmā, kas parasti nepārsniedz 13 mēnešus.

   Īpašos ziņojumus kopā ar attiecīgo Savienības iestāžu vai struktūru atbildēm nekavējoties nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei, kas katrs lemj par atbildes rīcību, vajadzības gadījumā sadarbojoties ar Komisiju.

Revīzijas palāta veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka katras attiecīgās Savienības iestādes vai struktūras atbildes uz Revīzijas palātas apsvērumiem, kā arī īpašā ziņojuma sagatavošanas grafiku publicē kopā ar īpašo ziņojumu.

2. Revīzijas palāta var publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* visus LESD 287. panta 4. punkta otrajā daļā minētos atzinumus, kas neattiecas uz priekšlikumiem vai projektiem, kuriem piemēro likumdošanas konsultāciju procedūru. Revīzijas palāta pieņem lēmumu par publicēšanu pēc tam, kad ir apspriedusies ar Savienības iestādi, kas pieprasījusi šādu atzinumu vai uz kuru tas attiecas. Publicētajiem atzinumiem pievieno attiecīgo Savienības iestāžu izteiktās piezīmes.

2. NODAĻA

BUDŽETA IZPILDES APSTIPRINĀJUMS

266. pants

Budžeta izpildes apstiprinājuma procedūras termiņi

1. Eiropas Parlaments pēc Padomes ieteikuma, kas pieņēmusi lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, pirms n+2 gada 15. maija sniedz Komisijai apstiprinājumu par n gada budžeta izpildi.

2. Ja nav iespējams ievērot 1. punktā noteikto termiņu, Eiropas Parlaments vai Padome informē Komisiju par iemesliem.

3. Ja Eiropas Parlaments atliek lēmumu, ar ko sniedz budžeta izpildes apstiprinājumu, Komisija veic vajadzīgos pasākumus, lai pēc iespējas drīz novērstu šķēršļus minētā lēmuma pieņemšanai vai nodrošinātu šo šķēršļu novēršanu.

267. pants

Budžeta izpildes apstiprinājuma procedūra

1. Lēmums par budžeta izpildes apstiprinājumu attiecas uz visu Savienības ieņēmumu un izdevumu pārskatiem, bilances atlikumu un Savienības aktīviem un pasīviem, kas uzrādīti bilancē.

2. Ar nolūku sniegt budžeta izpildes apstiprinājumu Eiropas Parlaments pārbauda visus LESD 318. pantā minētos pārskatus, finanšu pārskatus un vērtējuma ziņojumu pēc tam, kad to ir izdarījusi Padome. Tas arī pārbauda gada ziņojumu, ko sagatavojusi Revīzijas palāta, līdz ar to Savienības iestāžu atbildēm, kurās veikta revīzija, visus atbilstošos Revīzijas palātas īpašos ziņojumus par attiecīgo finanšu gadu, kā arī Revīzijas palātas deklarāciju par pārskatu ticamību un pakārtoto darījumu likumību un pareizību.

3. Komisija pēc Eiropas Parlamenta pieprasījuma iesniedz tam jebkādu informāciju, kas nepieciešama, lai bez kavējumiem piemērotu attiecīgā finanšu gada budžeta izpildes apstiprinājuma procedūru saskaņā ar LESD 319. pantu.

268. pants

Turpmākie pasākumi

1. Saskaņā ar LESD 319. pantu un *Euratom* līguma 106.a pantu Savienības iestādes un Savienības struktūras, kas minētas šīs regulas 70. un 71. pantā, veic visus atbilstīgos pasākumus, lai rīkotos attiecībā uz apsvērumiem, kas pievienoti Eiropas Parlamenta lēmumam par budžeta izpildes apstiprinājumu, un attiecībā uz piezīmēm, kuras pievienotas Padomes pieņemtajam ieteikumam sniegt budžeta izpildes apstiprinājumu.

2. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes pieprasījuma 70. un 71. pantā minētās Savienības iestādes un Savienības struktūras ziņo par pasākumiem, kas veikti sakarā ar minētajiem apsvērumiem un piezīmēm, un jo īpaši par to dotajiem norādījumiem jebkurai no to struktūrvienībām, kas atbild par budžeta izpildi. Dalībvalstis sadarbojas ar Komisiju, sniedzot tai informāciju par saviem veiktajiem pasākumiem minēto apsvērumu sakarā, lai Komisija varētu ņemt tos vērā, sagatavojot savu ziņojumu. Šīs regulas 70. un 71. pantā minēto Savienības iestāžu un Savienības struktūru ziņojumus nosūta arī Revīzijas palātai.

269. pants

Īpašie noteikumi, ko piemēro EĀDD

EĀDD piemēro procedūras, kas ir paredzētas LESD 319. pantā un šīs regulas 266., 267. un 268. pantā. EĀDD pilnībā sadarbojas ar Savienības iestādēm, kas piedalās budžeta izpildes apstiprinājuma procedūrā, un attiecīgā gadījumā sniedz jebkādu vajadzīgo papildinformāciju, tostarp piedaloties attiecīgo struktūru sanāksmēs.

XV SADAĻA

ADMINISTRATĪVĀS APROPRIĀCIJAS

270. pants

Vispārīgi noteikumi

1. Administratīvās apropriācijas ir nediferencētas apropriācijas.

2. Šī sadaļa attiecas uz administratīvajām apropriācijām, kas minētas 47. panta 4. punktā, un Savienības iestāžu, izņemot Komisiju, apropriācijām.

Budžeta saistības atbilstoši administratīvām apropriācijām, kuras ir kopīgas vairākām sadaļām un kuras tiek pārvaldītas vispārīgi, budžeta uzskaitē var būt uzskaitītas vispārīgi, ievērojot apkopojošu klasifikāciju pa veidiem, kas noteikti 47. panta 4. punktā.

Atbilstošos izdevumus iegrāmato katras sadaļas budžeta pozīcijās atbilstoši tādam pašam sadalījumam kā apropriācijām.

3. Administratīvos izdevumus, kuri rodas saskaņā ar līgumiem, kas attiecas uz laikposmiem, kuri pārsniedz finanšu gadu saskaņā ar vietējām paražām vai praksi attiecībā uz iekārtu piegādēm, maksā no tā finanšu gada budžeta, kurā tie tiek maksāti.

4. Savienības iestāžu darbiniekiem un locekļiem var maksāt avansus saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti Civildienesta noteikumos un īpašajos noteikumos par Savienības iestāžu locekļiem.

271. pants

Avansa maksājumi

Šīs regulas 11. panta 2. punktā minētie izdevumi, kas jāmaksā avansā saskaņā ar tiesību normām vai līguma noteikumiem, var būt par pamatu tam, ka maksājumus, sākot ar 1. decembri un vēlāk, veic no budžeta apropriācijām par nākamo finanšu gadu. Tādā gadījumā nepiemēro 11. panta 2. punkta a) apakšpunktā noteikto ierobežojumu.

272. pants

Īpašie noteikumi par ēku projektiem

1. Katra Savienības iestāde Eiropas Parlamentam un Padomei līdz katra gada 1. jūnijam iesniedz darba dokumentu par savu ēku politiku, kurā iekļauta šāda informācija:

a) attiecībā uz katru ēku – izdevumi un platība, ko sedz attiecīgo budžeta pozīciju apropriācijas. Izdevumi ietver ēku aprīkošanas izmaksas, bet ne citas maksas;

b) turpmākajos gados paredzamā platību un atrašanās vietu vispārējā plānojuma attīstība***,*** ***ņemot vērā tāldarba tendences un*** ietverot ēku projektu aprakstus, kas ir plānošanas posmā un jau ir identificēti***, un novērtējumu par nekustamā īpašuma tirgus attīstību vietā, kur atrodas projekts, kas rada papildu izmaksas***;

c) galīgie noteikumi un izmaksas, kā arī attiecīga informācija par jaunu ēku projektu īstenošanu, kas iepriekš iesniegta Eiropas Parlamentam un Padomei saskaņā ar 2. un 3. punktā noteikto procedūru un kas nav iekļauta iepriekšējā gada darba dokumentos.

Komisija sniedz informāciju darba dokumentos, kuri pievienoti budžeta projektam, kā noteikts 41. panta 3. punktā.

2. Saistībā ar jebkuru ēku projektu, kas varētu radīt būtisku finansiālu ietekmi uz budžetu, attiecīgā Savienības iestāde informē Eiropas Parlamentu un Padomi – pēc iespējas drīz un jebkurā gadījumā pirms vietējā tirgus izpētes (ēku līgumu gadījumā) vai pirms uzaicinājuma iesniegt piedāvājumus paušanas (būvdarbu gadījumā) – par nepieciešamo apbūves platību***, tās nepieciešamību pamatojošiem iemesliem*** un provizorisko plānošanu.

3. Saistībā ar jebkuru ēku projektu, kas varētu radīt būtisku finansiālu ietekmi uz budžetu, attiecīgā Savienības iestāde iesniedz ēku projektu, jo īpaši detalizētu izmaksu novērtējumu***,*** ***sevišķi norādot tās izmaksas, kas saistītas ar nepieciešamajiem energoefektivitātes uzlabošanas darbiem***, un informāciju par finansējumu, tostarp 21. panta 3. punkta e) apakšpunktā minēto iekšējo piešķirto ieņēmumu iespējamo izlietojumu, kā arī sarakstu ar līgumu projektiem, kurus paredzēts izmantot, Eiropas Parlamentam un Padomei un prasa to apstiprinājumu pirms līgumu slēgšanas. Pēc attiecīgās Savienības iestādes pieprasījuma saistībā ar ēkas projektu iesniegtos dokumentus uzskata par konfidenciāliem.

Izņemot 4. punktā minētos nepārvaramas varas gadījumus, Eiropas Parlaments un Padome apspriež ēku projektu četrās nedēļās no dienas, kad abas iestādes to ir saņēmušas.

Ēku projektu uzskata par apstiprinātu, kad ir beidzies minētais četru nedēļu laikposms, ja vien tā laikā Eiropas Parlaments vai Padome nepieņem pretēju lēmumu attiecībā uz priekšlikumu.

Ja Eiropas Parlaments un/vai Padome minētajā četru nedēļu laikposmā pauž bažas, minēto laikposmu var vienu reizi pagarināt par divām nedēļām.

Ja Eiropas Parlaments vai Padome pieņem pretēju lēmumu attiecībā uz ēku projektu, attiecīgā Savienības iestāde savu priekšlikumu atsauc un var iesniegt jaunu priekšlikumu.

4. Nepārvaramas varas gadījumos, par ko jāsniedz pamatoti iemesli, 2. punktā paredzēto informāciju var iesniegt kopā ar ēku projektu. Eiropas Parlaments un Padome apspriež ēku projektu divās nedēļās no dienas, kad abas iestādes to ir saņēmušas. Ēku projektu uzskata par apstiprinātu, kad ir beidzies minētais divu nedēļu laikposms, ja vien Eiropas Parlaments un/vai Padome šajā laikposmā nepieņem pretēju lēmumu attiecībā uz priekšlikumu.

5. Par ēku projektiem, kuri varētu radīt būtisku finansiālu ietekmi uz budžetu, uzskata šādus:

   a) jebkāda zemes iegāde;

   b) ēku iegāde, pārdošana, strukturāla renovācija vai būvniecība vai jebkāds projekts, kurā apvienoti minētie elementi, kas īstenojami tajā pašā termiņā, par maksu, kura pārsniedz 3 000 000 EUR;

   c) ēku iegāde, strukturāla renovācija, būvniecība vai jebkāds projekts, kurā apvienoti minētie elementi, kas īstenojami tajā pašā termiņā, par maksu, kura pārsniedz 2 000 000 EUR gadījumā, ja cena saskaņā ar neatkarīga eksperta vērtējumu ir vairāk nekā 110 % no līdzīgu īpašumu vietējās cenas;

   d) ēku vai zemes pārdošana gadījumā, ja cena saskaņā ar neatkarīga eksperta vērtējumu ir mazāka nekā 90 % no līdzīgu īpašumu vietējās cenas;

   e) jebkurš jauns ēku līgums, tostarp par lietojumu, ilgtermiņa nomu un pastāvošo ēku līgumu atjaunošanu ar nelabvēlīgākiem nosacījumiem, uz kuru neattiecas b) apakšpunkts, par ikgadējo maksu vismaz 750 000 EUR;

   f) pastāvošo ēku līgumu pagarināšana vai atjaunošana, tostarp par lietojumu un ilgtermiņa nomu, ar tādiem pašiem vai labvēlīgākiem nosacījumiem par ikgadējo maksu vismaz 3 000 000 EUR.

Šis punkts attiecas arī uz ēku projektiem, kuriem ir starpiestāžu raksturs, kā arī uz Savienības delegācijām.

Šā punkta otrās daļas b) līdz f) apakšpunktā minētās robežvērtības ietver ēkas aprīkošanas izmaksas. Kas attiecas uz nomas un lietojuma līgumiem, minētajās robežvērtībās ņem vērā ēkas aprīkošanas izmaksas, bet ne citas maksas.

6. Neskarot 17. pantu, ***kā arī pienācīgi pamatotos gadījumos*** ēkas iegādes vai strukturālās renovācijas projektu var finansēt, izmantojot aizņēmumu, ko iepriekš apstiprina Eiropas Parlaments un Padome.

Aizdevumu līgumus noslēdz un aizdevumus atmaksā saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu un pienācīgi ievērojot Savienības finanšu intereses.

Ja Savienības iestāde ierosina finansēt iegādi vai strukturālu renovāciju ar aizdevuma palīdzību, finansēšanas plānā, kas attiecīgajai Savienības iestādei jāiesniedz kopā ar pieteikumu iepriekšēja apstiprinājuma saņemšanai, jo īpaši norāda finansējuma maksimālo apjomu, finansēšanas laikposmu, finansējuma veidu, finansējuma nosacījumus un ietaupījumus salīdzinājumā ar citu veidu līgumu noteikumiem. ***Iesniegtajos dokumentos par strukturālās renovācijas projektiem ietver elementus, kas parāda aplēstos ietaupījumus saistībā ar enerģijas patēriņu, ekspluatācijas izmaksām vai labāku vidisko sniegumu.***

Eiropas Parlaments un Padome pieteikumu iepriekšēja apstiprinājuma saņemšanai apspriež četrās nedēļās no dienas, kad abas iestādes to ir saņēmušas, un šo laikposmu var pagarināt vienu reizi par divām nedēļām. Iegādi vai strukturālu renovāciju, ko finansē ar aizdevumu, uzskata par noraidītu, ja Eiropas Parlaments un Padome minētajā laikposmā to skaidri neapstiprina.

273. pants

Agrīnās informācijas procedūra un iepriekšēja apstiprinājuma procedūra

1. Šīs regulas 272. panta 2. punktā paredzēto agrīnās informācijas procedūru un 272. panta 3. un 4. punktā paredzēto iepriekšēja apstiprinājuma procedūru nepiemēro zemes iegādei bez maksas vai par simbolisku summu.

2. Šīs regulas 272. panta 2. punktā paredzēto agrīnās informācijas procedūru un 272. panta 3. un 4. punktā paredzēto iepriekšēja apstiprinājuma procedūru piemēro arī dzīvojamām ēkām, ja to iegāde, strukturālā renovācija, būvniecība vai jebkāds projekts, kurā apvienota minēto elementu īstenošana vienā termiņā, ir par maksu, kura pārsniedz 2 000 000 EUR, un ja šī cena ir lielāka nekā 110 % no līdzīgu īpašumu vietējā cenu vai īres indeksa. Eiropas Parlaments un Padome var pieprasīt no atbildīgās Savienības iestādes jebkuru informāciju saistībā ar dzīvojamām ēkām.

3. Ārkārtējos vai steidzamos politiskos apstākļos 272. panta 2. punktā paredzēto agrīno informāciju par ēku projektiem saistībā ar Savienības delegācijām vai birojiem trešās valstīs var iesniegt kopā ar ēku projektu, ievērojot 272. panta 3. punktu. Šajos gadījumos agrīnās informācijas un iepriekšēja apstiprinājuma procedūras īsteno pēc iespējas drīz.

   Attiecībā uz dzīvojamo ēku projektiem trešās valstīs agrīnās informācijas un iepriekšēja apstiprinājuma procedūras veic kopīgi.

4. Šīs regulas 272. panta 3. un 4. punktā paredzēto iepriekšēja apstiprinājuma procedūru nepiemēro sagatavošanas līgumiem vai pētījumiem, kas ir nepieciešami, lai novērtētu detalizētas ēku projekta izmaksas un finansējumu.

XVI SADAĻA

INFORMĀCIJAS PIEPRASĪJUMI UN DELEĢĒTIE AKTI

274. pants

Eiropas Parlamenta un Padomes informācijas pieprasījumi

Eiropas Parlaments un Padome ir tiesīgi pieprasīt informāciju vai paskaidrojumus par to kompetences jomā esošajiem budžeta jautājumiem.

275. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 70. panta 1. punktā, 71. panta trešajā daļā, 164. pantā un 216. panta 2. punkta otrajā un trešajā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz laikposmu, kas beidzas 2020. gada 31. decembrī. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais 2018. gada 31. decembrī. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz nākamo daudzgadu finanšu shēmu ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katras attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas darbības laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 70. panta 1. punktā, 71. panta trešajā daļā, 164. pantā un 216. panta 2. punkta otrajā un trešajā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar 70. panta 1. punktu, 71. panta trešo daļu, 164. pantu un 216. panta 2. punkta otro un trešo daļu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

276. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas Nr. 182/2011 4. pantu.

XVII SADAĻA

NOBEIGUMA UN PĀREJAS NOTEIKUMI

277. pants

Pārejas noteikumi

1. ***Neskarot nozaru noteikumus un brīvprātīgu piemērošanu, kā arī ievērojot šā panta 2. punktu, 36. panta 8. punktā, 130. pantā, 137. panta 2. punktā, 138. panta 2. punktā un 144. panta 5. punktā noteiktos pienākumus attiecībā uz agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmas piemērošanu dalītai pārvaldībai un tiešai pārvaldībai gadījumos, kad budžetu izpilda saskaņā ar 62. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu ar dalībvalstīm, piemēro tikai programmām, kas pieņemtas vai finansētas no 2028. gada 1. janvāra.***

2. ***Neskarot nozaru noteikumus un brīvprātīgu piemērošanu, agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmu nepiemēro Regulai (ES) 2021/241.***

3. Juridiskās saistības attiecībā uz dotācijām, ar ko izpilda budžetu saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam, var joprojām būt dotāciju lēmumu veidā. VIII sadaļas noteikumus, kas piemērojami dotācijas nolīgumiem, *mutatis mutandis* piemēro dotāciju lēmumiem.

4. Juridiskajām saistībām, kas noslēgtas līdz šīs regulas spēkā stāšanās dienai, turpina piemērot Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012, Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 un Deleģēto regulu (ES) Nr. 1268/2012. Pastāvošos pīlāru novērtējumus, iemaksu nolīgumu paraugus un finanšu partnerības pamatnolīgumus var turpināt piemērot, un vajadzības gadījumā tos pārskata.

5. ▌Šīs regulas 36. panta 2. punkta d) apakšpunktā un ***6. punktā noteikto pienākumu*** attiecībā uz ***piekļuves sniegšanu*** līdzekļu saņēmēju un to faktisko īpašnieku ***datiem*** ▌ piemēro tikai programmām, kas pieņemtas saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu laikposmam pēc 2027. gada un tiek finansētas no tās.

6. Šīs regulas 38. panta 4. punkta trešo daļu un 6. punktu piemēro tikai programmām, kas pieņemtas saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu laikposmam pēc 2027. gada un tiek finansētas no tās.

7. Šīs regulas 252. panta 1., 2. un 5. punktā noteiktos termiņus piemēro no 2026. finanšu gada pārskatiem. Līdz tam turpina piemērot Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 246. pantā noteiktos termiņus.

8. Atkāpes no pienākuma sniegt godprātīgu deklarāciju ļoti mazas vērtības dotācijas pieteikumu gadījumā, kā noteikts 139. panta 1. punkta sestajā daļā un 199. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrajā daļā, piemēro dotācijas piešķiršanas procedūrām, ko finansē saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu laikposmam pēc 2027. gada.

278. pants

Pārskatīšana

Šo regulu pārskata ikreiz, kad tas ir vajadzīgs, un jebkurā gadījumā vēlākais divus gadus pirms katras daudzgadu finanšu shēmas noslēguma.

Šāda pārskatīšana aptver *inter alia* VIII un X sadaļas īstenošanu un 265. pantā paredzētos termiņus.

279. pants

Atcelšana

Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046 atceļ.

Atsauces uz atcelto regulu uzskata par atsaucēm uz šo regulu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu II pielikumā.

280. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no ... [šīs regulas spēkā stāšanās diena].

Šīs regulas 48. panta 2. punkta b) apakšpunktu piemēro līdz 2027. gada 31. decembrim.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā — *Padomes vārdā —*

priekšsēdētāja *priekšsēdētājs*

I PIELIKUMS

1. NODAĻA

Kopējie noteikumi

1. IEDAĻA

Pamatlīgumi un publiskošana

1. Pamatlīgumi un konkrētie līgumi

1.1. Pamatlīguma darbības ilgums nepārsniedz četrus gadus, izņemot pienācīgi pamatotos izņēmuma gadījumos, ko jo īpaši attaisno pamatlīguma priekšmets.

Tiesības slēgt konkrētos līgumus, kas pamatojas uz pamatlīgumiem, piešķir saskaņā ar pamatlīguma noteikumiem.

Noslēdzot konkrētos līgumus, puses būtiski neatkāpjas no pamatlīguma.

1.2. Ja pamatlīgums tiek slēgts ar vienu ekonomikas dalībnieku, tiesības slēgt konkrētos līgumus tiek piešķirtas vai mainītas atbilstoši pamatlīguma noteikumiem.

Tādos gadījumos un ja tam ir pienācīgs pamatojums, līgumslēdzējas iestādes var darbuzņēmējam rakstiski lūgt vajadzības gadījumā papildināt piedāvājumu.

1.3. Ja pamatlīgumu paredzēts noslēgt ar vairākiem ekonomikas dalībniekiem (“salikts pamatlīgums”), to var slēgt, ar katru darbuzņēmēju parakstot atsevišķus līgumus ar vienādiem noteikumiem.

Konkrētos līgumus, kuri pamatojas uz saliktiem pamatlīgumiem, īsteno vienā no turpmāk minētajiem veidiem:

a) saskaņā ar pamatlīguma noteikumiem – neatsākot konkursu, ja pamatlīgumā ir paredzēti visi noteikumi, ar ko reglamentē attiecīgo būvdarbu, piegāžu vai pakalpojumu nodrošināšanu, un objektīvie nosacījumi, pēc kuriem nosaka, kurš darbuzņēmējs veiks minētos būvdarbus, piegādes un pakalpojumus;

b) ja pamatlīgumā nav paredzēti visi noteikumi, ar ko reglamentē attiecīgos būvdarbus, piegādes vai pakalpojumus, – atsākot konkursu starp darbuzņēmējiem saskaņā ar 1.4. punktu un pamatojoties uz:

i) tiem pašiem noteikumiem, vajadzības gadījumā precīzāk formulētiem, vai;

ii) attiecīgā gadījumā pamatojoties uz citiem noteikumiem, kuri minēti pamatlīguma iepirkuma procedūras dokumentos;

c) daļēji bez konkursa atsākšanas saskaņā ar a) apakšpunktu un daļēji ar konkursa atsākšanu starp darbuzņēmējiem saskaņā ar b) apakšpunktu, ja līgumslēdzēja iestāde minēto iespēju ir paredzējusi pamatlīguma iepirkuma procedūras dokumentos.

Otrās daļas c) apakšpunktā minētajos iepirkuma procedūras dokumentos norāda arī to, attiecībā uz kuriem noteikumiem var atsākt konkursu.

1.4. Saliktu pamatlīgumu ar konkursa atsākšanu noslēdz ar vismaz trim ekonomikas dalībniekiem ar noteikumu, ka ir pietiekams skaits pieņemamu piedāvājumu, kas minēti 29.3. punktā.

Ja tiesības slēgt konkrēto līgumu piešķir, atsākot konkursu starp darbuzņēmējiem, līgumslēdzēja iestāde apspriežas ar tiem rakstiski un nosaka termiņu, kas ir pietiekami ilgs un tādējādi ļauj iesniegt konkrētos piedāvājumus. Konkrētos piedāvājumus iesniedz rakstiski. Līgumslēdzēja iestāde tiesības slēgt katru konkrēto līgumu piešķir tam pretendentam, kurš ir iesniedzis saimnieciski visizdevīgāko konkrēto piedāvājumu, vērtējot pēc piešķiršanas kritērijiem, kas noteikti pamatlīguma iepirkuma procedūras dokumentos.

1.5. Ja nozarēs, kas pakļautas straujām cenu un tehnoloģiju izmaiņām, pamatlīgumus noslēdz bez konkursa atsākšanas, tajos iekļauj noteikumu par vidusposma novērtējumu vai noteikumu par salīdzinošās novērtēšanas sistēmu. Ja saskaņā ar vidusposma novērtējumu konstatēts, ka sākotnēji noteiktie nosacījumi vairs neatbilst cenu un tehnoloģiju izmaiņām, līgumslēdzēja iestāde attiecīgo pamatlīgumu vairs neizmanto un veic atbilstošus pasākumus, lai šo līgumu izbeigtu.

1.6. Pirms uz pamatlīgumu pamata tiek noslēgti konkrētie līgumi uzņemas budžeta saistības.

2. Procedūru izsludināšana par līgumiem, kuru vērtība ir vienāda ar vai lielāka par šīs regulas 178. panta 1. punktā minētajām robežvērtībām, vai līgumiem, kas ietilpst Direktīvas 2014/24/ES darbības jomā

2.1. Lai nodrošinātu procedūras pārredzamību, paziņojumos publicēšanai *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* iekļauj visu informāciju, kas noteikta attiecīgajās standarta veidlapās, kuras minētas Direktīvā 2014/24/ES.

2.2. Līgumslēdzēja iestāde, publicējot iepriekšēju informatīvu paziņojumu, var informēt par saviem nodomiem, kas saistīti ar plānoto iepirkumu attiecīgajā finanšu gadā. Tas attiecas uz laikposmu, kas nepārsniedz 12 mēnešus no dienas, kad paziņojums nosūtīts Eiropas Savienības Publikāciju birojam ("Publikāciju birojs").

Iepriekšēju informatīvu paziņojumu līgumslēdzēja iestāde var publicēt vai nu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, vai savā pircēja profilā. Pēdējā minētajā gadījumā paziņojumu par publicēšanu pircēja profilā publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

2.3. Ne vēlāk kā 30 dienas no tāda līguma vai pamatlīguma parakstīšanas, kura vērtība ir vienāda ar vai lielāka par 178. panta 1. punktā minētajām robežvērtībām, līgumslēdzēja iestāde Publikāciju birojam nosūta līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas paziņojumu par procedūras rezultātiem.

Neatkarīgi no pirmās daļas līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas paziņojumus attiecībā uz līgumiem, kuru pamatā ir dinamiskā iepirkumu sistēma, var sagrupēt pa ceturkšņiem. Tādos gadījumos līgumslēdzēja iestāde līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas paziņojumu nosūta ne vēlāk kā 30 dienas pēc katra ceturkšņa beigām.

Par konkrētajiem līgumiem, kuru pamatā ir pamatlīgums, līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas paziņojumus nepublicē.

2.4. Līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas paziņojumu līgumslēdzēja iestāde publicē:

a) pirms tāda līguma vai pamatlīguma noslēgšanas, kura vērtība ir vienāda ar vai lielāka par ***174. panta 1. punktā*** minētajām robežvērtībām un kura līgumslēgšanas tiesības ir piešķirtas saskaņā ar 11.1. punkta otrās daļās b) apakšpunktu;

b) pēc tāda līguma vai pamatlīguma noslēgšanas, kura vērtība ir vienāda ar vai lielāka par 178. panta 1. punktā minētajām robežvērtībām, tostarp kura līgumslēgšanas tiesības ir piešķirtas saskaņā ar 11.1. punkta otrās daļas a), c) līdz f) un m) apakšpunktu.

2.5. Gadījumos, kas minēti 175. panta 3. punkta pirmās daļas a) un b) apakšpunktā, līgumslēdzēja iestāde līguma darbības laikā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicē paziņojumu par izmaiņām līgumā, ja minēto izmaiņu vērtība ir vienāda ar vai lielāka par 178. panta 1. punktā minētajām robežvērtībām vai ja tā attiecībā uz procedūrām ārējo darbību jomā ir vienāda ar vai lielāka par 181. panta 1. punktā noteiktajām robežvērtībām.

2.6. Starpiestāžu procedūras gadījumā par piemērojamajiem publiskošanas pasākumiem atbild par procedūru atbildīgā līgumslēdzēja iestāde.

3. Procedūru izsludināšana par līgumiem, kuru vērtība ir mazāka par šīs regulas 178. panta 1. punktā minētajām robežvērtībām, vai līgumiem, kas neietilpst Direktīvas 2014/24/ES darbības jomā

3.1. Procedūras attiecībā uz līgumiem, kuru lēstā vērtība ir mazāka par 178. panta 1. punktā minētajām robežvērtībām, izsludina piemērotā veidā. Šāda izsludināšana ietver piemērotu *ex ante* publiskošanu internetā vai paziņojumu par līgumu, vai – tādu līgumu gadījumā, kuru līgumslēgšanas tiesības piešķir saskaņā ar 13. punktā noteikto procedūru, – paziņojuma par uzaicinājumu paust ieinteresētību publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Minētais pienākums neattiecas uz 11. punktā noteikto procedūru un uz 14.4. punktā noteikto sarunu procedūru ļoti mazas vērtības līgumiem.

3.2. Attiecībā uz līgumiem, kuru līgumslēgšanas tiesības piešķir saskaņā ar 11.1. punkta otrās daļas g) un i) apakšpunktu, līgumslēdzēja iestāde nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei līgumu sarakstu vēlākais līdz nākamā finanšu gada 30. jūnijam. Ja līgumslēdzēja iestāde ir Komisija, minēto sarakstu pievieno 74. panta 9. punktā minētajam gada darbības pārskatu kopsavilkumam.

3.3. Informācijā par līgumslēgšanas tiesību piešķiršanu ir iekļauts darbuzņēmēja nosaukums, summa, par kuru uzņemas juridiskās saistības, un līguma priekšmets, un tiešo līgumu un konkrēto līgumu gadījumā tā atbilst 38. panta 3. punkta prasībām.

Līgumslēdzēja iestāde vēlākais līdz nākamā finanšu gada 30. jūnijam savā tīmekļa vietnē publicē līgumu sarakstu attiecībā uz:

a) līgumiem, kuru vērtība ir mazāka par 178. panta 1. punktā minētajām robežvērtībām;

b) līgumiem, kuru slēgšanas tiesības ir piešķirtas saskaņā ar 11.1. punkta otrās daļas h) un j) līdz m) apakšpunktu;

c) izmaiņām līgumos, kā paredzēts 175. panta 3. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā;

d) izmaiņām līgumos, kā paredzētas ***171. panta 3. punkta*** pirmās daļas a) un b) apakšpunktā, ja izmaiņu vērtība ir mazāka par 178. panta 1. punktā minētajām robežvērtībām;

e) konkrētajiem līgumiem saskaņā ar pamatlīgumu.

Attiecībā uz otrās daļas e) apakšpunktu publicējamo informāciju par viena pamatlīguma ietvaros noslēgtajiem konkrētajiem līgumiem var apkopot pa darbuzņēmējiem.

3.4. Starpiestāžu pamatlīgumu gadījumā katra līgumslēdzēja iestāde ir atbildīga par savu konkrēto līgumu un to izmaiņu izsludināšanu saskaņā ar 3.3. punktu.

4. Paziņojumu publicēšana

4.1. Līgumslēdzēja iestāde 2. un 3. punktā minētos paziņojumus sagatavo un nosūta Publikāciju birojam elektroniski.

4.2. Publikāciju birojs publicē 2. un 3. punktā minētos paziņojumus *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ne vēlāk kā:

a) septiņas dienas pēc to nosūtīšanas, ja līgumslēdzēja iestāde izmanto elektronisko sistēmu, lai aizpildītu 2.1. punktā minētās standarta veidlapas, un brīvā formā ierakstītais teksts nepārsniedz 500 vārdus;

b) 12 dienas pēc to nosūtīšanas visos pārējos gadījumos.

4.3. Līgumslēdzējai iestādei jāspēj sniegt pierādījumus par to, kura ir bijusi nosūtīšanas diena.

5. *Citi izsludināšanas veidi*

Papildus izsludināšanai, kas paredzēta 2. un 3. punktā, iepirkuma procedūrām var izmantot arī cita veida sludinājumus, jo īpaši elektroniskos. Ikvienā šādā sludinājumā atsaucas uz paziņojumu, kas publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, ja paziņojums ir publicēts, un to nepublicē pirms minētā paziņojuma, kurš vienīgais ir autentisks.

Šādi sludinājumi nedrīkst radīt nekādu diskrimināciju starp kandidātiem vai pretendentiem, nedz arī sniegt sīkāku informāciju, kas nav iekļauta paziņojumā par līgumu, ja tāds ir bijis publicēts.

2. IEDAĻA

Iepirkuma procedūras

6. Minimālais kandidātu skaits un sarunu kārtība

6.1. Slēgtā procedūrā un tādās procedūrās, kas minētas 13.1. punkta a) un b) apakšpunktā, un līgumiem, ko piešķir saskaņā ar 14.2. punktu, minimālais kandidātu skaits ir pieci.

6.2. Konkursa procedūrā ar sarunām, konkursa dialogā, inovācijas partnerībā, ***vietējā tirgus izpētē saskaņā ar 11.1. punkta otrās daļas g) apakšpunktu*** un sarunu procedūrā mazas vērtības līgumiem saskaņā ar 14.3. punktu minimālais kandidātu skaits ir trīs.

6.3. Šī pielikuma 6.1. un 6.2. punktu nepiemēro šādos gadījumos:

a) sarunu procedūrām ļoti mazas vērtības līgumiem saskaņā ar 14.4. punktu;

b) sarunu procedūrām bez paziņojuma par līgumu iepriekšējas publicēšanas saskaņā ar 11. punktu, izņemot metu konkursus saskaņā ar 11.1. punkta otrās daļas d) apakšpunktu ***un vietējā tirgus izpēti saskaņā ar 11.1. punkta otrās daļas g) apakšpunktu***.

6.4. Ja atlases kritērijiem atbilstošo kandidātu skaits ir mazāks par 6.1. un 6.2. punktā paredzēto minimālo skaitu, līgumslēdzēja iestāde var turpināt procedūru, uzaicinot iesniegt piedāvājumu tos kandidātus, kam piemīt prasītās spējas. Līgumslēdzēja iestāde neiesaista citus ekonomikas

dalībniekus, kuri sākotnēji neiesniedza dalības pieteikumu vai kurus tā sākotnēji nebija uzaicinājusi.

6.5. Sarunu laikā līgumslēdzēja iestāde nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret visiem pretendentiem.

Sarunas var norisināties secīgos posmos, lai samazinātu apspriežamo piedāvājumu skaitu, piemērojot piešķiršanas kritērijus, kas norādīti iepirkuma procedūras dokumentos. Līgumslēdzēja iestāde iepirkuma procedūras dokumentos norāda, vai tā izmantos minēto iespēju.

6.6. Attiecībā uz līgumiem, ko piešķir saskaņā ar 11.1. punkta otrās daļas d) ***un g)*** apakšpunktu un 14.2. un 14.3. punktu, līgumslēdzēja iestāde uzaicina vismaz visus tos ekonomikas dalībniekus, kuri pauduši ieinteresētību pēc *ex ante* publiskošanas, kā noteikts 3.1. punktā, vai ***pēc vietējā tirgus izpētes vai*** metu konkursa.

7. Inovācijas partnerība

7.1. Inovācijas partnerības mērķis ir inovatīva produkta, pakalpojuma vai inovatīvu būvdarbu izstrāde un vēlāka no tās izrietošo būvdarbu, piegāžu vai pakalpojumu iegāde ar noteikumu, ka tie atbilst snieguma līmeņiem un maksimālajām izmaksām, par ko vienojušās līgumslēdzējas iestādes un partneri.

Inovācijas partnerība ir strukturēta secīgos posmos, kas atbilst pētniecības un inovācijas procesa soļiem, kuri var ietvert būvdarbu pabeigšanu, produktu izgatavošanu vai pakalpojumu sniegšanu. Inovācijas partnerībā nosaka starpposma mērķrādītājus, kas partneriem jāsasniedz.

Pamatojoties uz minētajiem starpposma mērķrādītājiem, līgumslēdzēja iestāde pēc katra posma var nolemt izbeigt inovācijas partnerību vai, ja inovācijas partnerību veido vairāki partneri, – samazināt partneru skaitu, izbeidzot atsevišķus līgumus, ar noteikumu, ka līgumslēdzēja iestāde ir norādījusi minētās iespējas un nosacījumus to izmantošanai iepirkuma procedūras dokumentos.

7.2. Pirms sākt inovācijas partnerību, līgumslēdzēja iestāde izzina tirgu, kā paredzēts 15. punktā, lai pārliecinātos, ka minēto būvdarbu, piegāžu vai pakalpojumu tirgū nav vai ka tādi nepastāv kā tirgum tuvinātas izstrādes darbības.

Ievēro sarunu kārtību, kas noteikta 167. panta 4. punktā un šī pielikuma 6.5. punktā.

Iepirkuma procedūras dokumentos līgumslēdzēja iestāde apraksta vajadzību pēc inovatīviem būvdarbiem, piegādēm vai pakalpojumiem, kuru nevar apmierināt, iegādājoties tādus būvdarbus, piegādes vai pakalpojumus, kas jau ir pieejami tirgū. Tā norāda, kuri minētā apraksta elementi nosaka minimālās prasības. Sniegtā informācija ir pietiekami precīza, lai ekonomikas dalībnieki varētu noteikt, kāds ir prasītā risinājuma raksturs un apjoms, un izlemt, vai tie vēlas iesniegt pieteikumu dalībai procedūrā.

Līgumslēdzēja iestāde var izlemt izveidot inovācijas partnerību ar vienu partneri vai vairākiem partneriem, kuri veic atsevišķas pētniecības un izstrādes darbības.

Līgumslēgšanas tiesības piešķir, pamatojoties vienīgi uz labāko cenas un kvalitātes attiecību, kā noteikts 170. panta 4. punktā.

7.3. Līgumslēdzēja iestāde iepirkuma procedūras dokumentos precizē intelektuālā īpašuma tiesībām piemērojamo kārtību.

Inovācijas partnerībā līgumslēdzēja iestāde pārējiem partneriem neatklāj piedāvātos risinājumus vai citu konfidenciālu informāciju, ko tai darījis zināmu kāds no partneriem, ja nav saņemta minētā partnera piekrišana.

Līgumslēdzēja iestāde nodrošina, ka partnerības struktūra un jo īpaši dažādo posmu ilgums un vērtība atspoguļo piedāvātā risinājuma inovācijas pakāpi un to pētniecības un inovācijas darbību secību, kuras vajadzīgas, lai izstrādātu inovatīvu risinājumu, kāds tirgū vēl nav pieejams. Būvdarbu, piegāžu vai pakalpojumu lēstā vērtība ir samērīga ar ieguldījumu, kas nepieciešams to izstrādei.

8. Metu konkursi

8.1. Uz metu konkursiem attiecas 2. punkta noteikumi par izsludināšanu, un tajos var būt iekļauta godalgu piešķiršana.

Ja kandidātu skaits metu konkursā ir ierobežots, līgumslēdzēja iestāde nosaka skaidrus un nediskriminējošus atlases kritērijus.

Uzaicināto kandidātu skaits ir pietiekams, lai nodrošinātu īstenu konkurenci.

8.2. Žūriju ieceļ atbildīgais kredītrīkotājs. Tajā ir vienīgi fiziskas personas, kas nav atkarīgas no konkursa kandidātiem. Ja dalībai konkursā no kandidātiem tiek prasīta noteikta profesionālā kvalifikācija, vismaz trešdaļai žūrijas locekļu ir tāda pati vai līdzvērtīga kvalifikācija.

Žūrija savos atzinumos ir neatkarīga. Žūrija savus atzinumus pieņem, pamatojoties uz projektiem, kurus kandidāti tai ir iesnieguši anonīmi, un vienīgi uz to kritēriju pamata, kuri ir norādīti konkursa paziņojumā.

8.3. Žūrijas priekšlikumus, kas pamatojas uz katra projekta spējām, un tās izveidoto sarindojumu un piezīmes iekļauj ziņojumā, kuru paraksta tās locekļi.

Kandidāti paliek anonīmi, kamēr žūrija nav sniegusi savu atzinumu.

Žūrija var aicināt kandidātus atbildēt uz ziņojumā ierakstītajiem jautājumiem, lai paskaidrotu projektu. Par attiecīgi notikušo dialogu tiek sagatavots pilnīgs ziņojums.

8.4. Pēc tam līgumslēdzēja iestāde pieņem līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas lēmumu, kurā norāda atlasītā kandidāta nosaukumu vārdu, uzvārdu un adresi un savas izvēles pamatojumu, atsaucoties uz konkursa paziņojumā iekļautajiem kritērijiem, jo īpaši, ja tās izvēle atšķiras no priekšlikumiem, kas ietverti žūrijas atzinumā.

9. Dinamiskā iepirkumu sistēma

9.1. Dinamiskā iepirkumu sistēma var būt iedalīta būvdarbu, piegāžu vai pakalpojumu kategorijās, kas ir objektīvi definētas atkarībā no tā iepirkuma raksturlielumiem, ko plānots veikt attiecīgajā kategorijā. Tādā gadījumā katrai kategorijai nosaka savus atlases kritērijus.

9.2. Līgumslēdzēja iestāde iepirkuma procedūras dokumentos norāda paredzēto pirkumu veidu un lēsto daudzumu un visu nepieciešamo informāciju, kas attiecas uz iepirkumu sistēmu, izmantoto elektronisko aprīkojumu un pieslēguma tehnisko kārtību un specifikācijām.

9.3. Visā laikposmā, kad ir spēkā dinamiskā iepirkumu sistēma, līgumslēdzēja iestāde dod iespēju jebkuram ekonomikas dalībniekam iesniegt pieteikumu dalībai sistēmā. Šādu pieteikumu vērtēšanu tā pabeidz 10 darbdienās no to saņemšanas dienas, bet piedāvājumu vērtēšanas termiņu var pagarināt, ja tajā laikā netiek izsludināts neviens uzaicinājums iesniegt piedāvājumus. ***Līgumslēdzējas iestādes iepirkuma procedūras dokumentos norāda pagarinātā laikposma ilgumu, ko tās paredzējušas piemērot.***

Līgumslēdzēja iestāde cik vien iespējams drīz informē kandidātu par to, vai tas ir pielaists dinamiskajai iepirkumu sistēmai.

9.4. Līgumslēdzēja iestāde aicina visus sistēmai pielaistos kandidātus iesniegt piedāvājumu. Ja dinamiskā iepirkumu sistēma ir iedalīta būvdarbu, produktu vai pakalpojumu kategorijās, līgumslēdzēja iestāde aicina iesniegt piedāvājumu visus dalībniekus, kuri ir pielaisti kategorijai, kas atbilst attiecīgajam konkrētajam iepirkumam.

Līgumslēdzēja iestāde, pamatojoties uz piešķiršanas kritērijiem, kas noteikti paziņojumā par līgumu, piešķir līgumslēgšanas tiesības tam pretendentam, kurš ir iesniedzis saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu. Šie kritēriji vajadzības gadījumā var tikt precīzāk formulēti iepirkuma dokumentos.

9.5. Līgumslēdzēja iestāde paziņojumā par līgumu norāda laikposmu, kurā ir spēkā dinamiskā iepirkumu sistēma.

Līgumslēdzēja iestāde neizmanto šo sistēmu, lai novērstu, ierobežotu vai kropļotu konkurenci.

10. Konkursa dialogs

10.1. Līgumslēdzēja iestāde paziņojumā par līgumu vai aprakstošā dokumentā norāda savas vajadzības un prasības, piešķiršanas kritērijus un paredzamo laika grafiku.

Līgumslēgšanas tiesības tā piešķir piedāvājumam ar labāko cenas un kvalitātes attiecību.

10.2. Līgumslēdzēja iestāde sāk dialogu ar kandidātiem, kas atbilst atlases kritērijiem, lai noteiktu un definētu līdzekļus, kas ir vispiemērotākie tās vajadzību apmierināšanai. Minētā dialoga laikā tā drīkst ar atlasītajiem kandidātiem apspriest visus iepirkuma aspektus, bet tā nevar grozīt 10.1. punktā minētās vajadzības, prasības un piešķiršanas kritērijus.

Dialoga laikā līgumslēdzēja iestāde nodrošina attieksmes vienlīdzību pret visiem pretendentiem un neatklāj piedāvātos risinājumus vai citu konfidenciālu informāciju, ko tai darījis zināmu kāds no pretendentiem, ja nav saņemta attiecīgā pretendenta piekrišana atcelt šo konfidencialitāti.

Konkursa dialogs var notikt secīgos posmos, lai samazinātu apspriežamo risinājumu skaitu, piemērojot paziņotos piešķiršanas kritērijus, ja minētā iespēja ir paredzēta paziņojumā par līgumu vai aprakstošajā dokumentā.

10.3. Līgumslēdzēja iestāde dialogu turpina tikmēr, kamēr tā spēj noteikt risinājumu vai risinājumus, ar ko var apmierināt tās vajadzības.

Pēc tam, kad līgumslēdzēja iestāde atlikušos pretendentus ir informējusi par dialoga pabeigšanu, tā katru no tiem aicina iesniegt galīgo piedāvājumu, balstoties uz dialoga laikā piedāvāto un precizēto risinājumu vai risinājumiem. Minētajos piedāvājumos ietver visus projekta realizācijai prasītos un nepieciešamos elementus.

Pēc līgumslēdzējas iestādes pieprasījuma minētie galīgie piedāvājumi var tikt paskaidroti, precizēti un optimizēti ar noteikumu, ka tādējādi nerodas būtiskas izmaiņas piedāvājumā vai iepirkuma procedūras dokumentos.

Līgumslēdzēja iestāde var veikt sarunas ar pretendentu, kurš ir iesniedzis piedāvājumu ar labāko cenas un kvalitātes attiecību, lai apstiprinātu tajā ietvertās saistības, ar noteikumu, ka

tā rezultātā netiek mainīti būtiski piedāvājuma elementi un nerodas konkurences izkropļojuma vai diskriminācijas risks.

10.4. Līgumslēdzēja iestāde var paredzēt maksājumus, kas jāveic par labu atlasītajiem kandidātiem, kas piedalās dialogā.

11. Sarunu procedūras bez paziņojuma par līgumu iepriekšējas publicēšanas izmantošansa

11.1. Ja līgumslēdzēja iestāde izmanto sarunu procedūru bez paziņojuma par līgumu iepriekšējas publicēšanas, tā ievēro 167. panta 4. punktā un šā pielikuma 6.5. punktā noteikto sarunu kārtību.

Līgumslēdzēja iestāde var izmantot sarunu procedūru bez paziņojuma par līgumu iepriekšējas publicēšanas neatkarīgi no līguma lēstās vērtības šādos gadījumos:

a) ja nav iesniegts neviens piedāvājums vai neviens piemērots piedāvājums, vai neviens dalības pieteikums, vai neviens piemērots dalības pieteikums 11.2. punkta nozīmē, atsaucoties uz :

   i) atklātu procedūru ;

   ii) slēgtu procedūru;

   iii) konkursa procedūru ar sarunām, ja ir publicēts paziņojums par līgumu***;***

   pēc minētās procedūras slēgšanas ar noteikumu, ka sākotnējie iepirkuma procedūras dokumenti nav būtiski mainīti;

b) ja, ievērojot 11.3. punktā paredzētos nosacījumus, būvdarbus, piegādes vai pakalpojumus var nodrošināt tikai viens vienīgs ekonomikas dalībnieks jebkura turpmāk minētā iemesla dēļ:

   i) iepirkuma mērķis ir radīt vai iegādāties unikālu mākslas darbu vai mākslinieciskuizpildījumu;

   ii) konkurences nav tehnisku iemeslu dēļ;

   iii) jānodrošina ekskluzīvu tiesību, tostarp intelektuālā īpašuma tiesību, aizsardzība;

c) ciktāl tas noteikti nepieciešams – ja ārkārtējas steidzamības gadījumā, ko radījuši neparedzēti notikumi, nav iespējams ievērot termiņus, kas noteikti 24., 26. un 42. punktā, un ja šāda ārkārtēja steidzamība nav radusies līgumslēdzējas iestādes dēļ***;***

   Pēc 163. panta 6. punktā minētās krīzes situācijas izsludināšanas atbildīgie kredītrīkotāji var paļauties uz šādu krīzes situācijas izsludināšanu tikai tad, ja krīzes izraisītā ārkārtējas steidzamības situācija attaisno konkrēto iepirkuma procedūru;

d) ja pakalpojumu līgumu slēdz pēc metu konkursa un tiesības to slēgt ir jāpiešķir minētā konkursa uzvarētājam vai vienam no uzvarētājiem; pēdējā no minētajiem gadījumiem uz sarunām uzaicina visus uzvarētājus;

e) ievērojot 11.4. punktā minētos nosacījumus attiecībā uz jauniem pakalpojumiem vai būvdarbiem, kas ir tādu līdzīgu pakalpojumu vai būvdarbu atkārtošana, kurus tā pati līgumslēdzēja iestāde bija uzticējusi ekonomikas dalībniekam, kam bija piešķirtas tiesības slēgt sākotnējo līgumu, ar noteikumu, ka minētie pakalpojumi vai būvdarbi atbilst pamatprojektam, attiecībā uz kuru pēc paziņojuma par līgumu publicēšanas tika piešķirtas tiesības slēgt sākotnējo līgumu;

f) piegādes līgumiem:

i) papildu piegādēm, kas paredzētas vai nu piegāžu vai iekārtu daļējai aizstāšanai, vai esošo piegāžu vai iekārtu papildināšanai, ja piegādātāja maiņas dēļ līgumslēdzējai iestādei vajadzētu iegādāties piegādes ar atšķirīgiem tehniskajiem parametriem un tas radītu nesaderību vai nesamērīgas tehniskās grūtības ekspluatācijā un apkopē; ja Savienības iestādes piešķir līgumslēgšanas tiesības savā vārdā, šādu līgumu darbības ilgums nepārsniedz trīs gadus;

ii) ja attiecīgos produktus ražo tikai pētniecības, eksperimentu, pētījumu vai izstrādes nolūkiem; tomēr šie līgumi neaptver ražošanu vairumā, ko veic, lai pārbaudītu komerciālo dzīvotspēju vai lai atgūtu pētniecības un izstrādes izmaksas;

iii) piegādēm, ko kotē un iegādājas preču biržā;

iv) piegāžu iegādēm ar īpaši izdevīgiem nosacījumiem vai nu no ekonomikas dalībnieka, kas izbeidz savu saimniecisko darbību pavisam, vai no likvidatoriem maksātnespējas procedūrā, mierizlīgumā ar kreditoriem vai līdzīgā procedūrā saskaņā ar valsts tiesību aktiem;

v) cilvēkiem paredzētu zāļu vai medicīnisko pretlīdzekļu iegādēm, kā arī tādu produktu iegādēm, kas ļauj izskaust vai ierobežo noteiktas dzīvnieku slimības, zoonozes un augu karantīnas organismus, ja ir izpildīts kāds no šiem nosacījumiem: šie produkti ir inovatīvi, nav viegli pieejami tirgū vai ir nepieciešams pielāgot jau pieejamu risinājumu.

g) ēku līgumiem pēc vietējā tirgus izpētes;

h) līgumiem attiecībā uz kādu no turpmāk minētajiem:

i) tādu tiesisko pārstāvību šķīrējtiesā, samierināšanā vai tiesvedībā, ko veic zvērināts advokāts Padomes Direktīvas 77/249/EEK[1] 1. panta nozīmē;

[1] Padomes Direktīva 77/249/EEK (1977. gada 22. marts) par pasākumiem, kas palīdz advokātiem sekmīgi īstenot brīvību sniegt pakalpojumus (OV L 78, 26.3.1977., 17. lpp.).

ii) juridiskām konsultācijām, ko sniedz, gatavojoties kādam no i) punktā minētajiem procesiem, vai ja ir drošas pazīmes un liela varbūtība, ka lieta, uz kuru konsultācijas attiecas, kļūs par šāda procesa priekšmetu, ar noteikumu, ka konsultācijas sniedz zvērināts advokāts Direktīvas 77/249/EEK 1. panta nozīmē;

iii) šķīrējtiesas un samierināšanas pakalpojumiem;

i) līgumiem, kuri atzīti par slepeniem, vai līgumiem, kuru izpildē jāievēro īpaši drošības pasākumi, saskaņā ar spēkā esošajiem administratīvajiem noteikumiem vai ja tas vajadzīgs Savienības būtisko interešu aizsardzībai, ja attiecīgās būtiskās intereses nevar tikt nodrošinātas ar citiem pasākumiem; šādi pasākumi var aptvert prasības aizsargāt tās informācijas konfidencialitāti, ko līgumslēdzēja iestāde dara pieejamu iepirkuma procedūrā;

j) aizdevumiem neatkarīgi no tā, vai tie ir saistīti ar vērtspapīru vai citu finanšu instrumentu emisiju, pārdošanu, pirkšanu vai pārvešanu Direktīvas 2014/65/ES nozīmē;

k) publisko sakaru tīklu un elektronisko sakaru pakalpojumu iegādei Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/1972[1] nozīmē;

l) pakalpojumiem, ko sniedz starptautiska organizācija, kas minēta 159. panta 1. punktā, vai dalībvalsts organizācija, ja tā nav tiesīga piedalīties konkursa procedūrās saskaņā ar statūtiem vai dibināšanas aktu;

m) ja ir nolemts atvērt jaunu Savienības delegāciju trešā valstī vai no jauna atvērt delegāciju pēc tās pagaidu slēgšanas, – visiem līgumiem, kurus piešķir Savienības delegācijas vai kurus piešķir tikai un vienīgi šo Savienības delegāciju interesēs, pirmā gada laikā pēc šāda lēmuma pieņemšanas.

11.2. Piedāvājumu uzskata par nepiemērotu, ja tas neattiecas uz līguma priekšmetu. Piedāvājumu vai dalības pieteikumu uzskata par nepiemērotu, ja dalībnieks, kuram nav piekļuves 179., 180. un 182. pantā minētajam iepirkumam, tiek izslēgts saskaņā ar 138. panta 1. punktu vai neatbilst atlases kritērijiem.

11.3. Izņēmumi, kas noteikti 11.1. punkta otrās daļas b) apakšpunkta ii) un iii) punktā, ir piemērojami tikai tad, ja nav nevienas pamatotas alternatīvas vai aizstājoša risinājuma un ja konkurences trūkums nav radies tādēļ, ka, definējot iepirkumu, ir mākslīgi sašaurināti iepirkuma parametri.

---

[1] ***Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1972 (2018. gada 11. decembris) par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi (pārstrādāta redakcija) (OV L 321, 17.12.2018., 36. lpp.).***

11.4. Gadījumos, kas minēti 11.1. punkta otrās daļas e) apakšpunktā, pamatprojektā norāda iespējamo jauno pakalpojumu vai būvdarbu apmēru un nosacījumus, saskaņā ar kuriem tiks piešķirtas līgumslēgšanas tiesības. Iespēju izmantot sarunu procedūru dara zināmu brīdī, kad izsludina konkursu par pamatprojektu, un turpmākiem pakalpojumiem vai būvdarbiem lēsto kopsummu ņem vērā, piemērojot 178. panta 1. punktā vai attiecībā uz ārējo darbību jomu – 181. panta 1. punktā – minētās robežvērtības. Ja Savienības iestādes piešķir līgumslēgšanas tiesības savā vārdā, minēto procedūru izmanto tikai sākotnējā līguma izpildes laikā un ilgākais pirmo triju gadu laikā pēc tā noslēgšanas.

12. Konkursa procedūras ar sarunām vai konkursa dialoga izmantošana

12.1. Ja līgumslēdzēja iestāde izmanto konkursa procedūru ar sarunām vai konkursa dialogu, tā ievēro 167. panta 4. punktā un šā pielikuma 6.5. punktā noteikto sarunu kārtību. Līgumslēdzēja iestāde var neatkarīgi no līguma lēstās vērtības izmantot minētās procedūras šādos gadījumos:

a) ja, atsaucoties uz atklātu vai slēgtu procedūru, pēc minētās procedūras slēgšanas ir iesniegti vienīgi neatbilstīgi vai nepieņemami piedāvājumi saskaņā ar 12.2. un 12.3. punktu ar noteikumu, ka sākotnējie iepirkuma procedūras dokumenti nav būtiski mainīti;

b) attiecībā uz būvdarbiem, piegādēm vai pakalpojumiem, kas atbilst vienam vai vairākiem no šādiem kritērijiem:

i) ja līgumslēdzējas iestādes vajadzības nevar apmierināt, nepielāgojot jau pieejamu risinājumu;

ii) būvdarbi, piegādes vai pakalpojumi ietver projektēšanu vai inovatīvus risinājumus;

iii) līgumslēgšanas tiesības nevar piešķirt bez iepriekšējas sarunu veikšanas, ņemot vērā īpašus apstākļus, kas attiecas uz līguma raksturu, sarežģītību vai juridisko un finansiālo struktūru vai riskiem, kas ir saistīti ar līguma priekšmetu;

iv) līgumslēdzēja iestāde nevar pietiekami precīzi sagatavot tehniskās specifikācijas pēc kāda standarta, kas minēts 17.4. punktā;

c) koncesijas līgumiem;

d) pakalpojumu līgumiem, kas minēti Direktīvas 2014/24/ES XIV pielikumā;

e) zinātniskās izpētes un izstrādes pakalpojumiem, izņemot tos, uz kuriem attiecas CPV kodi 73000000-2 līdz 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 un 73430000-5 atbilstoši Regulai (EK) Nr. 2195/2002, izņemot, ja no tiem labumu gūst vienīgi līgumslēdzēja iestāde, kas izmanto tos savām vajadzībām, vai ja līgumslēdzēja iestāde pilnībā atlīdzina sniegtos pakalpojumus;

f) pakalpojumu līgumiem par tāda programmu materiāla iegādi, izstrādi, producēšanu vai līdzproducēšanu, kurš paredzēts audiovizuālo mediju pakalpojumiem, kas definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2010/13/ES[1], vai radio mediju pakalpojumiem, vai līgumiem par raidlaiku vai programmu nodrošināšanu.

12.2. Piedāvājumu uzskata par neatbilstīgu ikvienā no šādiem gadījumiem:

a) tas neatbilst minimālajām prasībām, kas noteiktas iepirkuma procedūras dokumentos;

b) tas neatbilst iesniegšanas prasībām, kas noteiktas 171. panta 3. punktā;

c) pretendents ir noraidīts saskaņā ar 143. panta 1. punkta pirmās daļas b) vai c) apakšpunktu;

d) līgumslēdzēja iestāde ir atzinusi, ka piedāvājums ir nepamatoti lēts.

12.3. Piedāvājumu uzskata par nepieņemamu ikvienā no šādiem gadījumiem:

a) ja piedāvājuma cena pārsniedz līgumslēdzējas iestādes maksimālo budžetu, kas noteikts un dokumentāli reģistrēts pirms iepirkuma procedūras sākšanas;

b) ja piedāvājums neatbilst minimālajiem kvalitātes līmeņiem atbilstoši piešķiršanas kritērijiem.

---

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/13/ES (2010. gada 10. marts) par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva) (OV L 95, 15.4.2010., 1. lpp.).

12.4. Gadījumos, kas minēti 12.1. punkta a) apakšpunktā, līgumslēdzējai iestādei nav jāpublicē paziņojums par līgumu, ja tā konkursa procedūrā ar sarunām iekļauj visus tos pretendentus, kas izturējuši pārbaudi pēc izslēgšanas un atlases kritērijiem, izņemot tos, kuri ir iesnieguši piedāvājumu, kas atzīts par nepamatoti lētu.

13. Procedūra ar uzaicinājumu paust ieinteresētību

13.1. Līgumiem, kuru vērtība ir mazāka par 178. panta 1. punktā vai 181. panta 1. punktā minētajām robežvērtībām, un neskarot 11. un 12. punktu, līgumslēdzēja iestāde var izmantot uzaicinājumu paust ieinteresētību, lai veiktu kādu no šādām darbībām:

a) iepriekš atlasīt kandidātus, kurus paredzēts aicināt iesniegt piedāvājumus turpmākos uzaicinājumos slēgtā procedūrā;

b) izveidot to pārdevēju sarakstu, kurus paredzēts aicināt iesniegt dalības pieteikumus vai piedāvājumus.

13.2. Saraksts, kuru sastāda pēc uzaicinājuma paust ieinteresētību, ir derīgs ne ilgāk kā četrus gadus no dienas, kad ir publicēts 3.1. punktā minētais paziņojums.

Pirmajā daļā norādītajā sarakstā var būt iekļauti apakšsaraksti.

Jebkurš ieinteresēts ekonomikas dalībnieks var paust interesi jebkurā brīdī minētā saraksta derīguma perioda laikā, izņemot šā perioda pēdējos trīs mēnešus.

13.3. Kad paredzēts piešķirt līgumslēgšanas tiesības, līgumslēdzēja iestāde aicina visus kandidātus vai pārdevējus, kas ir iekļauti attiecīgajā sarakstā vai apakšsarakstā, veikt vienu no šādām darbībām:

a) iesniegt piedāvājumu 13.1. punkta a) apakšpunktā minētajā gadījumā;

b) 13.1. punkta b) apakšpunktā minētajā gadījumā –, iesniegt vienu no šādiem dokumentiem:

i) piedāvājumus, tostarp dokumentus saistībā ar izslēgšanas un atlases kritērijiem;

ii) dokumentus saistībā ar izslēgšanas un atlases kritērijiem un – otrajā posmā – minētajiem kritērijiem atbilstīgo kandidātu vai pārdevēju piedāvājumu.

14. Vidējas, mazas un ļoti mazas vērtības līgumi

14.1. Tiesības slēgt vidējas, mazas un ļoti mazas vērtības līgumus var piešķirt ar sarunu procedūru saskaņā ar sarunu kārtību, kas noteikta 167. panta 4. punktā un šā pielikuma 6.5. punktā.

Sākotnējo piedāvājumu iesniedz tikai tie kandidāti, kurus vienlaicīgi un rakstveidā uzaicinājusi līgumslēdzēja iestāde.

14.2. Līgumu, kura vērtība pārsniedz 60 000 EUR, bet ir mazāka par ***174. panta 1. punktā*** minētajām robežvērtībām, uzskata par vidējas vērtības līgumu. Attiecībā uz līgumiem, kurus piešķir Savienības delegācijas vai kurus piešķir tikai un vienīgi Savienības delegāciju interesēs trešās valstīs, par vidējas vērtības līgumu uzskata tādu, kura vērtība pārsniedz 100 000 EUR, bet nepārsniedz 300 000 EUR. Tādiem līgumiem piemēro 3.1., 6.1. un 6.4. punktu.

14.3. Līgumu, kura vērtība nepārsniedz 60 000 EUR vai 100 000 EUR attiecībā uz līgumiem, kurus piešķir Savienības delegācijas vai kurus piešķir tikai un vienīgi Savienības delegāciju interesēs trešās valstīs, bet pārsniedz 14.4. punktā noteikto robežvērtību, uzskata par mazas vērtības līgumu. Tādiem līgumiem piemēro 3.1., 6.2. un 6.4. punktu.

14.4. Līgumu, kura vērtība nepārsniedz 15 000 EUR, uzskata par ļoti mazas vērtības līgumu. Tādiem līgumiem piemēro 6.3. punktu. ***Attiecībā uz līgumiem, kurus piešķir Savienības delegācijas vai kurus piešķir tikai un vienīgi Savienības delegāciju interesēs trešās valstīs, par ļoti mazas vērtības līgumu uzskata tādu, kura vērtība nepārsniedz 20 000 EUR.***

14.5. Maksājumus par izdevumiem, kuru summa nepārsniedz 1000 EUR vai – Savienības delegācijām trešās valstīs – 20 000 EUR, var veikt, pamatojoties uz rēķinu, bez iepriekšējas piedāvājuma pieņemšanas.

15. Iepriekšēja tirgus izzināšana

15.1. Attiecībā uz iepriekšēju tirgus izzināšanu līgumslēdzējas iestādes var lūgt vai pieņemt atzinumus no neatkarīgiem ekspertiem vai iestādēm, vai no ekonomikas dalībniekiem. Minētos atzinumus var izmantot iepirkuma procedūras plānošanā un rīkošanā ar noteikumu, ka šādi atzinumi nerada konkurences izkropļojumus un neizraisa nediskriminācijas un pārredzamības principu pārkāpumu.

15.2. Ja ekonomikas dalībnieks ir sniedzis atzinumus līgumslēdzējai iestādei vai ir citādi bijis iesaistīts iepirkuma procedūras sagatavošanā, līgumslēdzēja iestāde, kā paredzēts 143. pantā, veic pasākumus, kas ir piemēroti, lai nodrošinātu, ka ar minētā ekonomikas dalībnieka dalību iepirkuma procedūrā netiek izkropļota konkurence.

16. Iepirkuma procedūras dokumenti

16.1. Iepirkuma procedūras dokumenti ir šādi:

a) attiecīgā gadījumā paziņojums par līgumu vai citi sludinājumi, kas paredzēti 2. līdz 5. punktā;

b) uzaicinājums iesniegt piedāvājumu;

c) konkursa specifikācijas vai aprakstošie dokumenti konkursa dialoga procedūras gadījumā, tostarp tehniskās specifikācijas un attiecīgie kritēriji;

d) līguma projekts, kura pamatā ir līguma paraugs.

Pirmās daļas d) apakšpunktu nepiemēro gadījumiem, kad izņēmuma un pienācīgi pamatotu apstākļu dēļ līguma paraugu nevar izmantot.

16.2. Uzaicinājumā iesniegt piedāvājumus:

a) precizē noteikumus, ar ko reglamentē piedāvājumu iesniegšanu, tostarp jo īpaši nosacījumus par to konfidencialitātes saglabāšanu līdz atvēršanai, pieteikumu saņemšanas termiņu (datums un laiks) un adresi, uz kādu tie jāsūta vai kur jāpiegādā, vai interneta adresi, ja iesniegšana paredzēta elektroniski;

b) norāda, ka piedāvājuma iesniegšana nozīmē piekrišanu iepirkuma procedūras dokumentos paredzētajiem noteikumiem un ka tāds piedāvājums darbuzņēmējam, kam piešķirtas līgumslēgšanas tiesības, tā izpildes laikā ir saistošs;

c) precizē laikposmu, kurā piedāvājums paliek spēkā un nekādā ziņā nevar tikt mainīts;

d) nosaka aizliegumu attiecībā uz jebkādiem kontaktiem starp līgumslēdzēju iestādi un pretendentiem procedūras laikā, izņemot izņēmuma gadījumos 172. pantā norādītajos apstākļos, un, ja ir paredzēts apmeklējums uz vietas, precizē šāda apmeklējuma kārtību;

e) precizē pierādījumu veidu attiecībā uz piedāvājumu saņemšanas termiņa ievērošanu;

f) norāda, ka piedāvājuma iesniegšana nozīmē piekrišanu elektroniski saņemt paziņojumu par procedūras rezultātiem.

16.3. Konkursa specifikācijās norāda:

a) izslēgšanas un atlases kritērijus;

b) līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijus un to relatīvo svērumu vai, ja objektīvu iemeslu dēļ svēruma noteikšana nav iespējama, tos norāda dilstošā secībā pēc to svarīguma, kas attiecas arī uz variantiem, ja tie paziņojumā par līgumu ir atļauti;

c) tehniskās specifikācijas, kas minētas 17. punktā;

d) ja ir atļauti varianti, – minimālās prasības, kas jāievēro;

e) informāciju par to, vai piemēro Protokolu Nr. 7 par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā, kas pievienots LES un LESD, vai attiecīgos gadījumos – Vīnes Konvenciju par diplomātiskajiem sakariem vai Vīnes Konvenciju par konsulārajiem sakariem;

f) prasību norādīt, kurā valstī pretendenti ir iedibināti, un pēc pieprasījuma uzrādīt apliecinošus pierādījumus, kādi parasti ir pieņemami saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem;

g) attiecībā uz dinamisko iepirkumu sistēmu vai elektroniskajiem katalogiem – informāciju par izmantojamo elektronisko aprīkojumu, pieslēguma tehnisko kārtību un nepieciešamās specifikācijas;

h) prasību paziņot līgumslēdzējai iestādei par ārvalstu finansējumu, kas saņemts pēdējos trīs gados pirms paziņošanas, vai, ja par šādu ieguldījumu nav jāziņo saskaņā ar Regulas (ES) 2022/2560 29. panta 1. punktu, deklarāciju, kurā uzskaitīts viss saņemtais ārvalstu finansējums un apstiprināts, ka par šādiem ieguldījumiem nav jāziņo saskaņā ar attiecīgajiem īstenošanas aktiem, kas pieņemti, pamatojoties uz minētās regulas 47. panta 1. punktu.

Attiecībā uz h) apakšpunktu saskaņā ar Regulas (ES) 2022/2560 4. panta 3. punktu ārvalstu finansējums deklarācijā nav jāuzrāda, ja jebkuras trešās valsts piešķirtā finansējuma kopsumma secīgu trīs gadu periodā pirms deklarēšanas ir mazāka nekā Komisijas Regulas (ES) Nr. 2023/2831[1] 3. panta 2. punkta pirmajā daļā noteiktā de minimis atbalsta summa. Ja vien nav noteikts citādi, par ārvalstu finansējumu paziņo saskaņā ar attiecīgajiem īstenošanas aktiem, kas pieņemti, pamatojoties uz Regulas (ES) 2022/2560 47. panta 1. punktu.

16.4. Līguma projektā norāda:

a) līgumsodu par līguma noteikumu neievērošanu;

b) rekvizītus, kam jābūt ietvertiem rēķinos un attiecīgajos apliecinošajos dokumentos saskaņā ar 111. pantu;

c) ka gadījumos, kad Savienības iestādes piešķir līgumslēgšanas tiesības savā vārdā, tiesību akti, kas attiecas uz līgumu, ir Savienības tiesību akti, kurus vajadzības gadījumā papildina valsts tiesību akti, vai, ja nepieciešams attiecībā uz ēku līgumiem, vienīgi valsts tiesību akti;

d) tiesu, kas ir kompetenta izskatīt strīdus;

e) ka darbuzņēmējs ievēro piemērojamos pienākumus vides, sociālo un darba tiesību jomā, kas noteikti Savienības tiesībās, valsts tiesībās, koplīgumos vai starptautiskajās sociālo un vides tiesību konvencijās, kuras uzskaitītas Direktīvas 2014/24/ES X pielikumā;

---

[1] Komisijas Regula (ES) 2023/2831 (2023. gada 13. decembris) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (OV L, 2023/2831, 15.12.2023., *ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj*).

f) vai būs vajadzīga intelektuālā īpašuma tiesību nodošana;

g) ka cenas, kas ietvertas piedāvājumos, ir stingri noteiktas un tās nevar pārskatīt, vai paredz nosacījumus vai formulas cenu pārskatīšanai līguma darbības laikā.

Attiecībā uz pirmās daļas g) apakšpunktu, ja līgumā ir paredzēta cenu pārskatīšana, līgumslēdzēja iestāde jo īpaši ņem vērā:

a) iepirkuma procedūras priekšmetu un ekonomisko situāciju, kurā šī procedūra notiek;

b) līguma veidu, uzdevumus un līguma darbības ilgumu;

c) līgumslēdzējas iestādes finansiālās intereses.

Šā punkta pirmās daļas c) un d) apakšpunkta noteikumus var atcelt attiecībā uz līgumiem, kas parakstīti saskaņā ar 11.1. punkta otrās daļas ***l***) apakšpunktu.

17. Tehniskās specifikācijas

17.1. Tehniskās specifikācijas visiem ekonomikas dalībniekiem sniedz vienlīdzīgu piekļuvi iepirkuma procedūrām, un to rezultātā netiek radīti nepamatoti šķēršļi konkurences pieļaušanai iepirkumā.

Tehniskajās specifikācijās iekļauj nepieciešamos raksturlielumus attiecībā uz būvdarbiem, piegādēm vai pakalpojumiem, tostarp minimālās prasības, lai šie būvdarbi, piegādes vai pakalpojumi atbilstu līgumslēdzējas iestādes paredzētajiem mērķiem.

17.2. Raksturlielumos, kas minēti 17.1. punktā, var pēc vajadzības iekļaut:

a) kvalitātes līmeni;

b) vidisko sniegumu un klimatisko sniegumu;

c) atbilstības novērtēšanas līmeņus un procedūras;

d) piegādes sniegumu vai pielietojumu;

e) drošumu vai izmērus, tostarp piegādēm – tirdzniecības nosaukumu un instrukcijas lietotājiem –, bet visiem līgumiem – terminoloģiju, simbolus, testēšanu un testēšanas metodes, iepakojumu, apzīmējumus un marķējumu, ražošanas procesus un paņēmienus;

f) būvdarbu līgumiem – procedūras, kas attiecas uz kvalitātes nodrošināšanu, un noteikumus, kas attiecas uz projektēšanu un tāmēšanu, būvju testēšanas, inspekcijas un

pieņemšanas nosacījumus, būvniecības metodes vai paņēmienus un visus citus tehniskos nosacījumus, kurus līgumslēdzēja iestāde saskaņā ar vispārīgiem vai īpašiem noteikumiem var noteikt pabeigtām būvēm un tajās izmantotajiem materiāliem vai daļām.

17.3. Tehniskās specifikācijas formulē tā, lai attiecībā uz visiem pirkumiem, kas paredzēti lietošanai fiziskām personām, būtu ietverti piekļūstamības kritēriji attiecībā uz personām ar invaliditāti vai projektēšana visu lietotāju ērtībām, izņemot pienācīgi pamatotos gadījumos:

ja obligātas piekļūstamības prasības ir noteiktas ar Savienības tiesību aktu, tad tehniskās specifikācijas, ciktāl tās attiecas uz piekļūstamības kritērijiem attiecībā uz personām ar invaliditāti vai projektēšanu visu lietotāju ērtībām, nosaka, atsaucoties uz minētajām prasībām. Konkrēti attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2019/882[1] 2. pantā minētajiem produktiem un pakalpojumiem minētas direktīvas I pielikumā noteiktās piekļūstamības prasības ir obligātās piekļūstamības prasības minētas direktīvas nozīmē.

Uzskatāms, ka ikviens produkts vai pakalpojums, kura iezīmes, elementi vai funkcijas atbilst Direktīvas (ES) 2019/882 I pielikumā noteiktajām piekļūstamības prasībām, atbilst attiecīgajiem šajā regulā noteiktajiem pienākumiem attiecībā uz minēto iezīmju, elementu vai funkciju piekļūstamību, ja vien šajā regulā nav paredzēts citādi.

17.4. Tehniskās specifikācijas formulē kādā no šādiem veidiem:

a) prioritārā secībā, atsaucoties uz Eiropas standartiem, Eiropas tehniskajiem novērtējumiem, kopējām tehniskajām specifikācijām, starptautiskiem standartiem, citām tehnisko atsauču sistēmām, ko noteikušas Eiropas standartizācijas struktūras, vai, ja to nav, tad to ekvivalentiem valstīs; katrā atsaucē iekļauj vārdus "vai līdzvērtīgs";

b) atbilstoši sniegumam vai funkcionālajām prasībām, ieskaitot vidiskos raksturlielumus, ar noteikumu, ka šie parametri ir pietiekami precīzi, lai pretendenti varētu noteikt līguma priekšmetu un lai līgumslēdzēja iestāde varētu piešķirt līgumslēgšanas tiesības;

c) kombinējot metodes, kas noteiktas a) un b) apakšpunktā.

17.5. Ja līgumslēdzēja iestāde specifikācijām izmanto 17.4. punkta a) apakšpunktā paredzēto iespēju norādīt atsauces, tā nenoraida piedāvājumu tāpēc, ka tas neatbilst minētajām specifikācijām, ja pretendents, izmantojot jebkādus piemērotus līdzekļus, pierāda, ka piedāvātais risinājums līdzvērtīgi nodrošina tehnisko specifikāciju prasību izpildi.

---

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/882 (2019. gada 17. aprīlis) par produktu un pakalpojumu piekļūstamības prasībām (OV L 151, 7.6.2019., 70. lpp.).

17.6. Ja līgumslēdzēja iestāde izmanto 17.4. punkta b) apakšpunktā noteikto iespēju tehniskās specifikācijas formulēt atbilstoši sniegumam vai funkcionālajām prasībām, tā nenoraida piedāvājumu, kas atbilst valsts standartam, ar ko transponēts Eiropas standarts, Eiropas tehniskajam apstiprinājumam, kopējām tehniskajām specifikācijām, starptautiskam standartam vai Eiropas standartizācijas struktūras noteiktajām tehnisko atsauču sistēmām, ja minētās specifikācijas atbilst tās noteiktajam sniegumam vai funkcionālajām prasībām.

Pretendents jebkurā piemērotā veidā pierāda, ka standartam atbilstīgie būvdarbi, piegādes vai pakalpojumi atbilst sniegumam vai funkcionālajām prasībām, ko noteikusi līgumslēdzēja iestāde.

17.7. Ja līgumslēdzēja iestāde plāno iegādāties būvdarbus, piegādes vai pakalpojumus ar konkrētiem vidiskajiem, sociālajiem vai citiem raksturlielumiem, tā var prasīt īpašu marķējumu vai izvirzīt marķējumam īpašas prasības, ja ir ievēroti visi turpmāk uzskaitītie nosacījumi:

a) marķējuma prasības attiecas tikai uz kritērijiem, kas ir saistīti ar līguma priekšmetu un ir piemēroti pirkuma raksturlielumu noteikšanai;

b) marķējuma prasības balstās uz objektīvi pārbaudāmiem un nediskriminējošiem kritērijiem;

c) marķējumi tiek noteikti atklātā un pārredzamā procedūrā, kurā var piedalīties visas attiecīgās ieinteresētās personas;

d) marķējumi ir pieejami visām ieinteresētajām personām;

e) marķējuma prasības nosaka trešā persona, uz kuru ekonomikas dalībniekam, kurš piesakās marķējuma saņemšanai, nav izšķirošas ietekmes.

Līgumslēdzēja iestāde var prasīt, lai nolūkā pierādīt atbilstību iepirkuma procedūras dokumentiem ekonomikas dalībnieki iesniegtu testa ziņojumu vai sertifikātu, ko izsniegusi

atbilstības novērtēšanas struktūra, kas ir akreditēta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 765/2008[1], vai līdzvērtīga atbilstības novērtēšanas struktūra.

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 765/2008 (2008. gada 9. jūlijs), ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 (OV L 218, 13.8.2008., 30. lpp.).

17.8. Līgumslēdzēja iestāde pieņem jebkuru citu piemērotu pierādījumu veidu, kas nav minēts 17.7. punktā, piemēram, ražotāja tehnisko dokumentāciju, ja ekonomikas dalībniekam nebija piekļuves minētajiem sertifikātiem vai testa ziņojumiem vai ja nav iespējams iegūt tos vai saņemt īpašu marķējumu attiecīgajos termiņos tādu iemeslu dēļ, par kuriem minētais ekonomikas dalībnieks nav atbildīgs, un ar noteikumu, ka attiecīgais ekonomikas dalībnieks pierāda, ka būvdarbi, piegādes vai pakalpojumi atbilst īpašā marķējuma prasībām vai īpašajām līgumslēdzējas iestādes norādītajām prasībām.

17.9. Izņemot tad, ja līguma priekšmets to attaisno, tehniskajās specifikācijās nemin konkrētus ražotājus vai avotus vai konkrētus procesus, kuri raksturo kāda konkrēta ekonomikas dalībnieka nodrošinātos produktus vai pakalpojumus, vai preču zīmes, patentus, tipus vai konkrētu izcelsmi vai ražošanas veidu, kas dažiem produktiem vai ekonomikas dalībniekiem var nodrošināt priekšrocības vai izraisīt to izslēgšanu.

Izņēmuma gadījumos šādu norādi var atļaut, ja nav iespējams sagatavot pietiekami detalizētu un skaidru līguma priekšmeta aprakstu. Tādā gadījumā šo norādi lieto kopā ar vārdiem "vai līdzvērtīgs".

18. Izslēgšanas un atlases kritēriji

18.1. Šīs regulas 139. panta vajadzībām līgumslēdzēja iestāde pieņem Eiropas vienoto iepirkuma procedūras dokumentu (*ESPD*), kas minēts Direktīvā 2014/24/ES, vai, ja tas nav iespējams, – parakstītu un datētu godprātīgu apliecinājumu.

Ekonomikas dalībnieks var vēlreiz izmantot *ESPD* vai parakstītu un datētu godprātīgu apliecinājumu, kas jau ir izmantots kādā no iepriekšējām iepirkuma procedūrām, ja tas apliecina, ka tajā iekļautā informācija joprojām ir pareiza.

Varbūtējais izraudzītais pretendents līgumslēdzējas iestādes noteiktajā termiņā un pirms līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas sniedz pierādījumus, ka tas neatrodas nevienā no 138. panta 1. punktā minētajām izslēgšanas situācijām, apliecinot *ESPD* vai godprātīgajā apliecinājumā sniegtos apgalvojumus šādos gadījumos:

a) līgumiem, kurus piešķir Savienības iestādes un kuru vērtība ir vienāda ar 178. panta 1. punktā minētajām robežvērtībām vai lielāka par tām;

b) atkāpjoties no šī punkta a) apakšpunkta, līgumiem ārējo darbību jomā, kuru vērtība ir vienāda ar 39.2. punkta a) apakšpunktā noteiktajām robežvērtībām vai lielāka par tām, un līgumiem, kurus piešķir Savienības delegācijas vai kurus piešķir Savienības delegāciju interesēs trešās valstīs un kuru vērtība ir vienāda ar 300 000 EUR vai lielāka.

Atkāpjoties no trešās daļas, krīzes izraisītas ārkārtējas steidzamības situācijā līgumslēdzēja iestāde var pieprasīt varbūtējam izraudzītajam pretendentam saprātīgā termiņā pēc līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas lēmuma, bet pirms līguma parakstīšanas sniegt trešajā daļā minētos pierādījumus, ievērojot 163. panta 6. punkta nosacījumus.

18.2. Līgumslēdzēja iestāde iepirkuma procedūras dokumentos norāda atlases kritērijus, minimālo spēju līmeni un pierādījumus, kas nepieciešami minēto spēju apliecināšanai. Visas prasības ir saistītas un samērīgas ar līguma priekšmetu.

Līgumslēdzēja iestāde iepirkuma procedūras dokumentos norāda veidu, kādā atlases kritēriji ir izpildāmi ekonomikas dalībnieku grupām, ņemot vērā 18.6. punktu.

Ja līgumu sadala daļās, līgumslēdzēja iestāde var noteikt minimālos spēju līmeņus katrai daļai. Tā var noteikt papildu minimālos spēju līmeņus gadījumā, ja vienam un tam pašam darbuzņēmējam piešķir līgumslēgšanas tiesības par vairākām daļām.

18.3. Attiecībā uz spējām veikt profesionālo darbību līgumslēdzēja iestāde var prasīt, lai ekonomikas dalībnieks atbilstu vismaz vienam no turpmāk minētajiem nosacījumiem:

a) tas ir iekļauts attiecīgā profesionālā reģistrā vai komercreģistrā, izņemot, ja ekonomikas dalībnieks ir starptautiskā organizācija;

b) attiecībā uz pakalpojumu līgumiem – tam ir īpaša atļauja, kas apliecina, ka tam ir atļauts izpildīt līgumu valstī, kurā tas ir iedibināts, vai ka tas ir kādas konkrētas profesionālās organizācijas biedrs.

18.4. Saņemot dalības pieteikumus vai piedāvājumus, līgumslēdzēja iestāde pieņem *ESPD* vai pretējā gadījumā – godprātīgu apliecinājumu, ka kandidāts vai pretendents atbilst atlases kritērijiem. Prasību iesniegt *ESPD* vai godprātīgu apliecinājumu var atcelt attiecībā uz ļoti mazas vērtības līgumiem.

Līgumslēdzēja iestāde jebkurā brīdī procedūras laikā var lūgt pretendentiem un kandidātiem iesniegt atjauninātu apliecinājumu vai visus apliecinošos dokumentus vai daļu no tiem, ja tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu pareizu procedūras norisi.

Līgumslēdzēja iestāde atbilstoši konkursa specifikācijās norādītajam vai nu pieprasa, lai kandidāti vai pretendents iesniegtu atjauninātus apliecinošos dokumentus, vai pieprasa varbūtējam izraudzītajam pretendentam iesniegt atjauninātus apliecinošos dokumentus pirms piešķiršanas lēmuma, izņemot, ja tā jau tos ir saņēmusi citas procedūras vajadzībām, un ar noteikumu, ka dokumenti joprojām atspoguļo jaunāko informāciju vai tā var tiem piekļūt bez maksas valsts datubāzē.

Atkāpjoties no ***šā punkta*** trešās daļas, krīzes izraisītas ārkārtējas steidzamības situācijā līgumslēdzēja iestāde var pieprasīt varbūtējam izraudzītajam pretendentam saprātīgā termiņā pēc līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas lēmuma, bet pirms līguma parakstīšanas sniegt ***šā punkta trešajā daļā*** minētos pierādījumus, ievērojot 163. panta 6. punkta nosacījumus.

Līgumslēdzēja iestāde pieprasa ekonomikas dalībniekiem un, attiecīgā gadījumā, subjektiem, uz kuru spējām ekonomikas dalībnieki plāno paļauties, kā arī plānotajiem apakšuzņēmējiem parakstīt godprātīgu apliecinājumu, ar ko apstiprina konfliktējošu profesionālo interešu neesamību, un pēc līgumslēdzējas iestādes pieprasījuma, ja vajadzīgs, sniegt visu attiecīgo informāciju.

18.5. Līgumslēdzēja iestāde var, balstoties uz tās veikto risku novērtējumu, izlemt neprasīt pierādījumus par ekonomikas dalībnieku juridiskajām, regulatīvajām, finansiālajām, saimnieciskajām, tehniskajām un profesionālajām spējām šādos gadījumos:

a) procedūrās līgumiem, kuru līgumslēgšanas tiesības Savienības iestādes piešķir savā vārdā un kuru vērtība nepārsniedz 178. panta 1. punktā noteiktās robežvērtības;

b) procedūrās ārējo darbību jomā piešķiramām tiesībām slēgt līgumus, kuru vērtība nepārsniedz 181. panta 1. punktā norādītās robežvērtības;

c) procedūrās līgumiem, kurus piešķir saskaņā ar 11.1. punkta otrās daļas b) un e) apakšpunktu, f) apakšpunkta i) un iv) punktu, h) un ***l***) apakšpunktu.

Ja līgumslēdzēja iestāde izlemj nepieprasīt pierādījumus par ekonomikas dalībnieku juridiskajām, regulatīvajām, finansiālajām, saimnieciskajām, tehniskajām un profesionālajām spējām, priekšfinansējumu nepiešķir, izņemot pienācīgi pamatotos gadījumos.

18.6. Ekonomikas dalībnieks vajadzības gadījumā un attiecībā uz konkrētu līgumu var paļauties uz citu subjektu spējām neatkarīgi no tā, kādas juridiskās saiknes šo dalībnieku ar tiem vieno. Šādā gadījumā ekonomikas dalībnieks līgumslēdzējai iestādei pierāda, ka tā rīcībā būs līguma izpildei nepieciešamie resursi, uzrādot minēto subjektu saistības šajā sakarā.

Attiecībā uz tehniskajiem un profesionālajiem kritērijiem ekonomikas dalībnieks paļaujas uz citu subjektu spējām tikai tad, ja šie subjekti veiks būvdarbus vai sniegs pakalpojumus, kur minētās spējas ir nepieciešamas.

Ja ekonomikas dalībnieks paļaujas uz citu subjektu spējām saistībā ar kritērijiem, kas attiecas uz saimnieciskajām un finansiālajām spējām, līgumslēdzēja iestāde var prasīt, lai ekonomikas dalībnieks un šie subjekti būtu solidāri atbildīgi par līguma izpildi.

Līgumslēdzēja iestāde var pieprasīt ziņas no pretendenta par jebkuru līguma daļu, par kuru pretendents plāno slēgt apakšlīgumu, un par apakšuzņēmēju identitāti.

Attiecībā uz būvdarbiem vai pakalpojumiem, ko sniedz objektā, kas atrodas līgumslēdzējas iestādes tiešā uzraudzībā, līgumslēdzēja iestāde pieprasa, lai darbuzņēmējs norādītu līguma izpildē visu iesaistīto apakšuzņēmēju nosaukumus, kontaktinformāciju un pilnvarotos pārstāvjus.

18.7. Līgumslēdzēja iestāde pārbauda, vai subjekti, uz kuru spējām ekonomikas dalībnieks plāno paļauties, neatkarīgi no tā, vai tie ir apakšuzņēmēji, atbilst attiecīgajiem atlases kritērijiem.

Līgumslēdzēja iestāde pieprasa, lai ekonomikas dalībnieks aizstātu subjektu vai apakšuzņēmēju, kas neatbilst attiecīgajam atlases kritērijam.

18.8. Attiecībā uz būvdarbu līgumiem, pakalpojumu līgumiem un izvietošanas vai uzstādīšanas darbiem saistībā ar piegādes līgumu līgumslēdzēja iestāde var prasīt, lai konkrētus kritiski svarīgus uzdevumus pildītu tieši pats pretendents vai – ja piedāvājumu iesniegusi ekonomikas dalībnieku grupa, – šīs grupas dalībnieks.

18.9. Līgumslēdzēja iestāde neprasa, lai ekonomikas dalībnieku grupām, iesniedzot piedāvājumu vai dalības pieteikumu, būtu noteikta juridiska forma, bet atlasītajai grupai var prasīt iegūt noteiktu juridisko formu, kad tai ir piešķirtas līgumslēgšanas tiesības, ja šāda pārveide ir vajadzīga pienācīgai līguma izpildei.

19. Saimnieciskās un finansiālās spējas

19.1. Lai nodrošinātu to, ka ekonomikas dalībniekiem ir līguma izpildei nepieciešamās saimnieciskās un finansiālās spējas, līgumslēdzēja iestāde var jo īpaši prasīt, lai:

a) ekonomikas dalībniekiem būtu konkrēts gada minimālais apgrozījums, tostarp konkrēts minimālais apgrozījums līguma jomā;

b) ekonomikas dalībnieki sniegtu informāciju par saviem gada pārskatiem, uzrādot attiecības starp aktīviem un saistībām;

c) ekonomikas dalībniekiem būtu pienācīgs profesionālās darbības apdrošināšanas līmenis.

Pirmās daļas a) apakšpunkta nolūkos gada minimālais apgrozījums nepārsniedz lēsto līguma gada vērtību divkāršā apmērā, izņemot pienācīgi pamatotos gadījumos, kuri ir saistīti ar iegādes veidu, ko līgumslēdzēja iestāde norāda iepirkuma procedūras dokumentos.

Pirmās daļas b) apakšpunkta nolūkos līgumslēdzēja iestāde iepirkuma procedūras dokumentos norāda šādām attiecībām piemērojamās metodes un kritērijus.

19.2. Attiecībā uz dinamiskajām iepirkumu sistēmām maksimālo gada apgrozījumu aprēķina, pamatojoties uz to, kāds maksimālais apmērs ir paredzams līgumiem, kuru līgumslēgšanas tiesības ir piešķiramas saskaņā ar minēto sistēmu.

19.3. Līgumslēdzēja iestāde iepirkuma procedūras dokumentos nosaka, kādi pierādījumi ekonomikas dalībniekam ir jāiesniedz, lai pierādītu savas saimnieciskās un finansiālās spējas. Tā var jo īpaši prasīt vienu vai vairākus no turpmāk minētajiem dokumentiem:

a) atbilstīgas izziņas no bankas vai attiecīgā gadījumā pierādījumus par attiecīgu profesionālās darbības apdrošināšanu;

b) finanšu pārskatus vai to izvilkumus par laikposmu, kas vienāds ar vai mazāks par pēdējiem trim finanšu gadiem, par kuriem ir noslēgti konti;

c) pārskatu par ekonomikas dalībnieka kopējo apgrozījumu un attiecīgā gadījumā par apgrozījumu līguma jomā par ne vairāk kā pēdējiem trim finanšu gadiem, par kuriem pieejama informācija.

Ja pamatotu iemeslu dēļ ekonomikas dalībnieks nespēj iesniegt līgumslēdzējas iestādes pieprasītos dokumentus, tas var apliecināt savas saimnieciskās un finansiālās spējas ar jebkādiem citiem dokumentiem, ko līgumslēdzēja iestāde uzskata par piemērotiem.

20. Tehniskās un profesionālās spējas

20.1. Līgumslēdzēja iestāde saskaņā ar 20.2. līdz 20.5. punktu pārbauda, vai kandidāti vai pretendenti atbilst minimālajiem atlases kritērijiem attiecībā uz tehniskajām un profesionālajām spējām. Līgumslēdzēja iestāde novērtē arī to, vai pastāv 20.6. punktā minētās konfliktējošās profesionālās intereses, šajā novērtējumā balstoties uz apliecinājumu par

konfliktējošām profesionālajām interesēm un attiecīgā gadījumā atbildēm uz līgumslēdzējas iestādes pieprasījumu sniegt papildu informāciju saskaņā ar 18.4. punktu.

20.2. Līgumslēdzēja iestāde iepirkuma procedūras dokumentos nosaka, kādi pierādījumi ekonomikas dalībniekam ir jāiesniedz, lai pierādītu tehniskās un profesionālās spējas. Tā var jo īpaši pieprasīt vienu vai vairākus no šādiem dokumentiem:

a) attiecībā uz būvdarbiem, piegādēm, kuru īstenošanai ir vajadzīgi izvietošanas vai uzstādīšanas darbi, vai attiecībā uz pakalpojumiem – informāciju par izglītības un profesionālo kvalifikāciju, prasmēm, pieredzi un kompetenci, kādas ir par izpildi atbildīgajām personām;

b) sarakstu:

i) ar pēdējos trijos gados sniegtajiem nozīmīgākajiem pakalpojumiem un nozīmīgākajām piegādēm, norādot summas, datumus un gan publiskos, gan privātos klientus, pēc pieprasījuma pievienojot klientu izziņas;

ii) ar iepriekšējo piecu gadu laikā veiktajiem būvdarbiem, sarakstu papildinot ar apliecinājumiem par to, ka svarīgākie būvdarbi ir veikti pietiekami kvalitatīvi;

c) pārskatu par ekonomikas dalībniekam pieejamo tehnisko aprīkojumu, darbarīkiem vai materiāliem, kurus ekonomikas dalībnieks izmantos, izpildot pakalpojumu vai būvdarbu līgumu;

d) aprakstu par tehnisko bāzi un līdzekļiem, kas ekonomikas dalībniekam ir pieejami kvalitātes nodrošināšanai, un aprakstu par pieejamo pētījumu un zinātniskās izpētes materiāli tehnisko bāzi;

e) norādi par ekonomikas dalībniekam pieejamajiem tehniskajiem darbiniekiem vai tehniskajām struktūrām, jo īpaši tām, kas atbild par kvalitātes kontroli, neatkarīgi no tā, vai tās šim ekonomikas dalībniekam pieder tieši;

f) attiecībā uz piegādēm – paraugus, aprakstus vai autentiskas fotogrāfijas vai sertifikātus, ko sastādījuši oficiāli kvalitātes kontroles institūti vai aģentūras, kuru kompetence ir vispāratzīta, un kas apliecina produktu atbilstību, to skaidri identificējot ar atsaucēm uz tehniskajām specifikācijām vai standartiem;

g) attiecībā uz būvdarbiem vai pakalpojumiem – pārskatu par ekonomikas dalībnieka gada vidējo darbinieku skaitu un vadošo darbinieku skaitu pēdējos trijos gados;

h) ziņas par piegādes ķēdes pārvaldības un izsekošanas sistēmām, ko ekonomikas dalībnieks varēs piemērot, izpildot līgumu;

i) aprakstu par vidiskās pārvaldības pasākumiem, kurus ekonomikas dalībnieks varēs piemērot, izpildot līgumu.

Pirmās daļas b) apakšpunkta i) punkta nolūkos, ja tas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu pienācīgu konkurences līmeni, līgumslēdzēja iestāde var norādīt, ka tiks ņemti vērā pierādījumi par pirms vairāk nekā trīs gadiem īstenotajām attiecīgajām piegādēm vai sniegtajiem pakalpojumiem.

Pirmās daļas b) apakšpunkta ii) punkta nolūkos, ja tas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu pienācīgu konkurences līmeni, līgumslēdzēja iestāde var norādīt, ka tiks ņemti vērā pierādījumi par pirms vairāk nekā pieciem gadiem īstenotajiem attiecīgajiem būvdarbiem.

20.3. Ja piegādes vai pakalpojumi ir kompleksi vai izņēmuma kārtā ir vajadzīgi īpašam nolūkam, tehnisko un profesionālo spēju pierādījumus var nodrošināt ar pārbaudēm, ko veic līgumslēdzēja iestāde vai līgumslēdzējas iestādes uzdevumā tās valsts kompetenta oficiāla struktūra, kurā ekonomikas dalībnieks ir iedibināts, ja šī struktūra tam piekrīt. Šādas pārbaudes attiecas uz piegādātāja tehniskajām spējām un ražošanas jaudu un attiecīgā gadījumā uz tā pētījumu un zinātniskās izpētes materiāli tehnisko bāzi un kvalitātes kontroles pasākumiem.

20.4. Ja līgumslēdzēja iestāde pieprasa neatkarīgu struktūru izdotus sertifikātus, kas apliecina, ka ekonomikas dalībnieks atbilst konkrētiem kvalitātes nodrošināšanas standartiem, tostarp attiecībā uz personu ar invaliditāti piekļuvi, tā atsaucas uz kvalitātes nodrošināšanas sistēmām, kuru pamatā ir attiecīgo Eiropas standartu sērijas, ko apstiprinājušas akreditētas struktūras. Līgumslēdzēja iestāde pieņem arī citus pierādījumus par līdzvērtīgiem kvalitātes nodrošināšanas pasākumiem no tāda ekonomikas dalībnieka, kuram acīmredzami nav pieejami šādi sertifikāti vai nav iespējas tos saņemt attiecīgajos termiņos tādu iemeslu dēļ, par kuriem šis ekonomikas dalībnieks nav atbildīgs, un ar noteikumu, ka attiecīgais ekonomikas dalībnieks pierāda, ka piedāvātie kvalitātes nodrošināšanas pasākumi atbilst prasītajiem kvalitātes nodrošināšanas standartiem.

20.5. Ja līgumslēdzēja iestāde prasa uzrādīt sertifikātus, kurus izdevušas neatkarīgas struktūras un kuri apliecina, ka ekonomikas dalībnieks atbilst konkrētām vidiskās pārvaldības sistēmām vai standartiem, tā atsaucas uz Savienības Vides vadības un audita sistēmu vai uz citām vidiskās pārvaldības sistēmām, kuras atzītas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK)

Nr. 1221/2009[1] 45. pantu, vai citiem vidiskās pārvaldības standartiem, kas pamatojas uz attiecīgajiem Eiropas vai starptautiskajiem standartiem, kurus izstrādājušas akreditētas struktūras. Ja ekonomikas dalībniekam šādi sertifikāti acīmredzami nav bijuši pieejami vai tos nav iespējams iegūt attiecīgajos termiņos tādu iemeslu dēļ, par kuriem šis ekonomikas dalībnieks nav atbildīgs, līgumslēdzēja iestāde pieņem arī citus pierādījumus par vidiskās pārvaldības pasākumiem, ja ekonomikas dalībnieks pierāda, ka minētie pasākumi ir līdzvērtīgi pasākumiem, kas jānodrošina saskaņā ar piemērojamo vidiskās pārvaldības sistēmu vai standartu.

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1221/2009 (2009. gada 25. novembris) par organizāciju brīvprātīgu dalību Kopienas vides vadības un audita sistēmā (*EMAS*), kā arī par Regulas (EK) Nr. 761/2001 un Komisijas Lēmumu 2001/681/EK un 2006/193/EK atcelšanu (OV L 342, 22.12.2009., 1. lpp.).

20.6. Līgumslēdzēja iestāde var secināt, ka ekonomikas dalībniekam nav nepieciešamo profesionālo spēju līguma izpildei atbilstošā kvalitātē, ja līgumslēdzēja iestāde konstatē, ka ekonomikas dalībniekam ir konfliktējošas profesionālas intereses, kas var negatīvi ietekmēt līguma izpildi.

21. Piešķiršanas kritēriji

21.1. Kvalitātes kritērijos var būt ietverti tādi elementi kā tehniskās priekšrocības, estētiskie un funkcionālie raksturlielumi, piekļūstamība, projektēšana visu lietotāju ērtībām, sociālie, vidiskie un inovatīvie raksturlielumi, ražošanas, sniegšanas un tirdzniecības process un jebkāds cits konkrēts process jebkurā būvdarbu, piegāžu vai pakalpojumu aprites cikla posmā; personāla organizācija, kvalifikācija un pieredze, kuram uzdota attiecīgā līguma izpilde, ja izpildes personāla kvalitāte var būtiski ietekmēt līguma izpildes līmeni; pēcpārdošanas pakalpojumi, tehniskā palīdzība vai piegādes nosacījumi, piemēram, piegādes datums, piegādes process, piegādes laikposms vai izpildes laikposms.

21.2. Līgumslēdzēja iestāde iepirkuma procedūras dokumentos norāda relatīvo svērumu, ko tā piešķir katram no izraudzītajiem kritērijiem, lai noteiktu saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, izņemot gadījumus, kad tā izmanto zemākās cenas metodi. Šos svērumus var izteikt kā vērtību diapazonu ar atbilstīgu maksimālo starpību.

Svērums, kādu piešķir cenai vai izmaksām attiecībā pret pārējiem kritērijiem, nevar būt tāds, kas neitralizē cenas vai izmaksu kritēriju.

Ja svērumu noteikšana objektīvu iemeslu dēļ nav iespējama, līgumslēdzēja iestāde kritērijus norāda dilstošā secībā pēc svarīguma.

21.3. Līgumslēdzēja iestāde var noteikt minimālos kvalitātes līmeņus. Piedāvājumus, kuriem ir zemāka līmeņa kvalitāte, noraida.

21.4. Aprites cikla izmaksas attiecīgajā apmērā pilnībā vai daļēji aptver visas šādas izmaksas visā būvdarbu, piegāžu vai pakalpojumu aprites ciklā:

a) izmaksas, kas rodas līgumslēdzējai iestādei vai citiem lietotājiem, piemēram:

i) izmaksas, kas saistītas ar iegādi;

ii) lietošanas izmaksas, piemēram, elektroenerģijas un citu resursu patēriņš;

iii) apkopes izmaksas;

iv) aprites cikla beigu izmaksas, piemēram, savākšanas un reciklēšanas izmaksas;

b) izmaksas, kas saistāmas ar ārēju ietekmi uz vidi un kam ir saikne ar būvdarbiem, piegādēm vai pakalpojumiem to aprites ciklā, ar noteikumu, ka tās var izteikt naudā un pārbaudīt.

21.5. Ja līgumslēdzēja iestāde izmaksas vērtē, izmantojot aprites cikla izmaksu pieeju, tā iepirkuma procedūras dokumentos norāda datus, kas jāsniedz pretendentiem, un metodi, ko tā izmantos, lai, balstoties uz minētajiem datiem, noteiktu aprites cikla izmaksas.

Metode, ko izmanto, lai novērtētu izmaksas, kas saistāmas ar ārēju ietekmi uz vidi, atbilst šādiem nosacījumiem:

a) tās pamatā ir objektīvi pārbaudāmi un nediskriminējoši kritēriji;

b) tā ir pieejama visām ieinteresētajām personām;

c) ekonomikas dalībnieki spēj sagādāt nepieciešamos datus bez liekiem pūliņiem.

Attiecīgā gadījumā aprites cikla izmaksu aprēķināšanai līgumslēdzēja iestāde izmanto obligātās kopējās metodes, kas paredzētas Direktīvas 2014/24/ES XIII pielikumā uzskaitītajos Savienības tiesību aktos.

22. Elektronisko izsoļu izmantošana

22.1. Līgumslēdzēja iestāde var izmantot elektroniskās izsoles, kurās uzrāda jaunas cenas, kas ir pārskatītas un pazeminātas, vai jaunas vērtības attiecībā uz konkrētiem piedāvājuma elementiem.

Līgumslēdzēja iestāde elektronisko izsoli strukturē kā daudzkārtēju elektronisko procesu, kuru īsteno pēc sākotnējā piedāvājumu pilnīga novērtējuma, kas tos ļauj sarindot, izmantojot automātiskas vērtēšanas metodes.

22.2. Atklātā, slēgtā vai konkursa procedūrā ar sarunām līgumslēdzēja iestāde var pieņemt lēmumu par to, ka pirms publiskā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas rīko elektronisko izsoli, ja ir iespējams precīzi sagatavot iepirkuma procedūras dokumentus.

Elektronisko izsoli var izmantot, saskaņā ar 1.3. punkta otrās daļas b) apakšpunktu atsākot konkursu starp pamatlīguma pusēm un uzsākot konkursu par līgumiem, kuru līgumslēgšanas tiesības ir piešķiramas saskaņā ar 9. punktā minēto dinamisko iepirkumu sistēmu.

Elektroniskās izsoles pamatā ir viena no piešķiršanas metodēm, kas noteiktas 170. panta 4. punktā.

22.3. Līgumslēdzēja iestāde, kas nolemj izmantot elektronisko izsoli, to min paziņojumā par līgumu.

Iepirkuma procedūras dokumentos ietver šādu informāciju:

a) to elementu vērtība, kuri būs elektroniskās izsoles priekšmets, ar noteikumu, ka šie elementi ir kvantitatīvi nosakāmi un tos var izteikt skaitļos vai procentos;

b) jebkuri ierobežojumi vērtībām, kuras var tikt iesniegtas un kuras izriet no līguma priekšmeta specifikācijām;

c) informācija, kas tiks darīta zināma pretendentiem elektroniskās izsoles laikā, un attiecīgā gadījumā laiks, kad šī informācija tiks darīta zināma;

d) attiecīgā informācija par elektroniskās izsoles procesu, tostarp par to, vai tajā ir ietverti posmi un kā tā tiks slēgta atbilstoši 22.7. punktam;

e) nosacījumi, saskaņā ar kuriem pretendenti varēs izteikt savu piedāvājumu, un jo īpaši minimālais cenas solis, kas vajadzības gadījumā tiks prasīts piedāvājumā;

f) attiecīgā informācija par izmantoto elektronisko aprīkojumu un pieslēguma kārtību un tehniskajām specifikācijām.

22.4. Visi pretendenti, kas ir iesnieguši pieņemamus piedāvājumus, elektroniskā veidā tiek vienlaicīgi aicināti piedalīties elektroniskajā izsolē, izmantojot pieslēgumus saskaņā ar instrukcijām. Uzaicinājumā norāda elektroniskās izsoles uzsākšanas datumu un laiku.

Elektroniskā izsole var notikt vairākos secīgos posmos. Elektroniskā izsole nevar sākties ātrāk par divām darbdienām pēc uzaicinājumu izsūtīšanas dienas.

22.5. Uzaicinājumam pievieno attiecīgā piedāvājuma pilnīga novērtējuma rezultātu.

Uzaicinājumā norāda arī matemātisko formulu, ko paredzēts izmantot elektroniskajā izsolē, lai automātiski no jauna sarindotu pretendentus, pamatojoties uz iesniegtajām jaunajām cenām un/vai jaunajām vērtībām. Šī formula ietver visu saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma noteikšanai paredzēto kritēriju svērumu, kas norādīts iepirkuma procedūras dokumentos. Šajā nolūkā diapazonus tomēr iepriekš reducē līdz noteiktai vērtībai.

Gadījumos, ja ir pieļaujami varianti, formulas jāsniedz katram variantam atsevišķi.

22.6. Katrā elektroniskās izsoles posmā līgumslēdzēja iestāde visiem pretendentiem tūlīt paziņo vismaz tik daudz informācijas, lai tie varētu jebkurā brīdī noskaidrot savu attiecīgo vietu sarindojumā. Tā arī var, ja tas iepriekš norādīts, paziņot citu informāciju par citām iesniegtajām cenām vai vērtībām, kā arī paziņot pretendentu skaitu jebkurā konkrētā izsoles posmā. Tomēr tā nevienā elektroniskās izsoles posmā neatklāj pretendentu identitāti.

22.7. Līgumslēdzēja iestāde slēdz elektronisko izsoli vienā vai vairākos no šādiem veidiem:

a) iepriekš noteiktā datumā un laikā;

b) ja tā vairs nesaņem jaunas cenas vai jaunas vērtības, kas atbilst prasībām par minimālo cenas soli, ar noteikumu, ka tā ir iepriekš noteikusi laiku, kam tā ļaus paiet pēc pēdējā iesnieguma saņemšanas, pirms tā slēgs elektronisko izsoli;

c) kad ir noslēdzies iepriekš noteiktais izsoles posmu skaits.

22.8. Pēc elektroniskās izsoles slēgšanas līgumslēdzēja iestāde piešķir līgumslēgšanas tiesības, pamatojoties uz elektroniskās izsoles rezultātiem.

23. Nepamatoti lēti piedāvājumi

23.1. Ja konkrēta līguma gadījumā piedāvātā cena vai izmaksas šķiet nepamatoti zemas, līgumslēdzēja iestāde rakstveidā pieprasa sīkāku informāciju par tiem elementiem, kuri veido cenu vai izmaksas un kurus tā uzskata par būtiskiem, un tā dod pretendentam iespēju iesniegt apsvērumus.

Līgumslēdzēja iestāde var jo īpaši ņemt vērā apsvērumus, kas attiecas uz:

a) ražošanas procesa, pakalpojumu sniegšanas vai būvniecības metodes saimniecisko organizāciju;

b) pretendenta izraudzītajiem tehniskajiem risinājumiem vai ārkārtīgi labvēlīgajiem nosacījumiem, kuri ir pieejami pretendentam;

c) piedāvājuma oriģinalitāti;

d) to, vai pretendents ievēro piemērojamos pienākumus vides, sociālo un darba tiesību jomā;

e) to, vai apakšuzņēmēji ievēro piemērojamos pienākumus vides, sociālo un darba tiesību jomā;

f) pretendenta iespējām saskaņā ar piemērojamajiem noteikumiem saņemt valsts atbalstu.

23.2. Līgumslēdzēja iestāde noraida piedāvājumu tikai tad, ja sniegtie pierādījumi apmierinoši neizskaidro piedāvātās zemās cenas vai izmaksas.

Līgumslēdzēja iestāde noraida piedāvājumu, ja tā ir konstatējusi, ka piedāvājums ir nepamatoti lēts tāpēc, ka tas neatbilst piemērojamajiem pienākumiem vides, sociālo un darba tiesību jomā.

23.3. Ja līgumslēdzēja iestāde konstatē, ka piedāvājums ir nepamatoti lēts, jo pretendents ir saņēmis valsts atbalstu, tā var noraidīt piedāvājumu, pamatojoties tikai uz šo iemeslu, bet vienīgi tad, ja pretendents nevar līgumslēdzējas iestādes noteiktā pietiekamā termiņā pierādīt, ka attiecīgais atbalsts bija saderīgs ar iekšējo tirgu LESD 107. panta nozīmē.

24. Piedāvājumu un dalības pieteikumu saņemšanas termiņi

24.1. Termiņi tiek noteikti ilgāki nekā šajā punktā paredzētie minimālie termiņi, ja piedāvājumus ir iespējams izstrādāt vienīgi pēc izpildes vietas apmeklējuma vai arī pēc tam, kad uz vietas ir izskatīti iepirkuma procedūras dokumentiem pievienotie dokumenti.

Termiņu pagarina par piecām dienām ikvienā no turpmāk minētajiem gadījumiem:

a) līgumslēdzēja iestāde nenodrošina tiešu bezmaksas piekļuvi iepirkuma procedūras dokumentiem elektroniskā veidā;

b) paziņojums par līgumu tiek publicēts saskaņā ar 4.2. punkta b) apakšpunktu.

24.2. Atklātās procedūrās piedāvājumu saņemšanas termiņš ir vismaz 37 dienas no paziņojuma par līgumu nosūtīšanas dienas.

24.3. Termiņš dalības pieteikumu saņemšanai slēgtās procedūrās, konkursa dialogā, konkursa procedūrās ar sarunām, dinamiskajās iepirkumu sistēmās un inovācijas partnerībās ir vismaz 32 dienas no paziņojuma par līgumu nosūtīšanas dienas. Pēc tam, kad dinamiskajā iepirkumu sistēmā ir nosūtīts uzaicinājums iesniegt piedāvājumus par pirmo konkrēto iepirkumu, ko veic saskaņā ar dinamisko iepirkumu sistēmu, nekādus turpmākus dalības pieteikuma saņemšanas termiņus nepiemēro.

24.4. Slēgtās procedūrās un konkursa procedūrās ar sarunām piedāvājumu saņemšanas termiņš ir vismaz 30 dienas no dienas, kad nosūtīts uzaicinājums iesniegt piedāvājumus.

24.5. Dinamiskajās iepirkumu sistēmās piedāvājumu saņemšanas termiņš ir vismaz 10 dienas no dienas, kad nosūtīts uzaicinājums iesniegt piedāvājumus.

24.6. Šā pielikuma 13.1. punktā minētajās procedūrās, ko veic pēc uzaicinājuma paust ieinteresētību, piedāvājumu saņemšanas termiņš ir:

a) vismaz 10 dienas no dienas, kad nosūtīts uzaicinājums iesniegt piedāvājumus, attiecībā uz piedāvājumu saņemšanu 13.1. punkta a) apakšpunkta un 13.3. punkta b) apakšpunkta i) punktā minētās procedūras gadījumā;

b) vismaz 10 dienas dalības pieteikumu saņemšanai un vismaz 10 dienas piedāvājumu saņemšanai 13.3. punkta b) apakšpunkta ii) punktā minētās divu posmu procedūras gadījumā.

24.7. Līgumslēdzēja iestāde var samazināt piedāvājumu saņemšanas termiņus par piecām dienām atklātās vai slēgtās procedūrās, ja tā akceptē piedāvājumu iesniegšanu elektroniskā veidā.

25. Piekļuve iepirkuma procedūras dokumentiem un termiņš papildu informācijas sniegšanai

25.1. Līgumslēdzēja iestāde bez maksas piedāvā tiešu elektronisko piekļuvi iepirkuma procedūras dokumentiem, sākot no dienas, kad ir publicēts paziņojums par līgumu, vai attiecībā uz procedūrām bez paziņojuma par līgumu iepriekšējas publicēšanas vai 13. punktā minētajām procedūrām – no dienas, kad nosūtīts uzaicinājums iesniegt piedāvājumus.

Pamatotos gadījumos līgumslēdzēja iestāde var nosūtīt iepirkuma procedūras dokumentus kādā citā tās norādītajā veidā, ja tehnisku iemeslu dēļ tieša pieeja elektroniskā veidā nav iespējama vai ja iepirkuma procedūras dokumentos ir konfidenciāla informācija. Tādos gadījumos piemēro 24.1. punkta otro daļu, izņemot steidzamus gadījumus atbilstoši 26.1. punktam.

Līgumslēdzēja iestāde ekonomikas dalībniekiem var piemērot prasības, kas paredzētas, lai aizsargātu iepirkuma procedūras dokumentos iekļautās informācijas konfidencialitāti. Tā paziņo par minētajām prasībām, kā arī to, kā iegūstama piekļuve attiecīgajiem iepirkuma procedūras dokumentiem.

25.2. Papildu informāciju saistībā ar iepirkuma procedūras dokumentiem līgumslēdzēja iestāde visiem ieinteresētajiem ekonomikas dalībniekiem sniedz cik vien iespējams drīz, vienlaicīgi un rakstveidā.

Līgumslēdzējai iestādei nav pienākuma atbildēt uz tādiem pieprasījumiem saņemt papildu informāciju, kas iesniegti, kad līdz piedāvājumu saņemšanas termiņam ir atlikušas mazāk nekā sešas darbdienas.

25.3. Līgumslēdzēja iestāde pagarina piedāvājumu saņemšanas termiņu, ja:

a) tā nebija sniegusi papildu informāciju vēlākais sešas dienas pirms termiņa, kas noteikts piedāvājumu saņemšanai, lai gan ekonomikas dalībnieks to pieprasīja laikus;

b) tā veic būtiskas izmaiņas iepirkuma procedūras dokumentos.

26. Termiņi steidzamos gadījumos

26.1. Ja pienācīgi pamatotos steidzamības gadījumos nav iespējams ievērot minimālos termiņus, kas atklātām vai slēgtām procedūrām noteikti 24.2. un 24.3. punktā, līgumslēdzēja iestāde var noteikt:

a) dalības pieteikumu vai piedāvājumu saņemšanas termiņu atklātās procedūrās, kurš ir vismaz 15 dienas no paziņojuma par līgumu nosūtīšanas dienas;

b) piedāvājumu saņemšanas termiņu slēgtās procedūrās, kurš ir vismaz 10 dienas no dienas, kad nosūtīts uzaicinājums iesniegt piedāvājumus.

26.2. Steidzamos gadījumos 25.2. punkta pirmajā daļā un 25.3. punkta a) apakšpunktā noteiktais termiņš ir četras dienas.

27. Elektroniskie katalogi

27.1. Ja ir prasīta elektronisko saziņas līdzekļu izmantošana, līgumslēdzēja iestāde var prasīt, lai piedāvājumi tiktu iesniegti elektroniska kataloga formātā vai lai piedāvājumos tiktu iekļauts elektronisks katalogs.

27.2. Ja piedāvājumi tiek pieņemti vai pieprasīti elektronisko katalogu formātā, līgumslēdzēja iestāde:

a) to norāda paziņojumā par līgumu;

b) iepirkuma procedūras dokumentos norāda visu vajadzīgo informāciju par kataloga formātu, izmantojamo elektronisko aprīkojumu un pieslēguma tehnisko kārtību un specifikācijām.

27.3. Ja pēc piedāvājumu iesniegšanas elektronisko katalogu formātā ir noslēgts salikts pamatlīgums, līgumslēdzēja iestāde var paredzēt, ka konkursa atsākšana par konkrētiem līgumiem notiks, pamatojoties uz atjauninātiem katalogiem, izmantojot vienu no šādām metodēm:

a) līgumslēdzēja iestāde aicina darbuzņēmējus atkārtoti iesniegt elektroniskos katalogus, kas pielāgoti konkrētā līguma prasībām;

b) līgumslēdzēja iestāde paziņo darbuzņēmējiem, ka tā plāno no jau iesniegtajiem elektroniskajiem katalogiem apkopot informāciju, kas ir vajadzīga, lai izveidotu piedāvājumus, kuri ir pielāgoti konkrētā līguma prasībām, ar noteikumu, ka minētās metodes izmantošana ir paziņota pamatlīguma iepirkuma procedūras dokumentos.

27.4. Ja izmanto metodi, kas minēta 27.3. punkta b) apakšpunktā, līgumslēdzēja iestāde paziņo darbuzņēmējiem datumu un laiku, kad tā paredzējusi apkopot informāciju, kas ir vajadzīga, lai izveidotu piedāvājumus, kuri ir pielāgoti konkrētā līguma prasībām, un dod darbuzņēmējiem iespēju atteikties no minētās informācijas apkopošanas.

Līgumslēdzēja iestāde paredz atbilstīgu laikposmu no paziņojuma līdz informācijas faktiskajai apkopošanai.

Pirms konkrētā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas līgumslēdzēja iestāde attiecīgajam darbuzņēmējam uzrāda apkopoto informāciju, lai dotu iespēju apstrīdēt vai apstiprināt, ka šādi izveidotajā piedāvājumā nav nekādu būtisku kļūdu.

27.5. Līgumslēdzējas iestādes var piešķirt līgumslēgšanas tiesības, kuru pamatā ir dinamiskā iepirkumu sistēma, nosakot prasību, ka piedāvājumi jāiesniedz elektroniskā kataloga formātā.

Līgumslēdzējas iestādes var arī piešķirt līgumslēgšanas tiesības, kuru pamatā ir dinamiskā iepirkumu sistēma, paziņojot kandidātiem, ka tās plāno no jau iesniegtajiem elektroniskajiem katalogiem apkopot informāciju, kas ir vajadzīga, lai izveidotu piedāvājumus, kuri ir pielāgoti konkrētā iepirkuma prasībām.

28. Piedāvājumu un dalības pieteikumu atvēršana

28.1. Atklātās procedūrās piedāvājumu atvēršanā var piedalīties pretendentu pilnvarotie pārstāvji – fiziski vai, ja tas paredzēts iepirkuma dokumentos, attālināti, izmantojot videokonferenci.

28.2. Ja līguma vērtība ir vienāda ar vai lielāka par 178. panta 1. punktā minētajām robežvērtībām, atbildīgais kredītrīkotājs piedāvājumu atvēršanai ieceļ komisiju. Atsākot konkursu saskaņā ar pamatlīgumu, attiecībā uz konkrētiem iepirkumiem saskaņā ar dinamisko iepirkumu sistēmu un gadījumos, kas minēti 11.1. punkta otrajā daļā, izņemot minētās daļas d) un g) apakšpunktu, kredītrīkotājs var atcelt šo pienākumu, pamatojoties uz riska analīzi.

Atvēršanas komisijā ir vismaz divas personas, kas attiecīgajā Savienības iestādē pārstāv vismaz divus organizatoriskos subjektus bez hierarhiskas saiknes to starpā. Lai izvairītos interešu konfliktiem, uz šīm personām attiecas 61. pantā noteiktie pienākumi.

Pārstāvniecībās un vietējās vienībās, kas minētas 153. pantā vai kas izolēti darbojas kādā dalībvalstī, ja nepastāv atsevišķi subjekti, nepiemēro prasību par organizatoriskajiem subjektiem bez hierarhiskas saiknes to starpā.

28.3. Starpiestāžu iepirkuma procedūras gadījumā atvēršanas komisiju norīko par iepirkuma procedūru atbildīgās Savienības iestādes atbildīgais kredītrīkotājs.

28.4. Līgumslēdzēja iestāde jebkurā piemērotā veidā pārbauda un nodrošina sākotnējā piedāvājuma, tostarp finanšu piedāvājuma, integritāti un pierādījumu integritāti attiecībā uz dokumentu saņemšanas datumu un laiku, kā paredzēts 152. panta 3. un 5. punktā.

28.5. Atklātās procedūrās, kurās līgumslēgšanas tiesības piešķir atbilstoši zemākās cenas vai zemāko izmaksu metodēm saskaņā ar 170. panta 4. punktu, cenas, kas ietvertas prasībām atbilstošajos piedāvājumos, nolasa balsī.

28.6. Rakstisko protokolu par saņemto piedāvājumu atvēršanu paraksta persona vai personas, kas atbild par atvēršanu, vai atvēršanas komisijas locekļi. Protokolā norāda piedāvājumus, kas atbilst 152. pantam, un tos, kuri tam neatbilst, un sniedz pamatojumu 171. panta 4. punktā minētajai piedāvājumu noraidīšanai. Minēto protokolu var parakstīt elektroniskā sistēmā, kas pietiekami nodrošina parakstītāja identifikāciju.

29. Piedāvājumu un dalības pieteikumu vērtēšana

29.1. Atbildīgais kredītrīkotājs var pieņemt lēmumu, ka vērtēšanas komisijai piedāvājumi ir jāizvērtē un jāsarindo, pamatojoties tikai uz piešķiršanas kritērijiem, bet izslēgšanas un atlases kritēriji ir izvērtējami, izmantojot citus piemērotus līdzekļus, ar ko tiek garantēts, ka nepastāv interešu konflikts.

29.2. Starpiestāžu iepirkuma procedūras gadījumā vērtēšanas komisiju ieceļ par iepirkuma procedūru atbildīgās Savienības iestādes atbildīgais kredītrīkotājs. Vērtēšanas komisijas sastāvam pēc iespējas jāatspoguļo tas, ka šī iepirkuma procedūra ir starpiestāžu procedūra.

29.3. Par pieņemamiem uzskata dalības pieteikumus un piedāvājumus, kas ir piemēroti saskaņā ar 11.2. punktu un kas nav ne neatbilstīgi, ne nepieņemami saskaņā ar 12.2. un 12.3. punktu.

30. Vērtēšanas rezultāti un piešķiršanas lēmums

30.1. Vērtēšanas rezultāts ir vērtējuma ziņojums, kas satur priekšlikumu piešķirt līgumslēgšanas tiesības. Vērtējuma ziņojumu datē un paraksta persona vai personas, kuras veica vērtēšanu, vai vērtēšanas komisijas locekļi. Minēto ziņojumu var parakstīt elektroniskā sistēmā, kas pietiekami nodrošina parakstītāja identifikāciju.

Ja vērtēšanas komisija nav bijusi atbildīga par piedāvājumu novērtēšanu pēc izslēgšanas un atlases kritērijiem, vērtējuma ziņojumu paraksta arī personas, kurām atbildīgais kredītrīkotājs bija uzdevis to veikt.

30.2. Vērtējuma ziņojumā norāda:

a) līgumslēdzējas iestādes nosaukumu un adresi (starpiestāžu vai kopīgā iepirkuma gadījumā – tikai vadošās līgumslēdzējas iestādes adresi), līguma priekšmetu un vērtību vai pamatlīguma priekšmetu un maksimālo vērtību;

b) noraidīto kandidātu vai pretendentu nosaukumus un noraidījuma iemeslus, atsaucoties uz noteikumiem par piekļuvi iepirkumam, uz kādu no situācijām, kas minētas 143. panta 1. punktā, vai uz atlases kritērijiem;

c) atsauces uz noraidītajiem piedāvājumiem un noraidījuma iemeslus, norādot kādu no šādiem apstākļiem:

i) neatbilstība minimālajām prasībām, kas noteiktas 170. panta 1. punkta a) apakšpunktā;

ii) neatbilstība minimālajiem kvalitātes līmeņiem, kas noteikti 21.3. punktā;

iii) piedāvājumi atzīti par nepamatoti lētiem atbilstoši 23. punktam;

d) atlasīto kandidātu vai pretendentu nosaukumus un to atlasīšanas iemeslus;

e) pretendentu nosaukumus, kas sarindoti atbilstoši to iegūtajam vērtējumam, un vērtējumu pamatojumus;

f) izvirzīto kandidātu vai izraudzītā pretendenta nosaukumus un attiecīgās izvēles iemeslus;

g) ja zināms, līguma vai pamatlīguma daļu, par kuru izvirzītais darbuzņēmējs nodomājis slēgt apakšuzņēmuma līgumus ar trešām personām.

30.3. Līgumslēdzēja iestāde pieņem līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas lēmumu, kurā sniedz:

a) vērtējuma ziņojuma apstiprinājumu, kurā ietverta visa informācija, kas uzskaitīta 30.2. punktā un ko papildina ar turpmāk uzskaitīto:

i) izraudzītā pretendenta nosaukumu un izraudzīšanās iemeslus, atsaucoties uz iepriekš paziņotajiem atlases un piešķiršanas kritērijiem un attiecīgā gadījumā

norādot iemeslus, kādēļ tā nav rīkojusies saskaņā ar vērtējuma ziņojumā sniegto ieteikumu;

ii) ja piemēro sarunu procedūru bez iepriekšējas publicēšanas, konkursa procedūru ar sarunām vai konkursa dialogu, – 11., 12. un 40. punktā minētos apstākļus, kuri pamato minēto procedūru izmantošanu;

b) attiecīgā gadījumā – iemeslus, kādēļ līgumslēdzēja iestāde ir izlēmusi nepiešķirt līgumslēgšanas tiesības.

30.4. Kredītrīkotājs var apvienot vērtējuma ziņojuma un piešķiršanas lēmuma saturu vienā dokumentā un to parakstīt jebkurā no šādiem gadījumiem:

a) attiecībā uz procedūrām, kuru vērtība ir mazāka par 178. panta 1. punktā minētajām robežvērtībām, ja saņemts tikai viens piedāvājums;

b) atsākot konkursu saskaņā ar pamatlīgumu, ja nebija iecelta vērtēšanas komisija;

c) gadījumos, kas minēti 11.1. punkta otrās daļas c) un e) apakšpunktā, f) apakšpunkta i) un iii) punktā, h) un m) apakšpunktā, ja nebija iecelta vērtēšanas komisija.

30.5. Starpiestāžu iepirkuma procedūras gadījumā 30.3. punktā minēto lēmumu pieņem līgumslēdzēja iestāde, kas ir atbildīga par iepirkuma procedūru.

31. Informācija kandidātiem un pretendentiem

31.1. Tiklīdz iespējams, līgumslēdzēja iestāde visus kandidātus vai pretendentus vienlaicīgi un individuāli elektroniski informē par lēmumiem, kas pieņemti attiecībā uz procedūras iznākumu, pēc šādiem posmiem:

a) pēc atvēršanas posma attiecībā uz gadījumiem, kas minēti 171. panta 3. punktā;

b) kad pieņemts lēmums, pamatojoties uz izslēgšanas un atlases kritērijiem, ja iepirkuma procedūru organizē divos atsevišķos posmos;

c) pēc piešķiršanas lēmuma.

Ikvienā gadījumā līgumslēdzēja iestāde norāda iemeslus, kāpēc dalības pieteikums vai piedāvājums nav pieņemts, un pieejamos tiesiskās aizsardzības līdzekļus.

Informējot izraudzīto pretendentu, līgumslēdzēja iestāde norāda, ka paziņotais lēmums līgumslēdzējai iestādei neuzliek nekādas saistības.

Šā punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētajos gadījumos par lēmumu paziņo tikai tam pretendentam, kuru tas skar tieši. Šā punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētajos gadījumos

paziņojumus par lēmumiem, kuri pieņemti, pamatojoties uz izslēgšanas un atlases kritērijiem dinamiskajā iepirkumu sistēmā, nosūta individuāli attiecīgajiem kandidātiem.

31.2. Līgumslēdzēja iestāde 173. panta 3. punktā paredzēto informāciju sniedz cik vien iespējams drīz un jebkurā gadījumā 15 dienu laikā no rakstiskā pieprasījuma saņemšanas. Ja līgumslēdzēja iestāde piešķir līgumslēgšanas tiesības savā vārdā, tā izmanto elektroniskos saziņas līdzekļus. Arī pretendents var nosūtīt pieprasījumu elektroniski.

31.3. Ja līgumslēdzēja iestāde izmanto elektronisko saziņu, uzskata, ka kandidāti vai pretendenti ir saņēmuši informāciju, ja līgumslēdzēja iestāde var pierādīt, ka minēto informāciju tā ir nosūtījusi uz elektronisko adresi, kura minēta piedāvājumā vai dalības pieteikumā.

Šādā gadījumā uzskata, ka kandidāts vai pretendents informāciju ir saņēmis dienā, kad līgumslēdzēja iestāde to ir nosūtījusi.

2. NODAĻA

Noteikumi, ko piemēro līgumiem, kuru līgumslēgšanas tiesības Savienības iestādes piešķir savā vārdā

32. Centralizēto iepirkumu struktūra

32.1. Centralizēto iepirkumu struktūra var darboties kā:

a) vairumtirgotājs, kas pērk, veido krājumus un pārdod tālāk preces un pakalpojumus citām līgumslēdzējām iestādēm;

b) starpnieks, kas piešķir tiesības slēgt pamatlīgumus vai pārvalda dinamiskās iepirkumu sistēmas, ko var izmantot arī citas līgumslēdzējas iestādes, kas norādītas sākotnējā paziņojumā.

32.2. Centralizēto iepirkumu struktūra visas iepirkuma procedūras veic, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus.

33. Daļas

33.1. Attiecīgā gadījumā, kad tas ir tehniski iespējams un izmaksu ziņā lietderīgi, līgumslēgšanas tiesības piešķir atsevišķu daļu veidā vienā procedūrā.

33.2. Ja līguma priekšmets ir sadalīts vairākās daļās, kur katra daļa ir atsevišķa līguma priekšmets, kopējā novērtējumā par atbilstību piemērojamajai robežvērtībai ņem vērā visu daļu kopvērtību.

Ja visu daļu kopvērtība ir vienāda ar vai lielāka par 178. panta 1. punktā minētajām robežvērtībām, katrai daļai piemēro 166. panta 1. punktu, 167. un 168. pantu.

33.3. Ja līgumslēgšanas tiesības ir piešķiramas atsevišķu daļu veidā, piedāvājumus izvērtē atsevišķi katrai daļai. Ja tam pašam pretendentam piešķir līgumslēgšanas tiesības attiecībā uz vairākām daļām, var parakstīt vienu līgumu par visām šīm daļām.

34. Iepirkums no vairākiem avotiem

34.1. Iepirkumu no vairākiem avotiem var izmantot tikai tad, ja ir nepieciešams novērst pārmērīgu paļaušanos uz vienu kritisko piegāžu piegādātāju vai pakalpojumu sniedzēju vai ja ir nepieciešams, lai identiskus vai gandrīz identiskus pakalpojumus paralēli sniegtu dažādi darbuzņēmēji.

34.2 Ja tiek izmantots iepirkums no vairākiem avotiem, līgumslēgšanas tiesības piešķir vienā un tajā pašā procedūrā. Kopējā novērtējumā par atbilstību piemērojamajai robežvērtībai ņem vērā kopvērtību, kāda ir visiem paredzētajiem līgumiem ar identisku vai gandrīz identisku priekšmetu.

Ja visu piešķiramo līgumu kopvērtība ir vienāda ar vai lielāka par 178. panta 1. punktā minētajām robežvērtībām, katram līgumam piemēro 166. panta 1. punktu, 167. un 168. pantu.

34.3 Līgumslēdzēja iestāde iepirkuma dokumentos norāda piešķiramo līgumu maksimālo skaitu. Līgumus, kurus noslēdz iepirkumā no vairākiem avotiem, piešķir 30.2. punkta e) apakšpunktā minētā sarindojuma secībā un arī paraksta minētajā secībā, ja vien nepastāv pienācīgi pamatoti iemesli to nedarīt.

35. Noteikumi par līguma vērtības aplēsēm

35.1. Lai noteiktu piemērojamos 166. panta 1. un 2. punktā noteiktos publiskošanas pasākumus un izvēlētos iepirkuma procedūru, līgumslēdzēja iestāde līguma vērtību lēš, pamatojoties uz kopējo maksājamo summu, ieskaitot visa veida iespējas un atjaunošanu.

Šo aplēsi nosaka vēlākais tad, kad līgumslēdzēja iestāde sāk iepirkuma procedūru.

35.2. Pamatlīgumu un dinamisko iepirkumu sistēmu gadījumā vērtība, kas jāņem vērā, ir visu to līgumu maksimālā vērtība, kuri paredzēti visā pamatlīguma vai dinamiskās iepirkumu sistēmas darbības laikā.

Inovācijas partnerības gadījumā vērtība, kas jāņem vērā, ir maksimālā lēstā vērtība, ko veido pētniecības un izstrādes darbības, kuras tiks īstenotas visos paredzētās partnerības posmos, kā arī būvdarbi, piegādes vai pakalpojumi, kurus iegādāsies paredzētās partnerības darbības rezultātā.

Ja līgumslēdzēja iestāde ir paredzējusi kandidātiem vai pretendentiem veikt maksājumus, tos ņem vērā līguma lēstās vērtības aprēķinā.

35.3. Pakalpojumu līgumiem ņem vērā:

a) apdrošināšanas pakalpojumiem – maksājamās prēmijas un citus atlīdzības veidus;

b) banku vai finanšu pakalpojumiem – maksas, komisijas maksas, procentus un cita veida atlīdzību;

c) projektēšanas līgumiem – maksas, komisijas maksas un cita veida atlīdzību.

35.4. Attiecībā uz pakalpojumu līgumiem, kuros nav norādīta kopējā cena, vai piegādes līgumiem par produktu līzingu, nomu vai īrējumpirkšanu, pamats lēstās līguma vērtības aprēķināšanai ir:

a) līgumiem ar fiksētu termiņu:

i) ja pakalpojumu līgumu darbības ilgums ir 48 mēneši vai mazāks vai piegādes līgumu darbības ilgums ir 12 mēneši vai mazāks – līguma kopvērtība tā darbības laikā;

ii) ja piegādes līguma darbības ilgums pārsniedz 12 mēnešus – kopvērtība, ieskaitot lēsto atlikušo vērtību;

b) beztermiņa līgumiem vai pakalpojumu līgumiem, kuru darbības ilgums pārsniedz 48 mēnešus, – mēneša vērtība, kas reizināta ar 48.

35.5. Piegādes vai pakalpojumu līgumiem, kuru līgumslēgšanas tiesības piešķir regulāri vai kurus ir paredzēts atjaunot noteiktā laikposmā, pamats līguma lēstās vērtības aprēķināšanai ir kāds no turpmāk minētajiem:

a) to viena veida secīgo līgumu kopējā faktiskā vērtība, kuru līgumslēgšanas tiesības ir piešķirtas iepriekšējos 12 mēnešos vai iepriekšējā finanšu gadā, kas, ja iespējams, ir koriģēta, ņemot vērā daudzuma vai vērtības izmaiņas, kuras notiktu 12 mēnešu laikā pēc sākotnējā līguma;

b) to viena veida secīgo līgumu kopējā lēstā vērtība, kuru līgumslēgšanas tiesības ir paredzēts piešķirt attiecīgā finanšu gada laikā.

35.6. Būvdarbu līgumiem ņem vērā ne tikai būvdarbu vērtību, bet arī lēsto kopvērtību piegādēm un pakalpojumiem, kuri nepieciešami būvdarbu veikšanai un kurus līgumslēdzēja iestāde nodrošina darbuzņēmējam.

35.7. Koncesijas līgumu vērtība ir koncesionāra lēstais kopējais apgrozījums visā līguma darbības laikā.

Vērtību aprēķina, izmantojot objektīvu metodi, kas norādīta iepirkuma procedūras dokumentos, jo īpaši ņemot vērā:

a) ieņēmumus no tām būvdarbu vai pakalpojumu lietotāju segtajām maksām un naudas sodiem, kas netiek iekasēti līgumslēdzējas iestādes vārdā;

b) jebkuru tādu dotāciju vai citu finansiālu priekšrocību vērtību, ko par koncesijas izpildi piešķir trešās personas;

c) ieņēmumus par jebkādu koncesijai piederīgu aktīvu pārdošanu;

d) visu to piegāžu un pakalpojumu vērtību, ko līgumslēdzēja iestāde nodrošina koncesionāram, ar noteikumu, ka minētās piegādes un pakalpojumi ir vajadzīgi būvdarbu izpildei vai pakalpojumu sniegšanai;

e) samaksu kandidātiem vai pretendentiem.

36. Nogaidīšanas periods pirms līguma parakstīšanas

36.1. Nogaidīšanas periods sākas vienā no turpmāk minētajām dienām:

a) nākamajā dienā pēc dienas, kad elektroniskā veidā vienlaicīgi nosūtīti paziņojumi izraudzītajiem un neizraudzītajiem pretendentiem;

b) ja tiesības slēgt līgumu vai pamatlīgumu piešķir saskaņā 11.1. punkta otrās daļas b) apakšpunktu, – nākamajā dienā pēc dienas, kad *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ir publicēts 2.4. punktā minētais līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas paziņojums.

Vajadzības gadījumā līgumslēdzēja iestāde var apturēt līguma parakstīšanu, lai veiktu papildu izskatīšanu, ja to attaisno pieprasījumi vai piezīmes, ko iesnieguši kandidāti vai pretendenti, kuri netika izraudzīti vai kuri uzskata, ka to tiesības ir aizskartas, vai jebkura cita attiecīga informācija, ko tā saņēmusi 178. panta 3. punktā noteiktajā laikposmā. Apturēšanas gadījumā visus kandidātus vai pretendentus informē trīs darbdienu laikā no apturēšanas lēmuma.

Ja līgumu vai pamatlīgumu nevar parakstīt ar paredzēto pretendentu, līgumslēdzēja iestāde līgumslēgšanas tiesības var piešķirt nākamajam labākajam pretendentam.

36.2. Periodu, kas noteikts ***36.1.*** punktā, nepiemēro šādos gadījumos:

a) procedūrā, kurā ir iesniegts tikai viens piedāvājums;

b) gadījumos, kad izmanto konkrētos līgumus, kuru pamatā ir pamatlīgums;

c) dinamiskajās iepirkumu sistēmās;

d) sarunu procedūrā bez iepriekšējas publicēšanas, kas minēta 11. punktā, izņemot līgumus, kas tiek piešķirti saskaņā ar 11.1. punkta otrās daļas b) apakšpunktu.

3. NODAĻA

Iepirkums ārējo darbību jomā

37. Īpaši noteikumi par robežvērtībām un par kārtību, kā tiek piešķirtas līgumslēgšanas tiesības ārējo darbību jomā.

Šā pielikuma 2. punktu, izņemot 2.5. punktu, 3., 4. un 6. punktu, 12.1. punkta a) un c) līdz f) apakšpunktu, 12.4., 13.3., 14. un 15. punktu, 17.4. līdz 17.8. punktu, 20.4., 23.3., 24., 25.2., 25.3., 26., 28. un 29. punktu, izņemot 29.3. punktu, nepiemēro publiskiem līgumiem, ko noslēdz 181. panta 2. punktā minētās līgumslēdzējas iestādes vai kas tiek noslēgti to vārdā. Iepirkuma procedūrām ārējo darbību jomā nepiemēro 32., 33. un 35. punktu. Šā pielikuma 36. punktu iepirkuma procedūrām ārējo darbību jomā piemēro. Šā pielikuma 36.1. punkta otrās daļas nolūkā nogaidīšanas perioda ilgums ir 181. panta 1. punktā noteiktais.

Par publiskā iepirkuma noteikumu īstenošanu saskaņā ar šo nodaļu lemj Komisija, tostarp par pienācīgām kontrolēm, kas atbildīgajam kredītrīkotājam jāveic gadījumos, kad Komisija nav līgumslēdzēja iestāde.

38. Izsludināšana

38.1. Attiecīgā gadījumā iepriekšēju informatīvu paziņojumu par uzaicinājumiem iesniegt piedāvājumus saskaņā ar slēgto procedūru vai atklāto procedūru, kas minētas attiecīgi 39.1. punkta a) un b) apakšpunktā, cik vien iespējams drīz elektroniski nosūta Publikāciju birojam.

38.2. Līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas paziņojumu nosūta pēc tam, kad līgums ir parakstīts, izņemot gadījumos, kad, ja tas vēl aizvien ir nepieciešams, līgums ir atzīts par slepenu vai kad līguma izpildei ir piemērojami īpaši drošības pasākumi, vai kad tas ir vajadzīgs Savienības vai saņēmējvalsts būtisko interešu aizsardzībai un kad tiek uzskatīts, ka līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas paziņojuma publicēšana nav lietderīga.

39. Robežvērtības un procedūras

39.1. Iepirkuma procedūras ārējo darbību jomā ir šādas:

a) slēgtā procedūra, kas paredzēta 167. panta 1. punkta b) apakšpunktā;

b) atklātā procedūra, kas paredzēta 167. panta 1. punkta a) apakšpunktā;

c) vietēja atklātā procedūra;

d) vienkāršotā procedūra.

39.2. Iepirkuma procedūru izmantošana saskaņā ar robežvērtībām ir šāda:

a) atklāto vai slēgto procedūru var izmantot:

i) pakalpojumu un piegādes līgumiem un pakalpojumu koncesijas līgumiem, kuru vērtība ir vismaz 300 000 EUR;

ii) būvdarbu līgumiem un būvdarbu koncesiju līgumiem, kuru vērtība ir vismaz EUR 5 000 000;

b) vietējo atklāto procedūru var izmantot:

i) piegādes līgumiem, kuru vērtība ir vismaz EUR 100 000, bet mazāka par EUR 300 000;

ii) būvdarbu līgumiem un būvdarbu koncesijas līgumiem, kuru vērtība ir vismaz EUR 300 000, bet mazāka par EUR 5 000 000;

c) vienkāršoto procedūru var izmantot:

i) pakalpojumu līgumiem, pakalpojumu koncesijas līgumiem, būvdarbu līgumiem un būvdarbu koncesijas līgumiem, kuru vērtība ir mazāka par EUR 300 000;

ii) piegādes līgumiem, kuru vērtība ir mazāka par EUR 100 000;

d) tiesības slēgt līgumus, kuru vērtība ir mazāka vai vienāda ar EUR 20 000, var piešķirt, pamatojoties uz vienu piedāvājumu;

e) maksājumus par izdevumiem, kuru apjoms ir mazāks vai vienāds ar 2500 EUR, var veikt, pamatojoties uz rēķinu, bez iepriekšējas piedāvājuma pieņemšanas.

39.3. Slēgtajā procedūrā, kas minēta ***39.1.*** punkta a) apakšpunktā, paziņojumā par līgumu norāda kandidātu skaitu, kuri tiks uzaicināti iesniegt piedāvājumus. Pakalpojumu līgumiem uzaicina vismaz četrus kandidātus. To kandidātu skaits, kuri tiek uzaicināti iesniegt piedāvājumus, ir pietiekams, lai nodrošinātu īstenu konkurenci.

Ja to kandidātu skaits, kuri atbilst atlases kritērijiem vai minimālajam spēju līmenim, ir mazāks par minimālo skaitu, tad līgumslēdzēja iestāde var uzaicināt iesniegt piedāvājumu tikai tos kandidātus, kuri atbilst piedāvājuma iesniegšanas kritērijam.

39.4. Saskaņā ar vietējo atklāto procedūru, kas minēta 39.1. punkta c) apakšpunktā, vietējiem uzaicinājumiem iesniegt piedāvājumus paziņojumu par līgumu publicē vismaz saņēmējvalsts oficiālajā izdevumā vai jebkādā līdzvērtīgā izdevumā.

39.5. Saskaņā ar vienkāršoto procedūru, kas minēta 39.1. punkta b) apakšpunktā, līgumslēdzēja iestāde izveido sarakstu ar vismaz trim pretendentiem pēc savas izvēles bez paziņojuma publicēšanas.

Pretendentus vienkāršotajai procedūrai var izvēlēties no pārdevēju saraksta, kas minēts 13.1. punkta b) apakšpunktā, izsludinot uzaicinājumu paust ieinteresētību.

Ja pēc apspriedes ar pretendentiem līgumslēdzēja iestāde saņem tikai vienu piedāvājumu, kas ir administratīvi un tehniski derīgs, līgumslēgšanas tiesības var piešķirt, ja ir izpildīti piešķiršanas kritēriji.

39.6. Attiecībā uz juridiskiem pakalpojumiem, uz kuriem neattiecas 11.1. punkta otrās daļas h) apakšpunkts, līgumslēdzējas iestādes neatkarīgi no līguma lēstās vērtības var izmantot vienkāršoto procedūru.

40. Sarunu procedūras izmantošana pakalpojumu, piegādes un būvdarbu līgumiem

40.1. Līgumslēdzējas iestādes var izmantot sarunu procedūru, pamatojoties uz vienu piedāvājumu, šādos gadījumos:

a) ja pakalpojumu sniegšana tiek uzticēta publiskā sektora struktūrām vai bezpeļņas iestādēm vai apvienībām un tie attiecas uz institucionālām darbībām vai ir paredzēti, lai cilvēkiem sniegtu palīdzību sociālajā jomā;

b) ja līgumu piešķiršanas procedūra ir bijusi nerezultatīva, tas ir, ja nav saņemts neviens kvalitatīvi un/vai finansiāli vērtīgs piedāvājums – šādā gadījumā līgumslēdzēja iestāde pēc iepirkuma procedūras atcelšanas pēc savas izvēles var veikt sarunas ar vienu vai vairākiem pretendentiem no to pretendentu vidus, kas piedalījās uzaicinājumā iesniegt piedāvājumus, ar noteikumu, ka iepirkuma procedūras dokumenti netiek būtiski mainīti;

c) ja jānoslēdz jauns līgums pēc esoša līguma pirmstermiņa izbeigšanas.

40.2. Piemērojot 11.1. punkta otrās daļas c) apakšpunktu, darbības, ko veic krīzes situācijās, uzskata par atbilstošām ārkārtējas steidzamības gadījumiem. Deleģētais kredītrīkotājs attiecīgos gadījumos saskaņoti ar attiecīgi citiem deleģētajiem kredītrīkotājiem konstatē, ka ir ārkārtējas steidzamības situācija, un regulāri pārskata savu lēmumu, ņemot vērā pareizas finanšu pārvaldības principu.

40.3. Institucionālajās darbībās, kas minētas 40.1. punkta a) apakšpunktā, ietver pakalpojumus, kuri ir tieši saistīti ar publiskā sektora struktūru normatīvi noteikto uzdevumu.

41. Konkursa specifikācijas

Atkāpjoties no 16.3. punkta, visās procedūrās, kurās izmanto dalības pieteikumu, konkursa specifikācijas var sadalīt atbilstoši diviem procedūras posmiem, un pirmajā posmā var iekļaut tikai to informāciju, kas minēta 16.3. punkta a) un f) apakšpunktā.

42. Procedūru termiņi

42.1. Pakalpojumu līgumiem minimālais termiņš ir 50 dienas, skaitot no nākamās dienas pēc tam, kad ir nosūtīta uzaicinājuma vēstule iesniegt piedāvājumus, līdz piedāvājumu saņemšanas pēdējai dienai. Tomēr steidzamos gadījumos ir pieļaujami citi termiņi.

42.2. Pretendenti var rakstiski iesniegt jautājumus pirms piedāvājumu saņemšanas pēdējās dienas. Līgumslēdzēja iestāde atbildes uz jautājumiem sniedz pirms piedāvājumu saņemšanas pēdējās dienas.

42.3. Slēgtās procedūrās dalības pieteikumu saņemšanas termiņš ir vismaz 30 dienas no nākamās dienas pēc paziņojuma par līgumu publicēšanas dienas. Termiņš no nākamās dienas pēc uzaicinājuma vēstules nosūtīšanas dienas līdz piedāvājumu saņemšanas pēdējai dienai ir vismaz 50 dienas. Tomēr atsevišķos izņēmuma gadījumos ir pieļaujami citi termiņi.

42.4. Atklātās procedūrās piedāvājumu saņemšanas termiņi, kas sākas nākamajā dienā pēc paziņojuma par līgumu publicēšanas dienas, ir vismaz:

a) 90 dienas būvdarbu līgumiem;

b) 60 dienas piegādes līgumiem.

Tomēr atsevišķos izņēmuma gadījumos ir pieļaujami citi termiņi.

42.5. Vietējās atklātajās procedūrās piedāvājumu saņemšanas termiņi, kas sākas paziņojuma par līgumu publicēšanas dienā, ir vismaz:

a) 60 dienas būvdarbu līgumiem;

b) 30 dienas piegādes līgumiem.

Tomēr atsevišķos izņēmuma gadījumos ir pieļaujami citi termiņi.

42.6. Attiecībā uz vienkāršotajām procedūrām, kas minētas 39.1. punkta d) apakšpunktā, kandidātiem piedāvājumu iesniegšanai dod laiku vismaz 30 dienas no dienas, kad tika nosūtīta uzaicinājuma vēstule iesniegt piedāvājumus.

_____

II PIELIKUMS

Atbilstības tabula

Regula (ES, *Euratom*) 2018/1046	**Šī regula**
1. pants	1. pants
2. pants	2. pants
3. pants	3. pants
4. pants	4. pants
5. pants	5. pants
6. pants	6. panta 1. punkts
7. pants	7. pants
8. pants	8. pants
9. pants	9. pants
10. pants	10. pants
10. panta 3. punkts	10. panta 4. punkts
10. panta 4. punkts	10. panta 5. punkts
10. panta 5. punkts	10. panta 6. punkts
11. pants	11. pants
12. pants	12. pants
13. pants	13. pants

14. pants	14. pants
15. pants	15. pants
15. panta 2. punkta a) apakšpunkts	-
15. panta 2. punkta b) apakšpunkts	-
16. pants	16. pants
17. pants	17. pants
18. pants	18. pants
19. pants	19. pants
20. pants	20. pants
21. pants	21. pants
21. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) punkts	-
21. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punkts	-
22. pants	22. pants
23. pants	23. pants
24. pants	24. pants
25. pants	25. pants
26. pants	26. pants
27. pants	27. pants
28. pants	28. pants
29. pants	29. pants
30. pants	30. pants

31. pants	31. pants
32. pants	32. pants
33. pants	33. pants
34. pants	34. pants
35. pants	35. pants
36. pants	36. pants
36. panta 3. punkta c) apakšpunkts	-
36. panta 3. punkta d) apakšpunkts	36. panta 3. punkta c) apakšpunkts
36. panta 3. punkta e) apakšpunkts	36. panta 3. punkta d) apakšpunkts
36. panta 3. punkta f) apakšpunkts	36. panta 3. punkta e) apakšpunkts
36. panta 3. punkta g) apakšpunkts	36. panta 3. punkta f) apakšpunkts
37. pants	37. pants
38. pants	38. pants
38. panta 6. punkts	38. panta 7. punkts
39. pants	39. pants
40. pants	40. pants
41. pants	41. pants
41. panta 5. punkta g) apakšpunkts	217. panta 2. punkts
41. panta 5. punkta i) apakšpunkts	217. panta 2. punkts
41. panta 5. punkta j) apakšpunkts	256. pants
41. panta 8. punkts	-

41. panta 9. punkts	41. panta 8. punkts
41. panta 10. punkts	41. panta 9. punkts
41. panta 11. punkts	41. panta 10. punkts
42. pants	42. pants
43. pants	43. pants
44. pants	44. pants
45. pants	45. pants
46. pants	46. pants
47. pants	47. pants
48. pants	48. pants
48. panta 2. punkts	48. panta 3. punkts
49. pants	49. pants
50. pants	50. pants
51. pants	51. pants
52. pants	52. pants
53. pants	53. pants
54. pants	54. pants
55. pants	55. pants
56. pants	56. pants
57. pants	57. pants
58. pants	58. pants

59. pants	59. pants
60. pants	60. pants
61. pants	61. pants
62. pants	62. pants
63. pants	63. pants
64. pants	64. pants
65. pants	65. pants
66. pants	66. pants
67. pants	67. pants
68. pants	68. pants
69. pants	69. pants
70. pants	70. pants
71. pants	71. pants
72. pants	72. pants
73. pants	73. pants
74. pants	74. pants
75. pants	75. pants
76. pants	76. pants
77. pants	77. pants
78. pants	78. pants
79. pants	79. pants

80. pants	80. pants
81. pants	81. pants
82. pants	82. pants
83. pants	83. pants
84. pants	84. pants
85. pants	85. pants
86. pants	86. pants
87. pants	87. pants
88. pants	88. pants
88. panta 1. punkts	88. panta 2. punkts
88. panta 2. punkts	-
89. pants	89. pants
89. panta 2. punkts	-
89. panta 3. punkts	-
89. panta 5. punkts	89. panta 3. punkts
89. panta 6. punkts	89. panta 4. punkts
90. pants	90. pants
91. pants	91. pants
92. pants	92. pants
93. pants	93. pants
94. pants	94. pants

95. pants	95. pants
96. pants	96. pants
97. pants	97. pants
98. pants	98. pants
99. pants	99. pants
100. pants	100. pants
101. pants	101. pants
102. pants	102. pants
103. pants	103. pants
104. pants	104. pants
105. pants	105. pants
106. pants	106. pants
107. pants	107. pants
108. pants	108. pants
109. pants	109. pants
110. pants	110. pants
111. pants	111. pants
112. pants	112. pants
113. pants	113. pants
114. pants	114. pants
115. pants	115. pants

116. pants	116. pants
117. pants	117. pants
118. pants	118. pants
119. pants	119. pants
120. pants	120. pants
121. pants	121. pants
122. pants	122. pants
123. pants	123. pants
124. pants	124. pants
125. pants	125. pants
126. pants	126. pants
127. pants	127. pants
128. pants	128. pants
129. pants	129. pants
130. pants	131. pants
131. pants	132. pants
132. pants	133. pants
133. pants	134. pants
134. pants	135. pants
135. pants	137. pants
135. panta 3. punkts	137. panta 4. punkts

135. panta 4. punkts	137. panta 5. punkts
136. pants	138. pants
136. panta 2. punkts	138. panta 3. punkts
136. panta 3. punkts	138. panta 4. punkts
136. panta 4. punkts	138. panta 5. punkts
136. panta 5. punkts	138. panta 7. punkts
136. panta 6. punkts	138. panta 9. punkts
136. panta 7. punkts	138. panta 10. punkts
136. panta 8. punkts	138. panta 11. punkts
136. panta 9. punkts	138. panta 12. punkts
137. pants	139. pants
138. pants	140. pants
139. pants	141. pants
140. pants	142. pants
141. pants	143. pants
142. pants	144. pants
143. pants	145. pants
143. panta 2. punkta b) apakšpunkts	145. panta 2. punkta c) apakšpunkts
143. panta 2. punkta c) apakšpunkts	145. panta 2. punkta d) apakšpunkts
144. pants	147. pants
145. pants	148. pants

146. pants	149. pants
147. pants	150. pants
148. pants	151. pants
148. panta 3. punkts	151. panta 4. punkts
149. pants	152. pants
149. panta 7. punkts	152. panta 8. punkts
150. pants	153. pants
151. pants	154. pants
152. pants	155. pants
153. pants	156. pants
154. pants	157. pants
154. panta 6. punkts	157. panta 7. punkts
154. panta 7. punkts	157. panta 8. punkts
155. pants	158. pants
155. panta 5. punkts	157. panta 6. punkts
155. panta 6. punkts	158. panta 7. punkts
155. panta 7. punkts	158. panta 8. punkts
155. panta 8. punkts	158. panta 9. punkts
156. pants	159. pants
157. pants	160. pants
158. pants	161. pants

159. pants	162. pants
160. pants	163. pants
161. pants	164. pants
162. pants	165. pants
163. pants	166. pants
164. pants	167. pants
165. pants	168. pants
166. pants	169. pants
167. pants	170. pants
168. pants	171. pants
169. pants	172. pants
170. pants	173. pants
171. pants	174. pants
172. pants	175. pants
173. pants	176. pants
174. pants	177. pants
175. pants	178. pants
176. pants	179. pants
177. pants	180. pants
178. pants	181. pants
179. pants	182. pants

180. pants	183. pants
181. pants	184. pants
182. pants	185. pants
183. pants	186. pants
183. panta 5. punkts	-
184. pants	187. pants
185. pants	188. pants
186. pants	189. pants
187. pants	190. pants
188. pants	191. pants
189. pants	192. pants
190. pants	193. pants
191. pants	194. pants
192. pants	195. pants
193. pants	196. pants
194. pants	197. pants
195. pants	198. pants
196. pants	199. pants
197. pants	200. pants
198. pants	201. pants
199. pants	202. pants

200. pants	203. pants
201. pants	204. pants
202. pants	205. pants
203. pants	206. pants
204. pants	207. pants
205. pants	208. pants
206. pants	209. pants
207. pants	210. pants
208. pants	211. pants
208. panta 3. punkts	211. panta 4. punkts
208. panta 4. punkts	211. panta 5. punkts
208. panta 5. punkts	211. panta 6. punkts
209. pants	212. pants
210. pants	213. pants
211. pants	214. pants
212. pants	215. pants
213. pants	216. pants
214. pants	217. pants
215. pants	218. pants
215. panta 2. punkts	-
215. panta 3. punkts	218. panta 2. punkts

215. panta 4. punkts	218. panta 3. punkts
215. panta 5. punkts	218. panta 4. punkts
215. panta 6. punkts	218. panta 5. punkts
215. panta 7. punkts	218. panta 6. punkts
216. pants	219. pants
217. pants	220. pants
218. pants	221. pants
219. pants	222. pants
220. pants	223. pants
220. panta 2. punkts	-
220. panta 3. punkts	223. panta 2. punkts
220. panta 4. punkts	223. panta 3. punkts
220. panta 5. punkts	223. panta 4. punkts
220. panta 6. punkts	223. panta 5. punkts
220. panta 7. punkts	-
220.a pants	224. pants
221. pants	225. pants
222. pants	226. pants
223. pants	227. pants
224. pants	228. pants
225. pants	229. pants

226. pants	230. pants
227. pants	231. pants
228. pants	232. pants
229. pants	233. pants
230. pants	234. pants
231. pants	235. pants
231. panta 3. punkts	-
232. pants	236. pants
233. pants	237. pants
234. pants	238. pants
235. pants	239. pants
236. pants	241. pants
237. pants	242. pants
237. panta 2. punkts	-
237. panta 3. punkts	237. panta 2. punkts
237. panta 4. punkts	237. panta 3. punkts
237. panta 5. punkts	237. panta 7. punkts
238. pants	243. pants
239. pants	245. pants
240. pants	246. pants
241. pants	247. pants

242. pants	248. pants
243. pants	249. pants
244. pants	250. pants
245. pants	251. pants
246. pants	252. pants
247. pants	253. pants
248. pants	254. pants
249. pants	255. pants
250. pants	256. pants
251. pants	257. pants
252. pants	258. pants
253. pants	259. pants
254. pants	260. pants
255. pants	261. pants
256. pants	262. pants
257. pants	263. pants
258. pants	264. pants
259. pants	265. pants
260. pants	266. pants
261. pants	267. pants
262. pants	268. pants

263. pants	269. pants
264. pants	270. pants
265. pants	271. pants
266. pants	272. pants
267. pants	273. pants
268. pants	274. pants
269. pants	275. pants
270. pants	-
271. pants	-
272. pants	-
273. pants	-
274. pants	-
275. pants	-
276. pants	-
277. pants	-
278. pants	-
279. panta 1. punkts	277. panta 3. punkts
279. panta 2. punkts	-
279. panta 3. punkts	277. panta 4. punkts
279. panta 4. punkts	-
280. pants	278. pants

281. panta 1. punkts	279. panta pirmā daļa
281. panta 2. punkts	-
281. panta 3. punkts	279. panta otrā daļa
282. panta 1. punkts	280. panta pirmā daļa
282. panta 2. punkts	280. panta otrā daļa
282. panta 3. punkts	-

Kopīgs paziņojums par budžeta procedūru attiecībā uz procentiem vai citām maksām, kas jāmaksā par atceltiem vai samazinātiem naudas sodiem, citiem sodiem vai sankcijām saistībā ar Regulas 2024/... pieņemšanu[+]

"Eiropas Parlaments un Padome ir vienojušies, ka visus procentus vai citas maksas, kas jāmaksā par atceltiem vai samazinātiem naudas sodiem, citiem sodiem vai sankcijām, pašreizējās daudzgadu shēmas darbības laikā iegrāmatos kā negatīvus ieņēmumus. Tas ir izņēmums no negatīvu ieņēmumu aizlieguma un attiecas tikai uz šo konkrēto, neparedzamo situāciju.

Neskarot attiecīgās prerogatīvas, Eiropas Parlaments, Padome un Komisija, ņemot vērā iepriekšējo pieredzi un gaidāmās turpmākās norises, vienojas saskaņā ar Finanšu regulas budžeta principiem izskatīt ilgtermiņa ilgtspējīgu risinājumu šādu procentu vai citu maksu finansēšanai, kas būtu piemērojams pēc 2027. gada, tostarp attiecībā uz procentu likmi, kura jāmaksā par naudas sodu vai citu sodu summu, kas jāatmaksā kā pienācīga kompensācija saņēmējiem uzņēmumiem šādās situācijās."

Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīgs paziņojums par Finanšu regulas 36. pantā paredzēto vienoto datizraces un riska novērtēšanas rīku saistībā ar Regulas 2024/... pieņemšanu[+]

"Eiropas Parlaments, Padome un Komisija ("trīs iestādes") atzīst, ka ir svarīgi uzlabot Savienības finanšu interešu aizsardzību, kā norādīts 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumā ("IN") un kā noteikts LESD 325. pantā.

Visas trīs iestādes piekrīt, ka šis rīks ir jāpilnveido saskaņā ar IT drošības un datu aizsardzības noteikumiem. Lai samazinātu administratīvo slogu un izvairītos no nesamērīgām IT izmaksām dalībvalstīm un citiem lietotājiem, tiks ņemtas vērā dalībvalstīs izveidotās apstiprinātās sistēmas.

Trīs iestādes apņemas sadarboties turpmākā šī rīka izstrādē. Komisija apstiprina, ka tā turpinās izstrādāt šo rīku, apspriežoties ar tā lietotājiem, un piedāvās dalībvalstīm atbalstu visu tehnisko

[+] OV: lūgums ievietot dokumentā COD 2022/0162 ietvertā tiesību akta numuru.

jautājumu risināšanā. Dalībvalstis sadarbosies ar Komisiju, lai nodrošinātu sinerģiju, kas vajadzīga sadarbspējai ar attiecīgajām IT sistēmām un datubāzēm.

Pēc tam, kad Komisija būs novērtējusi šī rīka gatavību, pamatojoties uz Finanšu regulas 36. panta 6. punktā minētajiem kritērijiem, trīs iestādes, neskarot to attiecīgās kompetences, apņemas izskatīt un atkārtoti apspriest šī rīka obligātu izmantošanu daudzgadu finanšu shēmā laikposmam pēc 2027. gada."

Komisijas vienpusējs paziņojums par atceltajām saistībām saistībā ar Regulas 2024/... pieņemšanu[+]

"Daudzgadu finanšu shēmas laikposmam pēc 2027. gada sagatavošanas kontekstā Komisija izskatīs jautājumu par piemērošanas jomas, kurā tiek atkal darītas pieejamas apropriācijas, kas atbilst atceltajām saistībām, paplašināšanu. Tas neskar gaidāmo Komisijas priekšlikumu par daudzgadu finanšu shēmu laikposmam pēc 2027. gada un Komisijas likumdošanas iniciatīvas tiesības, kā noteikts Līgumos."

Komisijas vienpusējs paziņojums par agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmu saistībā ar Regulas 2024/... pieņemšanu[+]

"Eiropas Komisija atzīst, cik svarīgi ir līdz minimumam samazināt administratīvo slogu dalībvalstu iestādēm saistībā ar agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmas (*EDES*) mērķtiecīgu paplašināšanu, attiecinot to arī uz dalīto pārvaldību un tiešo pārvaldību ar dalībvalstīm.

Komisija ir apņēmusies izstrādāt visaptverošus norādījumus un piedāvāt dalībvalstīm mācību sesijas par *EDES* īstenošanu un tās datubāzes izmantošanu.

Komisija turpinās uzlabot *EDES* datubāzi, piemēram, ļaujot veikt vairāku vienību meklēšanu un uzlabojot datubāzes izkārtojumu.

Komisija centīsies nodrošināt IT sadarbspēju starp *EDES* un attiecīgajām valstu sistēmām, lai racionalizētu procesu un ļautu ātrāk pārbaudīt attiecīgo personu vai vienību izslēgšanas situācijas.

[+] OV: lūgums ievietot dokumentā COD 2022/0162 ietvertā tiesību akta numuru.

Komisija apstiprina, ka ikviens papildu informācijas pieprasījums *EDES* vajadzībām tiks izskatīts, nepārsniedzot to, kas ir absolūti nepieciešams un samērīgs, un saskaņā ar piemērojamajiem datu aizsardzības noteikumiem. Jāatgādina, ka Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja atzinums par Komisijas priekšlikumu Finanšu regulas pārstrādāšanai neradīja nekādas bažas attiecībā uz *EDES*.

Komisija ir apņēmusies veicināt netraucētu pāreju uz *EDES* piemērošanu, pilnībā sadarbojoties ar dalībvalstīm.”